

การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของราชอาณาจักรกัมพูชา

โดย

นางสาวฉัตรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาจารึกศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาวិเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของ
ราชอาณาจักรกัมพูชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาจารึกศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ภาควิชาภาษาตะวันออก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

AN ANALYTICAL STUDY OF KHMER TEXTBOOKS FOR SECONDARY SCHOOL IN
CAMBODIA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (EPIGRAPHIC STUDIES)
Department of Oriental Languages
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของราชอาณาจักรกัมพูชา
โดย	ถิรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย
สาขาวิชา	จารึกศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุชนิพนธ์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. อุเทน วงศ์สถิตย์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

.....	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	
.....	ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.จตุพร โคตรกนก)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.อุเทน วงศ์สถิตย์)	
.....	ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังวล คัชชีมา)	
.....	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศานติ ภัคดีคำ)	

57114801 : จารึกศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์/แบบเรียน/ภาษาเขมร/มัธยมศึกษา, กัมพูชา

นางสาว ถิรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย: การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของราชอาณาจักรกัมพูชา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร. อุเทน วงศ์สถิตย์

วิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของราชอาณาจักรกัมพูชา มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และ 2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ขอบเขตของข้อมูลที่นำมาศึกษาในครั้งนี้คือแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ฉบับพิมพ์ ค.ศ. 2016 จำนวน 6 เล่ม ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬา (Ministry of Education Youth and Sport)

ผลการศึกษาวิเคราะห์ด้านเนื้อหา ซึ่งผู้วิจัยได้แยกศึกษาเป็น 2 ประเด็นคือด้านกายภาพและด้านเนื้อหาพบว่า ด้านกายภาพแบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่มเป็นแบบเรียนที่เหมาะสมกับช่วงวัยผู้เรียน มีภาพประกอบที่สื่อให้เห็นถึงการเรียนทักษะด้านต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน สำหรับด้านเนื้อหาและที่มาของแบบเรียนได้แบ่งเป็นการเรียนรู้ตามทักษะทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนโดยสามารถสังเคราะห์เนื้อหาออกมาเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนได้ทั้งหมด 43 ลักษณะ โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรักชาติความภาคภูมิใจในชาติและด้านการสืบสานขนบประเพณีวัฒนธรรม

ผลการศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยได้แยกศึกษาเป็น 2 ประเด็น คือวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์พบว่า ด้านวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบเรียนใช้วิธีการกล่าวซ้ำความคิด มี 3 ลักษณะคือ 1) การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน 2) การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน 3) การกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในเนื้อหาแบบเรียนต่างระดับกัน สำหรับด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเนื้อหาในแบบเรียนได้ 43 ลักษณะ ซึ่งเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติ ฉบับปี 2014 - 2018 และแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 พบว่ามีความสอดคล้องกันเป็นอย่างดี คุณลักษณะอันพึงประสงค์เหล่านี้เป็นสิ่งที่ “รัฐ” ต้องการหล่อหลอมให้กับเยาวชนกัมพูชา การเรียนรู้ผ่านแบบเรียนจะทำให้เราเข้าใจและรู้จักชาวกัมพูชามากยิ่งขึ้น

57114801 : Major (EPIGRAPHIC STUDIES)

Keyword : Desirable Characteristics/Texts book/Khmer Language/Secondary Education/Cambodia

MISS THIRAWAN SRIRATANACHOTCHAI : AN ANALYTICAL STUDY OF KHMER TEXTBOOKS FOR SECONDARY SCHOOL IN CAMBODIA THESIS ADVISOR : INSTRUCTOR U-TAIN WONGSATHIT, Ph.D.

This dissertation, entitled “An Analytical Study of Khmer Language Textbooks for Secondary Education of Kingdom of Cambodia”, has two objectives, which are: 1) to study and analyze the content of Khmer language textbooks for secondary education, and 2) to investigate desirable characteristics included in the Khmer language textbooks for secondary education. The scope of data used for this study was the six volumes of Khmer language textbooks for secondary education (e.g. the textbooks for grades 7-12) published by the Ministry of Education, Youth and Sport, 2016 edition.

The result of this analytical study is here divided into two issues, being the physical aspect and the content. Regarding the physical aspect, the six volumes are textbooks appropriate to the age of the learners, with pictures clearly illustrating various skills. As for the content and sources of materials, these are classified by four skills: listening, speaking, reading and writing. The content synthesis revealed 43 desirable characteristics appearing in the textbooks. The desirable characteristics of virtue and ethics, patriotism, inheritance of national culture and wisdom were found the most.

The researcher categorized the desirable characteristics into two concepts: methods for building desirable characteristics, and the qualities of desirable characteristics. The result of desirable characteristics' creation revealed that the repeated thinking used in textbooks with three characteristics: 1) the repetition of the lesson titles, 2) the repetition of content in the same grade, and 3) the repetition of similar content in different grades. In terms of desirable characteristics, the researcher synthesized 43 characteristics from the content of the textbooks. After

comparison, the 43 characteristics were in accordance with the desirable characteristics presented in the National Strategic Development Plan 2014-2018 and the National Education Strategic Plan 2014-2018. These desirable characteristics related to the government's intention to cultivate Cambodian youth toward textbooks as a key tool to generate citizens for national development. Therefore, textbook learning will give rise to more understanding about Cambodian nationals.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์และความเมตตาจาก ดร.อุเทน วงศ์สถิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัย อีกทั้งยังสละเวลาในการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้หลายครั้งจนสำเร็จลุล่วงไปได้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์.ดร.ศานติ ภักดีคำ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้เมตตาสละเวลาอันมีค่าในการเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้กรุณาให้ข้อแนะนำแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมร ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.จตุพร โคตรนก ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์และยังสละเวลาในการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์อีกด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.กังวล ศัชชิตา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอนภาษาเขมรคนแรกและเป็นผู้เปิดโลกทัศน์ทางด้านภาษาและวัฒนธรรมเขมรให้กับผู้วิจัยตลอดจนให้ข้อมูลทางด้านภาษาเขมรที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ Yeang Virakbot อาจารย์จากมหาวิทยาลัยภูมิรินทร์พนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำและตอบข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาของกัมพูชา ตลอดจนเอื้อเฟื้อเอกสารตำราทางการศึกษาของกัมพูชาให้กับผู้วิจัย อีกทั้งยังได้รับความเมตตาจากอาจารย์อย่างมาก เมื่อครั้งที่ผู้วิจัยได้ไปศึกษาภาษาเขมร ณ กรุงเทพมหานคร

ขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่อนุญาตให้ผู้วิจัยได้ลาศึกษาต่อแบบเต็มเวลา และคณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ช่วยรับภาระการสอนแทนตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ลาศึกษาต่อและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

ความสำเร็จในครั้งนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากปราศจากความรัก ความหวังใย ความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากครอบครัว มารดา น้องชาย ญาติพี่น้องอันเป็นที่รักยิ่ง รวมทั้งกัลยาณมิตรทุกท่านและคนพิเศษที่คอยช่วยเหลือคอยอยู่เคียงข้างและให้กำลังใจกันเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและอบอุนหัวใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่บิดาผู้ล่วงลับหวังเหลือเกินว่า ท่านจะภูมิใจกับความสำเร็จในครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	10
1.4 ขอบเขตของเบื้องต้น.....	11
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน.....	15
2.1.1 ความหมายและความสำคัญของแบบเรียน.....	16
2.1.2 แนวทางในการวิเคราะห์แบบเรียน.....	17
2.1.3 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน.....	19
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของกัมพูชา.....	22
2.2.1 นโยบายการศึกษาของกัมพูชา.....	22

2.2.2	แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ.....	23
2.2.3	ระบบการศึกษาของกัมพูชา.....	23
2.2.4	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	25
บทที่ 3	การศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6	27
3.1	ลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6	28
3.1.1	ส่วนประกอบตอนต้น.....	28
3.1.2	ส่วนเนื้อหา	36
3.1.3	ส่วนประกอบตอนท้าย	41
3.2	การศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6	43
3.2.1	การวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6	44
3.2.2	เนื้อหาทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมร	117
3.2.3	การวิเคราะห์ที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6	155
บทที่ 4	การศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมร	218
	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6.....	218
4.1	วิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6.....	219
4.1.1	การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน (Repetition of Topics).....	219
4.1.2	การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน (Repetition of Content in Same Class)	230
4.1.3	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับ (Repetition of Content in Different Classes)	238
4.2	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6.....	251
4.2.1	รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์.....	254
4.2.2	เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง.....	258
4.2.3	ใส่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต	260

4.2.4 มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร	263
4.2.5 สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ	264
4.2.6 มีคุณธรรมจริยธรรม.....	267
4.2.7 มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง	273
4.2.8 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	276
4.2.9 เคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	277
4.2.10 สามารถแก้ไขปัญหาครอบครัวและสังคม	281
4.2.11 มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม.....	282
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	289
5.1 สรุปผลการวิจัย	289
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	297
5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	299
5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	299
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	300
รายการอ้างอิง	301
ภาคผนวก.....	304
ประวัติผู้เขียน.....	476

ตารางที่ 69	ที่มาของเนื้อหาบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	201
ตารางที่ 70	ที่มาของเนื้อหาบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	201
ตารางที่ 71	ตารางภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง	204
ตารางที่ 72	ข้อบกพร่องในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6.....	220
ตารางที่ 73	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องความมีคุณค่า	231
ตารางที่ 74	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องมรดกของชาติ	232
ตารางที่ 75	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องมิตรภาพ	233
ตารางที่ 76	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ	234
ตารางที่ 77	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องเอกลักษณ์ประจำชาติ	236
ตารางที่ 78	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องวรรณกรรมเขมร.....	237
ตารางที่ 79	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องความมีคุณค่าในตนเอง	238
ตารางที่ 80	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการพูดคุยเรื่อง.....	239
ตารางที่ 81	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการพูดโน้มน้าวใจ.....	240
ตารางที่ 82	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น	241
ตารางที่ 83	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการร่ายคำกาพย์.....	242
ตารางที่ 84	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการแสดงบทละคร	243
ตารางที่ 85	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ ...	244
ตารางที่ 86	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องความรักชาติบ้านเมือง	245
ตารางที่ 87	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องพลเมืองที่ดี	246
ตารางที่ 88	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ.....	247
ตารางที่ 89	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการแต่งคำกาพย์.....	248
ตารางที่ 90	การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการแต่งบทละคร	249
ตารางที่ 91	ตารางการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ การศึกษา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียน.....	253

ตารางที่ 92 ตารางการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์
การศึกษา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในรูปแบบเรียน..... 294

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 หน้าปกแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3.....	28
ภาพที่ 2 หน้าปกแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6	29
ภาพที่ 3 รูปประกอบของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6.....	31
ภาพที่ 4 รูปหน้าอาร์มภทของหนังสือแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6.....	33
ภาพที่ 5 ภาพวาดประกอบบทนำเรื่อง.....	37
ภาพที่ 6 ภาพถ่ายประกอบบทนำเรื่อง	38
ภาพที่ 7 ภาพถ่ายประกอบทักษะการอ่าน.....	39
ภาพที่ 8 ภาพวาดประกอบทักษะการอ่าน.....	40
ภาพที่ 9 ภาพวาดประกอบทักษะการฟัง	41
ภาพที่ 10 ภาพถ่ายประกอบทักษะการฟัง.....	41
ภาพที่ 11 แผนภูมิแสดงการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์	254

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาของประเทศกัมพูชาในสมัยแรกเริ่มนั้นไม่ปรากฏชัดเจนว่ามีรูปแบบการจัดการศึกษาอย่างไร มีเพียงหลักฐานการศึกษาที่เป็นข้อความในจารึกบอกเล่าเรื่องราวให้ทราบว่าการศึกษาในราชสำนักเมื่อประมาณ 1,200 ปีก่อน พระราชโอรสของพระเจ้าแผ่นดินได้รับการศึกษาจากพราหมณ์ (นิพัทธ์ แยมเดช, 2558) และแม้ว่าในบางช่วงสมัยกษัตริย์เขมรโบราณเปลี่ยนมานับถือและยกย่องศาสนาพุทธในอาณาจักร การศึกษาในศาสนสถานของพุทธศาสนาก็ได้รับการบันทึกไว้ในจารึกด้วยเช่นกัน หลังจากยุครุ่งเรืองแห่งอาณาจักรเมืองพระนครผ่านไป แม้ในช่วงสมัยหนึ่งศาสนาพราหมณ์จะเคยกลับมายิ่งใหญ่อีกครั้ง จากหลักฐานการทำลายรูปสลักพระพุทธรูปจำนวนมากในปราสาทที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา แต่บทบาทของวัดในทางพุทธศาสนาก็ยังคงมีความสำคัญต่อการศึกษาของคนในกัมพูชาในสมัยนั้นเหมือนเดิม ดังหลักฐานจากบันทึกการเดินทางของทูตจีนชื่อ จิวต๋า กวน ได้เข้ามาในกัมพูชาเมื่อ พ.ศ. 1839 บันทึกไว้ว่า “ตามประเพณีของเขานั้นพวกเด็ก ๆ ที่เล่าเรียนหนังสือจะต้องเข้าหาพระภิกษุให้ท่านสั่งสอนก่อน เมื่อเติบโตใหญ่ก็สึกออกไปเป็นฆราวาสตามเดิม” ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า คนที่ต้องการศึกษาหาความรู้จะต้องมาบวชเรียนที่วัด พระสงฆ์จะทำหน้าที่เป็นผู้สอนวิชาการต่าง ๆ วัดจึงเป็นเสมือนโรงเรียนเป็นมหาวิทยาลัย วิชาทุกประเภทมีอยู่ที่วัด ไม่ว่าจะเป็นอักษรศาสตร์ โหราศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ฯลฯ (सानติ ภัคดีคำ, 2550) การศึกษาจึงผูกติดอยู่กับพุทธศาสนา ในขณะเดียวกันประเพณีการศึกษาแบบพราหมณ์ก็ยังคงมีบทบาทและได้ฝังรากลึกกลงไปในสังคมอย่างมั่นคงแล้วเช่นเดียวกัน ระบบการศึกษาในกัมพูชาในสมัยที่ต้องไปเรียนในวัดนั้นแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับต้น เรียนการเขียน เริ่มหัดเขียนตัวอักษร ออกเสียงและหัดอ่านการประสมตัวอักษร

ระดับที่ 2 เรียนอ่านฉบับต่าง ๆ หัดอ่าน “ฉบับ” คำสอนที่มีลักษณะง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน

ระดับที่ 3 เรียนศาสตราแลบง ซึ่งเป็นลักษณะภาษาระดับสูง แต่งเป็นกาพย์กลอนเรื่องราว

ระดับที่ 4 เรียนคัมภีร์เทศน์ นักเรียนที่มาเรียนในวัด ส่วนมากจะบวชเป็นสามเณรหรือเป็นพระภิกษุ เพราะฉะนั้นการเรียนคัมภีร์เทศน์จึงมีความสำคัญ เพราะในคัมภีร์เทศน์จะมีทั้งภาษาบาลี ภาษาเขมร บางแห่งเรียนจารคัมภีร์ต่าง ๆ ด้วย (เชฺย ฐิต บัญญู สีง บัญญู สีง, 1999: 32-39)

การศึกษาที่ยังอยู่กับวัดมักจะเน้นที่ทักษะการเขียน การอ่าน การใช้ภาษาซึ่งอิงอยู่กับขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อทางศาสนา อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา

แต่เดิมด้วยว่าไม่ได้เป็นไปเพื่อการหาความรู้ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในทางโลกเท่านั้น หากแต่เพื่อให้มีจรรยา มารยาทที่ดีงาม ดำรงอยู่ในศีลธรรมอันดีและสืบทอดพระพุทธศาสนา

ระบบการศึกษาของกัมพูชายังคงอยู่ที่วัดและกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ที่สำคัญ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชอัครราชบิดาหรือพระองค์ด้วงจะเสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติในปี ค.ศ. 1848 ในช่วงสมัยของพระองค์ทรงฟื้นฟูพระพุทธศาสนา จัดระบบการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนในโรงเรียนวัด นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพราะเป็นยุคของการเปลี่ยนผ่านจากการศึกษาแบบจารีตก้าวไปสู่การศึกษาแบบสมัยใหม่

เมื่อฝรั่งเศสเข้าปกครองกัมพูชาในปี ค.ศ. 1863 ฝรั่งเศสได้ให้พระบาทสมเด็จพระนโรดมลงพระบรมนามในสนธิสัญญาฝรั่งเศส-เขมรขึ้นในปี ค.ศ. 1884 ฝรั่งเศสได้เข้ามาจัดการเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง ปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ จนทำให้เกิดกบฏหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ผลของการก่อกบฏทำให้ฝรั่งเศสยอมประนีประนอมกับระบบจารีตของกัมพูชา โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา ในปี ค.ศ. 1867 พระบาทสมเด็จพระนโรดมได้เปิดโรงเรียนขึ้นในวัง นักเรียนเป็นลูกหลานเจ้านายและมีครูเป็นชาวฝรั่งเศส ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระนโรดมไม่ได้ทรงต่อต้านการศึกษาแบบฝรั่งเศส อีกทั้งพระองค์ก็ทรงยอมรับการปกครองของฝรั่งเศส (ธิติ บัวคำศรี, 2547)

ในปี ค.ศ. 1911 พระบาทสมเด็จพระสุวดีได้ลงพระราชหัตถเลขาในพระราชกฤษฎีกา (Royal decree) ว่าด้วยเรื่องของการศึกษา กำหนดให้เจ้าอธิการวัดรับผิดชอบการให้การศึกษาแก่เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไปได้เรียนหนังสือที่วัดและใช้ภาษาเขมรในการเรียนการสอน มาตรการนี้เป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่เพื่อให้ “การศึกษาเป็นพันธกรณี” (การหมั่นรักษาตฤกฐิ) ต่อมาฝรั่งเศสได้เข้ามาปรับปรุงโดยให้ชื่อว่า “โรงเรียนวัดสมัยใหม่” (สถานศึกษา) อยู่ภายใต้การดูแลของคณะสงฆ์ กระแสการเกิดขึ้นของโรงเรียนวัดแบบใหม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในปี ค.ศ. 1931 มีโรงเรียนวัดสมัยใหม่นี้จำนวน 101 โรงเรียนทั่วทั้งประเทศ มีนักเรียนจำนวน 3,332 คน โดยในเวลานั้นมีประชาชนชาวกัมพูชาราว 2.9 ล้านคน และในปี ค.ศ. 1939 มีโรงเรียนเพิ่มขึ้นจำนวน 908 โรงเรียนมีนักเรียนจำนวน 38,519 คน จากประชากรทั้งสิ้น 3.5 ล้านคน (בחងជួន ណារ៉ុន, 2016: 57-59) ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการเรียนโรงเรียนของรัฐเพราะโรงเรียนของรัฐสามารถสอบและได้ใบประกาศนียบัตรขั้นต้น ดังนั้นโรงเรียนวัดยังคงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในระบบการศึกษาของกัมพูชา

ฝรั่งเศสประกาศใช้แผนการศึกษาในอินโดจีนฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. 1918 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิรูประบบการศึกษากับประเทศที่อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศสได้แก่กัมพูชา เวียดนามและลาว สำหรับประเทศกัมพูชาได้มีการเปิดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา 6 ปีและระดับมัธยมศึกษา 7 ปี ระบบการศึกษาตามแบบการปฏิรูปในครั้งนี้เป็นรูปแบบเดียวกันกับที่ใช้ในประเทศ

ฝรั่งเศส ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาการเรียนการสอนจะใช้ภาษาฝรั่งเศสทั้งหมด โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาปฐมภูมิมีแห่งเดียวคือ “อนุวิทยาลัยสีสุวตถ์” (Collège Sisowath) และต่อมาขยายการเรียนการสอนถึงระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิ ในปี ค.ศ.1936 ได้ยกระดับโรงเรียนรัฐอารักขาวิทยาลัยสีสุวตถ์ (Collège Sisowath) จัดตั้งเป็นโรงเรียนมัธยมพระสีสุวตถ์ (Lycée Sisowath) (मितต ททรัพย์ ผุด และ วุฒิชัย นาคเขี้ยว, 2557: 127) นับเป็นวิทยาลัยแห่งแรกและเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูงที่สุดของกัมพูชาในขณะนั้น (อิปติ บัวคำศรี, 2547: 26) ซึ่งวิทยาลัยสีสุวตถ์ มีสถานะเดียวกันกับโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในกรุงฮานอยและไซ่งอนในประเทศเวียดนาม (ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม, 2555: 48) นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนฝรั่งเศส - เขมรอีกจำนวน 3 โรงเรียนเกิดขึ้นที่จังหวัดกำโปด ตาแก้วและกำปงจาม (เบงต์ ฌูส ฌากูร์, 2016: 61) แต่อย่างไรก็ตามการเข้ามาจัดการศึกษาในกัมพูชาของฝรั่งเศสเป็นไปเพื่อการผลิตบุคลากรเข้าทำงานภายใต้รัฐบาลอาณานิคมเท่านั้นไม่ได้มุ่งหมายที่จะพัฒนาระบบการศึกษาของกัมพูชาอย่างแท้จริง (เบน แอนเดอร์สัน, ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2555: 236)

ประเทศกัมพูชาอยู่ภายใต้อาณานิคมฝรั่งเศสเป็นเวลา 90 ปีและได้รับเอกราชจากฝรั่งเศสเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน ค.ศ.1950 (เปรม งาม, 2555 : 19) ในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1950 - 1960 รัฐบาลสังคมนิยมภายใต้การนำของสมเด็จพระนโรดม สีหนุ ทรงให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างมากมีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาเกิดขึ้นทั่วประเทศ โดยได้รับอิทธิพลจากระบบการศึกษาแบบฝรั่งเศส ระบบการศึกษาในสมัยนี้แบ่งระยะการศึกษาภาคบังคับออกเป็น 13 ปี จัดการศึกษาเป็นระบบ 6-4-2-1 คือเรียนชั้นประถมศึกษา 6 ปี (grade 12 – 7) เรียนชั้นมัธยมศึกษาปฐมภูมิ 4 ปี (grade 6 – 3) และเรียนมัธยมศึกษาทุติยภูมิ 2 ปี (grade 2 – 1) และชั้นจบการศึกษาอีก 1 ปี (เบงต์ ฌูส ฌากูร์, 2016: 70) อีกทั้งยังได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษา เน้นการศึกษาทางด้านวิทยาการสมัยใหม่ เช่น การบริหาร เศรษฐกิจ เทคโนโลยีและการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรให้มีความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ มาพัฒนาประเทศ (สมหมาย ชินนาค และ คณะ, 2559 : 42-43)

ในปี ค.ศ.1958 มีความพยายามที่จะปฏิรูประบบการศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา การปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้ได้นำนโยบายเขมรยานกรรม¹ (Khmerisation) (กุญแจ หงษ์วัฒนา, 1972) มาใช้หลักสำคัญในการปฏิรูปคือ การใช้ภาษาเขมรในการเรียนการสอน ยกเลิกการใช้ภาษาฝรั่งเศสในโรงเรียนและเน้นการเรียนทางด้านประวัติศาสตร์เขมร ภาษาเขมร ศิลปวัฒนธรรมเขมรโดยสอดแทรกเนื้อหาเหล่านี้ผ่านการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์

¹เขมรยานกรรม อ่านว่า เข-มะ-ระ-ยา-นะ-กำ

และภาษาเขมร โดยเพิ่มรายวิชาวรรณกรรมเขมรเข้าไปในหลักสูตรมัธยมศึกษาอีกด้วย อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มากขึ้น ในช่วงสมัยของสมเด็จพระนโรดมทรงพยายามพัฒนาประเทศให้มีความเป็นสมัยใหม่ อาจกล่าวได้ว่าในสมัยสังคมาภรณ์นิยมนั้นเป็นยุคเริ่มต้นการพัฒนากระบวนการศึกษาในกัมพูชาอย่างแท้จริง

เมื่อประเทศก้าวเข้าสู่การปกครองโดยรัฐบาลลอนนอล ค.ศ. 1970-1975 ระบบการศึกษา ก็ตกต่ำลงเนื่องจากสงครามภายในประเทศ ในช่วงนั้นกัมพูชาอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของสหรัฐอเมริกา งบประมาณทางด้านการศึกษาที่มีความสำคัญน้อยลงและไม่เพียงพอต่อการพัฒนาระบบการศึกษา จากนั้นเมื่อเข้าสู่ยุคสมัยของการปกครองระบอบกัมพูชาประชาธิปไตยหรือการปกครองของเขมรแดง (ค.ศ.1975 – 1979) ภายใต้การนำของพอล พต ระบบการศึกษาทั้งหมดของกัมพูชาสิ้นสุดลง สถาบันการศึกษาจำนวนมากถูกทำลาย ครู อาจารย์ในมหาวิทยาลัย นักเรียนนักศึกษาจำนวนมากถูกสังหารการศึกษามีเพียงแค่สอนให้ประชาชนพอรู้หนังสืออ่านออกเขียนได้เท่านั้น มีประมาณการว่า ร้อยละ 75-80 ของผู้ที่มีความรู้ได้เสียชีวิตลงในช่วงการปกครองของเขมรแดงและคนที่มีความรู้จำนวนหนึ่งได้ขอลี้ภัยไปต่างประเทศระบบการศึกษาของกัมพูชาได้ถูกทำลายลงอย่างสิ้นเชิง (สมหมาย ชินนาคและ คณะ, 2559: 43-44)

ภายหลังจากปี ค.ศ.1979 สงครามได้เริ่มสงบลงกัมพูชาได้เร่งจัดการระบบการศึกษาของประเทศขึ้นมาใหม่ ในระยะแรกนั้นได้แบ่งระยะการศึกษาออกเป็น 10 ปี ใช้ระบบ 4-3-3 คือเรียนชั้นประถมศึกษา 4 ปี เรียนชั้นมัธยมศึกษาปฐมภูมิ 3 ปี และเรียนมัธยมศึกษาทุติยภูมิ 3 ปี มาถึงปี ค.ศ. 1986-1995 ได้ขยายระบบการศึกษาเป็น 11 ปี เป็นระบบ 5-3-3 คือเรียนชั้นประถมศึกษา 5 ปี เรียนชั้นมัธยมศึกษาปฐมภูมิ 3 ปี และเรียนมัธยมศึกษาทุติยภูมิ 3 ปี (เก่ง ภูส, 2016: 87) และต่อมาในปี ค.ศ. 1996 ได้เปลี่ยนระบบการศึกษาเป็น 12 ปี ตามแบบสากลโดยแบ่งเป็นระบบ 6-3-3 คือเรียนชั้นประถมศึกษา 6 ปี เรียนชั้นมัธยมศึกษาปฐมภูมิ 3 ปี เรียนมัธยมศึกษาทุติยภูมิ 3 ปี และมีการเพิ่มชั่วโมงเรียนให้มากขึ้นในระดับประถมศึกษา

ระบบการศึกษาของกัมพูชาได้รับการพัฒนามากขึ้นจากการผลักดันของรัฐบาลและจากการช่วยเหลือด้านเงินทุนสนับสนุนจากต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเรื่องการศึกษาของประเทศกัมพูชาโดยตรงคือ กระทรวงอบรม ยูวชน และกีฬา หรือในชื่อภาษาอังกฤษว่า “Ministry of Education, Youth and Sport” (MoEYS) มีหน้าที่เป็นผู้วางหลักสูตรการศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง ปัจจุบันระบบการศึกษาในโรงเรียนของกัมพูชาเรียน 12 ปี แบ่งระยะการศึกษาเป็นชั้นประถมศึกษา มีระยะเวลาในการเรียน 6 ปี (Grades 1 - 6) และ

การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา มีระยะเวลาในการเรียน 6 ปี (Grades 7 - 12) แบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาปทุมธานี เรียนที่อนุวิทยาลัยมีระยะเวลาเรียน 3 ปี ระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิลำเรียนที่วิทยาลัย มีระยะเวลาเรียน 3 ปี แบ่งออกเป็นสายสามัญและสายอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษามีระยะเวลาในการเรียน 4 - 7 ปี ส่วนการศึกษาในสายอาชีพและการฝึกอบรมมีระยะเวลาในการเรียนตั้งแต่ 3 - 5 ปี (ชาญชูรส ฅณกัร, 2016 : 215) ซึ่งนักเรียนชาวกัมพูชาที่เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ต้องมีความรู้ในด้านต่าง ๆ ผ่านการเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาเขมร ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จะต้องเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ภาษาต่างประเทศและภาษาเขมร

ปัจจุบันรัฐบาลกัมพูชาได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพราะการศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ โดยกัมพูชาได้กำหนดวิสัยทัศน์และแผนพัฒนาประเทศไว้ว่า จะต้องพัฒนาประเทศให้มีรายได้ระดับปานกลางภายในปี ค.ศ. 2030 และเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูงภายในปี ค.ศ. 2050 (สมหมาย ชินนาค และ ฅณะ, 2559) (Ministry of Education Youth and Sport, 2016) ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การศึกษาให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาจนถึงปี ค.ศ. 2030 ให้ประชากรของประเทศสามารถเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับชั้นโดยเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่สามารถเข้ารับการศึกษาได้ตลอดชีวิต ประชากรทุกคนมีสิทธิหรือโอกาสเท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริการทางการศึกษามีคุณภาพตลอดจนการพัฒนาทักษะแก่บุคลากรทางการศึกษา โดยจัดให้มีการพัฒนาสถาบันทางการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาระบบการศึกษาแบบยั่งยืน (ชาญชูรส ฅณกัร, 2016: 98) เป้าหมายหลักอย่างหนึ่งของรัฐบาลในการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คือ มุ่งหวังให้เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่สามารถเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต มีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาตนเองให้ตรงกับความต้องการในตลาดแรงงานที่มีคุณภาพสูง มีการพัฒนาการเรียนรู้ที่เกิดจากวิธีคิดโดยฝึกฝนการคิดหาแนววัตกรรมใหม่ ๆ และการคิดอย่างรอบคอบซึ่งมีความสำคัญอย่างมากในโลกปัจจุบัน ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมุ่งสร้างความชำนาญและการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกคนในการเข้ารับการศึกษาทางด้านเทคนิคและการศึกษาเฉพาะด้านต่างๆ เพื่อให้บรรลุผลในด้านการพัฒนาแก่ประชาชนชาวกัมพูชาทุกระดับชั้นและทุกภูมิภาคของประเทศ โดยกัมพูชาได้กำหนดทักษะด้านต่าง ๆ ที่สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตไว้ดังนี้ 1. เรียนรู้การทำงานร่วมกับคนอื่น 2. ทักษะทางภาษาและการติดต่อสื่อสาร 3. ทักษะทางเรขาคณิต 4. ทักษะทางเทคโนโลยีโทรคมนาคม และข้อมูลข่าวสาร 5. ทักษะการแก้ไขปัญหา 6. ทักษะการเรียนและการคิดอย่างเป็นระบบ (Ministry of Education Youth and Sport, 2016)

ทางด้านนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมปี ค.ศ. 2015 - 2025 ของรัฐบาลกัมพูชาที่ต้องการปรับระบบโครงสร้างอุตสาหกรรมให้มีความทันสมัยขึ้น โดยปรับเปลี่ยนจากอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานไปเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้ความเชี่ยวชาญในปี ค.ศ. 2025 (Ministry of Education Youth and Sport, 2016) หน้าที่ของระบบการศึกษาของกัมพูชาจึงต้องตอบสนองนโยบายของชาติในการที่จะจัดการศึกษาให้สัมฤทธิ์ผล โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านสำคัญที่เด็กจะเลือกแนวทางการศึกษาไปสู่อาชีพต่างๆ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามที่รัฐบาลตั้งเป้าหมายไว้ จากสถิติและตัวบ่งชี้การศึกษาปี ค.ศ.2014 - 2015 ของประเทศกัมพูชาพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ มีทั้งหมด 1,714 โรงเรียน มีจำนวนชั้นเรียน 18,610 ชั้น มีจำนวนห้องเรียน 16,941 ห้อง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 825,070 คน มีครูและบุคลากรจำนวน 47,598 คน (สถิติและยุทธศาสตร์ฉบับปี ๒๐๑๕-๒๐๑๕: 2560)

กระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬา “Ministry of Education, Youth and Sport” (MoEYS) ให้ความสำคัญต่อการศึกษาราชการซึ่งเป็นภาษาประจำชาติแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์และเอกราชของชาติได้ชัดเจนที่สุดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ยิ่งใหญ่และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน การที่จะทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้าและตอบสนองนโยบายการศึกษาของชาติจำเป็นต้องปลูกฝังให้คนในชาติมีจิตสำนึกของความเป็นชาตินิยมรักสามัคคี หลักศีลธรรมและหน้าที่พลเมือง มีความเข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีและยึดแบบอย่างที่มีมาแต่โบราณ การปลูกฝังทัศนคติต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แบบเรียนวิชาภาษาเขมรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้ในความเป็นชาติ อีกทั้งการเรียนรู้ทางด้านทักษะการสื่อสารและภาษายังเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองตลอดชีวิตอีกด้วย

ระบบการศึกษาของกัมพูชาในระดับชั้นมัธยมศึกษาแบ่งการศึกษาออกเป็นระดับมัธยมศึกษาปฐมภูมิ (Grade 7 - 9 หรือมัธยมศึกษาตอนต้น) และระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิ (Grade 10 - 12 หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย) เมื่อเรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปฐมภูมิหรือมัธยมศึกษาตอนต้น (จบระดับอนุวิทยาลัย) ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย (เรียนที่วิทยาลัย) ได้ 2 สายคือ สายสามัญและสายอาชีพ ใช้เวลาในการเรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพ 3 ปี เมื่อเรียนจบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว นักเรียนสามารถเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ ส่วนใหญ่จะเลือกเรียนทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาวិชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นศาสตร์ที่สำคัญในการนำความรู้ไปพัฒนาประเทศ (ชาญชัย คงเพ็ญธรรม, 2555) แต่นักเรียนที่เรียนทางสายวิทยาศาสตร์ก็ต้องเรียนในรายวิชาภาษาเขมรด้วยเช่นกัน เพียงแต่จำนวนชั่วโมงเรียนวิชาภาษาเขมร

ของนักเรียนที่เรียนสายสังคมศาสตร์จะมีชั่วโมงเรียนวิชาภาษาเขมรมากกว่านักเรียนที่เลือกเรียนทางสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนชาวกำพูชาเมื่อเรียนจบมัธยมศึกษาทุติยภูมิแล้วจะมีการสอบเพื่อเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยเป็นการสอบพร้อมกันทั่วประเทศที่เรียกว่า การสอบประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา (ប្រឡង សញ្ញា បត្រ ទុតិយភូមិ) วิชาภาษาเขมรเป็นวิชาที่ใช้สอบจบการศึกษาด้วย นักเรียนที่ได้คะแนนหรือเกรดที่ดีจะสามารถเลือกเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยตามความต้องการของตนเอง อีกทั้งยังสามารถได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาลกำพูชาอีกด้วย

แบบเรียนวิชาภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 (Grades 7 -12) ที่ใช้อยู่ในประเทศไทยกำพูชาจะต้องได้รับการอนุญาตจากกระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬา (MoEYS) ก่อนการพิมพ์เผยแพร่ แบบเรียนวิชาภาษาเขมรจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ แบบเรียนที่พิมพ์สำหรับชายและแบบเรียนที่พิมพ์สำหรับแจกจ่าย ซึ่งปรากฏอยู่ที่มุมบนด้านขวาของแบบเรียน ในส่วนของแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษา ข้อมูลในแบบเรียนแต่ละเล่มจะประกอบไปด้วย คณะทำงานคือ คณะกรรมการแต่งหนังสือ (គណៈកម្មការនិពន្ធ) ผู้พิมพ์บทอ่าน (អ្នកវាយអត្ថបទ) ผู้วาดภาพประกอบ (វិចិត្រករ) ผู้เรียบเรียง (អ្នករៀបរៀង) ผู้จัดเรียงหน้า (អ្នករចនាទំព័រ) ผู้เชี่ยวชาญ (អ្នកឯកទេស) คณะกรรมการผู้ตรวจสอบหนังสือ (គណៈកម្មការពិនិត្យ)

ในส่วนชื่อหนังสือแบบเรียนนั้นแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 (Grade 7 - 10) ใช้ชื่อหนังสือแบบเรียนว่า “ភាសាខ្មែរ” โดยใช้ตัวเลขในการแบ่งระดับชั้นคือ ភាសាខ្មែរ 7 (2016) ภาษาเขมร 7 สำหรับใช้เรียนชั้น Grade 7 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, ភាសាខ្មែរ 8 (2016) ภาษาเขมร 8 สำหรับใช้เรียนชั้น Grade 8 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, ភាសាខ្មែរ 9 (2016) ภาษาเขมร 9 สำหรับใช้เรียนชั้น Grade 9 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, ភាសាខ្មែរ 10 (2016) ภาษาเขมร 10 สำหรับใช้เรียนชั้น Grade 10 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำหรับแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้ชื่อว่า អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ โดยใช้ตัวเลขในการแบ่งระดับเช่นเดียวกัน คือ អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ 11 (2016) วรรณกรรมเขมร 11 สำหรับใช้เรียนชั้น Grade 11 หรือมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ 12 (2016) วรรณกรรมเขมร 12 สำหรับใช้เรียนชั้น Grade 12 หรือมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า แบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 (Grades 7 - 12) ในแต่ละชั้นเรียนประกอบไปด้วยบทเรียนจำนวน 10 บท ในแต่ละบทเรียนจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ตอนต้นของบทเรียนประกอบด้วยชื่อเรื่องและบทนำเรื่องของบทเรียน บทนำเรื่องจะเขียนเชื่อมโยงกับชื่อเรื่องในบทนั้น อีกทั้งในตอนท้ายของบทนำเรื่องจะบอกด้วยว่าบทนี้จะสอนเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

ส่วนที่ 2 เนื้อหาของบทเรียนประกอบด้วยทักษะการเรียนรู้สำคัญทั้ง 4 ด้านคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน อีกทั้งยังมีส่วนของไวยากรณ์และการใช้ภาษาด้วย ในส่วนท้ายแต่ละทักษะจะมีแบบฝึกหัดและคำถามท้ายบทเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนทบทวนเนื้อหาอีกด้วย

เนื้อหาในแต่ละบทเรียนจะมีความหลากหลายซึ่งจะสอนควบคู่ไปกับการแฝงแนวความคิดในด้านอุดมการณ์ทางการเมือง การส่งเสริมให้รักชาติ สอนคุณธรรมจริยธรรม การรักษามโนธรรมนิยมประเพณีต่าง ๆ ดังตัวอย่าง แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาสาខ្មែរ ៧ (แบบเรียนภาษาเขมรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1)

មេរៀនទី ១ សេចក្តីស្រឡាញ់ (บทเรียนที่ 1 ความรัก)

ทักษะการฟัง	រឿងបងប្អូនពីរនាក់ (เรื่องพี่น้องสองคน)
ทักษะการอ่าน	រឿងយើងត្រូវគោរពទង់ជាតិ (เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ)
ทักษะการอ่าน	រឿងកុកនិងក្អែក (เรื่องนกกระยางกับอীগา)
ทักษะการพูด	រឿងការណែនាំនិងផ្តល់ព័ត៌មានអំពីខ្លួនឯង (เรื่องการแนะนำและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเอง)
ทักษะการเขียน	រឿងសំណេរអត្ថបទព័ត៌មានពណ៌នាព្រឹត្តិការណ៍ (เรื่องการเขียนคำอธิบายข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น)
การใช้ภาษา	រឿងព្រេងកថា (เรื่องตำนาน)
ไวยากรณ์ภาษาเขมร	រឿងចំណុចរាយ (เรื่องเครื่องหมายจุดไข่ปลา)

(ภาสาខ្មែរ ៧, 2016)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทเรียนที่ 1 เรื่องความรัก มีบทนำเรื่องกล่าวว่า บทนี้จะสอนเกี่ยวกับเรื่องของความรักหลากหลายรูปแบบที่เกิดขึ้นในชีวิตโดยสอนให้เริ่มต้นจากการรักตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนร่วมชาติ แผ่นดินและประเทศชาติ โดยใช้รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาผ่านทักษะการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อีกทั้งยังมีเนื้อหาทางด้านการใช้ภาษาและไวยากรณ์ทางภาษา เนื้อหาในบทอ่านยังได้นำมาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ของกัมพูชาไม่ว่าจะเป็นประมุขนิทานโบราณ วรรณคดีเขมร ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและเนื้อเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่ เพื่อที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติให้ได้รับ

การเรียนรู้ปลูกฝังความรักชาติ มีคุณธรรมและจริยธรรมและมีพัฒนาการในด้านต่างๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนของชาติและเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติที่จะทำให้เยาวชนของกัมพูชามีความรู้ความสามารถรอบด้าน

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศกัมพูชาจะมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรมและทักษะต่างๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา ผู้เรียนสามารถค้นพบความต้องการความสนใจและความถนัดของตนเองจากการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและยังเป็นพื้นฐานความรู้ที่สำคัญสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในการประกอบกิจการงานและอาชีพ

ช่วงวัยของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นช่วงวัยที่สามารถปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีเพราะเป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตของสมองอย่างเต็มที่การพัฒนาทางด้านความคิดสติปัญญา การเรียนรู้และความสามารถเป็นไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นช่วงวัยที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ รู้จักรับผิดชอบ ลองผิดลองถูกและมีความเป็นตัวของตัวเองสูงมาก ในช่วงวัยนี้เราสามารถปลูกฝังแนวคิด ค่านิยม ความเชื่อและปลูกจิตสำนึกได้ง่ายกว่าในวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ซึ่งแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาของกัมพูชาได้ปลูกฝังแนวคิดเรื่องชาตินิยม โดยปรากฏอยู่ในบทนำเรื่องทุกบท อีกทั้งยังสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความอ่อนน้อมถ่อมตน และการปฏิบัติตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของรัฐแสดงให้เห็นว่า รัฐให้ความสำคัญในการปลูกฝังเยาวชนให้รักชาติ มีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติของตนที่มีอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่เหนือดินแดนใดใดในแถบนี้ การเรียนรู้ชาวกัมพูชาจากแบบเรียนของรัฐจะทำให้เราเข้าใจและรู้จักชาวกัมพูชามากขึ้นเพราะแบบเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนของรัฐเพื่อพัฒนาชาติ

แบบเรียนภาษาเขมรจึงเป็นแบบเรียนที่ตอบสนองนโยบายของชาติเพื่อให้เยาวชนของชาติมีทักษะทางด้านภาษาและการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ หนังสือแบบเรียนชั้นประถมศึกษาจะเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารมาก บทอ่านจะสอดแทรกเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ชาติ สังคมและวิทยาศาสตร์ เพื่อปลูกฝังให้สำนึกรักในความเป็นชาติ รู้หลักศีลธรรมและหน้าที่พลเมือง ส่วนแบบเรียนในระดับมัศยศึกษายังคงเน้นพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการสื่อสารเช่นเดียวกัน โดยเนื้อหาสาระสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ วรรณคดี สังคม ศิลปวัฒนธรรมของชาติและการดำเนินชีวิตจะแทรกอยู่ในบทอ่านของแบบเรียน เพราะฉะนั้นบทอ่านในแบบเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัศยศึกษามีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้ชี้นำทางสังคมเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐในการใช้การศึกษาเป็นกลไกในการสร้างแนวคิด สร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ผ่านแบบเรียนที่ใช้ในโรงเรียน ยิ่งเมื่อรัฐต้องการให้พลเมืองของตนใช้ชีวิตอยู่ในห้องเรียนมากขึ้นเพียงไรแบบเรียนและ

ห้องเรียนก็ทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นและที่สำคัญเยาวชนมักจะเชื่อว่าสิ่งที่ปรากฏในแบบเรียนคือ “ความจริง” (ธิปดี บัวคำศรี, 2557: 164) โดยเฉพาะการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งเป็นเยาวชนที่พร้อมจะรับสิ่งต่าง ๆ จากระบบโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ในช่วงวัยที่กำลังก้าวผ่านการเรียนรู้จากระดับประถมศึกษาไปสู่การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นรัฐจึงสามารถใช้บทบาทนี้ในการ “กำหนด” และ “ปลูกจิตสำนึก” ต่าง ๆ โดยผ่านเนื้อหาในแบบเรียนประจำชาติของตน อีกทั้งแบบเรียนภาษาเขมรมีลักษณะเป็นแบบบูรณาการการศึกษาที่มีเนื้อหาครอบคลุมทุกด้านไม่ว่าจะเป็น ศิลปวัฒนธรรม ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์ ศาสนา วรรณกรรมและการดำเนินชีวิตเป็นการหล่อหลอมเยาวชนกัมพูชาให้ไปคนที่มีความสามารถรอบด้าน ปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ มีความภาคภูมิใจและรู้จักสามัคคีพร้อมจะเติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศ

การศึกษาเกี่ยวกับแบบเรียนของราชอาณาจักรกัมพูชาที่ผ่านมาเป็นการศึกษาแบบเรียนประวัติศาสตร์และศึกษาแบบเรียนภาษาเขมรระดับประถมศึกษาของกัมพูชา เช่น งานของ ศิริลักษณ์ ศรีราม (2018) เรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบและสาระของหนังสือเรียนวิชาภาษาเขมร ชั้นปีที่ 1 - 3 ของกัมพูชา ค.ศ.1987 - 1992 และงานวิจัยของ ชาญชัย คงเพียรธรรม (2555) เรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์บทอ่านในหนังสือเรียนภาษาเขมรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของราชอาณาจักรกัมพูชา” สำหรับการศึกษานี้เนื้อหาในแบบเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาอย่างไม่มีการวิจัยที่ได้ศึกษามาก่อน การศึกษาแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาของกัมพูชาจะช่วยเติมเต็มความรู้ทางด้านการศึกษากัมพูชาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะด้านเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

1.2.2 เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

แบบเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนของรัฐ การปลูกฝังความรู้ ความคิดของคนในชาติผ่านแบบเรียนภาษาประจำชาติ จะทำให้คนในชาติตระหนักในความเป็นชาติ รู้รักสามัคคีและมีคุณธรรมจริยธรรมโดยมีการเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอดคล้องกันทุกระดับ

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.4.1 ผู้วิจัยใช้ปีคริสต์ศักราชเป็นหลักเพราะกัมพูชานิยมใช้ปีคริสต์ศักราชมากกว่าปีพุทธศักราช

1.4.2 ชื่อเฉพาะภาษาเขมรทั้งชื่อตัวละครในนิทานและชื่อสถานที่ ผู้วิจัยจะใช้ตาม ประยูร ทรงศิลป์ (2540) ในหนังสือประชุมเรื่องตำนานและนิทานพื้นบ้านเขมร ภาค 1 – 9 วิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี ฉบับพิมพ์ปี พ.ศ. 2540 เช่น เมียเอ็ง (ម៉ាយ៉ែង) กงเฮียน (កងហ៊ាន) ส่วนชื่อวรรณกรรมและชื่อพิธีกรรมที่ปรากฏในแบบเรียน ผู้วิจัยจะแปลเป็นภาษาไทยและวงเล็บคำเขมรไว้ เช่น พิธีเข้าร่วม (ពិធីចូលរួម) ส่วนลักษณะคำประพันธ์ของวรรณกรรม ผู้วิจัยจะใช้ตาม ศานติ ภัคดีคำ (2550) “ศาสตร์และศิลป์ : วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ พัฒนาการและความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมเขมร.” เช่น ฉบับ เลบิก เป็นต้น

1.4.3 ชื่อเฉพาะของตัวละครในนิทานประเทศตะวันตก ผู้วิจัยจะใช้การถ่ายถอดรูปศัพท์จากภาษาเขมรและวงเล็บคำต่างประเทศกำกับไว้ เช่น การหวนคืนของอูยลิส (អ៊ុយលីសវិលវិញ-Le Retour d’Ulysse) ยกเว้นชื่อเฉพาะของตัวละครหรือชื่อบุคคลที่มีใช้ในภาษาไทย ผู้วิจัยจะใช้ตามที่ใช้ในภาษาไทย เช่น การรุกรานของลอร์ดเวทเทิลส์ กูญู (การค้นหาของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส)

1.4.4 การถ่ายทอดชื่อตัวละครในนิทานประเทศทางตะวันออก เช่น นิทานญี่ปุ่นซึ่งมีด้วยกัน 2 เรื่อง ผู้วิจัยจะใช้การถ่ายถอดเสียงจากคำภาษาเขมรคือ ษามู๋นិង ฐึง ษะ ฐูร์ (ทาโดกับไฟไหม้ข้าว), การสัสมะธิดะกับมหาธิภัก (การตัดสินใจของอาทิตรา)

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่ใช้ในการเรียนการสอนในประเทศกัมพูชา ประกอบด้วยแบบเรียนภาษาเขมรจำนวน 6 เล่มจัดทำโดยกระทรวงศึกษา เยาวและกีฬา (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា) จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์สถานและแจกจ่าย (គ្រឹះស្ថានពោះពុម្ពនិង ចែកចាយ) ในปี ค.ศ. 2016 ดังนี้

- 1) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ภาสกาខ្មែរ ៧)
- 2) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาสกาខ្មែរ ៨)
- 3) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาสกาខ្មែរ ៩)
- 4) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ภาสกาខ្មែរ ១០)
- 5) แบบเรียนวรรณกรรมเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ ១១)
- 6) แบบเรียนวรรณกรรมเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ ១២)

7) หนังสือการฟังบทความภาษาเขมร (การสื่อบัณฑิต ภาสกาไซร) เรียบเรียงโดย ชุน ลีธ (ណេក លីธ) เผยแพร่โดยร้านหนังสือบันเตียสเรียม (បោះពុម្ពដោយបណ្ណាគារបន្ទាយស្រី) ในปี ค.ศ. 2012

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ผู้วิจัยใช้แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของราชอาณาจักรกัมพูชาเป็นหลัก เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาในแบบเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยจะอธิบายรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.6.1 ขั้นตอนการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาบทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจากห้องสมุดภายในประเทศและห้องสมุดในประเทศกัมพูชา
- 2) ศึกษาแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของกัมพูชา
- 3) แปลเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6
- 4) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อศึกษาเนื้อหาของแบบเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมร
- 5) เรียบเรียงผลการวิจัย สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1.6.2 การเก็บข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องแบบเรียนภาษาเขมร ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยแปลเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ซึ่งในแต่ละระดับชั้นประกอบด้วยบทเรียนระดับชั้นเรียนละ 10 บทเรียนและในแต่ละบทเรียนจะประกอบไปด้วยบทนำเรื่อง ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน
- 2) แบบเรียนภาษาเขมรในแต่ละทักษะการเรียนรู้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ คือ เนื้อหา ที่มาของเนื้อหา ภาพประกอบเรื่อง สารสำคัญของเรื่องและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 3) ศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษาของกัมพูชาจากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 - 2018, แผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 เพื่อหาคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ของการศึกษาโดยรวมในระดับนโยบาย รวมทั้งศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ฉบับปี 2018 ของกระทรวงศึกษา ยาวชนและกีฬา เพื่อให้ได้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแต่ละระดับชั้น

4) ศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์วิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์และ ศึกษาทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมร

1.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การศึกษาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสารที่เป็นแบบเรียนภาษาเขมรจำนวน 6 เล่ม ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมรและการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่มในด้าน 1. ลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมร เช่น ส่วนประกอบตอนต้น ประกอบด้วยขนาดรูปเล่ม หน้าปก หน้ารองปก หน้า คณะทำงาน หน้าอารัมภบท ส่วนของเนื้อหาประกอบด้วยบทนำและภาพประกอบ ส่วนประกอบตอนท้าย ประกอบด้วยพานุกรมและภาคผนวก และ 2. ศึกษาเนื้อหาในแต่ละระดับชั้นศึกษาเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและศึกษาที่มาของเนื้อหา รูปแบบการนำมาใช้และภาพสะท้อนลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมร

2) การวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ผู้วิจัยวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2 ด้านคือ 1. วิเคราะห์วิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และ 2. วิเคราะห์ความสอดคล้องกันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของกัมพูชา ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากขั้นตอนการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในประเด็นต่างๆ กล่าวคือ ในบทที่ 3 การ

วิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และบทที่ 4 การวิเคราะห์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ทั้งนี้ในบทที่ 5 จะ
เป็นการสรุปผลการศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ทราบลักษณะเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ใน
ด้านลักษณะทางกายภาพของแบบเรียน เนื้อหาที่ปรากฏในแบบเรียนแต่ละระดับชั้น เนื้อหาทักษะการ
ฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมร

1.7.2 ทำให้ทราบวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่
ปรากฏในแบบเรียน ตลอดจนทิศทางที่รัฐบาลกัมพูชาต้องการพัฒนาคุณภาพเยาวชนของตน ซึ่ง
เยาวชนเหล่านี้จะกลายเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 เป็นแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา “Ministry of Education, Youth and Sport” (MoEYS) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาของราชอาณาจักรกัมพูชาได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแบบเรียนที่ตอบสนองนโยบายของชาติที่ต้องการให้เยาวชนกัมพูชามีทักษะทางด้านภาษาเขมร สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 นี้จึงมุ่งศึกษาลักษณะของแบบเรียน เนื้อหา ทักษะการสื่อสารในแต่ละระดับชั้นและศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของแบบเรียน

2.1.2 แนวทางในการวิเคราะห์แบบเรียน

2.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนของกัมพูชา

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของกัมพูชา

2.2.1 นโยบายการศึกษาของกัมพูชา

2.2.2 แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของชาติ

2.2.3 ระบบการศึกษาของกัมพูชา

2.2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน

ในการเรียนการสอนวิชาใดก็ตามส่วนประกอบที่สำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จนอกจากครู ผู้เรียน วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการนำวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนแล้ว แบบเรียนถือเป็นส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จ เพื่อให้เข้าใจแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์แบบเรียน ดังนี้

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของแบบเรียน

ประกาศรี สีหอำไพ (2524) ได้ให้ความหมายของหนังสือแบบเรียน ไว้ว่า หนังสือแบบเรียน คือ หนังสือที่บรรจุเนื้อหาตามหลักสูตรซึ่งกระทรวงศึกษาธิการออกใบอนุญาตให้กำหนดเป็นหนังสือที่ใช้เรียนในระดับต่างๆ หรือเป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ใช้สอนได้โดยมีเกณฑ์พิจารณา คือ เรียบเรียงเนื้อหาหลักวิชา ตรงตามหลักสูตรประมวลการสอนและมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น นักเรียนได้ใช้หนังสือแบบเรียนทั้งในชั้นเรียนและเรียนด้วยตัวเอง มีความสะดวกที่จะค้นเนื้อหาที่เรียบเรียงไว้อย่างมีระเบียบ ให้นักเรียนรู้ตามหน้าและสารบัญที่กำหนดไว้ วิธีอ่านก็แล้วแต่ความต้องการคือ บางคนอาจย่ำเนื้อหา ตัวอักษรและภาพประกอบ ตลอดจนตารางข้อมูลต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนได้รับมโนทัศน์และเนื้อหาได้อย่างแจ่มแจ้งรวดเร็วมีกิจกรรมเสนอแนะและแบบฝึกหัดประเมินผลตามวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ในความหมายนี้สอดคล้องกับความคิดของ ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2523) ได้ให้ความหมายของหนังสือแบบเรียนไว้ว่า “หนังสือแบบเรียน” คือ หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการบังคับใช้ตามประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดออกมาทุกปีการศึกษา เมื่อพิจารณาในความหมายแล้วหนังสือเรียนคือ หนังสือที่มีเนื้อหาวิชาตรงตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ใช้ในโรงเรียน

จินตนา ไบการชุย (2520) ให้ความหมายของ “หนังสือเรียน” ไว้ว่า เป็นหนังสือที่รวมวิชาความรู้ในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องและครบถ้วน หนังสือเรียนมีจุดมุ่งหมายใช้ในการเรียนการสอนโดยเฉพาะ มีกฎเกณฑ์การเรียนเป็นพิเศษ เช่น เขียนเป็นรายวิชาสำหรับเรียนตามระดับชั้นต่างๆ มีความยากง่ายตามวัยของผู้เรียน ลักษณะการเรียบเรียงเป็นเชิงวิชาการให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง เมื่อจบบทเรียนแต่ละบทจะมีกิจกรรมเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนไว้ท้ายเล่ม

บันลือ พุกษะวัน (2524) กล่าวถึงความหมายของแบบเรียนว่า เป็นหนังสือที่กระทรวงกำหนดประกาศบังคับใช้โดยกำหนดว่า ผู้เรียนในระดับชั้นนั้นๆ จะต้องมิเพื่อจะได้ฝึกอ่านเป็นพื้นฐานของชั้นนั้นๆ ตามที่เนื้อหาของหลักสูตรได้กำหนดไว้ให้ ทั้งนี้ให้นับรวมทั้งหนังสือเรียนคือ แบบสอนอ่านประจำวิชาต่างๆ เช่น สังคม วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และอื่นๆ ด้วย ส่วนตำรานั้นมีความหมายในทำนองเดียวกับแบบเรียนด้วยส่วนหนึ่งและควรจะเป็นหนังสือนอกเหนือจากที่กระทรวงประกาศบังคับใช้แต่มีลักษณะเนื้อเรื่อง เนื้อหาที่ปรากฏในหลักสูตรเฉพาะเรื่องที่เด็กสามารถใช้ค้นคว้าและครูอาจใช้เป็นแนวทางอ้างอิงในการสอนได้เช่นกัน นอกจากนี้ วัลลีย์ ประสาททองโอสถ (2525) ยังให้ความหมายสอดคล้องกันว่า เป็นหนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้เป็นหนังสือประจำวิชา

เป็นหนังสือที่รวบรวมความรู้ในหมวดวิชาหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อเรื่องตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน จัดทำเป็นรายวิชาตามระดับชั้นต่างๆ อาจมีลักษณะเป็นแผ่นหรือเป็นชุดย่อยๆ ได้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่า “แบบเรียน” เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาต่างๆ โดยมีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับหลักสูตรและกระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ซึ่งครูใช้เป็นหลักในการเรียนการสอนและนักเรียนจำเป็นต้องใช้ในการเรียนด้วยเช่นกัน

2.1.2 แนวทางในการวิเคราะห์แบบเรียน

การวิเคราะห์แบบเรียนเป็นการพิจารณาและแยกแยะองค์ประกอบของหนังสือเรียน ออกเป็นส่วนย่อยๆ เพื่อให้เห็นลักษณะต่างๆ ของหนังสือเรียนหรือแบบเรียนเล่มนั้น จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์หนังสือเรียน มีนักวิชาการได้ให้แนวทางในการวิเคราะห์หนังสือเรียน หรือแบบเรียน ดังนี้

ประภาศรี สีหอำไพ (2524) ได้เสนอเกณฑ์การวิเคราะห์หนังสือเรียน แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ด้านเนื้อหา ควรพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความเที่ยงตรงความเหมาะสมกับระดับชั้นที่เรียนว่าลำดับความยากง่ายสอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียน
- 2) ด้านการจัดพิมพ์หนังสือ พิจารณาตั้งแต่การพิมพ์โฆษณา เวลาที่พิมพ์
- 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบเรียนที่ดีจะช่วยแนะแนวให้ผู้สอนพิจารณา กิจกรรมที่เสริมความเข้าใจทางภาษา พัฒนาการฝึกทักษะ จึงควรพิจารณาว่า แบบเรียนเอื้อต่อการทำกิจกรรมหรือไม่
- 4) พัฒนาการคิดเชิงวิจารณ์ ให้นักเรียนเกิดความอยากรู้ว่าแบบเรียน
- 5) มีแบบทดสอบประเมินผลในแต่ละบท ทั้งหนังสืออ่านประกอบและคู่มือครู การประเมินผลเน้นด้านความคิดมากกว่าความจำ

แนวทางการวิเคราะห์หนังสือเรียนของ ประภาศรี สีหอำไพ จะเน้นในด้านเนื้อหาจะต้องเหมาะสมกับระดับผู้เรียนพัฒนาผู้เรียนทางความคิด วิจัยญาณและแนะนำการนำหลักจิตวิทยามาใช้ในแบบเรียน ส่วนแนวทางการวิเคราะห์แบบเรียนที่น่าสนใจอีกคือ แนวทางการวิเคราะห์ของ สมถวิล วิเศษสมบัติ (2524) ได้เสนอแนวทางการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 พิจารณาโดยส่วนรวมของหนังสือและตอนที่ 2 พิจารณาเฉพาะแต่ละเรื่อง แต่ละบท ซึ่งนับว่าเป็นแนวทางที่ทำให้การวิเคราะห์หนังสือเรียนละเอียดมากขึ้น รายละเอียดของเกณฑ์การวิเคราะห์มีดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับหนังสือเรียนด้านการจัดรูปเล่ม การจัดเรื่องในเล่ม โดยมุ่งพิจารณาเรื่องส่วนรวมของหนังสือ โดยแบ่งออกเป็น

1) คุณภาพการจัดรูปเล่ม พิจารณาขนาดของเล่มหนังสือเรียน ความสวยงามน่าสนใจ
คุณภาพ

2) เนื้อหาสาระโดยทั่วไปของหนังสือเรียน พิจารณาจำนวนเรื่อง สัดส่วนของร้อยแก้วและ
ร้อยกรอง ความเหมาะสมด้านเนื้อหาในระดับชั้นเรียน ความเหมาะสมด้านลักษณะการแต่งกับสภาพ
ปัจจุบัน การตัดตอนเนื้อเรื่องจากวรรณคดีและวรรณกรรม การเรียงลำดับเรื่อง ความเหมาะสมกับ
เวลาเรียนที่กำหนดให้ คำแนะนำการใช้หนังสือเรียน รวมทั้งความเหมาะสมของบทนำเรื่อง ความ
เหมาะสมของประวัติผู้แต่ง ความเหมาะสมของกิจกรรม

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะของหนังสือเรียน โดยพิจารณาความสอดคล้อง
ของแบบเรียนกับหลักการเรียนการสอน ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งได้วิเคราะห์ด้านต่างๆ เป็น
ลำดับคือ บทนำเรื่อง รูปแบบ เนื้อหาสาระด้านวรรณกรรมและข้อคิดเชิงวิจารณ์

นิพนธ์ สุขสวัสดิ์ (2524) กล่าวว่า เนื้อหาที่ควรมีในหนังสือเรียนทางด้านภาษาแบ่งได้เป็น
3 ประเภทคือ

1. แบบสอนอ่าน ให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ มีเนื้อหาต่างๆ กัน ทั้งเป็นแบบเรียน
ที่บรรจุเรื่องต่างๆ เพื่อเป็นความรู้แก่เด็กทั้งในด้านอาชีพ ศีลธรรม วัฒนธรรม ชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์และความรู้รอบตัว

2. แบบเรียนทางภาษา ให้นักเรียนรู้จักหลักเกณฑ์ทางภาษา เช่น พยัญชนะ สระ
วรรณยุกต์ การประสมอักษร การใช้คำ การเรียบเรียงประโยคและการแต่งคำประพันธ์

3. แบบเรียนทางวรรณคดี ให้นักเรียนรู้จักวรรณคดีต่างๆ ของชาติ เป็นการส่งเสริมให้รู้จัก
คุณค่าทางวัฒนธรรม ให้เข้าใจศิลปะความงามของอักษร ส่งเสริมจิตใจให้งดงามบริสุทธิ์ รู้ถึง
โบราณคดี ขนบธรรมเนียมประเพณีสมัยก่อน วรรณคดียังเป็นเครื่องโน้มน้าวจิตใจให้เกิดความหวัง
มั่นในสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งจะสัมพันธ์ไปถึงความรักประเทศบ้านเกิดเมืองนอนของตน

เพ็ญศิริ ภัคดิอุทธรณ์ (2524) กล่าวถึงเกณฑ์การวิเคราะห์ว่าจะต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์
อะไรบ้าง แล้วนำเอาวัตถุประสงค์นั้นมาตั้งเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ต่อไป ในการวิเคราะห์หนังสือ
เรียนนั้นแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. วิเคราะห์คุณลักษณะของรูปแบบ ได้แก่ การวิเคราะห์ลักษณะของรูปแบบ การวิเคราะห์
คุณภาพของหนังสือ การวิเคราะห์คุณภาพของผู้แต่งหนังสือ

2. การวิเคราะห์คุณค่าทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหาโดยทั่วไป เช่น จำนวนเรื่อง
ในเล่ม สัดส่วนของเรื่อง ความเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน การวิเคราะห์ประเภทของเนื้อหาวิชาแต่ละ
วิชาย่อมมีลักษณะของเนื้อหาวิชาแตกต่างกันออกไป และการวิเคราะห์ที่ตรงตามความหมายของ

หลักสูตร โดยวิเคราะห์ข้อความของเนื้อหาที่จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามความมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้

กมลมาลย์ คำแสน (2557) การวิเคราะห์แบบเรียนย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ในแต่ละเล่มและลักษณะของรายวิชานั้น ๆ สามารถกำหนดหัวข้อในการวิเคราะห์แบบเรียนได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ เป็นการวิเคราะห์คุณลักษณะของรูปแบบซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอก เหนือในการพิจารณา ได้แก่

1.1 ลักษณะทั่วไป พิจารณาจากขนาดของหนังสือต้องมีความเหมาะสมกับผู้อ่าน การเย็บเล่มต้องปราณีต มั่นคง แข็งแรง รวมทั้งกระดาษพิมพ์ที่มีคุณภาพและพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ที่ชัดเจน อีกทั้งควรมีสารบัญและควรมีอภิธานศัพท์ด้วย

1.2 รูปเล่มและการพิมพ์ ควรพิจารณารูปเล่มและคุณภาพในการพิมพ์ ได้แก่ รูปเล่มเริ่มตั้งแต่ปกหนังสือและแบบเรียนที่ดีควรมีส่วนต่าง ๆ เรียงตามลำดับกันคือ ปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง ภาคผนวก บรรณานุกรม ดัชนี และรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์และผู้แต่ง

2. การวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนเป็นการวิเคราะห์คุณค่าทางวิชาการซึ่งเป็นองค์ประกอบภายใน ก่อนการวิเคราะห์ ผู้วิเคราะห์ควรแยกประเภทของแบบเรียนก่อนว่าเป็นแบบเรียนขั้นต้นหรือแบบเรียนสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาแล้ว

2.1 หนังสือแบบเรียนขั้นต้น ต้องประกอบด้วยโครงสร้าง ระบบเสียงของภาษา ระบบตัวอักษร ศัพท์และไวยากรณ์

2.2 หนังสือแบบเรียนสำหรับผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษา ผู้วิเคราะห์จะต้องพิจารณาความคิดรวบยอดและวิธีการนำเสนอเนื้อหา

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบและเนื้อหาไปพร้อมกัน แต่มักจะต้องวิเคราะห์ที่ความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น หลักสูตร ระบบการศึกษา คุณค่าทางคุณธรรมจริยธรรมในแบบเรียนกับเป้าหมายในการพัฒนาสังคม เป็นต้น

การวิเคราะห์แบบเรียนในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะประยุกต์วิธีการวิเคราะห์รูปแบบของแบบเรียนตามแนวทางการวิเคราะห์ของ กมลมาลย์ คำแสน เป็นเกณฑ์

2.1.3 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียน

รังรอง เจียมวิจักขณ์ (2561) ได้เขียนบทความวิจัยเรื่อง การศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทย ภาษาพาที : ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เนื้อหาและกิจกรรมใน

หนังสือเรียนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสองครบทั้ง 4 ข้อได้แก่ มีเนื้อหาและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนมีคุณภาพ มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการมีสุขภาวะที่ดี ในส่วนของสถาบันที่ผู้เรียนเกี่ยวข้องคือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนาและสถาบันกษัตริย์ เนื้อหาและกิจกรรมก็สะท้อนให้เห็นแบบอย่างที่ดีงาม ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมอันดีงามให้แก่ผู้เรียน

ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์บทอ่านในหนังสือเรียนภาษาเขมรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของพระราชอาณาจักรกัมพูชา” (An analysis Study of the Reading Parts in Cambodian Language Textbooks Grade 1 – 6 in The Kingdom of Cambodia) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาบทอ่านในหนังสือเรียนภาษาเขมรจำนวน 6 เล่ม ในด้านรูปแบบและเนื้อหา เพื่อให้สามารถทำนายอัตลักษณ์ของชาวเขมรในอนาคต ผลการศึกษาพบว่า บทอ่านในหนังสือเรียนภาษาเขมรประกอบไปด้วยสัญลักษณ์ต่างๆ ที่แสดงถึงทักษะสำคัญของบทเรียน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การใช้ภาษาและไวยากรณ์ทางภาษา ในส่วนของเนื้อหาบทอ่านมีส่วนประกอบสำคัญ 5 ส่วน คือ สัญลักษณ์บทอ่าน ชื่อบทอ่าน ภาพประกอบบทอ่าน เนื้อหาบทอ่านและคำถามท้ายบท โดยบทเรียนภาษาเขมรจะปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ให้แก่เยาวชนในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความมีปัญญา ความกตัญญูกตเวที ความเสียสละ ความสามัคคี ความมีวินัย และความอ่อนน้อมถ่อมตน นอกจากนี้บทอ่านยังแฝงอุดมการณ์ทางการเมืองคือ การปลูกฝังให้เยาวชนภูมิใจในความเป็นชาติและอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ของชาติและการยอมรับชนกลุ่มน้อยในประเทศเพื่อสร้างความมั่นคงภายในชาติและให้ชนกลุ่มน้อยร่วมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

อุมารินทร์ ตูลารักษ์ (2553) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับการศึกษา ภาพแทนผู้หญิงในวรรณกรรมในแบบเรียนลาว” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง “คนงาม” บทความนี้ศึกษาภาพแทนผู้หญิงในวรรณกรรมลาวร่วมสมัยจากเรื่อง “คนงาม” ในแบบเรียนลาวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนอภาพแทนผู้หญิงในวรรณกรรมลาวร่วมสมัย ซึ่งบทความนี้แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมอยู่ในฐานะตัวบททางวัฒนธรรมที่นำเสนอภาพแทนผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอัตลักษณ์ของผู้หญิงในสังคม ผ่านการนิยามผู้หญิงในสถานะต่าง ๆ วรรณกรรมเรื่อง “คนงาม” แสดงให้เห็นภาพแทนผู้หญิงเกี่ยวเนื่องกับการเป็นผู้หญิงที่ทำประโยชน์เพื่อสังคมตามลักษณะของผู้หญิงในแบบสังคมนิยมในอุดมคติรัฐ แต่อีกส่วนหนึ่งยังมีภาพแทนผู้หญิงที่ขัดแย้งไม่ยินยอมทำตามนโยบายของรัฐ วรรณกรรมเรื่อง “คนงาม” จึงเป็นตัวแทนของอุดมการณ์อีกกระแสหนึ่งที่ขัดแย้งกับวาทกรรมกระแส

หลัก ภาพแทนของผู้หญิงที่ปรากฏในวรรณกรรมจึงได้รับอิทธิพลมาจากกระแสอุดมคติที่พยายามครอบงำอุดมการณ์ของคนกลุ่มต่างๆ และความพยายามในการนำเสนออุดมการณ์ที่แตกต่างไว้ในตัวบทของวรรณกรรม

สุภาพร คงสิริรัตน์ (2548) ศึกษาวิจัยเรื่อง “อัตลักษณ์และวิธีสร้างอัตลักษณ์ของลาวจากวรรณกรรมแบบเรียน” จากการศึกษาพบว่า อัตลักษณ์ที่โดดเด่นที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาลาวชั้นประถมศึกษาได้แก่ ความสามัคคี ความรักชาติ และการมีสุขอนามัยที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามัคคี แบบเรียนจะเน้นย้ำเป็นพิเศษเกี่ยวกับความสามัคคีระหว่างชนเผ่าต่างๆ เนื่องจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนลาวเป็นประเทศที่ประกอบไปด้วยหลายชนเผ่า ความเป็นเอกภาพในประเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญ อัตลักษณ์ที่โดดเด่นประการที่สองคือ ความรักชาติ การที่แบบเรียนลาวให้ความสำคัญแก่อัตลักษณ์ทั้งสองนี้มาก เนื่องจากแบบเรียนนี้เขียนขึ้นหลังจากที่ลาวฝ่ายซ้ายซึ่งนิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ชนะลาวฝ่ายขวาซึ่งนิยมสหรัฐอเมริกา ในปี 1975 รัฐบาลจึงพยายามอย่างมากในการสร้างความรู้สึกรักของความเป็นเอกภาพเพื่อความมั่นคงและความเป็นเอกราชของประเทศ ส่วนกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ที่ปรากฏในแบบเรียนนั้น ใช้วิธีการต่อยอดทางความคิดของผู้เรียน โดยการย้ำความคิดที่ชื่อบทเรียน การย้ำความคิดที่ตัวเนื้อหาของบทเรียนและการกล่าวซ้ำในประเด็นเดียวกันอีกในแบบเรียนต่างระดับกัน

Soun Chean (2012) ชวากัมพูชาได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง Curriculum Implementation: A case study from lower secondary schools in Kep province โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่าครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของกัมพูชาสามารถสอนได้ตามแผนงานที่กระทรวงศึกษาของกัมพูชากำหนดได้หรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่สอนไม่ได้ตามแผนที่กระทรวงกำหนดแม้จะมีแผนการสอนชัดเจนพร้อมทั้งคำแนะนำต่างๆ แล้วก็ตาม สาเหตุสำคัญที่ทำให้ครูสอนได้ไม่ครบหรือไม่ได้ตามแผนก็คือ ปัญหาเรื่องการกำหนดตนิยาม ครูไม่อยู่สอน โรงเรียนปิดและครูสอนไม่ครบชั่วโมง ซึ่งปัญหาเหล่านี้แม้จะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหัวข้อที่ผู้วิจัยกำลังดำเนินการอยู่แต่ก็มีผลต่อการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เช่นเดียวกัน

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนมีการศึกษาในแง่มุมที่หลากหลายมากขึ้นไม่ได้วิเคราะห์เพียงแค่รูปแบบหรือลักษณะของเนื้อหาเท่านั้น สะท้อนให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาประจำชาติเป็นแบบเรียนที่มีเนื้อหาแบบบูรณาการการเรียนรู้ ซึ่งรัฐสามารถเลือกเนื้อหาหรือปลูกฝังแนวความคิดในด้านต่าง ๆ ได้โดยผ่านแบบเรียนภาษาประจำชาติ ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลและวิธีการศึกษาแบบเรียนมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของกัมพูชา

กัมพูชาได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ของประชาชน นับตั้งแต่การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ปี ค.ศ.1993 รัฐบาลกัมพูชาได้กำหนดกรอบนโยบายในการสร้างชาติให้มีความมั่นคง และได้จัดให้การศึกษาเป็นวาระสำคัญของการพัฒนาชาติ ในช่วงเริ่มต้นของการปฏิรูปนโยบายการพัฒนาประเทศ รัฐบาลให้สิทธิในการเข้ารับการศึกษาอย่างเสมอภาคกันโดยมุ่งเป้าหมายไปที่คุณภาพของการศึกษาและการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เพื่อยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพและเท่าเทียมกัน ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษานโยบายการศึกษา แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ ระบบการศึกษาของกัมพูชา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 นโยบายการศึกษาของกัมพูชา

นับตั้งแต่การเลือกตั้งเมื่อปี ค.ศ.1993 รัฐบาลกัมพูชาได้สร้างกรอบนโยบายหลักในการที่จะฟื้นฟูและรวบรวมชาติ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประเทศกัมพูชาได้ให้สิทธิขั้นพื้นฐานและเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะสิทธิในการได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ รัฐบาลกัมพูชาได้อนุมัติกฎหมายว่าด้วยการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาระบบการศึกษา (בחង់ជួន ណារ៉ុន, 2016: 103)

รัฐบาลกัมพูชาได้กำหนดวิสัยทัศน์และแผนพัฒนาประเทศไว้ว่า จะต้องพัฒนาประเทศให้มีรายได้ระดับปานกลางภายในปี ค.ศ.2030 และเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับสูงภายในปี ค.ศ.2050 (Ministry of Education Youth and Sport, 2020) ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การศึกษาให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาจนถึงปี ค.ศ.2030 ให้ประชากรของประเทศสามารถเข้าถึงการศึกษาในทุกระดับชั้นโดยเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่สามารถเข้ารับการศึกษาได้ตลอดชีวิต (בחង់ជួន ណារ៉ុន, 2016: 120)

ทางด้านหลักสูตรการศึกษา กัมพูชาได้กำหนดวิสัยทัศน์ในหลักสูตรการศึกษาทั่วไปโดยมีเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถภาษาเขมรและภาษาต่างประเทศในทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยสามารถนำไปใช้ในการศึกษาหรือการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะเป้าหมายของการศึกษาภาษาและวรรณกรรมเขมรคือ การได้รับความรู้ ทักษะทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมร มีความสามารถในการพรรณนา วิเคราะห์ วินิจฉัย ความเข้าใจแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและสมเหตุผล (בחង់ជួន ណារ៉ុន, 2016 : 328 - 329)

2.2.2 แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ

รัฐบาลกัมพูชาได้กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศจากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติซึ่งได้จัดทำขึ้นโดยมีระยะเวลาแผนละ 5 ปี ในรอบที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลนี้ เป็นแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 - 2018 และแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 (Ministry of Education Youth and Sport, 2016) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาในแผนพัฒนาทั้งสองพบว่า มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจำนวน 11 ประการคือ 1. มีความรักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง 3. ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต 4. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร 5. สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ 6. มีคุณธรรมจริยธรรม 7. มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 9. เคารพสิทธิของผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 10. สามารถแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม และ 11. มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผู้วิจัยจะใช้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 11 ข้อนี้เป็นเครื่องมือในการนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

2.2.3 ระบบการศึกษาของกัมพูชา

โครงสร้างระบบการศึกษาของกัมพูชามีขึ้นตามโครงสร้าง 6 - 3 - 3 - 4, 5, และ 6 โดยมีระยะเวลาในการศึกษาในระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษาปฐมภูมิ 3 ปี และระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิ 3 ปี และเรียนต่ออีก 2 ปีหรือ 4 ปีในระดับมหาวิทยาลัย ส่วนการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลมีระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี ตั้งแต่เด็กอายุ 3 - 5 ปี การศึกษาในระดับประถมศึกษาจะเริ่มต้นเมื่ออายุ 6 ปี เริ่มต้นที่ประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา แบ่งการศึกษาออกเป็นระดับปฐมภูมิ (มัธยมศึกษาตอนต้น) และระดับทุติยภูมิ (มัธยมศึกษาตอนปลาย) เมื่อจบการศึกษาระดับปฐมภูมิหรือมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนสามารถเลือกเรียนต่อในระดับทุติยภูมิได้ 2 สายคือ สายสามัญและสายอาชีพ ใช้เวลาในการเรียน 3 ปีทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เมื่อเรียนจบในระดับทุติยภูมิแล้วนักเรียนสามารถเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมีระยะเวลาในการเรียน 4 - 7 ปี

ตารางที่ 1 ระบบการศึกษาของกัมพูชา

อายุ						
21	อุดมศึกษา					
20						
19						
18						
การสอบระดับชาติ						
17	มัธยมศึกษาทุดียภูมิ	สาย สามัญ	ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 6	ชั้นปีที่ 3	สาย อาชีพ	การศึกษา นอกระบบ
16			ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 5	ชั้นปีที่ 2		
15			ชั้น มัธยมศึกษา ปีที่ 4	ชั้นปีที่ 3		
การสอบระดับชาติ						
14	การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	มัธยมศึกษา ปฐมภูมิ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3			
13			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2			
12			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1			
11		ประถมศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6			
10			ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5			
9			ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4			
8			ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3			
7			ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2			
6			ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1			

(ហង់ជួន ណារ៉ុន, 2016: 215)

สำหรับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจะแบ่งการศึกษาออกเป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปฐมภูมิและการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิ โรงเรียนในกัมพูชาที่สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปฐมภูมิหรือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (grade 7-9) จะเรียกว่า “อนุวิทยาลัย” ส่วนโรงเรียนที่สอนจนถึงระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิหรือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (grade 10-12) จะเรียกว่า “วิทยาลัย” การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทุติยภูมิสามารถเลือกเรียนได้ 2 สายคือ สายสามัญ (เรียนในระดับมัธยมปีที่ 4 - 6) และสายอาชีพ (เรียนที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา)

2.2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียน ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) (ทิตินา แคมมณี, 2550) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงที่เรียกว่า ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism Theory) เขาเสนอเรื่องการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus - S) กับการตอบสนอง (Response - R) โดยมีหลักเบื้องต้นว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง โดยที่การตอบสนองมักจะออกมาเป็นรูปแบบต่าง ๆ หลายรูปแบบ จนกว่าจะพบรูปแบบที่ดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด เราเรียกการตอบสนองเช่นนี้ว่า การลองถูกลองผิดและเสนอกฎแห่งการเรียนรู้ 3 ข้อ คือ 1.กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ 2.กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ การเรียนรู้จะไม่คงทนถาวรและในที่สุดอาจลืมได้ และ 3. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะทำซ้ำต่อไป

2) ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ Erik H. Erikson. (พรธณี ชูทัย เจนจิต, 2550) เป็นทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่เชื่อว่าสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมด้านจิตใจ (Psychological Environment) มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการบุคลิกภาพและพัฒนาการของบุคคลก็เป็นผลจากการทำงานของอีโก้ (Ego) ซึ่งจะมีการพัฒนาเป็นขั้นตอนตลอดทั้งชีวิต โดยแบ่งเป็น 8 ขั้นตอนตามช่วงวัย คือ ขั้นที่ 1 ความไว้วางใจ – ความไม่ไว้วางใจ ซึ่งเป็นขั้นในวัยทารก ขั้นที่ 2 ความเป็นตัวของตัวเองอย่างอิสระ – ความสงสัยไม่แน่ใจตัวเอง อยู่ในวัยอายุ 2 - 3 ปี ขั้นที่ 3 การเป็นผู้คิดริเริ่ม – การรู้สึกผิด วัยเด็กอายุประมาณ 3 - 5 ปี ขั้นที่ 4 ความต้องการที่จะทำกิจกรรมอยู่เสมอ – ความรู้สึกด้อย เด็กอายุประมาณ 6 - 12 ปี ขั้นที่ 5 อติภาพหรือการรู้จักว่าตนเองเป็นเอกลักษณ์ – การไม่รู้จักตนเองหรือสับสนในบทบาทในสังคม อายุระหว่าง 12 - 18 ปี ขั้นที่ 6 ความใกล้ชิดผูกพัน – ความอ้างว้างตัวคนเดียว วัยนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ระยะต้น ขั้นที่ 7 ความเป็นห่วงชนรุ่นหลัง –

ความคิดถึงแต่ตนเอง เป็นวัยที่เป็นห่วงเพื่อนร่วมโลกโดยทั่วไป ชั้นที่ 8 ความพอใจในตนเอง – ความ
สิ้นหวังและความไม่พอใจในตนเอง วัยนี้เป็นระยะบั้นปลายของชีวิต

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏใน
แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และใช้ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory)
ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) เป็นกรอบแนวคิดวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏใน
แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

บทที่ 3

การศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

การวิเคราะห์แบบเรียนเป็นการแยกเนื้อความออกมาพิจารณาศึกษาเป็นส่วน ๆ ซึ่งการศึกษาแบบเรียนแต่ละเล่มจะต้องศึกษาคุณสมบัติของแบบเรียนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา การจัดรูปเล่ม การลำดับเรื่อง รูปแบบการเขียน ความสัมพันธ์ของหลักวิชาซึ่งจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ความเหมาะสมในการเลือกเรื่องและความเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน โดยเฉพาะแบบเรียนต้องมีคุณค่าเกี่ยวกับการฝึกทักษะการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน คุณค่าทางด้านความรู้เฉพาะวิชา คุณค่าทางภาษาและวัฒนธรรม การวิเคราะห์แบบเรียนจึงต้องพิจารณาการจัดทำหนังสืออย่างมีระบบ การคัดเลือกเนื้อหาในแบบเรียนต้องมีความชัดเจนและต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่เหมาะสมของแบบเรียนและมีความเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย (กมลมาลย์ คำแสน, 2557:115)

ในบทนี้ ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 6 เล่ม ปัจจุบันยังใช้ในการเรียนการสอนในราชอาณาจักรกัมพูชา แบบเรียนภาษาเขมรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาเป็นฉบับที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 2016 (พ.ศ. 2559) ซึ่งเป็นฉบับที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูล โดยจะประยุกต์ใช้แนวทางการวิเคราะห์หนังสือเรียนของกมลมาลย์ คำแสน (2557) สามารถแบ่งการวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 ศึกษาลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

3.1.1 ส่วนประกอบตอนต้น ประกอบด้วยขนาดรูปเล่ม หน้าปก หน้ารองปก หน้าคณะทำงาน หน้าอารัมภบท

3.1.2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยบทนำและภาพประกอบ

3.1.3 ส่วนประกอบตอนท้าย ประกอบด้วยปะทานุกรมและภาคผนวก

3.2 ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วนคือ

3.2.1 ศึกษาเนื้อหาแต่ละระดับชั้นในแบบเรียนภาษาเขมร

3.2.2 ศึกษาเนื้อหาทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

3.2.3 ศึกษาที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมร

3.1 ลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

3.1.1 ส่วนประกอบตอนต้น

จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพในด้านขนาด รูปเล่ม และส่วนประกอบตอนต้นของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีรายละเอียดการศึกษาดังนี้

หน้าปกหนังสือแบบเรียน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาของกัมพูชามี 2 ลักษณะคือ แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 ใช้ชื่อว่า “ภาษาเขมร” (ភាសាខ្មែរ) ส่วนแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 – 6 ใช้ชื่อว่า “วรรณกรรมเขมร” (អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ) โดยมีขนาดมาตรฐานเดียวกันคือ กว้าง 18 เซนติเมตรและยาว 25 เซนติเมตร ความหนาแม้จะมีจำนวนหน้าไม่เท่ากันแต่ก็ใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 220 - 268 หน้า สำหรับหน้าปกของแบบเรียนจะประกอบด้วย ตราสัญลักษณ์ของกระทรวงอบรม ยวชนและกีฬา (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា) อยู่ทางด้านบนมุมซ้ายของหนังสือ ตรงกลางด้านบนสุดมีคำว่า “ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា” ตรงกลางด้านขวาจะมีตัวเลขซึ่งเป็นระดับของการศึกษา ส่วนด้านล่างของหนังสือมีตราสัญลักษณ์ของโรงพิมพ์ จัดพิมพ์โดยโรงพิมพ์สถานและแจกจ่าย (គ្រឹះស្ថាន បោះពុម្ព និង ចែកចាយ) และมุมด้านบนขวามีข้อความว่า “สำหรับขาย”(សម្រាប់លក់) ส่วนตรงกลางของหนังสือเป็นรูปปกของแบบเรียน

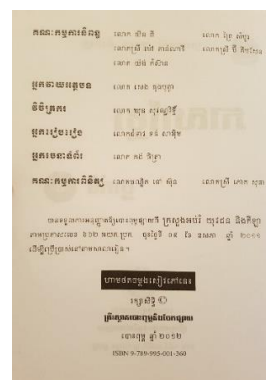
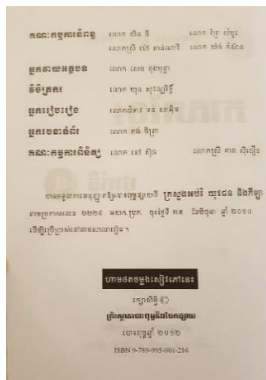
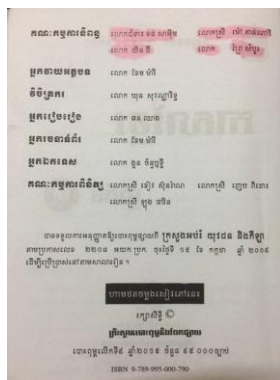
ภาพที่ 1 หน้าปกแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

เด็กชายอีกคนหนึ่งซึ่งนั่งหันหน้าเข้าหากัน โดยเด็กผู้ชายแสดงลักษณะยกมือทั้งสองเหมือนท่าทำบางอย่างอยู่ซึ่งก็เป็นลักษณะของคนที่กำลังพูดกำลังอธิบายบางสิ่งบางอย่าง จากกริยาอาการของรูปเด็กนักเรียนทั้ง 4 คนสื่อให้เห็นว่า ในแบบเรียนเล่มนี้จะมีการเรียนการสอนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ อ่าน เขียน ฟัง และพูด ส่วนในรูปของเด็กชายและเด็กหญิงในแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เด็กๆ กำลังยืนฟังสิ่งที่ครูกำลังบรรยายอยู่และมีการจดบันทึกสิ่งที่ครูได้บรรยาย สื่อให้เห็นว่า แบบเรียนนี้จะเน้นที่ทักษะการฟังและทักษะการพูดเพื่อแสดงความคิดเห็น ส่วนภาพหน้าปกแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นรูปนักเรียนชายและนักเรียนหญิงนั่งอ่านหนังสือด้วยกัน สื่อให้เห็นว่า แบบเรียนต้องการเน้นทักษะการอ่าน ส่วนภาพหน้าปกแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นรูปการเล่นระบำตริซและแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาพหน้าปกเป็นภาพจากวรรณกรรมเรื่องหงส์ย่นต์ สื่อให้เห็นว่า แบบเรียนต้องการเน้นการเรียนการสอนทางด้านภาษาเขมร อักษรโบราณ วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรมของกัมพูชา ส่วนภาพพื้นหลังที่เป็นรูปปราสาทพระวิหาร ปราสาทตาพรหมและปราสาทบายน สื่อให้เห็นว่า กัมพูชาเป็นชาติที่มีอารยธรรมเป็นมรดกตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ลูกหลานกัมพูชาได้มีความภาคภูมิใจในชาติของ จะเห็นว่า ภาพหน้าปกของแบบเรียนสามารถแสดงจุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาเขมรในแต่ละระดับชั้นได้อย่างชัดเจน

หน้ารองปก

หน้ารองปกของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ประกอบด้วย

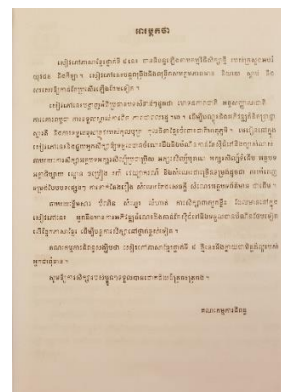
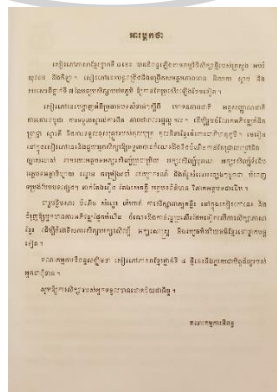
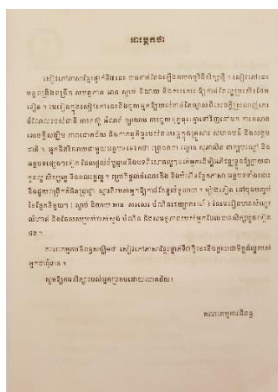
- 1) หน้าคณะทำงานมีดังนี้ คณะกรรมการแต่งหนังสือ (คณะ: កម្មការនិពន្ធ) ผู้พิมพ์ทอ่าน (អ្នកវាយអត្ថបទ) ผู้วาดภาพประกอบ (វិចិត្រករ) ผู้เรียบเรียง (អ្នករៀបរៀង) ผู้จัดเรียงหน้า (អ្នករចនាទំព័រ) ผู้เชี่ยวชาญ (អ្នកឯកទេស) คณะกรรมการผู้ตรวจสอบหนังสือ (คณะ: កម្មការពិនិត្យ) ได้รับการอนุญาตให้พิมพ์เผยแพร่จากกระทรวงศึกษา วัฒนธรรมและกีฬา (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា) ตามประกาศเลขที่และลงวันที่ เพื่อใช้ในโรงเรียน ห้ามสำเนาหนังสือเล่มนี้ (ហាមចតចម្លងសៀវភៅនេះ) ลิขสิทธิ์เป็นของโรงพิมพ์สถานและแจกจ่าย (រក្សាសិទ្ធិគ្រឹះស្ថាន បោះពុម្ព និង ចែកជូន) พิมพ์ครั้งที่ปีที่พิมพ์ จำนวนเล่มที่พิมพ์และเลข ISBN

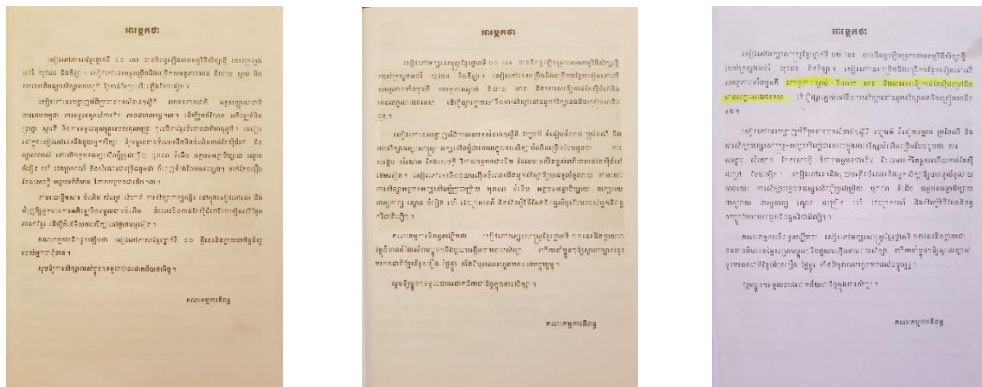

“แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาได้แต่งขึ้นตามการศึกษาแบบใหม่ หนังสือเล่มนี้เสริมสร้างความสามารถทางการอ่าน การฟัง การพูดและการเขียนให้ดียิ่งขึ้น บทเรียนในหนังสือนี้ช่วยให้เข้าใจความรักชาติ ความภาคภูมิใจของชาติ การต่อสู้ การเคารพบูชา ความพยายาม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความหวัง และภาระผูกพันของคนในครอบครัว ชุมชนและสังคม นักเรียนจะได้ศึกษาเนื้อเรื่องเกี่ยวกับตำนาน นิทาน ละคร สุภาษิต ระบาย ปรัชญาคำทาย วรรณกรรมโบราณและเรื่องต่างๆ คำแนะนำและประสบการณ์ที่ดี เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองให้กลายเป็นที่ดี นักเรียนที่ดีและประชาชนที่ดี หลังจากที่ได้ศึกษาเนื้อหาในบทเรียนนี้แล้วจะช่วยให้มีความเข้มแข็งทางด้านความคิด สติปัญญา ในบทเรียนต่างๆ จะมีคำถามและแบบฝึกหัด เพื่อวัดความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนที่ได้ศึกษาแล้วอีกด้วย คณะกรรมการหวังว่าแบบเรียนภาษาเขมรนี้ จะเป็นเพื่อนที่ดีของนักเรียน ขอให้การศึกษาของนักเรียนประสบความสำเร็จ”

(ภาษาเขมร 7, 2016)

หน้าอาร์มบทเป็นหน้าที่คณะผู้จัดทำหนังสือได้เขียนความมุ่งหมายและภาพรวมของการศึกษาแบบเรียนภาษาเขมร ไว้อย่างชัดเจนมากกว่าแบบเรียนแต่ละบทจะพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาผ่านทักษะการเรียนรู้คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ความรู้ทางด้านภาษาและไวยากรณ์ อีกทั้งศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับตำนาน นิทาน ละคร สุภาษิต ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองและความคิด เกิดความรักชาติ ความสามัคคี การต่อสู้ ความพยายาม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันเป็นคุณสมบัติที่ดีของการเป็นพลเมืองของรัฐ

ภาพที่ 4 รูปหน้าอารัมภบทของหนังสือแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

3) หน้ารายการของเนื้อหา (ขัณฑลลขจ) หรือหน้าสารบัญเป็นหน้าทีกล่าวถึงชื่อของบทเรียนว่าเรียนอะไรบ้างและอยู่หน้าทีเท่าไรร ซึ่งหน้าสารบัญนี้จะช่วยให้เห็นภาพชัดเจนถึงการแบ่งบทหัวข้อของการเรียนแต่ละส่วน ในหน้าสารบัญของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีดังต่อไปนี้

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ภลลลลลลล) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท ดังนี้

- บทเรียนที่ 1 ชื่อเรื่อง ความรัก (เสชลลลลลล)
- บทเรียนที่ 2 ชื่อเรื่อง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (ลลลลลลลลลลลลลล)
- บทเรียนที่ 3 ชื่อเรื่อง มรดกของชาติ (ลลลลลลลลลลลล)
- บทเรียนที่ 4 ชื่อเรื่อง ความมีคุณค่า (เสชลลลลลล)
- บทเรียนที่ 5 ชื่อเรื่อง พลเมืองทีดี (ลลลลลลลล)
- บทเรียนที่ 6 ชื่อเรื่อง ความปรารถนาของเรา (เสชลลลลลลลลลล)
- บทเรียนที่ 7 ชื่อเรื่อง คุณค่าในการทำงาน (ลลลลลลลลลล)
- บทเรียนที่ 8 ชื่อเรื่อง ความพยายาม (เสชลลลลลล)
- บทเรียนที่ 9 ชื่อเรื่อง ความหวัง (เสชลลลลลล)
- บทเรียนที่ 10 ชื่อเรื่อง ความตั้งใจปรารถนาเพื่อประสบความสำเร็จ (ลลลลลลลลลลลลลลลลลล)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภลลลลลลล) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท ดังนี้

- บทเรียนที่ 1 ชื่อเรื่อง ความภาคภูมิใจ (เสชลลลลลล)

- บทเรียนที่ 2 ชื่อเรื่อง ความซื่อตรง (ภาคแนะ: ត្រង់)
 บทเรียนที่ 3 ชื่อเรื่อง อภัยภัย (អធ្យាស្រ័យ)
 บทเรียนที่ 4 ชื่อเรื่อง มิตรภาพ (មិត្តភាព)
 บทเรียนที่ 5 ชื่อเรื่อง การเคารพตัวเอง (ការគោរពខ្លួនឯង)
 บทเรียนที่ 6 ชื่อเรื่อง การเคารพกฎหมาย (ការគោរពច្បាប់)
 บทเรียนที่ 7 ชื่อเรื่อง ความรับผิดชอบ (ការទទួលខុសត្រូវ)
 บทเรียนที่ 8 ชื่อเรื่อง ความชัดเจน (ការជឿជាក់)
 บทเรียนที่ 9 ชื่อเรื่อง ความมีคุณค่า (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ)
 บทเรียนที่ 10 ชื่อเรื่อง อัจฉริยภาพ (ឧត្តមភាព)
 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ភាសាខ្មែរ ៩) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท

ดังนั้น

- บทเรียนที่ 1 ชื่อเรื่อง คุณค่าความงาม (តម្លៃសោភ័ណ)
 บทเรียนที่ 2 ชื่อเรื่อง ความภาคภูมิใจของชาติเขมร (មោទនភាពជាតិខ្មែរ)
 บทเรียนที่ 3 ชื่อเรื่อง การยอมรับความจริง (ការទទួលស្គាល់ការពិត)
 บทเรียนที่ 4 ชื่อเรื่อง สามัคคีภาพ (សាមគ្គីភាព)
 บทเรียนที่ 5 ชื่อเรื่อง การกำหนดเป้าหมาย (ការកំណត់គោលដៅ)
 บทเรียนที่ 6 ชื่อเรื่อง การรู้จักรับผิดชอบ (ស្មារតីទទួលខុសត្រូវ)
 บทเรียนที่ 7 ชื่อเรื่อง ความน่าเชื่อถือ (ការជឿជាក់)
 บทเรียนที่ 8 ชื่อเรื่อง ความพยายาม (សេចក្តីព្យាយាម)
 บทเรียนที่ 9 ชื่อเรื่อง การประสบความสำเร็จในชีวิต (ជោគជ័យនៃជីវិត)
 บทเรียนที่ 10 ชื่อเรื่อง พลเมืองที่ดี (ពលរដ្ឋល្អ)
 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ភាសាខ្មែរ ១០) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท

ดังนั้น

- บทเรียนที่ 1 ชื่อเรื่อง ความภาคภูมิใจในชาติเขมร (មោទនភាពជាតិខ្មែរ)
 บทเรียนที่ 3 ชื่อเรื่อง เอกลักษณ์ประจำชาติ (អត្តសញ្ញាណជាតិ)
 บทเรียนที่ 3 ชื่อเรื่อง การเคารพบูชา (ការគោរពបូជា)
 บทเรียนที่ 4 ชื่อเรื่อง ความเมตตาธรรม (សប្បុរសធម៌)
 บทเรียนที่ 5 ชื่อเรื่อง สุนทรียทางภาษา (សោភ័ណភាសា)
 บทเรียนที่ 6 ชื่อเรื่อง การยอมรับความจริง (ការទទួលស្គាល់ការពិត)

บทเรียนที่ 7 ชื่อเรื่อง ภาพของพลเมือง (ภาคฆาตกรผู้)

บทเรียนที่ 8 ชื่อเรื่อง การตัดสินใจ (การสังฆะธิตุ)

บทเรียนที่ 9 ชื่อเรื่อง ความงามของศิลปะ (เสภาภักณาสินุญ)

บทเรียนที่ 10 ชื่อเรื่อง ความเชื่อ (ผู้เฒ่า)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียน ๑๑) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท

ดังนี้

บทเรียนที่ 1 ชื่อเรื่อง แนวคิด (ผู้ก่อตั้ง)

บทเรียนที่ 2 ชื่อเรื่อง ขนบประเพณี (ผู้เฒ่า)

บทเรียนที่ 3 ชื่อเรื่อง ความกล้าหาญ (เสภาภักณาสินุญ)

บทเรียนที่ 4 ชื่อเรื่อง การเสียสละ (การละบั้ง)

บทเรียนที่ 5 ชื่อเรื่อง อดีตกาล (มหัศจรรย์)

บทเรียนที่ 6 ชื่อเรื่อง การเคารพบูชา (การเคารพบูชา)

บทเรียนที่ 7 ชื่อเรื่อง อักษรศาสตร์และวรรณคดีเขมร (หกรุณาสินุญและหกรุณาสินุญ)

บทเรียนที่ 8 ชื่อเรื่อง ความจริง (ลักษณะ)

บทเรียนที่ 9 ชื่อเรื่อง วรรณคดีต่างประเทศ (หกรุณาสินุญ)

บทเรียนที่ 10 ชื่อเรื่อง ความคิดบวก (ผู้เฒ่า)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ภาคเรียน ๑๑) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท

ดังนี้

บทเรียนที่ 1 ชื่อเรื่อง วรรณคดีเขมร (หกรุณาสินุญ)

บทเรียนที่ 2 ชื่อเรื่อง วรรณคดีพราหมณ์ (หกรุณาสินุญ)

บทเรียนที่ 3 ชื่อเรื่อง วรรณคดีพุทธนิยม (หกรุณาสินุญ)

บทเรียนที่ 4 ชื่อเรื่อง ศิลปะ (ศิลปะ)

บทเรียนที่ 5 ชื่อเรื่อง ละคร (ละคร)

บทเรียนที่ 6 ชื่อเรื่อง ศิลปินและระบำ (ศิลปินและระบำ)

บทเรียนที่ 7 ชื่อเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี (ประเพณี)

บทเรียนที่ 8 ชื่อเรื่อง ภาพ (ภาพ)

บทเรียนที่ 9 ชื่อเรื่อง ความเกี่ยวข้องระหว่างวรรณคดีเขมรและวรรณคดีต่างประเทศ

(ผู้เฒ่าและผู้เฒ่า)

บทเรียนที่ 10 ชื่อเรื่อง วรรณคดีต่างประเทศ (หกรุณาสินุญ)

จะเห็นได้ว่ารูปแบบการแบ่งเนื้อหาการเรียนของแบบเรียนภาษาเขมรนั้น เมื่อเฉลี่ยแล้วมีประมาณบทเรียนละ 20 หน้า ซึ่งแต่ละบทก็จะมีหัวข้อย่อยพร้อมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีปริมาณเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีอายุประมาณ 12 - 13 ปี

3.1.2 ส่วนเนื้อหา

ประกอบด้วยสัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบเรียนและภาพประกอบ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบเรียน

สัญลักษณ์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จะอยู่ด้านบนสุดในหน้าเริ่มต้นของการเรียนเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่า ส่วนนี้เป็นทักษะการเรียนรู้ใดแต่ในแบบเรียนไม่มีคำอธิบายรูปสัญลักษณ์แต่ละรูปแต่เราสามารถเข้าใจได้ว่าแต่ละสัญลักษณ์ใช้แทนการศึกษาในทักษะใด ซึ่งสัญลักษณ์นี้จะวางด้านหน้าหัวข้อที่จะเรียนในบทเรียนนั้น โดยในแบบเรียนจะเน้นข้อบทเรียนด้วยตัวอักษรมูลและทำเป็นตัวหนาเพื่อให้เด่นชัดยิ่งขึ้น สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้มีดังนี้

สัญลักษณ์รูปตะเกียง หมายถึง ส่วนของความรู้ทางด้านภาษาเขมร

โดยทั่วไป ลักษณะของวรรณคดี วรรณกรรม
การใช้ภาษา

สัญลักษณ์รูปใบหู หมายถึง ส่วนของทักษะการฟัง

สัญลักษณ์รูปปาก หมายถึง ส่วนของทักษะการพูด

สัญลักษณ์รูปปากกาเขียนหนังสือ หมายถึง ส่วนของทักษะการเขียน

สัญลักษณ์รูปพานวางหนังสือ หมายถึง ส่วนของไวยากรณ์ภาษาเขมร

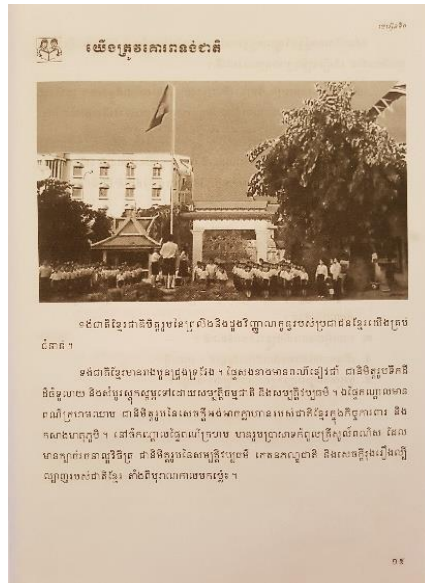

สัญลักษณ์รูปเด็กสองคนกำลังอ่านหนังสือ หมายถึง ส่วนของทักษะการอ่าน

สัญลักษณ์รูปกุญแจ หมายถึง ส่วนของการอธิบายความหมายให้ชัดเจน
ยิ่งขึ้น

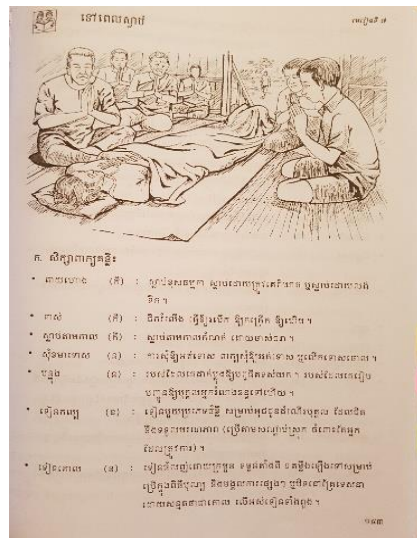
สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบเรียนภาษาเขมรจะแสดงอย่างชัดเจนถึงการแยกส่วนของทักษะการเรียนรู้ โดยในแต่ละบทเรียนจะปรากฏทักษะการเรียนรู้ทุกทักษะ เนื้อหาในแต่ละทักษะจะมีไม่เท่ากัน บางทักษะจะเรียนมากกว่าหนึ่งเรื่องหรือบางทักษะจะไม่มีในบางบทเรียน

ภาพที่ 7 ภาพถ่ายประกอบทักษะการอ่าน

ภาพถ่ายประกอบทักษะการอ่านเรื่อง เราต้องเคารพธงชาติ (ເើងត្រូវគោរពទង់ជាតិ) อยู่ในบทเรียนที่ 1 เรื่อง ความภาคภูมิใจ (មោទនភាព) ทักษะการอ่านที่ 2 เป็นภาพถ่ายนักเรียนกำลังยืนตรงเคารพธงชาติ เนื้อหากล่าวถึงเรื่องของธงชาติเขมรว่าเป็นเครื่องหมายแสดงถึงจิตวิญญาณของประชาชนชาวกัมพูชา ธงชาติเขมรเป็นสิ่งล้ำค่า ด้านข้างของผืนผ้าทั้งสองด้านเป็นสีน้ำเงิน เป็นเครื่องหมายแสดงถึงแผ่นดินที่กว้างใหญ่และมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติและวัฒนธรรม ส่วนผืนผ้าตรงกลางเป็นสีแดงเลือด เป็นเครื่องหมายแสดงความองอาจกล้าหาญของชนชาติเขมรในการก่อสร้างบ้านเมือง ในตรงกลางของสีแดงมีรูปปราสาทนครวัดสีขาว ที่มีความสวยงามวิจิตรเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความมีวัฒนธรรมและความรุ่งเรืองของชาติเขมรตั้งแต่สมัยโบราณกาลมาแล้ว เราควรรวมใจกันเคารพธงชาติ ร่วมกันสามัคคีเพื่อป้องกันชาติและแผ่นดินของเรา

ภาพวาดประกอบทักษะการอ่านเรื่อง ประเพณีในเวลาตาย (ប្រពៃណីនៅពេលស្លាប់) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บทเรียนที่ 7 เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี (ប្រពៃណីទំនៀមទម្លាប់) ภาพประกอบเป็นภาพชายชราอนเสียวชีวิตและมีเด็กผู้ชายและญาติพี่น้องกำลังเศร้าโศกเสียใจ เนื้อหาของเรื่องเป็นความเรียงเรื่องการประกอบพิธีกรรมเกี่ยวกับการตาย

ภาพที่ 8 ภาพวาดประกอบทักษะการอ่าน

3) ภาพประกอบทักษะการฟัง

ภาพประกอบทักษะการฟังจะแสดงเป็นส่วนแรกสุดรองลงมาจากชื่อเรื่องโดยภาพประกอบจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องโดยในแบบเรียนทักษะการฟังจะไม่มีเนื้อหา ภาพประกอบจึงมีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของเรื่องมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างภาพวาดประกอบทักษะการฟังเรื่อง สองพี่น้อง (ชนบูน ตีรธา) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจ (เชาธธสภ) ภาพประกอบเป็นภาพวาดผู้ชายสองคนกำลังร่วมใจกันต่อสู้ข้าศึก

ตัวอย่างภาพถ่ายประกอบทักษะการฟังเรื่อง พิธีเข้าร่ม (ติฉิฉูณฮูบ) ภาพประกอบทักษะการฟังเรื่อง พิธีเข้าร่ม (ติฉิฉูณฮูบ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บทเรียนที่ 6 เรื่อง ศิลาจารึกและระบำ (สัณธาตริก สัณธาตริก) ภาพประกอบเป็นภาพถ่ายของหญิงสาวกำลังอยู่ในพิธีเข้าร่มซึ่งเป็นพิธีโบราณอย่างหนึ่งของสตรีชาวกำพูชา ภาพประกอบบทนำเรื่องและภาพประกอบทักษะการอ่านและการฟัง จะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 9 ภาพวาดประกอบทักษะการฟัง

ภาพที่ 10 ภาพถ่ายประกอบทักษะการฟัง

3.1.3 ส่วนประกอบตอนท้าย

ส่วนประกอบตอนท้ายของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีรายละเอียดที่แตกต่างกันในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

1) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนประกอบตอนท้ายประกอบด้วย อักษรย่อ โดยปรากฏคำว่า “อักษรย่อในหนังสือเล่มนี้” (អក្សរកាត់ក្នុងសៀវភៅ) และปทานุกรม (បទានុក្រម)

2) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ปรากฏเนื้อหาในส่วนประกอบตอนท้าย

3) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ปรากฏเนื้อหาในส่วนประกอบตอนท้าย

4) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนประกอบตอนท้ายมีเนื้อหาที่เป็นปทานุกรม (បទានុក្រម)

5) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนประกอบตอนท้ายประกอบด้วย อักษรย่อ โดยปรากฏคำว่า “อักษรย่อในหนังสือเล่มนี้” (អក្សរកាត់ក្នុងសៀវភៅ) และปทานุกรม (បទានុក្រម)

6) แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่ปรากฏเนื้อหาในส่วนประกอบตอนท้าย

จะเห็นว่า ส่วนประกอบตอนท้ายในแบบเรียนภาษาเขมรแต่ละระดับชั้นมีความแตกต่างกัน โดยแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีเนื้อหาที่เป็นอักษรย่อและปทานุกรม ส่วนแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีเนื้อหาที่เป็น ปทานุกรม อย่างเดียวและแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่ปรากฏเนื้อหาในส่วนประกอบตอนท้าย ดังนั้น ส่วนประกอบตอนท้ายของแบบเรียนภาษาเขมรจึงไม่มีความเป็นเอกภาพ

จากการศึกษาลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของกัมพูชาพบว่า แบบเรียนภาษาเขมรเป็นแบบเรียนที่มีขนาดพอเหมาะกับผู้เรียนไม่ว่าใหญ่หรือเล็กจนเกินไป การเย็บเล่มมั่นคงแข็งแรงและพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ที่ชัดเจนอ่านได้ง่าย หน้าปกของแบบเรียนภาษาเขมรมีภาพประกอบที่สื่อถึงการเรียนทักษะภาษาเขมรในด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน อีกทั้งแบบเรียนได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนแต่ละบทเรียนไว้ในบทนำเรื่อง ทำให้ผู้เรียนสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของการเรียน ส่วนภาพประกอบภายในเล่มมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาแต่ในส่วนประกอบตอนท้ายเนื้อหาไม่มีความเป็นเอกภาพ

สรุปโดยรวมของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 เป็นแบบเรียนที่มีลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนค่อนข้างครบถ้วนสมบูรณ์ทุกองค์ประกอบของแบบเรียนแบบเรียนภาษาเขมรจึงเป็นแบบเรียนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมรได้เป็นอย่างดี

3.2 การศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

จากนโยบายแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของกัมพูชาปี ค.ศ. 2014 – 2018 ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน โดยรัฐบาลกัมพูชามองว่า การจะพัฒนาประเทศให้ได้บรรลุตามแผนที่วางไว้ หัวใจสำคัญที่สุดคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเป้าหมายหลักในการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ได้ผลมากที่สุดก็คือ การมุ่งหวังให้เด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่สามารถเข้าถึงการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมุ่งในการสร้างความชำนาญและการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนโดยสามารถศึกษาต่อทางด้านสายวิชาการและทางด้านเทคนิควิชาชีพต่าง ๆ หรือการศึกษาเฉพาะด้านได้ เพื่อให้บรรลุผลในด้านการพัฒนาแก่ประชาชนกัมพูชาทุกระดับชั้นและทุกภูมิภาคของประเทศ ส่วนการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาเขมรและการติดต่อสื่อสารเป็นการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ก็อย่างหนึ่งที่รัฐบาลให้การสนับสนุนเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน

การพัฒนาทางด้านภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาประจำชาติและเป็นภาษาที่ใช้โดยทั่วไปในกัมพูชาจึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญ ดังนั้นแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จึงมุ่งเน้นที่การบูรณาการการศึกษาโดยให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะทักษะด้านการสื่อสาร แบบเรียนภาษาเขมรจะให้ความสำคัญกับทักษะทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยในแต่ละบทเรียนจะมีทักษะเหล่านี้ครอบคลุมทุกบทเรียน แบบเรียนแต่ละระดับชั้นมีจำนวนบทเรียนทั้งหมด 10 บท มีเนื้อหาตามทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนที่ไม่เท่ากันในแต่ละบทเรียนและในแต่ละบทเรียนจะประกอบด้วยบทนำเรื่องเพื่อเป็นทิศทางหลักว่า ในบทเรียนแต่ละบทมีเนื้อหาใดบ้าง ส่วนเนื้อหาในแบบเรียนโดยเฉพาะทักษะการฟังและการอ่าน แบบเรียนได้นำเนื้อหาจากหลากหลายแหล่งข้อมูล โดยนำเนื้อหามาตัดตอนและแก้ไขให้เหมาะสมกับแบบเรียนในแต่ละระดับชั้น ดังนั้นการศึกษวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จะแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 เรื่องคือ

3.2.1 เนื้อหาแต่ละระดับชั้นในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

3.2.2 เนื้อหาทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

3.2.3 ที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

3.2.1 การวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ผู้วิจัยจะใช้รูปแบบการนำเสนอข้อมูลของแบบเรียนแต่ละชั้นปีเป็นรูปแบบเดียวกันทั้ง 6 ระดับชั้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลส่วนต่างๆ ประกอบไปด้วย โดยจะเรียงตามลำดับดังนี้

- 1) บทเรียนทั้ง 10 บท
- 2) บทนำเรื่อง
- 3) เนื้อหาทักษะการฟัง
- 4) เนื้อหาทักษะการพูด
- 5) เนื้อหาทักษะการอ่าน
- 6) เนื้อหาทักษะการเขียน

3.2.1.1 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

- 1) บทเรียนทั้ง 10 บท

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 10 บท แต่ละบทประกอบด้วยทักษะการสื่อสารทางด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมเนื้อหาทั้งสิ้นจำนวน 58 เรื่อง แบ่งเป็นทักษะการฟัง จำนวน 10 เรื่อง ทักษะการพูด จำนวน 10 เรื่อง ทักษะการอ่าน จำนวน 28 เรื่อง และทักษะการเขียน จำนวน 10 เรื่อง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางชื่อบทเรียนและชื่อเรื่องแต่ละทักษะในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
บทเรียนที่ 1 เรื่องความรัก (សេចក្តីស្រឡាញ់)	1. เรื่องปราสาทสวายองค์ (ប្រាសាទស្វាយអង្គ)	อ่าน
	2. เรื่องพี่น้องสองคน (បងប្អូនពីរនាក់)	ฟัง
	3. เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (យើងត្រូវគោរពទង់ជាតិ)	อ่าน
	4. เรื่องนกยางกับกา (កុកនិងកៃក)	อ่าน
	5. เรื่องการแนะนำตนเองพร้อมประวัติส่วนตัว (ការណែនាំនិងផ្តល់ព័ត៌មានអំពីខ្លួនឯង)	พูด
	6. เรื่องการเขียนคำอธิบายข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (សំណេរអត្ថបទព័ត៌មាន ពណ៌នាព្រឹត្តិការណ៍)	เขียน

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
บทเรียนที่ 2 เรื่องการช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน (การดูยลฎาเฝ้าวิญเฝ้า ษก)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม (สฎุฬารภังคังคคังคังคทาฏฏ) 2. เรื่องสุนัขจิ้งจอก (ชชค) 3. เรื่องเท้า มือ ปาก กระเพาะ (เฝ้า ใฝ่ ษาคัฏฏ) 4. เรื่องการสรุปเนื้อหาในบทเรียน (สฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 5. เรื่องข้าวเปลือก (ฎุฬาร) 6. เรื่องการเขียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (สฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 	อ่าน อ่าน อ่าน พุด ฟัง เขียน
บทเรียนที่ 3 เรื่องมรดกของชาติ (เฝ้าใฝ่เฝ้าเฝ้า ษาคัฏฏ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องความงามของปราสาทบายน (สฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 2. เรื่องปราสาทหินของเขมร (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 3. เรื่องระบำตรุษ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 4. เรื่องฉบับผู้หญิง (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 5. เรื่องการร้ายคำกาพย์ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 6. เรื่องการแต่งคำกาพย์ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง พุด เขียน
บทเรียนที่ 4 เรื่องความมีคุณค่า (สฎุฬารภังคังคทาฏฏ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 2. เรื่องอย่าทำตามพี่ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 3. เรื่องพระราชกุมาร 4 พระองค์ต้องเลือก 1 พระองค์มา ครองราชย์ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 4. เรื่องพระเจ้าพรหมที่พบกับพญามดดำ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 5. เรื่องการแสดงบทบาทสมมติโดยใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 6. เรื่องการเขียนเนื้อความโดยใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง พุด เขียน
บทเรียนที่ 5 เรื่องพลเมืองที่ดี	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องเยาวชนกัมพูชา (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 2. เรื่องงงเฮียน (ฎุฬารภังคังคทาฏฏ) 	อ่าน อ่าน

បត្របទ	ចំណងជើង	ប្រភេទ
(ពលរដ្ឋល្អ)	3. រឿងការសន្យាសេវាសេវា (សេវាសេវាសេវាសេវា) 4. រឿងដំណើរការទៅ (ខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំ) 5. រឿងការកែប្រែបែបបទប្រើប្រាស់ក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ (បំពេញប្រតិបត្តិបែបបទប្រើប្រាស់ក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ)	រឿង រឿង រឿង
បត្របទលេខ 6 រឿងការប្រកាស របស់យើង (សេចក្តីប្រកាស របស់យើង)	1. រឿងការសេវាសេវា (ការសេវាសេវាសេវា) 2. រឿងការប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការ (ការប្រើប្រាស់ប្រតិបត្តិការ) 3. រឿងការសេវាសេវា (អង្គការសេវាសេវាសេវា) 4. រឿងការសេវាសេវា (សេវាសេវាសេវា) 5. រឿងការសេវាសេវា (សេវាសេវាសេវាសេវា)	រឿង រឿង រឿង រឿង រឿង
បត្របទលេខ 7 រឿងការប្រកាស (តម្លៃនៃការប្រកាស)	1. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 2. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 3. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 4. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 5. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 6. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស)	រឿង រឿង រឿង រឿង រឿង រឿង
បត្របទលេខ 8 រឿងការប្រកាស (សេចក្តីប្រកាស)	1. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 2. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 3. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 4. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 5. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស) 6. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស)	រឿង រឿង រឿង រឿង រឿង រឿង
បត្របទលេខ 9	1. រឿងការប្រកាស (ការប្រកាស)	រឿង

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
ชื่อเรื่อง ความหวัง (เสธក្តីសង្ឃឹម)	2. เรื่องการฟื้นฟูในการละเล่นยอดนิยมเขมร (រៀបរាប់ឡើងវិញលំនាំនៃការលេងល្បែងប្រជាប្រិយខ្មែរ) 3. เรื่องประวัติระบำกยุง (ប្រវត្តិរបាំក្យុង) 4. เรื่องระบำรำวง (របាំរាំរង) 5. เรื่องคำขวัญ สุภาสิต และปริศนาคำทาย (ពាក្យស្លោក សុភាសិត និងពាក្យបណ្តោយ) 6. เรื่องการเขียนเกี่ยวกับการละเล่นยอดนิยม (សំណេររៀបរាប់លំនាំនៃការលេងល្បែងប្រជាប្រិយ)	พูด อ่าน อ่าน อ่าน เขียน
บทเรียนที่ 10 ชื่อเรื่อง ความตั้งใจ ปรารถนาเพื่อประสบ ความสำเร็จ (បំណងប្រាថ្នាដើម្បី ជោគជ័យ)	1. เรื่องประวัติเรียกร้องเอกราชของเขมร (ប្រវត្តិទាមទារឯករាជ្យជាតិខ្មែរ) 2. เรื่องปลาปากดาบ (ត្រីចំពុះดาบ) 3. เรื่องวัตถุประสงค (គោលបំណង) 4. เรื่องอุปนิสัยของบุ พง (ទម្លាប់របស់លោក បូ ផុង) 5. เรื่องการพูดขอร้อง (ការនិយាយសង្ខេបរឿង) 6. เรื่องการเขียนเรื่องนิทานที่มีช่วงเวลาหลากหลาย (សំណេររឿងនិទានដែលមានកាលអាកาลច្រើន)	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน

2) บทนำเรื่อง

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีบทเรียนจำนวน 10 บทเรียน โดยในแต่ละบทเรียนจะมีชื่อของบทเรียนและบทนำเรื่องก่อนเข้าสู่เนื้อหาส่วนต่าง ๆ โดยบทนำเรื่องจะกล่าวเกริ่นนำเนื้อหาของบทนำเรื่องจะสอดคล้องกับชื่อของบทเรียน อีกทั้งบทนำเรื่องยังบอกเนื้อหาโดยรวมของบทเรียนนั้นอีกด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาบทนำเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
บทที่ 1 เรื่องความรัก (សេចក្តីស្រឡាញ់)	ความรักเป็นต้นกำเนิดของความน่ายินดีและความสงบ สุข ความรักเริ่มต้นจากการรักตนเอง ครอบคลุม เพื่อน คนร่วมชาติ แผ่นดินและประเทศชาติ ประเทศชาติจะ เจริญรุ่งเรืองมีความก้าวหน้าและสงบสุข ประชาชนใน

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	<p>ชาติต้องมีจิตใจรักชาติและร่วมกันพัฒนาชาติ ในบทเรียนนี้ ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความภาคภูมิใจของชาติและจิตสำนึกอันสูงสุดที่มีต่อบรรพบุรุษเขมรของเรา โดยเฉพาะผู้เรียนจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะสำคัญในเรื่องของตำนาน คุณค่าของการศึกษา บทอ่าน เครื่องหมายจุดไข่ปลา ประโยคอธิบายความ การแนะนำและการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองและการเขียนบทความอธิบายข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น</p>
<p>บทที่ 2 เรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (การดูยลฎาเหวริฎาเหวษก)</p>	<p>มนุษย์ไม่สามารถที่จะอาศัยอยู่ตัวคนเดียวได้ ต้องติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะกับชุมชนและสังคม การช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะทำให้เกิดความรักและความสามัคคี บทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยเฉพาะในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะสำคัญในเรื่องเพนนิยาย ตัวละครเอกและตัวละครรอง ประโยคคำถาม เครื่องหมายวงเล็บ การสรุปความ คุณค่าของเรื่องและการเขียนบทความข่าวและเหตุการณ์</p>
<p>บทที่ 3 เรื่อง มรดกของชาติ (เกรงน้เณลนบส่ปะลิต)</p>	<p>บรรพบุรุษเขมรได้ทิ้งมรดกความอุดมสมบูรณ์และมีคุณค่าไว้จำนวนมากเช่น แผ่นดิน ปราสาท โดยเฉพาะปราสาทนครวัด เอกสารโบราณ ระบาย บทเพลง คำกาพย์ ประเพณี ขนบธรรมเนียมที่มีคุณค่า ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาทำความเข้าใจจากมรดกของชาติจำนวนหนึ่ง เพื่อร่วมกันให้คุณค่า สดุดีและรักษาปกป้องให้คงอยู่ โดยเฉพาะในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ ลักษณะคำประพันธ์ สัญลักษณ์ ความคิดสำคัญในบทกาพย์ สรรพนามบ่งชี้ การร้อยคำกาพย์และการแต่งกาพย์สั้นๆ</p>
<p>บทที่ 4 เรื่อง ความมีคุณค่า (เสชฎักฎิฎุฎูฎ)</p>	<p>ความมีคุณค่าเป็นคุณสมบัติที่ควรยกย่องและเป็นที่น่าเคารพอย่างมาก ความมีคุณค่าของมนุษย์คนหนึ่งต้อง</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	ประกอบด้วยคุณธรรม ศีลธรรมและสุจริต แล้วต้องมีคนรู้จัก ให้คุณค่าและเคารพนับถือ โดยเฉพาะที่สุดต้องละทิ้งจากความชั่วร้าย มีความกล้าหาญ ต่อสู้ ทำการงานทุกอย่างโดยไม่เลือกและมีความซื่อสัตย์ต่องานที่ทำในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับควมามีคุณค่า โดยผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวละครเอก ตัวละครรอง ช่วงเวลา คำนาม นามการก การใช้คำราชาศัพท์ และการเขียนเนื้อความโดยใช้คำราชาศัพท์
บทที่ 5 เรื่อง พลเมืองที่ดี (ถนอมธัญญ)	การทำตัวเองให้เป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดีและเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม พลเมืองต้องเริ่มต้นจากการเข้าใจหน้าที่ของตนเองที่ต้องทำให้สำเร็จก่อนเช่น การศึกษาเล่าเรียน รู้และเข้าใจมารยาท การรักษากฎระเบียบหรือการช่วยกันรักษาความสะอาด การรักษาสິงแวดล้อม เป็นต้น ในบทเรียนนี้ ผู้เรียนจะได้ศึกษารายละเอียดสำคัญของคำกริยาและเครื่องหมายากบาท การสนทนาทางโทรศัพท์ การกรอกแบบฟอร์มบัตรประจำตัวนักเรียน คำขอเข้าเรียน เอกสารการศึกษาและการกรอกบัตรประเภทต่าง ๆ
บทที่ 6 เรื่อง ความปรารถนาของเรา (เสธกัญญาธรรมาภรณ์)	คนเราแต่ละคนมักจะมี ความปรารถนาเรื่องต่างๆ เป็นของตัวเอง เพื่อให้ความปรารถนาของเราประสบความสำเร็จ เราต้องตั้งใจต่อสู้ อดทน พยายามเล่าเรียน ทำการงานและประพฤติตัวให้ดี การอาศัยอยู่ร่วมกันต้องประกอบไปด้วยความรัก ความสามัคคี ความมีคุณค่า พยายามและการพิจารณาประกอบด้วยปัญญา เป็นความมุ่งหวังที่จะทำให้สำเร็จตามความปรารถนาของเรา ในบทเรียนนี้ นักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการติดต่อค้าขายและการติดต่อลูกค้าของเจ้าของกิจการหรือบริษัท โดยเฉพาะนักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างความรู้กับความคิด การติดต่อค้าขายประเภทของประโยชน์และการเขียนเพื่อการติดต่อค้าขาย

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
<p>บทที่ 7</p> <p>เรื่อง คุณค่าในการทำงาน</p> <p>(ตโยโธการฆาร)</p>	<p>คนเราทุกคนต้องทำงาน บางคนชอบประกอบอาชีพโดยใช้กำลังกายบางคนชอบใช้แรงงาน ถึงแม้ว่าจะเป็นงานที่ใช้กำลังกายหรือใช้ความรู้ที่ดีจะงานเล็กงานใหญ่หรืองานหนักงานเบาก็ล้วนแล้วแต่มีคุณค่าทั้งหมดขอให้เป็นการงานที่สุจริตและถูกกฎหมาย ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าในการศึกษาที่ปรากฏอยู่ในบทเรียน โดยเฉพาะจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดสำคัญที่ปรากฏในเนื้อหาของแบบเรียน บุคลาธิษฐาน คำวิเศษณ์บอกเวลา สถานที่และรูปแบบ การร่ายคำกาศยและการแต่งคำกาศย</p>
<p>บทที่ 8 เรื่อง ความพยายาม</p> <p>(เสธกัฏฐาย)</p>	<p>ความพยายามเป็นการอดทนต่อสู้ขมิขมันกระตือรือลันจะทำให้ชนะทุกความลำบากเพื่อทำให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของตัวเอง เวลาไหนความพยายามยิ่งเข้มแข็งก็จะมีความสำเร็จหรือความสำเร็จก็จะเข้ามาใกล้ ดังนั้นเราควรมีความพยายามและความอดทน โดยเฉพาะจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวละครและรูปแบบของบทละคร เครื่องหมายมากกว่าและเครื่องหมายน้อยกว่า คำวิเศษณ์บอกปริมาณและตำแหน่งของคำวิเศษณ์ในประโยค การดำเนินเรื่องของตัวละคร การเขียนสังเขปเรื่องบทละครเป็นร้อยแก้ว</p>
<p>บทที่ 9 เรื่อง ความหวัง</p> <p>(เสธกัฏฐาย)</p>	<p>ความหวังเป็นแรงจูงใจให้ประสบความสำเร็จ ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือการมีเป้าหมายไว้ในใจก่อน มนุษย์ทุกคนล้วนแล้วแต่มีความหวังในชีวิต เพื่อให้ความหวังของเราประสบความสำเร็จ เราต้องมีความพยายามต่อสู้ อดทนทำการงานต่างๆ เอาชนะทุกอุปสรรคและให้ตนเองกลายเป็นผลเมืองที่ดี ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความหวังจากเนื้อหาในบทเรียนเช่น การละเล่น ระบำ บทเพลงที่เป็นที่นิยม สุภาชิต ปริศนา คำทายของเขมร โดยเฉพาะจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้านเขมร รูปแบบของประโยคเดี่ยวและ</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	การแต่งประโยค การเขียนเกี่ยวกับการเล่นที่นิยม และคำขวัญสุภาพและปรีศนาคำทาย
บทที่ 10 เรื่อง ความปรารถนาเพื่อให้ประสบ ความสำเร็จ (บัณฑิตบัณฑิตเจ้าชาย)	มนุษย์ทุกคนต้องมีความตั้งใจและความพยายามอย่างมากในการต่อสู้ทำกิจกรรมทุกอย่าง เพื่อให้ได้ตามความปรารถนา ความโลภและการทำตามใจตนเองทำให้เกิดภัยอันตรายแก่ตนเองรวมไปถึงสังคมและประเทศชาติ ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดที่สำคัญ ช่วงเวลาในเรื่องและตัวละคร คุณค่าในการศึกษา การพูดสาระสำคัญโดยการย่อเรื่อง การแทนประโยคด้วยกลองข้อความและการเขียนเรื่องนิทานที่มีช่วงเวลาหลากหลาย

จากชื่อบทเรียนและบทนำแสดงให้เห็นว่า ผู้จัดทำแบบเรียนได้ค่อยๆ ให้นักเรียนซึ่งกำลังจะก้าวไปสู่วัยรุ่นพัฒนาความคิดไปตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่สิ่งที่ใกล้ ๆ ตัวก่อนแล้วค่อยขยายออกไปห่างตัวเรื่อย ๆ ฉะนั้นบทที่ 1 เรื่องความรัก จึงเป็นการสอนให้เห็นถึงความรักตัวเอง ครอบครัว เพื่อนฝูง เป็นสำคัญและอาจจะเริ่มขยายต่อไปจนถึงประเทศชาติ จากนั้นบทที่ 2 จึงเริ่มออกจากตัวเองไปสู่เรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเริ่มสอนให้รู้สึกรักหวงแหนและภูมิใจในชาติของตนในบทที่ 3 เรื่อง มรดกของชาติ และบทบาทหน้าที่ของคนในชาติในบทที่ 4 เรื่องความมีคุณค่า และบทที่ 5 เรื่องพลเมืองที่ดี ต่อจากนั้นจึงค่อยๆ เริ่มคิดถึงอนาคต โดยปูพื้นฐานจากบทที่ 6 เรื่องความปรารถนาของเรา บทที่ 7 เรื่องคุณค่าในการทำงาน บทที่ 8 เรื่องความพยายาม บทที่ 9 เรื่องความหวัง บทที่ 10 เรื่องความปรารถนาเพื่อให้ประสบความสำเร็จ จะเห็นได้ว่า บทเรียนทั้ง 10 บทมีความต่อเนื่องยึดโยงกันโดยภาพรวม

3) ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 กลุ่มคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง มีรายละเอียดดังนี้
เนื้อหาที่เป็นร้อยแก้ว ประกอบด้วยนิทาน จำนวน 3 เรื่อง ความเรียงจำนวน 4 เรื่อง และวรรณกรรมจำนวน 1 เรื่อง ส่วนเนื้อหาที่เป็นร้อยกรอง มีจำนวน 2 เรื่อง รายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางชื่อบทเรื่องเนื้อหาทักษะการฟังในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
1	<u>ร้อยแก้ว</u> เรื่องพี่น้องสองคน (בחבוס תיראק)	นิทาน
2	เรื่องพระเจ้าพรหมทัตกับพญามดดำ (סעוד טרענע זקלנינג סעוד טרענע זקלנינג)	นิทาน
3	เรื่องอุปนิสัยของบู ผุง (געבאָרבער געזען ביי די זינג)	นิทาน
4	เรื่องข้าวเปลือก (טרער)	ความเรียง
5	เรื่องฉันทิไปแล้ว (זיי זוכן בעיי)	ความเรียง
6	เรื่องการโฆษณาสินค้า (การผูกพันคนผู้กษ)	ความเรียง
7	เรื่องการละเล่นชักกะเย่อ (געבאָרבער געזען ביי די זינג)	ความเรียง
8	เรื่องกลับคืนมา (ชกวิญชก)	วรรณกรรม
	<u>ร้อยกรอง</u>	
9	เรื่องฉบับผู้หญิง (ชกบ์ชกรี - คำสอนหญิง)	คำกาพย์
10	เรื่องบทกาพย์ ฤดูแล้ง (ไฮบร่า)	คำกาพย์

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเนื้อหาที่เป็นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เนื้อหาประเภทร้อยแก้วประกอบด้วยนิทาน ความเรียงและวรรณกรรม ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นนิทานและความเรียง แสดงให้เห็นว่า การเล่าเรื่องที่เป็นนิทานและความเรียงแบบเรียนยังคงให้ความสำคัญเพราะผู้เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอยู่ในช่วงวัยระหว่างวัยเด็กและวัยรุ่น การใช้เนื้อหาที่เป็นนิทานหรือเรื่องเล่าจะทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานเหมือนได้กลับไปวัยเด็กนั่งฟังนิทานอีกครั้ง สำหรับเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม แบบเรียนได้นำวรรณกรรมเรื่องวงศ์ตระกูลกำสรด มาให้ผู้เรียนได้ศึกษา ซึ่งเนื้อหาของเรื่องมีความสอดคล้องกับชื่อบทเรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนนั้นมากยิ่งขึ้น ส่วนเนื้อหาที่เป็นร้อยกรองศึกษาเรื่อง เรื่องฉบับผู้หญิง (ชกบ์ชกรี - คำสอนหญิง) และเรื่องบทกาพย์ฤดูแล้ง (ไฮบร่า) การเรียนรู้ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้เรียนจะได้ประโยชน์จากการเรียนทักษะการฟังเพราะแบบเรียนมีเนื้อหาที่หลากหลายครบทุกด้าน

4) ทักษะการพูด

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้านคือ ภาษา วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง
	<u>ภาษา</u>
1	เรื่องการแนะนำตนเองพร้อมประวัติส่วนตัว (การเฝ้าสำนึกผู้ล้นต์ลลลลล)
2	เรื่องการสรุปเนื้อหาในบทเรียน (สเหตุบเหตุบเหตุ)
3	เรื่องการแสดงบทบาทสมมติโดยใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (การสเหตุบเหตุบเหตุ)
4	เรื่องการสนทนาทางโทรศัพท์ (สนทนาสนทนาสนทนา)
5	เรื่องการติดต่อค้าขาย (ผูกพันผูกพันผูกพัน)
6	เรื่องการพูดเรื่องย่อ (การนิยายสเหตุบเหตุ)
	<u>วรรณกรรม</u>
7	เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสเหตุบเหตุบเหตุ)
8	การแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อหาที่ได้อ่านหรือฟัง (สเหตุบเหตุบเหตุบเหตุบเหตุบเหตุบเหตุ)
	<u>ศิลปวัฒนธรรม</u>
9	เรื่องการละเล่นยอดนิยมเขมร (การละเล่นละเล่นละเล่น)
10	เรื่องการพูดการละเล่นพื้นบ้านเขมร (เกี่ยวกับเหตุบเหตุบเหตุบเหตุบเหตุบเหตุบเหตุ)

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการพูดที่เป็นภาษาเฉพาะด้านมากที่สุด โดยส่วนมากใช้วิธีการแสดงสมมติบทบาทเพื่อให้ได้ใช้คำประเภทนั้น ๆ เช่น การแสดงบทบาทเพื่อใช้คำพูดกับพระสงฆ์ การแสดงเป็นตัวละครอื่น ๆ ที่ได้อ่านได้ฟัง การสนทนาทางโทรศัพท์ การติดต่อซื้อขาย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกพูดตามสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้พบเจอในชีวิตประจำวันและการพูดที่จำเป็น เช่น การแนะนำตัวเอง การเล่าเรื่องเหตุการณ์ต่าง ๆ และช่วงปลายบทเรียนยังมีฝึกทักษะการพูดเกี่ยวกับการอ่านทำนองเสนาะ การเล่าเรื่องย่อและเรื่องการละเล่นพื้นบ้าน เป็นการปลูกจิตสำนึกให้รู้สึกผูกพันกับศิลปวัฒนธรรมเป็นเบื้องต้น ซึ่งในแบบเรียนระดับสูงขึ้นไปจะเริ่มมีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น

5) ทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี จำนวน 28 เรื่อง แบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 กลุ่มคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง มีรายละเอียดดังนี้ ตารางที่ 6 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการอ่านในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
	<u>ร้อยแก้ว</u>	
1	เรื่องปราสาทสวายองค์ (ប្រាសាទស្វាយអង្គ)	นิทาน
2	เรื่องนกกางกับกา (កុកនិងក្អែក)	นิทาน
3	เรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม (សង្គ្រាមរវាងគីងគក់និងតាព្រហ្ម)	นิทาน
4	เรื่องสุนัขจิ้งจอก (ចចក)	นิทาน
5	เรื่องเท้า มือ ปาก กระเพาะ (ជើង ដៃ មាត់ ក្រពះ)	นิทาน
6	เรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน (ក្មេងកំព្រានិងព្រះចៅដែនដី)	นิทาน
7	เรื่องอย่าทำตามพี่ (កុំត្រាប់តាមបង)	นิทาน
8	พระราชกุมาร ๔ พระองค์ต้องเลือก 1 พระองค์มาครองราชย์ (ព្រះរាជកុមារ ៤ អង្គត្រូវជ្រើសយកមួយអង្គសោយរាជ្យ)	นิทาน
9	เรื่องกงเฮียน (គង់ហ៊ាន)	นิทาน
10	เรื่องสมบัติพ่อฉัน (កំណប់ឪពុកខ្ញុំ)	นิทาน
11	เรื่องพนมบุรี (ភ្នំបូរី)	นิทาน
12	เรื่องบุรุษยากจนปลุกกระท่อมใกล้บ้านเศรษฐีทำตามเศรษฐี (បុរសកម្មត់សង់ខ្ទមក្បែរផ្ទះសេដ្ឋីធ្វើត្រាប់សេដ្ឋី)	นิทาน
13	เรื่องเพื่อนसानิต (មិត្តសានិត)	นิทาน
14	เรื่องปลาปากดาบ (ត្រីចំពុះដាវ)	นิทาน
15	เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (យើងត្រូវគោរពទង់ជាតិ)	ความเรียง
16	เรื่องระบำตรุษ (របាំត្រូជ)	ความเรียง
17	เรื่องเยาชนกัมพูชา (យុវជនកម្ពុជា)	ความเรียง
18	เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา (ការប្រើប្រាស់ដីរបស់កសិករយើង)	ความเรียง
19	เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า (អត្ថបទផ្សាយពាណิជ្ជកម្ម)	ความเรียง
20	เรื่องประวัติระบำกยุง (ប្រវត្តិរបាំក្បែក)	ความเรียง
21	เรื่องระบำรำวง (របាំរាំ)	ความเรียง

ครอบคลุมทุกด้าน ทำให้เยาวชนกัมพูชาได้ประโยชน์จากการอ่านอีกทั้งยังปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเยาวชนกัมพูชาอีกด้วย

6) ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 10 เรื่อง มีข้อ 1 เรื่อง คือการเขียนอธิบายข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้านคือ ภาษา วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 7 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการเขียนในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง
1	<u>ภาษา</u> เรื่องการเขียนบทความข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (សំណេរអត្ថបទព័ត៌មាន ពណ៌នាព្រឹត្តិការណ៍)
2	เรื่องการเขียนเนื้อความโดยใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (សំណេរអត្ថបទដោយប្រើសង្ឃសព្ទ)
3	เรื่องการกรอกแบบฟอร์มต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (បំពេញទម្រង់បែបបទប្រើប្រាស់ក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ)
4	เรื่องการเขียนข้อความการโฆษณาสินค้า (សំណេរអត្ថបទផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម)
5	เรื่องการเขียนเรื่องนิทานที่มีช่วงเวลาหลากหลาย (សំណេររឿងនិទានដែលមានកាលកាលសម្រេច)
1	<u>วรรณกรรม</u> เรื่องการแต่งคำกาพย์ (ការតែងកំណាព្យ)
2	เรื่องการแต่งคำกาพย์บทกาพย์ (ការតែងកំណាព្យបទកាកតតិ)
3	เรื่องการเขียนเกี่ยวกับการละเล่นยอดนิยม (សំណេររៀបរាប់លំនាំនៃការលេងល្បែងប្រជាប្រិយ)
1	<u>ศิลปวัฒนธรรม</u> เรื่องการเขียนเกี่ยวกับการละเล่นยอดนิยม (សំណេររៀបរាប់លំនាំនៃការលេងល្បែងប្រជាប្រិយ)

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาจะเกี่ยวกับการเขียนอธิบายเรื่องราวหรือเหตุการณ์ การกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ การเขียนเพื่อการค้าขาย

และการเขียนเรื่องนิทาน สำหรับการเขียนเนื้อหาทางด้านวรรณกรรมจะเรียนเกี่ยวกับการแต่งคำ กาพย์ การเขียนบทละครและการเขียนเกี่ยวกับการละเล่นที่นิยมของกัมพูชา จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาในทักษะการเขียนจะมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในทักษะการพูดเป็นอย่างมาก เช่น ทักษะ การพูดเรียนเรื่อง การพูดโดยใช้คำราชาศัพท์ ทักษะการเขียนจะเรียนเกี่ยวกับการเขียนเนื้อความโดยใช้คำราชาศัพท์ซึ่งการศึกษาแบบนี้จะทำให้ผู้เขียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น

สรุปแบบเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากการศึกษาแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้จัดทำแบบเรียนได้ ค่อยๆ ให้นักเรียนซึ่งกำลังจะก้าวไปสู่วัยรุ่นพัฒนาความคิดไปตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่สิ่งที่ใกล้ๆ ตัว ก่อนแล้วค่อยขยายออกไปห่างตัวเรื่อยๆ โดยเริ่มจากการสอนเรื่องความรัก เริ่มจากรักตัวเอง ครอบครัว เพื่อนฝูง และอาจจะเริ่มขยายต่อไปจนถึงประเทศชาติ จากนั้นจึงเริ่มออกจากตัวเองไปสู่ เรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเริ่มสอนให้รู้สึกรักหวงแหนและภูมิใจในชาติของตนรวมทั้งสอน ในเรื่อง การเป็นพลเมืองที่ดี ต่อจากนั้นจึงค่อยให้เริ่มคิดถึงอนาคตโดยปูพื้นฐานจากเรื่อง ความปรารถนาของเรา เรื่อง คุณค่าในการทำงาน เรื่อง ความพยายาม เรื่อง ความหวัง และสุดท้ายเรื่อง ความปรารถนาเพื่อให้ประสบความสำเร็จจะเห็นได้ว่า บทเรียนทั้ง 10 บท มีความต่อเนื่องยึดโยงกันโดย ภาพรวม

สำหรับด้านทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้านพบว่า ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและ การเขียนปรากฏในบทเรียนครบทั้ง 4 ด้าน ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 มีเนื้อหาที่เป็นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เนื้อหาประเภทร้อยแก้วประกอบด้วยนิทาน ความเรียง และวรรณกรรม ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นนิทานและความเรียง แสดงให้เห็นว่า การเล่าเรื่องที่เป็น นิทานและความเรียงแบบเรียนยังคงให้ความสำคัญเพราะอยู่ในช่วงวัยระหว่างวัยเด็กและวัยรุ่น การใช้ เนื้อหาที่เป็นนิทานหรือเรื่องเล่าจะทำให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานเหมือนได้กลับไปวัยเด็กนั่งฟัง นิทานอีกครั้ง สำหรับเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม แบบเรียนได้นำวรรณกรรมเรื่อง วงศ์ตระกูลกำสรด มา ให้ผู้เรียนได้ศึกษา ซึ่งเนื้อหาของเรื่องมีความสอดคล้องกับชื่อบทเรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาใน บทเรียนนั้นมากยิ่งขึ้น ส่วนเนื้อหาที่เป็นร้อยกรองศึกษาเรื่อง เรื่องฉบับผู้หญิง (ច្បាប់ស្រី - คำสอน หญิง) และเรื่องบทกาพย์ฤดูแล้ง (ខែប្រាំង) การเรียนรู้ทักษะการฟัง ผู้เรียนจะได้ประโยชน์จากการ เรียนทักษะการฟังเพราะแบบเรียนมีเนื้อหาที่หลากหลายและครบทุกด้าน ทางด้านทักษะการพูด เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการพูดที่เป็นภาษาเฉพาะด้านมากที่สุด เช่น การแสดงบทบาทเพื่อใช้คำพูดกับ พระสงฆ์ การแสดงเป็นตัวละครอื่น ๆ ที่ได้อ่านได้ฟัง การสนทนาทางโทรศัพท์ การติดต่อซื้อขาย

เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกพูดตามสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้พบเจอในชีวิตประจำวัน ส่วนเนื้อหาทักษะการอ่านส่วนใหญ่เป็นนิทานมากที่สุดคือ มีจำนวนทั้งหมด 14 บทอ่าน รูปแบบที่เป็นความเรียงมีรองลงมาคือ 10 บทอ่าน การเรียนรู้โดยใช้นิทานยังคงมีความจำเป็นเพราะผู้เรียนจะเกิดความสนุกสนานในการอ่านนิทาน แต่อย่างไรก็ตามในแบบเรียนต้องมีเนื้อหาที่เป็นความเรียงเรียนควบคู่ไปด้วย โดยเนื้อหาความเรียงส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของชาติ ไม่ว่าจะเป็นระบำตรุษ ะบำนกยูง และระบำรำว้าง สำหรับเนื้อหาวรรณกรรมแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังไม่ได้ให้ความสำคัญมากนักโดยปรากฏในแบบเรียนเพียงเรื่องเดียวคือ เรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (พระอาทิตย์ขึ้นแล้ว) ซึ่งเป็นเรื่องเดียวกันกับทักษะการฟัง ส่วนเนื้อหาการอ่านที่เป็นบทร้อยกรอง เนื้อหาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับปราสาทต่าง ๆ โดยเฉพาะปราสาทบายนและเรื่องฉบับเลบิกใหม่ (ฉบับเลบิกใหม่) ซึ่งเป็นบทร้อยกรองที่เป็นคำสอน ส่วนเนื้อหาในทักษะการเขียนจะมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในทักษะการพูดเป็นอย่างมาก เช่น ทักษะการพูดเรียนเรื่อง การพูดโดยใช้คำราชาศัพท์ ในทักษะการเขียนจะเรียนเกี่ยวกับการเขียนเนื้อความโดยใช้คำราชาศัพท์ การศึกษาแบบนี้จะทำให้ผู้เขียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงมีเนื้อหาที่เป็นแบบบูรณาการครอบคลุมทุกด้าน ทำให้เยาวชนกัมพูชาได้ประโยชน์จากการเรียนทักษะต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นได้

3.2.1.2 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1) บทเรียนทั้ง 10 บท

เนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 10 บท แต่ละบทประกอบด้วยทักษะการสื่อสารทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมเนื้อหาทั้งสิ้นจำนวน 52 เรื่อง แบ่งเป็นทักษะการฟัง จำนวน 6 เรื่อง ทักษะการพูด จำนวน 10 เรื่อง ทักษะการอ่าน จำนวน 26 เรื่อง และทักษะการเขียน จำนวน 10 เรื่อง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 ตารางชื่อบทเรียนและชื่อเรื่องแต่ละทักษะในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจ (เชาจรสภาค)	1. เรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต (សម្តេចសង្ឃរាជជួនណាត)	อ่าน
	2. เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (ជីវប្រវត្តិឧកញ៉ាសុន្ទរវោហារមុក)	อ่าน
	3. เรื่องชีวิตบนเรือ (ជីវិតលើស្រា)	

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
	4. เรื่องการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน (สัมภาษณ์ชายผู้ดูแลสวนสาธารณะ) 5. เรื่องการเขียนรายงานการสัมภาษณ์ (รายงานการสัมภาษณ์)	ฟัง พูด เขียน
บทเรียนที่ 2 เรื่อง ความซื่อตรง (ภาคสภาวะที่ 3)	1. เรื่องเมียเอ็ง (ยาแหม่ม) 2. เรื่องอาชวชะ คือความตรง (ภาคผู้รู้: ๓ การรู้) 3. เรื่องการหวนคืนของอูเลียส (หิวณีสวีตวิญญ- Le Retour d'Ulysse) 4. เรื่องการพูดโดยสังเขป (การนิยายสลับ) 5. เรื่องการแต่งเรื่องนิทานโบราณสั้น ๆ (ประวัตินิทานโบราณสั้น ๆ)	อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทเรียนที่ 3 เรื่อง การให้เกียรติ กัน (หตุภาสรัย)	1. เรื่องหมอ 4 เท้า (ครูเตจเจียงบูน) 2. เรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (จีทติชิตติชิต) 3. เรื่องใจหลาน (ชิตติเต) 4. เรื่องการขอโทษ (การสุมหักขยเจาส) 5. เรื่องการเขียนจดหมายขอโทษ (ฉบับสุมหักขยเจาส)	อ่าน อ่าน อ่าน พูด เขียน
บทเรียนที่ 4 เรื่องมิตรภาพ (ชิตติภาต)	1. เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (ฉบับสุมหักขยเจาส) 2. เรื่องโทรศัพท์ (จุมสัณ) 3. เรื่องกัลยาณมิตร (กณณณชิตติ) 4. เรื่องสมัน หนู เต่าและอีกา (สณัน กณณณชิตติ กณณณชิตติ) 5. เรื่องการสนทนาทางโทรศัพท์ (การสนทนาทางโทรศัพท์) 6. เรื่องการเขียนจดหมายถามข้อมูล (ฉบับสุมหักขยเจาส)	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทเรียนที่ 5 เรื่อง การเคารพ ตัวเอง (การเคารพตนเอง)	1. เรื่องฉบับคำเก่า (ฉบับคำเก่า) 2. เรื่องสิ่งโตหิน (เตช) 3. เรื่องฉบับผู้ชาย (ฉบับบุรุษ - คำสอนชาย) 4. เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสุมหักขยเจาส) 5. เรื่องการแต่งคำกาพย์ (การแต่งคำกาพย์)	อ่าน อ่าน อ่าน พูด เขียน

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
บทเรียนที่ 6 เรื่องการเคารพ กฎหมาย (การเคารพ ฎាប់)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องอุดมคติของฉัน (ขลุ่ยคลี่ขี้) 2. เรื่องข้อความประกาศ (เสธกัฏฐิប្រកាសព័ត៌មាន) 3. เรื่องการประกาศรับสมัครงาน (เสธกัฏฐิជូនដំណឹងពីការជ្រើសរើសសបុគ្គលិក) 4. เรื่องการพุดจับประเด็นข้อมูลเกี่ยวกับการประกาศข่าวหรือ ข้อความประกาศ (រៀបរាប់ព័ត៌មានអំពីសេចក្តីប្រកាស ព័ត៌មានឬសេចក្តីជូនដំណឹង) 5. เรื่องการเขียนข้อความประกาศข่าวและข้อความประกาศ (សំណេរសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននិងសេចក្តីជូនដំណឹង) 	อ่าน อ่าน ฟัง พุด เขียน
บทเรียนที่ 7 เรื่อง ความ รับผิดชอบ (การจูงใจขลุ่ย)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องความรับผิดชอบของธนัญชัย (การจูงใจขลุ่ยរបស់ធនញ្ញយ) 2. เรื่องสุขุบทុរិทำให้เสียสุขภาพ (ដក់បារីនាំឱ្យខូចសុខភាព) 3. เรื่องการมอบหมายงานให้รับผิดชอบ (ការប្រគល់ការងារឱ្យទទួលខុសត្រូវ) 4. เรื่องทาโตกับไฟไหม้ข้าว (ជាដូនិងភ្លើងឆេះស្រូវ) 5. เรื่องการพุดโต้ตอบการพุดโน้มน้าวใจ (ឆ្លើយតបទៅនឹងការបញ្ចុះបញ្ចូល) 6. เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (អត្ថបទបញ្ចុះបញ្ចូល) 	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง พุด เขียน
บทเรียนที่ 8 เรื่อง เรื่องความมั่นใจ (การเผชิญหน้า)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องเดโชยอด (តេជោយ៉ត) 2. เรื่องการเดินทางไปโพลิน (ការធ្វើដំណើរទៅប៉ូលីន) 3. เรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง (ជំនឿជាក់លើខ្លួនឯង) 4. เรื่องการแสดงบทบาทสมมติตามบทละคร (សំដែងតួតាមអត្ថបទល្ខោន) 5. เรื่องการเขียนย่อบทละครให้เป็นร้อยแก้ว (សំណេរសង្ខេបអត្ថបទល្ខោនជាអត្ថបទពាក្យរាយ) 	อ่าน อ่าน ทักษะ อ่าน พุด เขียน
บทเรียนที่ 9 เรื่อง ความเป็นคุณค่า (เสธกัฏฐิថ្លៃថ្នូរ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องความมีคุณค่าของบุคคล (ភាពថ្លៃថ្នូរនៃបុគ្គល) 2. เรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล (ឧត្តមភាពបុគ្គល) 3. เรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពគប់) 4. เรื่องการร่ายคำกาศ์บทกาศ์ 8 และกาศ์ 9 	อ่าน อ่าน ฟัง พุด

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
	(สวตฺรคัมภณญบจตทกฺยฝณินททกฺยฝ) 5. เรื่องการแต่งคำบทกวี 8 บทกวี 9 (โศภคัมภณญบจตทกฺยฝ ๓๓๓)	เขียน
บทเรียนที่ 10 เรื่อง อัจฉริยภาพ (ขลุขภท)	1. เรื่องเจ้าบอดกับเจ้าใบ้ (หฬฐคัหฬฐ) 2. เรื่องภูเขาชาย ภูเขาหญิง (คู้บรูส คู้บรู) 3. เรื่องสร้อยคอที่หายไป (โฆฏคฝฝฝฝฝฝ) 4. เรื่องการย่อเรื่อง (สฝฝฝฝฝ) 5. เรื่องการเขียนเรื่องจากรูปภาพ (ฝฝฝฝฝฝ)	อ่าน อ่าน อ่าน พูด เขียน

2) บทนำเรื่อง

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีบทเรียนจำนวน 10 บทเรียน โดยในแต่ละบทเรียนจะมีชื่อของบทเรียนและบทนำเรื่องก่อนเข้าสู่เนื้อหาส่วนต่าง ๆ โดยบทนำเรื่องจะกล่าวเกริ่นนำซึ่งเนื้อหาของบทนำเรื่องจะสอดคล้องกับชื่อของบทเรียน อีกทั้งบทนำเรื่องยังบอกเนื้อหาโดยรวมของบทเรียนนั้นอีกด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาบทนำเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจ (ฝฝฝฝฝฝ)	ชนชาติเขมรเป็นชนชาติที่มีความยิ่งใหญ่ชนชาติหนึ่งที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสมบัติทางวัฒนธรรมและสมบัติทางธรรมชาติที่บรรพบุรุษได้เก็บรักษาไว้ โดยเฉพาะสมบัติทางวัฒนธรรมบรรพบุรุษเขมรได้ก่อสร้างปราสาทที่มีความประณีตละเอียดสวยงามและมีวัดวาอาราม คัมภีร์โบราณ วรรณกรรม คำกาพย์ กาพย์โคลง ธรรมเนียมประเพณี เครื่องเล่นดนตรี ศิลปะ พร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้หลายอย่าง มรดกต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นความภาคภูมิใจของชาติที่เก็บไว้ให้ชนรุ่นหลังให้เก็บรักษาสืบทอดมรดกนี้ต่อไป เพื่อให้ได้คำตอบเกี่ยวกับความภาคภูมิใจของชาติผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นจริงหรือเหตุการณ์จริง ความคิด คุณค่าในการศึกษา การรายงานการสัมภาษณ์และเครื่องหมายนิคหิต (°)

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
บทเรียนที่ 2 เรื่องความซื่อสัตย์ (ภาคแนะแนะ)	ความซื่อตรงเป็นความเที่ยงตรงที่ไม่มีเล่ห์กลมารยา ความซื่อตรงแสดงให้เห็นได้จากการกระทำ ส่วนความซื่อสัตย์เป็นเรื่องจริงที่ไม่โกหกหลอกลวง ส่วนการกระทำที่ซื่อตรงคือ การไม่ลักขโมย ปลอมแปลง ฉ้อโกง หลอกตาคนอื่น ความมีน้ำใจที่ซื่อตรงเป็นน้ำใจที่ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกง ไม่อิจฉา นินทา อิจฉาริษยา ไม่ทำบาปต่อกัน ไม่ทำให้เสียผลประโยชน์ต่อกันและกัน คนซื่อสัตย์คือคนที่ประกอบไปด้วยคุณธรรม ศีลธรรม มีคุณค่าในตนเอง มนุษย์ในสังคมจะรักนับถือและให้เกียรติคนที่มีความซื่อตรง ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความซื่อตรง ความจงรักภักดี มิตรภาพ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอีกด้วย อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญในเรื่องนิทานโบราณเขมรและนิทานต่างประเทศ ผู้แต่งและจุดมุ่งหมายในการแต่ง ช่วงเวลาในการแต่งและคุณค่าในการศึกษาเรื่อง การพูดโดยสังเขป การเขียนเรื่องนิทานโบราณสั้นๆ และเครื่องหมายนิคหิต 2
บทเรียนที่ 3 เรื่องการให้เกียรติกัน (มหานิกาย)	การให้เกียรติกันเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดมิตรภาพและสันติภาพ การให้เกียรติกันทำให้เราห่างไกลจากความรุนแรงและความขัดแย้งกันทั้งในครอบครัว ชุมชน หรือในสังคม สังคมที่ไม่มีความรุนแรงและความขัดแย้งจะมีแต่ความสงบสุขและการพัฒนา ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความอ่อนน้อม อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งกันในตนเอง อากัปกริยาของตัวละคร คำเชื่อม เครื่องหมายไปยาลใหญ่ และการพูดขอโทษ
บทเรียนที่ 4 เรื่องมิตรภาพ (อิทธิบาท)	มิตรภาพเป็นจุดเริ่มต้นของสันติภาพและการพัฒนา มิตรภาพเริ่มต้นจากความรัก ความซื่อตรงและการมีอัธยาศัยที่ดี ร่วมมือร่วมใจกันสามัคคี ทำให้เกิดมิตรภาพและความสงบสุขในสังคม ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการติดต่อสื่อสารและการสนทนาทางโทรศัพท์
บทเรียนที่ 5 เรื่องการเคารพตัวเอง (การเคารพผู้อื่น)	การรู้จักตนเองและการเชื่อมั่นในตนเอง การทำให้ตนเองมีคุณค่าเป็นการเคารพตนเองอย่างหนึ่ง ก่อนที่จะให้คนอื่นเคารพเราให้ คุณค่ากับเรา เราจะต้องรู้จักให้คุณค่าในตนเองก่อนแล้วถึงให้คน

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	<p>อื่นเคารพรัก คนทั่วไปเคารพรักเราเพราะว่าเรามีความรู้ มีกิริยาที่มีคุณค่าสมกับเป็นพลเมืองที่ดี มีประโยชน์สำหรับตัวเอง ครอบครัวและประเทศชาติ ในบทเรียนนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับผลงานของบรรพบุรุษเขมรเพื่อเป็นต้นทุนสำหรับการพัฒนาตัวเองให้เป็นพลเมืองที่มีค่า อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของประโยค การร้อยคำกาพย์และการแต่งคำกาพย์</p>
<p>บทเรียนที่ 6 เรื่องการเคารพกฎหมาย (การเคารพกฎ)</p>	<p>กฎหมายเป็นสิ่งที่ตั้งไว้เพื่อให้คนได้ปฏิบัติตาม กฎหมายกำหนดเป็นบทบัญญัติ การปฏิบัติที่คนทั่วไปต้องปฏิบัติตาม การเคารพกฎหมายต้องออกมาจากการเคารพตัวเอง การรู้จักกฎหมายคือการรู้สิทธิของตนเองและรู้สิทธิของคนอื่น ทุกประเทศจะมีกฎหมายให้คนปฏิบัติตาม ประเทศที่มีการเคารพกฎหมายเรียกว่า นิติรัฐ ในบทเรียนนี้นักเรียนจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเคารพกฎหมายและการให้กฎหมายมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังศึกษาเกี่ยวกับอดีต ปัจจุบันและอนาคตที่สำคัญๆ ในข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลหรือเหตุการณ์ต่างๆ การเขียนประกาศข่าวและการเขียนข้อความประกาศ</p>
<p>บทเรียนที่ 7 เรื่องความรับผิดชอบ (การรับผิดชอบ)</p>	<p>ความรับผิดชอบเป็นพฤติกรรมที่น่ายกย่องสรรเสริญสำหรับมนุษย์ ความรับผิดชอบยังแสดงให้เห็นว่าความกล้าที่จะยอมรับความจริง การกล้าที่จะยอมรับเรื่องของตนเองทั้งที่ทำดีและไม่ดีและรู้จักการแก้ไข การหาหนทางที่ดี ความรับผิดชอบยังแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจความเอาใจใส่ ความรอบคอบมีประสิทธิภาพ ทุกกิจการงานที่ทำ ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ การแยกพยางค์ การเขียนเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ และเข้าใจคำคุณนามและตำแหน่งของคุณนามในประโยค</p>
<p>บทเรียนที่ 8 เรื่องความเชื่อมั่น (การเผชิญ)</p>	<p>ความเชื่อมั่นเกิดขึ้นจากภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ความเชื่อมั่นในตนเองและความเอาใจใส่คนอื่น การมีความเชื่อมั่นในใจจะมีความมั่นใจและผลักดันให้มีความกล้าหาญ ความพยายามเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความมีคุณค่าและมีชัยชนะ และในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองและคนที่เราให้ความเชื่อใจ อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับบกริยาช่วย การแสดงตาม</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	บทละคร การเขียนย่อบทละคร
บทเรียนที่ 9 เรื่องความมีคุณค่า (เสฐะกวีไธษุณ)	ความมีคุณค่าเป็นความจำเป็นของมนุษย์ที่แสดงออกมาเกี่ยวกับตัวเองเกี่ยวกับความดีที่ได้ประสบพบเจอมาโดยการทำงานที่สุจริต การเคารพสิทธิและการเคารพกฎหมาย ไม่เพียงแต่เท่านั้นความมีคุณค่ายังได้กำหนดคุณค่าในตัวบุคคลให้มีความพิเศษอีกด้วย ในบทเรียนนี้จะได้เรียนเกี่ยวกับการประกอบการทำงานที่สุจริต พฤติกรรมที่มีศีลธรรมและการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ศึกษาเกี่ยวกับค่านามและประเภทของค่านาม การแต่งคำกาพย์และการร้อยคำกาพย์
บทเรียนที่ 10 เรื่องอัจฉริยภาพ (ชลุฎษภท)	มนุษย์ทุกคนต่างก็มีความปรารถนาที่จะมีชื่อเสียงเกียรติยศมีหน้าตาในสังคม เกียรติยศและชื่อเสียงอาจเกิดขึ้นได้หรือไม่ได้อยู่ที่การมีความคิดและความสามารถในการคบหาผู้คน การต่อสู้ความอดทนพยายามประพฤติตนให้ดีถูกต้องตามกฎหมาย ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการเริ่มต้นเรื่อง การดำเนินเรื่อง คุณค่าในเรื่อง การแต่งเรื่องสั้น

ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 บทเรียน จะเห็นได้ว่า ชื่อบทเรียนแต่ละเรื่องได้บอกอย่างชัดเจนว่า แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นี้จะมุ่งเน้นสอนผู้เรียนในเรื่องใดแล้วบทนำเรื่องจะเขียนขยายความในเรื่องนั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่แบบเรียนต้องการนำเสนอให้กับผู้เรียน ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องแต่ละเรื่องจะบรรยายอย่างชัดเจนถึงความมุ่งหวังของ “รัฐ” ผู้ซึ่งเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในแบบเรียนและใช้แบบเรียนเป็นเครื่องชี้แนะให้เยาวชนกัมพูชาเติบโตขึ้นไปในทิศทางตามที่ “รัฐ” ต้องการ จากชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องทั้งหมดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับการสร้างลักษณะความเป็นเยาวชนกัมพูชาอย่างมาก ชื่อบทเรียนแต่ละบทสอนอย่างชัดเจนว่าต้องการให้เยาวชนกัมพูชามีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักการให้เกียรติซึ่งกันและกัน เคารพในสิทธิของตนเองและเคารพกฎหมายบ้านเมือง มีความรับผิดชอบ เชื่อมั่นในตนเองและเห็นคุณค่าในตนเอง

3) ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 6 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 กลุ่มคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง มีรายละเอียดดังนี้ ตารางที่ 10 ตารางชื่อบทเรียนเนื้อหาทักษะการฟังในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
	<u>ร้อยแก้ว</u>	
1	เรื่องการทวนคืนของอูยลิส (หุยณฺสโรวริฎ-Le Retour d'Ulysse)	นิทาน
2	เรื่องสมัน หนู เต่าและอีกา (ស្មាន់ កណ្តុរ អណ្តើកនិងក្អែក)	นิทาน
3	เรื่องทาโดกับไฟไหม้ข้าว (ចាដូនិងភ្លើងឆេះស្រូវ)	นิทาน
4	เรื่องชีวิตบนเรือ (ជីវិតលើនាវា)	ความเรียง
5	เรื่องการประกาศรับสมัครงาน (សេចក្តីជូនដំណឹងពីការជ្រើសរើសបុគ្គលិក)	ความเรียง
	<u>ร้อยกรอง</u>	
1	เรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពតប់)	คำกาพย์

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเนื้อหาทั้งหมด 6 เรื่อง ซึ่งทักษะการฟังมีเนื้อหาไม่ครบทุกบทเรียน แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่ค่อยเน้นทักษะการฟังมากนัก โดยในแต่ละบทเรียนมีเนื้อหาที่เป็นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เนื้อหาประเภทร้อยแก้วประกอบด้วยนิทานและความเรียง ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นนิทานและความเรียงแสดงให้เห็นว่า ทักษะการฟังระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ยังคงให้ความสำคัญกับการเล่าเรื่องที่เป็นนิทานและความเรียงอยู่ สำหรับเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมไม่พบในทักษะการฟังระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนเนื้อหาประเภทบทร้อยกรองศึกษาเรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពតប់) เพียงเรื่องเดียวเท่านั้น

4) ทักษะการพูด

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้านคือ ภาษา วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้ ตารางที่ 11 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
2	เรื่องกัลยาณมิตร (กณฎณณยัตถ)	นิทาน
3	เรื่องความรับผิดชอบของธัญชัย (การจตุลขุสทฺรุมบស់ตฺสณฺฑุย)	นิทาน
4	เรื่องใบ้กับเจ้าบอด (หาฐากัหาฐิส)	นิทาน
5	เรื่องภูเขายาย ภูเขาหญิง (ภูเขายาย ภูเขายิง)	นิทาน
6	เรื่องสร้อยคอที่หายไป (ไขวญกัเฒลนตักเต)	นิทาน
7	เรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต (สเมตตสณฺฑุภณณตฺต)	ความเรียง
8	เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (เม็พฺรทฺตฺติขกตฺทาสนฺธุมภณนท มุก)	ความเรียง
9	เรื่องอาชวะคือความตรง (หาฐุม:คัคการทฺรณ)	ความเรียง
10	เรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (จึคคิตฺตยัตถ)	ความเรียง
11	เรื่องใจหลาน (คิตฺตเต)	ความเรียง
12	เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (สัปปุทฺตสุมสขจุกคิตฺตยัตถ)	ความเรียง
13	เรื่องโทรศัพท์ (จุมสัณ)	ความเรียง
14	เรื่องข้อความประกาศ (สเตคตฺตฺตฺบรคาสตตติยาส)	ความเรียง
15	เรื่องสบุหรีทำให้เสียสุขภาพ (ตักตฺตาริสาธิจฺจขุตสขุสภณ)	ความเรียง
16	เรื่องการมอบงานให้รับผิดชอบ (การบรคตลัคการคารคิจฺจจตุลขุสทฺรุม)	ความเรียง
17	เรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง(เม็เร็ตักลัคเม็ฐนณ)	ความเรียง
18	เรื่องอุดมคติฉัน (ขคฺคยคตฺติยัตถ)	วรรณกรรม
19	เรื่องเตโชยอด (เตเมยัต)	วรรณกรรม
20	เรื่องการเดินทางไปไพลิน (การเม็ฐเม็คเม็คเฒลน)	วรรณกรรม
	<u>ร้อยกรอง</u>	
1	เรื่องเมื่อยเียง (เมยเม็ย)	คำกาพย์
2	เรื่องฉบับคำเก่า (ตฺทักตักคยตาส - คัสอนบอรณ)	คำกาพย์
3	เรื่องสิงโตหิน (เตาฐ)	คำกาพย์
4	เรื่องฉบับผู้ชาย (ตฺทักตักคย - คัสอนชาย)	คำกาพย์
5	เรื่องความมีคุณค่าของบุคคล (ภณตยฐฐุมสอบุดฺดล)	คำกาพย์
6	เรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล (ขคฺคยภณตยฐฐุม)	คำกาพย์

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นความเรียงมากที่สุดซึ่งจะแตกต่างจากทักษะการอ่านระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นนิทาน ซึ่งเนื้อหานิทานและความเรียงส่วนใหญ่จะมีความสอดคล้องกันกับชื่อ

ที่	ชื่อเรื่อง
1	<u>ศิลปวัฒนธรรม</u> เรื่องการเขียนย่อบทละครให้เป็นร้อยแก้ว (สำเนาสอเชษฐหัตถ์ขลุ่ยฆ้องตามหัตถ์ขลุ่ยฆ้อง)

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 10 เรื่องครบทุกบทเรียนแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนยังให้ความสำคัญกับการศึกษาทักษะการเขียนโดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านภาษา ไม่ว่าจะเป็นการเขียนรายงานการสัมภาษณ์ การเขียนจดหมายขอโทษ เรื่องการเขียนจดหมายสอบถามข้อมูล การเขียนข้อความประกาศข่าวและข้อความประกาศการเขียนโน้มน้าวใจ ทุกบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต สำหรับการเขียนเนื้อหาทางด้านวรรณกรรมจะเรียนเกี่ยวกับการแต่งคำกาพย์ การแต่งคำบทกาพย์ 8 บทกาพย์ 9 จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาในทักษะการเขียนจะมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในทักษะการพูดเป็นอย่างดี เช่น ทักษะการพูดเรียนเรื่องการสัมภาษณ์ ทักษะการเขียนจะเรียนเกี่ยวกับการเขียนรายงานการสัมภาษณ์ หรือทักษะการพูดเรียนเรื่องการพูดประกาศข่าว ทักษะการเขียนจะเรียนเกี่ยวกับการเขียนข้อความประกาศต่าง ๆ เป็นต้น การศึกษาแบบนี้จะเหมือนการเรียนทฤษฎีและเรียนปฏิบัติไปพร้อมกัน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

สรุปแบบเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผ่านการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษามาแล้ว 1 ปี เพราะฉะนั้นแบบเรียนจึงเพิ่มระดับความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น แต่ก็พบว่ามีไม่มากนักเพราะรูปแบบก็ยังคงคล้ายกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่แต่เริ่มให้เรียนเรื่องที่ห่างจากตัวนักเรียนและมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างมากขึ้น โดยบทเรียนที่ 1 ให้เรียนเรื่องความภาคภูมิใจด้วยการเรียนเรื่องราวของบุคคลต้นแบบที่รัฐต้องการให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างคือ สมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต ซึ่งเป็นนักปราชญ์ทั้งทางโลกและทางธรรม ผู้สร้างพจนานุกรมฉบับภาษาเขมรมาตรฐานและออกญาสุนทรโวหาร มุก ซึ่งเป็นกวีที่มีชื่อเสียง จากนั้นจึงเพิ่มระดับให้เรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม โดยให้เรียนเรื่องความซื่อตรง เนื้อหาอยู่ในบทที่ 2 เป็นนิทานเขมรเรื่องเมียเอ็ง (ฮาเข็ง) และนิทานกรีกเรื่องการหวนคืนของอูยลิส (หึย ลี สวีลวิทฺ - Le Retour d'Ulysse) เป็นที่น่าสังเกตว่าในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นี้แบบเรียนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมและมารยาททางสังคม เช่น บทเรียนที่ 3 เรื่อง การให้เกียรติกัน บทเรียนที่ 4 เรื่อง มิตรภาพ บทเรียนที่ 5 เรื่อง การเคารพตัวเอง บทเรียนที่ 6 เรื่องการเคารพกฎหมาย บทเรียนที่ 7 เรื่อง ความความรับผิดชอบ บทเรียนที่ 8

เรื่อง เรื่องความมั่นใจ บทเรียนที่ 9 เรื่อง ความมีคุณค่า และบทเรียนที่ 10 เรื่อง อัจฉริยภาพ ซึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ นอกจากจะใช้นิทานเขมรเป็นสื่อในการสอนเพื่ออธิบายแล้ว ยังพบว่ามีการใช้นิทานต่างชาติที่มีชื่อเสียงให้นักเรียนได้รู้จักด้วยคือ นิทานกรีกเรื่องการทวนคืนของอูลิส (หิซเตอ์สรีตวริฏ-Le Retour d'Ulysse) เกี่ยวกับเรื่องความซื่อตรงและนิทานญี่ปุ่นเรื่อง ทาโดกับไฟไหม้ข้าว (ซาชูอิชิเง็งเค็งเตะสโร) เกี่ยวกับเรื่องความรับผิดชอบ

สำหรับด้านทักษะนั้นพบว่า ทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนปรากฏในบทเรียนไม่ครบทุกบทโดยพบว่า ทักษะการฟังอยู่ในบทเรียนจำนวน 6 เรื่อง ทักษะการพูดและทักษะการเขียนอยู่ในบทเรียนครบทุกบทเรียน ส่วนทักษะการอ่านอยู่ในบทเรียนจำนวน 26 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ยังคงให้ความสำคัญกับการเรียนทักษะการสื่อสารทุกด้านโดยเฉพาะทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาอยู่ในบทเรียนมากที่สุดถึงแม้ว่าจำนวนเรื่องจะน้อยกว่าแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล็กน้อยแต่ก็พบว่า ในแต่ละบทเรียนจะมีทักษะการอ่านจำนวน 2 – 3 เรื่องเช่นกัน ส่วนทักษะการฟังแบบเรียนได้ลดจำนวนเนื้อหาลงโดยในบางบทเรียนจะไม่มีการเรียนทักษะการฟังแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนไม่เน้นการเรียนทักษะการฟังมากนัก อาจเป็นเพราะวัยของผู้เรียนเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น การฟังเนื้อหาจากครูผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจอยากฟังเรื่องมากนัก การอ่านเนื้อหาที่เป็นนิทานหรือความเรียงด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ได้มากกว่าทักษะการฟังที่ต้องฟังเรื่องจากครูผู้สอน

3.2.1.3 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1) บทเรียนทั้ง 10 บท

เนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 10 บท แต่ละบทประกอบด้วยทักษะการสื่อสารทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมเนื้อหาทั้งสิ้นจำนวน 54 เรื่อง แบ่งเป็นทักษะการฟัง จำนวน 10 เรื่อง ทักษะการพูดจำนวน 8 เรื่อง ทักษะการอ่าน จำนวน 25 เรื่องและทักษะการเขียน จำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 14 ตารางชื่อบทเรียนและชื่อเรื่องแต่ละทักษะในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
บทที่ 1 เรื่องคุณค่าความงาม	1. เรื่องชีวประวัติพระภิกษุภาษาอู (เฝิรเบรฤทธิหุกฤตะภิกษุภุภาสาหิ)	อ่าน

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
(តម្លៃសោភ័ណ)	2. រឿងពុទ្ធប្រវត្តិសង្ខេប (ពុទ្ធប្រវត្តិសង្ខេប) 3. រឿងប្រាណិយមនិទាម (ព្រះនាងឥន្ទ្រទេវី) 4. រឿងជីវិតប្រវត្តិសង្ខេប (ជីវិតប្រវត្តិសង្ខេប) 5. រឿងជីវិតប្រវត្តិ (ជីវិតប្រវត្តិ)	อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทที่ 2 เรื่องความภาคภูมิใจใน ชาติเขมร (เขมรภาค ชาติខ្មែរ)	1. រឿងភាពស្នេហាខ្មែរ (ខេមរភាពជាតិខ្មែរ) 2. រឿងភាពខ្ពស់នៃខេមរ (ខេមរភាពជាតិខ្មែរ) 3. រឿងកំហុសប្រាណិយមនិទាម (កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហា) 4. រឿងភ្នំពេញ (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ) 5. រឿងការប្រែប្រួលនៃសុភាព (បកស្រាយអត្ថន័យសុភាព) 6. រឿងការប្រែប្រួល (អត្ថបទកំណត់)	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทที่ 3 เรื่องการยอมรับความจริง (การจรูณสฺนាល់การពិត)	1. រឿងរាជសុភរណភាសី (ភ្នំសុពណ៍កាលី) 2. រឿងកំណើតរាជានិទាម (កំណើតរាជានិទាម) 3. រឿង ចន្ទវិទ្យាស្រាស្ត្រសិស្ស (ធនញ្ជីយង្គាញ់អ្នកប្រាជ្ញចិន) 4. រឿងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ (ការប្រើប្រាស់សព្ទ) 5. រឿងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ (ការប្រើប្រាស់សព្ទ)	อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทที่ 4 เรื่อง ความสามัคคี (สามัคคีภาพ)	1. រឿងជំនួញខេមរ (ខេមរភាពជាតិខ្មែរ) (ខ្ញុំត្រូវគេនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល) 2. រឿងសាមគ្គីភាព (សាមគ្គីភាព) 3. រឿងទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ 3 ខ្លឹម (ដើមកំណើតទំនៀមផ្កាស្លាបី) 4. រឿងភាពខឹង (ទំនាស់) 5. រឿងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ (ចូលរួមពិភាក្សានិងបញ្ចេញមតិ) 6. រឿងនិរន្តរភាពនៃការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ (អត្ថបទបែបបញ្ចុះបញ្ចូល)	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทที่ 5	1. រឿងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ (បណ្តាំឌីពុក)	อ่าน

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
เรื่อง การกำหนดเป้าหมาย (การกำหนดเวลาเฉพาะ)	2. เรื่องการค้นหาของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (การบุกเบิกประเทศโคลัมเบีย) 3. เรื่องเป้าหมายในชีวิต (จิตสำนึก) 4. เรื่องฉบับอริยสัจ (ฉบับอริยสัจ-คำสั่งสอนของอริยสัจ) 5. เรื่องการร้ายคำกาพย์ (การสวดมนต์) 6. เรื่องการแต่งกาพย์บทร้อย (แต่งกาพย์บทร้อย)	อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทที่ 6 เรื่อง การรู้จักรับผิดชอบ (สุนทรียะการ)	1. เรื่องความผิดของใคร (กบฏสุพรรณ) 2. เรื่องละครเขมร (ละครเขมร) 3. เรื่องเดโชยอด (เดโชยอด) 4. เรื่องการแสดงบทบาทตามบทละคร (การแสดงละคร) 5. เรื่องการแต่งเรื่องละคร (การแต่งเรื่องละคร)	อ่าน อ่าน ฟัง พูด เขียน
บทที่ 7 เรื่อง ความเชื่อมั่น (การเผชิญ)	1. เรื่องการโฆษณา (การโฆษณา) 2. เรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (ชีวิตคือการต่อสู้) 3. เรื่องคุณค่าของความเชื่อใจ (ความเชื่อใจ) 4. เรื่องผู้ประกาศข่าว (การประกาศข่าว) 5. เรื่องการกรอกข้อความลงในเอกสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (การกรอกข้อความลงในเอกสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน) 6. เรื่องการแต่งความเรียง (แต่งความเรียง)	อ่าน อ่าน อ่าน ฟัง เขียน เขียน
บทที่ 8 เรื่อง ความพยายาม (เสถียรภาพ)	1. เรื่องอุดมคติบุคคลสำคัญ (อุดมคติบุคคลสำคัญ) 2. เรื่องอาถรรพ์ (อาถรรพ์) 3. เรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (การไม่ละทิ้งความพยายาม) 4. เรื่องการพูดแนะนำ (การแนะนำ)	อ่าน อ่าน ฟัง พูด
บทที่ 9 เรื่อง การประสบความสำเร็จในชีวิต (ความสำเร็จในชีวิต)	1. เรื่องวิชาเป็นทรัพย์ (วิชาเป็นทรัพย์) 2. เรื่องชัยชนะของกูแบตัง (ชัยชนะของกูแบตัง - Pierre Frédy, Baron de Coubertin) 3. เรื่องกาพย์โต้ตอบกัน (กาพย์โต้ตอบกัน)	อ่าน อ่าน อ่าน

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
	4. เรื่องเลบิกซุด (เครื่องดักปลา) กับปลา (ณัฐกษัตริย์และกิติ)	ฟัง
	5. เรื่องการร้ายคำกาพย์ (การสวดไตรปิฎก)	พูด
	6. เรื่องคำกาพย์บทกวีของคลีลาและบทบ็อนโตลกาก (หลักสูตรคำกาพย์บทร้อยกรองชั้นมัธยมศึกษา, คำกาพย์บทร้อย บทเรียนภาค)	เขียน
บทที่ 10 เรื่อง พลเมืองที่ดี (ถาวรวัฒน)	1. เรื่องการระลึกตื่น (ภูจักร์ภู)	อ่าน
	2. เรื่องมหาโจรในชายแดน (มหาโจรเร่ร่อน)	อ่าน
	3. เรื่องหลุยส์ ปาสเตอร์ (แพทย์ผู้ยิ่งใหญ่-Louis Pasteur)	ฟัง
	4. เรื่องการสัมภาษณ์ตัวแสดงในเรื่อง มหาโจรที่ชายแดน (การสัมภาษณ์ผู้แสดงในเรื่อง มหาโจรที่ชายแดน)	พูด
	5. เรื่องจดหมายที่แต่งขึ้นเอง (สื่อบุคคล)	เขียน

2) บทนำเรื่อง

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีบทเรียนจำนวน 10 บทเรียน โดยในแต่ละบทเรียนจะมีชื่อของบทเรียนและบทนำเรื่องก่อนเข้าสู่เนื้อหาส่วนต่าง ๆ โดยบทนำเรื่องจะกล่าวเกริ่นนำซึ่งเนื้อหาของบทนำเรื่องจะสอดคล้องกับชื่อของบทเรียน อีกทั้งบทนำเรื่องยังบอกเนื้อหาโดยรวมของบทเรียนนั้นอีกด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาบทนำเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
บทที่ 1 เรื่องคุณค่าความงาม (ถาวรวัฒน)	คนทั่วไปมักจะรู้จักสิ่งที่มีคุณค่าสูงส่งมีประโยชน์มีความงาม คุณค่าความงามเริ่มต้นจากการทำให้ตัวเองเป็นคนที่มีคุณค่า สำหรับครอบครัวและสังคมที่เราอาศัยอยู่ คุณค่าที่สูงคือคุณค่า ของศีลธรรมและสังคมชาติ นักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณค่า ความงามในชีวิตของบุคคลจำนวนหนึ่งจากชีวประวัติ อีกทั้งยัง ศึกษาเกี่ยวกับคำบาลีสันสกฤต การใช้เครื่องหมายโรบาท คำนาม และการพูดประวัติตนเองและการเขียนประวัติของตนเอง

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
<p>บทที่ 2</p> <p>เรื่องความภาคภูมิใจในชาติ เขมร (เขาจรดภูเขาคะทิง)</p>	<p>บรรพบุรุษเขมรได้ร่วมสร้างแผ่นดินของเราให้มีความยิ่งใหญ่ สมบัติทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงเช่น ปราสาทต่างๆ น้อยใหญ่ สมบัติธรรมชาติที่สวยงามพร้อมทั้งเอกลักษณ์ของชาติที่มากมาย เราเป็นลูกหลานเขมรมีความภาคภูมิใจในชาติ เรามุ่งมั่นที่จะรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้ยังคงอยู่ เพื่อชาติบ้านเมืองที่รักยิ่ง ในบทเรียนนี้ ผู้เรียนจะได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับความภาคภูมิใจของชาติและศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าของเรื่อง คำประพันธ์ ความเปรียบ สุภาษิต นามมีรูป นามไม่มีรูปและการเขียนบทคำกาพย์</p>
<p>บทที่ 3</p> <p>เรื่องการยอมรับความจริง (การจรดภูเขาคะทิง)</p>	<p>การยอมรับความจริงคือการยอมรับทั้งหมดที่เกิดจากความจริง เราต้องกล้าที่จะยอมรับที่เกิดขึ้นจากอดีตหรือปัจจุบันแม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่ไม่ดีการกล้าที่จะยอมรับความจริงแบบนี้จะทำให้สังคมมีความเจริญและมนุษย์จะอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข การยอมรับความจริงเป็นคุณธรรมอย่างหนึ่งที่ดี ในบทเรียนนี้ ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับสาระสำคัญในเรื่อง คำนาม และเครื่องหมายวงเล็บ</p>
<p>บทที่ 4</p> <p>เรื่องมิตรภาพ (ยัตถุภาพ)</p>	<p>ความสามัคคีเป็นการรวมพลังกันหรือความพร้อมเพรียงกันในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จโดยไม่แบ่งชนชั้นวรรณะฐานะหน้าที่ชาติพันธุ์สีผิวหรือเพศ ความสามัคคีอาจเกิดขึ้นได้ด้วยความรัก ความเชื่อมั่น สัมครสมานและการอนุเคราะห์ช่วยเหลือกันและกัน ความสามัคคีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำเราไปสู่ชัยชนะทุกอย่างและทำให้ประเทศชาติ ศาสนา ภาษา อักษร วัฒนธรรมประเพณี ขนบธรรมเนียมให้คงอยู่ในสังคมและเจริญรุ่งเรืองได้ด้วยความสามัคคี</p>
<p>บทที่ 5</p> <p>เรื่องการกำหนดเป้าหมาย (การกัมภทเลาเด)</p>	<p>เป้าหมายเป็นทิศทางหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ก่อนว่าเราต้องไปให้ถึงหรือต้องทำให้สำเร็จให้ได้ การกำหนดเป้าหมายเป็นการเตรียมแผนการสำหรับปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของคนเรา การที่เรากำหนดเป้าหมายจะนำมาซึ่งความสำเร็จตามที่เราปรารถนา แต่การกำหนดเป้าหมายอย่างหนึ่งก่อนไม่สามารถที่เป็นไปอย่างที่เราหวังได้ เราต้องต่อสู้ อดทนพยายาม ความมุ่งมั่นมีความภาคภูมิใจในการทำงานของเราอีกด้วย คนที่อยู่โดยไม่มีความหวังคือคนที่อาศัยอยู่โดยไม่มี</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	<p>แน่นอนในชีวิต ทำให้ชีวิตล่องไปตามยถากรรม บทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายในชีวิตที่เป็นประสบการณ์ที่ดีสำหรับนักเรียนและคนทั่วไป อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดสำคัญที่แฝงอยู่และความคิดสำคัญที่แสดงโดยตรงในคำกาศย์ การร้อยคำกาศย์ตามบทต่างๆ ความหมายเหมือน คำตรงกันข้ามของคำกาศย์ และการแต่งคำกาศย์บทพินอล</p>
<p>บทที่ 6 เรื่องการเรียนรู้กับผิตชอบ (สุนทรียะคุณอุสสุทร)</p>	<p>มนุษย์เราทุกคนจะทำสิ่งใดต้องมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองได้ทำต้องต่อสู้เพื่อความสำเร็จและยอมรับในสิ่งที่ตัวเองได้ทำ รู้จักแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดของตนเอง เพื่อที่จะได้เป็นคนที่มีความสามารถ มีมโนธรรมในการงาน มีศีลธรรม มีความสามัคคีอยู่ร่วมกันคนอื่นได้ด้วยความสุข ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาครอบครัว ชุมชนและสังคม ดังนั้นเราต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญในละคร การแสดงละครในเรื่องละคร</p>
<p>บทที่ 7 เรื่องความเชื่อมั่น (การเผชิญตัว)</p>	<p>มนุษย์เราทุกคนมีมุมมองความคิดและความเชื่อไม่เหมือนกัน บางคนเชื่อบางสิ่งโดยขาดการพิจารณา แต่บางคนก็มีความเชื่อแต่มีการพิจารณาอย่างมีเหตุผล คนบางคนมีความคิดเชื่อในตนเองว่า ตนเองมีความสามารถ คนทุกคนจะได้รับผลตามการเลือกและความเชื่อถือของตนเอง ทำในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือโดยสมเหตุสมผล ความถูกต้อง พร้อมทั้งความอดทนพยายามประกอบด้วยความมุ่งหวังอย่างมุ่งมั่น อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับไวยากรณ์ ประเภทของคำแผลง</p>
<p>บทที่ 8 เรื่องความพยายาม (เสธกฏิกาย)</p>	<p>เพื่อการจัดการชีวิตให้อยู่ได้โดยง่ายมีความสุขความเจริญสมดังที่เราปรารถนา เราต้องต่อสู้ อดทน พยายาม และกล้าที่จะทำกิจการงานทุกอย่างที่ยากลำบากและมีอุปสรรค การปฏิบัตินี้มีขึ้นตามกำลังกายใจ โดยเฉพาะการมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรักชาติความสามัคคีและความรับผิดชอบ และสามารถชนะปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นเราทุกคนต้องมีความพยายาม ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาจากความพยายามของบุคคลสำคัญในโลก อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับกรรมวัตถุและส่วนสำคัญ</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	<p>ในบทความและการแนะนำที่มีลำดับ การเตรียมบทพูดโดยเขียนบทความแนะนำ ประสิทธิภาพในการใช้เสียงและการพูดที่ถูกต้อง</p>
<p>บทที่ 9 เรื่อง การประสบความสำเร็จในชีวิต (เผด็จชัยไรต์)</p>	<p>การประสบความสำเร็จในชีวิตคือชัยชนะ เป็นความสำเร็จตามที่ได้มุ่งหมายไว้หรือชัยชนะจากอุปสรรคทั้งหลายในการดำเนินชีวิตของเรา แต่การชนะสำหรับชีวิตของเราต้องต่อสู้ พยายาม อดทน มีคุณธรรมที่สูงส่งและต้องมีศีลธรรมอีกด้วย ความสำเร็จที่ได้มาจากประสบการณ์ที่เคยทำผิดพลาดด้วย ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาบทความที่แสดงถึงประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตที่นำเราไปสู่ความสำเร็จ อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับคำกาพย์ ความคิดสำคัญของเรื่อง การร้อยคำกาพย์ การแต่งกาพย์ภูซงคลีลา</p>
<p>บทที่ 10 เรื่อง พลเมืองที่ดี (ถนอมบุญ)</p>	<p>การเป็นพลเมืองคนหนึ่งถือเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติและประเทศชาติจะดำรงอยู่ได้และมีความเจริญก้าวหน้าก็เพราะประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี พลเมืองที่ดีต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญความประพฤติและศีลธรรมที่ดี เราทุกคนเตรียมตัวเองให้เป็นพลเมืองรัฐที่ดีแล้วหรือยัง ? แล้วพลเมืองที่ดีต้องมีหน้าที่และภารกิจอย่างไรบ้างเพื่อชาติบ้านเมืองของเรา ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของพลเมืองทั้งผู้หญิงและผู้ชายในการร่วมกันและสร้างบ้านเมือง อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมสมัยใหม่ การเขียนจดหมาย การสัมภาษณ์</p>

ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 บทเรียน จะเห็นได้ว่า ชื่อบทเรียนแต่ละเรื่องได้บอกอย่างชัดเจนว่า แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมุ่งเน้นสอนผู้เรียนในเรื่องใดแล้วบทนำเรื่องจะเขียนขยายความในเรื่องนั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่แบบเรียนต้องการนำเสนอให้กับผู้เรียน ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องแต่ละเรื่องจะบรรยายอย่างชัดเจนถึงความมุ่งหวังของ “รัฐ” ผู้ซึ่งเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในแบบเรียนและใช้แบบเรียนเป็นเครื่องชี้้นำให้เยาวชนกัมพูชาเติบโตขึ้นไปในทิศทางตามที่ “รัฐ” ต้องการ จากชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องทั้งหมดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับการสร้างลักษณะความเป็นเยาวชนกัมพูชาอย่างมาก ชื่อบทเรียนแต่ละบทสอน

อย่างชัดเจนว่าต้องการให้เยาวชนกัมพูชา รู้จักกำหนดเป้าหมายในชีวิต มีความรับผิดชอบ มีความพยายาม มีความเชื่อมั่นในตนเองและเป็นพลเมืองที่ดีของรัฐ

3) ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 กลุ่มคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 16 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาการฟังเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
	<u>ร้อยแก้ว</u>	
1	เรื่องธนัญชัยผจญนักปราชญ์จีน (ធនញ្ជ័យផ្កាញ័យអ្នកប្រាជ្ញចិន)	นิทาน
2	เรื่องพระนางอินทรวทី (ព្រះនាងឥន្ទ្រវតី)	ความเรียง
3	เรื่องความขัดแย้ง (ទំនាស់)	ความเรียง
4	เรื่องผู้ประกาศข่าว (អ្នកនិយាយទូរទស្សន៍)	ความเรียง
5	เรื่องหลุยส์ ปาสเตอร์ (លោកប៉าส្ទ័រ- Louis Pasteur)	ความเรียง
6	เรื่องเตโชยอด (តេជោយ៉ត)	วรรณกรรม
	<u>ร้อยกรอง</u>	
1	เรื่องเพลงยอดนิยม (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ)	คำกาพย์
2	เรื่องบทกาพย์ฉบับอริยสัตถา (កំណាព្យច្បាប់អរិយសត្តា)	คำกาพย์
3	เรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (ការមិនលះបង់សេចក្តីព្យាយាម)	คำกาพย์
4	เรื่องเลบิกซุด (เครื่องดักปลา) กับปลา (ល្បើកដុចនិងត្រី)	คำกาพย์

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อหาทั้งหมด 10 เรื่อง ซึ่งทักษะการฟังมีเนื้อหาครบทุกบทเรียนแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังคงเน้นทักษะการฟังโดยในแต่ละบทเรียนมีเนื้อหาที่เป็นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เนื้อหาประเภทร้อยแก้วที่เป็นนิทานมีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้นแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนไม่ได้ใช้นิทานในการนำเสนอเนื้อหาแล้วเนื่องด้วยผู้เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เนื้อหาความเรียงจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการฟังได้มากกว่าเนื้อหาที่เป็นนิทาน โดยเนื้อหาที่เป็นความเรียงจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญของชาติและบุคคลสำคัญของโลก การฟัง

เรื่องราวประวัติบุคคลสำคัญ การฟังข่าวสารต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟังและมีความรู้รอบตัวเพิ่มมากขึ้น

4) ทักษะการพูด

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 8 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้านคือ ภาษา วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 17 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	ชื่อเรื่อง
	<u>ภาษา</u>
1	เรื่องการพูดประวัติส่วนตัว (ជីវប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួន)
2	เรื่องการแปลความหมายของสุภาษิต (បកស្រាយអត្ថន័យសុភាសិត)
3	เรื่องการใช้คำราชาศัพท์ (ការប្រើព្រះសព្ទ)
4	เรื่องการร่วมปรึกษากันและการแสดงความคิดเห็น (ចូលរួមមតិភាពនិងបញ្ចេញមតិ)
5	เรื่องการพูดแนะนำ (ការបង្ហាញពីការណែនាំមួយ)
6	เรื่องการสัมภาษณ์ตัวแสดงในเรื่อง มหาโจรที่ชายแดน (ការសម្ភាសន៍ តួសម្តែងក្នុងរឿងមហាចោរនៅទល់ដែន)
	<u>วรรณกรรม</u>
1	เรื่องการร่ายคำกาพย์ (บทที่ 5) (ការសូត្រកំណាព្យ)
2	เรื่องการร่ายคำกาพย์ (บทที่ 9) (ការសូត្រកំណាព្យ)
	<u>ศิลปวัฒนธรรม</u>
1	เรื่องการแสดงบทบาทตามบทละคร (ការសម្តែងតួតាមអត្ថបទល្ខោន)

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการพูดทางด้านภาษามากที่สุด โดยมีเนื้อหากการพูดประวัติส่วนตัว การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดคำสุภาษิตการพูดคำราชาศัพท์ การพูดแนะนำต่าง ๆ เป็นต้น จะเห็นว่า เนื้อหากการพูดส่วนใหญ่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับการพูดทางด้านวรรณกรรม เนื้อหาจะเน้นที่การฝึกการร่ายคำกาพย์ โดยเรียนซ้ำเนื้อหา ส่วนเนื้อหาทางด้านศิลปวัฒนธรรมพบว่า มีการฝึกการแสดงบทบาทสมมติตามบทละคร (สំដែងតួតាមអត្ថបទល្ខោន) เช่นเดียวกันกับการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อีกด้วย

5) ทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี จำนวน 26 เรื่อง แบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 กลุ่มคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง

ร้อยแก้ว ประกอบด้วยนิทาน จำนวน 3 เรื่อง ความเรียงจำนวน 16 เรื่อง วรรณกรรม จำนวน 3 เรื่อง และร้อยกรองจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 18 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการอ่านในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
	<u>ร้อยแก้ว</u>	
1	เรื่องภูเขาสุพรรณกาลี (ភ្នំសុពណ៍កាលី)	นิทาน
2	เรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญ (កំណើតរាជធានីភ្នំពេញ)	นิทาน
3	เรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ช่อ (ដើមកំណើតទំនៀមផ្កាស្លាបី)	นิทาน
4	เรื่องชีวประวัติพระภิกษุภาษาอู (ជីវប្រវត្តិអ្នកព្រះភិរម្យភាសាអូ)	ความเรียง
5	เรื่องพุทธประวัติสังเขป (ពុទ្ធប្រវត្តិសង្ខេប)	ความเรียง
6	เรื่องความภาคภูมิใจในชาติเขมร (មោទនភាពជាតិខ្មែរ)	ความเรียง
7	เรื่องกัมพูชาบ้านเกิดที่เป็นที่รัก (កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហា)	ความเรียง
8	เรื่องฉันทกวีเขาพูดประชดประชัน (ខ្ញុំត្រូវគេនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល)	ความเรียง
9	เรื่องสามัคคีธรรม (សាមគ្គីធម៌)	ความเรียง
10	เรื่องการค้าขายของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (ការរុករករបស់លោកគ្រីស្តូប កូឡុំ- Christophe Colomb)	ความเรียง
11	เรื่องเป้าหมายในชีวิต (ទិសដៅនៃជីវិត)	ความเรียง
12	เรื่องละครเขมร (ល្ខោនខ្មែរ)	ความเรียง
13	เรื่องการโฆษณา (អត្ថបទលោកសនា) เนื้อหาเป็นความเรียง	ความเรียง
14	เรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (ជីវិតគឺជាការតស៊ូ)	ความเรียง
15	เรื่องคุณค่าของความเชื่อใจ (តម្លៃនៃការជឿទុកចិត្ត)	ความเรียง
16	เรื่องข้อคิดจากบุคคลสำคัญ (ឧត្តមគតិបុគ្គលសំខាន់)	ความเรียง
17	เรื่องชัยชนะของ กูโบดัง (ជ័យជម្នះរបស់លោកគូว์ប៊ែតាំង - Pierre Frédy, Baron de Coubertin)	ความเรียง

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
18	เรื่องภารกิจของพลเมืองสำหรับบ้านเกิด (การกัฏฐบស់ถนรผู้ช้เกาะษาคูษุ)	ความเรียง
19	เรื่องอาลิสสา (ผาถึบรูษฏ)	ความเรียง
20	เรื่องความผิดของใคร (กัษุสสุกถน)	วรรณกรรม
21	เรื่องการระลึกถึน (ฐากัษฏก)	วรรณกรรม
22	เรื่องมหาโจรในชายแดน (ษบษษษษษษษษ)	วรรณกรรม
ร้อยกรอง		
1	เรื่องความสูงส่งของชาติเขมร (ขลลษษษษษษ)	คำกาพย์
2	เรื่องคำสอนพ่อ (บถลลลลลล)	คำกาพย์
3	เรื่องวิชาเป็นทรัพย์ (วิฐษษษษ)	คำกาพย์
4	เรื่องกาพย์โต้ตอบกัน (กาถึถึถึถึ)	คำกาพย์

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นความเรียงมากที่สุดโดยบทอ่านที่เป็นนิทานมีเพียง 3 เรื่องเท่านั้น โดยนิทานทั้ง 3 เรื่องเป็นนิทานเกี่ยวกับตำนานและนิทานประจำถิ่น เนื้อหานิทานและความเรียงส่วนใหญ่จะมีความสอดคล้องกันกับชื่อบทเรียน เช่น ความเรียงเรื่องเป้าหมายในชีวิต (ฐึษษษษษษ) อยู่ในบทเรียนที่ 5 ชื่อบทเรียนเรื่อง การกำหนดเป้าหมาย (การกัษษษษษษ) หรือความเรียงเรื่อง คุณค่าในความเชื่อใจ (ถึษษษษษษ) อยู่ในบทเรียนที่ 7 เรื่อง ความเชื่อมั่น (การถึษษษษ) เป็นต้น เนื้อหาความเรียงผู้เรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านความเรียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ส่วนเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมพบว่า มีวรรณกรรมเขมรโดยได้ตัดตอนเนื้อหาการศึกษาให้สอดคล้องกับชื่อของบทเรียนนั้นและยังพบว่า มีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมแปลปรากฏในแบบเรียนจากวรรณกรรมเรื่อง โรมิโอและจูเลียต โดยตัดตอนเนื้อหาให้เหมาะสมกับบทเรียน ส่วนเนื้อหาของบทร้อยกรองพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งสอนในด้านต่าง ๆ การประกอบอาชีพ การประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมซึ่งจะทำให้เยาวชนกัมพูชาเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ

6) ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มี 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ด้านคือ ภาษา วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 19 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการเขียนในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สรุปแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการศึกษาเนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ชื่อบทแต่ละบทนั้นเป็นเป้าหมายเชิงนามธรรมที่ผู้สร้างแบบเรียนต้องการปลูกฝังให้นักเรียนซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 15 - 16 ปี ซึ่งกำลังอยู่ในวัยที่ต้องการสร้างอัตลักษณ์และการยอมรับจากคนรอบข้าง จะเห็นว่าเริ่มให้นักเรียนเรียนเกี่ยวกับคุณค่าความงามด้านสุนทรียะ โดยให้เรียนรู้อัตชีวประวัติของกวีที่มีชื่อเสียง เช่น พระภริมย์ภาษาอู และพระนางอินทรเทวี ซึ่งเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์ จากนั้นจึงให้เรียนเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในชาติเขมรในบทที่ 2 ซึ่งมีบทอ่านและบทฟังเกี่ยวกับความรุ่งเรืองในประวัติศาสตร์ ความงดงามของบ้านเมืองรวมทั้งภาษาในเพลงและในสุภาพิต ขึ้นต่อไปแบบเรียนจะขยับระดับให้สูงขึ้นโดยให้เรียนเกี่ยวกับเรื่องการยอมรับความจริง เรื่องความสามัคคี การกำหนดเป้าหมาย การรู้จักรับผิดชอบ ความเชื่อมั่น ความพยายาม การประสบความสำเร็จในชีวิต และสุดท้ายคือการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เนื้อหาที่นำมาใช้ประกอบการสอนในส่วนที่เป็นนิทานสั้น ๆ มีน้อยลง เพิ่มตำราคำสอน (จบบ) ต่างๆ ให้เรียนมากขึ้น ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ หัวข้อเรื่องความพยายาม มีการนำนิทานต่างชาติประกอบด้วยหนึ่งเรื่องคือเรื่อง อาถรรพ์ เรื่องของเด็กหนุ่มที่ขยันในการอ่านหนังสือ ซึ่งแต่งโดยนักประพันธ์ผู้มีชื่อเสียงชาวรัสเซีย แมกซิม กอร์กี้ (Maxim Gorky)

ด้านทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ปรากฏในบทเรียนไม่ครบทุกบทโดยพบว่า ทักษะการพูดอยู่ในบทเรียนจำนวน 9 เรื่อง ทักษะการฟัง และทักษะการเขียนอยู่ในบทเรียนครบทุกบทเรียน ส่วนทักษะการอ่านอยู่ในบทเรียนมากที่สุดจำนวน 25 เรื่องแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังคงให้ความสำคัญกับการเรียนทักษะการสื่อสารทุกด้านโดยเฉพาะทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาอยู่ในบทเรียนมากที่สุดถึงแม้ว่าจำนวนเรื่องจะน้อยกว่าแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล็กน้อย แต่ก็พบว่า ในแต่ละบทเรียนจะมีทักษะการอ่านจำนวน 2 - 3 เรื่องเช่นเดียวกัน ส่วนทักษะการพูดแบบเรียนได้ลดจำนวนเนื้อหาลงเล็กน้อยโดยมีแค่บทเรียนเดียวที่ไม่ได้เรียนทักษะการพูด เนื้อหาโดยรวมของแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวนเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังกระจายเนื้อหาให้ครอบคลุมทุกทักษะการเรียนรู้อีกด้วย

3.2.1.4 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1) บทเรียนทั้ง 10 บท

เนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 10 บท แต่ละบทประกอบด้วยทักษะการสื่อสารทางการฟัง การพูด การอ่านและการ

เขียน รวมเนื้อหาทั้งสิ้นจำนวน 45 เรื่อง แบ่งเป็นทักษะการฟัง จำนวน 5 เรื่อง ทักษะการพูด จำนวน 10 เรื่อง ทักษะการอ่าน จำนวน 20 เรื่อง และทักษะการเขียน จำนวน 10 เรื่อง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 20 ตารางชื่อบทเรียนและชื่อเรื่องแต่ละทักษะในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
<p>บทที่ 1</p> <p>เรื่อง ความภาคภูมิใจในชาติ</p> <p>เขมร (มหาสงครามชาติខ្មែរ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องภูเขาบายองโก จังหวัดตากแก้ว (ភ្នំបាយង់កោរ នៅខេត្តតាកែវ) 2. เรื่องปราสาทนครวัด (ប្រាសាទអង្គរវត្ត) 3. เรื่องการย่อ (ការសង្ខេប) 4. เรื่องการกรอกสัญญาต่างๆ (បំពេញទម្រង់កិច្ចសន្យាផ្សេងៗ) 	<p>อ่าน</p> <p>อ่าน</p> <p>พูด</p> <p>เขียน</p>
<p>บทที่ 2</p> <p>เรื่อง เอกลักษณ์ของชาติ</p> <p>(អត្តសញ្ញាណជាតិ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องความเชื่อ (ជំនឿ) 2. เรื่องอักษรเขมร (អក្សរខ្មែរ) 3. เรื่องธรรมเนียมการเจาะหูลูกสาว (ទំនៀមព្រះត្រចៀកកូនស្រី) 4. เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นของตนเอง (ការនិយាយបញ្ចេញមតិផ្ទាល់ខ្លួន) 5. เรื่องการเขียนวิเคราะห์ (សំណេរវិភាគអត្ថបទ) 	<p>อ่าน</p> <p>อ่าน</p> <p>ฟัง</p> <p>พูด</p> <p>เขียน</p>
<p>บทที่ 3</p> <p>เรื่อง การเคารพบูชา</p> <p>(ការគោរពបូជា)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องพระรามยกธนู (ព្រះរាមលើកធ្នូ) 2. เรื่องลักษณะในภาษาเขมร (លក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ) 3. เรื่องสิริธร (សិរិធ័រ) 4. เรื่องการพูดการแสดงความคิดเห็นสนับสนุน (ការបញ្ចេញមតិគាំទ្រ) 5. เรื่องการเขียนคำอธิบาย (តែងសេចក្តីពន្យល់) 	<p>อ่าน</p> <p>อ่าน</p> <p>ฟัง</p> <p>พูด</p> <p>เขียน</p>
<p>บทที่ 4</p> <p>เรื่อง สंपุริสธรรม</p> <p>(សប្បុរសធម៌)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เรื่องความปรารถนาของพระเวสสันดร (បំណងប្រាថ្នារបស់ព្រះបាទវេស្សន្តរ) 2. เรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (វប្បធម៌ អរិយធម៌ខ្មែរ) 3. เรื่องพระเตมีย์ (ព្រះតេមិយ) 	<p>อ่าน</p> <p>อ่าน</p> <p>ฟัง</p>

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
	4. เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของตัวละคร (การนิยายบทเวทียุติธรรม : สกษุภาตฐมถ) 5. เรื่องการเขียนหนังสือร้องเรียน (บ่มเตญตทกฏบถนถ)	พูด เขียน
บทที่ 5 เรื่อง สุนทรียะทางภาษา (เสาศักณภษ)	1. เรื่องตมเตยว (อฐาร) 2. เรื่องที่มาของอักษรเขมร (บรทนโธษกรรฎ) 3. เรื่องการพูดเปรียบเทียบ (การนิยายบรฎบฎ) 4. เรื่องการเขียนรวบรวมความคิด (ส่นภมรสนบพ)	อ่าน อ่าน พูด เขียน
บทที่ 6 เรื่อง การยอมรับความจริง (การจฐลลลลลลลลลล)	1. เรื่องเส้นทางชีวิตของมาลา (ยาคฉวีรทบสนภ) 2. เรื่องชีวิตเขมรในนรกอเวจี (ฉวีรฎกฐนรททท) 3. เรื่องการพูดอธิบายความหมายของสุภษิต (การนิยายบททฎภษสภษ) 4. เรื่องการเขียนคำอธิบายสุภษิต (ส่นภมรตทลลลลลลลลลล)	อ่าน อ่าน พูด เขียน
บทที่ 7 เรื่อง ความเป็นพลเมือง (ภษตททททท)	1. เรื่องเพชรจะต้องเจียรระไน (เตฎนถนถฎ) 2. เรื่องฉบับลูกหลาน (ฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 3. เรื่องคำสั่งสอนของกรม ฎฎ (ฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 4. เรื่องการแต่งคำกาพย์บทกาภคตติ (กัณภฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 5. เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 	อ่าน อ่าน ฟัง เขียน พูด
บทที่ 8 เรื่อง การตัดสินใจ (การส่นภษ)	1. เรื่องการตัดสินใจของอาภรร่า (การส่นภษทฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 2. เรื่องพิธีแต่งงานของชาวอินเดียโบราณ (ตติฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 3. เรื่องการพูดโต้ตอบและการพูดโน้มน้าวใจ (การฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 4. เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (การบฎฎฎฎฎฎฎฎฎฎ) 	อ่าน อ่าน พูด เขียน

ตารางที่ 21 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาบทนำเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
<p>บทที่ 1</p> <p>เรื่อง ความภาคภูมิใจในชาติเขมร</p> <p>(มหาธรรมาตติโย)</p>	<p>ประเทศเราในสมัยโบราณกาลเป็นรัฐที่รุ่งเรืองมีเกียรติยศชื่อเสียงกว่าประเทศใดใดในเอเชียอาคเนย์ แผ่นดินอุดมไปด้วยสมบัติทางธรรมชาติ สมบัติวัฒนธรรมที่มีคุณค่าซึ่งไม่สามารถประเมินค่าได้ บรรพบุรุษเขมรได้เก็บไว้ให้ลูกหลานมรดกทั้งหมดนี้ ทำให้ชาวเขมรรุ่นหลังมีความภาคภูมิใจในชาติของเรา ความรักความภูมิใจการให้คุณค่าแสดงออกมาจากการร่วมใจในการก่อสร้างบ้านเมืองและพัฒนาชาติ</p>
<p>บทที่ 2</p> <p>เรื่อง เอกลักษณ์ประจำชาติ</p> <p>(มหุตสฎฐาณชาติ)</p>	<p>เอกลักษณ์ของชาติเป็นเรื่องสำคัญ เอกลักษณ์ของเขมรมีธงชาติ เพลงชาติ อักษร ศิลปะ วัฒนธรรม วรรณคดี ความเชื่อ ศาสนา ประเพณีและขนบธรรมเนียมที่สะท้อนออกมาทางความคิด ทรรศนะและลักษณะเฉพาะของชาติ ในบทเรียนนี้ ผู้เรียนจะได้ศึกษาเอกลักษณ์ของชาติที่เกี่ยวกับความเชื่อ ประเพณี ขนบธรรมเนียม ศาสนา ภาษา อักษร และยังได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในเรื่อง ชื่อเรื่อง</p>
<p>บทที่ 3</p> <p>เรื่อง การเคารพบูชา</p> <p>(การเคารพบูชา)</p>	<p>ความสุขเป็นความปรารถนาของมนุษย์ทั่วไป คนที่มีความสุขอย่างแท้จริงเป็นคนที่มีความสุขทั้งทางกายและทางใจ การเคารพบูชา ก็เป็นการเข้าถึงความสุขอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่มีความเรียบง่ายและผลักดันให้เกิดความสุขทางใจ การเคารพเป็นการปฏิบัติตน การประพฤติตามโอวาทของบุคคลที่ควรเคารพโดยมีการถวายสิ่งของหรือให้วัตถุต่างๆ ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาลักษณะสำคัญของเรื่องแบบพราหมณ์นิยม</p>
<p>บทที่ 4</p> <p>เรื่อง ความเมตตาธรรม</p> <p>(สบุรุษตติ)</p>	<p>เพื่อทำให้ชีวิตของเรายังมีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น เราต้องห่างไกลจากความไม่ดีแล้วพยายามสร้างหรือทำแต่ความดี ความสุจริตเที่ยงตรง ความดีจะแสดงออกมาจากนิสัยของแต่ละคนเช่น การช่วยเหลือสงเคราะห์กัน ไม่ละเมิดสิทธิของคนอื่น ในบทเรียนนี้จะทำให้ผู้เรียนมีจิตใจดีและประพฤติตัวดี อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของ</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	เรื่องแบบพจนานุกรม กริยาศัพท์และการเขียนเอกสารต่างๆ
<p>บทที่ 5</p> <p>เรื่อง สุนทรียทางภาษา (เสกัถนภภษา)</p>	<p>ทุกชาติบนโลกนี้ล้วนแต่มีภาษาและตัวอักษรสำหรับติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันในสังคม ภาษาเป็นเอกลักษณ์ของชาติ สุนทรียภาพทางภาษามีความหมายว่า ภาษามีความถูกต้อง มีระเบียบวิธีการ มีป้อเกิดและมีวิวัฒนาการที่ชัดเจน การใช้ศิลปะทางภาษาหรือศิลปะในการพูด การเขียนและรู้คุณค่าเรียกว่าสุนทรียทางภาษาหรือศิลปะทางภาษา ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะศึกษาเกี่ยวกับผลงานของบรรพบุรุษที่มีความประณีตในการใช้ศิลปะทางภาษาและลักษณะพิเศษของภาษาเขมร อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับเอกสาร ภาพยนต์ ความคิดสำคัญ วิวัฒนาการและลักษณะพิเศษของภาษา คุณกริยาและประเภทของคุณกริยา และการเปรียบเทียบ</p>
<p>บทที่ 6</p> <p>เรื่อง การยอมรับความจริง (การจรูณบลลลนล การตล)</p>	<p>การยอมรับความจริงคือการยอมรับเรื่องราว เหตุการณ์หรืออะไรต่างๆ ที่เกิดขึ้น แม้ว่าเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในอดีตหรือในปัจจุบันก็ตาม เราไม่สามารถปิดบังหรือหนีความจริงไปได้ ดังนั้นเราต้องรับความจริงหรือกล้าที่จะยอมรับความจริงนั้นเพื่อเป็นประสบการณ์สำหรับปัจจุบันและอนาคต ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาจากรายการ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากอดีตและปัจจุบัน อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของบทละครและประเภทของละคร สุภษษษและค้เปรียบเทียบ</p>
<p>บทที่ 7</p> <p>เรื่อง ภาพของพลเมือง (ภษษษษษษษษ)</p>	<p>พลเมืองเป็นส่วนหนึ่งของประเทศชาติ ประเทศสามารถดำรงอยู่ได้และมีการพัฒนาเพราะประเทศมีพลเมืองที่ดีและมีผู้เชี่ยวชาญ เราได้ทำให้ตัวเราเป็นพลเมืองที่ดีแล้วหรือไม่ พลเมืองที่ดีต้องมีหน้าที่และทำกิจการอย่างไรบ้างเพื่อประเทศชาติของเรา ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาหน้าที่ของพลเมืองทั้งชายและหญิงในการร่วมกันปกป้องชาติบ้านเมือง</p>
<p>บทที่ 8</p> <p>เรื่อง การตัดสินใจ</p>	<p>พลเมืองที่ดีต้องมีความคิดการตัดสินใจที่รอบคอบมีความหมายว่า ก่อนที่จะทำกิจการงานสิ่งใดเราต้องคิด</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
(การสังเกตชีวิต)	พิจารณา วิเคราะห์ สิ่งต่างๆ ให้ดีก่อนที่จะตัดสินใจ เราต้องคิดไปถึงผลที่จะตามมาด้วย กล่าวคือการทำสิ่งใดก็ตามให้ตัดสินใจของเราเป็นการตัดสินใจที่มีคุณค่ามีประโยชน์สำหรับตัวเองครอบครัวและประเทศชาติ ในบทเรียนนี้เราจะได้ศึกษาจากความสำเร็จที่เกี่ยวกับความกล้าที่จะต่อสู้กับปัญหาต่างๆ
บทที่ 9 เรื่อง ความงามของศิลปะ (เสาศักดิ์สถาน)	นานมาแล้วประเทศกัมพูชาเคยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมอารยธรรมที่รุ่งเรืองที่สุดในอินโดจีนชื่อเสียงภาพความรุ่งเรืองในศิลปะเขมรก็ได้แสดงออกทางด้านศิลปะการระบำ บทเพลง ภาพยนตร์ ภาพสลักในปราสาทต่างๆ ที่มีคุณค่าสูงส่ง ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความงามของศิลปะเขมร อีกทั้งยังได้ศึกษา ผู้แต่งจะกำหนดช่วงเวลาในเรื่อง บรรยายกาศของเรื่อง วิธีการแต่งเรื่องแบบโบราณ บทร้องเพลงที่นิยม
บทที่ 10 เรื่องความเชื่อ (ผีเสื้อ)	ความเชื่อเป็นส่วนหนึ่งในเอกลักษณ์ของชาติ ความเชื่อได้ผสมผสานไปกับชีวิตประจำวันของมนุษย์โดยมักจะอยู่ในตัวมนุษย์ที่ได้ข้ามอุปสรรคต่างๆ โดยเฉพาะให้หมู่บ้านซึ่งพวกเขาสามารถเอาชนะชนะได้มักเกิดจากความเชื่อต่างๆ เหตุผลนี้ทำให้คนสมัยโบราณสงสัยว่า จริงๆ แล้วมีบางสิ่งมาช่วยให้พวกเขามีความสุขหรือมีความทุกข์ สามารถทำให้เกิดสิ่งอัศจรรย์และกลายเป็นประเพณีในความสงสัยของพวกเขาที่ได้เชื่อและเคารพบูชาเรื่อยมา

ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 บทเรียนจะเห็นได้ว่า ชื่อบทเรียนแต่ละเรื่องได้บอกอย่างชัดเจนว่า แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะมุ่งเน้นสอนผู้เรียนในเรื่องใดแล้วบทนำเรื่องจะเขียนขยายความในเรื่องรวานั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่แบบเรียนต้องการนำเสนอให้กับผู้เรียน ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องแต่ละเรื่องจะบรรยายอย่างชัดเจนถึงความมุ่งหวังของ “รัฐ” ผู้ซึ่งเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในแบบเรียนและใช้แบบเรียนเป็นเครื่องชี้้นำให้เยาวชนกัมพูชาเติบโตขึ้นไปในทิศทางตามที่ “รัฐ” ต้องการ จากชื่อ

บทเรียนและบทนำเรื่องทั้งหมดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ เอกลักษณะของความเป็นชาติและการเป็นพลเมืองที่ดีของรัฐ อีกทั้งชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องเริ่มมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุนทรียภาพทางภาษา ความงามของศิลปะและความเชื่อที่เกิดขึ้นในสังคมแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนเริ่มให้ความสำคัญกับเนื้อหาทางด้านวรรณกรรมมากขึ้น

3) ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 6 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 กลุ่มคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งร้อยแก้วประกอบด้วยความเรียงจำนวน 5 เรื่อง และร้อยกรอง 1 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 22 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาการฟังเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
1 2 3 4 5	<u>ร้อยแก้ว</u> เรื่องพระเตมีย์ (រឿងព្រះតេមីយ)	ความเรียง
	เรื่องธรรมเนียมการเจาะหูลูกสาว (ទំនៀមបោះត្រច្នៃកូនស្រី)	ความเรียง
	เรื่องระบำกระทบสาก (របាំគោះអង្រែ)	ความเรียง
	เรื่องพิธีขอฝน (រឿងពិធីសុំទឹកភ្លៀង)	ความเรียง
	เรื่องพระสิริธร (រឿងព្រះសិរិធ)	ความเรียง
1	<u>ร้อยกรอง</u> เรื่องฉบบกรมงุย (ច្បាប់ក្រុមងុយ)	คำกาพย์

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีเนื้อหาทั้งหมด 5 เรื่อง ซึ่งทักษะการฟังมีเนื้อหาไม่ครบทุกบทเรียนแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่เน้นทักษะการฟังมากนัก โดยในแต่ละบทเรียนมีเนื้อหาที่เป็นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาประเภทร้อยแก้วที่เป็นนิทานไม่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนไม่ได้ใช้นิทานในการนำเสนอเนื้อหาแล้วเนื่องด้วยผู้เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเนื้อหาที่เป็นความเรียงจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการฟังได้มากยิ่งขึ้น

4) ทักษะการพูด

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ด้านคือ ภาษาและวรรณกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 23 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาการพูดเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อเรื่อง
	<u>ภาษา</u>
1	เรื่องการย่อ (การสละ)
2	เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นของตนเอง (การนิยายบทกวียลัทธิ)
3	เรื่องการพูดสนับสนุนการแสดงความคิดเห็น (การบทร้อยยลัทธิ)
4	เรื่องการพูดเปรียบเทียบ (การนิยายบทกวี)
5	เรื่องการพูดแปลความหมายของสุภาษิต (การนิยายบทกวีสุภาษิต)
6	เรื่องการพูดโต้ตอบและการพูดโน้มน้าวใจ (การเขียนลัทธิ)
7	เรื่องการพูดประสานงานในการปรึกษาหารือกันหรือพิธีการสำคัญ
	<u>วรรณกรรม</u>
1	เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสุทรทัศน์)
2	เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตัวละคร (การนิยายบทกวียลัทธิ)
	<u>ศิลปวัฒนธรรม</u>
1	เรื่องบทร้องเพลงระบำกระต๊อ (การร้องเพลงระบำ)

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการพูดทางด้านภาษามากที่สุด โดยมีเนื้อหาการพูดโน้มน้าวใจ การพูดสังเขป การพูดแสดงความคิดเห็น เป็นต้น จะเห็นว่า เนื้อหาการพูดส่วนใหญ่จะเป็นการพูดที่ใช้ทักษะการสื่อสารขั้นสูงที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับการพูดทางด้านวรรณกรรม เนื้อหาจะเน้นที่การฝึกการร่ายคำกาพย์ การฝึกพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครในวรรณกรรมต่าง ๆ ส่วนเนื้อหาทางด้านศิลปวัฒนธรรมพบว่า เป็นการฝึกการร้องเพลงระบำกระต๊อ (การร้องเพลงระบำ) อันเป็นวัฒนธรรมประจำชาติของกัมพูชา

5) ทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 22 เรื่อง แบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 ลักษณะคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง ดังนี้

ตารางที่ 24 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการอ่านในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
	<u>ร้อยแก้ว</u>	
1	เรื่องภูเขาบายนโก จังหวัดตาแก้ว (ភ្នំបាយ៉ង់កោរ នៅខេត្តតាកែវ)	นิทาน
2	เรื่องปราสาทนครวัด (ប្រាសាទអង្គរវត្ត)	นิทาน
3	เรื่องประเพณีลอยกระทิป ไหว้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (បណ្តែតប្រទីប សំពះព្រះខែ អកអំបុក)	นิทาน
4	เรื่องลักษณะของภาษาเขมร (លក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ)	ความเรียง
5	เรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (វប្បធម៌ អរិយធម៌ខ្មែរ)	ความเรียง
6	เรื่องที่มาของอักษรเขมร (ប្រភពនៃអក្សរខ្មែរ)	ความเรียง
7	เรื่องชีวิตเขมรในรอกเวจี (ជីវិតខ្មែរក្នុងនរកអវិច្ឆិ)	ความเรียง
8	เรื่องพิธีแต่งงานของชาวอินเดียบราหฺม (ពិធីរៀបការរបស់ជនជាតិឥណ្ឌាបុរាណ)	ความเรียง
9	เรื่องสุบินกุมาร (សុបិនកុមារ)	ความเรียง
10	เรื่องปราสาทบันทายสรี (ប្រាសាទបន្ទាយស្រី)	ความเรียง
11	เรื่องความเชื่อ (ជំនឿ)	วรรณกรรม
12	เรื่องพระรามยกธนู (ព្រះរាមលើកធ្នូ)	วรรณกรรม
13	เรื่องความตั้งใจปรารถนาของพระเวสสันดร (បំណងប្រាថ្នារបស់ព្រះបាទវេស្សន្តរ)	วรรณกรรม
14	เรื่องตุ้มเตี้ยว (ទុំទាវ)	วรรณกรรม
15	เรื่องเส้นทางชีวิตของมาลา (មាតិជីវិតរបស់មាលា)	วรรณกรรม
16	เรื่องเพชรจะต้องเจียรระไน (ពេជ្រនឹងត្រូវថ្ម)	วรรณกรรม
17	เรื่องการตัดสินใจของอาเกีร่า (ការសំរេចចិត្តរបស់អាគីរ៉ា)	วรรณกรรม
18	เรื่องความจริงในสมัยอาณาจักร (តថភាពនាសម័យអាណានិគមនិយម)	วรรณกรรม
	<u>ร้อยกรอง</u>	
1	เรื่องอักษรเขมร (អក្សរខ្មែរ)	คำกาพย์
2	เรื่องฉบับลูกหลาน (ច្បាប់កូនចៅ - คำสอนลูกหลาน)	คำกาพย์

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นความเรียงและวรรณกรรมโดยบทอ่านที่เป็นนิทานมีเพียง 3 เรื่อง ซึ่งเป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับตำนานและนิทานประจำถิ่น เนื้อหาความเรียงส่วนใหญ่จะมีความสอดคล้องกันกับชื่อของบทเรียน เช่น ความเรียงเรื่องที่มาของอักษรเขมร (บุรุษโศภน) อยู่ในบทเรียนที่ 5 ชื่อบทเรียนเรื่อง สุนทรียทางภาษา (เสวกัณฐก) หรือบทอ่านเรื่องประเพณีลอยกระทง ใหว่พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (บโณทฺถบรูชิว สัณตะปุระโธ หกหัมบุค) อยู่ในบทเรียนที่ 10 ชื่อบทเรียนเรื่อง ความเชื่อ (ฉัณเฐ) เป็นต้น เนื้อหาความเรียงและวรรณกรรมส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ความเชื่อ ตลอดจนวิถีชีวิตของชาวกัมพูชาหรือเรื่องราวในอดีต ซึ่งแบบเรียนได้สอดแทรกเข้ามาให้ผู้เรียนได้ศึกษาหลากหลายเรื่องราว ส่วนเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมพบว่า มีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมเขมร วรรณกรรมพุทธศาสนา วรรณกรรมพราหมณ์ศาสนาและวรรณกรรมแปลจากต่างประเทศโดยตัดตอนเนื้อหา มาศึกษาให้สอดคล้องกับชื่อของบทเรียนนั้น โดยในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้นำวรรณกรรมแปลจากประเทศญี่ปุ่นมาให้ศึกษา เรื่องการตัดสินใจของอาگیرา (การสัณตะปุระโธ สัณตะปุระโธ) ส่วนเนื้อหาของบทหรือกรองพบว่า เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับภาษาเขมร และเนื้อหาเกี่ยวกับคำสั่งสอน

6) ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ด้านคือ ภาษาและวรรณกรรม โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้ ตารางที่ 25 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการเขียนในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อเรื่อง
	<u>ภาษา</u>
1	เรื่องการกรอกสัญญาต่างๆ (บัณเตตฺตจฺรฺยงฺกิตฺตฺสฺรฺญาฝฺยงฺง)
2	เรื่องการเขียนวิเคราะห์ (สัณเณภวิภาตฺหฺลฺลฺบจ)
3	เรื่องการเขียนคำอธิบาย (ไถงเสตฺกฺกิตฺตฺสฺรฺง)
4	เรื่องการเขียนหนังสือร้องเรียน (บัณเตตฺตจฺรฺยงฺกิตฺตฺสฺรฺญาฝฺยงฺง)
5	เรื่องการเขียนรวบรวมความคิด (สัณเณภสัณเฆต)
6	เรื่องการเขียนคำอธิบายสุภาษิต (สัณเณภไถงเสตฺกฺกิตฺตฺสฺรฺงสฺสุภาสฺบิต)
7	เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (การบตฺตฺบตฺต)
8	เรื่องการแต่งเรื่องที่มีความซับซ้อน (บรูฉิตฝัณฝัณภาสฺภตสัณเณภ)
9	เรื่องการเขียนคำอธิบาย (ไถงเสตฺกฺกิตฺตฺสฺรฺง)

ที่	ชื่อเรื่อง
1	<u>วรรณกรรม</u> การแต่งคำกาพย์บทกาคคติ (กัมภกฏบช กาคคตติ)

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 10 เรื่องครบทุกบทเรียนแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับการศึกษาทักษะการเขียนโดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านภาษา ไม่ว่าจะเป็นการเขียนสัญญาต่าง ๆ การเขียนหนังสือร้องเรียน การเขียนวิเคราะห์ การเขียนอธิบาย การเขียนโน้มน้าวใจ ซึ่งทุกบทเรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต สำหรับการเขียนเนื้อหาทางด้านวรรณกรรมจะเรียนเกี่ยวกับการแต่งคำกาพย์บทกาคคติ จากการศึกษาเนื้อหาทักษะการเขียนพบว่า เนื้อหาจะมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในทักษะการพูด เช่น ทักษะการพูดเรียนเรื่องการพูดโน้มน้าวใจ ทักษะการเขียนจะเรียนเกี่ยวกับการเขียนโน้มน้าวใจหรือทักษะการพูดเรียนเรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น ทักษะการเขียนจะเรียนเรื่องการเขียนคำอธิบาย การเขียนรวบรวมความคิด เป็นต้น การศึกษาแบบนี้จะเหมือนการเรียนทฤษฎีและเรียนปฏิบัติไปพร้อมกัน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

สรุปแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4

จากการศึกษาเนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าแบบเรียนได้ปลูกฝังแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องชาตินิยมเป็นอย่างมาก โดยบทเรียนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับความภาคภูมิใจในความเป็นชาติเขมร ซึ่งหัวข้อเรื่องความภาคภูมิใจนี้มีมาแล้วตั้งแต่แบบเรียนภาษาเขมรในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 และมาซ้ำอีกครั้งในชั้นปีที่ 4 นี้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้สร้างแบบเรียน มีเจตนาต้องการกระตุ้นเตือนและปลูกฝังความรู้สึภักดีในความเป็นชาติเขมรหรือชาติกัมพูชาเป็นหลัก เพราะบทเรียนต่อไปในระดับชั้นนี้ ล้วนแล้วแต่บ่งบอกทิศทางชัดเจน ดังเช่นบทที่ 2 เรียนเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ ทั้งที่เป็นเรื่องความเชื่อ เรื่องอักษรและประเพณี ความเป็นพลเมือง บทที่เหลือเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมทางศาสนา คือ ความเคารพ สักปฐริธรรมหรือข้อปฏิบัติของคนดี เป็นต้น สำหรับเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอนนั้นไม่ได้ใช้นิทานสั้นๆ แบบนิทานในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 แล้วแต่ใช้เรื่องราวจากนิทานพื้นบ้านเขมรที่เรียกว่า ปรจุมเปรงเขมร (ប្រជុំព្រេងខ្មែរ) หลายเรื่องและยังมีเรื่องราวทางศาสนาและความเชื่อ เช่น พระเวสสันดร (ព្រះបាទវេស្សន្តរ) ซึ่งตัดมาเป็นตอนสั้นๆ ให้นักเรียนได้ศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่ามีการรวมวรรณกรรมต่างชาติจำนวน 1 เรื่องคือ เรื่องการตัดสินใจของอาเกีร่า (ការសំរេចចិត្តរបស់អាតีกា) ในบทที่ 8 เรื่องการตัดสินใจ (ការសំរេចចិត្ត) เป็นวรรณกรรมจากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งการใช้วรรณกรรมจากประเทศ

ญี่ปุ่นนี้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าแบบเรียนภาษาเขมรได้รับทุนในจัดทำแบบเรียนภาษาเขมรจากประเทศญี่ปุ่นจึงทำให้แบบเรียนต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศญี่ปุ่นด้วย

ด้านทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้านคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ปรากฏในบทเรียนไม่ครบทุกบทโดยพบว่า ทักษะการฟังอยู่ในบทเรียนจำนวน 5 เรื่อง ทักษะการพูด และทักษะการเขียนอยู่ในบทเรียนครบทุกบทเรียน จำนวน 10 เรื่อง ส่วนทักษะการอ่านอยู่ในบทเรียนจำนวน 20 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ยังคงให้ความสำคัญกับการเรียนทักษะการสื่อสารทุกด้าน โดยเฉพาะทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาอยู่ในบทเรียนมากที่สุดถึงแม้ว่าจำนวนเรื่องในทักษะการอ่านจะน้อยกว่าแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพียงเล็กน้อยแต่ก็พบว่า ในแต่ละบทเรียนจะมีทักษะการอ่านจำนวน 2 เรื่อง ส่วนทักษะการฟังแบบเรียนได้ลดจำนวนเนื้อหาลงโดยในบางบทเรียนจะไม่มีการเรียนทักษะการฟัง แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนไม่เน้นการเรียนทักษะการฟังมากนัก อาจเป็นเพราะวัยของผู้เรียนเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น การฟังเนื้อหาจากครูผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจอยากฟังเรื่องราวมากนัก การอ่านเนื้อหาที่เป็นความเรียงหรือวรรณกรรมด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้และสามารถจดจำทำความเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

3.2.1.5 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1) บทเรียนทั้ง 10 บท

เนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 10 บท แต่ละบทประกอบด้วยทักษะการสื่อสารทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมเนื้อหาทั้งสิ้นจำนวน 48 เรื่อง แบ่งเป็นทักษะการฟัง จำนวน 8 เรื่อง ทักษะการพูด จำนวน 10 เรื่อง ทักษะการอ่าน จำนวน 20 เรื่อง และทักษะการเขียน จำนวน 10 เรื่อง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 26 ตารางชื่อบทเรียนและชื่อเรื่องแต่ละทักษะในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
บทที่ 1 เรื่องแนวคิด (ผู้กล้าคิด)	1. เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (ការវិវត្តនៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ) 2. เรื่องภูเขานางทองเรีย (ភ្នំនាងកង្រី) 3. เรื่องพระพัน (ព្រះពាន់) 4. เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าในเรื่อง (បញ្ចេញមតិវាយតម្លៃតួអង្គក្នុងរឿង)	อ่าน อ่าน ฟัง พูด

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
	5. เรื่องการสังเคราะห์ (สัณเขาศยติ)	เขียน
บทที่ 2 เรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี (อุบายอุบาย)	1. เรื่องขนมไม่ใหญ่ไปกว่าหนาน (นิมิตต์ตังนาตุ)	อ่าน
	2. เรื่องประเพณีเวลาเกิด (บรูโตนีเระเณลเก็ท)	อ่าน
	3. เรื่องความเชื่อ (ตังเญ)	ฟัง
	4. เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น (การบเทญยติ)	พูด
	5. เรื่องการแต่งคำกาพย์ (การโตงคัมภาย)	เขียน
บทที่ 3 เรื่องความกล้าหาญ (เสตฤทฐาหาร)	1. เรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว (ยบ์มูยเระฤทธิกรังณาร)	อ่าน
	2. เรื่องน้ำใจของโพธิกำโบร์ (ฤทธิฤทธิฤทธิฤทธิ)	อ่าน
	3. เรื่องนิยายตาเคลียงเมือง (เรื่องหุกตนาฏังเญ)	ฟัง
	4. เรื่องการพูดสั่งเขปเรื่อง (สเญบหุลลข)	พูด
	5. เรื่องการวิเคราะห์เนื้อความ (วิภาตหุลลข)	เขียน
บทที่ 4 เรื่องความเสียสละ (การละบง)	1. เรื่องน้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย (ฤทธิฤทธิฤทธิฤทธิฤทธิ)	อ่าน
	2. เรื่องเจ้าแก้วใจโจร (เซโทธิฤทธิฤทธิ)	อ่าน
	3. เรื่องการแสดงละคร (การสเญตังฤทธิฤทธิ)	พูด
	4. เรื่องเดโชยอด (เรื่องเตเดยัต)	ฟัง
	5. เรื่องการแต่งเรื่องสั้น (การโตงเญฤทธิฤทธิ)	เขียน
บทที่ 5 เรื่องอดีตกาล (หัตถิการ)	1. ตัดตอนจากเรื่อง ตุมเตียว (หุลลขคัมภายเญ ฤทธิ)	อ่าน
	2. เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย (การตังคัมภายเญเญ)	อ่าน
	3. เรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (ฤทธิฤทธิฤทธิฤทธิ)	ฟัง
	4. เรื่องการสั่งเขปบทคำกาพย์เป็นบทร้อยแก้ว (สเญบหุลลขคัมภายเญ)	พูด
	5. เรื่องการเขียนอธิบายให้เข้าใจ (บรูณาสหุลลขคัมภายเญ)	เขียน
บทที่ 6 เรื่องการเคารพบูชา (การเคารพบูชา)	1. เรื่องลัทธิต่างๆ ในศาสนาพราหมณ์ (ฤทธิฤทธิฤทธิฤทธิ)	อ่าน
	2. เรื่องแนวคิดสำคัญๆ ของศาสนาพราหมณ์และศาสนา	อ่าน

ប្រភេទ	ចំណងជើង	ប្រភេទ
	<p>ពុទ្ធសាសនា (គោលគំនិតសំខាន់នៃសាសនាព្រាហ្មណ៍និងព្រះពុទ្ធសាសនា)</p> <p>3. រឿងការព្រួយបារម្ភ (ការនិយាយប្រៀបធៀប)</p> <p>4. រឿងសុវណ្ណសាម (សុវណ្ណសាម)</p> <p>5. រឿងការរៀនសូត្រ (តែងសេចក្តីប្រៀបធៀប)</p>	<p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p>
<p>ប្រភេទ 7</p> <p>រឿងអក្សរសាស្ត្រនិងអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ</p>	<p>1. រឿងវរណករណ៍ (អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)</p> <p>2. រឿងគិលាជារីកបំណិចធម៌ (សិលាចារឹកបំណិចធម៌)</p> <p>3. រឿងការរៀនសូត្រ (ការរៀនសូត្របុរាណ)</p> <p>4. រឿងការរៀនសូត្រ (ការរៀនសូត្របុរាណ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p>
<p>ប្រភេទ 8</p> <p>រឿងពិត (តថភាព)</p>	<p>1. រឿងពេញវ័យ (ប្រមូលកំណែ)</p> <p>2. រឿងជីវិតអ្នកប្រកួតប្រជែង (ជីវិតអ្នកប្រកួតប្រជែង)</p> <p>3. រឿងជីវិតអ្នកប្រកួតប្រជែង (ជីវិតអ្នកប្រកួតប្រជែង)</p> <p>4. រឿងការរៀនសូត្រ (ការរៀនសូត្របុរាណ)</p> <p>5. រឿងការរៀនសូត្រ (ការរៀនសូត្របុរាណ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p>
<p>ប្រភេទ 9</p> <p>រឿងព្រេងនិទាន (អក្សរសិល្ប៍បរទេស)</p>	<p>1. រឿងការប្រកួតប្រជែង (អាពាហ៍ពិពាហ៍ខ្មែរ)</p> <p>2. រឿងរឿងរាងកាយ (កិត្តិយសបុរាណ)</p> <p>3. រឿងរឿងរាងកាយ (អាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រាក់)</p> <p>4. រឿងការព្រួយបារម្ភ (ការនិយាយសម្របសម្រួលក្នុងពិធីសំខាន់)</p> <p>5. រឿងការរៀនសូត្រ (បំពេញវិធីផ្សេងៗ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p>
<p>ប្រភេទ 10</p> <p>រឿងគំនិត (សុទ្ធិដ្ឋិនិយម)</p>	<p>1. រឿងគំនិត (គ្រូបង្រៀនស្រុកស្រែ)</p> <p>2. រឿងគំនិត (ការសំយោគគំនិត)</p> <p>3. រឿងគំនិត (ឪពុកក្មេងស្រុកស្រែ)</p> <p>4. រឿងគំនិត (របាយការណ៍)</p>	<p>អាន</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p> <p>អាន</p> <p>ពុទ្ធសាសនា</p>

2. บทนำเรื่อง

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีบทเรียนจำนวน 10 บทเรียน โดยในแต่ละบทเรียนจะมีชื่อของบทเรียนและบทนำเรื่องก่อนเข้าสู่เนื้อหาส่วนต่าง ๆ โดยบทนำเรื่องจะกล่าวเกริ่นนำซึ่งเนื้อหาของบทนำเรื่องจะสอดคล้องกับชื่อของบทเรียน อีกทั้งบทนำเรื่องยังบอกเนื้อหาโดยรวมของบทเรียนนั้นอีกด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 27 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาบทนำเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
บทที่ 1 เรื่อง แนวคิด (ผู้คัดค้าน)	ในแต่ละชาติต้องมีเอกลักษณ์ประจำชาติ ส่วนชนชาติเขมรก็เป็นชนชาติหนึ่งที่มีแนวคิด ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี และได้เก็บรักษาไว้ให้เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติแนวคิดคือความคิดที่เราเชื่อแล้วปฏิบัติในสิ่งนั้นตามขนบประเพณีในชีวิตหรือตามขนบที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติกันเรื่อยมา ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาแนวคิดของชาวกัมพูชาและศึกษาวรรณกรรม ลักษณะของเรื่อง ชื่อเรื่อง ช่วงเวลาในเรื่อง ปัญหาของเรื่อง ความคิดสำคัญ
บทที่ 2 เรื่อง ขนบประเพณี (เจ้าหญิง)	ชนชาติกัมพูชาเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรม อารยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีตั้งแต่สมัยโบราณกาลมาแล้วและยังคงรักษาให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติมาจนถึงทุกวันนี้ สิ่งต่างๆ ที่เรารู้และได้กำลังปฏิบัติทั้งจากต้นกำเนิดเดิมจนมาเป็นประเพณีขนบธรรมเนียมของบรรพบุรุษเขมรเรา ในบทเรียนนี้จะศึกษาจากอารยธรรมเขมร วัฒนธรรม ประเพณีของเขมร
บทที่ 3 เรื่อง ความกล้าหาญ (เสธกุฎิกาน)	ความกล้าที่จะเอาชนะและต่อสู้ทุกอุปสรรคอย่างไม่เกรงกลัวต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้น ความกล้าหาญเกิดจากอุดมคติของแต่ละบุคคลแล้วผลักดันให้มีการเสียสละเพื่ออุดมการณ์ต่างๆ ความกล้าหาญเป็นปัจจัยที่จะนำให้เราไปสู่ชัยชนะ
บทที่ 4 เรื่อง การเสียสละ (การละบ่ง)	ความเสียสละเป็นการพลีกรรมโดยมีคุณธรรมเพื่อให้สำเร็จกิจการงานอย่างใดอย่างหนึ่ง การเสียสละของแต่ละคนแตกต่างกัน เช่น การเสียสละเวลา การเสียสละกำลังกายกำลังใจ การเสียสละชีวิต เป็นการเสียสละที่ยิ่งใหญ่เพื่ออุดมคติความรักชาติ เช่น การปกป้องแผ่นดิน การช่วยสงเคราะห์มนุษย์เวลาที่เกิดอันตรายต่างๆ คนที่กล้าเสียสละทุก

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	<p>อย่างไรเพื่อประเทศชาติเราเรียกว่า วีรชน ในประเทศที่เรามีพลเมืองที่กล้าเสียสละเพื่อประเทศก็จะทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง</p>
<p>บทที่ 5 เรื่องอดีตกาล (มหัศจรรย์)</p>	<p>อดีตกาลเป็นเวลาที่ผ่านไปแล้ว การศึกษาจากเรื่องราวในอดีตเป็นสิ่งที่ดีเพื่อเป็นบทเรียนหรือประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในเวลาปัจจุบันและในอนาคต ความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่อาจเกิดขึ้นมาจากประสบการณ์จากในอดีต ในบทเรียนนี้ศึกษาจากการอยู่อาศัยของประชาชนชาวกัมพูชาในอดีต อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ ความคิดสำคัญในบทคำกาพย์ สังเขปบทกาพย์เป็นร้อยแก้ว เครื่องหมายสระและการเขียนข้อความอธิบายเพื่อความเข้าใจ</p>
<p>บทที่ 6 เรื่อง การเคารพบูชา (การเคารพบูชา)</p>	<p>ประเทศกัมพูชาเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาใหญ่สองศาสนา คือ ศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ อิทธิพลในศาสนาทั้งสองนี้ได้ฝังรากลึกเข้าไปในความคิดของประชาชนกัมพูชาทุกชนชั้นในสังคมมานานมาแล้ว ความเชื่อกลายเป็นประเพณี ขนบธรรมเนียมและการเคารพบูชาการปฏิบัติของประชาชนชาวกัมพูชาไปแล้วเช่น การเคารพบูชา มารดาบิดา ครูอาจารย์ เคารพพระพุทธ พระพรหม เป็นต้น ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมเขมรและความคิดสำคัญของพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ และยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของวรรณกรรม การเขียนวรรณกรรม การเขียนเปรียบเทียบ และการแต่งความเปรียบเทียบ</p>
<p>บทที่ 7 เรื่องอักษรศาสตร์และ วรรณคดีเขมร (มหัศจรรย์ สาธุคุณธิษัฏฐ์ ไฉน)</p>	<p>ประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นว่าเรามีวัฒนธรรมที่รุ่งเรืองมีชื่อเสียงไปทั่วโลก บรรพบุรุษชาติเราได้รักษาไว้มาจนถึงปัจจุบันนี้เช่น อักษรศาสตร์ วรรณคดี ศิลปจารึก ภาพสลัก รูปปฏิมา ปราสาทโบราณต่างๆ โดยเฉพาะปราสาทนครวัด อักษรศาสตร์ วรรณคดีเป็นมรดกที่สำคัญที่ได้ส่งต่อมาถึงลูกหลานจนถึงปัจจุบันนี้ และเป็นความภาคภูมิใจของชาติเรา เราเป็นคนเขมรต้องมีความสมานฉันท์รักชาติ รักษาปกป้องวัฒนธรรม อารยธรรมของชาติให้ยังคงอยู่และพัฒนาต่อไป ในบทเรียนนี้ศึกษามรดกทางด้านอักษรศาสตร์ของกัมพูชา อีกทั้งยังได้ศึกษาการโน้มน้าวใจ ความหมายของอักษรศาสตร์ สังคมและบรรยากาศ การกำหนดเรื่องที่แต่ง ผู้ประพันธ์และเนื้อหาของเรื่อง</p>
<p>บทที่ 8</p>	<p>อดีตได้ทั้งเรื่องราวที่เป็นมรดกจำนวนมากไว้ให้ผู้คนและสังคมให้ศึกษา</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
เรื่อง ความจริง (ทัศนคติ)	ค้นคว้าต่อๆ กันมา เรื่องราวต่างๆ เป็นความจริงของสังคมที่ผู้แต่งได้ยกมาเรียบเรียงและเขียนในเอกสารให้เราได้ศึกษาวิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผล เพื่อเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ในบทเรียนนี้ศึกษาความจริงจากสังคมเขมรในอดีต อีกทั้งยังศึกษาเกี่ยวกับลักษณะความจริงในอักษรศาสตร์ ลักษณะของวรรณคดี พยัญชนะผสม สุภาพศิต การแต่งความเรียง
บทที่ 9 เรื่อง วรรณคดีต่างประ เทศ (หกรุณีนุฎบุรเจส)	ประเทศต่างๆ ในโลกนี้ ล้วนแล้วแต่อาศัยอยู่ในแผ่นดินในสภาพแวดล้อมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ได้เหมาะสมเดียวกัน อยู่ได้แสงพระอาทิตย์เดียวกัน ดังนั้นเราทั้งหมดต่างก็ได้รับอิทธิพลถูกระเบียบจากธรรมชาติและสังคมด้วย ความสามารถในการงานการประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเอง ความเชื่อความศานา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมล้วนแล้วแต่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างผู้คนในโลกนี้
บทที่ 10 เรื่อง ความคิดบวก (สุจิตินิธิษ)	คนที่มีความคิดบวกมักจะเป็นคนที่มีความหวังและประสบผลสำเร็จในชีวิตเสมอ ดังนั้นคนเราทุกคนควรจะมีมั่นในความคิดที่เป็นความคิดบวกหรือการมองโลกแง่ดี เพื่อให้บรรลุความปรารถนาในชีวิต ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดในด้านบวก การคิดสังเคราะห์ ลักษณะอักษรศาสตร์ หัวข้อเรื่อง มูลเหตุ ตัวละคร ผู้แต่ง ช่วงเวลาในการแต่ง คุณค่าการศึกษา

ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 บทเรียนจะเห็นได้ว่า ชื่อบทเรียนแต่ละเรื่องได้บอกอย่างชัดเจนว่า แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะมุ่งเน้นสอนผู้เรียนทางด้านวรรณกรรมรวมทั้งเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของกัมพูชาเป็นหลัก บทนำเรื่องจะเขียนขยายความชื่อเรื่องในบทเรียนนั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่แบบเรียนต้องการนำเสนอให้กับผู้เรียน ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องแต่ละเรื่องจะบรรยายอย่างชัดเจนถึงความมุ่งหวังของ “รัฐ” ผู้ซึ่งเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในแบบเรียนและใช้แบบเรียนเป็นเครื่องชี้แนะให้เยาวชนกัมพูชาเติบโตขึ้นไปในทิศทางตามที่ “รัฐ” ต้องการ จากชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องทั้งหมดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า แบบเรียนยังให้ความสำคัญกับเรื่องความเสียสละ ความกล้าหาญ ความเป็นจริงในชีวิตและการมองโลกในแง่ดี สอดแทรกเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ควบคู่ไปกับการเรียนเนื้อหาทางด้านวรรณกรรมอีกด้วย

3) ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 8 เรื่อง มีรูปแบบ คำประพันธ์เป็นร้อยแก้วเท่านั้น ประกอบด้วย นิทาน 1 เรื่อง ความเรียงจำนวน 4 เรื่อง วรรณกรรม 3 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 28 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาการฟังเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
	<u>ร้อยแก้ว</u>	
1	เรื่องพระพัน (ព្រះពាន់)	นิทาน
2	เรื่องเนี่ยตาเคลียงเมือง (ជើងអ្នកតាញ៉ាំងម៉ឺង)	นิทาน
3	เรื่องความเชื่อ (ជំនឿ)	ความเรียง
4	เรื่องทำนองเพลงและระบำเขาว่าป่า (ទំនុកច្រៀងនិងរបាំស្នែងទន្សោង)	ความเรียง
5	เรื่องชีวิตคนยากจน (ជីវិតទុគិតជន)	ความเรียง
6	เรื่องเตโชยอด (តេជោយ៉ិត)	วรรณกรรม
7	เรื่องสุวรรณสาม (សុវណ្ណសាម)	วรรณกรรม
8	เรื่องอาปากงูหีบเงินหาย (អាបាកុងបាត់ហិបប្រាក់)	วรรณกรรม

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีเนื้อหาทั้งหมด 8 เรื่อง ซึ่งทักษะการฟังมีเนื้อหาไม่ครบทุกบทเรียนแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่เน้นทักษะการฟังมากนัก โดยในแต่ละบทเรียนมีเนื้อหาที่เป็นร้อยแก้วทั้งหมดไม่มีบทร้อยกรอง จากการศึกษาค้นพบว่า เนื้อหาที่เป็นนิทานมีเรื่องเดียวคือ เรื่องพระพัน เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นความเรียงและวรรณกรรม แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนยังใช้นิทานในการนำเสนอเนื้อหาอยู่บ้าง เนื้อหาที่เป็นความเรียงจะเป็นเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เนี่ยตาเคลียงเมือง ที่มีเรื่องราวเกินจริง ตัวละครมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่าง ๆ หรือเรื่อง ระบำสแนงตนโซง ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับระบำของชาวกัมพูชาพร้อมกับบทเพลงของระบำสแนงตนโซง เมื่อผู้เรียนได้ฟังแล้วก็จะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและสามารถจำเรื่องราวเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

4) ทักษะการพูด

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ด้านคือ ภาษาและวรรณกรรม โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 29 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อเรื่อง
	<u>ภาษา</u>
1	เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าในเรื่อง (บทกวีพุทธศาสนิกชนไทยพุทธมหัศจรรย์)
2	เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น (การบวชกรรม)
3	เรื่องการพูดสังเขปเรื่อง (สละสลวย)
4	เรื่องการพูดเปรียบเทียบ (การนิยามเปรียบเทียบ)
5	เรื่องการพูดโฆษณาโน้มน้าวใจ (การนำเสนอสาระ)
6	เรื่องการพูดในพิธีการ (การนิยามสละสลวย)
7	เรื่องการพูดสังเคราะห์ (การสังเคราะห์)
	<u>วรรณกรรม</u>
8	เรื่องการสังเขปบทความเป็นบทหรือแก้ว (สละสลวย)
9	เรื่องความหมายของสุภาษิตและร้อยกรอง (บทกวีนิพนธ์)
10	เรื่องการแสดงละคร (การสวดมนต์)

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการพูดทางด้านภาษามากที่สุด โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการพูดสังเขปเรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดเปรียบเทียบ การพูดโน้มน้าวใจ การพูดในพิธีการและการพูดสังเคราะห์ เป็นต้น จะเห็นว่า เนื้อหาการพูดส่วนใหญ่จะเป็นการพูดที่ใช้ทักษะการสื่อสารขั้นสูงสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ สำหรับการพูดทางด้านวรรณกรรม เนื้อหาจะเน้นที่การฝึกการนิยาม การแสดง ละครจากวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการพูดได้อย่างหลากหลายและมี ประสิทธิภาพ

5) ทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี จำนวน 20 เรื่อง แบ่งเนื้อหาตามรูปแบบคำประพันธ์ได้เป็น 2 กลุ่มคือ ร้อยแก้วและร้อยกรอง มีรายละเอียดดังนี้

เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลือกคบคนที่จะมาเป็นคู่ชีวิตสอดคล้องกับข้อบทเรียนเรื่อง ความคิดบวก (สัจฉินิธิยเม) โดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะมีความสอดคล้องกับข้อบทเรียน เช่น บทอ่านเรื่อง วรรณกรรม เขมร (หกรุณฺณิณฺโฏ) อยู่ในบทเรียนที่ 7 ข้อบทเรียนเรื่อง อักษรศาสตร์และวรรณคดีเขมร (หกรุณฺณิณฺโฏ) อีกทั้งในบทเรียนนี้ยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาศิลาจารึก ในบทอ่านเรื่อง ศิลาจารึกบ้นทิตชัยน (สัณฺฑิตทิตตย) อีกด้วย เนื้อหาความเรียงส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ความเชื่อ ตลอดจนวิถีชีวิตของชาวกัมพูชาเรื่องราวในอดีต ซึ่งแบบเรียนได้สอดแทรกให้ผู้เรียนได้ศึกษาหลากหลายเรื่องราว ส่วนเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมพบว่า มีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมแปลโดยตัดตอนเนื้อหาการศึกษาให้สอดคล้องกับชื่อของบทเรียนนั้น โดยในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้นำบทละครฝรั่งเศสเรื่อง เกียรติยศหรือความรัก (กิติยสยวสุภา) มาให้ศึกษาด้วย ส่วนเนื้อหาของบทร้อยกรองพบว่า เนื้อหาเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการเมืองการปกครองและวิถีชีวิตของชาวกัมพูชาในอดีต ซึ่งแบบเรียนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ สภาพสังคมและต่อยอดความรักชาติเพิ่มมากขึ้น

6) ทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 10 เรื่อง โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ด้านคือ ภาษาและวรรณกรรม โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้ ตารางที่ 31 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการเขียนในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อเรื่อง
	<u>ภาษา</u>
1	เรื่องการสังเคราะห์ (สัณฺฑิตยติ)
2	เรื่องการวิเคราะห์เนื้อความ (วิภาตยติ)
3	เรื่องการแต่งเรื่องสั้น (การแต่งเรื่องสั้น)
4	เรื่องการเขียนอธิบายให้เข้าใจ (ประพาสผลานิพนธ์)
5	เรื่องการเขียนข้อความเปรียบเทียบ (แต่งเสถียร)
6	เรื่องการเขียนโฆษณา (การโฆษณา)
7	เรื่องการเขียนข้อความ (การแต่งเสถียร)
8	เรื่องการเติมข้อความต่างๆ (เติมเนื้อเรื่อง)
9	เรื่องการเขียนรายงาน (รายงาน)
	<u>วรรณกรรม</u>
10	เรื่องการแต่งคำกาพย์ (การแต่งคำกาพย์)

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 10 เรื่องครบทุกบทเรียนแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับการศึกษาทักษะการเขียนโดยเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นทางด้านภาษา เนื้อหาของทักษะการเขียนจะมียากมากขึ้นกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างชัดเจน เนื้อหาจะเป็นการเขียนในแนววิเคราะห์ การเขียนรายงาน การเขียนโฆษณาและการเขียนอธิบายซึ่งต้องใช้ทักษะทางภาษาที่มากขึ้น โดยทุกบทเรียนผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการต่อยอดการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไปได้ สำหรับทักษะการเขียนทางด้านวรรณกรรมจะเรียนเกี่ยวกับการแต่งคำภีร์ จากการศึกษาเนื้อหาทักษะการเขียนพบว่า เนื้อหาจะมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในทักษะการพูด เช่น ทักษะการพูดเรียนเรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น ทักษะการเขียนจะเรียนเกี่ยวกับเรื่องการสังเคราะห์หรือการวิเคราะห์เนื้อความ ทักษะการพูดเรียนเรื่องการพูดสังเคราะห์ ทักษะการเขียนจะเรียนเกี่ยวกับการเขียนรายงาน เป็นต้น การศึกษาแบบนี้จะเหมือนการเรียนทฤษฎีและเรียนปฏิบัติไปพร้อมกัน ทำให้ผู้เรียนจะได้ฝึกการพูดพร้อมกับฝึกการเขียนไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น

สรุปแบบเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5

จากการศึกษาเนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ในระดับชั้นนี้ส่วนมากบทเรียนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีความเชื่อ ไม่ค่อยมีปลุกฝังเรื่องความเป็นชาตินิยมมากเหมือนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อาจจะเป็นเพราะว่าการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเน้นเตรียมนักเรียนให้เข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย เพราะฉะนั้นในแบบเรียนจึงเน้นไปในทางแนวความคิด ขนบธรรมเนียม วรรณกรรม วรรณคดี ในประเทศและต่างประเทศ ส่วนเนื้อหาที่ใช้เป็นสื่อการสอนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแต่ละบท ส่วนมากก็จะ เป็นนิทานพื้นบ้านหรือวรรณคดีเรื่องยาว แต่ตัดตอนมาให้ได้เรียน มีบทที่ว่าด้วยความกล้าหาญ ที่ให้เรียนเรื่องเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงความกล้าหาญกล้าเสียสละ เช่น เรื่องเนียะตาคลังเมือง (រឿងអ្នកតាឃ្លាំងមៀង) คีนหนึ่งโนหมู่บ้านกรังเลียว (យប់មួយនៅភូមិក្រាំងលាវ) เป็นต้น

สำหรับทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนปรากฏในบทเรียนไม่ครบทุกบทโดยพบว่า ทักษะการฟังอยู่ในบทเรียนจำนวน 8 เรื่อง ทักษะการพูดและทักษะการเขียนอยู่ในบทเรียนครบทุกบทเรียน ส่วนทักษะการอ่านอยู่ในบทเรียนจำนวน 20 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ยังคงให้ความสำคัญกับการเรียนทักษะการสื่อสารทุกด้านโดยเฉพาะทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาอยู่ในบทเรียนมากที่สุดโดยในแต่ละบทเรียนจะมีทักษะการอ่านจำนวน 2 เรื่อง ส่วนทักษะการฟังแบบเรียนได้ลดจำนวนเนื้อหาโดยใน

บางบทเรียนจะไม่มีการเรียนทักษะการฟัง แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนไม่เน้นการเรียนทักษะการฟังมากนัก อาจเป็นเพราะผู้เรียนเป็นวัยที่โตแล้ว การฟังเนื้อหาจากครูผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจอยากฟังเรื่องมากนัก การอ่านด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้อย่างได้มากกว่า ทักษะการฟังที่ต้องฟังเรื่องจากครูผู้สอน ส่วนทักษะการพูดและทักษะการเขียน เนื้อหาของแบบเรียนจะมีความสอดคล้องกันเกือบทุกบทเรียน

3.2.1.6 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1. บทเรียนทั้ง 10 บท

เนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบไปด้วยเนื้อหาจำนวน 10 บท แต่ละบทประกอบด้วยทักษะการสื่อสารทางการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมเนื้อหาทั้งสิ้นจำนวน 38 เรื่อง แบ่งเป็นทักษะการฟัง จำนวน 3 เรื่อง ทักษะการพูด จำนวน 4 เรื่อง ทักษะการอ่าน จำนวน 21 เรื่อง และทักษะการเขียน จำนวน 10 เรื่อง มีรายละเอียดดังตารางที่ 32 ตารางชื่อบทเรียนและชื่อเรื่องแต่ละทักษะในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
บทที่ 1 เรื่อง วรรณกรรมเขมร (หกรุรสิณฺญ์เอษรนิษย)	1. เรื่องศึกษาเนื้อเรื่องตุมเตียว (สิกรุรหตุบจเม็ง ธุราร) 2. เรื่องวิวัฒนาการของภาษาเขมร (วิตุลฺลึนโรภาสาไฮร) 3. เรื่องการพูดสังเคราะห์ความคิด (ลัมเขตจสุร) 4. เรื่องการเขียนข้อความอภิปราย (โตងเสตตุไบบติภากู)	อ่าน อ่าน พูด เขียน
บทที่ 2 เรื่องวรรณกรรมพราหมณ์นิยม (หกรุรสิณฺญ์ภราหฺณนิษย)	1. เรื่องรามเกียรติ์ (ภษเกฏ) 2. เรื่องการศึกษาเกี่ยวกับการเขียนหนังสือราชการ (การสิกรุรหตุบอิทธิตผู้การผู้ตาด)	อ่าน เขียน
บทที่ 3 เรื่องวรรณกรรมพุทธศาสนา (หกรุรสิณฺญ์พุทฺธนิษย)	1. เรื่องพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (วิตุลฺลึนหกรุรสิณฺญ์ไฮร) 2. เรื่องพระเวสสันดร (พระเวสสุร) 3. เรื่องการเตรียมพูดเรื่อง ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับศาสนา	อ่าน อ่าน พูด

បត្រ	ចំណងជើង	ប្រភេទ
	<p>ព្រះបរមរាជវាំង (ការរៀបរាប់ឡើងវិញពីទស្សនៈមួយចំនួនក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា)</p> <p>4. រឿងការរៀបរាប់ខ្លះៗ (សំណេរចំពោះលទ្ធផលផ្សេងៗ)</p>	រៀបរាប់
បត្រ 4 រឿងគិលេស (សិល្បៈ)	<p>1. រឿងព្រេងរាជវាំងថ្មីដែលដើរលើដីចាស់ (ព្រះអាទិត្យថ្មីរះលើដីចាស់)</p> <p>2. រឿងគិលេសខ្មែរ (សិល្បៈខ្មែរ)</p> <p>3. រឿងការប្រកួតប្រជែងរវាងប្រទេសខ្មែរ (ការប្រកួតប្រជែងប្រទេសខ្មែរ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>រៀបរាប់</p>
បត្រ 5 រឿងលក្ខណៈ (ល្ខណៈ)	<p>1. រឿងព្រេងរាជវាំង (ព្រះរាជវាំង)</p> <p>2. រឿងលក្ខណៈលក្ខណៈលក្ខណៈ (លក្ខណៈលក្ខណៈលក្ខណៈ)</p> <p>3. រឿងព្រេងរាជវាំង (ព្រះរាជវាំង)</p> <p>4. រឿងការប្រកួតប្រជែងរវាងប្រទេសខ្មែរ (ការប្រកួតប្រជែងប្រទេសខ្មែរ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>រៀបរាប់</p>
បត្រ 6 រឿងគិលេសរាជវាំង និងរាជវាំង (សិល្បៈរាជវាំង និងរាជវាំង)	<p>1. រឿងគិលេសរាជវាំងរាជវាំង (សិល្បៈរាជវាំងរាជវាំង)</p> <p>2. រឿងរាជវាំងរាជវាំង (រាជវាំងរាជវាំង)</p> <p>3. រឿងរាជវាំងរាជវាំង (រាជវាំងរាជវាំង)</p> <p>4. រឿងការប្រកួតប្រជែងរវាងប្រទេសខ្មែរ (ការប្រកួតប្រជែងប្រទេសខ្មែរ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>រៀបរាប់</p>
បត្រ 7 រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ (ប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ)	<p>1. រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ (ប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ)</p> <p>2. រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ (ប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ)</p> <p>3. រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ (ប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ)</p> <p>4. រឿងការប្រកួតប្រជែងរវាងប្រទេសខ្មែរ (ការប្រកួតប្រជែងប្រទេសខ្មែរ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>អាន</p> <p>រៀបរាប់</p>
បត្រ 8 រឿង ភាសា (ភាសា)	<p>1. រឿងការប្រកួតប្រជែងរវាងប្រទេសខ្មែរ (ការប្រកួតប្រជែងប្រទេសខ្មែរ)</p> <p>2. រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ (ប្រវត្តិសាស្ត្រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ)</p>	<p>អាន</p> <p>អាន</p>

ตารางที่ 33 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาบทนำเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
<p>บทที่ 1</p> <p>เรื่องวรรณกรรมเขมรนิยม</p> <p>(หกรุณฺณิยฺยเฮมรนิยฺย)</p>	<p>ตั้งแต่สมัยโบราณนานมาแล้วก่อนที่จะมีความเชื่อต่างๆ เขมรได้รับอิทธิพลจากศาสนาใหญ่ ๆ 2 ศาสนาคือ ศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ แม้ว่าในปัจจุบันนี้มีวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตของประชาชนแต่ศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธก็ยังคงอยู่ในความคิด ความเชื่อ ประเพณี ขนบธรรมเนียม อักษรศาสตร์ ศิลธรรม สังคมและวรรณกรรม จิตวิญญาณความเป็นชาติยังอยู่ในผลงานของกวีนิพนธ์เขมรที่ไม่รับอิทธิพลของศาสนาหรือคตินิยมต่างประเทศเลย วรรณกรรมแบบนี้เราจัดว่าเป็นวรรณกรรมแบบเขมรนิยม วรรณกรรมแบบเขมรนิยมจึงเป็นผลงานทางวรรณกรรมที่แสดงจากความคิด ความเชื่อ ประเพณี ขนบธรรมเนียม หน้าที่ ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวกัมพูชาในสมัยนั้นๆ ในบทเรียนนี้จะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะอักษรศาสตร์เขมร เนื้อหาที่ตัดตอนมาจากวรรณกรรมเรื่องตุ้มเตียว จินตภาพในบทคำกาพย์และลักษณะบางอย่างในวรรณกรรมแบบเขมรนิยม ลักษณะของภาษาเขมร การพูดวิเคราะห์และการแต่งคำกาพย์</p>
<p>บทที่ 2</p> <p>เรื่องวรรณกรรมพราหมณ์นิยม</p> <p>(หกรุณฺณิยฺยพฺรหฺมณฺณิยฺย)</p>	<p>วรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยมเป็นวรรณกรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพราหมณ์ เรื่องในวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยมเป็นเรื่องที่มีลักษณะอัศจรรย์จากความสามารถของมนุษย์ แนวคิดหลักในเรื่องแบบพราหมณ์นิยมคือ การแสดงอำนาจจากตัวละครที่เก่งเป็นเหมือนเทพโดยให้มีชัยชนะในสงคราม ตัวละครจะเป็นบุรุษที่มีความเก่งกล้า ส่วนตัวละครที่เป็นผู้หญิงจะเป็นผู้หญิงที่ดี งามและเป็นคนที่มีอิทธิพลเหนือบุรุษที่เป็นตัวละครเอก ตัวร้ายของเรื่องพวกยักษ์เป็นพวกที่มีพลังกำลังและจะได้รับโทษจากตัวละครที่อวดมาจากเทพหรือในตอนจบของละคร ตัวร้ายจะได้รับความพ่ายแพ้เสมอ ในบทเรียนนี้จะศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดสำคัญในศาสนาพราหมณ์ ลักษณะสำคัญของวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยม ลักษณะของวรรณกรรมและการเขียนหนังสือราชการ</p>

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	ละครเป็นที่นิยมของประชาชนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะชาวกัมพูชาที่มีอายุมาก การที่เราเป็นคนกัมพูชาเราต้องร่วมใจกันรักษาเอกลักษณ์ของชาตินี้ให้คงอยู่และเป็นที่นิยมต่อไป ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องละคร การแสดงละคร ฉาก ชุด การแต่งกายของนักแสดง ลักษณะของตัวละคร ลักษณะพิเศษของละครโขน รสทางวรรณกรรม สาระสำคัญของเรื่องละคร การย่อเรื่องละครและการแต่งบทละครขนาดสั้นได้
บทที่ 6 เรื่องศิลาจารึกและระบำ (สรีนาถารีกธินันธา)	วัฒนธรรมและอารยธรรมเขมรในปัจจุบันนี้ได้พัฒนามาจากวัฒนธรรมของมอญ-เขมรและอินเดียซึ่งเราไม่สามารถแยกออกจากกันได้เลย การสังเคราะห์วัฒนธรรมทั้งสองนี้ทำให้วัฒนธรรมหรืออารยธรรมเขมรสมบูรณ์แบบ แต่ก่อนที่เราจะวิเคราะห์วัฒนธรรมนี้ วัฒนธรรมได้เริ่มต้นขึ้นในสมัยประวัติศาสตร์หรือก่อนหน้านั้นเล็กน้อยที่วัฒนธรรมเขมรมีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเองแล้ว ลักษณะพิเศษนี้ได้พัฒนาเรื่อยมาในดินแดนมอญ-เขมรในภูมิภาคอินโดจีนและมลายูต่อไปจนถึงที่ราบสูงไพรพนมแล้วก็ไม่สามารถที่จะรับอิทธิพลจากอินเดีย จีนหรือประเทศตะวันตกอีกเลย ดังนั้นเราต้องเข้าใจชนชาติเขมรอย่างชัดเจนว่าเป็นชนชาติเก่าแก่และมีประวัติมาอย่างยาวนาน อย่างนี้แล้ววรรณกรรมและศิลปะของเขมรก็ได้ฝังรากลึกลงไปในการคิดของชาวเขมรและได้จารึกวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยโบราณ
บทที่ 7 ขนบธรรมเนียมประเพณี (บรูโตณิกัมเจษฐา)	ถ้าเราพูดถึงชนชาติเขมร เราจะนึกถึงทันทีเกี่ยวกับวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของชาวเขมรที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ สืบต่อมาจนถึงปัจจุบันนี้ มีขนบธรรมเนียมประเพณีหลากหลายที่ได้ฝังรากลึกไปในการคิดของชาวเขมรซึ่งมีลูกหลานชาวกัมพูชาได้ศึกษาค้นคว้าและได้สืบทอดศิลปวัฒนธรรมเรื่อยมาเพื่อรักษาให้คงอยู่ต่อไป ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีของเขมร การแต่งงาน พิธีทำบุญต่ออายุ พร้อมทั้งเข้าใจความหมายของพิธีกรรมต่าง ๆ ความคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องและผลงานของนักเขียน
บทที่ 8 เรื่องกาพย์ (กัมภฏ)	ชนชาติเขมรเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรมมาอย่างยาวนานและยังคงสืบทอดเรื่อยมา กวีโบราณยังได้ดำรงรักษาและอนุรักษ์ศิลปะต่าง ๆ ไว้ มี

ชื่อบทเรียน	บทนำเรื่อง
	<p>ผลงานมากมายที่เป็นคำกาศัพท์บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นคำกาศัพท์ที่แสดงถึงความเป็นจริงในชีวิตของชนชาติเขมรเรื่อยมา บทคำกาศัพท์เขมรสืบต่อกันเรื่อยมามีหน้าที่สำคัญในการผ่อนคลายอารมณ์ของชาวเขมร บทคำกาศัพท์มีความไพเราะ มีจินภาพอย่างอัศจรรย์และมีความหมายที่ลึกซึ้ง มีคุณค่าในการศึกษาศีลธรรม ความสุจริต ลูกหลานชาวเขมรสามารถนำข้อคิดที่ดีไปใช้ในชีวิตได้ ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับคำกาศัพท์ จินภาพในคำกาศัพท์ คำกาศัพท์บทเวทมาตร บทกาศัพท์ขอขมาลาโทษ ประเพณีการแต่งงานของชาวเขมร การแต่งคำกาศัพท์</p>
<p>บทที่ 9 เรื่อง ความเกี่ยวข้อ ระหว่างวรรณคดีเขมรและ วรรณคดีต่างประเทศ (ईनाक ईरुण्णहकुर सिनुईरुण्णहकुर)</p>	<p>ความสัมพันธ์เป็นความเกี่ยวข้องกันในสังคมที่มีความสำคัญที่สุด การมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ระหว่างประเทศและระหว่างภารกิจจะนำมาซึ่งมิตรภาพและความรักซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ที่ดีจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงหรือความคิดใหม่ๆ การคิดค้นสิ่งต่างๆ จะมีคุณค่าอย่างสูงส่งทั้งทางด้านวัฒนธรรม อารยธรรมเศรษฐกิจ สังคมและนโยบายที่นำไปให้สังคมมีความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศ ศึกษาการย่อเรื่องวรรณศิลป์ ความหมายของคำสุภาษิต การเขียนข้อความเปรียบเทียบ ข้อแตกต่างระหว่างเรื่องรามเกียรติ์กับเรื่องมหาภารตะ</p>
<p>บทที่ 10 เรื่อง วรรณกรรม ต่างประเทศ (हकुरसिनुईरुण्णहकुर)</p>	<p>การศึกษาวรรณกรรมของชาติทำให้เราเข้าใจความจริงในสังคมของเรามีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การศึกษาผลงานวรรณกรรมต่างประเทศสามารถทำให้เราได้รู้จักสภาพสังคมของของต่างชาติ โดยเฉพาะบรรดาประเทศที่มีอารยธรรมมาอย่างยาวนาน ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติของผู้แต่ง วัตถุประสงค์ในการแต่งสภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง สารสำคัญหรือความคิดสำคัญของเรื่องรสในวรรณกรรม การยอมรับวัฒนธรรมจากต่างชาติและความสัมพันธ์ระหว่างอารยธรรมเขมรกับอารยธรรมต่างชาติ</p>

ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 บทเรียนจะเห็นได้ว่า ชื่อบทเรียนแต่ละเรื่องได้บอกอย่างชัดเจนว่า แบบเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมุ่งเน้นสอนผู้เรียนทางด้านวรรณกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของ กัมพูชาเป็นหลัก บทนำเรื่องจะเขียนขยายความชื่อเรื่องในบทเรียนนั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่ แบบเรียนต้องการนำเสนอให้กับผู้เรียน ชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องแต่ละเรื่องได้บรรยายอย่างชัดเจน ถึงความมุ่งหวังของ “รัฐ” ผู้ซึ่งเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในแบบเรียนและใช้แบบเรียนเป็นเครื่องชี้ นำให้ เยาวชนกัมพูชาเติบโตขึ้นไปในทิศทางตามที่ “รัฐ” ต้องการ จากชื่อบทเรียนและบทนำเรื่องทั้งหมดใน แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า เนื้อหาในแบบเรียนได้ครอบคลุมเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมของชาติในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นละคร ระบาย คำกาพย์ต่าง ๆ ตลอดจนวรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ และวรรณกรรมแปล การเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เกิดความซาบซึ้งใจ หวางแห่นสมบัติของชาติและช่วยกันอนุรักษ์ในคงอยู่ตลอดไป

3) ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 3 เรื่อง ซึ่งมีรูปแบบ คำประพันธ์เป็นร้อยแก้วประเภทความเรียงจำนวน 2 เรื่อง วรรณกรรม 1 เรื่อง โดยมี รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 34 ตารางชื่อบทเรียนและเนื้อหาการฟังเรื่องในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
1	ร้อยแก้ว เรื่องพิธีเข้าร่วม (ពិធីចូលរួម)	ความเรียง
2	เรื่องพิธีทำบุญต่ออายุ (ពិធីចម្រើនអាយុ)	ความเรียง
3	เรื่องปูลวิชนี (រឿងប្រិយ វិបុល)	วรรณกรรม

ทักษะการฟังในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อหาทั้งหมด 3 เรื่อง ซึ่งทักษะการฟังมีเนื้อหาไม่ครบทุกบทเรียนแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่เน้นทักษะการฟังมากนัก โดยในแต่ละบทเรียนมีเนื้อหาที่เป็นร้อยแก้วทั้งหมดไม่ มีบทร้อยกรอง จากการศึกษาค้นคว้า มีเนื้อหาที่เป็นความเรียงและวรรณกรรม เนื้อหาความเรียงเป็น เรื่องเกี่ยวกับพิธีเข้าร่วมและพิธีทำบุญต่ออายุ ซึ่งเป็นพิธีกรรมที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมา ส่วนเนื้อหา ทางด้านวรรณกรรมเป็นวรรณกรรมฝรั่งเศส แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนใช้เนื้อหาความเรียงและ วรรณกรรมต่างประเทศให้ผู้เรียนได้ฝึกฟังเนื้อหาและจับใจความสำคัญของเรื่อง เมื่อผู้เรียนได้ฟังแล้วก็ จะได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินและสามารถจำเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดี

4) ทักษะการพูด

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเนื้อหาทางด้านภาษาจำนวน 4 เรื่อง มีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 35 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่	ชื่อเรื่อง
	<u>ภาษา</u>
1	เรื่องการพูดสังเคราะห์ความคิด (សំណេតទស្សនៈ)
2	เรื่องการเตรียมพูดเรื่อง ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา (ការរៀបរាប់ឡើងវិញពីទស្សនៈមួយចំនួនក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា)
3	เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นส่วนตัว (ការបញ្ចេញមតិផ្ទាល់ខ្លួន)
4	เรื่องการพูดความหมายของคำสุภาษิต (ការបកស្រាយន័យស្មារតី)

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นการพูดทางด้านภาษา โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการพูดสังเคราะห์ความคิด การพูดแสดงความคิดเห็น และการพูดให้ข้อคิด และการพูดคำสุภาษิต เป็นต้น จะเห็นว่า เนื้อหาการพูดส่วนใหญ่จะเป็นการพูดที่ใช้ทักษะการสื่อสารขั้นสูงที่ต้องอาศัยการศึกษาเนื้อหา การเตรียมตัวในการพูด ซึ่งการพูดเหล่านี้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้หรือสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5) ทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี จำนวน 21 เรื่องโดยมีรูปแบบคำประพันธ์เป็นร้อยแก้ว ประกอบด้วยความเรียงจำนวน 6 เรื่องและวรรณกรรมจำนวน 15 เรื่อง รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 36 ตารางชื่อเรื่องเนื้อหาทักษะการอ่านในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
	<u>ร้อยแก้ว</u>	
1	เรื่องวิวัฒนาการของภาษาเขมร (វិវត្តន៍នៃភាសាខ្មែរ)	ความเรียง
2	เรื่องพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (វិវត្តន៍អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	ความเรียง
3	เรื่องศิลปะเขมร (សិល្បៈខ្មែរ)	ความเรียง

ที่	ชื่อเรื่อง	รูปแบบเนื้อหา
4	เรื่องลักษณะเฉพาะของละคร (ลက္ษณะ: ติเสสวรส)	ความเรียง
5	เรื่องศิลาจารึกปราสาทพินานอากาศ	ความเรียง
6	(ลัษณะ: ฤทษะภักษะ)	ความเรียง
7	เรื่องระบำนโรรณเขมร (รตบฏกณขุ)	ความเรียง
8	เรื่องระบำนพระรชทรรพ์ (รตบฏรชทรรพ์)	ความเรียง
	เรื่องประเพณีในเวลาดตาย (บรูตณนทเษเดลล)	
9	เรื่องประเพณีการแต่งงานของเขมร (บรูตณนทเษเดลล)	ความเรียง
10	เรื่องศีกษาเนือเรื่องตุมเตยว (ลัษณะ: ฤทษะภักษะ)	วรรณกรรม
11	เรื่องรามเกยรรต (ภษเกยรร)	วรรณกรรม
12	เรื่องพระเวสสันดร (บรูตณนทเษเดลล)	วรรณกรรม
13	เรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า (บรูตณนทเษเดลล)	วรรณกรรม
14	เรื่องเตโชยอด (เทเดย)	วรรณกรรม
15	เรื่องเจ้าแก้วใจจร (บรูตณนทเษเดลล)	วรรณกรรม
16	เรื่องประเพณีเขมรสมัยอาณานิคม (บรูตณนทเษเดลล)	วรรณกรรม
17	เรื่องการขอขมาลาโทษ (การลัษณะ: ฤทษะภักษะ)	วรรณกรรม
18	เรื่องรามายณะของอินเดย (ภษายณะ: ฤทษะภักษะ)	วรรณกรรม
19	เรื่องภาพวัฒนธรรมเขมรในเรื่อง หงส์ยนต์ (ลัษณะ: ฤทษะภักษะ)	วรรณกรรม
20	เรื่องการตายนที่กล้าหาญของ แฮมเลท (ลัษณะ: ฤทษะภักษะ)	วรรณกรรม
21	เรื่องการค้นหานางสีดา (ลัษณะ: ฤทษะภักษะ)	วรรณกรรม

ทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื้อหาส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นความเรียงและวรรณกรรม เนื้อหาความเรียงส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตของชาวกัมพูชา ซึ่งแบบเรียนได้สอดแทรกเข้ามาให้ผู้เรียนได้ศึกษาหลากหลาย ส่วนเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมมีจำนวนมากที่สุดพบว่ามีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมแบบเขมรนิยม วรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยม วรรณกรรมแบบพุทธนิยม และวรรณกรรมต่างประเทศ โดย ตัดตอนเนื้อหาการศึกษาให้สอดคล้องกับชื่อของบทเรียนนั้น โดยใน

วรรณกรรมจะเรียนเกี่ยวกับการแต่งคำกาพย์ การแต่งนวนิยาย การแต่งบทละครและการแต่งบทละครรำโบราณ จากการศึกษาเนื้อหาทักษะการเขียนพบว่า เนื้อหาไม่ค่อยมีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในทักษะการพูดมากนัก เนื่องจากเนื้อหาทักษะการพูดมีจำนวนน้อยกว่าทักษะการเขียน ซึ่งทักษะการเขียนจะให้ความสำคัญกับการเขียนหนังสือราชการและการเขียนรายงานการค้นคว้า เพราะสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปในการศึกษาค้นคว้าต่อไปได้ในอนาคต อีกทั้งการศึกษาในลักษณะนี้จะเหมือนการเรียนทฤษฎีและเรียนปฏิบัติไปพร้อมกัน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ

สรุปแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากการศึกษาเนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า บทเรียนในชั้นนี้เน้นไปทางด้านวรรณกรรม วรรณคดีเป็นหลัก เพราะผู้สร้างแบบเรียนต้องการปูพื้นฐานให้นักเรียนผู้ที่ประสงค์จะเรียนต่อทางด้านวรรณกรรมและวรรณคดีในระดับปริญญาตรี เพราะฉะนั้นบทเรียนจึงสอนทั้งวรรณกรรมของเขมร เช่น เรื่องตุมเตียว วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพราหมณ์ฮินดู เช่น เรื่องรามเกียรติ์ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ เช่น เรื่องพระเวสสันดร วรรณกรรมต่างประเทศ รวมทั้งศิลาจารึกด้วย นอกจากนี้ก็มีเรื่องขนบธรรมเนียม เรื่องละคร คำกาพย์ ลักษณะที่เน้นไปทางชาตินิยมเข้มข้น ไม่ปรากฏแล้วในแบบเรียนชั้นนี้

สำหรับทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนปรากฏในบทเรียนไม่ครบทุกบท โดยพบว่า ทักษะการฟังอยู่ในบทเรียนจำนวน 3 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนไม่ได้เน้นทักษะการฟังมากนัก โดยเนื้อหาในทักษะการฟังจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับขนบประเพณีของเขมรและวรรณกรรมฝรั่งเศส ทักษะการพูดอยู่ในแบบเรียนจำนวน 4 เรื่อง ซึ่งถือว่ามีจำนวนเรื่องที่เรียนน้อยกว่าระดับชั้นเรียนอื่น ๆ ส่วนทางด้านทักษะการเขียนมีเนื้อหาอยู่ในบทเรียนครบทุกบทเรียน แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับทักษะการเขียนมาก เนื่องจากการเรียนระดับชั้นเรียนสุดท้าย ผู้เรียนต้องเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ส่วนทักษะการอ่านอยู่ในบทเรียนจำนวน 20 เรื่อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นบทเรียนละ 2 เรื่อง แสดงให้เห็นว่าแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ยังคงให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาอยู่ในบทเรียนมากที่สุดถึงแม้ว่าจำนวนเรื่องจะน้อยกว่าแบบเรียนระดับชั้นอื่น ๆ ทางด้านเนื้อหาของเรื่องในทักษะการอ่าน ส่วนมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับขนบประเพณีและวรรณกรรมฝรั่งเศส ส่วนทักษะการฟังแบบเรียนได้ลดจำนวนเนื้อหาลงโดยในบางบทเรียนจะไม่มีการเรียนทักษะการฟัง แสดงให้เห็นว่าแบบเรียนไม่เน้นการเรียนทักษะการฟังมากนัก อาจเป็นเพราะวัยของผู้เรียนเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น การฟัง

เนื้อหาจากครูผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจอยากฟังเรื่องมากนัก การอ่านเนื้อหาที่เป็นนิทานความเรียงหรือด้วยตนเองจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ได้มากกว่าทักษะอื่น ๆ

3.2.2 เนื้อหาทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมร

จากหัวข้อที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาและทักษะในแบบเรียนแต่ละชั้น ทำให้เห็นรายละเอียดว่า ผู้สร้างแบบเรียนต้องการปลูกฝังแนวคิดหรือความรู้ด้านต่างๆ ให้กับนักเรียนแต่ละชั้น ซึ่งมีอายุไล่เลี่ยกันอย่างไรบ้าง สำหรับในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยต้องการทราบถึงเนื้อหาโดยรวมที่ปรากฏในทักษะแต่ละด้านทั้ง 6 ระดับชั้นว่า ทักษะหนึ่งๆ มีเนื้อหายึดโยงกันแต่ละระดับชั้นอย่างไรบ้าง การศึกษาประเด็นนี้จะทำให้สามารถมองเห็นวัตถุประสงค์ของผู้ออกแบบเรียนได้ชัดเจนในอีกแง่มุมหนึ่งว่าจุดหมายของแต่ละทักษะนั้นประสงค์จะให้นักเรียนได้เรียนรู้อะไรเป็นลำดับขั้นตอนจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย

ผู้วิจัยจะนำเสนอการวิเคราะห์ตามลำดับของทักษะที่ปรากฏในแบบเรียนคือ 1) ทักษะการฟัง 2) ทักษะการพูด 3) ทักษะการอ่าน และ 4) ทักษะการเขียน

1) ทักษะการฟัง

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีเนื้อหาทักษะการฟังจำนวน 43 เรื่อง โดยแบ่งเป็นประเภทร้อยแก้ว 35 เรื่องและประเภทร้อยกรอง 8 เรื่อง

ทักษะการฟังที่มีเนื้อหาประเภทร้อยแก้ว มีจำนวน 35 เรื่อง แบ่งเป็นนิทาน 13 เรื่อง ความเรียง 16 เรื่องและวรรณกรรม 6 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 38 ตารางชื่อเรื่องในทักษะการฟังประเภทร้อยแก้ว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
	<u>นิทาน</u>	
1	เรื่องพี่น้องสองคน (בחម្ពូនពីរនាក់)	ม.1
2	เรื่องพระเจ้าพรหมที่พบกับพญามดดำ (ស្តេចព្រហ្មទត្តនិងស្តេចស្រមោចខ្មៅ)	ม.1
3	เรื่องอุปนิสัยของบุ ผุง (ទម្លាប់របស់លោក បូផុង)	ม.1
4	เรื่องการเดินทางคืนของอูยลิส (អ៊ុយលីសវិលវិញ-Le Retour d'Ulysse)	ม.2
5	เรื่องสมัน หนู เต่าและอีกา (ស្មាន់ កណ្តុរ អណ្តើកនិងក្អែក)	ม.2
6	เรื่องทาโตกับไฟไหม้ข้าว (ចាដូនិងភ្លើងឆេះស្រូវ)	ม.2
7	เรื่องธนูช่วยผจญนักปราชญ์จีน (ធនញ្ជួយផ្តាញ់អ្នកប្រាជ្ញចិន)	ม.3

ทักษะการฟังที่เป็นประเภทร้อยกรองมีทั้งหมด 8 เรื่อง เป็นเรื่องเกี่ยวกับคำสอนโบราณจำนวน 3 เรื่อง เรื่องเกี่ยวกับข้อคิดเตือนใจจำนวน 3 เรื่อง เรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมจำนวน 1 เรื่อง และเรื่องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์จำนวน 1 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 39 ตารางชื่อเรื่องในทักษะการฟังประเภทร้อยกรอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
1	เรื่องฉบับหญิง (ฉบับสุริ-คำสอนหญิง)	ม.1
2	เรื่องบทกวี ฤดูแล้ง (ไฮโปแกรม)	ม.1
3	เรื่องคุณค่าของการคบเพื่อน (ทฤษฎีการเสถียร)	ม.2
4	เรื่องเพลงยอดนิยม (เพลงเบญจมาศ)	ม.3
5	เรื่องบทกวี ฉบับอริยสัจ (กัมมัญญฉบับอริยสัจ)	ม.3
6	เรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (การนิรมิตแบบเสฐียรภัก)	ม.3
7	เรื่องเลบิกซุด (เครื่องดักปลา) กับปลา (เบญจกษัตริย์)	ม.3
8	เรื่องฉบับกรมจย (ฉบับกรมจย)	ม.4

ผู้วิจัยจะแยกกลุ่มในการอภิปรายโดยเน้นที่เนื้อหาเป็นหลัก เพื่อให้เห็นภาพได้ชัดเจนว่าแต่ละส่วนนั้นมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวเนื่องกันอย่างไรและจะแยกเนื้อหาที่พัฒนาทักษะการฟังเป็น 3 กลุ่ม เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ คือ

- 1.1) เนื้อหาที่เป็นนิทาน
- 1.2) เนื้อหาที่เป็นความเรียง
- 1.3) เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

ส่วนทักษะการฟังที่เป็นประเภทร้อยกรองนั้น ผู้วิจัยจะแยกอภิปรายหลังจากวิเคราะห์เนื้อหาประเภทร้อยแก้วแล้ว

- 1.1) เนื้อหาที่เป็นนิทาน

ทักษะการฟังมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 13 เรื่องอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 เรื่องคือ เรื่องพี่น้องสองคน (ขงบรูสตีร์ธาก) เรื่องพระเจ้าพรหมทัตกับพญามดดำ (เสฐียรภัก ฤดูแล้ง) และเรื่องอุปนิสัยของบุ ผุจ (ฉบับกรมจย) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 เรื่องคือ เรื่องการหวนคืนของอคิลิส (หิวยณีสวิธวิธ) เรื่องสมัน หนู เต่าและอิกา (สฺนุส กณฺฐกร หณฺณิกษิตฺถ) และเรื่องทาโดกับไฟไหม้ข้าว (ชาฐฐฐฐฐฐฐฐฐ) อยู่ในระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 เรื่องคือ เรื่องธณัญชัยผจญนักปราชญ์จีน (ตธนัญชัยผจญนักปราชญ์จีน) และอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 เรื่องคือ เรื่องเนียะตาเคลียงเมือง (เมี่ยงหูกตาบั้งเมี่ยง) และเรื่องพระพัน (พระพัน) จะเห็นว่า เนื้อหาทักษะการฟังเน้นการใช้นิทานในการสอนผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องด้วยเป็นช่วงวัยที่อยู่ระหว่างวัยเด็กและวัยรุ่น การใช้นิทานสอนจะทำให้ผู้เรียนสนุกกับการได้ฟังนิทานเหมือนยังอยู่ในวัยเด็ก โดยเนื้อหาประเภทนิทานจะสอนควบคู่ไปกับการใช้เนื้อหาประเภทความเรียงและจะค่อยๆ ลดเนื้อหาประเภทนิทานทำให้เนื้อหาประเภทนิทานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนน้อยลงจนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีเนื้อหาประเภทนิทานเลย

นิทานทั้ง 8 เรื่อง เป็นนิทานประเภทคติสอนใจ โดยมุ่งสอนจริยธรรมและคตินิยมในการดำเนินชีวิต จากการศึกษาเนื้อหาพบว่า มีนิทานสัตว์ในการสอนเพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่นเรื่อง สมัน หนู เต่าและอิก้า (สุนัข ภูมูร หนูกุ๊ก) และเรื่องพระเจ้าพรหมที่พบกับพญามดดำ (เสือดุฎฐุณิน ภูมูร ภูมูร) เป็นนิทานที่มีสัตว์ประเภทต่าง ๆ ดำเนินเรื่องโดยมีความรู้สึกนึกคิด การกระทำและคำพูดเหมือนกับคน มีการใช้นิทานวีรบุรุษในการสอน เช่นเรื่องพี่น้องสองคน (บงบง ภูมูร) เนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับพี่น้องสองคนที่ต่อสู้กับข้าศึกด้วยความกล้าหาญและเสียสละหรือนิทานเรื่อง เนียะตาเคลียงเมือง (เมี่ยงหูกตาบั้งเมี่ยง) เนื้อหานิทานวีรบุรุษมักกล่าวถึงเรื่องคุณธรรม ความสามารถ ความฉลาด ความกล้าหาญ ส่วนมากจะเป็นวีรบุรุษของชาติบ้านเมือง อีกทั้งยังมีนิทานกรีก เรื่องการหวนคืนของอูยลิส (หิวณีสวิณวิณ-Le Retour d'Ulysse) มาใช้ในการสอน เนื่องด้วยนิทานกรีกเป็นนิทานที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกซึ่งนอกจากจะมีเรื่องราวสนุกสนานแล้วยังมีคติสอนใจอีกด้วย การที่แบบเรียนภาษาเขมรนำนิทานจากต่างประเทศมาให้ศึกษาจึงเป็นการเปิดโลกทัศน์ทางความคิดของผู้เรียนให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น

1.2) เนื้อหาที่เป็นความเรียง

ทักษะการฟังมีเนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 16 เรื่อง โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินชีวิตทั่วไป 8 เรื่อง เรื่องประวัติบุคคลสำคัญ 2 เรื่อง และเรื่องความเชื่อ พิธีกรรมและศิลปวัฒนธรรม 6 เรื่อง รายละเอียดมีดังนี้

1.2.1) เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินชีวิต

เนื้อหาทักษะการฟังที่สอนเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปมีจำนวน 8 เรื่อง เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โดยเนื้อหาเรื่องข้าวเปลือก (ภูมูร) เรื่องฉันผิดไปแล้ว (อุอุส เบ็ญ) และเรื่องการโฆษณาสินค้า (การณภูมูร ภูมูร) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องชีวิตบนเรือ (นิวิณ ภูมูร) และเรื่องการประกาศรับสมัครงาน (เสธภูมูร ภูมูร) ภูมูร ภูมูร

บุคคณิก) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องความขัดแย้ง (ទំនាស់) และเรื่องผู้ประกาศข่าว (អ្នកនិយាយទូរទស្សន៍) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเรื่องชีวิตคนยากจน (ជីវិតទុគ្គតជន) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

จะเห็นว่า ลักษณะของเนื้อหาความเรียงในทักษะการฟังได้แบ่งเนื้อหาการสอนอย่างชัดเจน โดยเนื้อหาการสอนที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการสอนเกี่ยวกับการค้าขายหรือสอนคุณธรรมจริยธรรมเนื้อหาส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและเนื้อหาที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมจะอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตหรือคุณธรรมจริยธรรมในช่วยวัยที่ผู้เรียนกำลังจะพ้นจากวัยเด็กเข้าสู่วัยรุ่นเป็นการสอนที่ได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าการสอนในช่วงชั้นเรียนที่ผู้เรียนโตแล้วและมีวุฒิภาวะทางความคิดและอารมณ์ที่มากขึ้น

1.2.2) เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญ

เนื้อหาทักษะการฟังที่สอนเกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญมีจำนวน 2 เรื่องคือ เรื่องพระราชประวัติพระนางอินทรวทิว (ព្រះនាងឥន្ទ្រទេវី) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเรื่องหลุยส์ ปาสเตอร์ (លោកប៉าส្ទ័រ- Louis Pasteur) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้

1) เรื่องพระราชประวัติพระนางอินทรวทิว (ព្រះនាងឥន្ទ្រទេវី) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 1 เรื่องคุณค่าความงาม ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือภาษาเขมร ชั้นที่ 9 ของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.2006

พระราชประวัติพระนางอินทรวทิว ในแบบเรียนได้กล่าวถึงประวัติและผลงานโดยสรุปว่า พระนางทรงเป็นสตรีที่มีความรอบรู้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นในด้านหลักปรัชญาศาสนาและภาษาสันสกฤต พระนางทรงแนะนำให้พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงยอมนับถือในพระพุทธศาสนาพร้อมกับส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง พระนางทรงเป็นแบบอย่างของสตรีที่มีความรู้ยิ่งกว่านักปราชญ์ ทรงมีจิตใจที่เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้าและยึดหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนาใช้ในการดำเนินชีวิต พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงโปรดแต่งตั้งให้พระนางเป็นพระอาจารย์ในวัดทางพระพุทธศาสนาเพื่อสอนสตรีชาวกำพูชาให้มีความรู้ พระนางจึงเป็นแบบอย่างของสตรีชาวกำพูชาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2) เรื่องหลุยส์ ปาสเตอร์ (លោកប៉าส្ទ័រ- Louis Pasteur) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 10 เรื่องพลเมืองที่ดี

เนื้อหาโดยสรุปกล่าวว่า หลุย ปาสเตอร์ เป็นนักเคมีวิทยาชาวฝรั่งเศส ผู้ค้นพบทฤษฎีการติดเชื้อจากจุลินทรีย์และค้นพบวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า อหิวาตกโรคและวัณโรค หลุย ปาสเตอร์ได้กล่าวว่า “ในเวลานี้ฉันกำลังศึกษาอะไรบ้าง” แต่ต่อไปในวันข้างหน้าจะต้องมีคนถามฉันว่า “แล้วฉันได้ทำประโยชน์อะไรบ้างให้กับประเทศของฉัน” เมื่อได้ถามตัวเองแบบนี้แล้ววันข้างหน้าคุณก็จะได้พบกับความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ หลุย ปาสเตอร์ ได้ใช้เวลาทั้งชีวิตเพื่อศึกษาค้นคว้าวัคซีนเพื่อรักษาโรคแอนแทรกซ์และโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมทั้งเป็นผู้ค้นพบวิธีการฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ด้วยการพาสเจอร์ไรส์ ผลการวิจัยของหลุย ปาสเตอร์ สร้างชื่อเสียงให้กับเขาและผลงานของเขาก็เป็นที่ยอมรับจากประชาชนชาวฝรั่งเศสและทั่วโลก

1.2.3) เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อ พิธีกรรมและศิลปวัฒนธรรม

เนื้อหาทักษะการฟังที่สอนเกี่ยวกับความเชื่อ พิธีกรรมและศิลปวัฒนธรรมมีจำนวน 7 เรื่อง เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โดย เรื่องระบำกระทบสาก (รตฺา เคาะ หฺรฺู) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องความเชื่อ (ฉฺึ เสฺ) และเรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (ฉฺึ รุกฺฺรฺู ฉฺึ หฺรฺู ฉฺึ รุกฺฺรฺู) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องพิธีเข้าร่วม (ฉฺึ ฉฺึ ฉฺึ) และเรื่องพิธีทำบุญต่ออายุ (ฉฺึ ฉฺึ ฉฺึ) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเนื้อหาสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ เนื้อหาที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและเนื้อหาที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม รายละเอียดดังนี้

1) เนื้อหาที่เกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรม

ทักษะการฟังมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมจำนวน 3 เรื่องคือ เรื่องพิธีเข้าร่วม (ฉฺึ ฉฺึ ฉฺึ) เรื่องความเชื่อ (ฉฺึ เสฺ) และเรื่องพิธีทำบุญต่ออายุ (ฉฺึ ฉฺึ ฉฺึ) จะเห็นว่าเรื่องความเชื่อเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมและได้ฝังรากลึกเข้ามาอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้คนมาเนิ่นนานแล้ว เนื้อหาความเรียงเรื่องความเชื่อ (ฉฺึ เสฺ) จึงเป็นการอธิบายให้เห็นถึงสภาพวิถีชีวิตและสังคมของชาวกัมพูชาได้อย่างชัดเจน

เนื้อหาทางด้านพิธีกรรมที่สำคัญอย่างเรื่องพิธีเข้าร่วม (ฉฺึ ฉฺึ ฉฺึ) ซึ่งเป็นขนบธรรมเนียมปฏิบัติโบราณของสตรีชาวกัมพูชาเมื่อเข้าสู่วัยแรกรุ่นหรือวัยสาวจะต้องมีการเข้าพิธีเข้าร่วม เพื่อแสดงให้เห็นว่าเด็กผู้หญิงกำลังจะย่างเข้าสู่วัยสาวแล้ว การเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายจิตใจและกิริยามารยาทอันดีงามเป็นสิ่งที่สตรีชาวกัมพูชาควรพึงมีและควรปฏิบัติตน ถึงแม้ว่าปัจจุบันพิธีเข้าร่วมจะไม่ค่อยเห็นในสังคมกัมพูชาแล้วแต่การนำเนื้อหาเรื่องนี้มาอยู่ในแบบเรียนแสดงให้เห็นว่า รัฐต้องการให้ผู้เรียนได้รู้จักขนบธรรมเนียมโบราณนี้และหวังว่าเด็กสตรีชาวกัมพูชาจะประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ดีเหมือนการประพฤติปฏิบัติตนเมื่อเข้าพิธีเข้าร่วมในสมัยโบราณ

ส่วนเรื่องพิธีทำบุญต่ออายุ (ពិធីចម្រើនអាយុ) เป็นพิธีกรรมที่มีความสำคัญของชาวกัมพูชาเช่นกันและยังคงมีให้เห็นในสังคมกัมพูชาในปัจจุบัน โดยทั่วไปชาวกัมพูชามักจะจัดงานบุญอายุเมื่อมีอายุเข้าสู่วัยกลางคนหรือช่วงที่มีอายุครบ 60 ปีหรือมากกว่านั้น เพราะมีความเชื่อว่าอายุจะยืนยาวต่อไปอีกเมื่อได้ใช้ชีวิตมาเกินครึ่งหนึ่งของชีวิตแล้ว จึงควรทำบุญและเลี้ยงฉลองแสดงความยินดี

2) เนื้อหาที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

ทักษะการฟังมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมจำนวน 3 เรื่องคือ เรื่องระบำกระตบสาก (របាំគោះអង្រែ) เรื่องการละเล่นซึกกะเยอ (ល្បែងទាញព្រ័ត្រ) และเรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (ទំនុកច្រៀងនិងរបាំស្នែងទន្សោង)

การละเล่นซึกกะเยอ เป็นการละเล่นที่นิยมเป็นอย่างมากของชาวกัมพูชา ส่วนระบำกระตบสากและระบำเขาวัวป่า (ទំនុកច្រៀងនិងរបាំស្នែងទន្សោង) เป็นศิลปะการแสดงของชาวกัมพูชา มักจะมีการละเล่นกันหรือการแสดงกันในเทศกาลต่าง ๆ ของกัมพูชาเช่น เทศกาลวันขึ้นปีใหม่ใหม่เขมรหรือวันสงกรานต์ เพื่อสร้างความสนุกสนาน ความสามัคคีปรองดองกัน

1.3 เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

ทักษะการฟังมีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 6 เรื่องคือ เรื่องกลับคืนมา (មកវិញមក) โดยตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง “วงศ์ตระกูลกำสรด” อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วรรณกรรมเรื่อง เตโชยอด (តេជោយ៉ត) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และอยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, วรรณกรรมเรื่องสุวรรณสาม (សុវណ្ណសាម) ตัดตอนเนื้อหาจากทศชาติชาติของพุทธศาสนบัณฑิต อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, เรื่อง อาปากุงหีบเงินหาย (អាបាកុង បាត់បិប្រាក់) ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง “คนขี้เหนียว” (ជនកំណាញ់) ชุดที่ 5 อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเรื่องปูลูวีร์หีนี (រឿងប្អូនវិហារីនី - Paul & Virginie) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากการศึกษาพบว่า ทักษะการฟังมีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเรียนบทละครเรื่อง “วงศ์ตระกูลกำสรด” โดยเนื้อหาได้ตัดตอนมาศึกษาให้สอดคล้องกับชื่อบทเรียนที่ 8 เรื่อง “ความพยายาม” โดยตั้งชื่อเรื่องใหม่ว่า “กลับคืนมา” ตามเนื้อหาของเรื่อง ส่วนวรรณกรรมเรื่องเตโชยอด (តេជោយ៉ត) เป็นวรรณกรรมที่อยู่ในทักษะการฟัง 2 ครั้งโดยเรียนวรรณกรรมเรื่องนี้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาเป็นการฟังเรื่องโดยสังเขปและตอบคำถาม ส่วนเนื้อหาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื้อหาเป็นการฟังเรื่อง เตโชยอด (តេជោយ៉ត) ฉากที่ 11 แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับวรรณกรรมเรื่องนี้มากเพราะมีการเรียนเนื้อหาที่ซ้ำกันใน

แบบเรียนต่างระดับชั้นและในระดับชั้นเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมพุทธศาสนาเรื่อง สุวรรณสาม (สุพรรณิสามัญ) ในทักษะการฟังเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาอีกด้วย

นอกจากวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมพุทธศาสนาแล้ว ยังพบว่า ทักษะการฟังยังให้ผู้เรียนได้ฝึกฟังวรรณกรรมต่างประเทศจำนวน 2 เรื่องคือ เรื่องอาปากงูทึบเงินหาย (ผาคู้กุดตาคัดบิษฏาคัด) และเรื่องปูลวีรหุสินี (เวียงชู้ลวีรหุสินี - Paul & Virginie) โดยวรรณกรรมทั้ง 2 เรื่องเป็นวรรณกรรมฝรั่งเศส โดยวรรณกรรมเรื่อง อาปากงูทึบเงินหาย(ผาคู้กุดตาคัดบิษฏาคัด) ประพันธ์โดย โมริเย (มูริเย) ส่วนวรรณกรรมเรื่องปูลวีรหุสินี (เวียงชู้ลวีรหุสินี - Paul & Virginie) ประพันธ์โดย จาคส์-เฮนรี่ เบอ์นาร์ดีน เดอ เซนต์-ปีแยร์ (ญากัด บาดัง ไซรณผาดัง ฌี ล่างไญว) ซึ่งทั้งสองคนเป็นนักเขียนชาวฝรั่งเศส

1.4 เนื้อหาที่เป็นร้อยกรองมีจำนวน 8 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 40 ตารางชื่อเรื่องในทักษะการฟังประเภทร้อยกรอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ลำดับที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
1	เรื่องฉบับผู้หญิง (ญากัดลวี-คำสอนหญิง)	ม.1
2	เรื่องบทกวี ฤดูแล้ง (เวียง)	ม.1
3	เรื่องคุณค่าของการคบเพื่อน (ทโยไรการเสถศบ)	ม.2
4	เรื่องเพลงยอดนิยม (ชโยียงบรูดาบรู)	ม.3
5	เรื่องบทกวี ฉบับอริยสัตตา (กัณผาญญากัดลวี)	ม.3
6	เรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (การนิษณะบ่งเสชชฎิฎก)	ม.3
7	เรื่องเลบิกซุด (เครื่องดักปลา) กับปลา (ญากัดลวี)	ม.3
8	เรื่องฉบับกรมงู (ญากัดลวี)	ม.4

การศึกษาทักษะการฟังที่มีเนื้อหาประเภทร้อยกรองพบว่า เนื้อหาอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 โดยเนื้อหาส่วนมากอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และไม่มีเนื้อหาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในจำนวนบทร้อยกรองทั้ง 8 เรื่องมีบทร้อยกรองที่เป็น “ฉบับ” (ญากัด) จำนวน 3 เรื่องคือ เรื่องฉบับผู้หญิง (ญากัดลวี) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทเรียนที่ 3 เนื้อหาตัดตอนมาจากหนังสือคำสอนหญิงของหมิ่นไม บทร้อยกรองเรื่องบทกวีฉบับอริยสัตตา (กัณผาญญากัดลวี) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 5 เรื่อง “การกำหนดเป้าหมาย” เนื้อหานำมาจากหนังสือคำสอนของพระสัตตาและเรื่องฉบับกรมงู (ญากัดลวี) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

4 บทเรียนที่ 7 เรื่อง “ภาพของพลเมือง” ส่วนบทกาศมีจำนวน 4 เรื่องคือ เรื่องบทกาศฤดูแล้ง (โธปฺร่า) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทเรียนที่ 7 เรื่อง “คุณค่าในการทำงาน” บทกาศมีเรื่องคุณค่าของการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពគប់) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บทเรียนที่ 9 เรื่อง “ความมีคุณค่า” บทกาศมีเรื่องเพลงยอดนิยม (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 2 เรื่อง “ความภาคภูมิใจในชาติ” และบทกาศมีเรื่อง การไม่ละทิ้งความพยายาม (ការមិនលះបង់សេចក្តីព្យាយាម) อีกทั้งยังมีบทกาศที่เป็นสาตรา 1 เรื่องคือ เรื่องเลบิกซุด(เครื่องตักปลา)กับปลา (ល្បើកដុចនិងត្រី) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 9 เรื่อง “ความสำเร็จในชีวิต”

เนื้อหาบทกรอกรงที่เป็น “ฉบับ” (ច្បាប់) ทุกเรื่องจะเน้นการสอนเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ดีงามมีกิริยามารยาทเรียบร้อยโดยเฉพาะเรื่อง ฉบับผู้หญิง (ច្បាប់ស្ត្រី) ที่สอนเกี่ยวกับมารยาทที่ดีที่ควรปฏิบัติของผู้หญิง เช่น การพูดจาควรมีความสุภาพเรียบร้อยไพเราะอ่อนหวาน ใช้คำพูดให้มีความน่าเชื่อถือไม่พูดจาหลอกลวงพูดโอ้อวดหรือพูดเอาดีใส่ตัวเอาชั่วให้คนอื่น อีกทั้งยังสอนเกี่ยวกับความกตัญญูต่อบิดามารดา ส่วนเรื่องบทกาศฉบับอริยสัตถา (กัณหาญชฺฉบ អរិយសត្តា-คำสอนอริยสัตถา) เป็นคำสอนของพระภิกษุชั้นผู้ใหญ่ใช้สั่งสอนตักเตือนศิษย์ให้รักษาชื่อเสียงเกียรติยศของตน หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางโลกและทางธรรม การเป็นคนที่มีสติปัญญาฉลาดหลักแหลมประพฤติปฏิบัติตนให้ดีและเรื่องฉบับกรมงุย (ច្បាប់ក្រុងងូយ - คำสั่งสอนของ กรม งุย) เป็นการสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาและเป็นคนที่ดีเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่

ส่วนเนื้อหาบทกาศมีจำนวน 4 เรื่องคือ เรื่องบทกาศฤดูแล้ง (โธปฺร่า) บทกาศมีเรื่องคุณค่าของการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពគប់) บทกาศมีเรื่องเพลงยอดนิยม (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ) และบทกาศมีเรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (ការមិនលះបង់សេចក្តីព្យាយាម) เนื้อหาของบทกาศมีลักษณะคำประพันธ์ที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นคำกาพย์บทกาศคัตติ คำกาพย์บทกาศขลิลา คำกาพย์บท 7 และคำกาพย์บท 8 โดยเนื้อหามีความครอบคลุมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทำเกษตรกรรมที่ต้องอาศัยดินและน้ำจากบทกาศมีเรื่องฤดูแล้ง (โธปฺร่า) การสอนในเรื่องของการคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตดำเนินไปอย่างถูกต้องจากบทกาศมีเรื่อง คุณค่าของการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពគប់) การสอนให้มีความพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ จากบทกาศมีเรื่อง การไม่ละทิ้งความพยายาม (ការមិនលះបង់សេចក្តីព្យាយាម) และบทกาศมีเรื่องเพลงยอดนิยม (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ) ที่สอนเกี่ยวกับการฟังและร้องบทเพลงพื้นบ้านต่าง ๆ ได้

สรุป การศึกษาทักษะการฟัง

จากการศึกษาทักษะการฟังในแบบเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 แล้วพบว่า มีบทเรียนสำหรับฝึกทักษะการฟังทั้งหมด 43 เรื่อง ซึ่งบทการฟังเหล่านี้จะมีส่วนสัมพันธ์กับหัวข้อในแต่ละบทเรียน ซึ่งในการคัดเลือกเนื้อหามาใช้ในแบบเรียนแต่ละหัวข้อนั้นน่าจะได้รับการคัดเลือกและพิจารณาเนื้อหาเป็นพิเศษเพราะจากการศึกษาเห็นได้ว่า ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาการฟังส่วนมากเป็นนิทานซึ่งเหมาะสำหรับผู้เรียนที่เพิ่งจะพ้นจากระดับชั้นประถมศึกษา ยังไม่พร้อมที่จะรับบทเรียนแบบเข้มข้น เห็นได้ว่าแบบเรียนมีบทการฟังที่เป็นความเรียงเพียง 1 เรื่องเท่านั้นและเป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สร้างแบบเรียนได้ใส่นิทานต่างชาติให้ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ศึกษาด้วย คือ ชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาการฟังเรื่องนิทานจากประเทศฝรั่งเศสเรื่อง อูบนิสยของบุผุง (งูยักษ์ระบស់เผือก บิ ผุง) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเนื้อหาการฟังนิทานญี่ปุ่นเรื่องทาโดกับไฟไหม้ข้าว (ซา มูชิชิ และ เท็ง เระ โครุริ) และฟังนิทานกรีกเรื่องการหวนคืนของอูยลิส (หิโยบนิส วิบวิฏ - Le Retour d'Ulysse) อาจจะเป็นเพราะต้องการให้นักเรียนได้คุ้นเคยกับนิทานในระดับสากลบ้าง

ในส่วนของนักศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย บทเรียนสำหรับฝึกทักษะการฟังส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญ เช่น พระนางอินทรวทิวและหลุย ปาสเตอร์ เรื่องวิถีชีวิตวัฒนธรรม ประเพณี และการละเล่นต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยยังไม่เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างบทที่ฝึกทักษะการฟังในระหว่างชั้นปี

2) ทักษะการพูด

เนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีเนื้อหาทั้งสิ้นจำนวน 53 เรื่อง โดยแบ่งเป็นเนื้อหาทางด้านภาษา บทร้อยกรองและศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

ตารางที่ 41 ตารางชื่อเรื่องในทักษะการพูด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

ที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
	ภาษา	
1	เรื่องการแนะนำตนเองพร้อมประวัติส่วนตัว (การเฝ้าธำมรงค์ผู้ลี้ภัย) (การเฝ้าธำมรงค์ผู้ลี้ภัย)	ม.1
2	เรื่องการสรุปเนื้อหาในบทเรียน (ส.เชฐะเจ็ฐวิฏ)	ม.1
3	เรื่องการแสดงบทบาทสมมติโดยใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (การสวดมนต์ถวายแด่พระสงฆ์)	ม.1

ที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
	ศิลปวัฒนธรรม	
1	เรื่องการฟื้นฟูของการละเล่นยอदनิยมเขมร (เกี่ยวกับเจ้ญี่งวิญณ์สำโรคามเลนงโญงงบรูดาบรียอูเ)	ม.1
2	เรื่องการแสดงบทบาทสมมติตามบทละคร (สัฝงคูลาษหตุบจญูแ)	ม.2
3	เรื่องการแสดงบทบาทตามบทละคร (การสัฝงคูลาษหตุบจญูแ)	ม.3
4	เรื่องบทร้องเพลงระบำกระบศาก (การบรูงคเบรยงมรดำเคะหโง)	ม.4
5	เรื่องการแสดงละคร (การสัฝงคูลาษหตุบจญูแ)	ม.5

เนื้อหาทักษะการพูดประกอบด้วยเนื้อหาทางด้านภาษาจำนวน 37 เรื่อง ร้อยกรองจำนวน 10 เรื่องและศิลปวัฒนธรรมจำนวน 5 เรื่อง โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังนี้

2.1) ภาษา

ทักษะการพูดที่มีเนื้อหาทางด้านภาษามีจำนวน 37 เรื่อง จะเห็นว่า เนื้อหาทักษะการพูดตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีลักษณะของการไต่ระดับการเรียนรู้ กล่าวคือ เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเรียนทักษะการพูดเกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัว เนื้อหา ยังไม่มีความซับซ้อนหรือต้องใช้ทักษะในการสื่อสารมากนัก เช่น การพูดแนะนำตนเอง (การโงแสำโรง) ผู้ลัถึถาษหตุบจญูแ) การสนทนาทางโทรศัพท์ (การสนทนาทางโทรศัพท์) เรื่องการติดต่อค้าขาย (การติดต่อค้าขาย) และเรื่องการแสดงบทบาทสมมติโดยใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (การสัฝงคูลาษหตุบจญูแ) การฝึกพูดเรื่องใกล้ตัวจะทำให้ผู้เรียนมีความกล้าคิดกล้าพูดและกล้าแสดงออก นอกจากนี้แบบเรียนยังเริ่มให้ฝึกพูดเรื่องการสรุปเนื้อหาในบทเรียน (การสรุปเนื้อหา) และการพูดย่อเรื่อง (การนิยายย่อ) อีกด้วย

เนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหายังคงเป็น เรื่องการพูดเรื่องใกล้ตัว เช่น เรื่องการพูดขอโทษ (การขอโทษ) เรื่องการสนทนาทางโทรศัพท์ (การสนทนาทางโทรศัพท์) แต่ได้เพิ่มเนื้อหาทักษะการพูดที่ยากขึ้นในเรื่องการพูดจับประเด็น ข้อมูลเกี่ยวกับการประกาศข่าวหรือข้อความประกาศ (เกี่ยวกับผู้ลัถึถาษหตุบจญูแ) และเรื่องการพูดโต้ตอบการโน้มน้าวใจ (การโน้มน้าวใจ) ส่วนเรื่องการพูดโดยสังเขป (การนิยายย่อ) พบว่า แบบเรียนให้ความสำคัญมากเพราะมีการเรียน เนื้อหาในเรื่องซ้ำกันสองครั้ง

เนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า เนื้อหาที่มีความคล้ายกันกับแบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 โดยบางเนื้อหามีการเรียนซ้ำกันเช่น เรื่องชีวประวัติส่วนตัว (ជីវប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួន) เรื่องการใช้คำราชาศัพท์ (ការប្រើព្រះសព្ទ) ซึ่งมีการเรียนเนื้อหาแล้วแต่ในระดับชั้นเรียนนี้มีการเพิ่มเนื้อหาการเรียนรู้ที่มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการฝึกการพูดเรื่องการร่วมปรึกษากันและการแสดงความคิดเห็น (ចូលរួមពិភាក្សានិងបញ្ចេញមតិ) การพูดแนะนำ (ការបង្ហាញពីការណែនាំមួយ) และการฝึกพูดเรื่องการสัมภาษณ์ตัวแสดงในเรื่อง มหาโจรที่ชายแดน (ការសម្ភាសតួសម្តែងក្នុងរឿងមហាចោរនៅទល់ដែន) จะเห็นว่า เนื้อหาทักษะการพูดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีทั้งการเรียนซ้ำเรื่องและมีเนื้อหาที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านการพูดที่ดียิ่งขึ้น

เนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าเนื้อหาจะเน้นฝึกการพูดเกี่ยวกับสังเขปเรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นและการพูดโน้มน้าวใจ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว จะเห็นว่าเนื้อหากการพูดทั้ง 3 เรื่องนี้เป็นการฝึกพูดขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญและสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน แบบเรียนจึงให้ความสำคัญ อีกทั้งในระดับชั้นเรียนนี้ได้เพิ่มเรื่องการพูดเปรียบเทียบ (ការនិយាយប្រៀបធៀប) และเรื่องการพูดประสานงานในการปรึกษาหารือกันหรือพิธีการสำคัญ (សម្របសម្រួលក្នុងក្រុមពិភាក្សាឬអង្គពិធីសំខាន់) อีกด้วย

เนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าเนื้อหาจะเน้นฝึกการพูดเกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็น การพูดสังเขปเรื่อง การพูดเปรียบเทียบ การพูดโน้มน้าวใจ การพูดในพิธีการและเนื้อหาที่เพิ่มขึ้นในระดับชั้นเรียนนี้คือ การพูดสังเคราะห์ (ការសំយោគគំនិត)

เนื้อหาทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่าเนื้อหาเน้นทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนมาแล้ว เช่น เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นส่วนตัว (ការបញ្ចេញមតិផ្ទាល់ខ្លួន) เรื่องการพูดความหมายของคำสุภาพ (ការបកស្រាយន័យសុភាសិត) การฝึกการเตรียมพูดเรื่อง ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา (ការរៀបរាប់ឡើងវិញពីទស្សនៈមួយចំនួនក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា) และการพูดสังเคราะห์ความคิด (សំយោគទស្សនៈ)

2.2) บทร้อยกรอง

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีเนื้อหาเป็นบทร้อยกรองจำนวน 10 เรื่อง จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องการร่ายคำกาพย์ (ការសូត្រកំណព្យ) โดยมีเนื้อหากการร่ายคำกาพย์ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 โดยฝึกการร่าย

คำกาพย์ในบทกาพย์ที่มีลักษณะคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ เช่น คำกาพย์บทกาภคคติ คำกาพย์บทพุมโนล คำกาพย์บทกฤษณคลีลา คำกาพย์บทพรหมคีติ บทคำกาพย์ 7 และบทคำกาพย์ 8 เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีการฝึกถ่ายบทหรือยกรองที่เกี่ยวกับการแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อหาที่ได้อ่านหรือฟัง (ส โห่ฆ โฉงงฉเ็รฐถถษหลฐบฉฐาสนบฐบ) เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตัวละคร (การนิยายยบเวญญชติฉ้เเกาะสภษฐภตฐหฐ) เรื่องการสังเขบบทคำกาพย์เป็นบทร้อยแก้ว (สเฐบหลฐบฉฐาญฐาตฐฏภย) และเรื่องความหมายของสุภาษิตและร้อยกรอง (บคฐภยสัยสภษฐสัสนัฉฐตฐฏภย) อีกด้วย

2.3) ศิลปวัฒนธรรม

ทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของกัมพูชาจำนวน 5 เรื่อง จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นการฝึกแสดงตามบทละคร โดยพบว่ามี การฝึกการแสดงตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมีการเรียนซ้ำในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 นอกจากนี้ยังมีการฝึกการเล่นพื้นบ้านของกัมพูชาและการฝึกร้องบทเพลงระบำเคาะกะลาอีกด้วย

สรุป การศึกษาทักษะการพูด

การศึกษาทักษะการพูดในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาทั้ง 6 ระดับชั้นพบว่า หัวข้อที่แบบเรียนต้องการให้ฝึกต่อเนื่องกันมากที่สุดมี 2 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ การพูดย่อความ ซึ่งจะต้องฝึกทักษะนี้ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอีกหัวข้อหนึ่งคือ การพูดแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะต้องฝึกทักษะนี้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเห็นได้ว่าทางผู้สร้างแบบเรียนต้องการให้นักเรียนมีความสามารถทางด้านย่อความตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทักษะนี้มีความสำคัญในการศึกษาหรือในการใช้ชีวิตภายนอกเป็นอย่างมาก เพราะถ้านักเรียนสามารถพูดย่อความได้ดีแล้วแสดงว่าเป็นคนที่สามารถจับใจความสำคัญทั้งจากการฟังและจากการอ่านได้ดีซึ่งทักษะนี้มีความจำเป็นอย่างมากในการพัฒนาความคิดและสติปัญญา ส่วนทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นเริ่มมีการฝึกทักษะนี้ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีความสมเหตุสมผล เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ผ่านการเรียนในระดับมัธยมศึกษามาแล้ว 2 ปี พอมีความรู้ที่จะแสดงความคิดเห็นส่วนตัวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปคือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ย่อมต้องฝึกให้รู้จักแสดง

ที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
18	เรื่องใบ้กับเจ้าบอด (มหาชาติภาค ๑)	ม.2
19	เรื่องภูเขายาย ภูเขายาญ (ภูเขายาญ ภูเขายาญ)	ม.2
20	เรื่องสร้อยคอที่หายไป (เรื่องในใจคนตาบอด)	ม.2
21	เรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ซ่อ (เผือกแกมแกม)	ม.3
22	เรื่องภูเขายาญโก จังหวัดตากแก้ว (ภูเขายาญโก ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า)	ม.3
23	เรื่องปราสาทนครวัด (ปราสาทนครวัด)	ม.4
24	เรื่องประเพณีลอยกระทง ใ้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (ประเพณีลอยกระทง สันติสุข)	ม.4
25	เรื่องภูเขานางทองเรีย (ภูเขานางทอง)	ม.5
26	เรื่องพ่อตาเลือกลูกเขย (เรื่องลูกเขย)	ม.5
	<u>ความเรียง</u>	
1	เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ)	ม.1
2	เรื่องระบำตรุษ (เรื่องระบำตรุษ)	ม.1
3	เรื่องเขาวงกต (เรื่องเขาวงกต)	ม.1
4	เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา (เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา)	ม.1
5	เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า (เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า)	ม.1
6	เรื่องประวัติระบำนกยูง (เรื่องประวัติระบำนกยูง)	ม.1
7	เรื่องระบำรำว (เรื่องระบำรำว)	ม.1
8	เรื่องคำพุทธภาษิต สุภาษิตและคำทาย (เรื่องคำพุทธภาษิต สุภาษิตและคำทาย)	ม.1
9	เรื่องประวัติการเรียกร่องเอกราช (เรื่องประวัติการเรียกร่องเอกราช)	ม.1
10	เรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ฌาต (เรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ฌาต)	ม.1
11	เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก)	ม.2
12	เรื่องอาชีพหว่านคือความตรง (เรื่องอาชีพหว่านคือความตรง)	ม.2
13	เรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (เรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน)	ม.2
14	เรื่องใจหลาน (เรื่องใจหลาน)	ม.2
15	เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน)	ม.2
16	เรื่องโทรศัพท์ (เรื่องโทรศัพท์)	ม.2
17	เรื่องข้อความประกาศ (เรื่องข้อความประกาศ)	ม.2

ល.រ	ចំណងជើង	កម្រិត
18	រឿងស្តុបស្តុបអ្វីដែលធ្វើឱ្យខូចសុខភាព (ជំងឺប្រតិបត្តិការឱ្យខូចសុខភាព)	ម.2
19	រឿងការងារមិនទាន់ទទួលបានលទ្ធផល (ការប្រគល់ការងារឱ្យទទួលខុសត្រូវ)	ម.2
20	រឿងការទុកចិត្តខ្លួនឯង (ជំងឺជាក់លើខ្លួនឯង)	ម.2
21	រឿងជីវិតប្រវត្តិសាស្ត្រភាសាខ្មែរ (ជីវិតប្រវត្តិសាស្ត្រភាសាខ្មែរ)	ម.3
22	រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរ (ពុទ្ធប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរ)	ម.3
23	រឿងការសិក្សាអំពីភាសាខ្មែរ (មេរៀនភាសាខ្មែរ)	ម.3
24	រឿងកំហុសប្រតិបត្តិការដែលធ្វើឱ្យខូច (កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហា)	ម.3
25	រឿងជំងឺឈាមប្រតិបត្តិការប្រតិបត្តិការ (ខ្ញុំត្រូវគេនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល)	ម.3
26	រឿងសាមគ្គីភាព (សាមគ្គីភាព)	ម.3
27	រឿងការសិក្សាអំពីគ្រីស្ទូប គ្រីស្ទូប (ការសិក្សាអំពីគ្រីស្ទូប គ្រីស្ទូប - Christophe Colomb- Christophe Colomb)	ម.3
28	រឿងប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរ (ទិសដៅនៃជីវិត)	ម.3
29	រឿងស្នេហាខ្មែរ (ស្នេហាខ្មែរ)	ម.3
30	រឿងការសិក្សា (អត្ថបទស្នេហា)	ម.3
31	រឿងជីវិតគឺជាការសិក្សា (ជីវិតគឺជាការសិក្សា)	ម.3
32	រឿងតម្លៃនៃការសិក្សា (តម្លៃនៃការសិក្សា)	ម.3
33	រឿងសិក្សាអំពីភាសាខ្មែរ (សិក្សាអំពីភាសាខ្មែរ)	ម.3
34	រឿងជីវិតនៃប្រធានប្រតិបត្តិការ (ជីវិតនៃប្រធានប្រតិបត្តិការ - Pierre Frédy, Baron de Coubertin)	ម.3
35	រឿងការងារនៃស្នេហា (ការងារនៃស្នេហា)	ម.3
36	រឿងសិក្សា (អាណិតស្នេហា)	ម.3
37	រឿងពេលវេលានៃរឿង (កាលកាល)	ម.4
38	រឿងលក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ (លក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ)	ម.4
39	រឿងវប្បធម៌ វប្បធម៌ខ្មែរ (វប្បធម៌ វប្បធម៌ខ្មែរ)	ម.4
40	រឿងអក្សរខ្មែរ (អក្សរខ្មែរ)	ម.4
41	រឿងជីវិតខ្មែរក្នុងស្រុក (ជីវិតខ្មែរក្នុងស្រុក)	ម.4
42	រឿងការងារនៃស្នេហា (ការងារនៃស្នេហា)	ម.4
43	រឿងស្នេហា (ស្នេហា)	ម.4
44	រឿងស្នេហា (ស្នេហា)	ម.4

ពី	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
45	เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (การวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร)	ม.5
46	เรื่องประเพณีเวลาเกิด (ประเพณีเกิด)	
47	เรื่องแนวคิดสำคัญๆ ในศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนา (គោលគំនិតសំខាន់នៃសាសនាព្រាហ្មណ៍និងព្រះពុទ្ធសាសនា)	ม.5 ม.5
48	เรื่องวรรณกรรมเขมร (អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	ม.5
49	เรื่องการแต่งงานขงจื้อ (អាពាហ៍ពិពាហ៍ខុងធី)	ม.5
50	เรื่องวิวัฒนาการของภาษาเขมร (វិវត្តន៍នៃភាសាខ្មែរ)	ม.5
51	เรื่องพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (វិវត្តន៍អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	ม.6
52	เรื่องศิลปะเขมร (សិល្បៈខ្មែរ)	ม.6
53	เรื่องลักษณะเฉพาะของละคร (លក្ខណៈពិសេសរបស់)	ม.6
54	เรื่องศิลาจารึก (ปราสาทพินานอากาศ) (សិលាចារឹក ប្រាសាទភិមាស)	ม.6
55	เรื่องระบำโบราณเขมร (របាំបុរាណខ្មែរ)	ม.6
56	เรื่องระบำพระราชทรัพย์ (របាំព្រះរាជទ្រព្យ)	ม.6
57	เรื่องประเพณีในเวลาตาย (ประเพณีเสียชีวิต)	ม.6
58	เรื่องประเพณีการแต่งงานของเขมร (ประเพณีអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ខ្មែរ)	ม.6
	วรรณกรรม	
1	เรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (ព្រះអាទិត្យរះហើយ)	ม.1
2	เรื่องอุดมคติฉัน (ឧត្តមគតិខ្ញុំ)	ม.2
3	เรื่องเดโชยอด (តេជោយ៉ត)	ม.2
4	เรื่องการเดินทางไปไพลิน (ការធ្វើដំណើរទៅបៃលិន)	ม.2
5	เรื่องความผิดของใคร (កំហុសអ្នកណា)	ม.3
6	เรื่องการระลึกตื่น (ភ្ញាក់រឭក)	ม.3
7	เรื่องมหาโจรที่ชายแดน(มหาเถาเฝ้าด่าน)	ม.3
8	เรื่องความเชื่อ (ជំនឿ)	ม.4
9	เรื่องพระรามยกธนู (ព្រះរាមលើកធ្នូ)	ม.4
10	เรื่องความตั้งใจปรารถนาของพระเวสสันดร (បំណងប្រាថ្នារបស់ព្រះបាទវេស្សន្តរ)	ม.4
11	เรื่องตุมเตียว (ទុំទាវ)	ม.4
12	เรื่องเส้นทางชีวิตของมาลา (មាតិដីវិតរបស់មាលា)	ม.4
13	เรื่องเพชรจะต้องเจียรระไน (ពេជ្រនឹងត្រូវថ្លៃ)	ม.4

1.1) เนื้อหาที่เป็นนิทาน

ทักษะการอ่านมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 26 เรื่องอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 เรื่อง จะเห็นว่า นิทานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุดและจำนวนเรื่องของนิทานจะลดลงในระดับชั้นเรียนที่สูงขึ้นจนไม่มีเนื้อหาประเภทนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เนื้อหาทักษะการอ่านประเภทนิทานอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด เนื่องด้วยเป็นช่วงวัยที่กำลังจะก้าวพ้นจากวัยเด็ก การอ่านนิทานจะทำให้ผู้เรียนมีความเพลิดเพลินในการอ่าน และอยากศึกษาเรียนรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ มากขึ้นหรือเรียนรู้นิทานที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เนื้อหาประเภทนิทานจะค่อย ๆ ลดจำนวนเรื่องลงตามลำดับเมื่อเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ส่วนลักษณะของนิทานจะมีพัฒนาการของเนื้อหา กล่าวคือ เมื่อเริ่มระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นิทานในแบบเรียนจะเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย เป็นนิทานสัตว์ นิทานปรัมปราโบราณ เช่น เรื่องนกยางกับกา (កុក និង ក្អែក) เรื่องสุนัขจิ้งจอก (ចចក) เรื่องเท้า มือ ปาก กระเพาะ (ជើង ដៃ មាត់ ក្រពះ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นิทานจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การคบเพื่อน เช่น เรื่องหมอ 4 เท้า (គ្រូពេទ្យជើងបួន) เรื่องกัลยาณมิตร (ភក្សាណមិត្ត) เรื่องความรับผิดชอบของธนูชัย (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ធនញ្ជយ) และเรื่องเจ้าไก่กับเจ้าบอด (អាฐាក្នុងអាឌូន) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 นิทานจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการอธิบายเหตุ เช่น นิทานเรื่องภูเขาสุพรรณกาลิ (ភ្នំសុពណ៍កាលិ) นิทานเรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญ (កំណើតរាជធានីភ្នំពេញ) อีกทั้งยังมีนิทานที่เกี่ยวกับตำนานพื้นบ้านต่าง ๆ อีกด้วย เช่น เรื่องประเพณีลอยกระทิป ไหว้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (ប្រណីតប្រទឹប សំពះព្រះខែ អកអំបុក) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นอกจากนี้ยังพบว่า เมื่อเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปเนื้อหาในนิทานจะเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่สำคัญในกัมพูชา ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษา มีทั้งหมด 6 เรื่องเป็นนิทานท้องถิ่นประเภทนิทานอธิบาย (Explanatory Tale) คือเป็นนิทานที่อธิบายชื่อสถานที่ต่างๆ ในประเทศกัมพูชา จากแบบเรียนภาษาเขมรมีนิทานอธิบายชื่อสถานที่คือนิทานเรื่องปราสาทสวายองค์ นิทานเรื่องปราสาทนครวัดและกำเนิดราชธานีพนมเปญ ส่วนภูเขาที่อยู่ในจังหวัดต่างๆ มีนิทานอธิบาย 3 เรื่องคือ ภูเขาสุพรรณกาลิ เป็นภูเขาในจังหวัดกระแจะ ภูเขาบายองโก เป็นภูเขาในจังหวัดตาแก้วและภูเขานางกองเรีย เป็นภูเขาในจังหวัดกำปงชนัง ซึ่งสถานที่ต่างๆ ที่อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญของประเทศกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นปราสาทนครวัด ราชธานีพนมเปญ

หรือภูเขาสำคัญในจังหวัดต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่เยาวชนกัมพูชาควรรู้และให้ความสำคัญต่อสถานที่สำคัญเหล่านี้

อีกทั้งยังมีนิทานที่มีเนื้อหาเป็นตำนานประเพณีของกัมพูชาจำนวน 2 เรื่องคือ เรื่องประเพณีลอยกระทงที่ป ไหว้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (บโณทฺตบรูจิบ สัมตะ:ประโธ หกหัมบุค) และเรื่องตำนานกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ซ่อ (เผ็ชคัมเด็ทจัมญะสุทฺตาสฺว) จะเห็นว่า แบบเรียนมีรูปแบบของนิทานที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นนิทานสัตว์ นิทานอธิบายเหตุ นิทานชีวิต นิทานวีรบุรุษและนิทานคติสอนใจ ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ข้อคิดต่าง ๆ จากนิทานเป็นการพัฒนาทางสติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรมอีกด้วย

1.2) เนื้อหาที่เป็นความเรียง

เนื้อหาทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาเป็นความเรียงมีจำนวน 58 เรื่อง เนื้อหาส่วนใหญ่กระจายอยู่ในแบบเรียนทุกระดับชั้นแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาเป็นความเรียงมากที่สุด โดยเนื้อหาจะมีลักษณะเป็นแบบบูรณาการการศึกษาที่มีเนื้อหาหลากหลายนำมาให้ผู้เรียนได้ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความรู้รอบตัวในด้านต่าง ๆ เช่น เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา (การเบ็ญตราស់ตีบស់กสิกรรมเข็ญ) เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า (ผลบจัญญตถณินุคฺช) เรื่องข้อความประกาศ (เสตฺทฺธิบรคาสตฺทฺทฺส) เรื่องสุขภาพให้เสียสุขภาพ (ตักฺตารินาฏฺจฺจฺจฺจฺจฺจ) เรื่องการมอบงานให้รับผิดชอบ (การบรคตล่การฆารจฺจฺจฺจ) การสอนเกี่ยวกับธรรมเนียมปฏิบัติ ประเพณีศิลปวัฒนธรรม พิธีกรรมต่าง ๆ เช่น เรื่องประวัติระบำนกยูง (บรูคฺคฺคฺคฺค) เรื่องระบาร้าง (รตฺกัม) เรื่องประเพณีในเวลาตาย (บรูตถณินเเตลลฺล) เรื่องประเพณีการแต่งงานของเขมร (บรูตถณินเเตลลฺล) และการสอนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การเมือง เช่น เรื่องประวัติการเรียกร้องเอกราช (บรูทฺทฺทฺท) ฅกคจฺจฺจ) เรื่องชีวิตเขมรในรอกอเว็ (ตีรทฺทฺท) เป็นต้น

ทักษะการอ่านทั้งหมดมีเนื้อหาที่มีลักษณะบูรณาการการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเนื้อหามุ่งสอนเกี่ยวกับเรื่องการค้าเดินชีวิต ความรู้รอบตัวในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประวัติบุคคลสำคัญของชาติและต่างประเทศ การเมืองการปกครอง ความเชื่อ พิธีกรรมและศิลปวัฒนธรรม รายละเอียดมีดังนี้

1) เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการค้าเดินชีวิต

เนื้อหาทักษะการอ่านที่สอนเกี่ยวกับการค้าเดินชีวิตและการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันในสังคมโดยเนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 เช่นเรื่อง เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา (การเบ็ญตราស់ตีบស់กสิกรรมเข็ญ) เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า (ผลบจัญญตถณินุคฺช)

ภาษาอังกฤษ Christopher Columbus) ผู้ค้นพบทวีปอเมริกาและ กูแบร์แต็ง (Pierre Frédy, Baron de Coubertin) ผู้ให้กำเนิดกีฬาโอลิมปิก

บุคคลสำคัญของประเทศทั้ง 3 คนในแบบเรียนภาษาเขมรล้วนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของชาติทั้งสิ้น แบบเรียนภาษาเขมรจึงได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและความตั้งใจในการศึกษาภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาประจำชาติผ่านการศึกษาประวัติและผลงานของสมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต ผู้เป็นแบบอย่างของการศึกษาทางด้านภาษาเขมรและภาษาสันสกฤต ส่วนประวัติและผลงานของออกญาสุนทรโวหารมุกและพระภริมย์ภาษาอุหรือกรมยุยแบบเรียนภาษาเขมรต้องการปลูกฝังวัฒนธรรมทางภาษาผ่านผลงานทางด้านโวหารกาพย์กลอนของทั้งสองท่านและยังแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรนอกจากการศึกษาทางด้านภาษาแล้ว ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติก็มีความสำคัญอย่างมากเช่นเดียวกัน

ส่วนบุคคลสำคัญของโลกทั้งสองคนคือ คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส และ กูแบร์แต็ง เนื้อหาในแบบเรียนเน้นการศึกษาที่เกี่ยวกับผลงานที่สร้างชื่อเสียงมากกว่าการบรรยายประวัติส่วนตัว ผลงานของบุคคลสำคัญของโลกทั้ง 2 คนต่างมีความโดดเด่นหรือความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน กล่าวคือคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เป็นนักเดินเรือผู้ค้นพบทวีปอเมริกาและ บารอน ปีแยร์ เดอ กูแบร์แต็ง ผู้ฟื้นฟูการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกให้กลับมาจัดการแข่งขันอีกครั้งและยังจัดการแข่งขันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน การที่แบบเรียนได้นำผลงานของบุคคลสำคัญของโลกบรรจุอยู่ในแบบเรียน จะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักโลกที่กว้างขึ้นเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

3) เนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและศิลปวัฒนธรรม

เนื้อหาทักษะการอ่านที่สอนเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมมีจำนวน 19 เรื่อง เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โดยสามารถแบ่งเนื้อหาออกเป็นภาษาและวัฒนธรรม ดังนี้

3.1) เนื้อหาที่เกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมเขมร

ทักษะการอ่านมีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาและวรรณกรรมเขมรจำนวน 7 เรื่องคือ เรื่องลักษณะของภาษาเขมร (លក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ) เรื่องที่มาของอักษรเขมร (ប្រភពនៃអក្សរខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (ការវិវត្តនៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ) เรื่องวรรณกรรมเขมร (អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องวิวัฒนาการของภาษาเขมร (វិវត្តន៍នៃភាសាខ្មែរ) เรื่องพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (វិវត្តន៍អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ) และเรื่องศิลาจารึกปราสาทพินานอากาศ (សិលាចារឹកប្រាសាទភិមានអាកាស) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จะเห็นว่า เนื้อหาครอบคลุมการศึกษาภาษาและวรรณกรรมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น การศึกษาที่มาของอักษรเขมร ลักษณะของภาษาเขมร ตลอดจนวิวัฒนาการของภาษาเขมร และที่สำคัญแบบเรียนยังให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาโบราณที่อยู่ในศิลาจารึกอีกด้วย ส่วนทางด้าน วรรณกรรมเขมร เนื้อหาจะเรียนเกี่ยวกับวรรณกรรม ลักษณะของวรรณกรรมเขมรและพัฒนาการของ วรรณกรรมเขมร ซึ่งเนื้อหาในแบบเรียนเป็นการให้ความรู้พื้นฐานที่สำคัญกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมี พื้นฐานทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมรสามารถไปต่อยอดเรียนรู้เพิ่มเติมหรือเรียนสาขาเฉพาะ ทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมรได้

3.2) เนื้อหาที่เกี่ยวกับประเพณีและศิลปวัฒนธรรม

ทักษะการอ่านมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับประเพณีและศิลปวัฒนธรรมจำนวน 11 เรื่องคือ เรื่อง ระบำตรุษ (របាំត្រុដី) เรื่องประวัติระบำนกยูง (ប្រវត្តិរបាំក្បែក) เรื่องระบำรำวง (របាំរាំ) อยู่ใน แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (វប្បធម៌ អរិយធម៌ ខ្មែរ) เรื่องพิธีแต่งงานของชาวอินเดียโบราณ (ពិធីរៀបការរបស់ជនជាតិ ឥណ្ឌា បុរាណ) และเรื่อง ปราสาทบันทายสรี (ប្រាសាទបន្ទាយស្រី) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องประเพณีเวลาเกิด (ប្រពៃណីនៅពេលកើត) และเรื่องการแต่งงานขงจื้อ (អាពាហ៍ពិពាហ៍ ខុងฉี) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องศิลปะเขมร (សិល្បៈខ្មែរ) เรื่องระบำ โบราณเขมร (របាំបុរាណខ្មែរ) และเรื่องระบำพระราชทรัพย์ (របាំព្រះរាជទ្រព្យ) อยู่ในแบบเรียนภาษา เขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จะเห็นว่า เนื้อหาที่เป็นประเพณีของเขมร แบบเรียนมีเนื้อหาที่ครอบคลุมทุกด้านไม่ว่าจะเป็น ประเพณีการเกิด ประเพณีการแต่งงานของเขมร ประเพณีเกี่ยวกับการตาย อีกทั้งยังมีเนื้อหา เกี่ยวกับประเพณีการแต่งงานของชาวอินเดียโบราณและการแต่งงานของชาวจีนอีกด้วย ส่วนทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม เนื้อหาในแบบเรียนเน้นที่การเรียนทางด้านระบำต่าง ๆ ของชาวกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็น ระบำตรุษ ระบำนกยูง ระบำรำวง ระบำโบราณเขมร และระบำพระราชทรัพย์ โดยมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับ ศิลปะเขมรและเรื่องปราสาทบันทายสรีอีกด้วย

1.3) เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

ทักษะการอ่านมีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีจำนวนบทเรียน 38 บทเรียน มีเนื้อหาที่วรรณกรรมจำนวน 25 เรื่องโดยแบ่งประเภทตาม รูปแบบวรรณกรรมของเขมรคือ วรรณกรรมเขมรนิมจำนวน 17 เรื่อง วรรณกรรมพราหมณ์นิยม จำนวน 2 เรื่อง วรรณกรรมพุทธนิยมจำนวน 2 เรื่องและวรรณกรรมต่างประเทศนิยมจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 43 ตารางชื่อเรื่องในทักษะการอ่านที่เป็นวรรณกรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ที่	ชื่อวรรณกรรม	ระดับชั้น
	<u>วรรณกรรมเขมรนิยม</u>	
1	เรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (ព្រះអាទិត្យរះហើយ)	ม.1
2	เรื่องมาลาดวงจิต (មាលាភ្នងចិត្ត)	ม.1
3	เรื่องเดโชยอด (តេជោយ៉ត)	ม.2
4	เรื่องกุหลาบไพลิน (កុលាបបៃលិន)	ม.2
5	เรื่องซิมคนขับรถยนต์ (ស៊ឹមអ្នកបរទ្រាន)	ม.3
6	เรื่องมหาโจรที่ชายแดน (មហាចោរនៅទល់ដែន)	ม.3
7	เรื่องดอกไม้เหี่ยวแห้ง (ផ្កាស្រពោន)	ม.4
8	เรื่องตุ้มเตี้ยว (ទុំទាវ)	ม.4
9	เรื่องกระบวนชีวิตของ ตี จีวอด (ក្បួនជីវិតរបស់លោកទី ជីហួត)	ม.4
10	เรื่องครูบ้านนอก (គ្រូបង្រៀនស្រុកស្រែ)	ม.4
11	เรื่องหมู่บ้านเดรัจฉาน (ភូមិតិរច្ឆាន)	ม.4
12	เรื่องน้ำใจของโพธิคำโบร์ (ទឹកចិត្តពោធិកំបោរ)	ม.5
13	เรื่องเก้าแก้วใจโจร (មេកៃចិត្តចោរ)	ม.5
14	เรื่องเกณฑ์แรงงาน (ប្រមូលកំណែន)	ม.5
15	เรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า (ព្រះអាទិត្យថ្មីរះលើដែនដីចាស់)	ม.6
16	เรื่องกุลีแรงงานเกณฑ์ (កូលីកំណែន)	ม.6
17	เรื่องเดโชดำดิน (តេជោដំឌិន)	ม.6
	<u>วรรณกรรมพุทธนิยม</u>	
1	เรื่องพระเวสสันดรชาดก (ព្រះបាទវេស្សន្តរ)	ม.4
2	เรื่องหงส์ยนต์ (រឿងហង្សយន្ត)	ม.6
	<u>วรรณกรรมพราหมณ์นิยม</u>	
1	เรื่องรามเกียรติ์ (รามเกียรติ์)	ม.4
2	เรื่องรามายณะ (รามายณะ)	ม.6
	<u>วรรณกรรมต่างประเทศนิยม</u>	
1	เรื่องความผิดของใคร (កំហុសអ្នកណា)	ม.3
2	เรื่องการตัดสินใจของอากีร่า (ការសំរេចចិត្តរបស់អាគីរ៉ា)	ม.4

ที่	ชื่อวรรณกรรม	ระดับชั้น
3	เรื่องเกียรติยศหรือความรัก (กิลิเยสบุสแนก)	ม.5
4	เรื่องแฮมเลต (ฮาโมเลต-Hamlet)	ม.6

จากการศึกษาพบว่า ทักษะการอ่านมีเนื้อหาทางด้านวรรณกรรมตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยให้เรียนวรรณกรรมเขมรเรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (ព្រះអាទិត្យរះហើយ) และเรื่องมาลาตวงจิต (មាលាត្វងចិត្ត) โดยตัดตอนเนื้อหาบางตอนมาให้ศึกษา ซึ่งตอนที่น่ามาให้ศึกษานี้จะมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนนั้น เช่นเรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (ព្រះអាទិត្យរះហើយ) เป็นวรรณกรรมประเภทบทละคร อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทเรียนที่ 8 ชื่อบทเรียนว่า “ความพยายาม” (សេចក្តីព្យាយាម) ตอนที่น่ามาให้ศึกษาเป็นฉากที่ 3 ชื่อตอนว่า “ภาพรวมในบ้านนางสรอดุม” เนื้อหาในเรื่องกล่าวถึงครอบครัวของนายกีและนางสรอดุมที่เริ่มมีปัญหาครอบครัว เพราะนายกีเป็นคนกินเหล้าเมายาไม่เอาใจใส่การทำงาน ส่วนนางสรอดุมก็เป็นผู้หญิงที่ทำตัวไม่เป็นแม่ศรีเรือนที่ดี งานต่างๆ ภายในบ้านไม่จัดเตรียมให้เรียบร้อย ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข จนทำให้นายรัตน์ นายเงิน ต้องใช้ความพยายามในการช่วยแก้ปัญหาให้ทั้งสองคนกลับมามีความสุขอีกครั้ง” จะเห็นว่า เนื้อหาที่ได้ตัดตอนนำมาศึกษานี้มีความสอดคล้องกับบทเรียนเรื่อง “ความพยายาม” หรือวรรณกรรมเรื่องกุหลาบไฟลิน (កុលាប បៃណីន) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บทเรียนที่ 8 ชื่อบทเรียนว่า “ความเชื่อมั่น” ส่วนบทอ่านมีชื่อเรื่องว่า “การเดินทางไปไฟลิน” (ការធ្វើដំណើរទៅបៃណីន) โดยเนื้อหาของเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นของตัวละครในเรื่องเป็นคำพูดของเจ้าจิตรตัวละครเอกของเรื่องที่กำลังพูดกับนารีนางเอกของเรื่อง

นอกจากนั้นยังพบว่าเริ่มมีวรรณกรรมต่างประเทศในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง โรมิโอ จูเลียต (Roméo & Juliette) โดยตัดตอนเนื้อหาใช้ชื่อเรื่องว่า “เรื่องความผิดของใคร” (កំហុសអ្នកណា) เนื้อหาสอดคล้องกันกับชื่อบทเรียนว่า “ความรับผิดชอบ” (ស្មារតីទទួលខុសត្រូវ) ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนเรื่องสระน้ำปีศาจ (ត្រពាំងបិសាច) โดยตัดตอนเนื้อหาใช้ชื่อเรื่องว่า เรื่องการตัดสินใจของอาทึรา (ការសម្រេចចិត្តរបស់អាតឹរ) จะเห็นว่า นอกจากจะตัดตอนเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกันกับชื่อบทเรียนแล้ว การตัดตอนเนื้อหายังตั้งชื่อเรื่องตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในตอนนั้นอีกด้วย ส่วนวรรณกรรมเรื่องเกียรติยศหรือความรัก (กิลิเยสบุสแนก) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเรื่องแฮมเลต (ฮาโมเลต-Hamlet) ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยทั้งสองเรื่องได้มีการตัดตอนเนื้อหาเช่นเดียวกันแต่ไม่ได้ตั้งชื่อบทเรียนขึ้นใหม่ยังคงใช้ชื่อบทเรียนตามชื่อเดิมของเรื่องแต่ยังคงมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับชื่อของบทเรียน

ทักษะการอ่านได้นำวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ มาศึกษาโดยคำนึงถึงรูปแบบของวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรมเขมรนิยม วรรณกรรมพราหมณ์นิยม วรรณกรรมพุทธนิยม และวรรณกรรมต่างประเทศนิยม โดยเน้นที่การเรียนวรรณกรรมเขมรนิยมมากที่สุด วรรณกรรมเขมรนิยมแต่ละเรื่องที่อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ล้วนเป็นวรรณกรรมที่ทรงคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ทั้งสิ้นและวรรณกรรมทุกเรื่องยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมวัฒนธรรมของชาวกัมพูชาในอดีตอีกด้วย

ตารางที่ 44 ตารางชื่อเรื่องในทักษะการอ่านที่เป็นบทร้อยกรอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
1	เรื่องความงามของปราสาทบายน (เสภาตถกภาพราสาทบายน)	ม.1
2	เรื่องปราสาทหินเขมร (ปราสาทสัณนิบาต)	ม.1
3	เรื่องฉบับเลบิกทเมีย (ฉบับญีทญี - คำสอนใหม่)	ม.1
4	เรื่องเมียเอียง (ผาเอียง)	ม.2
5	เรื่องฉบับคำเก่า (ฉบับตฤทฐ - คำสอนโบราณ)	ม.2
6	เรื่องสิงโตหิน (เสภา)	ม.2
7	เรื่องฉบับผู้ชาย (ฉบับบุรุษ - คำสอนชาย)	ม.2
8	เรื่องความมีคุณค่าของบุคคล (เสภาโศกโศก)	ม.2
9	เรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล (เสภาโศก)	ม.2
10	เรื่องความสูงส่งของชาติเขมร (เสภาโศก)	ม.3
11	เรื่องคำสอนพ่อ (ฉบับญีทญี)	ม.3
12	เรื่องวิชาเป็นทรัพย์ (เสภาโศก)	ม.3
13	เรื่องกาพย์โต้ตอบกัน (เสภาโศก)	ม.3
14	เรื่องอักษรเขมร (เสภาโศก)	ม.4
15	เรื่องฉบับลูกหลาน (ฉบับบุตร - คำสอนลูกหลาน)	ม.4
16	เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย (เสภาโศก)	ม.5
17	เรื่องศิลาจารึกบดินทิตยชนน (เสภาโศก)	ม.5
18	เรื่องชีวิตอันมีค่านิยมของประชาชนกัมพูชา (เสภาโศก)	ม.5

การศึกษาทักษะการอ่านที่มีเนื้อหาประเภทร้อยกรองพบว่า เนื้อหาอยู่ในแบบเรียนภาษา เขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 5 โดยเนื้อหาส่วนมากอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และไม่มี เนื้อหาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจำนวนบทร้อยกรองทั้ง 18 เรื่องมีบทร้อยกรองที่เป็นคำสอนหรือ ภาษาเขมรเรียกว่า “ฉบบ” (ច្បាប់) จำนวน 5 เรื่องคือ เรื่องฉบบเลบิกทเม็ย (ច្បាប់ល្បើកថ្មី - คำสอน ใหม่) มีลักษณะคำประพันธ์เป็นคำกาพย์บทกาคคติ จำนวน 241 บท เนื้อหาในแบบเรียนตัดตอนมา ศึกษาจำนวน 16 บท เรื่องฉบบคำเก่า (ច្បាប់ពាក្យចាស់ - คำสอนโบราณ) ประพันธ์ด้วยคำกาพย์บท พรหมคีติ จำนวน 29 บท เนื้อหาในแบบเรียนให้ศึกษาครบทุกบท เรื่องฉบบผู้ชาย (ច្បាប់ប្រុស - คำ สอนชาย) ลักษณะคำประพันธ์เป็นคำกาพย์บทพรหมคีติ จำนวนทั้งสิ้น 96 บท ในแบบเรียนตัดตอน ให้ศึกษาบทที่ 6 ถึงบทที่ 55 เรื่องฉบบลูกหลาน (ច្បាប់កូនចៅ - คำสอนลูกหลาน) ลักษณะคำ ประพันธ์เป็นคำกาพย์บทกาคคติ จำนวน 71 บท เนื้อหาในแบบเรียนตัดตอนมาศึกษาในบทที่ 27 - 42 และบทที่ 69 – 71 ส่วนเรื่องฉบบสั่งสอนตน (ច្បាប់ទូន្មានខ្លួន) ประพันธ์ด้วยคำกาพย์บทพรหมคีติ จำนวน 13 บท เนื้อหาในแบบเรียนตัดตอนมาศึกษาในบทที่ 10 – 22

ในแบบเรียนยังมีบทร้อยกรองเรื่องต่าง ๆ อีกจำนวน 14 เรื่อง โดยมีลักษณะคำประพันธ์ เป็นคำกาพย์บทกาคคติ เช่น เรื่องเม็ยเียง (មាឃើង) เรื่องความมีคุณค่าของบุคคล (ភាពថ្លៃថ្នូរនៃ บุคคล) เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย (ការពិតក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ) และ เรื่องชีวิตอันมีดีมนของประชาชนกัมพูชา (ជីវិតអន្តការរបស់ប្រជាជនខ្មែរ) มีคำกาพย์บทพุมโนล เรื่อง ความงามของปราสาทบายน (សោភណភាពប្រាសាទបាយ័ន) และเรื่องกาพย์โต้ตอบกัน (ភាព ផ្ដោះផ្ដង) มีคำกาพย์บทกฤษณคลีลา เรื่องวิชาเป็นทรัพย์ (វិជ្ជាជាទ្រព្យ) เรื่องศิลาจารึกบัณฑิตขยันน (សិលាចារឹកបណ្ឌិតជ័យនន្ទ) มีบทคำกาพย์ 7 เรื่องปราสาทหินเขมร (ប្រាសាទសិលាខ្មែរ) เรื่อง ความสูงส่งของชาติเขมร (ឧត្តមភាពជាតិខ្មែរ) เรื่องอักษรเขมร (អក្សរខ្មែរ) และมีบทคำกาพย์ 8 เรื่อง สิ่งโตหิน (តោថូ)

เนื้อหาบทร้อยกรองที่เป็น “ฉบบ” (ច្បាប់) ทุกเรื่องจะเน้นการสอนเรื่องการประพฤติ ปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม โดยในแบบเรียนแต่ละเรื่องจะมีการสอนที่โดดเด่นแตกต่างกันออกไปแต่ โดยรวมแล้วต้องการสอนให้เยาวชนกัมพูชาประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีมีศีลธรรม ตัวอย่างบทเรียน เรื่องฉบบผู้ชาย (ច្បាប់ប្រុស - คำสอนชาย) ในแบบเรียนที่ตัดตอนนำมาสอนเป็นคำสอนที่มุ่งสอน ผู้ชายให้รู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้มีสัมมาคารวะสุภาพเรียบร้อย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและ ครอบครัว ปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมโบราณและดำเนินชีวิตในทางสายกลาง หรือบทเรียนเรื่อง ฉบบคำเก่า (ច្បាប់ពាក្យចាស់ - คำสอนโบราณ) ซึ่งเป็นคำสอนที่นักปราชญ์โบราณใช้อบรมสั่งสอนคน

ที่	ชื่อเรื่อง	ระดับชั้น
5	เรื่องการเขียนข้อความการโฆษณาสินค้า (สំណេរหตุบจตุฎยตถณนฏคช)	ม.1
6	เรื่องการเขียนเรื่องนิทานที่มีช่วงเวลาหลากหลาย (สំណេរເຼິ່ງສີຈາສໄຜ່ລຍາສາລາກາສເຫຼືອ)	ม.1
7	เรื่องการเขียนรายงานการสัมภาษณ์ (รดาຍກາຣນ໌ສຸສາສ)	ม.2
8	เรื่องการเขียนจดหมายขอโทษ (สំບຸតຣສູຍหกัยເຈາສ)	ม.2
9	เรื่องการเขียนจดหมายถามข้อมูล (สំບຸតຣສູຣຕ໌ຕິຍາສ)	ม.2
10	เรื่องการเขียนข้อความประกาศข่าวและข้อความประกาศ (สំណេរເສອຕຸກ໌ບຸຣກາສຕ໌ຕິຍາສສິ່ງເສອຕຸກ໌ຜູສຸດ໌ນິ່ງ)	ม.2
11	เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (หตุบจບຕູះບຕູລ)	ม.2
12	เรื่องการเขียนเรื่องจากรูปภาพ (ເຼິ່ງຮູບກາຕ)	ม.3
13	เรื่องการเขียนชีวประวัติ (ເຜິ່ງບຸຣຸຕ໌)	ม.3
14	เรื่องการใช้คำราชาศัพท์ (ກາຣເບື້ອກຸດສູ)	ม.3
15	เรื่องเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนโน้มน้าวใจ (หตุบจບໂບບບຕູះບຕູລ)	ม.3
16	เรื่องการกรอกข้อความลงในเอกสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (ບំເຕຕູຈຸຮຸ່ງໂບບບຈຸເບື້ອບຸຣາສ໌ບຸຣຕ໌ໄຮ)	ม.3
17	เรื่องการแต่งความเรียง (ໄຕ່ງເສອຕຸກ໌)	ม.3
18	เรื่องจดหมายที่แต่งขึ้นเอง (สំບຸតຣໂບບບຸຣຸຕ໌)	ม.4
19	เรื่องการกรอกสัญญาต่างๆ (ບំເຕຕູຈຸຮຸ່ງກິຕູສຸສຸກຸເຜິ່ງໆ)	ม.4
20	เรื่องการเขียนวิเคราะห์ (ສំណេរວິກາຕหตุบจ)	ม.4
21	เรื่องการเขียนคำอธิบาย (ໄຕ່ງເສອຕຸກ໌ຕສູຣຸ່ງ)	ม.4
22	เรื่องการเขียนหนังสือร้องเรียน (ບំເຕຕູຕກຸບຸດ໌)	ม.4
23	เรื่องการเขียนรวบรวมความคิด (ສំណេរສំເຍາຕ)	ม.4
24	เรื่องการเขียนคำอธิบายสุภาชิต (ສំណេរໄຕ່ງເສອຕຸກ໌ຕສູຣຸ່ງສຸກາສິຕ)	ม.4
25	เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (ກາຣບຕູះບຕູລ)	ม.4
26	เรื่องการแต่งเรื่องที่มีความซับซ้อน (ບຸຣຸຕ໌ໄຜ່ລຍາສາລາຕສຳຖຳ)	ม.4
27	เรื่องการเขียนคำอธิบาย (ໄຕ່ງເສອຕຸກ໌ຕສູຣຸ່ງ)	ม.5
28	เรื่องการสังเคราะห์ (ສំເຍາຕຍຕິ)	ม.5
29	เรื่องการวิเคราะห์เนื้อความ (ວິກາຕหตุบจ)	ม.5
30	เรื่องการแต่งเรื่องสั้น (ກາຣໄຕ່ງເຼິ່ງເລູງສູື)	ม.5
31	เรื่องการเขียนอธิบายให้เข้าใจ (ບຸຣາສ໌หตุຕິບຸກຸຍໂບບຕສູຣຸ່ງ)	ม.5

นอกจากนี้ยังมีการแต่งนิทานโบราณสั้นๆ (บุรุษอิทธิฤทธิ์ธรรมาวุธ) เรื่องการแต่งบทละคร (การแต่งนิทานเรื่อง) เรื่องการแต่งเรื่องนวนิยาย (การแต่งเรื่องประพันธ์) และการเตรียมการเขียนบทการแสดงระบำโบราณ (การประพันธ์บทละคร) จะเห็นได้ว่า เนื้อหาทักษะการเขียนจะให้ความสำคัญกับการฝึกแต่งคำกาพย์เป็นอย่างมาก เพราะมีการเรียนการแต่งคำกาพย์ในทุกระดับชั้น

1.4.3 ศิลปวัฒนธรรม

เนื้อหาทักษะการเขียนเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของกัมพูชาเพียงเรื่องเดียวคือ เรื่องการเขียนเกี่ยวกับการละเล่นยอคนิยม (ส่นเพลงประพันธ์นิทานเรื่อง) อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการศึกษาพบว่า แบบเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเขียนเรื่องเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมมากนัก ส่วนใหญ่เนื้อหาทางด้านศิลปวัฒนธรรมจะมีเนื้อหาทางการอ่านและการพูดส่วนการเขียนเรื่องเกี่ยวกับการละเล่นที่นิยมก็สามารถนำหัวข้อนี้มาใช้ในการฝึกเขียนได้ เพราะประเทศกัมพูชามีการละเล่นที่เป็นที่นิยมมากมายสามารถค้นคว้าและนำมาฝึกการเขียนได้

สรุปการศึกษาทักษะการเขียน

ทักษะการเขียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 พบว่า ผู้ออกแบบหนังสือเรียนต้องการพัฒนาทักษะการเขียนที่สามารถใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไปได้ โดยเริ่มให้นักเรียนรู้จักการกรอกแบบฟอร์มต่างๆ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องประกาศข่าวสารต่างๆ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และยิ่งชัดเจนขึ้นในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้เรียนรู้วิธีการกรอกเอกสารในชีวิตประจำวัน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้เรียนรู้เรื่องสัญญาต่างๆ และในชั้นปีสุดท้ายให้เรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนหนังสือราชการ เพื่อสามารถเอาไปใช้งานได้จริงในการประกอบอาชีพได้ ในกรณีที่ไม่ได้เรียนต่อระดับอุดมศึกษา นอกจากนั้นเป็นที่น่าสังเกตว่า หัวข้อในการเขียนโน้มน้าว ได้รับการเน้นย้ำตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 3, 4 และมีหัวข้อการเขียนโฆษณาโน้มน้าวใจในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งหัวข้อการเขียนโน้มน้าวใจนี้ เป็นหัวข้อเดียวที่มีการฝึกทักษะต่อเนื่องกันถึง 4 ปี แสดงให้เห็นว่า เป้าหมายหลักนั้นต้องการให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสามารถเขียนโน้มน้าวใจให้เชี่ยวชาญ เพราะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปได้

จากการศึกษาในบทนี้ซึ่งผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์เป็นส่วนลักษณะทางกายภาพและส่วนที่เป็นเนื้อหา สรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมรพบว่า แบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่มได้แบ่งชื่อแบบเรียนไว้อย่างชัดเจนคือ แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 4 ใช้ชื่อแบบเรียนว่า “ภาษาเขมร” เนื้อหาเน้นการเรียนทางด้านภาษาเขมรเป็นหลัก ส่วนแบบเรียนภาษา

เขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 – 6 ใช้ชื่อแบบเรียนว่า “วรรณกรรมเขมร” เนื้อหาเน้นการเรียนรู้ทางด้านวรรณกรรมเขมรเป็นหลัก ซึ่งรูปหน้าปกของแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 มีความคล้ายกันคือ เป็นรูปของเด็กนักเรียนผู้ชายและผู้หญิงอยู่ในอากาศปฏิกิริยาที่สื่อให้เห็นว่า ในแบบเรียนทั้ง 4 เล่มนี้มีการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน อีกทั้งภาพประกอบด้านหลังของแบบเรียนทั้ง 4 เล่มประกอบไปด้วย ปราสาทพระวิหาร ปราสาทตาพรหม สื่อให้เห็นว่า กัมพูชาเป็นชาติที่มีอารยธรรมเป็นมรดกตกทอดมาจนถึงลูกหลาน ส่วนรูปหน้าปกของแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 – 6 เป็นรูปการเล่นระบำตริภุชและวรรณกรรมเรื่องหงส์ยนต์แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเรียนเกี่ยวกับวรรณกรรม การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ อันเป็นศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติที่ควรสืบสานให้คงอยู่ต่อไป

แบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่ม จะใช้สัญลักษณ์ในการแยกส่วนทักษะการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย สัญลักษณ์รูปตะเกียง หมายถึง ส่วนของความรู้ทางด้านภาษาเขมรและวรรณกรรม สัญลักษณ์รูปใบหูหมายถึง ส่วนของทักษะการฟัง สัญลักษณ์รูปปาก หมายถึง ส่วนของทักษะการพูด สัญลักษณ์รูปปากกาเขียนหนังสือ หมายถึง ส่วนของทักษะการเขียน สัญลักษณ์รูปพานวางหนังสือ หมายถึง ส่วนของความรู้ทางด้านไวยากรณ์ภาษาเขมร สัญลักษณ์รูปเด็กสองคนกำลังอ่านหนังสือ หมายถึง ส่วนของทักษะการอ่าน และสัญลักษณ์รูปกุญแจ หมายถึง ส่วนของการอธิบายความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบเรียนภาษาเขมรและวรรณกรรมเขมร จะแสดงอย่างชัดเจนถึงการแยกส่วนของทักษะการเรียนรู้ โดยในแต่ละบทเรียนจะเรียนทักษะการเรียนรู้ทุกทักษะ เนื้อหาในแต่ละทักษะจะมีไม่เท่ากันบางทักษะจะเรียนมากกว่าหนึ่งเรื่องหรือบางทักษะจะไม่มีในบางบทเรียน

ส่วนการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนทั้ง 6 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์เป็น 2 ลักษณะ 1. ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรแต่ละชั้นปี และ 2. ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในทักษะทั้ง 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

แบบเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้ง 6 เล่ม แต่ละฉบับประกอบไปด้วย บทเรียนฉบับละ 10 บท จากการศึกษาพบว่า มีหัวข้อบางส่วนที่มีชื่อซ้ำกัน อันแสดงให้เห็นว่า ผู้สร้างหลักสูตรต้องการเน้นให้นักเรียนได้เรียนเรื่องราวเหล่านั้นซ้ำๆ เพื่อตอกย้ำความคิดที่ต้องการปลูกฝังในตัวนักเรียน เช่น หัวข้อที่ว่าด้วยความมีคุณค่า ซึ่งรวมถึงคุณค่าความงาม ความดี หรือคุณค่าการงานปรากฏอยู่ในแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ความภาคภูมิใจในชาติปรากฏอยู่ในบทเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และหัวข้อความเป็นพลเมือง ก็ปรากฏอยู่ในแบบเรียนชั้นที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แม้ในแบบเรียนจะมีความรู้ให้เรียนหลายด้านและหลากหลายบทเรียน แต่บทเรียนที่มีลักษณะซ้ำหัวข้อแบบ

นี้ จะช่วยบอกเราได้ว่า ในภาพรวมแล้ว ผู้สร้างแบบเรียนต้องการเน้นหนักให้นักเรียนได้เรียนเรื่องเหล่านี้ให้ลึกซึ้ง ซึ่งก็เป็นเป้าหมายที่รัฐได้พยายามเข้าไปปลูกฝังให้กับเยาวชนของชาติกัมพูชา

ในส่วนของการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาทักษะทั้ง 4 ด้าน พบว่า ทักษะการฟังมีบทเรียนสำหรับฝึกทักษะการฟังทั้งหมด 43 เรื่อง ซึ่งบทการฟังเหล่านี้จะมีส่วนสัมพันธ์กับหัวข้อในแต่ละบทเรียน จะเห็นได้ว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทฟังส่วนมากเป็นนิทานซึ่งเหมาะสำหรับวัย ในส่วนของผู้ศึกษาระดับมัธยมปลาย บทสำหรับฝึกทักษะการฟังส่วนใหญ่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญ เช่น พระนางอินทรวทิว และหลุย ปาสเตอร์ เรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และการละเล่นต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยยังไม่เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างบทเรียนที่ฝึกทักษะการฟังในระหว่างชั้นปี

บทเรียนฝึกทักษะการพูดในแบบเรียนทั้ง 6 ระดับชั้นพบว่า หัวข้อที่ต้องฝึกต่อเนื่องกันมากที่สุดมี 2 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ การพูดย่อความ ซึ่งจะต้องฝึกทักษะนี้ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอีกหัวข้อหนึ่งคือการพูดแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะต้องฝึกทักษะนี้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ทักษะด้านการอ่านที่พบว่ามีจำนวนมากที่สุดในทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ เป็นบทอ่านที่เป็นร้อยแก้วจำนวนถึง 122 เรื่อง และบทร้อยกรองอีก 18 เรื่องซึ่งแสดงให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ใหญ่คือต้องการให้เยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นอ่านออกเขียนได้ เนื้อหาที่เป็นประเภทนิทานมีมากอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คือ 13 เรื่อง จากทั้งหมด 28 เรื่อง ซึ่งก็เป็นเรื่องเหมาะสม เพราะช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนยังมีอายุน้อยอยู่ ซึ่งจะตรงกันข้ามกับบทอ่านประเภทวรรณกรรม คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีบทอ่านประเภทวรรณกรรม 1 เรื่อง และยิ่งชั้นสูงขึ้นไปก็ยังมีมากคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีชั้นเรียนละ 3 เรื่อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มี 9 เรื่อง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีมากที่สุดคือ 17 เรื่อง

สำหรับทักษะทางด้านการเขียนพบว่า แบบเรียนต้องการพัฒนาทักษะการเขียนที่สามารถใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไปได้ โดยให้เริ่มให้นักเรียนรู้จักการกรอกแบบฟอร์มต่างๆ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องประกาศข่าวสารต่างๆ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และยิ่งชัดเจนขึ้นในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้เรียนรู้วิธีการกรอกเอกสารในชีวิตประจำวัน ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้เรียนรู้เรื่องสัญญาต่างๆ และในชั้นปีสุดท้ายให้เรียนรู้หนังสือราชการ เพื่อสามารถเอาไปใช้งานได้จริงในการประกอบอาชีพได้ในกรณีที่ไม่ได้เรียนต่อระดับอุดมศึกษา

3.2.3 การวิเคราะห์ที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 เป็นแบบเรียนของรัฐที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะทางด้านภาษาเขมรและมีความรู้ทางด้านวรรณกรรมเขมรอย่างลึกซึ้งและสามารถใช้ภาษาเขมรได้อย่างถูกต้องสามารถนำความรู้ไปต่อยอดการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้ จะเห็นได้ว่า เนื้อหาที่ปรากฏในแบบเรียนเป็นสิ่งที่รัฐต้องการที่จะหล่อหลอมให้กับเยาวชนกัมพูชาได้มีความรู้ที่หลากหลายรอบด้านโดยสอดแทรกความรู้ ความคิด ค่านิยมลงไปแบบเรียนซึ่งทักษะการเรียนรู้ที่สามารถนำเนื้อหาในด้านต่าง ๆ มาให้ศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้และเปิดโลกทัศน์ได้ชัดเจนที่สุดคือ เนื้อหาในทักษะการฟังและทักษะการอ่าน ซึ่งทั้งสองทักษะนี้เป็นการรับสารที่ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์จากการอ่านและการฟังเป็นอย่างมาก ดังนั้นเนื้อหาที่รัฐต้องการสอดแทรกให้กับเยาวชนได้เรียนรู้ผ่านทักษะการอ่านและการฟังจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพราะเนื้อหาที่รัฐกำหนดให้เยาวชนกัมพูชาได้เรียนนั้นจะแสดงให้เห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่รัฐต้องการให้เกิดขึ้นกับเยาวชนกัมพูชา การกำหนดเนื้อหาของเรื่องและการเลือกเรื่องที่จะนำมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาจะทำให้เราเข้าใจลักษณะความเป็นชาวกัมพูชาผ่านเนื้อหาในแบบเรียนได้ชัดเจนที่สุด

ดังนั้นผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โดยใช้เนื้อหาในทักษะการฟังและทักษะการอ่านเท่านั้น ซึ่งจากการศึกษาเนื้อหาในทักษะการฟังและทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า เนื้อหาทั้งหมดที่เป็นนิทาน ความเรียง วรรณกรรมและบทร้อยกรอง โดยแบบเรียนได้นำเนื้อหาที่บรรจุลงในแบบเรียนมาจากแหล่งข้อมูลที่มีความหลากหลายสามารถศึกษาวิเคราะห์ที่มาของเนื้อหา รูปแบบการนำมาใช้ และภาพสะท้อนลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาได้โดยมีรายละเอียดการศึกษาดังนี้

3.2.3.1 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทาน

1) ที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทาน

เนื้อหานิทานที่ปรากฏในทักษะการฟังและการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีจำนวนทั้งสิ้น 38 เรื่อง โดยแบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 18 เรื่อง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 9 เรื่อง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 เรื่อง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 เรื่อง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 เรื่อง และไม่มีเนื้อหาที่เป็นนิทานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 46 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องพี่น้องสองคน (บงบูน ตีรธาก)	หนังสือนิทานของกระทรวงศึกษา (សៀវភៅរឿងនិទានរបស់ក្រសួងអប់រំ) ปี ค.ศ.1982
2	เรื่องข้าวเปลือก (ស្រូវ)	หนังสือวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศสำหรับครูพนมเปญ ปี ค.ศ.1989 (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ បរទេសនៅគុកោសល្យ ភ្នំពេញឆ្នាំ១៩៨៩)
3	เรื่องพระเจ้าพรหมที่ตกกับพญามดดำ (ស្តេចព្រហ្មទត្តនិងស្តេចស្រមោចខ្មៅ)	หนังสือเรื่องตลกสั้น ๆ ภาค 3 สำหรับเด็ก (សៀវភៅរឿងកម្សាន្តខ្លីៗភាគ៣សម្រាប់កុមារ)
4	เรื่องอุปนิสัยของบุ ผง (ទម្លាប់របស់លោក បូ ផុង)	หนังสือภาษาเขมร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เผยแพร่ในปี 2001 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៧ បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០០១)
5	ทักษะการอ่าน เรื่องปราสาทสวายองค์ (ប្រាសាទស្វាយអង្គ)	เรื่องนิทานเขมรที่เกี่ยวข้องกับปราสาทม.ตราเน กระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ ค.ศ. 1994 (រឿងនិទានព្រេងខ្មែរទាក់ទងនឹងប្រាសាទ ម .ត្រាណេក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ គ.ស.១៩៨៥)
6	เรื่องนกกระสากับอึกา (កុកនិងកៃក)	ไม่ปรากฏแหล่งที่มา
7	เรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม (សង្គ្រាមរវាងតឹងតក់និងតាព្រហ្ម)	หนังสือประชุมนิทานเขมรภาค 4 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរ ភាគ៤)
8	เรื่องสุนัขจิ้งจอก (ចចក)	หนังสือประชุมนิทานเขมรภาค 1 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរ ភាគ១)
9	เรื่องเท้า มือ ปาก กระเพาะ (ជើង ដៃ មាត់ ក្រពះ)	หนังสือคติโลกภาค 6 (សៀវភៅคติលោក ភាគ៦)
10	เรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน (ក្មេងកំព្រានិងព្រះចៅផែនដី)	หนังสือคติโลกภาค 2 (សៀវភៅคติលោកភាគ២)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
		(សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៨ របស់ក្រសួងអប់រំ បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១០)
2	ทักษะการอ่าน เรื่องภูเขาสุพรรณกาลี (ภูษุตตนิคาณ)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 5 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងភាគទី៥)
3	เรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญ (กำเนิดทภณตาสีภูตฤ)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 5 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងភាគទី៥)
4	เรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณี ดอกหมาก 3 ซ่อ (เดิมกำเนิดจรัญญ์สุภาลัย)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 9 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរភាគ៩)

ตารางที่ 49 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการอ่าน เรื่องภูเขาบายโก จังหวัดตากแก้ว (ภูตบั้งเคา เสาเอตุลทาไกร)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 5 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរភាគ៥)
2	เรื่องปราสาทนครวัด (ปราสาทจรัญญ์สุภาลัย)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 5 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរភាគ៥)
3	เรื่องประเพณีลอยกระทงไหว้ พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (บโณตบรูจิบ สัตะประโธ หกหมัก)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 9 เผยแพร่ โดยพุทธศาสนบัณฑิต ปี ค.ศ.2003 (សៀវភៅប្រជុំរឿងព្រេងខ្មែរ ភាគទី ៩ បោះពុម្ព ដោយពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត គ.ស.២០០៣)

ตารางที่ 50 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องพระพัน (พระตาส)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 6

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
		(សៀវភៅប្រជុំព្រះខែរ ភាគទី៦)
2	เรื่องเนี่ยตาเคลียงเมือง (រឿងអ្នកតាឃ្លាំងមឿង)	หนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นที่ 7 ค.ศ.2002 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៧ គ.ស.២០០២)
3	ทักษะการอ่าน เรื่องพนมเนียงกงเรีย (ភ្នំនាងកង្រី)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 5 เผยแพร่ โดยพุทธศาสนบัณฑิต ปี ค.ศ.2003 (សៀវភៅប្រជុំព្រះខែរ ភាគទី ៥ បោះពុម្ព ដោយពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត គ.ស.២០០៣)
4	เรื่องพ่อตาเลือกลูกเขย (ឪពុកកេកើសកូនប្រសា)	หนังสือวรรณกรรม ระดับชั้นที่ 6 เผยแพร่ปี ค.ศ.1982 (សៀវភៅកំរងអត្ថបទអក្សរសិល្ប៍ ថ្នាក់ទី៦ បោះពុម្ពឆ្នាំ១៩៨២)

การศึกษาที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 พบว่า แบบเรียนได้นำเนื้อหาจากหนังสือนิทาน หนังสือแบบเรียนและหนังสือที่ให้ความรู้ต่าง ๆ จำนวน 29 เล่ม นิทานที่ปรากฏในแบบเรียนส่วนใหญ่มีที่มาจากหนังสือประชุมนิทานเขมร ภาค 1 - 6 และภาค 9 ไม่ได้ระบุแหล่งที่พิมพ์เผยแพร่ แต่มีนิทานบางเรื่องได้นำเนื้อหาจากหนังสือประชุมนิทานเขมรภาค 5 และภาค 9 โดยระบุในตอนท้ายเนื้อหาว่าเผยแพร่โดยพุทธศาสนบัณฑิต ในปี ค.ศ. 2003 ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า เนื้อหาของนิทานเหมือนกันเพียงแต่บางเนื้อหาไม่ได้ระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน ซึ่งหนังสือประชุมนิทานเขมรภาค 1 - 9 เป็นหนังสือที่ได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่โดยพุทธศาสนบัณฑิต นอกจากนี้ยังมีหนังสือนิทานของกระทรวงศึกษา ซึ่งตีพิมพ์หลายครั้งโดยในแบบเรียนได้นำมาใช้เป็นฉบับที่พิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ.1980 ฉบับปี ค.ศ.1982 ฉบับปี ค.ศ.1987 และฉบับปี ค.ศ.1994 ซึ่งเป็นหนังสือนิทานที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่หลายครั้ง อีกทั้งยังได้นำเนื้อหาจากแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ.2001 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 พิมพ์เผยแพร่ปี ค.ศ.2010, แบบเรียนวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬา พิมพ์เผยแพร่ปี ค.ศ.1982 จะเห็นว่า เนื้อหาอยู่ในแบบเรียนที่เคยพิมพ์เผยแพร่มาแล้วทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังมีหนังสือวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศสำหรับครูพจนมปัญญา พิมพ์เผยแพร่ปี ค.ศ.1989 และแบบเรียนภาษาเขมรสำหรับครู ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษา พิมพ์เผยแพร่ปี ค.ศ.1997, นิทานเขมรที่เกี่ยวข้องกับปราสาท ม.ตราเน กระทรวงวัฒนธรรมและจิตรศิลป์ ค.ศ.1994, หนังสือคติโลกภาค 2 และภาค 6 และหนังสือเรื่องตลกสั้น ๆ ภาค 3 สำหรับเด็ก

นอกจากนี้ยังพบว่า มีนิทานจากต่างประเทศด้วยโดยมีที่มาจากหนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา พิมพ์เผยแพร่ปี ค.ศ.1984 เป็นหนังสือนิทานของประเทศสิงคโปร์, นิทานญี่ปุ่น เรื่อง ทาโดกับไฟไหม้ข้าว ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พิมพ์เผยแพร่ปี ค.ศ. 1999 และหนังสือเรื่องการหวนคืนของออคิลิส พิมพ์เผยแพร่ปี ค.ศ.2004 ซึ่งเป็นนิทานของประเทศกรีกอีกด้วย

2) รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาการศึกษาในแบบเรียน

จากการศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า นิทานที่ปรากฏในแบบเรียนเป็นนิทานที่ได้ตัดตอนเนื้อหาหรือตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับเดิมโดยจะปรากฏข้อความตอนท้ายของเนื้อหาว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីเรื่อง) และคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងแก้ไขសម្រួលពីសៀវភៅ) ซึ่งจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาของนิทานเกือบทุกเรื่องจะมีเพียงบางเรื่องเท่านั้นที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา ซึ่งผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของนิทานมาศึกษาในแบบเรียนมี 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1) การนำเนื้อหาจากต้นฉบับทั้งหมด

การนำเนื้อหาที่เป็นนิทานมาจากต้นฉบับทั้งหมดโดยไม่ได้ตัดตอนหรือแก้ไขเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นนิทานที่มีขนาดสั้น เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนและมีเนื้อหาไม่ยาวมากในตอนท้ายของเรื่องยังคงปรากฏคำว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីเรื่อง) โดยพบว่า มีนิทานจำนวน 14 เรื่องที่ไม่ได้ตัดตอนหรือแก้ไขเนื้อหาเลยเป็นการนำนิทานมาจากต้นฉบับโดยตรงคือ นิทานเรื่องพี่น้องสองคน (បងប្អូនពីរនាក់) เรื่องข้าวเปลือก (ស្រូវ) นิทานเรื่องกงเขียน (តង់ហ៊ាន) นิทานเรื่องปราสาทสวายองค์ (ប្រាសាទស្វាយអង្គ) นิทานเรื่องกัลยาณมิตร (ភណ្ណาณมិត) นิทานเรื่องอุปนิสัยของบุ ผุง (ទម្លាប់របស់លោក ប៊ូ ផុង) นิทานเรื่องเพื่อนสนิท (មិត្តសានិត) นิทานเรื่องปลาปากดาบ (ត្រីចំពុះដាវ) นิทานเรื่องสร้อยคอที่หายไป (ខ្សែកដៃលຸត) นิทานเรื่องปราสาทนครวัด (ប្រាសាទអង្គរវត្ត) นิทานเรื่องประเพณีลอยกระทง (ប្រពៃណីត្រៃ) นิทานเรื่องพ่อตาเลือกลูกเขย (ឪពុកកេរកេរសកូនប្រសា) โดยทั้ง 14 เรื่องนี้ ส่วนใหญ่เป็นนิทานที่นำมาจากหนังสือประชุมเรื่องนิทานเขมรและนำมาจากหนังสือนิทานของกระทรวงศึกษา

นอกจากนี้นิทานบางเรื่องแบบเรียนได้นำเนื้อหาจากต้นฉบับโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหาแต่นำเนื้อหาแค่บางตอนของเรื่องเท่านั้น ส่วนใหญ่เรื่องที่น่ามาในลักษณะนี้จะเป็นิทานที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาวมาก การนำเนื้อหาการศึกษาทั้งหมดจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจที่จะฟังหรืออ่านเนื้อหานั้น การตัดตอนเนื้อหาที่น่าสนใจหรือตัดตอนเฉพาะเนื้อหาที่ต้องการปลูกฝังให้กับผู้เรียนได้รับความรู้ตรงตามวัตถุประสงค์จะทำให้เกิดประสิทธิผลในการศึกษาได้มากกว่า

โดยพบว่า นิทานที่ตัดตอนนำมาให้ศึกษาเฉพาะบางช่วงบางตอนนั้น เนื้อหาในแบบเรียนจะปรากฏเครื่องหมาย [...] ไว้ เพื่อแสดงว่าเนื้อหาในเรื่องนี้ได้ตัดตอนมาจากต้นฉบับ โดยพบว่า การตัดตอนเนื้อหาจะปรากฏเครื่องหมาย [...] ตอนต้นเรื่องเช่น นิทานเรื่องเพื่อนสนิท (ยัตถุสภานิสิต) แสดงว่า นิทานเรื่องนี้ ตัดตอนเนื้อหาในตอนกลางของเรื่องหรือนิทานเรื่องพระเจ้าพรหมทัตกับพญามดดำ (สฤตตฤตยัตถุสภานิสิต) นิทานเรื่องนี้จะปรากฏเครื่องหมาย [...] ในตอนกลางเนื้อหาของเรื่อง แสดงว่า ได้มีการตัดตอนเนื้อหาเป็นช่วง ๆ ไม่ได้ตัดตอนมาทั้งเรื่อง อีกทั้งยังมีนิทานที่ปรากฏเครื่องหมาย [...] ในตอนต้นเรื่องและตอนท้ายของเรื่อง เช่น นิทานเรื่องปราสาทนครวัด (ปฐมาศรณานิสิต) และนิทานเรื่องเนี่ยะตาเคลียงเมือง (เวียงมุกตลาภูมิงเขียง) แสดงว่า นิทานทั้งสองเรื่องนี้ได้ตัดตอนเนื้อหาเฉพาะเนื้อหาที่ต้องการสอนให้กับผู้เรียนเท่านั้น

2.2) การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสม

การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมกับทักษะการอ่านและทักษะการฟังในเนื้อหาที่เป็นนิทานพบว่า นิทานส่วนใหญ่จะถูกตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนที่จะบรรจุเรื่องนั้นลงในแบบเรียน นิทานที่ตัดตอนและแก้ไขจะมีเนื้อหาจากต้นฉบับค่อนข้างยาว จึงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้มีความกระชับ เข้าใจง่ายแต่ยังคงเนื้อหาหลักตามต้นฉบับเดิมไว้ โดยในตอนท้ายของเรื่องจะปรากฏคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ฉกสรณังนิงโกสยฺยณตฺติสฺยฺวโร) โดยพบว่ามีนิทานจำนวน 17 เรื่องได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนที่จะนำมาบรรจุไว้ในแบบเรียนคือ นิทานเรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม (สพฺพษายภังคังคังคังนิงตลาตฺตฺตฺต) นิทานเรื่องเท้า มือ ปาก กระเพาะ (เผ็ง ฝៃ ฆาตฺ คุตฺเต) นิทานเรื่องเด็กกำร้ำกับพระเจ้าแผ่นดิน (เกฺวทังคฺตฺตฺตฺต) นิทานเรื่องอย่าทำตามพี่ (กฺุทฺตฺตฺต) นิทานเรื่องพระราชกุมาร ๔ พระองค์ต้องเลือก ๑ พระองค์มาครองราชย์ (ตฺตฺตฺต) นิทานเรื่องพระราชาขุมทรัพย์ (ตฺตฺต) นิทานเรื่องสมบัติพ่อฉัน (กํณบํขฺธิตฺต) นิทานเรื่องพนมบุรี (กฺุบฺบุรี) นิทานเรื่องบุรุษยากจนปลุกกระท่อมใกล้บ้านเศรษฐีทำตามเศรษฐี (บฺุรศกฺยฺยตฺต) นิทานเรื่องเสด็จไปหาแม่ (ตฺต) นิทานเรื่องธนูชัยใช้เล่ห์เหลี่ยมกับนักปราชญ์จีน (ตฺต) นิทานเรื่องทาโดกับไฟไหม้ข้าว (ตฺต) นิทานเรื่องความรับผิดชอบของศรีธนชัย (ตฺต) นิทานเรื่องภูเขาสุพรรณกาลี (กฺุสฺต) นิทานเรื่องเจ้าใบ้กับเจ้าบอด (ตฺต) นิทานเรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญ (กํณบํขฺธิตฺต) นิทานเรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ซ่อ (ตฺต) นิทานเรื่องภูเขาบายงโก จังหวัดตากแก้ว (ตฺต) และนิทานเรื่องภูเขานางกองเรีย (ตฺต) โดยนิทานทั้ง 17 เรื่องนี้ ส่วน

ใหญ่เป็นนิทานอธิบายเหตุ ซึ่งมีเนื้อหาค่อนข้างยาวและบางเรื่องมีตัวละครค่อนข้างมาก การนำเนื้อหา มาบรรจุลงในแบบเรียนจึงต้องมีการตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

นอกจากนี้ยังพบว่า นิทานเรื่องสมัน หนู เต่าและอีกา (ស្មាន់ កណ្តុរ អណ្តើក និង ក្អែក) เป็นนิทานที่มีต้นฉบับเป็นคำกาพย์แต่เมื่อนำมาบรรจุในแบบเรียนได้มีการปรับปรุงและแก้ไข เนื้อหาให้เป็นนิทานร้อยแก้ว นิทานเรื่องนี้อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทักษะการฟัง การ ปรับเปลี่ยนรูปแบบของเนื้อหาจึงเป็นการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการศึกษาในทักษะการฟังและ ช่วงชั้นของการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฟังเนื้อหาได้อย่างเข้าใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังพบว่า มีนิทาน ที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาด้วย เช่น นิทานเรื่องหมอ 4 เท้า (គ្រូពេទ្យដើងបួន) ผู้วิจัยคิดว่า นิทานที่ ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาเป็นนิทานที่แบบเรียนได้แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนนี้เท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีนิทานที่มีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างจากเรื่องอื่นคือ นิทานเรื่องภูเขาชายภูเขาหญิง (ភ្នំប្រុសភ្នំ ស្រី) ซึ่งเป็นนิทานเพียงเรื่องเดียวที่มีรูปภาพประกอบเนื้อเรื่อง โดยนิทานเรื่องอื่น ๆ จะมี ภาพประกอบในตอนต้นเรื่องเท่านั้น ทำให้การเรียนรู้นิทานเรื่องนี้มีความสุขและเห็นภาพของเนื้อ เรื่องได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3) ภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน

แบบเรียนภาษาเขมรเป็นแบบเรียนที่รัฐเป็นผู้กำหนดเนื้อหาในแบบเรียน การที่ แบบเรียนจะบรรจุเนื้อหาใดบ้างลงในแบบเรียน รัฐจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ อีกทั้งเนื้อหาในแบบเรียนต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติที่ต้องการให้เยาวชน กัมพูชามีความรู้ทางด้านทักษะภาษาเขมรควบคู่ไปกับการเรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ แบบบูรณาการ การศึกษา ดังนั้นเนื้อหาที่เป็นนิทานจะต้องแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่รัฐต้องการที่จะเสริมสร้างปลูกฝัง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ให้กับเยาวชนกัมพูชาควบคู่กันไปด้วย

จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 38 เรื่อง พบว่า เนื้อหาได้สอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 51 ตารางแสดงลักษณะการนำมาใช้และภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องนิทาน	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
1	เรื่องพี่น้องสองคน (បងប្អូនពីរនាក់)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	ความปรองดองกันใน ครอบครัว

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องนิทาน	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
2	เรื่องข้าวเปลือก (สรวุ)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3	เรื่องพระเจ้าพรหมทัตกับพญามดดำ(สรวุ ชฎาบุญฤทธิ์สิงห์สรวุสรวุเสนา)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	การเลือกคบคนที่ดี
4	เรื่องอุปนิสัยของบุ ผุง (จัญจันรบล่องโลก บิ ผุง)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	ใช้สติปัญญาในการ แก้ปัญหา
5	เรื่องปราสาทสวายนงค์ (ปราสาทสวายนงค์)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	ความรักชาติบ้านเมือง
6	เรื่องนกกระสากับอึกา (กุกสิงห์กุก)	แต่งใหม่เพื่อใช้ ในแบบเรียน	ความรักกันในหมู่เพื่อน
7	เรื่องสงครามระหว่างคางคกและตา พรหม (สรวุจัญจันรบล่องโลก บิ ผุง)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
8	เรื่องสุนัขจิ้งจอก (ชชก)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความสามัคคีกัน
9	เรื่องเต้า มือ ปาก กระเพาะ (เต้า มือ ปาก กระเพาะ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความสามัคคีกัน
10	เรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน (กุกสิงห์กุกสรวุเสนา)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความรักในอาชีพ
11	เรื่องอย่าทำตามพี่ (กุกสิงห์กุก)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี
12	เรื่องพระราชา कुमार 4 พระองค์ต้องเลือก 1 พระองค์มาครองราชย์ (พระราชา कुमार 4 พระองค์ต้องเลือก 1 พระองค์มาครองราชย์ สรวุจัญจันรบล่องโลก บิ ผุง)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	การเลือกผู้นำที่ดี
13	เรื่องกงเฮียน (คังบัก)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	การเป็นพลเมืองที่ดี
14	เรื่องสมบัติพ่อฉัน (กังกบัก)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	การรู้จักหน้าที่ของตน
15	เรื่องพนมบุรี (กุกบิ)	ตัดตอนและ	การรู้จักหน้าที่ของตน

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องนิทาน	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
		แก้ไขเนื้อหา	
16	เรื่องบุรุษยากจนปลุกกระท่อมใกล้บ้าน เศรษฐีทำตามเศรษฐี (บุรุษกษัตริย์สังฆฆูมโกฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุ โฏบ้บ้บ้บ้)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	มีความมานะพยายาม
17	เรื่องเพื่อนसानิต (ยิตุฎุฎุฎุฎุ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความมานะพยายาม
18	เรื่องปลาปากดาบ (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	มีเป้าหมายในชีวิต
19	เรื่องการหวนคืนของอุยลิส (หึฎุฎุฎุฎุ วิฎุฎุฎุ-Le Retour d'Ulysse)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	ความกล้าหาญ
20	เรื่องสมัน หนุ เต่าและอิกกา (ฎุฎุฎุ ฎุฎุฎุ ฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	นำมาปรับปรุง และแก้ไข	การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
21	เรื่องทาโตกับไฟไหม้ข้าว (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความรับผิดชอบ
22	เรื่องหม้อ 4 เท้า (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ ในแบบเรียน	ความขยันหมั่นเพียร
23	เรื่องกัลยาณมิตร (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
24	เรื่องความรับผิดชอบของศรีธนะขั้ย (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรับผิดชอบ
25	เรื่องเจ้าบอดกับเจ้าใบ้ (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
26	เรื่องภูเขาชาย ภูเขาหญิง (ฎุฎุฎุฎุ ฎุฎุฎุ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ ในแบบเรียน	คุณค่าความมนุษย์
27	เรื่องสร้อยคอที่หายไป (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	ความยุติธรรม
28	เรื่องศรีธนะขั้ยใช้เล่ห์กลกับนักปราชญ์จีน (ฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุฎุ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ใช้สติปัญญาในการ แก้ปัญหา

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องนิทาน	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
29	เรื่องภูเขาสุพรรณกาลี (กุสุมตณิกาคณิ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความภาคภูมิใจในชาติ
30	เรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญ (กัมเบ็ทภทตณิคุเตฏ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความภาคภูมิใจในชาติ
31	เรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณี ดอกหมาก 3 ช่อ (เม็ชกัมเบ็ทจัมเญ็ชฎาสุภาบี)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ
32	เรื่องภูเขาบายงโก จังหวัดตาแก้ว (กุฎาเย็งเคม เสาเฮตุลาไกร)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความภาคภูมิใจในชาติ
33	เรื่องปราสาทนครวัด (ปราสาทหตุรตุ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความภาคภูมิใจในชาติ
34	เรื่องประเพณีลอยกระทิป ไหว้ พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (บตุลลตบรูจิบ สัตะปะไร หกหัมบุค)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	สืบสานศิลปวัฒนธรรม ของชาติ
35	เรื่องพระพัน (ปะระตาส)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	ความกตัญญูต่อบิดามารดา
36	เรื่องนิยายตาเค็ลียงเมือง (เว็งหุกตาบุงเบ็ง)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความรักชาติบ้านเมือง
37	เรื่องพนมเนียงกงเรีย (กุฎาตคเม็)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความภาคภูมิใจในชาติ
38	เรื่องพ่อตาเลือกลูกเขย (ช็ตุคเกुकเม็สทูลบรูสา)	นำมาจาก ต้นฉบับทั้งเรื่อง	ความขยันหมั่นเพียร

จากตารางภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นนิทานพบว่า เนื้อหา
จำนวน ทั้งสิ้น 38 เรื่องได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 22 ลักษณะดังนี้ 1) ความ
ปรองดองกันในครอบครัว 2) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) การเลือกคบคนที่ดี 4) การใช้
สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา 5) ความรักชาติบ้านเมือง 6) ความรักกันในหมู่เพื่อน 7) ความสามัคคี
8) ความรักในอาชีพ 9) การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 10) การเลือกผู้นำที่ดี 11) การเป็นพลเมืองที่ดี

12) การรู้จักหน้าที่ของตน 13) ความมานะพยายาม 14) มีเป้าหมายในชีวิต 15) ความกล้าหาญ 16) ความรับผิดชอบ 17) ความขยันหมั่นเพียร 18) คุณค่าความเป็นมนุษย์ 19) ความยุติธรรม 20) ความภาคภูมิใจในชาติ 21) ความกตัญญูต่อบิดามารดา 22) การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดแทรกในเนื้อหาที่เป็นนิทานพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความภาคภูมิใจในชาติ เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏมากที่สุดโดยพบเนื้อหาแต่ละ 5 เรื่อง รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี ด้านความสามัคคี ด้านความมานะพยายาม ด้านการรู้จักหน้าที่ของตนและความรักชาติบ้านเมืองโดยพบเนื้อหาแต่ละ 2 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า รัฐผู้ซึ่งกำหนดเนื้อหาในแบบเรียนต้องการให้เยาวชนให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ควรมีให้แก่กันและกัน เพราะการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะเป็นพลังที่สำคัญของการเกิดคุณธรรมในด้านต่าง ๆ อีกมากมายไม่ว่าจะเป็นความสามัคคีกัน ความเมตตาปราณีและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญของประเทศที่กำลังพัฒนาและการสร้างประเทศให้มีความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ส่วนด้านความภาคภูมิใจของชาติแบบเรียนได้เน้นย้ำเช่นเดียวกันเพราะเนื้อหาที่เป็นนิทานส่วนใหญ่จะสอนเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมอยู่แล้วแต่การที่เนื้อหาที่เป็นนิทานเน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับความภาคภูมิใจของชาติด้วยแสดงให้เห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนต้องการปลูกฝังให้เยาวชนก็มพูชาที่มีความภาคภูมิใจในชาติของตนควบคู่ไปกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของคนในชาติ อันจะเป็นพลังที่สำคัญทำให้ประเทศชาติมีการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ผ่านเนื้อหาที่เป็นนิทานในแบบเรียน

3.2.3.2 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นความเรียง

1) ที่มาของเนื้อหาที่เป็นความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมร

เนื้อหาความเรียงที่ปรากฏในทักษะการฟังและการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีจำนวนทั้งสิ้น 73 เรื่อง โดยแบ่งเป็นเนื้อหาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 13 เรื่อง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 เรื่อง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 เรื่อง และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 11 เรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 52 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องข้าวเปลือก (ត្រូវ)	หนังสือวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรม ต่างประเทศสำหรับครูพนมเปญ ปี ค.ศ.1989 (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរបរទេសនៅ គុកោសល្យភ្នំពេញឆ្នាំ១៩៨៩)
2	เรื่องฉันทิไปแล้ว (ខ្ញុំខុសហើយ)	หนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปี ค.ศ.2001 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៧ របស់ក្រសួងអប់រំឆ្នាំ២០០១)
3	เรื่องการโฆษณาสินค้า (ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มา ของเนื้อหา
4	เรื่องการเล่นชักกะเย่อ (ល្បែងប្រជាប្រិយខ្មែរ)	หนังสือการเล่นยอดนิยมเขมร (សៀវភៅ ល្បែងប្រជាប្រិយខ្មែរ) แต่งโดย จาบ ปิน (ចាប ពិន) ปี ค.ศ.1964
5	ทักษะการอ่าน เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (យើងត្រូវគោរពទង់ជាតិ)	เรื่องการเขียนภาษาเขมร (សរសេរតាមសូត្រ ខ្មែរ) ของ ป่า วรรณ (ប៉ា វណ្ណ)
6	เรื่องระบำตริช (របាំត្រីជី)	หนังสือระบำที่เป็นที่นิยมของเขมร ปี ค.ศ. 1964 (សៀវភៅរបាំប្រជាប្រិយខ្មែរឆ្នាំ១៩៦៤)
7	เรื่องเขาวนกันพูซา (យុវជនកម្ពុជា)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มา ของเนื้อหา
8	เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา (ការប្រើប្រាស់ដីរបស់កសិករយើង)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มา ของเนื้อหา
9	เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า (អត្ថបទផ្សាយពาណิជ្ជកម្ម)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มา ของเนื้อหา
10	เรื่องประวัติระบำนกยูง (ប្រវត្តិរបាំក្លោក)	หนังสือระบำที่เป็นที่นิยมของเขมร เผยแพร่โดย พุทธศาสนบัณฑิต ค.ศ.1964 (សៀវភៅរបាំប្រជាប្រិយខ្មែររបស់ពុទ្ធសាសន បណ្ឌិត្យគ.ស១៩៨២)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
11	เรื่องระบำรำวง (รាំรำวง)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของเนื้อหา
12	เรื่องคำพุทธภาษิต สุภาษิตและคำทาย (ตักขุสฺสោ ก สฺกาสิตฺตํ นินฺตักขุ បណ្ណា)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของเนื้อหา
13	เรื่องประวัติการเรียกร้องเอกราช (ប្រវត្តិទាមទារឯករាជ្យជាតិខ្មែរ)	หนังสือการประชุมพระราชกรณียกิจเรียกร้องเอกราชของประเทศกัมพูชา วันที่ 10 เดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1967 (សៀវភៅសន្តិសិទ្ធិពីព្រះរាជបូជនីយកិច្ចទាមទារឯករាជ្យជូនប្រទេសកម្ពុជាថ្ងៃ១០ខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ ១៩៦៧)
14	เรื่องวัตถุประสงค์ (គោលបំណង)	หนังสือเรื่อง การพัฒนาตนเอง ปี ค.ศ.2002 (សៀវភៅការអភិវឌ្ឍខ្លួនឯង ឆ្នាំ ២០០២)

ตารางที่ 53 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องชีวิตบนเรือ (ជីវិតលើនាវា)	หนังสือเขียนภาษาเขมร (សៀវភៅសរសេរតាមសូត្រ) ของ ซิม ปิว (ដឹម ពៅ)
2	เรื่องการประกาศรับสมัครงาน (សេចក្តីជូនដំណឹងពីការប្រើសេវាសេវាបុគ្គលិក)	หนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปี ค.ศ.2001 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៧ របស់ក្រសួងអប់រំឆ្នាំ២០០១)
3	ทักษะการอ่าน เรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต (សម្តេចសង្ឃរាជជូនណាត)	หนังสือพระราชประวัติสมเด็จพระสังฆราช เรียบเรียงโดย ภิกขุปัญญาวิมโล ถีม วาสนา ปี ค.ศ. 2004 (សៀវភៅព្រះរាជជីវប្រវត្តិសម្តេចព្រះសង្ឃរាជ រៀបរៀងដោយភិក្ខុបញ្ញារិមលោ លីម វាសនា ២០០៤)
4	เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (ជីវប្រវត្តិឧកញ៉ាសុន្ទរវោហារ មុក)	หนังสืออักษรศาสตร์เขมรศตวรรษที่ 19 “สิ่ง หุกที่” ปี ค.ศ. 2003 (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរសតវត្សទី១៩ បឹង ហុកឌី ២០០៣)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
5	เรื่องอาชวาทคือความซื่อตรง (ภาคผู้ระตีการทรง)	หนังสือเรื่อง พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (เสด็จนิวัติไทย) ผู้แต่งคือ อินทปัญญาภิกขุ เสง มณีจินดา (ศาสตราจารย์กิตติคุณ มณีจินดา) เผยแพร่เมื่อปี ค.ศ. 1995
6	เรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (จิตติคุณิตติคุณ)	หนังสือ หลักภาษาเขมรระดับกลางและระดับสูง (เสด็จนิวัติไทย) เผยแพร่โดยมูลนิธิชัชวาลย์ (มูลนิธิชัชวาลย์)
7	เรื่องเจ็ดเจ็ด (จิตติคุณ)	หนังสือวรรณกรรม ระดับชั้นที่ 6 กระทรวงทบอกรม ปี ค.ศ.1984 (เสด็จนิวัติไทย) ๑๘๘๕
8	เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (สบุตฺรสุรสุขจุกิตฺติคุณ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของเนื้อหา
9	เรื่องโทรศัพท์ (จรมัน)	นิตยสารกรุงโทรศัพท์เลข 52 ปี ค.ศ.2009 (จรมันผู้จัดพิมพ์จรมันเลข ๕๒๒๐๐๙)
10	เรื่องข้อความประกาศ (เสชคฺติบรูคาสต์คิยาส)	หนังสือพิมพ์เกาะสันติภาพ (kohsantepheapdialy)
11	เรื่องสูบบุหรี่ทำให้เสียสุขภาพ (ผู้จัดทำสารานุกรมสุขภาพ)	เอกสารโครงการเอกสารยาสูบกับสุขภาพ เรียบเรียงโดยกระทรวงทบอกรม ยวชนและกีฬา (นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์) ผู้แต่งคือ ชาญณรงค์ และ กัญญา
12	เรื่องการมอบงานให้รับผิดชอบ (การปกครองการบริหารงาน)	หนังสือเรื่อง วิธีการควบคุมและการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ (วิธีศึกษา โครงการปกครองและบริหารงาน) ผู้แต่งคือ มาซีสิดา กุณยสิริ (ศาสตราจารย์ กุณยสิริ) เผยแพร่ปี ค.ศ.2003
13	เรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง (ผู้แต่งคือ ชาญณรงค์)	หนังสือการพัฒนาตนเอง (เสด็จนิวัติไทย) ๒๐๐๒ ผู้แต่งคือ จันท ฤทธิ (เนกษัตริย์) ปี ค.ศ. 2002

ตารางที่ 54 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องพระนางอินทรเทวี (ព្រះនាងឥន្ទ្រទេវី)	หนังสือภาษาเขมร ชั้นที่ 9 ของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.2006 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៩ របស់ក្រសួងអប់រំបោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៦)
2	เรื่องความขัดแย้ง (ទំនាស់)	หนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นที่ 8 ของกระทรวง ศึกษา ปี ค.ศ.2007 (សៀវភៅភាសាខ្មែររបស់ ក្រសួងអប់រំបោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៧)
3	เรื่องผู้ประกาศข่าว (អ្នកនិយាយទូរទស្សន៍)	หนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นที่ 9 ของกระทรวง ศึกษา ปี ค.ศ.2005 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី ៩របស់ក្រសួងអប់រំបោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៥)
4	เรื่องหลุยส์ ปาสเตอร์ (លោកប៉าส្ទ័រ- Louis Pasteur)	หนังสือการสอนสำหรับครู กระทรวงศึกษา (សៀវភៅគ្រូបង្រៀន ក្រសួងអប់រំ)
5	ทักษะการอ่าน เรื่องชีวประวัติพระกนิษฐาภาณุ (ជីវប្រវត្តិអ្នកព្រះកិរម្យភាសាអ្នី)	หนังสืออักษรศาสตร์เขมร ศตวรรษที่ 20 (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរសតវត្សរ៍ទី ២០) ของ คิง ฮุกดี (เบ๊ង ហุกดี)
6	เรื่องพุทธประวัติสังเขป (ពុទ្ធប្រវត្តិសង្ខេប)	หนังสือปริศนาพุทธประวัติ (ប្រស្នាពុទ្ធប្រវត្តិ)
7	เรื่องความภาคภูมิใจในชาติเขมร (មោទនភាពជាតិខ្មែរ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของ เนื้อหา
8	เรื่องกัมพูชาบ้านเกิดที่เป็นที่รัก (កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហា)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของ เนื้อหา
9	เรื่องฉันถูกเขาพูดประชดประชัน (ខ្ញុំត្រូវគេនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល)	หนังสือวิธีการบริหารมนุษย์ให้มีศักยภาพสูงสุด แต่งโดยมาซีซิดา โกลด์ซีกิ เผยแพร่ปี ค.ศ.2003 (ឯកសារវិធីសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងនិងប្រើ ប្រាស់មនុស្សឱ្យអស់ពីសមត្ថភាព របស់លោក ម៉ាស៊ីស៊ីតាកូណុស៊ីកិ ឆ្នាំ២០០៣)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
10	เรื่องสามัคคีธรรม (สาขาศิลป์)	หนังสือปัญหาความสามัคคี ของสมาคมเพื่อน โรงเรียนบาลีกัมพูชา เผยแพร่ปี ค.ศ.1953 (เล่มแรกสาขาศิลป์ของสมาคมศิษย์ สภาบาลีกัมพูชา ๑๙๕๓)
11	เรื่องการค้นหาของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (การบุกเบิกประเทศโคลัมเบีย) Christophe Colomb- Christophe Colomb)	หนังสืออัจฉริยะบุคคลในโลก (เล่มแรก บุคลิกพิเศษเด็ก)
12	เรื่องเป้าหมายในชีวิต (จิตสำนึก)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของ เนื้อหา
13	เรื่องละครเขมร (เขมรโบราณ)	หนังสือวัฒนธรรมอารยธรรมเขมร (เล่มแรก วัฒนธรรม-ประวัติศาสตร์) ของ สุร มุขเสียง และ ทิด เสียง (เล่มแรก มุขเสียง และ จิต เสียง) ปี ค.ศ. 2005
14	เรื่องการโฆษณา (หีบห่อ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของ เนื้อหา
15	เรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (จิตสำนึก)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของ เนื้อหา
16	เรื่องคุณค่าในความเชื่อใจ (การเชื่อใจ)	หนังสือวิธีการบริหารมนุษย์ให้มีศักยภาพสูงสุด แต่งโดยมาซซิดา โกลุซึกิ เผยแพร่ปี ค.ศ.2003 (ฉบับแปลภาษาไทย การคบค้าและ ประสพสุขของมนุษย์สัมพันธ์ ข้ามวัฒนธรรม ๒๐๐๓)
17	เรื่องข้อคิดจากบุคคลสำคัญ (อุทิศให้บุคคลสำคัญ) จำนวน 6 คน คือ สมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต, พระ นางอินทรวดี, พระมหากษัตริย์เขมร ราชวงศ์ศรีมาระ, พระภิกษุวิริยบัณฑิต บางขัน, มาร์ติน ลูเธอร์	หนังสือประวัติวรรณกรรมเขมร ของ ลาง หาบ อาน ค.ศ.1967

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
		អ្នកស្រីប៉ែនប៉ុណ្ណាអើត គ.ស.២០០៨)
6	เรื่องพิธีแต่งงานของชาวอินเดียโบราณ (มติฎีกาการบวชสงฆ์) (มติฎีกาการบวชสงฆ์) (มติฎีกาการบวชสงฆ์)	หนังสือวัฒนธรรม อารยธรรมเขมรอินเดีย ปาง ขาด ค.ศ.1970 (វប្បធម៌ អរិយធម៌ខ្មែរឌីណា ប៉ាង ខាត់ គ.ស.១៩៧០)
7	เรื่องปราสาทบันทายศรี (ប្រាសាទបន្ទាយស្រី)	หนังสือมัคคุเทศก์นคร ภาค 2 ของ ปาง ขาด และประวัติศาสตร์เขมร ของ ตรึง งาม (មគ្គុទ្ទេសក៍នគរ ភាគ២ ប៉ាង ខាត់ និងប្រវត្តិ សាស្ត្រខ្មែរ ត្រឹង ងា)

ตารางที่ 56 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องความเชื่อ (ជំនឿ)	หนังสืออารยธรรมเขมร ของ สุน มุขเขียง ทิด เสียง เจีย ชิน (សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែររបស់ លោកស្រី មុយឃៀង ទិតសៀង ជា ឈិន)
2	เรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (ទំនុកច្រៀងនិងរបាំស្នែងទន្សោង)	เรื่องระบำที่เป็นที่นิยมเขมร เรียบเรียงโดย จาย - ปิน ปี ค.ศ.1964 (រឿងរបាំប្រជាប្រិយខ្មែរ រៀបរៀងដោយលោក ចាប-ពិន និតនូនេ គ.ស.១៩៦៤)
3	เรื่องชีวิตคนยากจน (ជីវិតទុគ៌តជន)	แต่งใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนโดยไม่ระบุที่มาของ เนื้อหา
4	ทักษะการอ่าน เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (ការវិវត្តនៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	หนังสืออารยธรรมเขมร ของตรึง งาม ปี ค.ศ. 1975 (សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែរ ត្រឹង ងា គ.ស.១៩៧៥)
5	เรื่องประเพณีเวลาเกิด (ប្រពៃណីនៅពេលកើត)	หนังสืออารยธรรมเขมร ของ ตรึง งาม ปี ค.ศ. 1975 (សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែរ ត្រឹង ងា គ.ស.១៩៧៥)

កំរិត	ចំនងជំនាញ	ឈ្មោះនៃការងារ
6	ការងារសំខាន់ៗ ក្នុងវិទ្យាសាស្ត្រ និងបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (គោលគំនិតសំខាន់នៃសាស្ត្រ ប្រាសាទនិងព្រះពុទ្ធសាស្ត្រ)	ការងារវិទ្យាសាស្ត្រ ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ភាគ 2 នៃ ស៊ុន សារុន (ស្ថាប័នស្រុក អរិយធម៌ខ្មែរភាគទី២ របស់ លោក សរ សារុន)
7	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ នៃ ស៊ុន សុខុម ធីតា ភិក និង ធីតា ឌីន ឆ្នាំ គ.ស.2005 (សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែរ របស់លោក សុខុម ធីតា លោក ធីតា ឌីន លោក ធីតា ឌីន គ.ស.២០០៥)
8	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (អាណាចក្រខ្មែរ)	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ឆ្នាំ គ.ស.1972 (ទស្សនវិជ្ជាខ្មែរ គ.ស.១៩៧២)

តារាងទី 57 ឈ្មោះនៃការងារដែលបានរៀនក្នុងប្រព័ន្ធនៃការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ 6

កំរិត	ចំនងជំនាញ	ឈ្មោះនៃការងារ
1	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (ពិធីបុណ្យប្រពៃណី)	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ នៃការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ឆ្នាំ 2007 (សៀវភៅដំណើរការបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ខ្មែរ មើលតាមពិធីបុណ្យប្រពៃណីឆ្នាំ២០០៧)
2	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (ពិធីបុណ្យប្រពៃណី)	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ នៃការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ឆ្នាំ 2007 (សៀវភៅដំណើរការបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ខ្មែរ មើលតាមពិធីបុណ្យប្រពៃណីឆ្នាំ២០០៧)
3	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (វិទ្យាសាស្ត្រខ្មែរ)	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ នៃការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ឆ្នាំ 2005 នៃ ស៊ុន សុខុម ធីតា (វិទ្យាសាស្ត្រ ខ្មែរ ក្នុងសៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែរឆ្នាំ២០០៥ របស់ សុខុម ធីតា)
4	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (វិទ្យាសាស្ត្រអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ នៃការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ ភាគ 1 នៃ ការងារបុព្វបុរាណសាស្ត្រ (សៀវភៅប្រវត្តិអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ ភាគ១ របស់លោក លាង ហាប់អាន)

រំពឹង	ឈ្មោះ	ឈ្មោះ
		<p>អង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ ឆ្នាំ ១៩៧០ - ១៩៧៥ ខ្មែរ វប្បធម៌ខ្មែរ និងអង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ ឆ្នាំ ២០ របស់ស្ថាប័ន (សៀវភៅអក្សរ សិល្ប៍ខ្មែរ ១៩៧០-១៩៧៥ របស់ស្ថាប័ន ហាក់ វប្បធម៌ និងសៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ សតវត្សទី២០ របស់ស្ថាប័ន ហាក់)</p> <p>អង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ខ្មែរ ៣៥ របស់ស្ថាប័ន របស់ស្ថាប័ន របស់ស្ថាប័ន (សៀវភៅកំណត់ត្រាសម័យកម្ពុជា ជាប្រជាធិបតេយ្យ ទំព័រ១៥ របស់ស្ថាប័ន ណា សុខា រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា)</p>
5	<p>រឿងសិល្បៈខ្មែរ (សិល្បៈខ្មែរ)</p>	<p>សៀវភៅវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន (សៀវភៅវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ហាក់)</p>
6	<p>រឿងសិល្បៈខ្មែរ (សិល្បៈខ្មែរ)</p>	<p>អង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ២០០៥ របស់ស្ថាប័ន មុយ ហាក់, ទិត ហាក់, ជា ហាក់)</p>
7	<p>រឿងសិល្បៈខ្មែរ (សិល្បៈខ្មែរ)</p>	<p>អង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ១៩៩៤ (សៀវភៅវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ១៩៩៤)</p>
8	<p>រឿងសិល្បៈខ្មែរ (សិល្បៈខ្មែរ)</p>	<p>អង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ២០០៧ (សៀវភៅវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ២០០៧)</p>
9	<p>រឿងសិល្បៈខ្មែរ (សិល្បៈខ្មែរ)</p>	<p>អង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ២០០៧ (សៀវភៅវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ២០០៧)</p>
10	<p>រឿងសិល្បៈខ្មែរ (សិល្បៈខ្មែរ)</p>	<p>អង្គការវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ១៩៧៥ (សៀវភៅវប្បធម៌ខ្មែរ របស់ស្ថាប័ន ឆ្នាំ ១៩៧៥)</p>

ว่าจะเป็นด้านภาษา วรรณกรรม การเมืองการปกครอง วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณี อีกทั้งแบบเรียนยังได้นำเนื้อหาจากหนังสือที่แต่งโดยชาวญี่ปุ่นโดยมีเนื้อหาที่สอนเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำอีกด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่าการนำเนื้อหาที่มีผู้แต่งเป็นชาวญี่ปุ่น ทำให้ผู้วิจัยคิดว่า ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ช่วยเหลือประเทศกัมพูชาทางด้านการศึกษาเป็นอย่างมาก การนำเนื้อหาที่มีผู้แต่งเป็นชาวญี่ปุ่นมาบรรจุเนื้อหาลงในแบบเรียนจึงเป็นการให้เกียรติประเทศญี่ปุ่น อีกทั้งเนื้อหาในการสอนเป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำยิ่งทำให้เนื้อหาที่มีความน่าเชื่อถือเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน

นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาอีกส่วนหนึ่งไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนนี้ จะเห็นว่า เนื้อหาที่แบบเรียนได้แต่งขึ้นใหม่ส่วนใหญ่จะเป็นการสอนเกี่ยวกับวิถีชีวิต สังคมและวัฒนธรรมของชาวกัมพูชาทั้งสิ้น เช่น เรื่องเยาวชนกัมพูชา (យុវជនកម្ពុជា) เรื่องกัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก (កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហា) เรื่องเป้าหมายชีวิต (ទិសដៅនៃជីវិត) เรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (ជីវិតคืជាការต่อสู้) และเรื่องระบำรำววง (របាំรำวง) เป็นต้น

2) รูปแบบการนำเนื้อหาการศึกษาในแบบเรียน

จากการศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 พบว่า เนื้อหาความเรียงที่ปรากฏในแบบเรียนเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนเนื้อหาหรือตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับเดิมโดยจะปรากฏข้อความตอนท้ายของเนื้อหาคือ คำว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីเรื่อง) และคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងកែសម្រួលពីសៀវភៅ) ซึ่งจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาเกือบทุกเรื่องจะมีเพียงบางเรื่องเท่านั้นที่ไม่ปรากฏข้อความตอนท้ายของเนื้อหาซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เนื้อหาบางส่วนเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนมาจากต้นฉบับโดยไม่มีการแก้ไขและเนื้อหาบางส่วนได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนที่จะบรรจุลงในแบบเรียนและมีบางเนื้อหาที่ไม่ได้ระบุที่มาซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน ดังนั้นรูปแบบการนำเนื้อหาความเรียงมาศึกษาในแบบเรียนมี 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1) ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาความเรียงจากต้นฉบับมาตัดตอนเนื้อหาบางส่วนแล้วบรรจุลงในแบบเรียนโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหามีจำนวนทั้งสิ้น 28 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนในตอนท้ายของเรื่องว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីเรื่อง) ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนบางส่วนจากต้นฉบับโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหาพบว่า เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญของประเทศและของโลก เช่น เรื่องประวัติสมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต (សម្តេចសង្ឃរាជជួនណាត), เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (ជីវประวัติឧកញ៉ាសุนทรโวหาร), เรื่องการค้นหาของคริสโตเฟอร์

โคลัมบัส (การุณกรบស់เนกคริสต์ศุข คุญ์- Christophe Colomb- Christophe Colomb) เรื่อง พระนางอินทรเทวี (ประธาสถ์ฐเรวี) และยังมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับภาษาและศิลปวัฒนธรรมของกัมพูชา เช่น เรื่องที่มาของอักษรเขมร (บุรทโธหกรุญ์) เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (การวิฤโธ หกรุญ์ลัญ์) เรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (จีสุกฏ์รึญ์ และรบั โสฎ์จเรฎ์) นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักชาติบ้านเมืองด้วย เช่น เรื่องประวัติการเรียกร้องเอกราช (บุรฤทธาษธกรฎ์) และเรื่องชีวิตเขมรในรอกเวจี (นิริทโธฎ์) เป็นต้น

2.2) ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาความเรียงจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนบรรจุลงในแบบเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น 28 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนในตอนท้ายของเนื้อเรื่องว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (นิกรฎ์ และนิกรฎ์) ซึ่งเนื้อหาที่ได้ตัดตอนและแก้ไขจากต้นฉบับ ส่วนใหญ่เนื้อหาจะเกี่ยวกับการสอนทางด้านคุณธรรมจริยธรรมและความรักชาติบ้านเมือง เช่น เรื่องอาชวะคือความซื่อตรง (ภาฎ์) เรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง (นิฎ์) เรื่องสามัคคีธรรม (สาคฎ์) เรื่องคุณค่าในความเชื่อใจ (สฎ์) เรื่องภารกิจของพลเมืองสำหรับบ้านเกิด (การกฏ์) เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (เบ็งฎ์) อีกทั้งเนื้อหาบางส่วนที่ได้ตัดตอนและแก้ไขยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษาและศิลปวัฒนธรรมของชาติอีกด้วย เช่น เรื่องระบำโบราณเขมร (รบั) เรื่องวรรณกรรมเขมร (หกรุญ์) เรื่องประเพณีการแต่งงานของเขมร (บุรโธ) เป็นต้น

2.3) การแต่งเนื้อหาใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน

เนื้อหาความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรมีเนื้อหาที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาซึ่งผู้วิจัยจึงได้กำหนดเนื้อหาที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาเป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 16 เรื่องคือ เรื่องการโฆษณาสินค้า (การฎ์) เรื่องเยาวชนกัมพูชา (บุรฎ์) เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา (การฎ์) เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า (การฎ์) เรื่องระบำรำวง (รบั) เรื่องคำพุทธสุภาษิต สุภาษิต และคำทาย (การฎ์) เรื่องการประกาศรับสมัครงาน (สฎ์) เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (สฎ์) เรื่องข้อความประกาศ (สฎ์) เรื่องความภาคภูมิใจในชาติเขมร (สฎ์) เรื่องกัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก (การฎ์) เรื่องเป้าหมายชีวิต (จีสุกฏ์) เรื่องการโฆษณา (การฎ์) เรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (นิริท) เรื่องความเชื่อ (นิฎ์) และเรื่องชีวิตคนยากจน (นิริท) เป็นต้น

จะเห็นว่า เนื้อหาความเรียงที่แต่งขึ้นใหม่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่สอนเกี่ยวกับวิถีชีวิตทั่วไปของชาวกัมพูชาและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรักชาติและความภาคภูมิใจของชาติ ซึ่งการแต่งความเรียงขึ้นใหม่โดยไม่ได้ตัดตอนมาจากเอกสารอื่นจะทำให้เราสามารถเห็นมุมมองทางความคิดในด้าน ๆ จากเนื้อหาที่รัฐเป็นผู้กำหนดทิศทางของเนื้อหาได้อีกด้วย

3) ภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นความเรียง

จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 73 เรื่อง พบว่า เนื้อหาได้สอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 58 ตารางภาพสะท้อนลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นความเรียง

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องความเรียง	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
1	เรื่องข้าวเปลือก (สฺรฺร)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	การช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน
2	เรื่องฉันทิตไปแล้ว (อุ๋อุสเบ็ย)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความสุขเรียบร้อย
3	เรื่องการโฆษณาสินค้า (การผูกขาดผูกข)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	ความซื่อสัตย์
4	เรื่องการเล่นชักกะเย่อ (ไถ่ขง ชาติข)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ
5	เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (เข็ขง ชาติข)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความรักชาติบ้านเมือง
6	เรื่องระบำตรุษ (รขข)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ
7	เรื่องเขารชนกัมพูชา (ขขข)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	การเป็นพลเมืองที่ดี
8	เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรเรา (การขขขขข)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	รักในอาชีพและการ ทำงาน
9	เรื่องข้อความการโฆษณาสินค้า (ขขขขข)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	การรับข้อมูลข่าวสาร

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องความเรียง	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
38	เรื่องการค้นหาของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (การุณกรบស់เนากฎีกุญ- Christophe Colomb- Christophe Colomb)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีเป้าหมายในชีวิต
39	เรื่องเป้าหมายในชีวิต (ฉิมเผ่าไรโรฉิม)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	มีเป้าหมายในชีวิต
40	เรื่องละครเขมร (ฅฅฅ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ
41	เรื่องการโฆษณา (หุบฉฅ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	ความสามัคคีกัน
42	เรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (ฉิมฉิมฉิม)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	ความมานะพยายาม
43	เรื่องคุณค่าในความเชื่อใจ (ตโยไรการฉิม)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความเชื่อใจกัน
44	เรื่องข้อคิดจากบุคคลสำคัญ (ฉิมฉิมฉิม)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความมานะพยายาม
45	เรื่องชัยชนะของ กุแบตัง (ฉิมฉิม:บស់เนากฎีกุญ- Pierre Frédy, Baron de Coubertin)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	ความมานะพยายาม
46	เรื่องภารกิจของพลเมืองสำหรับบ้านเกิด (การกฐิมบស់เนากฎีกุญ- ฉิม)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความรักชาติบ้านเมือง
47	เรื่องอาลัยุสา (ฉิม)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความมานะพยายาม
48	เรื่องระบำเคาะกะลา (ฉิม)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ
49	เรื่องลักษณะในภาษาเขมร (ฉิม:ไรโรฉิม)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	มีความรักในภาษาเขมร
50	เรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (ฉิม ฉิม)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความรักชาติบ้านเมือง

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องความเรียง	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
51	เรื่องที่มาของอักษรเขมร (บุรกดโรหกุญโฆ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความรักในภาษาเขมร
52	เรื่องชีวิตเขมรในนรกอเวจี (ជីវិតខ្មែរក្នុងនរកអវិច្ឆី)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
53	เรื่องพิธีแต่งงานของชาวอินเดียโบราณ (ពិធីរៀបការរបស់ជនជាតិសណ្ឋា បុរាណ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ
54	เรื่องปราสาทบันทายสรี (ប្រាសាទបន្ទាយស្រី)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
55	เรื่องความเชื่อ (ជំនឿ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ
56	เรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (ទំនុកច្រៀងនិងរបាំស្នែងទន្សោង)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ
57	เรื่องชีวิตคนยากจน (ជីវិតទុគ្គតជន)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	ความรักชาติบ้านเมือง
58	เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (ការវិវត្តនៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความรักในวรรณกรรม เขมร
59	เรื่องประเพณีเวลาเกิด (ប្រពៃណីនៅពេលកើត)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ
60	เรื่องแนวคิดสำคัญๆ ในศาสนาพราหมณ์ และพระพุทธศาสนา (គោលគំនិតសំខាន់នៃសាសនា ព្រហ្មណ៍និងព្រះពុទ្ធសាសនា)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ
61	เรื่องวรรณกรรมเขมร (អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	มีความรักในวรรณกรรม เขมร
62	เรื่องการจัดงานขงจื้อ (អាពាហ៍ពិពាហ៍ខុងធី)	ตัดตอนและ แก้ไขเนื้อหา	การเลือกคบคนที่ดี
63	เรื่องพิธีเข้าร่วม (ពិធីចូលម្តង)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ

พยายาม 19) ความภาคภูมิใจในชาติ 20) ความสามัคคี 21) ความเชื่อใจกัน 22) มีความรู้ในภาษา และวรรณกรรมเขมร 23) มีความเลื่อมใสในศาสนา 24) การเลือกคบคนที่ดี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องสอดแทรกในเนื้อหาความเรียงพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏมากที่สุด มีเนื้อหาจำนวน 12 เรื่อง รองลงมาคือ ความรักชาติบ้านเมือง มีเนื้อหาจำนวน 10 เรื่อง ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร มีเนื้อหาจำนวน 8 เรื่อง ด้านความเลื่อมใสศาสนา มีเนื้อหาจำนวน 7 เรื่อง และด้านความมานะพยายามและด้านการรับข้อมูลข่าวสารด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีเนื้อหาแต่ละ 5 เรื่อง จะเห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติโดยสอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของชาติไว้หลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่องขนบประเพณีการเกิด ประเพณีการแต่งงานและประเพณีเกี่ยวกับการตาย หรือพิธีกรรมความเชื่อของชาวกัมพูชา ในด้านศิลปวัฒนธรรมมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับระบอบอันเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติไม่ว่าจะเป็นระบอบพระราชทรัพย์ ระบอบโบราณเขมร ระบอบเคาะกะลา ระบอบรำวงและระบอบตรุษ เป็นต้น ส่วนด้านความรักชาติบ้านเมืองและด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมรมีเนื้อหาเท่ากัน แบบเรียนต้องการให้เยาวชนมีความรู้ทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมรควบคู่ไปกับความรักชาติบ้านเมือง นอกจากนี้จะเห็นว่าเนื้อหาความเรียงยังให้ความสำคัญกับความมานะพยายามอันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญของเยาวชนมีเนื้อหาอยู่ในแบบเรียนจำนวน 5 เรื่อง การมีความวิริยะอุตสาหะพยายามจะทำให้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียนและการทำงาน ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านการรับข้อมูลข่าวสารด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่มีเนื้อหาอยู่ในแบบเรียนจำนวน 5 เรื่องเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า ให้ความสำคัญในด้านเทคโนโลยีการสื่อสารซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์และมีความจำเป็นอย่างมากในโลกยุคปัจจุบันนี้

3.2.3.3 ที่มาของเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

1) ที่มาของเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

เนื้อหาวรรณกรรมที่ปรากฏในทักษะการฟังและการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีจำนวนทั้งสิ้น 43 เรื่อง โดยแบ่งเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 13 เรื่องและระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 เรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 59 ที่มาของเนื้อหาวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องกลับไปกลับมา (ยกริฎยศ)	เรื่องวงศ์ตระกูลกำสรด จากหนังสือภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (เรื่องรังกูรทูลกษัตริย์สิบสี่เผ่าเร่ร่อนในอาณาจักรขอม)
2	เรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (พระอาทิตย์ขึ้นแล้ว)	เรื่องวงศ์ตระกูลกำสรดหรือเรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว ฉากที่ 3 (เรื่องรังกูรทูลกษัตริย์สิบสี่เผ่าเร่ร่อนในอาณาจักรขอม) ผู้แต่งคือ หง วนหาก (ช่างฉลุ - ฮง วนฮัก)

ตารางที่ 60 ที่มาของเนื้อหาวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการอ่าน เรื่องอุคตคตินัน (อุคตคตินัน)	วรรณกรรมเรื่อง มาลาดวงจิต ของ นู หาจ ค.ศ. 1972 (เรื่องมาลาดวงจิตอุคตคตินัน มหกรรม ๑๕๗๒)
2	เรื่องเตโชยอด (เตโชยอด)	เรื่องเตโชยอด ผู้แต่งคือ ที จีฮวด ปี ค.ศ.1983 (เรื่องเตโชยอดอุคตคตินัน มหกรรม ๑๕๗๒)
3	เรื่องการเดินทางไปไพลิน (การเดินทางไปไพลิน)	เรื่องกุหลาบไพลิน (กุหลาบไพลิน) ผู้แต่งคือ ลุก แลม (ลุก ไซม) ปี ค.ศ. 1960

ตารางที่ 61 ที่มาของเนื้อหาวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องเตโชยอด (เตโชยอด)	บทละครบาสัก แต่งโดย ที จีฮวด ปี ค.ศ. 1979 (บทละครบาสักอุคตคตินัน มหกรรม ๑๕๗๒)
	ทักษะการอ่าน	

ទី	និទាន	ទីនៃនិទាន
2	និទានអារិយធម៌ (កំហុសអ្នកណា)	និទានរ៉ូមីអូ ទូលីយ៉ា ប្រែដោយ អង្គ ចុងអាក (រឿងរ៉ាវអេស៊ីនិងស៊ីលីយ៉ា ប្រែដោយ លោក ហង្ស ធុនហាក់)
3	និទានការរត់ភៀស (ភ្នាក់ភ្នាក់)	និទានអ៊ីមណូឌីណូ ក្នុងសៀវភៅអាន អក្សរសាស្ត្រ ឆ្នាំទី 7 ឆ្នាំ គ.ស.1982 (រឿងរ៉ាវអ៊ីមណូឌីណូ ក្នុងសៀវភៅអាន អក្សរសាស្ត្រ ឆ្នាំទី 7 ឆ្នាំ 1982)
4	និទានអារិយធម៌ (មហាពោធិវិទ្យា)	និទាន អារិយធម៌ របស់ សាស្ត្រាចារ្យ (រឿងរ៉ាវ អារិយធម៌ របស់ សាស្ត្រាចារ្យ សាស្ត្រាចារ្យ)

តារាងទី 62 ទីនៃនិទានអារិយធម៌ក្នុងប្រព័ន្ធបង្ហាញអារិយធម៌ក្នុងស្ថានភាពសិក្សាឆ្នាំទី 4

ទី	និទាន	ទីនៃនិទាន
1	អារិយធម៌ និទានអារិយធម៌ (ជំនឿ)	និទានអារិយធម៌ របស់ អង្គ ចុងអាក គ.ស.1960 (រឿងរ៉ាវអារិយធម៌ របស់ លោក ច បោះពុម្ពឆ្នាំ 1960)
2	និទានអារិយធម៌ (ព្រះរាមលើកដំបូង)	និទានអារិយធម៌ ដោយ អង្គ ចុងអាក គ.ស.1995 (រឿងរ៉ាវអារិយធម៌ របស់ លោក ច បោះពុម្ពឆ្នាំ 1995)
3	និទានអារិយធម៌ របស់ អង្គ ចុងអាក (បំណងប្រាថ្នារបស់ព្រះបាទស្រីសុរិយោវរ្ម័នទី៧)	និទានអារិយធម៌ របស់ អង្គ ចុងអាក (សង្ខេបអារិយធម៌ របស់ លោក ច បោះពុម្ព ឆ្នាំ គ.ស. 1995)
4	និទានអារិយធម៌ (ទុំទាវ)	និទានអារិយធម៌ របស់ អង្គ ចុងអាក (សៀវភៅរឿងរ៉ាវ របស់ លោក ច បោះពុម្ព ឆ្នាំ គ.ស. 1995)
5	និទានអារិយធម៌ (មាតិកាអារិយធម៌ របស់ អង្គ ចុងអាក)	និទានអារិយធម៌ របស់ អង្គ ចុងអាក (មាតិកាអារិយធម៌ របស់ លោក ច បោះពុម្ព ឆ្នាំ គ.ស. 1995)
6	និទានអារិយធម៌ (ពេទ្យសាស្ត្រ របស់ អង្គ ចុងអាក)	និទានអារិយធម៌ របស់ អង្គ ចុងអាក (និទានអារិយធម៌ របស់ លោក ច បោះពុម្ព ឆ្នាំ គ.ស. 1987)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
7	เรื่องการตัดสินใจของอาทิวา (การล้มเชษฐาธิราช)	เรื่องตลกเพียงปีศาจ แปลโดย แมน เสฎฐารีน เผยแพร่ปี ค.ศ.2002 (นฤนธ์รับส่งฉบับ แปลฉบับลิขสิทธิ์ บกประไพเพียร ไซ้ส เสฎฐารีน ปะ:ตุษฎุ ๒๐๐๒)
8	เรื่องความจริงในสมัยอาณาจักร (ลักษณะนิสัยของอาณาจักรสยาม)	เรื่องหมู่บ้านเดรัจฉาน ปี ค.ศ.1964 – 1965 แต่งโดย ทิม อม และ เตือก อม เผยแพร่ สาธารณะในปี ค.ศ.1971 เผยแพร่โดย กระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.1987 (เรื่องกษัตริย์ รัชกาลที่ ๒-๓ และ ๗ ๑๙๖๔-๑๙๖๕ หุกนิตร ธิษ หัม และ เตือก หัม ปะ:ตุษฎุสาธาณณะ: ๑๙๗๑ ปะ:ตุษฎุเพียรประสงคหะ: ๑๙๘๗)

ตารางที่ 63 ที่มาของเนื้อหาวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องเคโชยอด (เตเผาเย็ด)	เรื่องเคโชยอด ผู้แต่ง ทีจี หวด ปี ค.ศ.2004 (เรื่องเตเผาเย็ด หุกนิตร: ๒๐๐๔)
2	เรื่องสุวรรณสาม (สุพรรณสาม)	หนังสือทศชาติ พุทธศาสนบัณฑิต (แปล: จลนชาติก ๑๙๖๖)
3	เรื่องอาปากุบัติฮิบประภัก (หาตุ้กุดตาค้บิบปะ: ๒๐๐๔)	ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา
4	ทักษะการอ่าน เรื่องขนมไม่ใหญ่ไปกว่าหนาน (นิพนธ์: ๒๐๐๔)	เรื่องตลกเดี่ยว ของภิกขุ: (เรื่อง: ๑๙๑๕)
5	เรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านร้าง (เย็บเย็บ: ๒๐๐๔)	เรื่องหมู่บ้านเดรัจฉาน ผู้แต่ง ทิม คาม และเตือก อม ปี ค.ศ.1964 (เรื่อง: หุกนิตร: ๑๙๖๕)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
		หน้า ๑๕๘๖)
12	เรื่อง การตายที่กล้าหาญของ แฮมเลท (มรณภาพณัฐภาณรชบงก์ไธล)	หนังสือวรรณกรรมต่างประเทศ ระดับที่ 3 ระดับชั้นที่ 9 และ ระดับชั้นที่ 10 เผยแพร่ปี ค.ศ. 1987 (สเปร์เกอหกุรลวิญญูบรเจส กษัตริย์ ๓ ฐาก์จี ๕ ถึง ๕๑๐ ๒๕: ๑๕๘๗)
13	เรื่อง การค้นหาทางสีดา (ผู้เฒ่าโง่งมรณภสสัท)	เรื่อง รามายณะ หนังสือวรรณกรรมต่างประเทศ กระทรวงศึกษา (เรื่องภาษาพจน: สเปร์เกอ หกุรลวิญญูบรเจส ๑๕๘๗)

การศึกษาที่มาของเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า แบบเรียนได้นำเนื้อหาจากวรรณกรรมเขมรที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักจำนวน 16 เรื่อง ดังนี้ 1) เรื่องวงศ์ตระกูลกำสรด (เรื่องรุ่งโรจน์กษัตริย์) 2) เรื่องมาลาตวงจิต (เรื่องภาษาพจน ๕๕๕) 3) เรื่องเตโชยอต (เรื่องเตโชยอต) 4) เรื่องกุหลาบไฟลิน (กษัตริย์) 5) เรื่องซิมคนขับรถยนต์ (เรื่องซิมคนขับรถยนต์) 6) เรื่องมหาโจรชายแดน (เรื่องมหาโจรชายแดน) 7) เรื่องดอกไม้เหี่ยวแห้ง (เรื่องดอกไม้เหี่ยวแห้ง) 8) เรื่องตุ้มเตี้ยว (เรื่องตุ้มเตี้ยว) 9) เรื่องกระบวนชีวิต (เรื่องกระบวนชีวิต) 10) เรื่องครุบ้านนอก (เรื่องครุบ้านนอก) 11) เรื่องหมู่บ้านเศรษฐี (เรื่องหมู่บ้านเศรษฐี) 12) เรื่องโอบอ้อม (เรื่องโอบอ้อม) 13) เรื่องเจ้าแก้วใจ (เรื่องเจ้าแก้วใจ) 14) เรื่องกุหลาบกำแนน (เรื่องกุหลาบกำแนน) 15) เรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า (เรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า) 16) เรื่องเตโชดำดิน (เรื่องเตโชดำดิน) ส่วนวรรณกรรมพุทธศาสนามีจำนวน 3 เรื่องคือ เรื่องทศชาติชาดก (เรื่องทศชาติชาดก) เรื่องมหาเวสสันดรชาดก (เรื่องมหาเวสสันดรชาดก) และเรื่องหงส์ยนต์ (เรื่องหงส์ยนต์) และวรรณกรรมพราหมณ์ศาสนาจำนวน 2 เรื่องคือ เรื่องรามเกียรติ์ (เรื่องรามเกียรติ์) และเรื่องรามายณะจากอินเดีย (ภาษาพจน: ๕๕๕) อีกทั้งยังมีวรรณกรรมต่างประเทศจำนวน 5 เรื่องคือ 1) เรื่องโรมิโอ จูเลียต (เรื่องโรมิโอ จูเลียต) 2) เรื่องตรอเปียงปิศาจ (เรื่องตรอเปียงปิศาจ) 3) เรื่องเกียรติยศหรือความรัก (เรื่องเกียรติยศหรือความรัก) 4) เรื่องปูลวีร์หลินี (เรื่องปูลวีร์หลินี - Paul & Virginie) และ 5) เรื่องแฮมเลท (เรื่องแฮมเลท - Hamlet)

จะเห็นว่า วรรณกรรมเขมรที่เลือกมาบรรจุไว้ในแบบเรียนล้วนแล้วแต่เป็นวรรณกรรมเอกของกัมพูชาทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรมเรื่องตุ้มเตี้ยว เรื่องผกาสรโพน เรื่องมาลาตวงจิต และเรื่องกุหลาบไฟลิน ซึ่งวรรณกรรมเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมสมัยเอกราชของกัมพูชาที่

สะท้อนสภาพสังคม วิถีชีวิตของผู้คนในสมัยนั้น อีกทั้งยังสอดแทรกแนวคิดค่านิยมในด้านความรักชาติ บ้านเมือง ความกล้าหาญและความเสียสละไว้อย่างชัดเจน การนำวรรณกรรมเหล่านี้บรรจุลงในแบบเรียนจะทำให้เยาวชนกัมพูชา มีความรักความสนใจในวรรณกรรมของชาติและสามารถไปต่อยอดการเรียนรู้ได้

นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมพุทธศาสนา วรรณกรรมพราหมณ์ศาสนาและวรรณกรรมต่างประเทศที่สำคัญนำมาบรรจุลงในแบบเรียนอีกด้วย ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า วรรณกรรมต่างประเทศที่บรรจุลงในแบบเรียนจะเป็นวรรณกรรมที่มีต้นฉบับมาจากประเทศฝรั่งเศส อังกฤษและญี่ปุ่น ดังนั้นการเลือกวรรณกรรมที่จะนำมาบรรจุในแบบเรียนจึงมีความเกี่ยวพันกับการเมืองของประเทศและเนื้อหาของวรรณกรรมที่ตัดตอนมาก็มีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในแบบเรียนเช่นเดียวกัน

2) รูปแบบการนำเนื้อหาการศึกษาในแบบเรียน

การศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมที่ปรากฏในแบบเรียนเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนหรือตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับเดิมโดยจะปรากฏข้อความตอนท้ายของเนื้อหาว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីរឿង) และคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងកែសម្រួលពីសៀវភៅ) ซึ่งจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาเกือบทุกเรื่องจะมีเพียงบางเรื่องเท่านั้นที่ไม่ปรากฏข้อความตอนท้ายของเนื้อหาซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า เนื้อหาบางส่วนเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนมาจากต้นฉบับบางส่วนโดยไม่มีการแก้ไข เนื้อหาบางส่วนได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนที่จะบรรจุลงในแบบเรียนและมีบางเนื้อหาที่ไม่ได้ระบุที่มาซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน ดังนั้นรูปแบบการนำเนื้อหาวรรณกรรมมาบรรจุในแบบเรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1) ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาจากวรรณกรรมมาตัดตอนเนื้อหาบางส่วนแล้วบรรจุลงในแบบเรียนโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหา มีจำนวนทั้งสิ้น 31 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนใน ตอนท้ายของเรื่องว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីរឿង) ซึ่งการตัดตอนเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับจะคำนึงถึงเนื้อหาในบทเรียนนั้นเป็นสำคัญ โดยวรรณกรรมที่ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนมาจากต้นฉบับเช่น วรรณกรรมเรื่อง ตุมเตียว (រឿងទុំទាវ) เรื่องกุหลาบไพลิน (កុលាបបៃតង) ส่วนเนื้อหาที่ตัดตอนมาจากวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกันกับเนื้อหาในบทเรียนด้วย

นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมต่างประเทศที่ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับแล้วมาบรรจุลงในแบบเรียนคือ เรื่องอาปากงูทีบเงินหาย (អាប៉ាកុងចាត់ហិបប្រាក់) ซึ่งเป็นละครจาก

ประเทศฝรั่งเศส ตัดตอนเนื้อหาจากวรรณกรรมเรื่อง “คนตระหนี่” (ฌัก กังญาญ) บทประพันธ์ของโมริเย่ (Moliere) เมื่อนำมาบรรจุลงในแบบเรียนไม่ได้ระบุที่มาของเนื้อหา

2.2) ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหา ก่อนบรรจุลงในแบบเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น 12 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนในตอนท้ายของเนื้อเรื่องว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ฌัก บรูว์นัง และ โทแมส บรูว์นัง) ซึ่งเนื้อหาที่ได้ตัดตอนและแก้ไขจากต้นฉบับ ส่วนใหญ่จะเป็นวรรณกรรมที่มีเนื้อเรื่องค่อนข้างยาว การนำเนื้อหามาบรรจุในแบบเรียนจึงต้องมีการตัดตอนเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนเช่น วรรณกรรมเรื่อง รามเกียรติ์ (เวียง กษเกตุ) ได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับโดยในแบบเรียนใช้ชื่อบทอ่านว่า การเดินทางค้นหานางสีดา (ผู้เฒ่าโศภิตะภักต) วรรณกรรมเรื่อง เตโชดำดิน (เวียง เทเหาะฉีฉี) ได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับโดยในแบบเรียนใช้ชื่อบทอ่านว่า เรื่องการขอขมาลาโทษ (การสู้รบ สฤทธ สฤทธ) และเนื้อหาที่ได้ตัดตอนมาจะต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกันกับเนื้อหาในบทเรียนนั้นด้วย ตัวอย่างบทการฟังเรื่อง เตโชดำดิน (เวียง เทเหาะฉีฉี) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 6 เรื่องความรับผิดชอบ (สุนทรียะ จตุร ชุ สฤทธ) เนื้อหาของเรื่องตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากบทละครบาสักเรื่อง เตโชดำดิน เนื้อหาในแบบเรียนเป็นการสังเขปเรื่องเป็นร้อยแก้วเพื่อง่ายต่อการศึกษาในทักษะการฟัง

ตารางที่ 65 ตารางภาพสะท้อนลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

เรื่องที่	ชื่อเรื่องวรรณกรรม	ลักษณะการนำมาใช้	สะท้อนลักษณะอันพึงประสงค์
1	เรื่องกลับไปกลับมา (ชกวิญชก)	ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาบางส่วน	การปรองดองกันในครอบครัว
2	เรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (พระมหาจักรพรรดิ)	ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาบางส่วน	ความพยายาม
3	เรื่องอุดมคติฉัน (ฉกษัตติอุ)	ตัดตอนเนื้อหาบางส่วน	การเคารพกฎหมาย
4	เรื่องเตโชดำดิน (เทเหาะฉีฉี) (บทละคร)	ตัดตอนเนื้อหาบางส่วน	มีความมั่นใจตนเอง
5	เรื่องการเดินทางไปไพลิน (การเชิญผู้เฒ่าโศภิตะ)	ตัดตอนเนื้อหาบางส่วน	ความมานะพยายาม

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องวรรณกรรม	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
20	เรื่องอาปากงูหีบเงินหาย (มหาดำคុងดาต๋บิษฎาต์)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักความเข้าใจกัน
21	เรื่องขนมไม้ใหญ่ไปกว่าทนาน (นั้ษิธต๋ตังนฐาฎุ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักความเข้าใจกัน
22	เรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว (บงบ่บงนฐะฐะฐะฐะ)	เรียบเรียง เนื้อหาใหม่	ความรักชาติบ้านเมือง
23	เรื่องน้ำใจของโพธิกำโบร์ (ฎะฐะฐะฐะฐะ)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหาบางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
24	เรื่องน้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย (นฐะฐะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความกล้าหาญ
25	เรื่องเก้าแก้วใจจร (เซ่เก้ฎะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความกล้าหาญ
26	ตัดตอนจากเรื่อง ตุมเตียว (นฐะฐะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักในวรรณกรรม เขมร
27	เรื่องลัทธิต่างๆ ในศาสนาพราหมณ์ (นฐะฐะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ
28	เรื่องเกณฑ์แรงงาน (บรูษะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
29	เรื่องเกียรติยศหรือความรัก (นฐะฐะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักความเข้าใจกัน
30	เรื่องครูบ้านนอก (นฐะฐะฐะฐะ)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหาบางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
31	เรื่องปูลูวีร์หลินี (เม็งบู่บรูบรู - Paul & Virginie)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักความเข้าใจกัน
32	เรื่องศึกษาเนื้อเรื่องตุมเตียว (นฐะฐะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักในวรรณกรรม เขมร
33	เรื่องรามเกียรติ์ (นฐะฐะฐะ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	การประพฤติ ปฏิบัติตนให้ดี

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องวรรณกรรม	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
34	เรื่องพระเวสสันดร (พระเวสสุวรรณ)	แต่งใหม่เพื่อใช้ใน แบบเรียน	ความเสียสละ
35	เรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือ แผ่นดินเก่า (พระอาทิตย์อุทัยระเห่ไฉนดี ด่า)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
36	เรื่องเดโชยอด (เทเวศย์)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักในวรรณกรรม เขมร
37	เรื่องเก้าแก้วใจจร (เซวกะอิตฺต)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหาบางส่วน	มีความซื่อสัตย์สุจริต
38	เรื่องประเพณีเขมรในสมัยอาณาจักร (บุรพตนิเวศน์ราชธานีภาค นิเวศ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
39	เรื่องการขอขมาลาโทษ (การสวดมนต์)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหาบางส่วน	การมีสัมมาคารวะ
40	เรื่องรามายณะของอินเดีย (ภายณะ: สอน)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ
41	เรื่องภาพวัฒนธรรมเขมรในเรื่อง หงส์ยนต์ (จิตรกรรมพุทธประวัติ บางรูป)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความเลื่อมใสในศาสนา และความเชื่อ
42	เรื่องการตายที่กล้าหาญของแซมเลท (สมณภคตนิเวศน์ราชธานีภาค)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความกล้าหาญ
43	เรื่องการค้าหนางสีดา (ผู้เดินเรือในทะเล)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหาบางส่วน	มีความซื่อสัตย์สุจริต

จากตารางภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมพบว่า เนื้อหาจำนวนทั้งสิ้น 43 เรื่องได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 20 ลักษณะดังนี้ 1) การปรองดองกันในครอบครัว 2) ความมานะพยายาม 3) การเคารพกฎหมาย 4) มีความมั่นใจในตนเอง 5) ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา 6) มีความรับผิดชอบ 7) การเป็นพลเมืองที่ดี 8) การสืบ

สานชนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ 9) ความมีเมตตากรุณา 10) มีความรู้ในภาษาและวรรณกรรมเขมร 11) การยอมรับความจริง 12) ความรักชาติบ้านเมือง 13) ความเสียสละ 14) ความกตัญญูต่อบิดามารดา 15) ความรักความเข้าใจกัน 16) มีความกล้าหาญ 17) มีความเลื่อมใสในศาสนา 18) การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 19) ความซื่อสัตย์สุจริต 20) การมีสัมมาคารวะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดในเรื่องที่เป็นวรรณกรรมคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติบ้านเมือง มีเนื้อหา 7 เรื่อง รองลงมาคือ ด้านการมีความรู้ในภาษาและวรรณกรรมเขมรและด้านความเลื่อมใสในศาสนา มีเนื้อหาด้านละ 5 เรื่องและด้านการเป็นพลเมืองที่ดี มีเนื้อหา 4 เรื่อง จะเห็นว่า เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม แบบเรียนได้เลือกวรรณกรรมที่มีเนื้อหาโดดเด่นในด้านความรักชาติบ้านเมืองนำมาบรรจุไว้ในแบบเรียนหลายเรื่องไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรม เรื่องหมู่บ้านเดรัจฉาน (ភូមិតិរច្ឆាន) หรือเรื่องครูบ้านนอก (គ្រូបង្រៀនស្រុកស្រែ) เพื่อต้องการปลูกฝังให้เยาวชนกัมพูชาตระหนักในความรักชาติรักแผ่นดิน ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม แบบเรียนได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติบ้านเมืองอย่างโดดเด่นกว่าเรื่องการมีความรู้ทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมร ซึ่งแสดงให้เห็นว่า รัฐผู้ซึ่งกำหนดเนื้อหาในแบบเรียนต้องการให้เยาวชนมีความรู้ทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมรควบคู่ไปกับการสำนึกรักชาติบ้านเมืองโดยผ่านเนื้อหาแบบเรียนวรรณกรรม

3.2.3.4 ที่มาของเนื้อหาบทร้อยกรอง

1) ที่มาของเนื้อหาบทร้อยกรอง

เนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองในทักษะการฟังและการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีจำนวนทั้งสิ้น 26 เรื่อง โดยแบ่งเป็นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 7 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 เรื่อง และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง รายละเอียดมีดังนี้

ตารางที่ 66 ที่มาของเนื้อหาบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องฉบับผู้หญิง (ច្បាប់ស្រី-คำสอนหญิง)	หนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นที่ 7 เผยแพร่ปี 1997 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៧ បោះពុម្ព ឆ្នាំ១៩៩៧)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
2	เรื่องบทกพย์ ฤๅษี (ไอ้ไต้ฝุ่น)	หนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.1982 (เล่มแรก หักลบ หักคูณ ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)
3	ทักษะการอ่าน เรื่องความงดงามของปราสาทบายน (เสาศาสนสถานโบราณ)	หนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.1982 (เล่มแรก หักลบ หักคูณ ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)
4	เรื่องปราสาทหินเขมร (โบราณคดีศึกษา)	หนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.1982 (เล่มแรก หักลบ หักคูณ ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)
5	เรื่องฉบับเลปิกทเมียม (ฉบับแปล - คำสอนใหม่)	หนังสือเรื่องฉบับ ของ กรม ฎย เผยแพร่โดย พุทธศาสนบัณฑิต (เล่มแรก ๑๘๘๒) ๑๘๘๒) ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)

ตารางที่ 67 ที่มาของเนื้อหาบทหรือกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (๑๘๘๒) ๑๘๘๒)	หนังสือผลงานสุดท้ายของสมเด็จพระเจ้า ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)
2	ทักษะการอ่าน เรื่องเมียมเยิง (๑๘๘๒) ๑๘๘๒)	หนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 4 (เล่มแรก ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)
3	เรื่องฉบับคำเก่า (๑๘๘๒) ๑๘๘๒)	หนังสือเรื่องประชุมฉบับ (๑๘๘๒) ๑๘๘๒) ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)
4	เรื่องสิ่งโตหิน (๑๘๘๒) ๑๘๘๒)	หนังสือเรื่องนิราศนครวัด (๑๘๘๒) ๑๘๘๒) ๑๘๘๒) ๑๘๘๒)

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
5	เรื่องฉบับผู้ชาย (ច្បាប់ប្រុស - គំនូនខាម)	เรื่องฉบับผู้ชาย (ច្បាប់ប្រុស - គំនូនខាម) ของ บัณฑิต ไม (บัณฑิต โส) ส่วนเรื่องฉบับ ผู้หญิง (ច្បាប់ស្រី-គំនូនអង្ស) ไม่ปรากฏที่มา ของเนื้อหา
6	เรื่องความมีคุณค่าในบุคคล (ភាពថ្លៃថ្នូរនៃបុគ្គល)	เรื่องฉบับเลปิกทเม็ย (ច្បាប់ល្បើកថ្មី - គំនូន ใหม่) ของ กรม รุย (กรม รุย)
7	เรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล (ឧត្តមភាពបុគ្គល)	เรื่อง ฉบับทุนเมียนขลวน (ច្បាប់ទូន្មានខ្លួន - គំនូនสำหรับตนเอง) ของพุทธศาสนบัณฑิต (พุทธศาสนบัณฑิต) ปี ค.ศ. 1995

ตารางที่ 68 ที่มาของเนื้อหาบทหรือกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
	ทักษะการฟัง	
1	เรื่องเพลงพื้นบ้าน (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ)	หนังสือเพลงพื้นบ้าน (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ)
2	เรื่องบทกวีฉบับบอริยสัตถา (កំណាព្យច្បាប់អរិយសត្តា)	ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา
3	เรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (ការមិនលះបង់សេចក្តីព្យាយាម)	หนังสือสาสตราจุจนิงตริวิเสสสูง (សាស្ត្រាជុចនិងត្រិវិសេសដូង)
4	เรื่องเลปิกชุด (เครื่องดักปลา) กับปลา (ល្បើកជុចនិងត្រី)	ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา
	ทักษะการอ่าน	
5	เรื่องความสูงส่งของชาติเขมร (ឧត្តមភាពជាតិខ្មែរ)	หนังสือพงศาวดารคำกาพย์เขมร (ពង្សាវតារ កំណាព្យខ្មែរ) ของ สุเอื้อ (លោក សួរអើ)
6	เรื่องคำสอนพ่อ (បណ្តាំឪពុក)	หนังสือปรอจุมจบาบบอณฎำบิดา (ប្រជុំច្បាប់បណ្តាំ បិតា - គំនូនพ่อ) พิมพ์ในปี ค.ศ.1987
7	เรื่องวิชาเป็นทรัพย์ (វិជ្ជាជាទ្រព្យ)	หนังสือศิลปะการแต่งคำกาพย์ ของ เปชร ทุม ก รวิล เผยแพร่ปี ค.ศ.1985 (សៀវភៅសិល្បៈ តែងកំណាព្យ របស់លោកពេជ្រ ទុំ ក្រវិល បោះ

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
		พุทธศักราช ๑๙๘๕)
8	เรื่องกาพย์โต้ตอบกัน (กาพย์เห่รำ) (กาพย์เห่รำ)	หนังสือคำกาพย์เขมรภาค 1 กระทรวงศึกษา แต่งโดย มุก สำนอก (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) ๑ ក្រសួងអប់រំ និពន្ធដោយលោកម៉ុក សំឌឹក)

ตารางที่ 69 ที่มาของเนื้อหาบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการฟัง เรื่องฉบับกรมงุย (ฉบับกรมงุย - คำสั่งสอนของกรม งุย)	หนังสือคำสอนกรมงุย พิมพ์เผยแพร่โดยพุทธ ศาสนบัณฑิต พ.ศ.2542 (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) ศาสตราจารย์ ดร. ๒๕๔๒)
2	ทักษะการอ่าน เรื่องอักษรเขมร (อักขร)	หนังสือผลงานสุดท้ายของสมเด็จพระเจ้า (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) ๒๕๔๒)
3	เรื่องฉบับลูกหลาน (ฉบับลูกหลาน - คำสอนลูกหลาน)	หนังสือ ฉบับลูกหลาน บัณฑิต ไม (แปล) (แปล) ๒๕๔๒)

ตารางที่ 70 ที่มาของเนื้อหาบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ที่	ชื่อเรื่อง	ที่มาของเรื่อง
1	ทักษะการอ่าน เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชา ประชาธิปไตย (การศึกษาระบบกัมพูชาประชาธิปไตย)	หนังสือมองแผ่นดินเขมร ของ จาน แมน ปี ค.ศ.1980 (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) ๒๕๔๐)
2	เรื่องศิลาจารึกบัณฑิตชยันน (ศิลาจารึกบัณฑิตชยันน)	นิตยสารกัมพูชาสุริยา ค้นคว้าโดย ชีก คาม (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) (แปล) ๒๕๔๐)

จากการศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า บทร้อยกรองที่ปรากฏในแบบเรียนเป็นบทร้อยกรองที่ได้ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนมาจากต้นฉบับเดิมโดยจะปรากฏข้อความตอนท้ายของเนื้อหาว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីរឿង) และคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងកែសម្រួលពីសៀវភៅ) ซึ่งจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาทุกเรื่องซึ่งผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองมาศึกษาในแบบเรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1) การตัดตอนเนื้อหาบางส่วนมาจากต้นฉบับ

การตัดตอนเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองบางส่วนจากต้นฉบับโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหาโดยในตอนท้ายของเรื่องปรากฏคำว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីរឿង) พบว่า มีบทร้อยกรองจำนวน 22 เรื่องคือ เรื่องฉบับผู้หญิง (ច្បាប់ស្រី-คำสอนหญิง) เรื่องบทกวีพย ฤดูแล้ง (ខែប្រាំង) เรื่องความงามของปราสาทบายน (សោភណភាពប្រាសាទបាយ័ន) เรื่องฉบับเลบิกทเมีย (ច្បាប់ល្បីកថា-คำสอนใหม่) เรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពគប់) เรื่องเมียเียง (មាឃើង) เรื่องฉบับคำเก่า (ច្បាប់ពាក្យចាស់ - คำสอนโบราณ) เรื่องสิ่งใดหิน (តោច) เรื่องฉบับผู้ชาย (ច្បាប់ប្រុស - คำสอนชาย) เรื่องความมีคุณค่าในบุคคล (ភាពថ្លៃថ្នូរនៃบุคคล) เรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล (ឧត្តមភាពบุคคล) เรื่องเพลงพื้นบ้าน (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ) เรื่องบทกวีฉบับอริยสัตถา (กัมมัญญច្បាប់អริยสัตถา - คำสอนอริยสัตถา) เรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (ការមិនលះបង់សេចក្តីព្យាយាម) เลบิกชุด(เครื่องดักปลา)กับปลา (ល្បីកชุดនិងត្រី) เรื่องคำสอนพ่อ (ບណ្តាំឪពុក) เรื่องกาพย์โต้ตอบกัน (กาตญ์ផ្តោះផ្តង) เรื่องฉบับกรมงุย (ច្បាប់ក្រុមង្គុយ - คำสั่งสอนของกรม งุย) เรื่องอักษรเขมร (អក្សរខ្មែរ) เรื่องฉบับลูกหลาน (ច្បាប់កូនចៅ - คำสอนลูกหลาน) เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย (ការពិតក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ) เรื่องชีวิตอันมีดมนของประชาชนกัมพูชา (ជីវិតអន្តការរបស់ប្រជាជនខ្មែរ) จะเห็นว่า เนื้อหาแบบเรียนที่เป็นบทร้อยกรองจะใช้รูปแบบการตัดตอนเนื้อหาจากต้นฉบับโดยไม่แก้ไขเนื้อหาแล้วจึงนำมาบรรจุลงในแบบเรียน การศึกษาเนื้อหาบทร้อยกรองโดยตรงจะทำให้ได้รับความสุนทรียภาพทางภาษาและเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนกว่าการตัดแปลงหรือแก้ไขบทร้อยกรอง อีกทั้งยังเป็นการให้เกียรติผู้ประพันธ์บทร้อยกรองด้วย

2.2) การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสม

การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมกับทักษะการอ่านและทักษะการฟังโดยในตอนท้ายของเนื้อเรื่องจะปรากฏคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងកែសម្រួលពីសៀវភៅ) พบว่ามีจำนวน 4 เรื่องคือ เรื่องปราสาทหินเขมร (ប្រាសាទ

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องบทร้อยกรอง	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
	(चुक्रบ่นฎีกฎี - ค่ำสอนใหม่)	บางส่วน	
6	เรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (ฏฐู่ไรการเสถศบ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	การเลือกคบคนที่ดี
7	เรื่องเมียเอียง (ฐาเข็ง)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความซื่อสัตย์สุจริต
8	เรื่องฉบับคำเก่า (चुक्रบ่นฏฐฐฐ - ค่ำสอนโบราณ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	รู้คุณค่าในการศึกษา เล่าเรียน
9	เรื่องสิงโตหิน (ฐาฐ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความภาคภูมิใจ ของชาติ
10	เรื่องฉบับผู้ชาย (चुक्रบ่นฐฐ - ค่ำสอนชาย)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	การประพฤติปฏิบัติตน ให้ดี
11	เรื่องความมีคุณค่าในบุคคล (ฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	การเลือกคบคนที่ดี
12	เรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล (ฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	คุณค่าความเป็นมนุษย์
13	เรื่องเพลงพื้นบ้าน (ฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ
14	เรื่องบทกวีฉบับบอริยสัตถา (ฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ चुक्रบ่นหวิษสฐฐ - ค่ำสอนอริยสัตถา)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	รู้คุณค่าในการศึกษา เล่าเรียน
15	เรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (ฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความพยายาม
16	เรื่องเลบิกชุด(เครื่องดักปลา) กับปลา (ฎฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความรู้ความเข้าใจใน วรรณกรรมเขมร
17	เรื่องความสูงส่งของชาติเขมร (ฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหา	ความรักชาติบ้านเมือง
18	เรื่องคำสอนพ่อ (ฐฐฐฐฐฐฐฐฐฐ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	การประพฤติปฏิบัติตน ให้ดี

เรื่อง ที่	ชื่อเรื่องบทร้อยกรอง	ลักษณะ การนำมาใช้	สะท้อนลักษณะ อันพึงประสงค์
19	เรื่องวิชาเป็นทรัพย์ (วิญญาตฺโร)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหา	รู้คุณค่าในการศึกษา เล่าเรียน
20	เรื่องกาพย์โต้ตอบกัน (กาพย์เห่:ผู้ช)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความรู้ความเข้าใจใน วรรณกรรมเขมร
21	เรื่องฉบับกรมยุ (ฉบับกริชผู้ - คำสั่ง สอนของกรม ยุ)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	การประพฤติปฏิบัติตน ให้ดี
22	เรื่องอักษรเขมร (หกรู:)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความรู้ความเข้าใจใน ภาษาเขมร
23	เรื่องฉบับลูกหลาน (ฉบับครูเต - คำสอนลูกหลาน)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	มีความรับผิดชอบ
24	เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชา ประชาธิปไตย (การเกิดของระบบกัมพูชาประชาธิปไตย)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง
25	เรื่องศิลาจารึกบัณฑิตชัยน (ศิลาจารึกบัณฑิตชัยน)	ตัดตอนและแก้ไข เนื้อหา	มีความรู้ความเข้าใจใน วรรณกรรมเขมร
26	เรื่องชีวิตอันมีดมนของประชาชนกัมพูชา (ชีวิตอันมีดมนของประชาชนกัมพูชา)	ตัดตอนเนื้อหา บางส่วน	ความรักชาติบ้านเมือง

จากตารางภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองพบว่า เนื้อหาจำนวน 26 เรื่องได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 13 ลักษณะดังนี้ 1) การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 2) ความรักในอาชีพ 3) การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ 4) ความภาคภูมิใจในชาติ 5) คุณค่าของการทำงาน 6) การเลือกคบคนที่ดี 7) ความซื่อสัตย์สุจริต 8) รู้คุณค่าของการศึกษา 9) คุณค่าความเป็นมนุษย์ 10) ความมานะพยายาม 11) มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร 12) ความรักชาติบ้านเมือง 13) ความรับผิดชอบ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดแทรกในเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมรและด้านการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดีเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติและด้านความรักชาติบ้านเมือง แสดงให้เห็นว่า รัฐผู้

ซึ่งกำหนดเนื้อหาในแบบเรียนต้องการให้เยาวชนให้ความสำคัญเรื่องการเรียนรู้ภาษาและวรรณกรรมของเขมรโดยเฉพาะบทร้อยกรองซึ่งมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ควบคู่ไปกับการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม ส่วนความรักชาติบ้านเมืองและขนบประเพณีศิลปวัฒนธรรมของชาติเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชาได้ตระหนักคุณค่าและช่วยกันอนุรักษ์สืบสานให้คงอยู่ตลอดไป

สรุปผลการวิเคราะห์ที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

1 – 6

จากการศึกษาเนื้อหาในทักษะการฟังและทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า ทักษะการฟังและทักษะการอ่านมีเนื้อหาทั้งหมดจำนวน 182 เรื่อง แบ่งเป็นเนื้อหาที่เป็นนิทาน จำนวน 38 เรื่อง เนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 75 เรื่อง เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม จำนวน 43 เรื่อง และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง จำนวน 26 เรื่อง สามารถสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ที่มาของเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ได้ดังนี้

1. ที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทาน ความเรียง วรรณกรรมและบทร้อยกรอง

ที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทาน

การศึกษาที่มาของเนื้อหาที่เป็นนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า แบบเรียนได้นำเนื้อหาจากหนังสือนิทาน หนังสือแบบเรียนและหนังสือที่ให้ความรู้ต่าง ๆ จำนวน 29 เล่ม นิทานที่ปรากฏในแบบเรียนส่วนใหญ่มีที่มาจากหนังสือประชุมนิทานเขมร ภาค 1 - 6 และภาค 9 หนังสือนิทานของกระทรวงศึกษาและจากแบบเรียนภาษาเขมรที่เคยพิมพ์เผยแพร่มาแล้ว อีกทั้งยังมีหนังสือวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศสำหรับครูพนมเปญ, แบบเรียนภาษาเขมรสำหรับครู, นิทานเขมรที่เกี่ยวข้องกับปราสาท ม.ตราเน กระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลปะ, หนังสือคติโลกภาค 2 และภาค 6 และหนังสือเรื่องตลกสั้น ๆ ภาค 3 สำหรับเด็ก นอกจากนี้ยังมีนิทานจากต่างประเทศด้วยโดยนำมาจากหนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษาเป็นหนังสือนิทานของประเทศสิงคโปร์ นิทานญี่ปุ่นและนิทานของประเทศกรีซอีกด้วย

ที่มาของเนื้อหาที่เป็นความเรียง

การศึกษาที่มาของเนื้อหาความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า แบบเรียนได้นำเนื้อหาจากหนังสือที่ให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ จำนวน 42 เล่ม ส่วนหนึ่งเป็นหนังสือที่เกี่ยวกับภาษาเขมรและวรรณกรรมเขมรโดยนำเนื้อหาจากแบบเรียนภาษาเขมรที่เคยพิมพ์เผยแพร่แล้วนำกลับมาบรรจุในแบบเรียนใหม่อีกครั้ง อีกส่วนหนึ่งนำเนื้อหาจากหนังสือที่มีคุณค่าของกัมพูชาแต่งโดยบุคคลสำคัญทางการศึกษาของกัมพูชาด้านอักษรศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม

เช่น หนังสืออักษรศาสตร์เขมรศตวรรษที่ 19 “สิ่ง หุกที่” เผยแพร่ปี ค.ศ. 2003 หนังสือระบำที่เป็นที่นิยมของเขมรและหนังสือการละเล่นที่นิยมของเขมร แต่งโดย จาบ ปิน เผยแพร่ปี ค.ศ.1964 หรือหนังสือประวัติวรรณกรรมเขมร แต่งโดย ลาง หาบอาน เผยแพร่ปี ค.ศ.1967 เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาจากต้นฉบับที่เป็นเอกสาร นิติสารและหนังสือที่แต่งโดยชาวต่างประเทศอีกด้วย

ที่มาของเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

การศึกษาที่มาของเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า แบบเรียนได้นำเนื้อหาจากวรรณกรรมเขมรที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักจำนวน 16 เรื่อง วรรณกรรมเขมรที่เลือกมาบรรจุไว้ในแบบเรียนล้วนแล้วแต่เป็นวรรณกรรมเอกของกัมพูชาทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรมเรื่องตุมเตียว เรื่องผกาสรโพน เรื่องมาลาตวงจิต และเรื่องกุหลาบไพลิน ซึ่งวรรณกรรมเหล่านี้ได้สะท้อนสภาพสังคมวิถีชีวิตของผู้คน อีกทั้งยังสอดแทรกแนวคิดค่านิยมในด้านความรักชาติบ้านเมือง ความกล้าหาญและความเสียสละไว้อย่างชัดเจน การนำวรรณกรรมเหล่านี้บรรจุลงในแบบเรียนจะทำให้เยาวชนกัมพูชาที่มีความรักความสนใจในวรรณกรรมของชาติและสามารถไปต่อยอดการเรียนรู้ได้ นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมพุทธศาสนา วรรณกรรมพราหมณ์ศาสนาและวรรณกรรมต่างประเทศนำมาบรรจุลงในแบบเรียนอีกด้วย จะเห็นว่าวรรณกรรมต่างประเทศที่บรรจุลงในแบบเรียนจะเป็นวรรณกรรมที่มีต้นฉบับมาจากประเทศฝรั่งเศส อังกฤษและญี่ปุ่น ดังนั้นการเลือกวรรณกรรมที่จะนำมาบรรจุในแบบเรียนจึงมีความเกี่ยวพันกับการเมืองของประเทศและเนื้อหาของวรรณกรรมที่ตัดตอนมาก็มีความสอดคล้องกันกับเนื้อหาในแบบเรียนเช่นเดียวกัน

ที่มาของเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง

การศึกษาที่มาของเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า แบบเรียนได้นำเนื้อหาจากหนังสือบทร้อยกรอง หนังสือคำกาพย์และหนังสือที่ให้ความรู้ด้านบทร้อยกรองจำนวน 20 เล่มซึ่งประกอบด้วยหนังสือแบบเรียนภาษาเขมรและหนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา โดยทั้งสองเล่มเป็นแบบเรียนเก่าแต่ได้นำเนื้อหากลับมาบรรจุในแบบเรียนใหม่อีกครั้ง หนังสือเรื่อง ฉับ (ฎกั) ของ กรมงุย เผยแพร่โดยพุทธศาสนบัณฑิต หนังสือประชุมฉับ (บุษฎกั) เผยแพร่โดย JSRC ปี ค.ศ.1990 และหนังสือ ฉับ (ฎกั) จำนวนต่าง ๆ และหนังสือบทร้อยกรองต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือผลงานสุดท้ายของสมเด็จพระจวน ณาต, หนังสือพงศาวดารคำกาพย์เขมร, หนังสือเพลงพื้นบ้าน, หนังสือศิลปะการแต่งคำกาพย์ เป็นต้น

2. รูปแบบการนำเนื้อหาที่เป็นนิทาน ความเรียง วรรณกรรมและบทร้อยกรองมาศึกษาในแบบเรียน

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นนิทาน

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของนิทานในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของนิทานมาศึกษาในแบบเรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การนำเนื้อหามาจากต้นฉบับทั้งหมดโดยไม่ได้ตัดตอนหรือแก้ไขเนื้อหาพบว่ามีนิทานจำนวน 14 เรื่องเป็นนิทานที่มีขนาดสั้น เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนและมีเนื้อหาไม่ยาวมากในตอนท้ายของเรื่องยังคงปรากฏคำว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីរឿង) โดยทั้ง 14 เรื่องนี้เป็นนิทานที่นำมาจากหนังสือประชุมเรื่องนิทานเขมรและนำมาจากหนังสือนิทานของกระทรวงศึกษา

นอกจากนี้นิทานบางเรื่องแบบเรียนได้นำเนื้อหามาจากต้นฉบับโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหาแต่นำเนื้อหามาแค่บางตอนของเรื่องเท่านั้น ส่วนใหญ่เรื่องที่น่ามาในลักษณะนี้จะเป็นิทานที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาวมาก โดยเนื้อหาในแบบเรียนจะปรากฏเครื่องหมาย [...] ไว้เพื่อแสดงว่าเนื้อหาในเรื่องนี้ได้ตัดตอนมาจากต้นฉบับ โดยพบว่าการตัดตอนเนื้อหาจะปรากฏเครื่องหมาย [...] ตอนต้นเรื่อง บางเรื่องปรากฏในตอนกลางเนื้อหา แสดงว่าได้มีการตัดตอนเนื้อหาเป็นช่วง ๆ ไม่ได้ตัดตอนมาทั้งหมด อีกทั้งยังมีนิทานที่ปรากฏเครื่องหมาย [...] ทั้งตอนต้นเรื่องและตอนท้ายเรื่องแสดงว่า นิทานทั้งสองเรื่องนี้ได้ตัดตอนเนื้อหาเฉพาะตอนกลางของเรื่องหรือตัดตอนมาให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสอนให้กับผู้เรียนเท่านั้น

2. การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสม

การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมพบว่า มีนิทานจำนวน 17 เรื่องได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนที่จะนำมาบรรจุไว้ในแบบเรียน นิทานที่ตัดตอนและแก้ไขจะมีเนื้อหาจากต้นฉบับค่อนข้างยาวจึงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาให้มีความกระชับ เข้าใจง่ายแต่ยังคงเนื้อหาหลักตามต้นฉบับเดิมไว้โดยในตอนท้ายของเรื่องจะปรากฏคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងកែសម្រួលពីសៀវភៅ) โดยนิทานทั้ง 17 เรื่องนี้ ส่วนใหญ่เป็นนิทานอธิบายเหตุ ซึ่งมีเนื้อหาซับซ้อนและบางเรื่องมีตัวละครค่อนข้างมาก การนำเนื้อหามาบรรจุลงในแบบเรียนจึงต้องมีการตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบว่า นิทานเรื่องสมัน หนู เต่า และอีกา (ស្មាន់ កណ្តុរ អណ្តើក និង ក្អែក) เป็นนิทานที่มีต้นฉบับเป็นคำกาพย์แตเมื่อนำมาบรรจุในแบบเรียนได้มีการปรับปรุงและแก้ไขเนื้อหาให้เป็นนิทานร้อยแก้ว เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาในทักษะการฟังและช่วงชั้นของการเรียน อีกทั้งยังพบว่านิทานที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาผู้วิจัยจึงกำหนดให้เป็นนิทานที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียนนี้เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีนิทานที่มีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างจากเรื่องอื่นคือ นิทานเรื่องภูเขาชายภูเขาหญิง (ភ្នំបុស ភ្នំស្រី) ซึ่งเป็นนิทานเพียง

เรื่องเดียวที่มีรูปภาพประกอบเนื้อเรื่อง โดยนิทานเรื่องอื่น ๆ จะมีภาพประกอบในตอนต้นเรื่องเท่านั้น ทำให้การเรียนรู้นิทานเรื่องนี้มีความสนุกและเห็นภาพของเนื้อเรื่องได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รูปแบบการนำเนื้อหาที่เป็นความเรียง

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า เนื้อหาบางส่วนเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนมาจากต้นฉบับโดยไม่มีการแก้ไขและเนื้อหาบางส่วนได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนที่จะบรรจุลงในแบบเรียนและมีบางเนื้อหาที่ไม่ได้ระบุที่มาซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน ดังนั้นรูปแบบการนำเนื้อหาความเรียงมาศึกษาในแบบเรียนมี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาความเรียงจากต้นฉบับมาตัดตอนเนื้อหาบางส่วนแล้วบรรจุลงในแบบเรียน โดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหา มีจำนวนทั้งสิ้น 28 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนในตอนท้ายของเรื่องว่า “ตัดตอนจากรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីរឿង) ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนบางส่วนจากต้นฉบับ โดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหาพบว่า เนื้อหาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับประวัติบุคคลสำคัญของประเทศและของโลก เนื้อหาที่เกี่ยวกับภาษาและศิลปวัฒนธรรมของกัมพูชาและเนื้อหาเกี่ยวกับความรักชาติบ้านเมือง

2. ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาความเรียงจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหา ก่อนบรรจุลงในแบบเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น 28 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนในตอนท้ายของเนื้อเรื่องว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងកែសម្រួលពីសៀវភៅ) ซึ่งเนื้อหาที่ได้ตัดตอนและแก้ไขจากต้นฉบับส่วนใหญ่เนื้อหาก็จะเกี่ยวกับการสอนทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรักชาติบ้านเมืองและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษาและศิลปวัฒนธรรมของชาติอีกด้วย

3. การแต่งเนื้อหาใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน

เนื้อหาความเรียงในแบบเรียนภาษาเขมรมีเนื้อหาที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาซึ่งผู้วิจัยจึงได้กำหนดเนื้อหาที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหานี้เป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 16 เรื่อง จะเห็นว่า เนื้อหาความเรียงที่แต่งขึ้นใหม่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่สอนเกี่ยวกับวิถีชีวิตทั่วไปของชาวกัมพูชาและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรักชาติและความภาคภูมิใจของชาติ ซึ่งการแต่งความเรียงขึ้นใหม่โดยไม่ได้อัดตอนมาจากเอกสารอื่นจะทำให้เราสามารถเห็นมุมมองทางความคิดในด้าน ๆ จากเนื้อหาที่รัฐเป็นผู้กำหนดทิศทางของเนื้อหาได้อีกด้วย

รูปแบบการนำเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

การศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า เนื้อหาบางเรื่องเป็นเนื้อหาที่ได้ตัดตอนมาจากต้นฉบับบางส่วนโดยไม่มีการแก้ไข เนื้อหาบางเรื่องได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนที่จะบรรจุลงในแบบเรียนและมีบางเรื่องที่ไม่ได้ระบุที่มาซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน ดังนั้นรูปแบบการนำเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมมาบรรจุในแบบเรียนมี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาจากวรรณกรรมมาตัดตอนเนื้อหาบางส่วนแล้วบรรจุลงในแบบเรียนโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหามีจำนวนทั้งสิ้น 30 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนในตอนท้ายของเรื่องว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ដកស្រង់ចេញពីរឿង) ซึ่งการตัดตอนเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับจะคำนึงถึงเนื้อหาในบทเรียนนั้นเป็นสำคัญ โดยวรรณกรรมที่ตัดตอนเนื้อหาบางส่วนมาจากต้นฉบับเช่น วรรณกรรมเรื่อง ตุมเตียว (រឿងទុំទាវ) เรื่อง กุหลาบไฟลิน (កុលា ប ថៃ លិន) ส่วนเนื้อหาที่ตัดตอนมาจากวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกันกับเนื้อหาในบทเรียนด้วย

2. ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับ

การนำเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาก่อนบรรจุลงในแบบเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น 11 เรื่อง โดยในแบบเรียนได้ระบุอย่างชัดเจนในตอนท้ายของเนื้อเรื่องว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ដកស្រង់និងកែសម្រួលពីសៀវភៅ) ซึ่งเนื้อหาที่ได้ตัดตอนและแก้ไขจากต้นฉบับ ส่วนใหญ่จะเป็นวรรณกรรมที่มีเนื้อเรื่องค่อนข้างยาว การนำเนื้อหา มาบรรจุในแบบเรียนจึงต้องมีการตัดตอนเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนเช่น วรรณกรรมเรื่องรามเกียรติ์ (រឿងรามเกียรติ์) ได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากต้นฉบับโดยในแบบเรียนใช้ชื่อบทว่า การเดินทางค้นหานางสีดา (ដំណើរស្វែងរកនាងសីតា) และเนื้อหาที่ได้ตัดตอนมาจะต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกันกับเนื้อหาในบทเรียนนั้นด้วย ตัวอย่างบทการฟังเรื่องเตโชยอด (តេជោ យ៉ិត) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 6 เรื่องความรับผิดชอบ (ស្មារតីទទួលខុសត្រូវ) เนื้อหาของเรื่องตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากบทละครบาสักเรื่องเตโชยอด เนื้อหาในแบบเรียนได้ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาด้วยการสังเขปเรื่องเป็นร้อยแก้วเพื่อต่อการศึกษาในทักษะการฟัง

3. การแต่งเนื้อหาใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน

เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในแบบเรียนภาษาเขมรมีเนื้อหาที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหาผู้วิจัยจึงได้กำหนดเนื้อหาที่ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหานี้เป็นเนื้อหาที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อใช้ในแบบเรียน โดยมี

จำนวน 1 เรื่องคือ เรื่องพระเวสสันดร ส่วนเรื่อง คินหนิงในหมู่บ้านกรังเลียว เป็นเรื่องที่ตัดตอนเนื้อหา มาจากวรรณกรรมเรื่อง ภูมิไตรจฉาน และได้มีการสังเขปเรื่องใหม่โดยมีข้อความท้ายเนื้อเรื่องว่า “เรียบเรียงมาจาก” (เผื่อสัณฺฐติ) ซึ่งเป็นการเรียบเรียงเนื้อหาขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น

รูปแบบการนำเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง

การศึกษารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของบทร้อยกรองในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า บทร้อยกรองที่ปรากฏในแบบเรียนเป็นบทร้อยกรองที่ได้ตัดตอนเนื้อหา บางส่วนมาจากต้นฉบับเดิมโดยจะปรากฏข้อความตอนท้ายของเนื้อหาว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ฉกฺ สฺรณฺ ๓๕๓๓) และคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ฉกฺ สฺรณฺ ๓๕๓๓) ซึ่งจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาทุกเรื่องซึ่งผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการนำเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองมาศึกษาใน แบบเรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การตัดตอนเนื้อหาบางส่วนมาจากต้นฉบับ

การตัดตอนเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองบางส่วนจากต้นฉบับโดยไม่ได้แก้ไขเนื้อหาเลยพบว่า มีบทร้อยกรองจำนวน 22 เรื่องซึ่งในตอนท้ายของเรื่องปรากฏคำว่า “ตัดตอนจากเรื่อง” (ฉกฺ สฺรณฺ ๓๕๓๓) โดยเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองจะใช้รูปแบบการตัดตอนเนื้อหาจากต้นฉบับโดยไม่แก้ไข เนื้อหาแล้วจึงนำมาบรรจุลงในแบบเรียน เพราะการศึกษาเนื้อหาบทร้อยกรองโดยตรงจะทำให้ผู้เรียน ได้รับความสุนทริยภาพทางภาษาและเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนกว่าการตัดแปลงหรือแก้ไขเนื้อหาบทร้อยกรอง

2. การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสม

การนำเนื้อหาจากต้นฉบับมาตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาให้เหมาะสมพบว่า มีบทเรียนจำนวน 4 เรื่องโดยในตอนท้ายของเนื้อเรื่องจะปรากฏคำว่า “ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ” (ฉกฺ สฺรณฺ ๓๕๓๓) ซึ่งการตัดตอนและการแก้ไขเนื้อหาบทร้อยกรองทั้ง 4 เรื่องนี้เป็นการนำเนื้อหา มาจากหนังสือที่เกี่ยวกับบทร้อยกรองของกัมพูชาทั้งสิ้นไม่ได้นำเนื้อหาจากบทประพันธ์ประเภท จุ บาบ (ច្បាប់- คำสอน) หรือวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ทำให้การตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาสามารถทำได้ มากกว่าบทร้อยกรองที่มีเนื้อหาเป็นเรื่องราวหรือเป็นนิทานตำนาน นอกจากนี้ยังพบว่า บทร้อยกรอง เรื่องศิลาจารึกบัณฑิตชยันน (សិลาចារឹកបัณฑิตជ័យន្ទ) ได้ตัดตอนเนื้อหาโดยใช้รูปแบบการตัดตอน เฉพาะบางช่วงบางตอน โดยเนื้อหาในแบบเรียนจะปรากฏเครื่องหมาย [...] ไว้เพื่อแสดงว่ายังมี

เนื้อหาต่อไปอีกแต่แบบเรียนได้ตัดตอนเนื้อหาไว้เท่านั้น ส่วนในบทต่อไปก็จะขึ้นบทหรือกรองใหม่ ถ้าต้องการตัดตอนเนื้อหาและเริ่มต้นเนื้อหาใหม่ก็จะใช้เครื่องหมาย [...] อีกครั้ง

3. ภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน ความเรียง วรรณกรรม และบทร้อยกรอง

จากการศึกษาเนื้อหาในทักษะการฟังและทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า เนื้อหาทักษะการฟังและทักษะการอ่านมีจำนวนทั้งสิ้น 182 เรื่อง แบ่งเป็นเนื้อหาที่เป็นนิทาน จำนวน 38 เรื่อง เนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 75 เรื่อง เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม จำนวน 43 เรื่อง และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง จำนวน 26 เรื่อง สามารถสังเคราะห์เนื้อหาออกมาเป็นลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนได้ทั้งหมด 43 ลักษณะ ดังนี้

1. ความภาคภูมิใจในชาติ
2. ความรักชาติบ้านเมือง
3. การเลือกผู้นำที่ดี
4. การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี
5. การเป็นพลเมืองที่ดี
6. การเคารพกฎหมาย
7. รู้คุณค่าของการศึกษา
8. การมีเป้าหมายในชีวิต
9. ความรักในอาชีพและการทำงาน
10. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร
11. ความเลื่อมใสในศาสนาและความเชื่อ
12. การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ
13. ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน
15. ความเสียสละ
16. ความมีเมตตากรุณา
17. ความกตัญญูต่อบิดามารดา
18. การเลือกคบคนที่ดี
19. การให้อภัยซึ่งและกัน
20. ความซื่อสัตย์สุจริต
21. ความขยันหมั่นเพียร
22. ความมานะพยายาม
23. ความกล้าหาญ
24. ความยุติธรรม
25. ความสามัคคีกัน
26. ความเชื่อใจกัน
27. คุณค่าในตนเอง
28. ความรับผิดชอบ
29. ความมั่นใจในตนเอง
30. การยอมรับความจริง
31. การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่
32. การรับข้อมูลข่าวสาร
33. ความสุขภาพเรียบร้อย
34. การมีสัมมาคารวะ
35. คุณค่าความมนุษย์
36. ความรักความเข้าใจกัน
37. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
38. ความรักกันในหมู่เพื่อน
39. การรู้จักหน้าที่ของตน
40. คุณค่าของการทำงาน
41. ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา
42. ความปรองดองในครอบครัว
43. การรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน

เนื้อหาการฟังและการอ่านในแบบเรียนที่เป็นนิทานมีจำนวน 38 เรื่องได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 22 ลักษณะดังนี้ 1) ความปรองดองกันครอบครัว 2) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) การเลือกคบคนที่ดี 4) การใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา 5) ความรักชาติบ้านเมือง 6) ความรักกันหมู่เพื่อน 7) ความสามัคคี 8) ความรักในอาชีพ 9) การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 10) การเลือกผู้นำที่ดี 11) การเป็นพลเมืองที่ดี 12) การรู้จักหน้าที่ของตน 13) ความมานะพยายาม 14) มีเป้าหมายในชีวิต 15) ความกล้าหาญ 16) ความรับผิดชอบ 17) ความ

ขยันหมั่นเพียร 18) คุณค่าความเป็นมนุษย์ 19) ความยุติธรรม 20) ความภาคภูมิใจในชาติ 21) ความกตัญญูต่อบิดามารดา 22) การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดในเนื้อหาที่เป็นนิทานคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและด้านความภาคภูมิใจของชาติ โดยพบด้านละ 5 เรื่อง รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี ด้านการรู้จักหน้าที่ของตน ด้านความสามัคคี ความมานะพยายาม และด้านความรักชาติบ้านเมือง โดยพบเนื้อหาด้านละ 2 เรื่อง จะเห็นว่า เนื้อหาที่เป็นนิทานแบบเรียนต้องการให้เยาวชนให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานก่อนคุณธรรมในด้านอื่น ๆ เพราะการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะเป็นจะทำให้เกิดคุณธรรมในด้านต่าง ๆ อีกมากมายไม่ว่าจะเป็นความสามัคคีกัน ความเมตตาปราณีและการอยู่ร่วมกันอย่างสงบ ส่วนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความภาคภูมิใจในชาติจะเป็นพลังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศและการสร้างชาติให้มีความเป็นปึกแผ่นมั่นคง

ภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นความเรียง

เนื้อหาการฟังและการอ่านในแบบเรียนที่มีเนื้อหาเป็นความเรียงมีจำนวน 73 เรื่องได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 24 ลักษณะดังนี้ 1) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 2) มีความสุภาพเรียบร้อย 3) ความซื่อสัตย์ 4) ความรักชาติบ้านเมือง 5) การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ 6) การเป็นพลเมืองที่ดี 7) ความรักในอาชีพ 8) การรับข้อมูลข่าวสาร 9) มีเป้าหมายชีวิต 10) การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 11) ความขยันหมั่นเพียร 12) การให้อภัยซึ่งกันและกัน 13) ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน 14) การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ 15) การรักษาสุขภาพ 16) มีความรับผิดชอบ 17) มีความมั่นใจตนเอง 18) ความมานะพยายาม 19) ความภาคภูมิใจในชาติ 20) ความสามัคคี 21) ความเข้าใจกัน 22) มีความรู้ในภาษาและวรรณกรรมเขมร 23) มีความเลื่อมใสในศาสนา 24) การเลือกคบคนที่ดี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดในเนื้อหาที่เป็นความเรียงคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีเนื้อหา 12 เรื่อง รองลงมาคือด้านความรักชาติบ้านเมือง มีเนื้อหา 10 เรื่อง ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร มีเนื้อหาจำนวน 8 เรื่อง ด้านความเลื่อมใสในศาสนา มีเนื้อหาจำนวน 7 เรื่อง ด้านความมานะพยายามและด้านการรับข้อมูลข่าวสารด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีเนื้อหาด้านละ 5 เรื่อง จะเห็นว่าแบบเรียนต้องการให้เยาวชนให้ความสำคัญในเรื่องของการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติโดยสอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวกับขนบประเพณีศิลปวัฒนธรรมไว้ ในส่วนด้านความรักชาติบ้านเมืองและด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมรมีเนื้อหาในแบบเรียนเท่ากัน

แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนต้องการให้เยาวชนมีความรู้ทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมรควบคู่ไปกับความรักชาติบ้านเมือง นอกจากนี้จะเห็นว่าเนื้อหาความเรียงยังให้ความสำคัญกับความมานะพยายาม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้อยู่ในวัยเรียนต้องฝึกฝนตนเองเพื่อความสำเร็จ ส่วนในด้านการรับข้อมูลข่าวสารด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ แบบเรียนภาษาเขมรได้บรรจุเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสื่อสารด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่มีประโยชน์และมีความจำเป็นอย่างมากในโลกยุคปัจจุบันนี้

ภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม

เนื้อหาการฟังและการอ่านในแบบเรียนที่มีเนื้อหาเป็นวรรณกรรมมีจำนวน 43 เรื่องได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 20 ลักษณะดังนี้ 1) การปรองดองกันในครอบครัว 2) ความมานะพยายาม 3) การเคารพกฎหมาย 4) มีความมั่นใจในตนเอง 5) ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา 6) มีความรับผิดชอบ 7) การเป็นพลเมืองที่ดี 8) การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ 9) ความมีเมตตากรุณา 10) มีความรู้ในภาษาและวรรณกรรมเขมร 11) การยอมรับความจริง 12) ความรักชาติบ้านเมือง 13) ความเสียสละ 14) ความกตัญญูต่อบิดามารดา 15) ความรักความเข้าใจกัน 16) มีความกล้าหาญ 17) มีความเลื่อมใสในศาสนา 18) การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 19) ความซื่อสัตย์สุจริต 20) การมีสัมมาคารวะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดในการศึกษาเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติบ้านเมือง มีเนื้อหา 7 เรื่อง รองลงมาคือ ด้านการมีความรู้ในภาษาและวรรณกรรมเขมรและด้านความเลื่อมใสในศาสนา มีเนื้อหาด้านละ 5 เรื่องและด้านการเป็นพลเมืองที่ดี มีเนื้อหา 4 เรื่อง จะเห็นว่า เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม แบบเรียนได้เลือกวรรณกรรมที่มีเนื้อหาโดดเด่นในด้านความรักชาติบ้านเมืองนำมาบรรจุไว้ในแบบเรียนหลายเรื่อง เพื่อต้องการปลูกฝังให้เยาวชนกัมพูชาตระหนักในความรักชาติ ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม แบบเรียนได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติบ้านเมืองโดดเด่นกว่าเรื่องการมีความรู้ทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมร ซึ่งแสดงให้เห็นว่า รัฐผู้ซึ่งกำหนดเนื้อหาในแบบเรียนต้องการให้เยาวชนมีความรู้ทางด้านภาษาและวรรณกรรมเขมรควบคู่ไปกับการสำนึกรักในความเป็นชาติบ้านเมืองในปัจจุบันผ่านเนื้อหาแบบเรียนวรรณกรรม

ภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง

เนื้อหาการฟังและการอ่านในแบบเรียนที่มีเนื้อหาเป็นบทร้อยกรองมีจำนวน 26 เรื่องได้สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 13 ลักษณะดังนี้ 1) การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 2) ความรักในอาชีพ 3) การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ 4) ความภาคภูมิใจในชาติ 5) คุณค่าของการทำงาน 6) การเลือกคบคนที่ดี 7) ความซื่อสัตย์สุจริต 8) รู้คุณค่าของการศึกษา 9)

คุณค่าความเป็นมนุษย์ 10) ความมานะพยายาม 11) มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรม
เขมร 12) ความรักชาติบ้านเมือง 13) ความรับผิดชอบ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดในเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองคือ คุณลักษณะอัน
พึงประสงค์ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร มีเนื้อหา 4 เรื่อง รองลงมาคือ
ด้านความรักชาติบ้านเมือง มีเนื้อหา 3 เรื่อง และด้านความภาคภูมิใจของชาติ มีเนื้อหา 3 เรื่อง แสดง
ให้เห็นว่า เนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองต้องการให้เยาวชนให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้ทางด้าน
ภาษาและวรรณกรรมเขมร โดยเฉพาะบทร้อยกรองซึ่งมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ ส่วนความรักชาติ
บ้านเมืองและด้านความภาคภูมิใจของชาติเป็นสิ่งที่บทร้อยกรองต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา
ได้ตระหนักรู้คุณค่ามีความภาคภูมิใจและช่วยกันอนุรักษ์สืบสานต่อให้คงอยู่ตลอดไป

จากการศึกษาเนื้อหาในทักษะการฟังและทักษะการอ่านในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า เนื้อหาทักษะการฟังและทักษะการอ่านทั้งหมดมีจำนวนทั้งสิ้น 182
เรื่อง แบ่งเป็นเนื้อหาที่เป็นนิทาน จำนวน 38 เรื่อง เนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 75 เรื่อง เนื้อหาที่
เป็นวรรณกรรม จำนวน 43 เรื่อง และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง จำนวน 26 เรื่อง สามารถสังเคราะห์
เนื้อหาออกมาเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนได้ทั้งหมด 43 ลักษณะ โดย
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติบ้านเมือง มี
การกล่าวถึงในบทการอ่านและการฟังจำนวน 19 เรื่อง คือ 1) บทอ่านเรื่องปราสาทสวายองค์
(ប្រាសាទស្វាយអង្គ) 2) บทการฟังเรื่องเนียะดาเคลียงเมือง (រឿងអ្នកតាឃ្នាំងម្សៅ) 3) บทอ่านเรื่อง
เราต้องเคารพธงชาติ (យើងត្រូវគោរពទង់ជាតិ) 4) บทอ่านเรื่องประวัติการเรียกร้องเอกราชของเขมร
(ប្រវត្តិទាមទារឯករាជ្យជាតិខ្មែរ) 5) บทการฟังเรื่องชีวิตบนเรือ (ជីវិតលើនាវា) 6) บทอ่านเรื่อง
กัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก (កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហា) 7) บทอ่านเรื่องภารกิจของพลเมืองสำหรับ
บ้านเกิด (ភារកិច្ចរបស់ពលរដ្ឋចំពោះមាតុភូមិ) 8) บทอ่านเรื่องชีวิตเขมรในนรกอเวจี (ជីវិតខ្មែរក្នុង
នรกអវិចิ) 9) บทการฟังเรื่องชีวิตคนยากจน (ជីវិតទុគិតជន) 10) บทอ่านเรื่องความจริงในสมัยอาณานิคม
(តថភាពនាសម័យអាណានិគមនិយម) 11) บทอ่านเรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว (យប់មួយ
នៅភូមិក្រាំងលាវ) 12) บทอ่านเรื่องน้ำใจของโพธิกำโบร์ (ទឹកចិត្តពេជកំបោរ) 13) บทอ่านเรื่อง
เกณฑ์แรงงาน (ប្រមូលកំណែន) 14) บทอ่านเรื่องครูบ้านนอก (គ្រូបង្រៀនស្រុកស្រែ) 15) บทอ่าน
เรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า (ព្រះអាទិត្យថ្មីរះលើផែនដីចាស់) 16) บทอ่านเรื่อง
ประเพณีเขมรในสมัยอาณานิคม (ប្រពៃណីខ្មែរនាសម័យអាណានិគមនិយម) 17) บทอ่านเรื่องความ
เจริญก้าวหน้าของชาติ (ឧត្តមភាពជាតិខ្មែរ) 18) บทอ่านเรื่องความจริงในระบอบกัมพูชา

ประชาธิปไตย (การพิชิตผู้รบชกษุเจ้าประดาธิบเทยง) 19) บทอ่านเรื่องชีวิตอันมีดมนของประชาชน
กัมพูชา (วีรกรรมรบชกษุเจ้าประดาธิบเทยง) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรองลงมาด้านขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติพบ
เนื้อหาจำนวน 16 เรื่อง คือ 1) บทอ่านเรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ข้อ (เมษ
กัมณีตจรัมรฐุสฎาธิ) 2) บทอ่านเรื่องประเพณีลอยกระทงไปไหว้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (บโณ
ตบรูธิบ สัมตะบรูธิบ หกหัมบุค) 3) บทอ่านเรื่องระบำตบรูธิบ (รตัมบรูธิบ) 4) บทอ่านเรื่องระบำกยง
(รตัมบรูธิบ) 5) บทอ่านเรื่องระบำรำวง (รตัมบรูธิบ) 6) บทการฟังเรื่องระบำกระทบสาก (รตัมบรูธิบ) 7) บทการฟังเรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (จรัมบรูธิบ สิมบรูธิบ สฎฐฐ) 8) บทอ่านเรื่อง
ระบำโบราณเขมร (รตัมบรูธิบ) 9) บทอ่านเรื่องระบำพระราชทรัพย์ (รตัมบรูธิบ) 10) บท
อ่านเรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (รตัมบรูธิบ) 11) บทอ่านเรื่องพิธีแต่งงานของชาว
อินเดียโบราณ (ดิธิบรูธิบ สัมตะบรูธิบ) 12) บทอ่านเรื่องประเพณีการเกิด (บรูธิบ
ดิธิบรูธิบ) 13) บทอ่านเรื่องประเพณีเกี่ยวกับการตาย (รตัมบรูธิบ) 14) บทอ่านเรื่อง
ประเพณีการแต่งงานของเขมร (บรูธิบ ดิธิบรูธิบ) 15) บทการฟังเรื่องพิธีเข้าเฝ้า
(ดิธิบรูธิบ) 16) บทการฟังเรื่องพิธีทำบุญต่ออายุ (ดิธิบรูธิบ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความภาคภูมิใจของชาติพบเนื้อหาจำนวน 10 เรื่อง คือ 1)
บทอ่านเรื่องภูเขาสุพรรณกาลิ (ภูสุมณิคาธิ) 2) บทอ่านเรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญ (กัมณีต
ภตฐฐ) 3) บทอ่านเรื่องภูเขาบายโก จังหวัดตากแก้ว (ภูตัมบรูธิบ) 4) บท
อ่านเรื่องปราสาทนครวัด (บรูธิบ) 5) บทอ่านเรื่องพนมเปญกองเรย (ภูสุมณิคาธิ) 6) บท
อ่านเรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต (สุมณิคาธิ) 7) บทอ่านเรื่องชีวประวัติ
ออกญาสุนทรโวหาร มุก (ดิธิบรูธิบ) 8) บทอ่านเรื่องชีวประวัติพระภิกษุ
ภาษาอู (ดิธิบรูธิบ) 9) บทอ่านเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เขมรภตฐฐ) 10) เรื่องปราสาทหินเขมร (บรูธิบ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร พบ
เนื้อหาจำนวน 9 เรื่อง คือ 1) บทอ่านเรื่องลักษณะในภาษาเขมร (ลฐฐ) 2) บทอ่าน
เรื่องที่มาของอักษรเขมร (บรูธิบ) 3) บทอ่านเรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (การวิ
รฐฐ) 4) บทอ่านเรื่องวรรณกรรมเขมร (หฐฐ) 5) บทอ่านเรื่องเรื่อง
วิวัฒนาการในภาษาเขมร (วิฐฐ) 6) บทอ่านเรื่องพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (วิฐฐ)

บทที่ 4

การศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

แบบเรียนนอกจากจะให้ความรู้ทางด้านหลักวิชาการต่าง ๆ แล้ว แบบเรียนยังทำหน้าที่
กลุ่มเกลาและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและความคิดอันพึงประสงค์ตามอุดมการณ์ของ “รัฐ”
ได้อีกด้วย หากต้องการให้เยาวชนในชาติมีลักษณะทางความคิดเป็นเช่นไร “รัฐ” ก็สามารถกำหนด
หรือสร้างแบบเรียนเพื่อเป็นเบ้าหลอมให้กับเยาวชนได้ จากการศึกษานี้หาแบบเรียนภาษาเขมร
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า เนื้อหาแบบเรียนมีลักษณะเป็นแบบบูรณาการการศึกษาที่มี
เนื้อหาในด้านต่าง ๆ สอดแทรกเข้ามาในแบบเรียนครอบคลุมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นคุณธรรมจริยธรรม
หลักในการดำเนินชีวิต การเมืองการปกครองหรือขนบประเพณีศิลปวัฒนธรรม ทำให้เราสามารถเห็น
สิ่งที่ “รัฐ” ต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนก็มพบได้อย่างชัดเจนผ่านเนื้อหาแบบเรียนภาษาประจำชาติ
ของตน

การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้วิจัยได้ศึกษาเป้าหมายของการจัดการศึกษาของ
กัมพูชาจากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 - 2018 แผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับปี 2014 - 2018 เพื่อหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการศึกษาโดยรวมในระดับนโยบายและ
ศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ฉบับปี 2018 ของกระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬาของ
กัมพูชา ทำให้ได้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์การศึกษาจำนวน 11
ข้อ ซึ่งผู้วิจัยจะใช้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้นี้ไปวิเคราะห์กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้
จากการศึกษาภาพสะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน ความเรียง วรรณกรรมและ
บทร้อยกรองในบทที่ 3 ซึ่งจะช่วยให้สามารถเห็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่รัฐต้องการได้ชัดเจนที่สุด

การศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 - 6 ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ 2 ประเด็น ดังนี้

4.1 วิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1 – 6 ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee
Thorndike) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6
ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) เป็นกรอบ
แนวคิดในการวิจัย

4.1 วิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

การศึกษาวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย (ทิตนา แชมมณี, 2009) ซึ่งทฤษฎีการเชื่อมโยงเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่จัดอยู่ในกลุ่มพฤติกรรมนิยมโดยมีความเชื่อว่า มนุษย์หรือสัตว์จะเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้โดยการเลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนองที่ถูกต้องนั้นมาเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสมหรือโดยการสร้างสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เรียกว่า ทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง (S-R Bond Theory) หรือทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionisms Theory) ธอร์นไดค์ได้ทำการทดลองและได้เสนอกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ อันถือว่าเป็นหลักการเบื้องต้นที่นำไปสู่เทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่

1) กฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ (The Law of Exercise or Repetition) การกระทำซ้ำหรือการฝึกหัดนี้ หากได้ทำบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ จะทำให้การกระทำนั้น ๆ ถูกต้องสมบูรณ์และมั่นคง

2) กฎแห่งผล (The Law of Effect) รางวัลหรือความสมหวัง จะช่วยส่งเสริมการแสดงพฤติกรรมนั้นมากขึ้นหรือลดลงได้

3) กฎแห่งความพร้อม (The Law of Readiness) หมายถึงความพร้อมของร่างกายในอันที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมา

จากการศึกษาวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในเนื้อหาแบบเรียนภาษาเขมรมีความสอดคล้องกับกฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำที่เรียกว่า “การกล่าวซ้ำความคิด” (Repetition of Ideas) (Bardige, 2007) ซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะคือ

1) การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน (Repetition of Topics)

2) การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน (Repetition of Content in Same Class)

3) การกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในเนื้อหาแบบเรียนต่างระดับกัน (Repetition of Content in Different Classes)

4.1.1 การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน (Repetition of Topics)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 แต่ละระดับชั้นจะมีเนื้อหาจำนวน 10 บทเรียน แต่ละบทเรียนจะมีชื่อของบทเรียนเพื่อบอกหัวข้อในการเรียนหรือความสำคัญของการเรียน

ในบทเรียนนั้นโดยจะมีเนื้อหาการกล่าวกริ่นนำก่อนเข้าสู่บทเรียนหัวข้อต่าง ๆ ตามที่แบบเรียนกำหนด บทนำนี้จะสอดคล้องกับชื่อและเนื้อหาของบทเรียนนั้น

ตารางที่ 72 ชื่อบทเรียนในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

ระดับชั้น	ชื่อบทเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	บทเรียนที่ 1 เรื่องความรัก (សេចក្តីស្រឡាញ់) บทเรียนที่ 2 เรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក) บทเรียนที่ 3 เรื่องมรดกของชาติ (កេរដំណែលរបស់ជាតិ) บทเรียนที่ 4 เรื่องความมีคุณค่า (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ) บทเรียนที่ 5 เรื่องพลเมืองที่ดี (ពលរដ្ឋល្អ) บทเรียนที่ 6 เรื่องความปรารถนาของเรา (សេចក្តីប្រាថ្នារបស់យើង) บทเรียนที่ 7 เรื่องคุณค่าในการทำงาน (តម្លៃនៃការងារ) บทเรียนที่ 8 เรื่องความพยายาม (សេចក្តីព្យាយាម) บทเรียนที่ 9 เรื่องความหวัง (សេចក្តីសង្ឃឹម) บทเรียนที่ 10 เรื่องความตั้งใจปรารถนาเพื่อประสบความสำเร็จ (បំណងប្រាថ្នាដើម្បីជោគជ័យ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจ (មោទនភាព) บทเรียนที่ 2 เรื่องความซื่อตรง (ភាពស្មោះត្រង់) บทเรียนที่ 3 เรื่องการให้อภัย (អធ្យាស្រ័យ) บทเรียนที่ 4 เรื่องมิตรภาพ (មិត្តភាព) บทเรียนที่ 5 เรื่องการเคารพตัวเอง (ការគោរពខ្លួនឯង) บทเรียนที่ 6 เรื่องการเคารพกฎหมาย (ការគោរពច្បាប់) บทเรียนที่ 7 เรื่องความรับผิดชอบ (ការទទួលខុសត្រូវ) บทเรียนที่ 8 เรื่องความไว้วางใจ (ការជឿជាក់) บทเรียนที่ 9 เรื่องความมีคุณค่า (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ) บทเรียนที่ 10 เรื่องอัจฉริยภาพ (ឧត្តមភាព)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	บทเรียนที่ 1 เรื่องคุณค่าความงาม (តម្លៃសោភ័ណ) บทเรียนที่ 2 เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (មោទនភាពជាតិខ្មែរ) บทเรียนที่ 3 เรื่องการยอมรับความจริง (ការទទួលស្គាល់ការពិត)

ระดับชั้น	ชื่อบทเรียน
	บทเรียนที่ 4 เรื่องสามัคคีภาพ (สาขาศิลปะ) บทเรียนที่ 5 เรื่องการกำหนดเป้าหมาย (การคิดวิเคราะห์) บทเรียนที่ 6 เรื่องการรู้จักกับผิดชอบ (สุนทรียศาสตร์) บทเรียนที่ 7 เรื่องความน่าเชื่อถือ (การแก้ปัญหา) บทเรียนที่ 8 เรื่องความพยายาม (เสขศึกษาศาสตร์) บทเรียนที่ 9 เรื่องการประสบความสำเร็จในชีวิต (ศาสตร์แห่งชีวิต) บทเรียนที่ 10 เรื่องพลเมืองที่ดี (พลเมืองดี)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เชิดชูชาติ) บทเรียนที่ 2 เรื่องเอกลักษณ์ประจำชาติ (มหัศจรรย์) บทเรียนที่ 3 เรื่องการเคารพบูชา (การเคารพบูชา) บทเรียนที่ 4 เรื่องความเมตตาธรรม (สุนทรียศาสตร์) บทเรียนที่ 5 เรื่องสุนทรียทางภาษา (เสขศึกษาศาสตร์) บทเรียนที่ 6 เรื่องการยอมรับความจริง (การเจริญคุณธรรม) บทเรียนที่ 7 เรื่องภาพของพลเมือง (พลเมืองดี) บทเรียนที่ 8 เรื่องการตัดสินใจ (การแก้ปัญหา) บทเรียนที่ 9 เรื่องความงามของศิลปะ (เสขศึกษาศาสตร์) บทเรียนที่ 10 เรื่องความเชื่อ (ผู้รู้)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	บทเรียนที่ 1 เรื่องแนวคิด (ผู้รู้) บทเรียนที่ 2 เรื่องชนบประเพณี (ผู้รู้) บทเรียนที่ 3 เรื่องความกล้าหาญ (เสขศึกษาศาสตร์) บทเรียนที่ 4 เรื่องการเสียสละ (การละอาย) บทเรียนที่ 5 เรื่องอดีตกาล (มหัศจรรย์) บทเรียนที่ 6 เรื่องการเคารพบูชา (การเคารพบูชา) บทเรียนที่ 7 เรื่องอักษรศาสตร์และวรรณคดีเขมร (หฤหรรษ์และหฤหรรษ์) บทเรียนที่ 8 เรื่องความจริง (เสขศึกษาศาสตร์) บทเรียนที่ 9 เรื่องวรรณคดีต่างประเทศ (หฤหรรษ์) บทเรียนที่ 10 เรื่องความคิดบวก (สุนทรียศาสตร์)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	บทเรียนที่ 1 เรื่องวรรณคดีเขมร (หฤหรรษ์) บทเรียนที่ 2 เรื่องวรรณคดีพราหมณ์นิยม

ระดับชั้น	ชื่อบทเรียน
	(หลักสูตรบัณฑิตศึกษานิติศาสตรบัณฑิต)
	บทเรียนที่ 3 เรื่องวรรณคดีพุทธนิยาม (หลักสูตรบัณฑิตศึกษานิติศาสตรบัณฑิต)
	บทเรียนที่ 4 เรื่องศิลปะ (สិลาปะ)
	บทเรียนที่ 5 เรื่องละคร (ณฎาส)
	บทเรียนที่ 6 เรื่องศิลปะการร่ายและระบำ (สัณนาตารีกษัตริย์)
	บทเรียนที่ 7 เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี (ประเพณีอันดีงาม)
	บทเรียนที่ 8 เรื่องกาพย์ (กัมภัก)
	บทเรียนที่ 9 เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีเขมรและวรรณคดีต่างประเทศ
	(หลักสูตรบัณฑิตศึกษานิติศาสตรบัณฑิต)
	บทเรียนที่ 10 เรื่องวรรณคดีต่างประเทศ (หลักสูตรบัณฑิตศึกษานิติศาสตรบัณฑิต)

จากการศึกษาพบว่า จำนวนบทเรียนทั้งหมด 60 บทเรียน ชื่อบทเรียนจะไม่ซ้ำกันในระดับชั้นเดียวกันแต่จะมีการกล่าวซ้ำชื่อบทเรียนในระดับชั้นที่ต่างกันคือ

1.1) ชื่อบทเรียนเรื่อง “ความภาคภูมิใจของชาติ” (มหาชาติชาดก) เป็นชื่อบทเรียนที่มีการกล่าวซ้ำมากที่สุด โดยปรากฏซ้ำในแบบเรียนจำนวน 3 ระดับชั้นคือ แบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บทเรียนที่ 1 อยู่ในแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 2 และอยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บทเรียนที่ 1 แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับเรื่อง “ความภาคภูมิใจของชาติ” เป็นอย่างมากในแต่ละระดับชั้น

จากการศึกษาเนื้อหาเรื่อง “ความภาคภูมิใจของชาติ” แต่ละระดับชั้นพบว่า กล่าวถึงความยิ่งใหญ่ในอดีตของกัมพูชา การมีวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่และทรงคุณค่าที่ได้รับการสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและที่สำคัญคือความยิ่งใหญ่ของปราสาทโบราณต่าง ๆ โดยเฉพาะปราสาทนครวัดและศิลปวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ ของชาติที่ถูกหลานชาวกัมพูชาต้องหวงแหนและรักษาไว้ให้คงอยู่ตลอดไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เนื้อหาของบทนำกล่าวถึง การยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต แม้ว่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์เหล่านั้นจะเป็นอดีตไปแล้วหรือกำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน การยอมรับความจริงหรือกล้าที่จะเผชิญกับความเป็นจริงจะทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ และยอมรับผลของการกระทำที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดีและนำผลที่ได้เหล่านั้นมาเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

ការទទួលស្គាល់ការពិតគឺការទទួលស្គាល់អ្វីទាំងអស់ដែលកើតមានពិតយើងត្រូវ ហ៊ានទទួលស្គាល់រាល់អំពើបុលកម្មភាពប្រព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានកើតឡើងពីអតីតកាល ឬបច្ចុប្បន្នកាលទោះបីអំពើនោះល្អក្តីឬអាក្រក់ក្តី ការហ៊ានទទួលស្គាល់បែបនេះនឹងធ្វើ ឱ្យសង្គមមានការរីកចម្រើននិងមនុស្សរស់នៅប្រកបដោយភាពសុខ ដុម។

(ភាសាខ្មែរ ៩, ៥៧)

“การยอมรับความจริงคือการยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริง เราต้องกล้าที่จะ ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นจากอดีตหรือปัจจุบัน แม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่ไม่ดี ความกล้า ที่จะยอมรับความจริงแบบนี้ทำให้สังคมมีความเจริญและมนุษย์จะอาศัยอยู่ด้วยกัน อย่างสงบสุข”

(ภาษาเขมร 9, 47)

ការទទួលស្គាល់ការពិតគឺការទទួលស្គាល់នូវរឿងរាវ ហេតុការណ៍ឬអ្វីៗដែលកើតមាន ឡើងប្រកដជាក់ស្តែង ទោះជាជារឿងរាវ ហេតុការណ៍ទាំងនោះកើតឡើងពីអតីតកាលឬ ក៏បច្ចុប្បន្នកាលក្តី គេមិនអាចបិទបាំងឬគេចវេះពីការពិតបានជារឿងរហូតនោះទេ ដូច្នេះយើងត្រូវតែទទួលយកការពិតឬក៏ហ៊ានប្រឈមនឹងការពិត ដើម្បីជាបទពិលោធសំរាប់បច្ចុប្បន្ននិងអនាគត។

(ភាសាខ្មែរ ១០, ១៣៥)

“การยอมรับความจริงคือการยอมรับเรื่องราว เหตุการณ์หรืออะไรต่างๆ ที่เกิดขึ้น แม้ว่าเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะเกิดขึ้นแต่ในอดีตหรือในปัจจุบันก็ตาม เราไม่ สามารถปิดบังหรือหนีความจริงไปได้ ดังนั้นเราต้องยอมรับความจริงหรือกล้าที่จะ ยอมรับความจริงนั้นเพื่อเป็นประสบการณ์สำหรับปัจจุบันและอนาคต”

(ภาษาเขมร 10, 135)

การกล่าวซ้ำที่ขอบทเรียนพบว่า ขอบทเรียนเรื่อง “ความภาคภูมิใจของชาติ” (เชาณรภทต ฃททโฏร) เป็นขอบทเรียนที่มีการกล่าวซ้ำมากที่สุดโดยปรากฎซ้ำในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 3 ระดับชั้นแสดงให้เห่นว่ แบบเรียนให้ว่ความสำคัญกับเรื่องความภาคภูมิใจของชาติเป็นอย่่าง มาก ส่วนเรื่อง “พลเมืองที่ดื” (ตลรฐฎณ) เรื่อง “ความมืคุณค่า” (เสอชฎฎฎฎฎ) เรื่อง “ความ พยายาม” (เสอชฎฎฎฎฎ) เรื่อง “ความรับผิดชอบ” (การจฎฎฎฎฎ) และเรื่อง “การยอมรับ ความจริง” (การจฎฎฎฎฎ) มีการกล่าวซ้ำในบทเรียนจำนวน 2 ระดับชั้น ซึ่งแสดงให้เห่นว่ ขอบทเรียนที่มีการกล่าวซ้ำท้้ง 5 เรื่องนี้เป็นเรื่องทีแบบเรียนภาษาเขมรต้องการเน้นย้ำและปลุกฝัง ให้กับเยาวชนกัมพูชาเช่นเดีวกัน

4.1.2 การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดีวกัน (Repetition of Content in Same Class)

การกล่าวซ้ำทีเนื้อหาของแบบเรียนในระดับชั้นเดีวกัน เป็นการใช่วิธีการ “กล่าวย้ำ ความคิด” (Repetition of Ideas) (Bardige, 2007) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึมซับเนื้อหาให้มากขึ้น เป็นการเน้นย้ำถึงสิ่งที “รัฐ” ต้องการให้เกิดแก่เยาวชนกัมพูชา การกล่าวซ้ำเนื้อหาของแบบเรียน ในระดับชั้นเดีวกันเป็นการย้ำเนื้อหาทีเรียนเพื่อให้เยาวชนได้ตระหนัถึงความสำคัญในเรีอ่นั้น

จากการศึกษาเนื้อหาแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่ แต่ละทักษะการ ลือสารมีเนื้อหาที่ซ้ำกันแบบเรียนระดับชั้นเดีวกัน รายละเอียดดืดงนี้

แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดีวกันในแบบเรียน ระดับชั้นเดีวกัน ดงนี้

1. เรื่องความมืคุณค่า (เสอชฎฎฎฎฎ)

เนื้อหาเรื่องความมืคุณค่า มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดีวกันในแบบเรียนระดับชั้นเดีวกัน ดงนี้

มีการแสดงในเทศกาลงานวันสำคัญของชาวกัมพูชา แบบเรียนได้กล่าวซ้ำเนื้อหาอีกครั้งในบทเรียนที่ 9 เรื่องของศิลปวัฒนธรรมของชาติทางด้านระบำต่าง ๆ โดยเรียนเรื่องประวัติระบำนกยูง (บรูว์ทรีรต์เกวท) และเรื่องระบำรำวง (รต์ร่าม) อีกทั้งยังมีเรื่องคำพุทธภาษิต สุภาษิต และคำทาย (ตักกุญญะ สุกาสิต และตักกุญญะ) อีกด้วย

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเห็นว่า แบบเรียนได้เน้นย้ำเนื้อหาเรื่องความมีคุณค่าในตนเองและเรื่องมรดกของชาติมาก เพราะมีการกล่าวซ้ำหรือเรียนซ้ำเนื้อหาอยู่หลายครั้งแสดงว่า แบบเรียนให้ความสำคัญและต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าในตนเองและเห็นคุณค่าของผู้อื่นไม่คำนึงถึงแค่รูปลักษณะภายนอกแต่ให้ดูที่ภายในจิตใจและการกระทำ อีกทั้งยังสอนให้รู้คุณค่าในการทำงานที่ทำไม่ว่าจะเป็นงานนั้นจะเล็กหรือใหญ่แต่ทุกงานต้องอาศัยความสามารถและความชำนาญ เราจึงควรเห็นคุณค่าในตนเองและกิจการงานต่าง ๆ ด้วย ส่วนเรื่องมรดกของชาติ แบบเรียนได้เน้นย้ำเนื้อหาทางด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติที่ควรอนุรักษ์ โดยเฉพาะการแสดงระบำต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจตระหนักในคุณค่าและช่วยกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่ต่อไป

แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน เรื่องมิตรภาพ (มิตฺตภาพ) ดังนี้

ตารางที่ 75 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องมิตรภาพ

เรื่อง	บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
เรื่องมิตรภาพ (มิตฺตภาพ)	3	เรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (จีท มิตฺตมิตฺต)	อ่าน
	4	เรื่องสมัน หนู เต่าและอีกา (สน่าส กณฺฑร หนฺเดทฺทิกนิงทฺท)	ฟัง
	4	เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (สํบฺุทฺทสุรสุขจุกมิตฺตทฺท)	อ่าน
	4	เรื่องกัลยาณมิตร (กณฺฎาณมิตฺ)	อ่าน
	9	เรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (ทฺมฺุไรสการเสตตบ)	อ่าน

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่อง “มิตรภาพ” จำนวน 3 บทเรียนคือ บทเรียนที่ 3 เรียนบทอ่านเรื่อง น้ำใจเพื่อนของฉัน (จีทติธิตูธิตู) เนื้อหากล่าวถึงความมีน้ำใจที่ให้แก่กันระหว่างเพื่อนและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในยามที่เพื่อนมีปัญหาหรือตกทุกข์ได้ยาก แบบเรียนได้กล่าวซ้ำเนื้อหาเกี่ยวกับมิตรภาพอีกครั้งในบทเรียนที่ 4 บทการฟังเรื่องสมัน หนู เต่าและอีกา (สฺนํสํกณฺุรหฺนฺุทฺทฺกฺกฺ) เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (สํบุทฺทฺสฺวฺรฺสฺยฺอฺกฺกฺกฺ) และเรื่อง กัลยาณมิตร (ทณฺุฎณฺุณฺุทฺทฺ) จะเห็นว่า เนื้อหาในบทเรียนที่ 4 ทั้ง 3 เรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับมิตรภาพความเป็นเพื่อนกัน ความมีน้ำใจซื่อตรงต่อกัน และห่วงใยกันเป็นสิ่งที่แบบเรียนต้องการเน้นย้ำให้กับผู้เรียน อีกทั้งยังสอนเกี่ยวกับการเลือกคบเพื่อนด้วยในบทเรียนที่ 9 บทอ่านเรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (ทโยโสการเสตตช) เพราะมิตรภาพเป็นสิ่งที่ดีที่มีให้แก่กันแต่การคบเพื่อนก็เป็นสิ่งสำคัญถ้าคบคนที่ดี เพื่อนจะนำพาไปเจอแต่สิ่งที่ดีแต่ถ้าคบเพื่อนที่ไม่ดีก็อาจจะนำตัวเองไปสู่หนทางที่ไม่ดีได้เช่นกัน

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะเห็นว่า แบบเรียนได้เน้นย้ำเรื่องของมิตรภาพที่มีให้แก่กัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างเพื่อนเป็นสิ่งที่ดี โดยเฉพาะในสังคมสมัยนี้การมีเพื่อนที่ดีคอยช่วยเหลือกันและกันจะสามารถนำพากันไปสู่ความสำเร็จได้ มิตรภาพที่ดีควรมีความซื่อสัตย์และซื่อตรงต่อกันมีความห่วงใยกันและกัน สังคมและผู้คนก็จะน่าอยู่มากยิ่งขึ้น

แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกันเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เขษณสภตตชาติโฆร)

ตารางที่ 76 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ

เรื่อง	บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
ความภาคภูมิใจของชาติ (เขษณสภตตชาติโฆร)	1	เรื่องชีวประวัติพระภริมย์ภาษาอู (ตีรฺบฺรฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺทฺ)	อ่าน
	2	เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เขษณสภตตชาติโฆร)	ฟัง
	2	เรื่องอัจฉริยภาพของชาติ (อฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺ)	อ่าน
	2	เรื่องกัมพูชาบ้านเกิดที่เป็นที่รัก	อ่าน

แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกันเรื่องเอกลักษณ์ประจำชาติ (มหุตฺสฎฺฐาณชาติ)

ตารางที่ 77 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องเอกลักษณ์ประจำชาติ

เรื่อง	บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
เอกลักษณ์ประจำชาติ (มหุตฺสฎฺฐาณชาติ)	1	เรื่องปราสาทนครวัด (ប្រាសាទអង្គរវត្ត)	อ่าน
	2	เรื่องอักษรเขมร (អក្សរខ្មែរ)	อ่าน
	3	เรื่องลักษณะในภาษาเขมร (លក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ)	อ่าน
	4	เรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (វប្បធម៌អរិយធម៌ខ្មែរ)	อ่าน
	5	เรื่องที่มาของอักษรเขมร (ប្រភពនៃអក្សរខ្មែរ)	อ่าน

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่อง “เอกลักษณ์ประจำชาติ ” จำนวน 5 บทเรียนคือ บทเรียนที่ 1 เรื่องปราสาทนครวัด (ប្រាសាទអង្គរវត្ត) เนื้อหาของเรื่องเป็นนิทานกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของปราสาทนครวัดซึ่งปราสาทนครวัดเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติของกัมพูชา โดยรูปปราสาทนครวัดจะปรากฏอยู่ในธงชาติของประเทศกัมพูชาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ปราสาทนครวัดจึงเป็นเสมือนศูนย์รวมจิตใจ เป็นความภาคภูมิใจของชาติและเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติอีกด้วย แบบเรียนได้กล่าวซ้ำเรื่อง “เอกลักษณ์ประจำชาติ” อีกครั้งในบทเรียนที่ 2 เรื่องอักษรเขมร (អក្សរខ្មែរ) บทเรียนที่ 3 เรื่อง ลักษณะในภาษาเขมร (លក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ) และบทเรียนที่ 5 เรื่อง ที่มาของอักษรเขมร (ប្រភពនៃអក្សរខ្មែរ) โดยเนื้อหาแต่ละบทเรียนกล่าวถึงความสำคัญของภาษาเขมร ลักษณะในภาษาเขมรและที่มาของอักษรเขมรจะเห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาเขมรเป็นอย่างมาก ชาวกัมพูชาควรศึกษาเล่าเรียนภาษาเขมรให้แตกฉานเพราะเป็นภาษาประจำชาติของตนและควรใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะเห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาประจำชาติและเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ โดยกล่าวซ้ำเนื้อหามากที่สุดและเอกลักษณ์ประจำชาติที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ปราสาทนครวัด ซึ่งเปรียบเสมือนจิตวิญญาณความเป็นชาวกัมพูชาได้ชัดเจนที่สุด

แบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกันเรื่องวรรณกรรมเขมร (หกรุณฺโฬุเฐว)

ตารางที่ 78 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่องวรรณกรรมเขมร

เรื่อง	บทเรียน	ชื่อเรื่อง	ทักษะ
วรรณคดีเขมร (หกรุณฺโฬุเฐว)	1	เรื่อง วิวัฒนาการวรรณกรรมเขมร (การวิฤโฬุหกรุณฺโฬุเฐว)	อ่าน
	7	เรื่องวรรณกรรมเขมร (หกรุณฺโฬุเฐว)	อ่าน

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันเรื่อง “วรรณกรรมเขมร ” จำนวน 2 บทเรียนคือ บทเรียนที่ 1 เรื่องวิวัฒนาการวรรณกรรมเขมร (การวิฤโฬุหกรุณฺโฬุเฐว) และบทเรียนที่ 5 เรื่องวรรณกรรมเขมร (หกรุณฺโฬุเฐว) เนื้อหาในบทที่ 1 จะเรียนเกี่ยวกับวรรณกรรมเขมรแต่ละสมัยคือ วรรณกรรมเขมรในสมัยโบราณโดยแบ่งเป็นสมัยก่อนพระนคร (ศตวรรษที่ 1 - ศตวรรษที่ 8) และสมัยพระนคร (ค.ศ.802 – 1431) วรรณกรรมสมัยกลาง (ค.ศ.1431 – 1862) และวรรณกรรมสมัยใหม่แบ่งเป็น สมัยอาณานิคมฝรั่งเศส (ค.ศ.1863 – 1953) และสมัยปัจจุบัน (ตั้งแต่ปี ค.ศ.1953 จนถึงปัจจุบัน) แบบเรียนได้เรียนย้ำเนื้อหาอีกครั้งในบทเรียนที่ 7 เรื่องวรรณกรรมเขมร (หกรุณฺโฬุเฐว) เนื้อหากล่าวถึงลักษณะของวรรณกรรมเขมร และประเภทของวรรณกรรมเขมร จะเห็นว่าเนื้อหาเป็นเรื่องที่มีความต่อเนื่องกันแต่มีการเว้นช่วงของการเรียนเนื้อหาต่างกัน โดยเรียนเนื้อหาแรกเรียนในบทเรียนที่ 1 แล้วเรียนเนื้อหาส่วนอื่นก่อน ซึ่งพบว่าในบทเรียนที่ 5 มีเนื้อหาการเรียนวรรณกรรมเขมรเรื่องตุมเตยว (หกรุณฺโฬุเฐว) ก่อนแล้วถึงเรียนเนื้อหาของวรรณกรรมเขมรอีกครั้งในบทเรียนที่ 7 โดยไม่มีการเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบแต่เป็นการเรียงเนื้อหาโดยดูที่ชื่อบทเรียนเป็นสำคัญ เช่น บทเรียนที่ 2 ชื่อบทเรียน ขนบประเพณี (หกรุณฺโฬุเฐว) ทักษะการอ่านในบทเรียนนี้จะเรียนเรื่อง ประเพณีเวลาเกิด (หกรุณฺโฬุเฐว) เป็นต้น

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเห็นว่า การเรียนเรื่อง “วรรณกรรมเขมร” สอดคล้องกับแบบเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบบเรียนภาษาเขมรใช้ชื่อว่า “วรรณกรรมเขมร 11” (หกรุณฺโฬุเฐว 99) โดยเนื้อหาจะเรียนเกี่ยวกับวรรณกรรมเขมรรวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวกับวรรณกรรมต่างประเทศ ขนบธรรมเนียมประเพณีของเขมรด้วย ดังนั้นแบบเรียน

วรรณกรรมเขมรจึงเป็นแบบเรียนที่มีเนื้อหาเป็นแบบบูรณาการการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาในด้านวรรณกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อไว้ในแบบเรียนด้วย ทำให้ผู้เขียนมีความรู้รอบตัวและสามารถไปต่อยอดการเรียนรู้ทางด้านภาษาเขมรและวรรณกรรมเขมรได้ในอนาคต

4.1.3 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับ (Repetition of Content in Different Classes)

การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันอีกครั้งในแบบเรียนต่างระดับเป็นการเน้นย้ำเนื้อหาที่แบบเรียนต้องการปลูกฝังให้กับผู้เรียนในระดับที่แตกต่างกันเป็นการเน้นย้ำในระยะเวลาที่ยาวกว่าการกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับเดียวกันจากการศึกษาเนื้อหาแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า แต่ละทักษะการสื่อสารมีเนื้อหาที่ซ้ำกันในแบบเรียนต่างระดับกัน รายละเอียดมีดังนี้

ทักษะการฟัง

เนื้อหาทักษะการฟังในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องความมีคุณค่าในตนเอง (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ)

ตารางที่ 79 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องความมีคุณค่าในตนเอง

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
ความมีคุณค่าในตนเอง (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ)	มัธยมศึกษาปีที่ 1	4	เรื่องความมีคุณค่า (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ)
		7	เรื่องอย่าทำตามพี่ (កុំត្រាប់តាមបង) เรื่องการฟังพ่อฉัน (កំណប់ឪពុកខ្ញុំ)
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	9	เรื่องความมีคุณค่าในบุคคล (ភាពថ្លៃថ្នូរនៃបុគ្គល)

จะเห็นว่า เรื่อง “ความมีคุณค่าในตนเอง” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน โดยพบว่ามีกล่าวซ้ำเนื้อหาจำนวน 3 ระดับชั้นคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ซึ่งเนื้อหาแต่ละระดับชั้นจะอธิบายความมีคุณค่าที่ต่างกัน โดยเนื้อหาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะกล่าวถึงความมีคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้จักให้คุณค่าต่องานที่ทำ ไม่มองคนที่เปลือกนอกและไม่ควร

ตารางที่ 82 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
การพูดแสดงความคิดเห็น (การนิยายบทเวทฺุณยติ)	มัธยมศึกษาปีที่ 3	4	เรื่องสามัคคีภาพ (ภาษคฺุฎิภท)
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	2	เรื่องเอกลักษณะประจำชาติ (หตุสณฺณณณตติ)
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	1 2	แนวคิด (ผู้ตํคฺุณิถ) ชนบประเพณี (อํรฺเญษชฺุณบ)
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	3 10	วรรณกรรมพุทธนิยม (หฺุณฺรสนิณฺุณฺุณฺุณิยษ) วรรณกรรมตํางประเทศ (หฺุณฺรสนิณฺฺุณฺุณฺุณฺุณ)

จะเห็นว่า เรื่อง “การพูดแสดงความคิดเห็น” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน โดยพบว่าการซ้ำเนื้อหาจำนวน 4 ระดับชั้นคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ทักษะการพูดต้องการเน้นย้ำเนื้อหาเรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นมาก จากการศึกษาเนื้อหาพบว่า เนื้อหาการพูดการพูดแสดงความคิดเห็นมีการเรียนในระดับที่ง่ายไปสู่การเรียนที่ยากขึ้น กล่าวคือการเริ่มต้นเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการร่วมปรึกษากันและการแสดงความคิดเห็น (ชฺุณฺรยษติภทคฺุณฺุณยติ) แสดงว่า ในระดับชั้นนี้ผู้เรียนเริ่มมีความคิดเป็นของตนเอง การเริ่มต้นฝึกด้วยการร่วมปรึกษา จะทำให้แต่ละคนสามารถช่วยกันคิด ช่วยกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นกัน เนื้อหาจึงเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นเรียนนี้ จากนั้นในชั้นเรียนที่สูงขึ้นจึงมีการฝึกการพูดแสดงความคิดเห็นของตนเอง (การนิยายบทเวทฺุณยติหฺุณฺุณฺุณ) การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าในเรื่อง (บเวทฺุณยติภทยติชฺุณฺุณฺุณคฺุณฺุณ) และฝึกการเตรียมการพูดในหัวข้อต่างๆ อันเป็นทักษะการพูดขั้นสูง โดยในแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ฝึกให้ผู้เรียนได้เตรียมการพูดเกี่ยวกับเรื่อง ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา (การเฏ็บภบํเฐ็งอิฏฺุณฺุณฺุณฺุณ:ชฺุณฺุณชฺุณฺุณคฺุณฺุณเฏ็บ:ชฺุณฺุณชฺุณฺุณ)

ตารางที่ 84 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการแสดงบทละคร

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
เรื่องการแสดงบทละคร (สัปดาห์สุดท้ายหลักสูตร แถม)	มัธยมศึกษาปีที่ 2	8	เรื่องความเชื่อมั่น (การเผชิญหน้า)
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	6	เรื่องการเรียนรู้กับผิดชอบ (สุนทรียะคุณอุบลสุริ)
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	4	เรื่องการเสียสละ (การละบ่ง)

จะเห็นว่า เรื่อง “การแสดงบทละคร” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน โดยพบว่ามีกรรคำภาพจำนวน 3 ระดับชั้นคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นอกจากจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจการกรรคำภาพแล้ว การแสดงบทละครก็เป็นสิ่งสำคัญที่แบบเรียนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในศิลปะการแสดง ไม่ที่จะเป็นการเตรียมตัวในการแสดง การเตรียมบทละครและการเตรียมการแสดง โดยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 จะเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดง การเตรียมตัวในการแสดง โดยแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบบเรียนได้ยกตัวอย่างบทละครบาสักเรื่อง “เตโจยอด” มาให้ผู้เรียนได้ศึกษาและฝึกการแสดงด้วย ทำให้ผู้เรียนมีความกล้าคิดกล้าแสดงออกและเห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่าของประเทศ

ทักษะการอ่าน

เนื้อหาทักษะการอ่านในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน ดังนี้

1. เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เถาธรรมาตชาติ)

เนื้อหาเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน ดังนี้

ตารางที่ 85 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
ความภาคภูมิใจของชาติ (มหาเศรษฐีชาติ)	มัธยมศึกษาปีที่ 2	1	เรื่องสมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต (สฤทธิสุนทรภูมิจุฬารัตน) เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (นิพนธ์วิมลคุณากร)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2	เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (มหาเศรษฐีชาติ)
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	1	เรื่องปราสาทนครวัด (ปราสาทหินพิมาย)

จะเห็นว่า เรื่อง “ความภาคภูมิใจของชาติ” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน โดยพบว่าการกล่าวซ้ำจำนวน 3 ระดับชั้นคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเนื้อหาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กล่าวถึง ความภาคภูมิใจในตัวบุคคลคือ สมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต และออกญาสุนทรโวหาร มุก ซึ่งทั้งสองคนเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงของประเทศเป็นบุคคลตัวอย่างที่ทำให้คุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ เนื้อหาการกล่าวซ้ำอีกครั้งในเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหา กล่าวถึงปราสาทพระวิหารที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกซึ่งเป็นความภาคภูมิใจอย่างมากของชาวกัมพูชา แบบเรียนได้กล่าวซ้ำอีกครั้งในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องปราสาทนครวัด ชาวกัมพูชามีความภาคภูมิใจอย่างสูงสุดต่อปราสาทนครวัด เพราะเป็นปราสาทที่สำคัญและเป็นศูนย์รวมจิตวิญญาณของชาติ เห็นได้จากธงชาติของกัมพูชาจะมีรูปปราสาทนครวัดอยู่ในธงชาติเขมรทุกยุคทุกสมัยซึ่งเป็นความภาคภูมิใจสูงสุดของชาวกัมพูชา

2. เรื่องความรักชาติบ้านเมือง (เสธกวีสุนทรภูมิจุฬารัตน)

เนื้อหาเรื่อง ความรักชาติบ้านเมือง มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน

ดังนี้

ตารางที่ 86 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องความรักชาติบ้านเมือง

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
ความรักชาติบ้านเมือง (เสธกัฏฐิโศรจฺญาณัฏฐาคัตติ)	มัธยมศึกษาปีที่ 1	10	เรื่องประวัติการเรียกร้องเอกราช (บรูรฎฐิถายจามรณกภณฺญจาคัตติโฆร)
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	2	เรื่องกัมพูชาบ้านเกิดที่เป็นที่รัก (กมุฑาฆาตุภูมิจาจีสุเฆทา)
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	6 10	เรื่องชีวิตเขมรในนรกอเวจี (ฉีริตโฆรกุฑนสรกหริตี) เรื่องความจริงในสมัยอาณาจักร (ตชลาตนาสยัฆมหาณานิสิตย นิยฆ)
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	3 5 8	เรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว (ฆบัฆูฆนลาภูมิกุฑนลาฟ) เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชา ประชาธิปไตย (การกิตกุฑนรบบกมุ ฑาบรูจาคีบเตฆฺย) เรื่องชีวิตอันมีดมนของประชาชน กัมพูชา (ฉีริตหฺรฐการบស់บรูจาคีบ ณฺจโฆร)

จะเห็นว่า เรื่อง “ความรักชาติบ้านเมือง” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน โดยแบบเรียนจะค่อยๆ กล่าวซ้ำความคิดในเรื่องความรักชาติรักบ้านเมืองของตนโดยเริ่มตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทเรียนที่ 10 เนื้อหาบทอ่านเรื่องประวัติการเรียกร้องเอกราชชาติเขมรในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทเรียนที่ 2 เนื้อหาบทอ่านเรื่องกัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บทเรียนที่ 6 เนื้อหาบทอ่านเรื่องชีวิตเขมรในนรกอเวจีและบทเรียนที่ 10 เรื่องความจริงในสมัยอาณาจักร และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บทเรียนที่ 3 เรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว (ฆบัฆูฆนลาภูมิกุฑนลาฟ) เรื่องความจริงในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย (การกิตกุฑนรบบกมุฑาบรูจาคีบเตฆฺย) และเรื่องชีวิตอันมีดมนของประชาชนกัมพูชา (ฉีริตหฺรฐการบស់บรูจาคีบณฺจโฆร)

จะเห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองของกัมพูชา ซึ่ง “รัฐ” ต้องการเน้นย้ำเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เข้าใจวิวัฒนาการทางการเมืองผ่านประวัติศาสตร์ของกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องเอกราช หรือสภาพเหตุการณ์อันเลวร้ายในช่วงสงครามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ตลอดจนต้องการให้เยาวชนกัมพูชา รู้คุณค่ารักชาติรักแผ่นดินเกิดและมีความภาคภูมิใจในชาติของตน

5. เรื่องพลเมืองที่ดี (ถาวรผู้ดูแล)

เนื้อหาเรื่องพลเมืองที่ดี มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน ดังนี้

ตารางที่ 87 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องพลเมืองที่ดี

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
พลเมืองที่ดี (ถาวรผู้ดูแล)	มัธยมศึกษาปีที่ 1	5	เรื่องเยาวชนกัมพูชา (บุรุษรักษาศักดิ์) เรื่องกงเฮียน (คนบักฮัน)
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	5	เรื่องฉบับเปรี้ยะจะฮ์ (ถูกบ่ตกฏธาส) เรื่องฉบับโประฮ์ (ถูกบ่บุรล)
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	10	เรื่องการระลึกตื่น (ภูากัฏฏก) เรื่องมหาโจรในชายแดน (ยบกาเตมเรเฝ้า)

จะเห็นว่า เรื่อง “พลเมืองที่ดี” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน โดยพบว่ามีการกล่าวซ้ำจำนวน 3 ระดับชั้นคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 โดยแบบเรียนได้กล่าวซ้ำเนื้อหาเกี่ยวกับการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติโดยเริ่มตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องเยาวชนกัมพูชา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่องฉบับเปรี้ยะจะฮ์และเรื่องฉบับโประฮ์ เนื้อหาเป็นคำสอนเกี่ยวกับประพฤติปฏิบัติตัวเป็นคนดี ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องการระลึกตื่นและเรื่องมหาโจรในชายแดน เนื้อหาสอนให้เป็นคนดีของสังคมไม่ประพฤติชั่วและทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เรื่องการเป็นพลเมืองที่ดีจะเน้นสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นช่วงชั้นที่ผู้เรียนยังมีความเป็นเด็กสามารถสอนความประพฤติหรือหลักปฏิบัติตนได้ดีกว่าวัยรุ่นหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย

ทักษะการเขียน

เนื้อหาทักษะการเขียนในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน ดังนี้

1. เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (หลักสูตรฯ: บ.บ.บ.บ.)

เนื้อหาเรื่องการเขียนโน้มน้าวใจมีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน ดังนี้

ตารางที่ 88 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นเรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ

เรื่อง	อยู่ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (หลักสูตรฯ: บ.บ.บ.บ.)	มัธยมศึกษาปีที่ 2	7	เรื่องความรับผิดชอบ (การจรูณอุสฺสฺฐโร)
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	4	เรื่องสามัคคีภาพ (ภาษสุทฺถิภท)
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	8	เรื่องการตัดสินใจ (การสฺมฺพชฺชิตฺถ)

จะเห็นว่า เรื่อง “การเขียนโน้มน้าวใจ” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน โดยพบว่าการซ้ำเนื้อหาจำนวน 3 ระดับชั้นคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญการเขียนโน้มน้าวใจมาก

อีกทั้งยังพบว่า ทักษะการเขียนกับทักษะการพูดมีความสัมพันธ์กัน โดยเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทักษะการพูด เรียนเรื่อง “การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ” ส่วนทักษะการเขียนเรียนเรื่อง “การเขียนโน้มน้าวใจ” และแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทักษะการพูดเรียนเรื่อง “การพูดเพื่อโน้มน้าวใจ” และทักษะการเขียนเรียนเรื่อง “การเขียนโน้มน้าวใจ” เช่นเดียวกัน

2. เรื่องการแต่งคำกาพย์ (การโต้งกัณนทฺย)

เนื้อหาเรื่อง “การแต่งคำกาพย์” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน ดังนี้

ตารางที่ 89 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการแต่งคำกาพย์

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน	
เรื่องแต่งคำกาพย์ (การท่องกัมภกญ)	มัธยมศึกษาปีที่ 1	3	เรื่องมรดกของชาติ (เกรงใจคนรอบข้าง)	
		7	เรื่องคุณค่าในการทำงาน (ตั้งใจใ้การทำงาน)	
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	5	เรื่องการเคารพตัวเอง (การเคารพผู้อื่น)	
		9	เรื่องความมีคุณค่า (เสียดสีผู้อื่น)	
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	2	เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เขาจรดชาติไทย)	
		4	เรื่องสามัคคีภาพ (สามัคคีภาพ)	
		5	เรื่องกำหนดเป้าหมาย (การ กำหนดเวลา)	
	มัธยมศึกษาปีที่ 4	7	9	เรื่องการประสบความสำเร็จใน ชีวิต (เขาค้นพบชีวิต)
			เรื่องภาพของพลเมือง (ภาพชาตนิยม)	
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	2	เรื่องขนบประเพณี (ประเพณี)	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	8	เรื่องคำกาพย์ (กัมภกญ)		

จะเห็นว่า เรื่อง “การแต่งคำกาพย์” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน โดยพบว่าการเรียนการแต่งคำกาพย์ทั้ง 6 ระดับชั้นคือ ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนต้องการให้ผู้เรียนได้รู้จัก เข้าใจและสามารถแต่งคำกาพย์ได้ โดยเนื้อหาแต่ละระดับชั้นจะเป็นการสอนแต่งคำกาพย์แต่ละประเภท เช่น ในเนื้อหาระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จะสอนฉันทลักษณ์ และการแต่งคำกาพย์บทปนิท บทคำกาพย์ 8 และบทกาพย์ เนื้อหาระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 สอน

ฉันทลักษณ์และการแต่งคำกาพย์บทคำกาพย์ 8 และบทคำกาพย์ 9 เนื้อหาระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 สอนฉันทลักษณ์และการร้อยคำกาพย์บทกวีของคลีลา บทปมโนล บทคำกาพย์ 7 บทพรหมคติและบทกาคคติ และเนื้อหาระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 สอนฉันทลักษณ์และการร้อยคำกาพย์บทกวีของคลีลา บทปมโนล บทคำกาพย์ 7 บทพรหมคติและบทกาคคติ ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 และ 6 จะสอนฉันทลักษณ์และการแต่งบทคำกาพย์โดยกำหนดหัวข้อในการแต่งอีกด้วย

3. เรื่องการแต่งบทละคร (การโถงธิดฐฎึงณฐฐ)

เนื้อหาเรื่อง “การแต่งบทละคร” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับชั้นกัน ดังนี้

ตารางที่ 90 การกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเรื่องการแต่งบทละคร

เรื่อง	ระดับชั้น	บทเรียนที่	ชื่อบทเรียน
เรื่องการแต่งบทละคร (การโถงธิดฐฎึงณฐฐ)	มัธยมศึกษาปีที่ 1	8	เรื่องความพยายาม (เสธฐฎึงณฐฎึง)
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	8	เรื่องความเชื่อมั่น (การฎึงฎึง)
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	6	เรื่องการรู้จักรับผิดชอบ (สุนฐฐฎึง ธฐฐฎึง)
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	5 6	ละคร (ณฐฐ) ศิลลาจารึกและระบำ (สุนฐฐฎึงธฐฎึง)

จะเห็นว่า เรื่อง “การแต่งบทละคร” มีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแต่งบทละครจำนวน 4 ระดับชั้นคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาเนื้อหาพบว่า เนื้อหาการแต่งบทละครจะเรียนในระดับที่ง่ายไปสู่การเรียนที่ยากขึ้น กล่าวคือในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จะเรียนเกี่ยวกับการเขียนสรุปเนื้อเรื่องจากบทละครเป็นความเรียงร้อยแก้ว โดยนำบทละครเรื่อง “พระอาทิตย์ขึ้นแล้ว” และบทละครเรื่อง “เตโจยอด” มาศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบเรียนได้สอนเกี่ยวกับการแต่งบทละคร โดยเริ่มจากตอนต้นเรื่อง เนื้อเรื่องและตอนจบของเรื่อง

ส่วนเนื้อหาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนจะได้ฝึกการแต่งเรื่องสั้น ๆ หรือแต่งบทละคร ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

การศึกษาวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า ใช้วิธีการกล่าวซ้ำความคิด ซึ่งลักษณะการกล่าวซ้ำความคิดมี 3 ลักษณะคือ 1) การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน (Repetition of Topics) 2) การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน (Repetition of Content in Same Class) และ 3) การกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในเนื้อหาแบบเรียนต่างระดับกัน (Repetition of Content in Different Classes)

1.1 การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน (Repetition of Topics) แบบเรียนภาษาเขมรแต่ละเล่มประกอบไปด้วยบทเรียนเล่มละ 10 บท รวมบทเรียนทั้ง 6 เล่มมีจำนวนบทเรียนทั้งหมด 60 บท ชื่อบทเรียนเรื่อง “ความภาคภูมิใจของชาติ” และเรื่อง “พลเมืองที่ดี” เป็นชื่อบทเรียนที่มีการกล่าวซ้ำมากที่สุดโดยปรากฏซ้ำในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 3 ระดับชั้น คือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องความภาคภูมิใจของชาติและเรื่องการเป็นพลเมืองที่ดีมากที่สุด ส่วนชื่อบทเรียน 4 เรื่องคือ 1) ความมีคุณค่า 2) ความพยายาม 3) ความรับผิดชอบ และ 4) การยอมรับความจริง มีการกล่าวซ้ำในบทเรียนจำนวน 2 ระดับชั้น แสดงให้เห็นว่า ชื่อบทเรียนทั้ง 4 เรื่องนี้เป็นเรื่องที่แบบเรียนภาษาเขมรต้องการเน้นย้ำให้กับเยาวชนกัมพูชามากกว่าเรื่องอื่นๆ เช่นเดียวกัน

1.2 การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน (Repetition of Content in Same Class) เนื้อหาเรื่อง “ความมีคุณค่าในตนเอง” มีการกล่าวซ้ำในแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ครั้ง โดยกล่าวถึงในบทอ่านเรื่อง “อย่าทำตามพี่” เนื้อหาสอนเรื่องการมีคุณค่าในตนเอง การทำตนให้เป็นคนที่มีคุณค่าต้องเริ่มจากการเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีศีลธรรมและความซื่อสัตย์ มีการกล่าวซ้ำเรื่องนี้อีกครั้งในบทอ่านเรื่อง “ความมีคุณค่าในการทำงาน” บทอ่านเรื่อง “คำสอนใหม่” และบทอ่านเรื่อง “สมบัติพ่อของฉัน” โดยเนื้อหากล่าวถึงการเป็นคนที่มีคุณค่าต้องเริ่มจากการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญ

1.3 การกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในเนื้อหาแบบเรียนต่างระดับกัน (Repetition of Content in Different Classes) เนื้อหาเรื่อง “ความรักชาติบ้านเมือง” พบว่ามีการกล่าวถึงเรื่องนี้ใน

3 ระดับชั้น จำนวน 5 ครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏในบทอ่านเรื่อง “ประวัติการเรียกร้องเอกราชชาติเขมร” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบเนื้อหาที่กล่าวถึงความรักชาติบ้านเมือง 2 บท คือ บทอ่านเรื่อง “ความรุ่งเรืองของชาติ” และเรื่อง “กัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก” ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏอยู่ในบทอ่านเรื่อง “ชีวิตเขมรในนรกอเวจี” และเรื่อง “ความจริงในสมัยอาณาจักร” จะเห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองของกัมพูชาซึ่ง “รัฐ” ต้องการเน้นย้ำเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เข้าใจวิวัฒนาการทางการเมืองผ่านประวัติศาสตร์ของกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องเอกราชหรือสภาพเหตุการณ์อันเลวร้ายในช่วงสงครามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ตลอดจนต้องการให้เยาวชนกัมพูชา รู้คุณค่ารักชาติ รักแผ่นดินเกิดและมีความภาคภูมิใจในชนชาติของตน

ลักษณะการกล่าวซ้ำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เพื่อย้ำเตือนหรือสร้างความทรงจำที่ลึกซึ้งให้กับนักเรียนดังกล่าวจะสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) ที่เชื่อว่า มนุษย์หรือสัตว์จะเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ โดยการเลือกเอาปฏิกริยาตอบสนองที่ถูกต่อนั้นมาเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสม หรือโดยการสร้างสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่เรียกว่า ทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่าง สิ่งเร้ากับการตอบสนอง (S-R Bond Theory) หรือทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionisms Theory) ธอร์นไดค์ได้ทำการทดลองและได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ อันถือว่าเป็นหลักการเบื้องต้นที่นำไปสู่เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอนกฎทั้ง 3 ได้แก่ 1. กฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ (The Law of Exercise or Repetition) การกระทำซ้ำหรือการฝึกหัดนี้ หากได้ทำบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ จะทำให้การกระทำนั้นถูกต้องสมบูรณ์และมั่นคง 2. กฎแห่งผล (The Law of Effect) รางวัลหรือความสมหวัง จะช่วยส่งเสริมการแสดงพฤติกรรมนั้นมากขึ้นหรือลดลงได้ 3. กฎแห่งความพร้อม (The Law of Readiness) หมายถึงความพร้อมของร่างกาย ในอันที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมาซึ่งวิธีการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแบบเรียนนั้นสอดคล้องกับ กฎข้อ 1 คือกฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ โดยพบว่าประเด็นเรื่องความรักชาติและภาคภูมิใจของชาติเป็นเรื่องที่กล่าวซ้ำมากที่สุด โดยปรากฏในการกล่าวซ้ำทั้งในชื่อของบทเรียน การกล่าวซ้ำในเนื้อหาแบบเรียนระดับชั้นเดียวกันและการกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน

4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ผู้วิจัยจะใช้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลเป้าหมายของการจัดการศึกษาของ

กัมพูชาจากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 - 2018 แผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา แห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 เพื่อหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการศึกษาโดยรวมในระดับ นโยบายของรัฐ รวมทั้งศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ฉบับปี 2018 ของกระทรวง ศึกษา เยาวชนและกีฬาของกัมพูชา เพื่อให้ได้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจน จากการศึกษาสามารถสรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์การศึกษาได้ ทั้งหมด 11 ข้อ ดังนี้

1. รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง
3. ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต
4. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร
5. สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ
6. มีคุณธรรมจริยธรรม
7. มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง
8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
9. เคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. สามารถแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม
11. มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพพลานามัย และสิ่งแวดล้อม

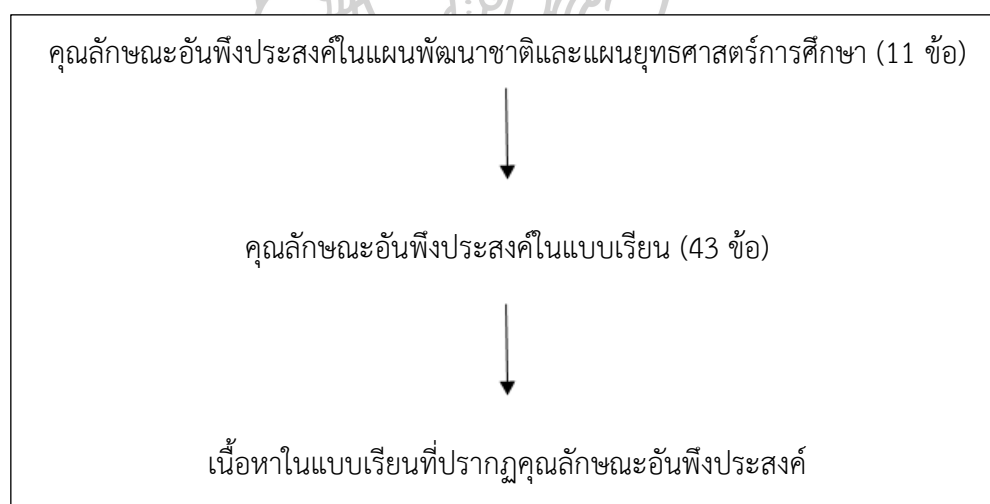
ผู้วิจัยจะใช้คุณลักษณะอันพึงประสงค์เหล่านี้เป็นเครื่องมือในการนำไปวิเคราะห์เปรียบ เทียบกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนโดยได้ข้อมูลมาจากการสังเคราะห์เนื้อหาที่ ผู้วิจัยได้ผลลัพธ์มาแล้วในบทที่ 3 จำนวน 43 ข้อ ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) เป็นกรอบแนวคิดวิจัย เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โดย อีริกสันเชื่อว่า พัฒนาการของ บุคคลเป็นผลจากการทำงานของอีโก้ (Ego) จะมีการพัฒนาเป็นขั้นตอนตลอดทั้งชีวิต ซึ่งนักเรียนที่อยู่ใน ช่วงวัย 12 - 18 ปี อีริกสันจัดให้อยู่ในกลุ่มช่วงวัยที่ 5 ซึ่งช่วงวัยนี้ต้องการหาอัตลักษณ์ หาตัวตนให้ ตนเอง หากเขาเกิดการสับสนในบทบาทในสังคมแล้วจะมีผลเสียต่ออนาคตเป็นอย่างมาก ดังนั้นการ ปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือหาแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนให้แก่กลุ่มนักเรียนช่วงวัยนี้จึง เหมาะสม

ตารางที่ 91 ตารางการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ การศึกษากับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียน

ลำดับ	แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบในแบบเรียน
1	รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ความภาคภูมิใจในชาติ, ความรักชาติ บ้านเมือง, การเลือกผู้นำที่ดี
2	เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมาย บ้านเมือง	การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี, การเป็นพลเมืองที่ดี, การเคารพกฎหมาย
3	ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษา ต่อเนื่องตลอดชีวิต	รู้คุณค่าของการศึกษา, การมีเป้าหมายในชีวิต, ความรักในอาชีพและการทำงาน
4	มีความรู้ความเข้าใจในภาษา และ วรรณกรรมเขมร	มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร
5	สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและ ภูมิปัญญาของชาติ	ความเลื่อมใสในศาสนาและความเชื่อ, การสืบ สานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ
6	มีคุณธรรมจริยธรรม	ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน, ความเสียสละ, ความมีเมตตากรุณา, ความกตัญญูต่อบิดา มารดา, การเลือกคบคนที่ดี, การให้อภัยซึ่ง และกัน, ความซื่อสัตย์สุจริต, ความ ขยันหมั่นเพียร, ความมานะพยายาม, ความ กล้าหาญ, ความยุติธรรม, ความสามัคคีกัน
7	มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง	ความเชื่อใจกัน, ความรับผิดชอบ, ความมั่นใจ ในตนเอง, การยอมรับความจริง
8	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่, การรับข้อมูลข่าวสาร
9	เคารพสิทธิของผู้อื่น และทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ความสุภาพเรียบร้อย, การมีสัมมาคารวะ, คุณค่าความมนุษย์, ความรักความเข้าใจกัน, การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน, ความรักกันในหมู่ เพื่อน, การรู้จักหน้าที่ของตน, คุณค่าของการ ทำงาน

ลำดับ	แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบในแบบเรียน
10	สามารถแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม	ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา ความปรองดองในครอบครัว
11	มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพ พลานามัย และสิ่งแวดล้อม	การรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

จากตารางการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแบบเรียนนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในแบบเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่รัฐได้กำหนดไว้ โดยวิเคราะห์หารูปแบบวิธีการและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้สามารถแสดงเป็นแผนภูมิ ดังนี้

ภาพที่ 11 แผนภูมิแสดงการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.2.1 รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญกับเรื่องความรัก ความภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เป็นประการแรก โดยต้องการให้คนในชาติมีความรัก ความเข้าใจกันเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการรวมชาติให้เป็นปึกแผ่นและเป็นสิ่งสำคัญที่ “รัฐ” ต้องทำก่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ แบบเรียนจึงเป็นสิ่งที่รัฐบาลใช้ในการกล่อมเกล่าให้

เยาวชนเกิดความรัก ความรักดี ความภาคภูมิใจในประเทศของตน อีกทั้งยังทำให้เกิดความหวงแหน ต่อแผ่นดินเกิดอีกด้วย จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ 1 ในแผนพัฒนาชาติและแผน ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา คือ “รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” โดยปรากฏ เนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติบ้านเมือง ในแบบเรียนภาษาเขมรจำนวน 19 บทเรียน ด้านความภาคภูมิใจในชาติจำนวน 10 บทเรียนและด้านการเลือกผู้นำที่ดีจำนวน 1 บทเรียน ซึ่งทั้ง 30 บทเรียนนี้มีความสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษา แห่งชาติในด้านความรักความภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รายละเอียดของการศึกษามี ดังต่อไปนี้

1) ด้านความรักชาติบ้านเมือง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติบ้านเมืองปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 19 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องปราสาท สวายองค์ (ប្រាសាទស្វាយអង្គ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และบทการฟังเรื่องเนียะ ตาเคลียงเมือง (រឿងអ្នកតាញ៉ាំងមឿង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนเนื้อหาที่เป็น ความเรียงมี 7 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (យើងត្រូវគោរពទង់ជាតិ) และบทอ่านเรื่อง ประวัติการเรียกร่องเอกราชของเขมร (ប្រវត្តិទាមទារឯករាជ្យជាតិខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 บทการฟังเรื่องชีวิตบนเรือ (ជីវិតលើស្រា) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 บทอ่านเรื่องกัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก (កម្ពុជាមាតុភូមិជាទីស្នេហា) และบทอ่านเรื่องภารกิจของ พลเมืองสำหรับบ้านเกิด (ភារកិច្ចរបស់ពលរដ្ឋចំពោះមាតុភូមិ) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทอ่านเรื่องชีวิตเขมรในนรกอเวจี (ជីវិតខ្មែរក្នុងនรกអវិចิ) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และบทการฟังเรื่องชีวิตคนยากจน (ជីវិតទុក្ខគ្រោះ) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้าน เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมมี 7 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องความจริงในสมัยอาณาจักร (តថភាពនាសម័យ អាណานิគษณិយម) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 บทอ่านเรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว (យប់មួយនៅភូមិត្រាំងលាវ) บทอ่านเรื่องน้ำใจของโพธิกำโบร์ (ទឹកចិត្តពោធិកំបោរ) บทอ่านเรื่อง เกณฑ์แรงงาน (ប្រមូលកំណែ) และบทอ่านเรื่องครูบ้านนอก (គ្រូបង្រៀនស្រុកស្រែ) อยู่ใน แบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 บทอ่านเรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า (ព្រះអាទិត្យ ថ្មីរះលើផែនដីចាស់) บทอ่านเรื่องประเพณีเขมรในสมัยอาณาจักร (ប្រពៃណីខ្មែរនាសម័យអាណา นิศษณิยម) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และบทร้อยกรองจำนวน 3 เรื่องคือ บทอ่าน เรื่องความเจริญก้าวหน้าของชาติ (ឧត្តមភាពជាតិខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 บท อ่านเรื่องความจริงในระบอบกัมพูชาประชาธิปไตย (ការពិតក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ) และบท

อ่านเรื่องชีวิตอันมีดีมนของประชาชนกัมพูชา (นิเวศกรรมกับสังคม) อยู่ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติ บ้านเมืองพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในทักษะการอ่านมากที่สุดโดยอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และส่วนใหญ่อยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียงและวรรณกรรม แสดงให้เห็นว่า การจะปลูกฝังความคิดความรักชาติบ้านเมืองแบบเรียนในวิธีการให้ผู้เรียนได้อ่านและได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านเนื้อหาในความเรียงและเนื้อหาจากวรรณกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้ซึมซับความรู้สึกความคิดและคล้อยตามไปกับสิ่งที่แบบเรียนได้ชี้แนะไว้ อีกทั้งแบบเรียนยังใช้วิธีการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกันเป็นการย้ำให้ผู้เรียนได้ตระหนักในความรักชาติบ้านเมือง เนื้อหาในแบบเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองของกัมพูชา ซึ่ง “รัฐ” ต้องการเน้นย้ำเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เข้าใจวิวัฒนาการทางการเมืองผ่านประวัติศาสตร์ของกัมพูชา อีกทั้งแบบเรียนยังได้แสดงให้เห็นว่า กว่าจะเป็นราชอาณาจักรกัมพูชาในปัจจุบันนี้ ชาว กัมพูชาต้องผ่านเรื่องราวในอดีตที่เจ็บปวดอย่างมากมาย เนื้อหาบทอ่านในแบบเรียนมีเนื้อหาเกี่ยวกับช่วงเวลาประเทศกัมพูชาต้องเผชิญกับเหตุการณ์ทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นยุคเขมรแดง ยุคสมัยอาณาจักรและยุคกัมพูชาประชาธิปไตย ซึ่งแบบเรียนได้สอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมืองเหล่านี้ลงไปใบบทอ่านด้วย ทำให้เยาวชนกัมพูชาตระหนักถึงความสำคัญของความรักชาติและห่วงแหนปกป้องชาติของตนไม่ให้เกิดเหตุการณ์อย่างในอดีต

2) ด้านความภาคภูมิใจของชาติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความภาคภูมิใจของชาติปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 10 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน 5 เรื่องคือ บทอ่านเรื่อง ภูเขาสุพรรณกาลี (ភ្នំសុពណ៍ កាលី) และบทอ่านเรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญ (កំណើតរាជធានី ភ្នំពេញ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทอ่านเรื่องภูเขาบายโก จังหวัดตาแก้ว (ភ្នំបាយង់ កោះនៅ ខេត្តតាកែវ) และบทอ่านเรื่องปราสาทนครวัด (ប្រាសាទ អង្គរវត្ត) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และบทอ่านเรื่องพนมเปญกงเรีย (ភ្នំសាងកង្រី) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนเนื้อหาที่เป็นความเรียงมี 4 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต (សម្តេចសង្ឃរាជជួនណាត) และเรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (ជីវប្រវត្តិ ឧកញ៉ា សន្ធរ វោហារ មុក) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บทอ่านเรื่องชีวประวัติพระภิกษุภาษาอู (ជីវប្រវត្តិ អ្នកព្រះ ភិក្ខុ ភាសា អូ) และบทอ่านเรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (មោទនភាពជាតិខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วน

เนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองมี 1 เรื่องคือ เรื่องปราสาทหินเขมร (ប្រាសាទ សិលា ខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความภาคภูมิใจของชาติพบว่า เนื้อหาอยู่ในทักษะการอ่านทั้งหมดโดยอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 5 และส่วนใหญ่อยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทานและความเรียง ไม่พบเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนได้ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความภาคภูมิใจในชาติไว้โดยนำเนื้อหาที่เป็นนิทานอธิบายเหตุมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อให้รู้เรื่องราวประวัติความเป็นมาผ่านเนื้อหาที่เป็นนิทานตำนาน ส่วนเนื้อหาในความเรียงจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์บ้านเมืองโดยได้นำเอาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับกรณีข้อพิพาทระหว่างไทย-กัมพูชาเรื่อง ปราสาทเขาพระวิหาร และการได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกจากองค์การยูเนสโกถือเป็นความสำเร็จและเป็นความภาคภูมิใจอย่างมากของชาวกัมพูชา แบบเรียนใช้วิธีการให้ผู้เรียนได้อ่านเนื้อหาและตอบคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ในครั้งนั้น นอกจากนี้แบบเรียนยังให้ศึกษาประวัติและผลงานบุคคลสำคัญของประเทศ 3 คน คือสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต ออภญาสุนทรโวหาร มุก และพระภริมย์ภาษาอุ ซึ่งทั้งสามคนเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนดีและทำคุณงามความดีให้กับประเทศกัมพูชาอย่างมากมายาวชนชาวกัมพูชาเคารพรักและนำมาเป็นแบบอย่างในการศึกษาหาความรู้และยังเป็นความภาคภูมิใจของชาวกัมพูชาอีกด้วย

3) ด้านการเลือกผู้นำ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเลือกผู้นำปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทเรียนที่ 4 บทอ่านเรื่องพระราชกุมาร 4 พระองค์ต้องเลือก 1 พระองค์มาครองราชย์ (ព្រះរាជ កុមារ ៤ អង្គ ត្រូវ ជ្រើស យក មួយ អង្គ សោ យរាជ) เนื้อหาในบทอ่านเป็นนิทานที่สอนเกี่ยวกับการมองคนหรือการเลือกบุคคลที่จะมาเป็นผู้นำ

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเลือกผู้นำพบว่า แบบเรียนได้ปลูกฝังให้รู้จักการเลือกผู้นำต้องเลือกจากคนที่มีความรู้ ความสามารถมีจิตใจดี รู้จักอบรมสั่งสอนข้าราชการบริวาร รู้จักการใช้จ่ายทรัพย์ บริจาคทานและเสียสละเพื่อส่วนรวมซึ่งแบบเรียนใช้เนื้อหาที่เป็นนิทานในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านนี้ เพื่อไม่ให้รู้สึกว่าเป็นการขึ้นนำจนเกินไป การสอนโดยใช้นิทานนอกจากจะได้รับความเพลิดเพลินจากเนื้อหาในนิทานแล้วยังเป็นการสอนโดยแฝงข้อคิดความรู้และค่านิยมให้กับผู้อ่านได้อีกทางหนึ่งด้วย

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษา มี 3 ลักษณะคือ ความรักชาติบ้านเมือง ความภาคภูมิใจในชาติและการเลือกผู้นำที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาด้านความรักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะเนื้อหาในด้านความรักและความภาคภูมิใจในชาติมีเนื้อหาในบทเรียนถึง 30 บทเรียน แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติและภาคภูมิใจในชาติเป็นสิ่งที่แบบเรียนต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชาเป็นอย่างมากและเป็นที่น่าสังเกตว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักและภาคภูมิใจในศาสนาและพระมหากษัตริย์ ในส่วนของการปลูกฝังให้นับถือศาสนายังไม่มีเนื้อหาที่ชัดเจนคงมีแต่เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมพุทธศาสนาเท่านั้นและยังไม่พบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอื่น ๆ นอกจากศาสนาพุทธ ในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักและความภาคภูมิใจในพระมหากษัตริย์พบว่า ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์เช่นเดียวกัน

4.2.2 เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมืองซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของคนในชาติและเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการดำเนินชีวิต การที่ “รัฐ” ต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชาประพฤติปฏิบัติตนให้ดีทั้งต่อตนเองและประเทศชาติ รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมืองจะทำให้สังคมมีความน่าอยู่มากขึ้น จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า การเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมืองเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกประการหนึ่งที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการประพฤติตนให้ดีจำนวน 6 บทเรียน ด้านการเป็นพลเมืองที่ดีจำนวน 5 บทเรียนและด้านเคารพกฎหมายจำนวน 1 บทเรียน ซึ่งทั้ง 12 บทเรียนมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติในด้านการเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมืองปรากฏในแบบเรียน 3 ลักษณะคือ 1) การประพฤติตนให้ดี 2) การเป็นพลเมืองที่ดี 3) รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง รายละเอียดของการศึกษามีดังต่อไปนี้

1) การประพาดิตนให้ดี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการประพาดิตนให้ดีปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 6 เรื่อง แบ่งเป็นนิทานจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องอย่าทำตามพี่ (កុំត្រាប់តាមបង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องรามเกียรติ์ (រាមកេរ្តិ៍) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองจำนวน 4 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องฉบับผู้หญิง (ច្បាប់ស្រី-คำสอนหญิง) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทอ่านเรื่องฉบับผู้ชาย (ច្បាប់ប្រុស - คำสอนชาย) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บทอ่านเรื่องคำสอนพ่อ (បណ្តាំ ឪពុក) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และบทการฟังเรื่องฉบับกรมงุย (ច្បាប់ក្រុមង្គុយ - คำสั่งสอนของกรม งุย) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการประพาดิตนให้ดีพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในทักษะการอ่านมากที่สุดโดยเนื้อหาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาทุกระดับชั้นยกเว้นระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านนี้ไม่เด่นชัด เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นบทร้อยกรองที่เป็นคำสั่งสอนทั้งผู้หญิงและผู้ชายให้ประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสม การพูดจามีความสุภาพมีความน่าเชื่อถือ กิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย ซึ่งการสอนเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติที่ดีจะทำให้เป็นบุคคลนั้นเป็นที่ยอมรับแก่ผู้อื่นอีกด้วย

2) การเป็นพลเมืองที่ดี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเป็นพลเมืองที่ดีปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 5 เรื่อง แบ่งเป็นนิทานจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องกงเฮียน (គង់ហ៊ាន) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาความเรียงจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องเยาวชนกัมพูชา (យុវជនកម្ពុជា) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเนื้อหาวรรณกรรมจำนวน 3 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องการระลึกตื่น (ភ្ញាក់រឭក) และบทอ่านเรื่องมหาโจรในชายแดน (មហាចោរនៅទល់ដែន) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 บทอ่านเรื่องเพชรจะต้องเจียรไน (ពេជ្រនឹងត្រូវច្នៃ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเป็นพลเมืองที่ดีพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ทั้งในนิทาน ความเรียง วรรณกรรมและส่วนใหญ่เป็นบทอ่าน เช่น บทอ่านเรื่อง “เยาวชนกัมพูชา” เนื้อหาเป็นการสอนให้เยาวชนในชาติทั้งผู้ชายและผู้หญิงที่เป็นกำลังสำคัญในการร่วมกันสร้างชาติต้องเตือนตัวเองอยู่เสมอ ต้องตั้งสติให้มั่นมีความยึดมั่นและซื่อตรง

รักษาความสามัคคีมีมิตรภาพที่ดีต่อกันและไม่ประมาทต่อชีวิต ไม่คบเพื่อนที่ไม่ดีและไม่ประพฤติไปในทางที่เสื่อมเสีย ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่ดีของการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

3) รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมืองปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 1 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมเรื่อง มาลาตวงจิต โดยตัดตอนแล้วตั้งชื่อเรื่องใหม่ว่า “อุดมคติฉัน (อุทฺทขตฺติ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จากการศึกษาบทอ่านเรื่องนี้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางการเคารพกฎหมายบ้านเมืองพบว่า เนื้อหาเรื่อง อุดมคติฉัน สอนเกี่ยวกับการทำงานควรมีหลักความยุติธรรม ไม่คดโกง ทำกิจการงานต่าง ๆ ด้วยความซื่อสัตย์ถูกต้องและเคารพกฎหมายบ้านเมืองจะทำให้ผู้คนในสังคมมีระเบียบวินัย ทำให้สังคมมีความน่าอยู่มากยิ่งขึ้น

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัศึกษามี 3 ลักษณะคือ การประพฤติตนให้ดี การเป็นพลเมืองที่ดีและรู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาด้านการเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง โดยมีเนื้อหาที่สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์นี้ในบทเรียนจำนวน 12 บทเรียน แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนต้องการให้เยาวชนของชาติประพฤติปฏิบัติให้ดีโดยใช้คำสอนที่เรียกว่า “ฉบบ” สอนในด้านความประพฤติทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ส่วนการเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมืองเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่แบบเรียนต้องการให้เยาวชนของชาติยึดถือปฏิบัติ เพราะจะทำให้บ้านเมืองมีความสุขและอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและเป็นสุข

4.2.3 ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญกับเรื่องการศึกษาเป็นอย่างมากเห็นได้จากแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติที่เน้นไปที่ความเอาใจใส่ในการยกระดับความเสมอภาคในด้านการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มรายได้ของประชาชนและเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างงาน จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า ความใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญที่รัฐบาลต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนชาวกัมพูชาให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเพื่อการประกอบอาชีพได้ในอนาคต โดยปรากฏเนื้อหาที่เกี่ยวกับการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 10 บทเรียนซึ่งมีความสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตปรากฏในแบบเรียน 3 ลักษณะคือ 1) รู้คุณค่าการศึกษา 2) การมีเป้าหมายในชีวิต 3) ความรักในอาชีพและการทำงาน รายละเอียดของการศึกษามีดังต่อไปนี้

1) รู้คุณค่าการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรู้คุณค่าการศึกษาปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 3 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองคือ บทอ่านเรื่องฉบับคำโบราณ (ច្បាប់ពាក្យចាស់ - คำสอนโบราณ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 บทการฟังเรื่องบทกวีฉบับอริยสัตถา (កំណាព្យច្បាប់អរិយសត្តា - คำสอนอริยสัตถา) และบทอ่านเรื่อง วิชาเป็นทรัพย์ (វិជ្ជាជាទ្រព្យ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรู้คุณค่าการศึกษาพบว่า เนื้อหาอยู่ในทักษะการอ่านและทักษะการฟังมีลักษณะเป็นบทร้อยกรองทั้ง 3 เรื่องและเนื้อหาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 - 3 จะเห็นว่า เนื้อหาเป็นบทร้อยกรองที่สอนเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้และการรู้คุณค่าในการศึกษา เช่น บทอ่านเรื่อง วิชาเป็นทรัพย์ มีเนื้อหาที่สอนเกี่ยวกับการศึกษา คนที่มีการศึกษาจะสามารถประกอบอาชีพที่ดีและนำพาชีวิตของตนให้ประสบความสำเร็จได้ รัฐบาลกัมพูชาได้ให้ความสำคัญกับการศึกษามากโดยกำหนดนโยบายทางการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้พลเมืองของรัฐมีความรู้และสามารถศึกษาหาความรู้ได้ตลอดชีวิต การศึกษาจึงเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่จะทำให้อุคนนั้นมีคุณค่ามีงานที่ดีทำและสามารถนำพาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองได้

2) การมีเป้าหมายในชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีเป้าหมายในชีวิตปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 4 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องปลาปากดาบ (ត្រីចំពុះដាវ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาที่เป็นความเรียง 3 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องวัตถุประสงค์ในเรื่อง (គោលបំណង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทอ่านเรื่อง การค้นพบของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (ការរករករបស់លោកគ្រីស្តូបកូឡัม) และบทอ่านเรื่องเป้าหมายในชีวิต (ទិសដៅនៃជីវិត) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีเป้าหมายในชีวิตพบว่า เนื้อหาอยู่ในทักษะการอ่านทั้งหมดมีลักษณะนิทานและความเรียงโดยเนื้อหาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะเห็นว่า การมีเป้าหมายในชีวิตเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดความพยายามและประสบผลสำเร็จตามที่หวังไว้ได้ แบบเรียนได้

ยกตัวอย่างประวัติการค้นพบทวีปอเมริกาของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนของความพยายามในการเดินทางต่อหลายครั้ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเดินทาง ดังนั้นการมีเป้าหมายในชีวิตเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะการศึกษาเล่าเรียนอย่างมีเป้าหมายจะทำให้เกิดความพยายามและความสำเร็จในชีวิตได้

3) ความรักในอาชีพและการทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักในอาชีพและการทำงานปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 3 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน (ក្មេងកំព្រា និងព្រះចៅផែនដី) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร (ការប្រើប្រាស់ដីរបស់កសិករមើង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองจำนวน 1 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องบทกวี ฤดูแล้ง (ខែប្រាំង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักในอาชีพและการทำงานพบว่า เนื้อหาอยู่ในทักษะการอ่านและทักษะการฟัง มีรูปแบบเนื้อหาที่เป็นนิทาน ความเรียงและบทร้อยกรองรูปแบบละ 1 เรื่อง โดยเนื้อหาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเห็นว่าแบบเรียนได้สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการทำงานไว้ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาในแบบเรียนให้ความสำคัญกับอาชีพเกษตรกรและการทำงาน ดังบทอ่านเรื่อง การใช้ปุ๋ยของเกษตรกร และบทกวี ฤดูแล้ง อีกทั้งยังสอนเกี่ยวกับการทำงานต่าง ๆ ด้วยความรัก ไม่เกียจงานหรือดูถูกงานที่ทำ ดังบทอ่านเรื่อง เด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน เนื้อหากล่าวถึง ความขยันทำงานและไม่ดูถูกงานที่ทำของเด็กกำพร้าคนหนึ่งทำให้พระเจ้าแผ่นดินพอใจประทานสิ่งของให้มากมาย จะเห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพ รักและเห็นคุณค่าในงานที่ทำเป็นอย่างมากเพราะจะทำให้การงานเจริญก้าวหน้าแล้วยังทำให้การทำงานมีแต่ความสุขอีกด้วย

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความใส่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัศึกษามี 3 ลักษณะคือ รู้คุณค่าการศึกษา การมีเป้าหมายในชีวิตและรักในอาชีพและการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาด้านความใส่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเนื้อหาที่สะท้อนคุณลักษณะอันพึงประสงค์นี้ในบทเรียนจำนวน 10 บทเรียน แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญด้านการศึกษาของเยาวชนโดย

เริ่มจากการสอดแทรกความรู้คุณค่าของการศึกษาว่า การศึกษามีความสำคัญ เยาวชนทุกคนควรได้รับการศึกษาและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต เมื่อมีการศึกษาควรมีเป้าหมายของชีวิตด้วยเพราะการศึกษาที่ดีจะเป็นพลังส่วนหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งใจไว้ได้ อีกทั้งควรรักในอาชีพและงานที่ทำเพราะจะทำให้มีความสุขในการทำงานที่ทำและส่งผลให้ประสบความสำเร็จได้

4.2.4 มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้วิชาภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาประจำชาติโดยหลักสูตรการศึกษาทั่วไปของกัมพูชาได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถภาษาเขมรในทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้านคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนโดยสามารถนำไปใช้ในการศึกษาหรือการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่าเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมรมีจำนวน 7 บทเรียน ซึ่งสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมรปรากฏในแบบเรียนเช่นเดียวกัน โดยพบว่า แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมรจำนวน 9 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียง 7 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องลักษณะในภาษาเขมร (លក្ខណៈនៃភាសាខ្មែរ) และบทอ่านเรื่องที่มาของอักษรเขมร (ប្រភពនៃអក្សរខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บทอ่านเรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (ការវិវត្តនៃអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ) และบทอ่านเรื่องวรรณกรรมเขมร (អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บทอ่านเรื่องเรื่องวิวัฒนาการในภาษาเขมร (វិវត្តន៍នៃភាសាខ្មែរ) บทอ่านเรื่องพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (វិវត្តន៍អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ) และบทอ่านเรื่องศิลาจารึกปราสาทพินานอากาศ (សិលាចារឹកប្រាសាទភិមាណាកាស) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วนเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองมี 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องอักษรเขมร (អក្សរខ្មែរ) และบทอ่านเรื่องศิลาจารึกบัณฑิตชัยน (សិលាចារឹកបណ្ឌិតជ័យន្ទ)

เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรจะเรียนเกี่ยวกับเรื่องลักษณะของภาษาและวรรณกรรมเขมร ที่มาของตัวอักษรเขมรและตัวอักษรในศิลาจารึก เนื้อหาอยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมด โดยจะเน้นเนื้อหาในด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตัวอักษรเขมรและลักษณะของภาษาและวรรณกรรมเขมร แสดงให้เห็นว่า “รัฐ” ให้ความสำคัญกับการเรียนทางด้านภาษาและ

วรรณกรรมเขมรเป็นอย่างมาก ไม่เพียงต้องการให้เรียนรู้ทางด้านหลักไวยากรณ์เขมรเท่านั้น แต่ต้องการให้รู้จักรากเหง้าประวัติความเป็นมาของตัวอักษรและลักษณะเฉพาะของภาษาและวรรณกรรมเขมร ตลอดจนตัวอักษรที่ปรากฏในศิลาจารึก ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความสำคัญของภาษาเขมรอันเป็นภาษาประจำชาติและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่คนรุ่นหลังต้องอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมรพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในทักษะการอ่านมากที่สุดโดยอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 และส่วนใหญ่อยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียงและวรรณกรรม จะเห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนทางด้านภาษาจะครอบคลุมเนื้อหาทางภาษาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นที่มาของอักษรเขมร ลักษณะในภาษาเขมรและวิวัฒนาการในภาษาเขมร นอกจากนี้ยังมีการเรียนทางด้านตัวอักษรโบราณในศิลาจารึกอีกด้วย ในส่วนของวรรณกรรมพบที่มีการเรียนวรรณกรรมเขมรและพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร การเรียนทางด้านภาษาและวรรณกรรมในระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาค่อนข้างเยอะ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปต่อยอดการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้

4.2.5 สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ

จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า การสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญที่รัฐบาลต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนชาวกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านศาสนาและความเชื่อจำนวน 3 บทเรียนและด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติจำนวน 29 บทเรียนซึ่งทั้ง 32 บทเรียนมีความสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติในด้านสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติปรากฏในแบบเรียน 2 ลักษณะคือ 1) ด้านศาสนาและความเชื่อ 2) ด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ รายละเอียดของการศึกษามีดังต่อไปนี้

1) ศาสนาและความเชื่อ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านศาสนาและความเชื่อปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาจำนวน 3 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียง 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องพุทธประวัติสังเขป (ពុទ្ធប្រវត្តិសង្ខេប) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และบทอ่านเรื่องแนวคิดสำคัญ ๆ ในศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนา (គោលគំនិតសំខាន់នៃសាសនាព្រហ្មណ៍និងព្រះពុទ្ធសាសនា) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมมี 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องลัทธิต่างๆ ในศาสนาพราหมณ์ (លទ្ធិផ្សេងៗក្នុងសាសនាព្រហ្មណ៍) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านศาสนาและความเชื่อพบว่า เนื้อหาอยู่ในทักษะการอ่านมากที่สุดโดยอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียงและวรรณกรรมจะเห็นว่าเนื้อหาทางด้านศาสนาในแบบเรียนจะมีศาสนาพุทธและศาสนาพราหมณ์รวมทั้งความเชื่อดั้งเดิม เช่น การนับถือเนยยะตา เป็นต้นและไม่พบเนื้อหาที่เกี่ยวกับศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามในแบบเรียนภาษาเขมรแต่อย่างใด

2) การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัศึกษามีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติจำนวนทั้งสิ้น 26 เรื่อง แบ่งตามประเภทของเนื้อหาได้ดังนี้

1. เนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ซ่อ (ដើមកំណើតទំនៀមផ្កាស្លាបី) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และบทอ่านเรื่องประเพณีลอยกระทิปีไหว้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (បណ្តែតប្រទីប សំពះព្រះខែ អកអំបុក) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2. เนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 20 เรื่องโดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 กลุ่มคือ

2.1 ระเบียบของกัมพูชา มีจำนวน 7 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องระบำนตรุษ (របាំត្រុដិ) บทอ่านเรื่องระบำนกยูง (របាំក្បោក) และบทอ่านเรื่องระบำนาราวง (របាំរាំវង់) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทการฟังเรื่องระบำนกระทบสาก (របាំគោះអង្រែ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บทการฟังเรื่องทำนองเพลงและระบำนาวัวป่า (ទំនុកច្រៀងនិងរបាំស្នែងទន្សែង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บทอ่านเรื่องระบำนโบราณเขมร (របាំបុរាណខ្មែរ) และบทอ่านเรื่องระบำนพระราชทรัพย์ (របាំព្រះរាជទ្រព្យ) ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.2 วัฒนธรรมและประเพณี มีจำนวน 7 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (รบุญธะมิ หริยธะมิไฮฺว) และบทอ่านเรื่องพิธีแต่งงานของชาวอินเดียบอราณ (ถิติเฎบการบស់ ฌรชาติสฎกบฎณ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บทอ่านเรื่องประเพณีการเกิด (บรูโตณเฎบเทณเฎบเกิด) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บทอ่านเรื่องประเพณีเกี่ยวกับการตาย (เฎบเทณเฎบสฎบ) บทอ่านเรื่องประเพณีการแต่งงานของเขมร (บรูโตณเฎบหาคาบทิติเฎบบស់ไฮฺว) บทการฟังเรื่องพิธีเข้าร่ม (ถิติชฎนชฎ) และบทการฟังเรื่องพิธีทำบุญต่ออายุ (ถิติชฎเรีสมหาญ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.3 ละคร ศิลปะและการละเล่น มีจำนวน 6 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องคำพุทธภาษิต สุภาษิตและคำทาย (ตักขุสฎกสฎกาสัถิสัถิถิติตักขุบฎณ) และบทการฟังเรื่องการเล่นซ้กเกเยอ (โถนฎงสาฎนฎริฎ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทอ่านเรื่องละครเขมร (เฎบสไฮฺว) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และบทอ่านเรื่องปราสาทบันทายสรี (บรูสาฎจบฎาญสริ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บทอ่านเรื่องลักษณะเฉพาะของละคร (ถิติชฎน:ถิติเสสบស់เฎบส) และบทอ่านเรื่องศิลปะเขมร (สัณญ:ไฮฺว) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องภาพวัฒนธรรมเขมรในเรื่องหงส์ยนต์ (จิฎฐกาดรบุญธะมิไฮฺวคุดเฎบชฎนชฎน) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. เนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองจำนวน 3 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องความงดงามของปราสาทบายน (เสกาสณกาดบรูสาฎจบฎาญสริ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทอ่านเรื่องสิงโตหิน (เฎบชฎ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และบทการฟังเรื่องเพลงพื้นบ้าน (ชฎเรีฎงบรูฎาฎริฎ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับระบำของกัมพูชาจะเรียนทั้งหมด 7 เรื่องคือ ระบำตรุษ ระบำรำวง ระบำนกยูง ระบำโบราณเขมรและระบำพระราชทรัพย์ ระบำกระต๊อบและระบำเขาวัวป่า จะเห็นว่าระบำทุกเรื่องเป็นระบำโบราณที่ควรค่าแก่การเรียนรู้รักษาและอนุรักษ์ไว้ การศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีของเขมรไม่ว่าจะเป็นประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการเกิด ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการตายและประเพณีการแต่งงานของเขมร ทุกประเพณีล้วนอยู่ในวิถีชีวิตของชาวกัมพูชาทั้งสิ้นและการศึกษาทางด้านละครและศิลปะของกัมพูชาเป็นการศึกษาทางด้านศิลปะเขมรและละครประเภทต่าง ๆ เช่น ละครหนังใหญ่ ละครหนังเล็ก ละครพระราชทรัพย์ ละครบาสัก ละครมโหรี ละครพูด ละครคำกาพย์ เป็นต้น ขนบประเพณีเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตซึ่งมีการปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาหลายชั่วอายุคน เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวกัมพูชาได้เป็น

อย่างดี รัฐจึงพยายามปลูกฝังให้เยาวชนรักและภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนและสืบทอดความภาคภูมิใจนี้ไปสู่คนรุ่นต่อไป

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ

การศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติพบว่า เนื้อหาอยู่ในทักษะการอ่านโดยอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และส่วนใหญ่อยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียงและวรรณกรรม แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมประเพณีเป็นการสืบทอดกันจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งโดยไม่ขาดตอน เพราะฉะนั้นการทำให้เยาวชนมีความภูมิใจกับวัฒนธรรมเหล่านี้ก็จะทำให้เยาวชนเหล่านี้อยากที่จะถ่ายทอดให้กับผู้อื่นต่อไป ซึ่งจากเนื้อหาเหล่านี้ ส่วนมากความเชื่อจะมีความเกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ แสดงให้เห็นถึงสังคมเขมรเป็นสังคมของชาวพุทธซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ส่วนวัฒนธรรมประเพณีจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวกัมพูชาทั่วไป การที่แบบเรียนกำหนดให้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 – 4 เพราะเด็กในช่วงวัยนี้เหมาะสมที่จะปลูกฝังความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีของประเทศได้ดีที่สุด

4.2.6 มีคุณธรรมจริยธรรม

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติให้ความสำคัญกับเรื่องการมีคุณธรรมจริยธรรม เพราะคุณธรรมจริยธรรมเป็นคุณงามความดีและความถูกต้องซึ่งบุคคลควรยึดมั่นไว้เป็นหลักในการปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยความประพฤติที่ดีงาม เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและสังคม แบบเรียนภาษาเขมรได้สอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางด้านคุณธรรมจริยธรรมไว้หลากหลาย ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนกัมพูชาเติบโตขึ้นมาเป็นคนดีในสังคม

จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า การมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญที่รัฐบาลต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมจำนวน 12 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกันกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติ ดังนี้ 1) ความมานะพยายาม 2) ความซื่อสัตย์สุจริต 3) ความขยันหมั่นเพียร 4) กตัญญูต่อบิดามารดา 5) ความเมตตากรุณา 6) ความกล้าหาญ 7) การเลือกคบคนที่ดี 8) ความยุติธรรม 9) มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน 10) ความเสียสละ มีรายละเอียดการศึกษา ดังนี้

1) ความมานะพยายาม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมานะพยายามปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาจำนวน 9 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องบุรุษยากจนปลุกกระท่อมใกล้บ้านเศรษฐีทำตามเศรษฐี (บุรุษกษัตริย์สังฆะอุษฏักฎะเสฐีเสฐีเสฐีเสฐี) และบทอ่านเรื่องเพื่อนสนิท (ยัตถุสสาณิต) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนเนื้อหาที่เป็นความเรียงมี 4 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องหลุยส์ ปาสเตอร์ (ฌาคคตาษฎ) บทอ่านเรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (นิริทตีฌากการทสฺฐ) บทอ่านเรื่องข้อคิดจากบุคคลสำคัญ (อตุษยตติบุตฺถลลลลลล) และบทอ่านเรื่องชัยชนะของกูโบตัง (ฌียฌยฺฐะรบสฌฌกทฺฐชฺฐี - Pierre Frédy, Baron de Coubertin) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมมี 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (ทฺรททททททททท) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทอ่านเรื่องการเดินทางไปไพลิน (การทททททททททท) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองมี 1 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องการไม่ละทิ้งความพยายาม (การททททททททท) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมานะพยายามพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นความเรียงโดยนำชีวประวัติบุคคลสำคัญของโลกมาให้ศึกษาจะเห็นว่าบุคคลสำคัญเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหลุยส์ ปาสเตอร์ นักวิทยาศาสตร์ผู้ค้นพบวัคซีนป้องกันโรคมากมาย ส่วนกูโบตัง (Baron de Coubertin) ได้ฟื้นฟูการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกซึ่งได้ล้มเลิกไปตั้งแต่ ค.ศ. 393 ให้กลับมาจัดการแข่งขันได้อีกครั้งที่กรุงเอเธนส์ ในปี ค.ศ. 1896 จะเห็นว่าทั้งสองเป็นผู้ที่มีความมานะพยายามจนประสบความสำเร็จไม่枉งานที่ทำงานที่มีความยากลำบากมากแค่ไหนก็ตาม นอกจากนี้บทอ่านยังสอนเกี่ยวกับต่อสู้กับชีวิต การไม่ละทิ้งความพยายาม อดทนและฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ให้ได้ซึ่งในแบบเรียนมีเนื้อหาที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมานะพยายามถึง 9 เรื่องเป็นการย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียนต้องมีความมานะพยายามอย่างมากจึงจะประสบผลสำเร็จ

2) ความซื่อสัตย์สุจริต

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัศึกษามีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์สุจริตจำนวนทั้งสิ้น 4 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียง 2 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องการติดต่อกับชาย (การททททททททท) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และบทอ่านเรื่องอาชวะคือความซื่อตรง (ททททททททท) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องเจ้าแก้วใจ (ททททททททท) อยู่ในแบบเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องเมียบึง (ธา เวย์น) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในทักษะการอ่านโดยอยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และอยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียง บทร้อยกรองและวรรณกรรม แสดงให้เห็นว่า คุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตปรากฏในบทอ่านแบบเรียนภาษาเขมรทุกระดับชั้น แบบเรียนได้นำบทการฟังเรื่องการติดต่อค้าขาย (ការផ្សព្វ ពាណិជ្ជកម្ម) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาสอนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และกล่าวซ้ำอีกในเรื่องของความซื่อตรงจากบทอ่านเรื่อง “อาชวะคือความซื่อตรง” (អាជ្ញះគឺការត្រង់) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยสอนเกี่ยวกับเรื่องทศพิธราชธรรมและความซื่อตรงที่มนุษย์ควรพึงมีจำนวน 5 ด้านคือ ความซื่อตรงต่อเวลา ความซื่อตรงต่อการทำงาน ความซื่อตรงต่อวาจา ความซื่อตรงต่อบุคคลและความซื่อตรงต่อความดี ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้กล่าวซ้ำอีกในเรื่องความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงานของตน จากบทอ่านเรื่องเจ้าแก๊โลโจร (เจ้าโกธิ ตู เถา) ดังนั้นเนื้อหาเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ควรมีและจำเป็นต่อทุกสังคม เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังหรือสอนให้เยาวชนประพฤติปฏิบัติเพราะหากคนในสังคมขาดความซื่อสัตย์ สังคมจะเกิดความวุ่นวายผู้คนจะเอาวัดเอาเปรียบซึ่งกันและกันและเห็นแก่ตัวกันมากยิ่งขึ้น

3) ความขยันหมั่นเพียร

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัศึกษามีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความขยันหมั่นเพียรจำนวน 2 เรื่อง โดยเนื้อหาเป็นนิทานคือ บทอ่านเรื่องหมอ 4 เท้า (ត្រូពេទ្យជើងបួន) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และบทอ่านเรื่องพ่อตาเลือกลูกเขย (ឪពុកកេងកង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความขยันหมั่นเพียรพบว่า ความขยันหมั่นเพียรเป็นสิ่งที่แบบเรียนภาษาเขมรต้องการสอนให้กับเยาวชน กัมพูชาเห็นถึงความสำคัญ เพราะความขยันหมั่นเพียรมีความเข้มแข็งอดทนพยายามและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากจะทำให้ประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาหรือการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในแบบเรียนภาษาเขมรปรากฏในบทอ่านนิทานเรื่อง หมอ 4 เท้า (ត្រូពេទ្យជើងបួន) และบทอ่านพ่อตาเลือกลูกเขย (ឪពុកកេងកង) เนื้อหาสอนเรื่องความขยันหมั่นเพียร ความวิริยะอุตสาหะและความพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ ผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรและอดทนใน

การศึกษาเล่าเรียนและการปฏิบัติหน้าที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นที่ยกย่องชื่นชมของคนรอบข้าง

4) กตัญญูต่อบิดามารดา

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความกตัญญูต่อบิดามารดาจำนวน 2 เรื่องคือ เนื้อหาที่เป็นนิทานในบทการฟังเรื่องพระพัน (ព្រះពាន់) และ เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในบทการฟังเรื่องสุวรรณสาม (សុវណ្ណសាម) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตัวอย่างความกตัญญูในเรื่องสุวรรณสาม เป็นเรื่องหนึ่งในทศชาติชาดก กล่าวถึงพระชาติของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ทรงบำเพ็ญเมตตาบารมี ซึ่งชาดกเรื่อง สุวรรณสาม ถือว่าเป็นต้นแบบของความเมตตาและความกตัญญู โดยในแบบเรียนเน้นที่ความกตัญญูของสุวรรณสามที่ได้เลี้ยงดูบิดามารดาที่ตาบอด ซึ่งเป็นคุณธรรมที่แบบเรียนต้องการให้เยาวชนกัมพูชามีความกตัญญู กตเวทิต่อผู้ให้กำเนิดและผู้มีพระคุณทั้งหลายด้วย

5) ความสามัคคี

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความสามัคคีจำนวน 5 เรื่องโดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องสุนัขจิ้งจอก (ចចក) และบทอ่านเรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม (សង្គ្រាមរវាងគីតก์និងតាព្រហ្ម) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนเนื้อหาที่เป็นความเรียงมีจำนวน 3 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องฉันทุกเขาพูดประชดประชัน (ខ្ញុំត្រូវគេនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល) บทอ่านเรื่องสามัคคีธรรม (សាមគ្គីធម៌) จะเห็นว่า เนื้อหาเป็นบทอ่านเกี่ยวกับเรื่องความสามัคคีทั้งสิ้น ตัวอย่างบทอ่านเรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม (សង្គ្រាមរវាងគីតก์និងតាព្រហ្ម) เป็นนิทานที่แสดงสามัคคีของเหล่าสัตว์ทั้งหลายในป่าเริ่มจากที่ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้สัตว์น้อยใหญ่เดือดร้อนเพราะไม่มีน้ำ เหล่าสัตว์ทั้งหลายต่างรวมตัวกันเพื่อเดินทางไปหาตาพรหมผู้ทำให้เกิดฝนตก นิทานเรื่องนี้สอนเกี่ยวกับความสามัคคีและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเป็นพลังที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

6) ความกล้าหาญ

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความกล้าหาญจำนวน 4 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน 1 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องการเดินทางของอูลิส (អ៊ុយលីសវិលវិញ-Le Retour d'Ulysse) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 3 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องน้ำร้อนปลาเป็นน้ำเย็นปลาตาย (ក្តៅស៊ីរុកក់ត្រជាក់ស៊ីជ្រៅ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บทอ่านเรื่องเจ้าแก้วใจโจร (ចៅកែចិត្ត

เตา) และบทอ่านเรื่องการตายที่กล่าวหาของแฮมเลท (ษรณภคตส์ ฐาภทรบស់บทไธศ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความกล้าหาญส่วนใหญ่สอดแทรกอยู่ในวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ของตัวละครในเรื่องที่แสดงความกล้าหาญซึ่งแบบเรียนต้องการให้เยาวชนมีความกล้าหาญสามารถเอาชนะความกลัวหรือเผชิญหน้ากับความล้มเหลวได้อย่างมีสติ ถือว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์

7) การเลือกคบคนที่ดี

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเลือกคบคนที่ดีจำนวน 3 เรื่อง โดยอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 1 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องพระเจ้าพรหมทัตกับพญามดดำ (ស្តេចព្រហ្មទុត្តនិងស្តេចស្រមោចខ្មៅ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองจำนวน 2 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องคุณค่าในการคบเพื่อน (តម្លៃនៃការសេពគប់) และบทอ่านเรื่องความมีคุณค่าในบุคคล (ភាពថ្លៃថ្នូរនៃបុគ្គល) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเลือกคบคนที่ดีเป็นคุณธรรมที่สำคัญเพราะว่าการคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ตนเองได้พบเจอแต่สิ่งที่ดีตามการแนะนำของเพื่อนหรือการชักจูงของเพื่อน แบบเรียนได้นำเนื้อหาที่สอนเกี่ยวกับการคบเพื่อน ตัวอย่างเช่น บทการฟังเรื่องคุณค่าในการคบคน (តម្លៃនៃការសេពគប់) ดังความว่า

ព្រោះការសេពគប់នេះសំខាន់	ប្រយ័ត្នកុំភ្លេចប្រជុំ
គប់ពាលបានពាលមិនបានខំ	ដូចកោយដំឡូសន្លប់
គប់មិត្របណ្ឌិតបានបណ្ឌិត	គំនិតត្រឹមត្រូវអាចបញ្ចប់
ឧបទ្រពចង្រៃឲ្យម្យ៉ាង	សុខស្ងប់អាចកើតមានឯង ។

(ការស្តាប់អត្ថបទ ភាសាខ្មែរ, ៣៣)

เพราะการเสพคบนั้นสำคัญ	ระวังอย่าไปหลงสับสน
คบคนพาลได้พาลไม่ต้องพยายาม	เหมือนถูกเขาทุบตีให้สลบ
คบมิตรบัณฑิตได้บัณฑิต	ความคิดที่ถูกต้องอาจได้ข้อสรุป
อุปทวะ จัญไร ให้สงบระงับ	ความสุขสงบอาจที่จะเกิดมีได้

(การฟังบทความ ภาษาเขมร, 33)

การคบเพื่อนที่ดีเป็นหนึ่งในมงคล 38 ประการในมงคลสูตร ซึ่งไทยและกัมพูชามีความเชื่อเช่นเดียวกัน สำนวนไทยที่ว่า “คบคนพาลพาลไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล” ก็มีความหมายเช่นเดียวกับบทร้อยกรองนี้ การคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้

8) ความยุติธรรม

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษามีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความยุติธรรมจำนวน 1 เรื่องโดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานในบทอ่านเรื่องสร้อยคอที่หายไป (ខ្សែក្រវែលបាត់ទៅ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาเกี่ยวกับการตัดสินคดีความเรื่องสร้อยคอที่หายไปของเศรษฐีกับคนยากจนที่เก็บสร้อยคอได้ การตัดสินคดีของผู้พิพากษาอย่างยุติธรรม ทำให้คนดีไม่ถูกเอาเปรียบและคนที่ไม่ดีได้รับผลของการกระทำนั้นซึ่งทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและเท่าเทียม

9) ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษามีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อจำนวน 1 เรื่องโดยมีเนื้อหาที่เป็นความเรียงในบทอ่านเรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (សំបុត្រសួរសុខទុក្ខមិត្តភក្តិ) และบทอ่านเรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (ទឹកចិត្តមិត្តខ្ញុំ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกันเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม แบบเรียนได้นำบทอ่านเรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (ទឹកចិត្តមិត្តខ្ញុំ) โดยเป็นเรื่องราวของผู้ชายคนหนึ่งได้เคยช่วยเหลือเพื่อนคนหนึ่งไว้ ต่อมาชีวิตของผู้ชายคนนี้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีทรัพย์สินเงินทองมากมาย วันหนึ่งเขาได้พบเพื่อนที่เคยช่วยเหลือเขาในอดีตกำลังประสบปัญหาในชีวิต เขาจึงได้ช่วยเหลือเพื่อนเป็นการตอบแทน แบบเรียนได้แสดงให้เห็นถึงความมีน้ำใจกันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันจะทำให้สังคมน่าอยู่มากยิ่งขึ้น

10) ความเสียสละ

แบบเรียนภาษาเขมรชั้นมัธยมศึกษามีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเสียสละจำนวน 2 เรื่องโดยมีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมในบทอ่านเรื่องเตโชยอด (តេជោយ៉ត) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และบทอ่านเรื่องพระเวสสันดร (ព្រះវេស្សន្តរ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเสียสละ เป็นคุณธรรมจริยธรรมอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญ แบบเรียนได้ยกตัวอย่างบทอ่านเรื่องพระเวสสันดร (ព្រះវេស្សន្តរ) ซึ่งเป็นการบำเพ็ญ

ทานบารมีคือ การให้และการเสียสละสิ่งของของตนให้กับผู้อื่น ความเสียสละจึงเป็นคุณธรรมสำคัญที่เยาวชนควรยึดถือและนำมาปฏิบัติเพื่อสร้างลักษณะนิสัยให้เป็นคนที่จะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนจะช่วยให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรม

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญในด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างมากเพราะคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเยาวชนสำคัญมากเพราะเยาวชนคืออนาคตของชาติ ประเทศชาติจะก้าวเดินไปข้างหน้าได้ต้องอาศัยเยาวชนในวันนี้ เราจึงต้องสร้างจริยธรรมและคุณธรรมให้เกิดขึ้นซึ่งแบบเรียนภาษาเขมรได้สอดแทรกเนื้อหาในด้านคุณธรรมจริยธรรมไว้ในแบบเรียนจำนวน 10 ลักษณะคือ 1) ความมานะพยายาม 2) ความซื่อสัตย์สุจริต 3) ความขยันหมั่นเพียร 4) กตัญญูต่อบิดามารดา 5) ความเมตตากรุณา 6) ความกล้าหาญ 7) การเลือกคบคนที่ดี 8) ความยุติธรรม 9) มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน 10) ความเสียสละ

จากการศึกษาแบบเรียนภาษาเขมรที่สอดแทรกเนื้อหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางด้านคุณธรรมจริยธรรมพบว่า แบบเรียนให้ความสำคัญในด้านความมานะพยายามมากที่สุด โดยปรากฏในเนื้อหาจำนวน 9 บทเรียน รองลงมาคือ ด้านความสามัคคี จำนวน 5 บทเรียนและด้านความกล้าหาญจำนวน 4 บทเรียนตามลำดับ จะเห็นว่า แบบเรียนเน้นที่ความมานะพยายาม โดยสอนให้ผู้เรียนมีความมานะพยายามในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ ดังคำที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” หากมีความมุมานะพยายามฝ่าฟันกับอุปสรรคต่าง ๆ ความพยายามนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จได้

4.2.7 มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเองซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการศึกษา การประกอบกิจการงานต่าง ๆ และการดำเนินชีวิต จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเองเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกประการหนึ่งที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเองจำนวน 10 บทเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1) ด้านความเชื่อใจกัน 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความมั่นใจในตนเอง ซึ่งทั้ง 10 บทเรียนมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติในด้านมีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง

1) ความเชื่อใจกัน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเชื่อใจกันมีจำนวน 1 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นความเรียงในบทอ่านเรื่อง คุณค่าในความเชื่อใจ (តម្លៃនៃការជឿទុកចិត្ត) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเชื่อใจกันในบทอ่านเรื่อง คุณค่าในความเชื่อใจ (តម្លៃនៃការជឿទុកចិត្ត) เป็นเรื่องราวของการทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ จะต้องมีความเชื่อใจซึ่งกันและกัน คนที่เป็นเจ้าของกิจการต้องมีความเชื่อใจและไว้วางใจลูกจ้างที่ทำงานด้วยกัน ส่วนลูกจ้างต้องมีความเชื่อใจในตัวนายจ้างและทำงานด้วยความขยันขันแข็ง เมื่อมีความเชื่อใจและมั่นใจในกันและกันแล้วกิจการงานหรือธุรกิจก็จะประสบผลสำเร็จได้ ความเชื่อใจกันจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ควรมีให้แกกันด้วยความจริงใจ

2) ความรับผิดชอบ

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบจำนวน 5 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 2 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องทาโดกับไฟไหม้ข้าว (ថាដូនិងភ្លើងឆេះគ្រូ) และบทอ่านเรื่องความรับผิดชอบของศรีธรรมา (ការទទួលខុសត្រូវរបស់ធនញ្ជ័យ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาที่เป็นความเรียงมีจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องการมอบงานให้รับผิดชอบ (ការប្រគល់ការងារឱ្យទទួលខុសត្រូវ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมมี 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องความผิดของใคร (កំហុសអ្នកណា) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรองมี 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องฉบับลูกหลาน (ច្បាប់កូនចៅ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบพบว่า เนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในทักษะการอ่านมากที่สุดโดยอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 – 4 และอยู่ในเนื้อหาที่เป็นนิทาน ความเรียง บทร้อยกรองและวรรณกรรมแสดงให้เห็นว่า แบบเรียนจะเน้นสอนเรื่องความรับผิดชอบในเนื้อหาที่หลากหลายซึ่งความรับผิดชอบเป็นความสำนึกในหน้าที่ของตน การรู้จักหน้าที่ของตนเองเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังให้กับเยาวชน เนื้อหาบทอ่านได้นำเรื่องฉบับลูกหลาน (ច្បាប់កូនចៅ) ซึ่งอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มาให้ศึกษาโดยเนื้อหาสอนเรื่องความรับผิดชอบ โดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อตนเองและยังสอนเกี่ยวกับการยอมรับผลจากการกระทำของตนเองด้วย อีกทั้งแบบเรียนได้นำวรรณกรรมต่างประเทศเรื่อง โรมิโอกับจูเลียต มาศึกษาโดยตัดตอนเนื้อหาและตั้งชื่อตอนที่น่ามาศึกษาว่า “ความผิดของใคร” (កំហុសអ្នកណា) เนื้อหาของเรื่องเป็นตอนที่ตัวละครในเรื่องได้กระทำความผิดแล้วไม่ยอมรับความผิด

นั้น แบบเรียนต้องการสอนในเรื่องของความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและการยอมรับผลของการกระทำนั้น การแสดงความรับผิดชอบหรือการยอมรับผลของการกระทำทั้งผลดีและผลเสียรู้จักปรับปรุงแก้ไขการกระทำที่ดีขึ้นยอมทำให้ผู้อื่นได้รับการยกย่องและอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

3) ความมั่นใจในตนเอง

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมั่นใจในตนเองจำนวน 2 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นความเรียง 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง (ជំនឿជាក់លើខ្លួនឯង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องเตโชยอต (តេជោ យ៉ិត) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จากการศึกษาเนื้อหาในเรื่องความมั่นใจในตนเองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะคนที่มีความเชื่อมั่นหรือความมั่นใจจะมีพฤติกรรมที่กล้าแสดงออกกล้าพูดและกล้าคิดกล้าทำ กล้าสร้างสรรค์ผลงานในด้านต่าง ๆ และจะนำพาให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้ แบบเรียนภาษาเขมรต้องการสอนให้เยาวชนกัมพูชาเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นและมั่นใจในตนเอง บทอ่านในแบบเรียนได้นำเรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง (ជំនឿជាក់លើខ្លួនឯង) ซึ่งอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยเนื้อหากล่าวถึงความมั่นใจในตนเอง แสดงให้เห็นลักษณะของคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิดกล้าพูด กล้าแสดงออก มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความมั่นใจในความคิดของตนและพร้อมที่จะยอมรับฟังความคิดของผู้อื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของชีวิตเมื่อเยาวชนได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความเชื่อมั่นจึงมีความสำคัญและมีประโยชน์เป็นอย่างมาก

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเองโดยปรากฏเนื้อหาจำนวน 10 บทเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ลักษณะคือ 1) ด้านความเชื่อใจกัน 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความมั่นใจในตนเอง เนื้อหาด้านความรับผิดชอบมี 5 บทเรียน ด้านความมั่นใจในตนเองมี 2 บทเรียนและด้านความเชื่อใจมี 1 บทเรียน แสดงให้เห็นว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน หมั่นหาความรู้ ขยันขันแข็งและมีความอดทน มีความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อมีความรับผิดชอบต่อตนเองได้แล้วต้องรับผิดชอบต่อสังคม ต่อครอบครัวและต่อหน้าที่พลเมืองที่ดีด้วย

4.2.8 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการเป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการสร้างสรรค์งานต่าง ๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกประการหนึ่งที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จำนวน 5 บทเรียน โดยพบคุณลักษณะประสงค์ในแบบเรียน 2 ลักษณะคือ 1) การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ 2) การรับข้อมูลข่าวสาร ซึ่งทั้ง 5 บทเรียนมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติในด้านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1) การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่

แบบเรียนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่มีจำนวน 1 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นความเรียงในบทอ่านเรื่องโทรศัพท์ (ទូរស័ព្ទ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะเห็นว่า แบบเรียนมีบทอ่านเกี่ยวกับเรื่องโทรศัพท์ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่สำคัญต่อวิถีชีวิตในสังคมปัจจุบัน โดยเนื้อหากล่าวถึง การใช้ข้อความทางโทรศัพท์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มารยาทในการใช้โทรศัพท์และการใช้ข้อความในการติดต่อสื่อสารกัน นับได้ว่าแบบเรียนสอนเนื้อหาทางด้านเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยมาก

2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการรับข้อมูลข่าวสาร

แบบเรียนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการรับข้อมูลข่าวสารมีจำนวน 4 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นความเรียงในบทอ่านเรื่องเนื้อความการติดต่อค้าขาย (អត្ថបទជួញដូរពាណិជ្ជកម្ម) บทการฟังเรื่องการประกาศรับสมัครงาน (សេចក្តីជូនដំណឹងពីការជ្រើសរើសបុគ្គលិក) และบทอ่านเรื่องข้อความประกาศ (សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วนบทการฟังเรื่องผู้ประกาศข่าว (អ្នកនិយាយទូរទស្សន៍) และบทอ่านเรื่องการเมือง (អ្នកទណេសនា) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จากการศึกษาเนื้อหาในแบบเรียนที่ปรากฏคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการรับข้อมูลข่าวสารพบว่า เนื้อหาอยู่ในทักษะการอ่านและทักษะการฟังโดยอยู่ในแบบเรียนภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 - 3 และส่วนใหญ่อยู่ในเนื้อหาที่เป็นความเรียงแสดงให้เห็นว่า การรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้มีความสำคัญมาก นอกจากจะทำให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทันโลกทัน

เหตุการณ์แล้วยังทำให้ผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้รอบตัวและสามารถนำความรู้ความคิดต่าง ๆ ไปสื่อสารต่อหรือพัฒนาตนเองต่อไปได้

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกประการหนึ่งที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จำนวน 5 บทเรียน โดยพบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2 ลักษณะคือ 1) การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ และ 2) การรับข้อมูลข่าวสาร จะเห็นได้ว่า แบบเรียนเริ่มมีความทันสมัยมากขึ้น มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์แต่เนื่องจากเทคโนโลยีในโลกปัจจุบันก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีเทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ซึ่งแบบเรียนภาษาเขมรยังไม่ปรากฏเนื้อหาทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่าโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อในสำนักงานหรือเทคโนโลยีทางการรับข้อมูลข่าวสาร เนื้อหาในแบบเรียนยังคงเป็นการรับข้อมูลข่าวสารทางโทรทัศน์ ซึ่งในปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่าโทรทัศน์ในการรับข้อมูลข่าวสารแล้ว แบบเรียนภาษาเขมรจึงยังเป็นแบบเรียนที่ยังมีความล้าสมัยทางด้านเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ อย่างมาก

4.2.9 เคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมและการทำงานร่วมกัน จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า การเคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกประการหนึ่งที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพจำนวน 15 บทเรียน โดยพบคุณลักษณะประสงค์ในแบบเรียน 8 ลักษณะคือ 1) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 2) การรู้จักหน้าที่ของตน 3) การเชื่อฟังคำสั่งสอน 4) ความสุภาพเรียบร้อย 5) การมีสัมมาคารวะ 6) คุณค่าความเป็นมนุษย์ 7) ความรักกันในหมู่เพื่อน 8) คุณค่าในการทำงาน ซึ่งทั้ง 8 บทเรียนนี้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติในด้านเคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งหมด 5 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 5 เรื่องคือ บทกาพย์เรื่อง ข้าวเปลือก (สฺรฺ) และบทอ่านเรื่อง เท้า มือ ปาก กระเพาะ (เผ็ช ใผ ชาติ ฤทฺ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บทกาพย์เรื่องสมันหนูเต่าและอีกา (สฺนํ ฤทฺ ฤทฺ ฤทฺ ฤทฺ ฤทฺ) บทอ่านเรื่องกัลยาณมิตร (ทฺ ฤทฺ ฤทฺ ฤทฺ) และบทอ่านเรื่องเจ้าบอดกับเจ้าใบ้ (ภฺ ฤทฺ ฤทฺ ฤทฺ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะทำให้สังคมมีความน่าอยู่มากยิ่งขึ้น เนื้อหาบทอ่านในแบบเรียนได้ยกนิทานเรื่อง เท้า มือ ปาก กระเพาะ (เผ็ช ใผ ชาติ ฤทฺ) อยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาให้ศึกษาโดยเน้นที่พฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง การเปรียบเทียบนิสัยของตัวละครกับบุคคลลักษณะต่างๆ ในสังคม ซึ่งพบว่า นิทานเรื่อง เท้า มือ ปาก กระเพาะ สอนเรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันจะทำให้สังคมมีความเข้มแข็ง เกิดเป็นมิตรภาพและความปรองดองกันในสังคม ส่วนเนื้อหาบทอ่านเรื่อง “ช่างกับมด” (เผ็ช ใผ ชาติ ฤทฺ) และเรื่อง “เดินหาเพื่อน” (เผ็ช ใผ ชาติ ฤทฺ) ซึ่งอยู่ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาในแบบเรียนแสดงให้เห็นว่า การอยู่ร่วมกันในสังคมต้องอาศัยความเมตตาและความโอบอ้อมอารีต่อกัน ความมีน้ำใจรู้จักแบ่งปันและการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากจะเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานของการดำรงชีวิตแล้วยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมอีกด้วย

2) การรู้จักหน้าที่ของตน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการรู้จักหน้าที่ของตน โดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 2 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องสมบัติพ้อฉัน (กัณบ ฤทฺ ฤทฺ) และบทอ่านเรื่องพนมบุรี (กัณบ ฤทฺ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากการศึกษาบทอ่านเรื่องสมบัติพ้อฉัน (กัณบ ฤทฺ ฤทฺ) ที่กล่าวถึงการรู้จักหน้าที่ของตน โดยเฉพาะหน้าที่ต่อตนเองและหน้าที่ต่อบิดามารดาและผู้มีพระคุณ เนื้อหาของนิทานกล่าวถึงสมบัติของบิดาคือ ที่นาทำกิน ซึ่งคนเป็นพ่อต้องการให้ลูกหลานกลับมาช่วยทำไร่ทำนาสืบต่อไป โดยสอนเกี่ยวกับการทำงาน อีกทั้งยังสอนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ลูกที่ดีของพ่อและแม่ด้วย การรู้จักหน้าที่ของตนจะทำให้การประกอบกิจการงานต่าง ๆ ประสบผลสำเร็จ

3) การเชื่อฟังคำสั่งสอน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักความเข้าใจกัน โดยมีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 2 เรื่องคือ บทกวีฟังเรื่องอาปากงูหีบเงินหาย (អាប៉ាកុង បាត់ ហិប ប្រាក់) และบทอ่านเรื่องขนมไม่ใหญ่ไปกว่าทะนนาน (និមិត្ត ធំ ជាង នា ឡូ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักความเข้าใจกันเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข แบบเรียนได้นำบทอ่านเรื่อง ขนมไม่ใหญ่ไปกว่าทะนนาน (និមិត្ត ធំ ជាង នា ឡូ) มาสอนเยาวชนให้รู้จักเชื่อฟังผู้ใหญ่โดยเปรียบว่า ในเมื่อเราใช้ทะนนานในการตวงแป้งเพื่อมาทำขนมแล้วขนมที่ได้มันจะใหญ่ไปกว่าทะนนานได้อย่างไร เนื้อหากล่าวถึงเด็กควรเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่เมื่อผู้ใหญ่ว่ากล่าวตักเตือนหรืออบรมบ่มนิสัย อย่ารู้ดีไปกว่าผู้ใหญ่ การเชื่อฟังคำสั่งสอนของเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เยาวชนควรยึดมั่นและปฏิบัติตาม

4) ความสุภาพเรียบร้อย

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความสุภาพเรียบร้อย โดยมีเนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 1 เรื่องคือ บทกวีฟังเรื่องฉันทิตไปแล้ว (ខ្ញុំ ខុស ហើយ) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาในเรื่อง สอนเกี่ยวกับการพูดจาไม่ควรพูดเสียงดังโวกเวกโวยวาย ควรมีความสุภาพเรียบร้อยโดยเฉพาะในที่สาธารณะ ดังนั้นความสุภาพเรียบร้อยเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญแบบเรียนต้องการเน้นย้ำให้กับเยาวชน

5) การมีสัมมาคารวะ

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีสัมมาคารวะ โดยมีเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องการขอขมาลาโทษ (ការ សុំ សន្តោស ប្រណី) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื้อหากล่าวถึงการขอโทษผู้ใหญ่เมื่อได้กระทำความผิด อีกทั้งการใช้ข้อความในการขอโทษควรมีความสุภาพอ่อนน้อมและมีสัมมาคารวะต่อผู้ที่อาวุโสกว่า

6) คุณค่าความเป็นมนุษย์

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องภูเขาชายภูเขาหญิง (ភ្នំ ប្រុស ភ្នំ ស្រី) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื้อหาสอดแทรกคุณค่าของความเป็นมนุษย์ทั้งผู้หญิงและผู้ชายมีคุณค่าเท่าเทียมกันไม่ควรแบ่งแยกเพศหรืออายุและควรได้รับสิทธิเสรีภาพในด้านต่าง ๆ อย่างเท่าเทียม

7) ความรักกันในหมู่เพื่อน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักกันในหมู่เพื่อน โดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องนกกระสากับอীগา (កុក និង កៃក) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาสอดแทรกความรักกันระหว่างนกกระสากับอীগาซึ่งต่างทำรังใกล้กัน นกกระสามักหาอาหารในบริเวณแหล่งน้ำไกลจากหมู่บ้านแต่อীগามักหาอาหารในหมู่บ้านเพราะใกล้กับรังของตน นกกระสาเตือนอীগาว่า อย่าไปหาอาหารในที่ของคน เพราะจะทำให้ผู้คนเดือดร้อนและจะเป็นอันตรายได้ ต่อมาอীগาได้รับบาดเจ็บเพราะไปขโมยข้าวของคนในหมู่บ้าน อীগาจึงสำนึกได้ว่านกกระสาได้เตือนแล้วแต่ตนเองไม่ได้ฟังคำเตือนของเพื่อนเลย จากนิทานแสดงให้เห็นถึงความรักกันของเพื่อน เมื่อเพื่อนทำผิดต้องเตือนเพื่อนและเมื่อผิดพลาดต้องพร้อมที่จะให้อภัยเพื่อนซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม

8) คุณค่าในการทำงาน

แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านคุณค่าในการทำงาน โดยมีเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง 1 เรื่องคือ บทอ่านเรื่องฉบับเลบิกทเมียม (ច្បាប់ ល្បីក ថ្មី - คำสอนใหม่) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื้อหาในบทร้อยกรองกล่าวถึงการทำงานโดยเฉพาะการทำนาปลูกข้าว ซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวกัมพูชามาแต่สมัยโบราณ การทำนาปลูกข้าวจึงเป็นอาชีพที่มีความสำคัญ เยาวชนกัมพูชาควรเห็นคุณค่าของการทำงานทุกประเภท

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนจำนวน 15 บทเรียน โดยพบคุณลักษณะประสงค์ในแบบเรียน 8 ลักษณะคือ 1) การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 2) การรู้จักหน้าที่ของตน 3) การเชื่อฟังคำสั่งสอน 4) ความสุภาพเรียบร้อย 5) การมีสัมมาคารวะ 6) คุณค่าความเป็นมนุษย์ 7) ความรักกันในหมู่เพื่อน 8) คุณค่าในการทำงาน โดยเนื้อหาเกี่ยวกับการช่วยเหลือซึ่งกันและกันปรากฏในแบบเรียนมากกว่าลักษณะในด้านอื่น ๆ จำนวน 6 บทเรียน แสดงให้เห็นว่า การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นคุณธรรมที่สำคัญที่เยาวชนควรยึดถือและนำมาปฏิบัติต่อกัน นอกจากนี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อฟังคำสั่งสอน ความสุภาพเรียบร้อย คุณค่าในความเป็นมนุษย์และในการทำงาน การมีสัมมาคารวะ ล้วนเป็นสิ่งที่แบบเรียนต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนกัมพูชาทั้งสิ้น

4.2.10 สามารถแก้ไขปัญหาคอขวดและสังคม

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับสามารถแก้ปัญหาคอขวดและสังคมซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่าการแก้ปัญหาคอขวดและสังคมเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกประการหนึ่งที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการแก้ปัญหาคอขวดและสังคมจำนวน 6 บทเรียน โดยพบคุณลักษณะประสงค์ในแบบเรียน 2 ลักษณะคือ 1) การใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญห 2) ความปรองดองในครอบครัว ซึ่งทั้ง 6 บทเรียนนี้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติในด้านการแก้ปัญหาคอขวดและสังคม

1) การใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญห

แบบเรียนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหทั้งหมด 4 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 2 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องนีสัยของบุ ผง (ទម្លាប់របស់លោក បូ ផុង) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และบทการฟังเรื่องธนูชัยใช้เล่ห์กลกับนักปราชญ์จีน (ធន ញ៉ូ យ ផ្កា ញ៉ូ អ្នក ប្រាជ្ញ ចិន) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 2 เรื่องคือ บทการฟังเรื่องเตโจยอด (តេ ជោ យ៉ ត) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และบทอ่านเรื่องการตัดสินใจของอาگیر่า (ការ រំ ចេ ចិត្ត របស់ អា គី រ៉ា) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญห ผู้วิจัยยกตัวอย่างนิทานเรื่องนีสัยของบุ ผง (ទម្លាប់របស់លោក បូ ផុង) ซึ่งบุ ผง เป็นผู้ที่มิได้มีลักษณะนิสัยนอนหลับไม่ตื่นหรือเป็นคนตื่นนอนหลับแล้วตื่นยากมาก เขาได้แก้ปัญหานี้ด้วยการให้สาวใช้ของตนปลุกเขาในเวลาที่กำหนดโดยนำน้ำมาเทใส่หน้าเพื่อให้ตื่น ซึ่งเป็นการกระทำที่แก่นิสัยการนอนหลับไม่ตื่นตามเวลาเป็นการใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหหรือเรื่องธนูชัยใช้เล่ห์กลกับนักปราชญ์จีน (ធន ញ៉ូ យ ផ្កា ញ៉ូ អ្នក ប្រាជ្ញ ចិន) เป็นการใช้สติปัญญาของธนูชัยในการแก้ไขปริศนาจนสามารถเอาชนะนักปราชญ์จีนได้ จะเห็นว่าการเป็นผู้ที่มีสติปัญญารู้จักการแก้ไขเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยปัญญาจะทำให้สามารถผ่านพ้นอุปสรรคได้

2) ความปรองดองกันในครอบครัว

แบบเรียนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา มีเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความปรองดองกันในครอบครัวทั้งหมด 2 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่เป็นนิทานจำนวน 1 เรื่องคือ บทการฟัง

เรื่องพี่น้องสองคน (ขงบรูส ตีรธาก) และเนื้อหาที่เป็นวรรณกรรมจำนวน 1 เรื่องคือ บทการฟังเรื่อง กลับคืนมา (ชกรวิญชก) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความปรองดองกันในครอบครัว ยกตัวอย่างเรื่องพี่น้องสองคน (ขงบรูส ตีรธาก) ที่เนื้อหากล่าวถึง พี่น้องที่รักกันมากไม่เคยทะเลาะกันเลยและยอมตายแทนกันได้ เมื่อพี่ชายต้องไปทำหน้าที่ปกป้องชาติ น้องชายมีความคิดถึงพี่ชายจึงเดินทางไปหาพี่ชายที่สมรภูมิลบ น้องชายเห็นว่าพี่ชายกำลังจะพ่ายแพ้แก่ศัตรูจึงได้เข้าช่วยเหลือ จนสามารถต่อสู้จนได้รับชัยชนะจะ เห็นว่า ความรักกันความสามัคคีปรองดองกันในครอบครัวจะเป็นเกราะป้องกันให้ครอบครัวทุกครอบครัวสามารถฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ได้

สรุปการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านแก้ไขปัญหาคือครอบครัวและสังคม

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับความสามารถในการแก้ไขปัญหาคือครอบครัวและสังคมซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยจำนวน 6 บทเรียน โดยพบคุณลักษณะประสงค์ดังกล่าวในแบบเรียน 2 ลักษณะคือ 1) การใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา 2) ความปรองดองในครอบครัว โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านการใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหามีจำนวนเนื้อหา 4 เรื่องและความปรองดองกันในครอบครัวจำนวน 2 เรื่อง เห็นได้ว่าแบบเรียนเน้นสอนในด้านการใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา และรู้จักการปรองดองกันในครอบครัว เมื่อมีปัญหาหรือความไม่เข้าใจกันสามารถแก้ไขได้ด้วยปัญญาและความรักความปรองดองกัน เพราะปัญหาทุกอย่างไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่มีทางแก้ไขได้เสมอถ้ารู้จักคิดให้ดี ปฏิบัติตนให้ถูกต้อง การมีสติจะทำให้เกิดปัญญาในการพิจารณาแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ได้

4.2.11 มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการมีพฤติกรรมที่ดี การรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 พบว่า การมีพฤติกรรมที่ดีรู้จักรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อมเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกประการหนึ่งที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อมจำนวน 1 บทเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษาแห่งชาติในด้านการรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาบทอ่านเรื่องสุบบุหรีทำให้เสียสุขภาพ (๘ กั ฏาริ ๓ ฎิฎุ ๓ ๓ ๓ ๓) อยู่ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบเรียนได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสียชีวิตเพราะการสุบบุหรีเป็นจำนวนหลายล้านคนต่อปี ส่วนใหญ่อยู่ในประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งกัมพูชาก็อยู่ในกลุ่มประเทศนี้ด้วย รวมทั้งแบบเรียนยังแนะนำวิธีการเลิกบุหรีเพื่อเป็นผลดีต่อสุขภาพทั้งต่อตนเองและผู้อื่นรวมถึงประเทศชาติด้วย

สรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6

การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนวิชาภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ผู้วิจัยใช้ข้อมูลเฉพาะทักษะการฟังและทักษะการอ่านจากเนื้อหาในแบบเรียนที่เป็นนิทาน ความเรียง วรรณกรรมและบทร้อยกรอง โดยมีเนื้อหาจำนวนทั้งสิ้น 182 เรื่องสามารถสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างละเอียดได้จำนวน 43 ข้อคือ 1. ความภาคภูมิใจในชาติ 2. ความรักชาติ บ้านเมือง 3. การเลือกผู้นำที่ดี 4. การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี 5. การเป็นพลเมืองที่ดี 6. การเคารพกฎหมาย 7. รู้คุณค่าของการศึกษา 8. การมีเป้าหมายในชีวิต 9. ความรักในอาชีพและการทำงาน 10. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร 11. ความเลื่อมใสในศาสนาและความเชื่อ 12. การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ 13. ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน 15. ความเสียสละ 16. ความมีเมตตากรุณา 17. ความกตัญญูต่อบิดามารดา 18. การเลือกคบคนที่ดี 19. การให้อภัยซึ่งและกัน 20. ความซื่อสัตย์สุจริต 21. ความขยันหมั่นเพียร 22. ความมานะพยายาม 23. ความกล้าหาญ 24. ความยุติธรรม 25. ความสามัคคีกัน 26. ความเชื่อใจกัน 27. คุณค่าในตนเอง 28. ความรับผิดชอบ 29. ความมั่นใจในตนเอง 30. การยอมรับความจริง 31. การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ 32. การรับข้อมูลข่าวสาร 33. ความสุขภาพเรียบร้อย 34. การมีสัมมาคารวะ 35. คุณค่าความมนุษย 36. ความรักความเข้าใจกัน 37. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 38. ความรักกันในหมู่เพื่อน 39. การรู้จักหน้าที่ของตน 40. คุณค่าของการทำงาน 41. ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา 42. ความปรองดองในครอบครัว 43. การรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ทั้ง 43 ข้อนี้มีความสอดคล้องกันกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 - 2018 และแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 ทั้ง 11 ข้อ ดังนี้ 1. รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง 3. ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต 4. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร 5. สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ 6. มีคุณธรรมจริยธรรม 7. มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 9. เคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ 10. สามารถแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม และ 11. มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบในแบบเรียนพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความมีคุณธรรมจริยธรรมพบเนื้อหามากที่สุด รองลงมาคือความรักชาติและภาคภูมิใจในชาติและการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติตามลำดับ

การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความมีคุณธรรมจริยธรรมปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรมากที่สุด โดยสอดแทรกเนื้อหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมไว้ในแบบเรียนจำนวน 33 บทเรียน พบคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 10 ลักษณะคือ 1) ความมานะพยายาม 2) ความซื่อสัตย์สุจริต 3) ความขยันหมั่นเพียร 4) กตัญญูต่อบิดามารดา 5) ความเมตตากรุณา 6) ความกล้าหาญ 7) การเลือกคบคนที่ดี 8) ความยุติธรรม 9) มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน 10) ความเสียสละ โดยแบบเรียนให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรมด้านความมานะพยายามมากที่สุด โดยปรากฏในเนื้อหาจำนวน 9 บทเรียน รองลงมาคือ ด้านความสามัคคี จำนวน 5 บทเรียนและด้านความกล้าหาญจำนวน 4 บทเรียน ตามลำดับจะเห็นว่า แบบเรียนเน้นที่ความมานะพยายาม โดยสอนให้ผู้เรียนมีความมานะพยายามในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ ดังคำที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” หากมีความมานะพยายามฝ่าฟันกับอุปสรรคต่าง ๆ ความพยายามนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติและภาคภูมิใจในชาติเป็นสิ่งที่แบบเรียนต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชาเป็นอย่างมากเช่นเดียวกันโดยปรากฏเนื้อหาในบทเรียนจำนวน 30 บทเรียน พบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ลักษณะคือ ด้านความรักชาติบ้านเมือง จำนวน 19 บทเรียน ด้านความภาคภูมิใจในชาติจำนวน 10 บทเรียนและด้านการเลือกผู้นำที่ดีจำนวน 1 บทเรียน จะเห็นว่า แบบเรียนเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติและภาคภูมิใจในชาติของตน นอกจากนี้ยังพบว่ามี การนำเอาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือในแบบเรียน ดังเช่น เหตุการณ์กรณีข้อพิพาทระหว่างไทย-กัมพูชาเรื่อง ปราสาทเขาพระวิหาร และการยกย่องบุคคลสำคัญของชาติเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอีกด้วยและเป็นที่น่าสังเกตว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักและภาคภูมิใจในศาสนาและพระมหากษัตริย์ ในส่วนของการปลูกฝังในด้านการนับถือศาสนา ยังไม่มีเนื้อหาที่ชัดเจนคงมีแต่เนื้อหาที่เกี่ยวกับวรรณกรรมพุทธศาสนาเท่านั้นและยังไม่พบเนื้อหาที่เกี่ยวกับศาสนาอื่น ๆ นอกจากศาสนาพุทธ ในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักและความภาคภูมิใจในพระมหากษัตริย์พบว่า ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์เช่นเดียวกัน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญที่รัฐบาลต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนชาวกำแพงเพชร โดยปรากฏเนื้อหาด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติจำนวน 32 บทเรียน โดยพบ 2 ลักษณะคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านศาสนาและความเชื่อจำนวน 3 บทเรียนและด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติจำนวน 29 บทเรียน ดังนั้นวัฒนธรรมประเพณีเป็นการสืบทอดกันจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งโดยไม่ขาดตอน เพราะฉะนั้นการทำให้เยาวชนมีความภูมิใจกับวัฒนธรรมเหล่านี้ก็จะทำให้เยาวชนเหล่านี้อยากที่จะถ่ายทอดให้กับผู้อื่นต่อไป ซึ่งจากเนื้อหาเหล่านี้ส่วนมากความเชื่อจะมีความเกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ แสดงให้เห็นถึงสังคมเขมรเป็นสังคมของชาวพุทธซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ส่วนวัฒนธรรมประเพณีจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวกำแพงเพชรทั่วไป การที่แบบเรียนกำหนดให้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 – 4 เพราะเด็กในช่วงวัยนี้เหมาะสมที่จะปลูกฝังความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีของประเทศได้ดีที่สุด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบในแบบเรียนจะเห็นว่า มีการเน้นย้ำในบทเรียนโดยเรียนเนื้อหาที่หลากหลายแสดงให้เห็นว่า กำแพงเพชรพยายามปลูกฝังแนวคิดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรักชาติและความภาคภูมิใจในชาติของตน การสืบสานขนบประเพณีและวัฒนธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ที่พบในแบบเรียนให้กับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาซึ่ง “รัฐ” คิดว่าเป็นช่วงวัยที่เหมาะสมแก่การปลูกฝังเพราะแบบเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปจะพบเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์น้อยมาก ส่วนมากเน้นไปทางวิชาเฉพาะและเนื้อหาที่จะใช้ในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ลักษณะดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) ซึ่งอีริกสันเชื่อว่าพัฒนาการของบุคคลเป็นผลจากการทำงานของอีโก้ (Ego) ซึ่งจะมีการพัฒนาเป็นขั้นตอนตลอดทั้งชีวิต โดยแบ่งเป็น 8 ขั้นตอนตามช่วงวัย ในช่วงวัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 คืออายุประมาณ 12 – 16 ปี จัดอยู่ในขั้นตอนที่ 5 Adolescence : Sense of Identity Versus Identity Diffusion ซึ่งเป็นระยะของการพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ (Identity) ของตน ช่วงวัยนี้เด็กจะรู้สึกตนเองว่ามีความเจริญเติบโตเกิดขึ้น โดยเฉพาะด้านร่างกายที่เริ่มเหมือนผู้ใหญ่มากขึ้น อาจจะทำให้เกิดความสับสนและต้องการหาสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่หรือจากสังคมรอบด้าน หากได้รับการปลูกฝังหรือพัฒนาสิ่งที่รัฐต้องการโดยให้เยาวชนสามารถแสดงบทบาทและอัตลักษณ์ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ เยาวชนก็จะมีพัฒนาการไปในแนวทางที่รัฐต้องการได้ รัฐจึงได้เน้นหนักทางด้านการศึกษาการสอนและสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์เหล่านี้โดยผ่านกระบวนการ

ฝึกฝนในทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้านคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนดังที่ปรากฏอยู่ในแบบเรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของราชอาณาจักรกัมพูชา” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และ 2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ขอบเขตของข้อมูลที่น่ามาวิจัยในครั้งนี้คือ แบบเรียนภาษาเขมร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ฉบับพิมพ์ ค.ศ. 2016 จำนวน 6 เล่ม หนังสือแบบเรียนภาษาเขมร ทั้ง 6 เล่มนี้ จัดทำโดยกระทรวงศึกษา ยูวชนและกีฬา (Ministry of Education Youth and Sport) ของกัมพูชา พิมพ์เผยแพร่โดยโรงพิมพ์สถานและแจกจ่าย สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาแบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่มนี้ เพราะกระทรวงศึกษาฯ ของกัมพูชา บังคับให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทุกคนต้องเรียนหนังสือเล่มนี้ในแต่ละระดับชั้น และเป็นเพราะหนังสือแบบเรียนนั้นมีการตีพิมพ์เป็นช่วงๆ ไม่ได้มีการพิมพ์ออกมาทุกปี ซึ่งฉบับตีพิมพ์ปี ค.ศ. 2016 นั้นเป็นฉบับล่าสุด ผู้วิจัยจึงเลือกฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 2016 นี้ในการเก็บข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ผู้วิจัยแยกอธิบายเป็น 2 หัวข้อใหญ่ๆ คือ 1) ลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมร ได้แก่ หน้าปก, หน้ารอง, สัญลักษณ์ต่างๆ และภาพประกอบที่ใช้ในแต่ละบท และ 2) วิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมร ได้แก่ บทนำเรื่อง ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน เพื่อให้เห็นเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่รัฐพยายามปลูกฝังให้แก่เยาวชนกัมพูชา เพื่อนำไปวิเคราะห์อย่างละเอียดในบทต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ผู้วิจัยแยกอธิบายเป็น 2 หัวข้อใหญ่ๆ คือ 1) วิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียน และ 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียน โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยง ของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในการศึกษาวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียน โดยธอร์นไดค์ เสนอกฎแห่งการเรียนรู้ 3 ข้อ คือ 1. กฎแห่งความพร้อม 2. กฎแห่งการฝึกหัด และ 3. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ เพราะการสร้างคุณลักษณะหรือการปลูกฝังคุณลักษณะทุกอย่างให้มีในตัวนักเรียน ย่อม

ต้องมีกระบวนการและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งการฝึกหัดบ่อยๆ การพูดซ้ำ เรียนซ้ำเป็นรูปแบบหนึ่งที่ใช้ได้ผล และผู้วิจัยใช้ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) เป็นกรอบแนวคิดวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียน โดยอีริกสันเชื่อว่า พัฒนาการของบุคคลเป็นผลจากการทำงานของอีโก้ (Ego) จะมีการพัฒนาเป็นขั้นตอนตลอดทั้งชีวิต ซึ่งนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัย 12 - 18 ปี นั้น อีริกสันจัดให้อยู่ในกลุ่มช่วงวัยที่ 5 ซึ่งช่วงวัยนี้ต้องการหาอัตลักษณ์ หาตัวตนให้ตนเอง หากเขาเกิดการสับสนในบทบาทในสังคมแล้ว จะมีผลเสียต่ออนาคตเป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่รัฐจะปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการ โดยกระบวนการชัดเจน ให้ความรู้ และสร้างกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มนักเรียนช่วงวัยนี้ จนเป็นที่ยอมรับทั้งโดยตัวนักเรียนเอง ทั้งระดับชุมชนหรือระดับรัฐ จึงเหมาะสมมากกว่าปลูกฝังช่วงวัยอื่น

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเป้าหมายของการจัดการศึกษาของกัมพูชาจากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 - 2018 และฉบับปี 2019 - 2023, แผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 และฉบับปี 2019 - 2023 เพื่อหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการศึกษาโดยรวมในระดับนโยบาย รวมทั้งศึกษานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ฉบับปี 2018 ของกระทรวงศึกษาเยาวชนและกีฬาของกัมพูชา เพื่อให้ได้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจน จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องกับผู้เชี่ยวชาญชาวกัมพูชา โดยได้ผลรวมสรุป 11 ประการคือ 1. มีความรักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง 3. ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต 4. มีความรู้ความเข้าใจในภาษา และวรรณกรรมเขมร 5. สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ 6. มีคุณธรรมจริยธรรม 7. มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 9. เคารพสิทธิของผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 10. สามารถแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม และ 11. มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยใช้คุณลักษณะที่พึงประสงค์เหล่านี้เป็นเครื่องมือในการนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแบบเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของกัมพูชา

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ซึ่งผู้วิจัยแยกอธิบายเป็น 2 หัวข้อใหญ่ๆ นั้น ด้านลักษณะทางกายภาพของแบบเรียนภาษาเขมรพบว่า หนังสือแบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่มเป็นแบบเรียนที่มีขนาดพอเหมาะกับผู้เรียนไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป การเย็บเล่มมั่นคงแข็งแรงและพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ที่ชัดเจน อ่านได้ง่าย หน้าปกของแบบเรียนภาษาเขมรมีภาพประกอบที่สื่อให้เห็นถึงการเรียนทักษะด้านต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน อีกทั้งแบบเรียนได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนแต่ละบทเรียนไว้ในบทนำเรื่อง ทำ

ให้ผู้เรียนสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของการเรียน ส่วนภาพประกอบภายในเล่มมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเนื้อหาเป็นอย่างดี ดังนั้นด้านกายภาพแบบเรียนภาษาเขมรจึงเป็นแบบเรียนที่มีความเหมาะสม ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ในแต่ละตอน

สำหรับด้านการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่มพบว่า เนื้อหาทักษะการฟังและทักษะการอ่านทั้งหมดมีจำนวนทั้งสิ้น 182 เรื่อง แบ่งเป็นเนื้อหาที่เป็นนิทาน จำนวน 38 เรื่อง เนื้อหาที่เป็นความเรียงจำนวน 75 เรื่อง เนื้อหาที่เป็นวรรณกรรม จำนวน 43 เรื่อง และเนื้อหาที่เป็นบทร้อยกรอง จำนวน 26 เรื่อง สามารถสังเคราะห์เนื้อหาออกมาเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนได้ทั้งหมด 43 ลักษณะ คือ

1. ความภาคภูมิใจในชาติ
2. ความรักชาติบ้านเมือง
3. การเลือกผู้นำที่ดี
4. การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี
5. การเป็นพลเมืองที่ดี
6. การเคารพกฎหมาย
7. รู้คุณค่าของการศึกษา
8. การมีเป้าหมายในชีวิต
9. ความรักในอาชีพและการทำงาน
10. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร
11. ความเลื่อมใสในศาสนาและความเชื่อ
12. การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ
13. ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน
15. ความเสียสละ
16. ความมีเมตตากรุณา
17. ความกตัญญูต่อบิดามารดา
18. การเลือกคบคนที่ดี
19. การให้อภัยซึ่งและกัน
20. ความซื่อสัตย์สุจริต
21. ความขยันหมั่นเพียร
22. ความมานะพยายาม
23. ความกล้าหาญ
24. ความยุติธรรม
25. ความสามัคคีกัน
26. ความเชื่อใจกัน
27. คุณค่าในตนเอง
28. ความรับผิดชอบ
29. ความมั่นใจในตนเอง
30. การยอมรับความจริง
31. การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่
32. การรับข้อมูลข่าวสาร
33. ความสุขภาพเรียบร้อย
34. การมีสัมมาคารวะ
35. คุณค่าความมนุษย์
36. ความรักความเข้าใจกัน
37. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
38. ความรักกันในหมู่เพื่อน
39. การรู้จักหน้าที่ของตน
40. คุณค่าของการทำงาน
41. ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา
42. ความปรองดองในครอบครัว
43. การรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติบ้านเมือง มีการกล่าวถึงในบทการอ่านและการฟังจำนวน 19 บทเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบรองลงมาคือ ด้านขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติพบเนื้อหาจำนวน 16 เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความภาคภูมิใจของชาติพบเนื้อหาจำนวน 10 เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร พบเนื้อหาจำนวน 9 เรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเป็นพลเมืองที่ดีพบเนื้อหาจำนวน 5 เรื่อง และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันพบเนื้อหาจำนวน 5 เรื่อง

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ซึ่งผู้วิจัยแยกอธิบายเป็น 2 หัวข้อใหญ่ๆ นั้น ด้านวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนพบว่า แบบเรียนใช้วิธีการกล่าวซ้ำความคิด ซึ่งลักษณะการกล่าวซ้ำความคิดมี 3 ลักษณะคือ 1) การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน (Repetition of Topics) 2) การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน (Repetition of Content in Same Class) และ 3) การกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในเนื้อหาแบบเรียนต่างระดับกัน (Repetition of Content in Different Classes)

การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน (Repetition of Topics) แบบเรียนภาษาเขมรแต่ละเล่มประกอบไปด้วยบทเรียนเล่มละ 10 บท รวมบทเรียนทั้ง 6 เล่มมีจำนวนบทเรียนทั้งหมด 60 บท ชื่อบทเรียนเรื่อง “ความภาคภูมิใจของชาติ” และเรื่อง “พลเมืองที่ดี” เป็นชื่อบทเรียนที่มีการกล่าวซ้ำมากที่สุด โดยปรากฏซ้ำในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 3 ระดับชั้น คือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แสดงให้เห็นว่า แบบเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องความภาคภูมิใจของชาติและเรื่องการเป็นพลเมืองที่ดีมากที่สุด ส่วนชื่อบทเรียน 4 เรื่องคือ 1) ความมีคุณค่า 2) ความพยายาม 3) ความรับผิดชอบ และ 4) การยอมรับความจริง มีการกล่าวซ้ำในบทเรียนจำนวน 2 ระดับชั้น แสดงให้เห็นว่า ชื่อบทเรียนทั้ง 4 เรื่องนี้เป็นเรื่องที่แบบเรียนภาษาเขมรต้องการเน้นย้ำให้กับเยาวชนกัมพูชามากกว่าเรื่องอื่นๆ เช่นเดียวกัน

การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน (Repetition of Content in Same Class) เนื้อหาเรื่อง “ความมีคุณค่าในตนเอง” มีการกล่าวซ้ำในแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ครั้ง โดยกล่าวถึงในบทอ่านเรื่อง “อย่าทำตามพี่” เนื้อหาสอนเรื่องการมีคุณค่าในตนเอง การทำตนให้เป็นคนที่มีคุณค่าต้องเริ่มจากการเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีศีลธรรมและความซื่อสัตย์ มีการกล่าวซ้ำเรื่องนี้อีกครั้งในบทอ่านเรื่อง “ความมีคุณค่าในการทำงาน” บทอ่านเรื่อง “คำสอนใหม่” และบทอ่านเรื่อง “สมบัติพอของฉัน” โดยเนื้อหากล่าวถึงการเป็นคนที่มีคุณค่าต้องเริ่มจากการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นพื้นฐานที่สำคัญ

การกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในเนื้อหาแบบเรียนต่างระดับกัน (Repetition of Content in Different Classes) เนื้อหาเรื่อง “ความรักชาติบ้านเมือง” พบว่ามีการกล่าวถึงเรื่องนี้ใน 3 ระดับชั้น จำนวน 5 ครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏในบทอ่านเรื่อง “ประวัติการเรียกร้องเอกราชชาติเขมร” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบเนื้อหาที่กล่าวถึงความรักชาติบ้านเมือง 2 บท คือ บทอ่านเรื่อง “ความรุ่งเรืองของชาติ” และเรื่อง “กัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก” ในระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏอยู่ในบทอ่านเรื่อง “ชีวิตเขมรในนรกอเวจี” และเรื่อง “ความจริงในสมัยอาณาจักร” จะเห็นว่า เนื้อหาในแบบเรียนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองของกัมพูชาซึ่ง “รัฐ” ต้องการเน้นย้ำเนื้อหาให้ผู้เรียนได้เข้าใจวิวัฒนาการทางการเมืองผ่านประวัติศาสตร์ของกัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องเอกราชหรือสภาพเหตุการณ์อันเลวร้ายในช่วงสงครามฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ตลอดจนต้องการให้เยาวชนกัมพูชา รู้คุณค่ารักชาติ รักแผ่นดินเกิดและมีความภาคภูมิใจในชนชาติของตน

ลักษณะการกล่าวซ้ำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เพื่อย้ำเตือนหรือสร้างความทรงจำที่ลึกซึ้งให้กับนักเรียนดังกล่าวจะสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงของ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) ที่เชื่อว่า มนุษย์หรือสัตว์จะเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ โดยการเลือกเอาปฏิกริยาตอบสนองที่ถูกต่อนั้นมาเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสม หรือโดยการสร้างสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่เรียกว่า ทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่าง สิ่งเร้ากับการตอบสนอง (S-R Bond Theory) หรือทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionisms Theory) ธอร์นไดค์ได้ทำการทดลองและได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ อันถือว่าเป็นหลักการเบื้องต้นที่นำไปสู่เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอนกฎทั้ง 3 ได้แก่ 1. กฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ (The Law of Exercise or Repetition) การกระทำซ้ำหรือการฝึกหัดนี้ หากได้ทำบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ จะทำให้การกระทำนั้นถูกต้องสมบูรณ์และมั่นคง 2. กฎแห่งผล (The Law of Effect) รางวัลหรือความสมหวัง จะช่วยส่งเสริมการแสดงพฤติกรรมนั้นมากขึ้นหรือลดลงได้ 3. กฎแห่งความพร้อม (The Law of Readiness) หมายถึงความพร้อมของร่างกาย ในอันที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมาซึ่งวิธีการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแบบเรียนนั้นสอดคล้องกับ กฎในข้อ 1 คือกฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ โดยพบว่าประเด็นเรื่องความรักชาติและภาคภูมิใจของชาติเป็นเรื่องที่กล่าวซ้ำมากที่สุด โดยปรากฏในการกล่าวซ้ำทั้งในชื่อของบทเรียน การกล่าวซ้ำในเนื้อหาแบบเรียนระดับชั้นเดียวกันและการกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับกัน

สำหรับผลการศึกษาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียน ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือคือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 – 2018 และแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 เป็นหลักเพื่อพิจารณาว่าแบบเรียนได้ปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกันหรือไม่ ผู้วิจัยได้สรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 – 2018 และแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018 ได้จำนวน 11 ลักษณะ ดังนี้ 1. รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง 3. ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต 4. มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร 5. สืบสาน

วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติ 6. มีคุณธรรมจริยธรรม 7. มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง 8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 9. เคารพสิทธิของผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 10. สามารถแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม และ 11. มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพพลานามัยและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ทั้ง ส่วนมีความสอดคล้องกันดังนี้

ตารางที่ 92 ตารางการเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแผนพัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์การศึกษา กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียน

ลำดับ	แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ 11 ลักษณะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบในแบบเรียน 43 ลักษณะ
1	รักและภาคภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	ความภาคภูมิใจในชาติ, ความรักชาติ บ้านเมือง, การเลือกผู้นำที่ดี
2	เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมาย บ้านเมือง	การประพฤติปฏิบัติตนให้ดี, การเป็นพลเมืองที่ดี, การเคารพกฎหมาย
3	ใฝ่ใจในการศึกษาและการศึกษา ต่อเนื่องตลอดชีวิต	รู้คุณค่าของการศึกษา, การมีเป้าหมายในชีวิต, ความรักในอาชีพและการทำงาน
4	มีความรู้ความเข้าใจในภาษา และ วรรณกรรมเขมร	มีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรม เขมร
5	สืบสานวัฒนธรรมประเพณีและ ภูมิปัญญาของชาติ	ความเลื่อมใสในศาสนาและความเชื่อ, การสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรม ของชาติ
6	มีคุณธรรมจริยธรรม	ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน, ความเสียสละ, ความมีเมตตากรุณา, ความกตัญญูต่อบิดา มารดา, การเลือกคบคนที่ดี, การให้อภัยซึ่ง และกัน, ความซื่อสัตย์สุจริต, ความ ขยันหมั่นเพียร, ความมานะพยายาม, ความ กล้าหาญ, ความยุติธรรม, ความสามัคคีกัน
7	มีความรับผิดชอบและมั่นใจในตนเอง	ความเชื่อใจกัน, ความรับผิดชอบ, ความมั่นใจ ในตนเอง, การยอมรับความจริง

ลำดับ	แผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติ 11 ลักษณะ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบในแบบเรียน 43 ลักษณะ
8	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	การติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีสมัยใหม่, การรับข้อมูลข่าวสาร
9	เคารพสิทธิของผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ความสุภาพเรียบร้อย, การมีสัมมาคารวะ, คุณค่าความมนุษย์, ความรักความเข้าใจกัน, การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน, ความรักกันในหมู่ เพื่อน, การรู้จักหน้าที่ของตน, คุณค่าของการ ทำงาน
10	สามารถแก้ปัญหาครอบครัวและสังคม	ใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา ความปรองดองในครอบครัว
11	มีพฤติกรรมที่ดีในการรักษาสุขภาพ พลานามัย และสิ่งแวดล้อม	การรักษาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบในแบบเรียนพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความมีคุณธรรมจริยธรรมพบเนื้อหามากที่สุด รองลงมาคือความรักชาติและภาคภูมิใจในชาติและการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติตามลำดับ

การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความมีคุณธรรมจริยธรรมปรากฏเนื้อหาในแบบเรียนภาษาเขมรมากที่สุด โดยสอดแทรกเนื้อหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมไว้ในแบบเรียนจำนวน 33 บทเรียน พบคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำนวน 10 ลักษณะคือ 1) ความมานะพยายาม 2) ความซื่อสัตย์สุจริต 3) ความขยันหมั่นเพียร 4) กตัญญูต่อบิดามารดา 5) ความเมตตากรุณา 6) ความกล้าหาญ 7) การเลือกคบคนที่ดี 8) ความยุติธรรม 9) มีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกัน 10) ความเสียสละ โดยแบบเรียนให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรมด้านความมานะพยายามมากที่สุด โดยปรากฏในเนื้อหาจำนวน 9 บทเรียน รองลงมาคือ ด้านความสามัคคี จำนวน 5 บทเรียนและด้านความกล้าหาญจำนวน 4 บทเรียนตามลำดับจะเห็นว่า แบบเรียนเน้นที่ความมานะพยายาม โดยสอนให้ผู้เรียนมีความมานะพยายามในการศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ ดังคำที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” หากมีความมานะพยายามฝ่าฟันกับอุปสรรคต่าง ๆ ความพยายามนั้นจะนำไปสู่ความสำเร็จ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติและภาคภูมิใจในชาติเป็นสิ่งที่แบบเรียนต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชนกัมพูชาเป็นอย่างมากโดยปรากฏเนื้อหาในบทเรียนจำนวน 30 บทเรียน พบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3 ลักษณะคือ ด้านความรักชาติบ้านเมือง จำนวน 19 บทเรียน ด้านความภาคภูมิใจในชาติจำนวน 10 บทเรียนและด้านการเลือกผู้นำที่ดีจำนวน 1 บทเรียน จะเห็นว่าแบบเรียนเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติและภาคภูมิใจในชาติของตน นอกจากนี้ยังพบว่ามี การนำเอาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือในแบบเรียน ดังเช่นเหตุการณ์กรณีข้อพิพาทระหว่างไทย-กัมพูชาเรื่อง ปราสาทเขาพระวิหาร และการยกย่องบุคคลสำคัญของชาติ เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอีกด้วยและเป็นที่น่าสังเกตว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักและภาคภูมิใจในศาสนาและพระมหากษัตริย์ ในส่วนของการปลูกฝังในด้านการนับถือศาสนายังไม่มีเนื้อหาที่ชัดเจนคงมีแต่เนื้อหาเกี่ยวกับวรรณกรรมพุทธศาสนาเท่านั้นและยังไม่พบเนื้อหาที่เกี่ยวกับศาสนาอื่น ๆ นอกจากศาสนาพุทธ ในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักและความภาคภูมิใจในพระมหากษัตริย์พบว่า ไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์เช่นเดียวกัน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของชาติเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญที่รัฐบาลต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเยาวชนชาวกัมพูชา โดยปรากฏเนื้อหาด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติจำนวน 32 บทเรียน โดยพบ 2 ลักษณะคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านศาสนาและความเชื่อจำนวน 3 บทเรียนและด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติจำนวน 29 บทเรียน ดังนั้นวัฒนธรรมประเพณีเป็นการสืบทอดกันจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งโดยไม่ขาดตอน เพราะฉะนั้นการทำให้เยาวชนมีความภูมิใจกับวัฒนธรรมเหล่านี้ก็จะทำให้เยาวชนเหล่านี้ยากที่จะถ่ายทอดให้กับผู้อื่นต่อไป ซึ่งจากเนื้อหาเหล่านี้ส่วนมากความเชื่อจะมีความเกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ แสดงให้เห็นถึงสังคมเขมรเป็นสังคมของชาวพุทธซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ส่วนวัฒนธรรมประเพณีจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวกัมพูชาทั่วไป การที่แบบเรียนกำหนดให้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 – 4 เพราะเด็กในช่วงวัยนี้เหมาะสมที่จะปลูกฝังความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีของประเทศได้ดีที่สุด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบในแบบเรียนจะเห็นว่า มีการเน้นย้ำในบทเรียนโดยเรียนเนื้อหาที่หลากหลายแสดงให้เห็นว่า กัมพูชาพยายามปลูกฝังแนวคิดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรักชาติและความภาคภูมิใจในชาติของตน การสืบสานขนบประเพณีและวัฒนธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ที่พบในแบบเรียนให้กับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาซึ่ง “รัฐ” คิดว่าเป็นช่วงวัยที่เหมาะสมแก่การปลูกฝังเพราะแบบเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปจะพบเนื้อหาที่แสดงคุณลักษณะอันพึงประสงค์น้อยมาก ส่วนมากเน้นไปทางวิชา

เฉพาะและเนื้อหาที่จะใช้ในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ลักษณะดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของ อีริกสัน (Erik H. Erikson) ซึ่งอีริกสันเชื่อว่าพัฒนาการ ของบุคคลเป็นผลมาจากการทำงานของอีโก้ (Ego) ซึ่งจะมีการพัฒนาเป็นขั้นตอนตลอดทั้งชีวิต โดย แบ่งเป็น 8 ขั้นตอนตามช่วงวัย ในช่วงวัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 4 คืออายุประมาณ 12 – 16 ปี จัดอยู่ในขั้นตอนที่ 5 Adolescence : Sense of Identity Versus Identity Diffusion ซึ่งเป็นระยะของการพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ (Identity) ของตน ช่วงวัยนี้เด็กจะรู้สึกตนเองว่ามีความ เจริญเติบโตเกิดขึ้น โดยเฉพาะด้านร่างกายที่เริ่มเหมือนผู้ใหญ่มากขึ้น อาจจะทำให้เกิดความสับสนและ ต้องการหาสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน ต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่หรือจากสังคมรอบด้าน หาก ได้รับการปลูกฝังหรือพัฒนาสิ่งที่รัฐต้องการโดยให้เยาวชนสามารถแสดงบทบาทและอัตลักษณ์ของ ตนเองได้อย่างสมบูรณ์ เยาวชนก็จะมีพัฒนาการไปในแนวทางที่รัฐต้องการได้ รัฐจึงได้เน้นหนัก ทางด้านการเรียนการสอนและสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์เหล่านี้โดยผ่านกระบวนการ ฝึกฝนในทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้านคือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนดังที่ปรากฏอยู่ ในแบบเรียน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

กัมพูชาได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ โดยกัมพูชาได้กำหนดวิสัยทัศน์และแผนพัฒนา ประเทศไว้ว่า จะต้องพัฒนาประเทศให้มีรายได้ระดับปานกลาง ภายในปี 2030 และเป็นประเทศที่มี รายได้ระดับสูงภายในปี 2050 (Ministry of Education Youth and Sport, 2020) ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การศึกษาให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ โดยมีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาจนถึงปี 2030 ให้ประชากรของประเทศสามารถเข้าถึงการศึกษาในทุก ระดับชั้น โดยเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่สามารถเข้ารับการศึกษาได้ตลอดชีวิต ประชากรทุกคนมีสิทธิ หรือโอกาสเท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน้าที่ของระบบการศึกษาของ กัมพูชาจึงต้องตอบสนองนโยบายของชาติในการที่จะจัดการศึกษาให้สัมฤทธิ์ผล รัฐบาลกัมพูชาจึงให้ ความสำคัญกับการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน สำคัญที่เยาวชนจะเลือกแนวทางการศึกษาไปสู่อาชีพต่างๆ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามที่รัฐบาลตั้งเป้าหมาย ไว้ได้ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นไปยัง การวิเคราะห์แบบเรียนทั้งทางด้านกายภาพและเนื้อหา วิธีการ สร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ผลการศึกษาพบว่า

1. การศึกษาด้านเนื้อหาของแบบเรียนภาษาเขมรทั้งด้านลักษณะทางกายภาพ ซึ่งพบว่าหนังสือแบบเรียนภาษาเขมรทั้ง 6 เล่ม เป็นแบบเรียนที่มีขนาดพอเหมาะกับผู้เรียนไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป การเย็บเล่มมั่นคงแข็งแรงและพิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ที่ชัดเจนอ่านได้ง่าย มีภาพประกอบที่สื่อให้เห็นถึงการเรียนทักษะด้านต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนมีความเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ในแต่ละตอน ส่วนทางด้านเนื้อหานั้นพบว่า มีทั้งเนื้อหาสำหรับทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน และสามารถสังเคราะห์เนื้อหาออกมาเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนได้ทั้งหมด 43 ลักษณะ โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พบมากที่สุดคือ ด้านความรักชาติบ้านเมือง รองลงมาคือ ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร และด้านการสืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

2. การศึกษาวิธีการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแบบเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาของกัมพูชาพบว่าใช้วิธีการกล่าวซ้ำความคิด ซึ่งลักษณะการกล่าวซ้ำความคิดมี 3 ลักษณะคือ 1) การกล่าวซ้ำชื่อบทเรียน 2) การกล่าวซ้ำเนื้อหาในแบบเรียนระดับชั้นเดียวกัน และ 3) การกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในเนื้อหาแบบเรียนต่างระดับกัน ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของเอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike) ธอร์นไดค์ เชื่อว่า มนุษย์หรือสัตว์จะเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้โดยการเลือกเอาปฏิกิริยาตอบสนองที่ถูกต่อนั้นมาเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสม หรือโดยการสร้างสิ่งเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เรียกว่า ทฤษฎีเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง (S-R Bond Theory) หรือทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionisms Theory) ธอร์นไดค์ได้ทำการทดลองและได้เสนอกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ อันถือว่าเป็นหลักการเบื้องต้นที่นำไปสู่เทคโนโลยีทางการศึกษาและการสอนกฎทั้ง 3 ได้แก่ 1. กฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ (The Law of Exercise or Repetition) การกระทำซ้ำหรือการฝึกหัดนี้ หากได้ทำบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ จะทำให้การกระทำนั้น ๆ ถูกต้องสมบูรณ์และมั่นคง 2. กฎแห่งผล (The Law of Effect) รางวัลหรือความสมหวัง จะช่วยส่งเสริมการแสดงพฤติกรรมนั้นมากขึ้นหรือลดลงได้ 3. กฎแห่งความพร้อม (The Law of Readiness) หมายถึงความพร้อมของร่างกาย ในอันที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมาซึ่งวิธีการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแบบเรียนนั้นสอดคล้องกับ กฎในข้อ 1 คือกฎแห่งการฝึกหัดหรือการกระทำซ้ำ โดยพบว่าประเด็นเรื่องความรักชาติและภาคภูมิใจของชาติเป็นเรื่องที่กล่าวซ้ำมากที่สุด โดยปรากฏในการกล่าวซ้ำทั้งในชื่อของบทเรียน การกล่าวซ้ำในเนื้อหาแบบเรียนระดับชั้นเดียวกันและการกล่าวซ้ำประเด็นเดียวกันในแบบเรียนต่างระดับ

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในแบบเรียนภาษาเขมรมีหลากหลายลักษณะ ซึ่งผู้วิจัยพบโดยละเอียดมีถึง 43 ข้อ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่รัฐกัมพูชาได้ตั้งไว้ในแผนยุทธศาสตร์พัฒนาชาติฉบับปี 2014 - 2018 และแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาแห่งชาติฉบับปี 2014 - 2018

แบบเรียนให้ความสำคัญในเรื่องของความรักกันของคนในชาติมากที่สุดโดยเน้นเรื่องความรักความภาคภูมิใจในชาติของตน การปลูกฝังในเรื่องของความรักชาติและความภาคภูมิใจในชาติจะทำให้เยาวชนเกิดความรักความศรัทธาและหวงแหนประเทศชาติของตนสอดคล้องกับการศึกษาของศิริลักษณ์ ศรีราม (2018) ที่ศึกษาแบบเรียนระดับชั้นประถมศึกษาของกัมพูชา และได้ผลการศึกษาค้นคว้าว่า มีการสอดแทรกแนวคิดคุณธรรมจริยธรรมและแนวคิดทางการเมืองการปกครองเข้าไปในแบบเรียน รวมทั้งปลูกฝังให้เยาวชนภูมิใจในความเป็นชาติและอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ของชาติด้วย และรัฐกัมพูชาได้มีแผนยุทธศาสตร์การศึกษา กัมพูชา ซึ่งอยู่ในแผนพัฒนายุทธศาสตร์พัฒนาชาติ ปี 2014-2018 และ ปี 2018-2023 มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันในหัวข้อการสร้างความสามารถและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยกล่าวถึงการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับเยาวชนให้รู้จักทำงานเป็นทีม เคารพพระเบียบวินัย มีความสามารถในการทำงาน รู้จักใช้ชีวิตอยู่ด้วยศีลธรรม รู้จักอยู่ร่วมกันโดยสันติธรรม ให้โอกาสเยาวชนได้ออกความคิดเห็นและตัดสินใจในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ปรากฏอยู่แล้วในแบบเรียน เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่รัฐต้องการปลูกฝังให้กับเยาวชน สอดคล้องกับ รังรอง เจียมวิจักขณ์ (2018) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทย ภาษาพาที : ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พบว่า เนื้อหาและกิจกรรมในหนังสือเรียนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสองครบทั้ง 4 ข้อได้แก่ มีเนื้อหาและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนมีคุณภาพ มีพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 และการมีสุขภาพที่ดี

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำความเข้าใจแนวคิด ค่านิยม และการปลูกฝังเยาวชนของรัฐกัมพูชา

2) ทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปวางแผนสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิด ค่านิยมของชาวกัมพูชา ให้กับชาวไทยที่มีความจำเป็นจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับชาวกัมพูชาทั้งในระดับชาวบ้าน ข้าราชการ และในระดับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาแบบเรียนของกัมพูชาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา พร้อมกันทั้ง 3 ระดับ เพื่อให้ได้ความรู้ที่ครอบคลุมครบถ้วน

รายการอ้างอิง

Bardige, A. (2007). *New Physical Ideas Are Here Needed: Revolutionizing Education*. USA: lulu.com.

Ministry of Education Youth and Sport. (2016). Education Strategic Plan 2014-2018.

Retrieved from Accessed May 20, 2019

<http://www.moeys.gov.kh/index.php/en/policies-and-strategies/559.html#.Xvt3uygzZPY>

Ministry of Education Youth and Sport. (2016). National Policy on science technology and innovation 2020 - 2030. Retrieved from Retrieved April 2020

<http://www.moeys.gov.kh/kh/eeqp/announcements/2238.html>

Soun Chean (2012). *Curriculum Implementation: A case study from lower secondary schools in Kep province*. (master's Thesis.). Royal University of Phnom Penh Cambodia,

กมลมาลย์ คำแสน. (2557). "การวิเคราะห์หนังสือเรียนภาษาไทย" เอกสารประกอบการสอน สาขาวิชาภาษาไทย. อุดรธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

จินตนา ไบกาชุย. (2520). เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.

ฉวีวรรณ บุญญาญจน์. (2523). จิตวิทยาการสอน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

เฉลิม บุญยงเกิด. (2557). บันทึกขนบธรรมเนียมของเงินละ. กรุงเทพฯ: มติชน.

ชาญชัย คงเพ็ชรธรรม. (2555). การศึกษาวิเคราะห์บทอ่านในหนังสือเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของพระราชอาณาจักรกัมพูชา. วารสารมนุษยศาสตร์, 45-68.

ทิตนา เขมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิตติ บัวคำศรี. (2547). เอกสารมหาบุรุษ : การศึกษางานเขียนประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของกัมพูชา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

จิตติ บัวคำศรี. (2557). กัมพูชาในแบบเรียนของไทย ลงใน หนังสือชาตินิยมในแบบเรียนไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.

นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. (2524). ว่าด้วยเรื่องแบบเรียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พิมพ์เศ.

นิพัทธ์ แยมเดช. (2558). การศึกษาอสังการในจารึกปราสาทตาพรหมของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สาขาวิชาจารึกศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร,

บันลือ พลฤกษ์วัน. (2521). วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- เบน แอนเดอร์สัน และชาญวิทย์ เกษตรศิริ บรรณาธิการแปล. (2552). ชุมชนจิตรกรรม บทสะท้อนว่า
ด้วยกำเนิดและการแพร่กระจายของชาตินิยม. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2524). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ประยูร ทรงศิลป์. (2540). ในหนังสือประชุมเรื่องตำนานและนิทานพื้นบ้านเขมร ภาค 1 – 9 วิชา
ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- เปรม จาบ. (2555). เขตแดนของเรา-เพื่อนบ้านของเรา. ข้อพิพาทพรมแดนกัมพูชา-ไทย ปัญหาชาตินิยม
และอำนาจ ศึกษา กรณีปราสาทพระวิหาร (เสียงสะท้อนจากกัมพูชา). กรุงเทพฯ: มูลนิธิ
โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2550). จิตวิทยาการเรียนการสอน. นนทบุรี: เกรท เอ็ดดูเคชั่น.
- เพ็ญศิริ ภัคดีอุทธรณ์. (2524). การศึกษาแบบเรียนภาษาไทย (ประถม – มัธยม) ภาควิชาภาษาไทย
กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม.
- मितต ทรัพย์ผุด และวุฒิชัย นาคเขียว. (2557). พัฒนาการของหนังสือเรียนประวัติศาสตร์กัมพูชา ตั้งแต่
สมัยอาณาจักรขอมจนถึงปัจจุบัน. ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 10(1), 127.
- วัลลีย์ ปราสาททองโอสถ. (2525). แนะนำหนังสือเรียน. สามัญศึกษา, 20(5), มีนาคม.
- ศานติ ภัคดีคำ. (2550). ศาสตร์และ : วัฒนธรรมทางวรรณศิลป์ พัฒนาการและความสัมพันธ์กับ
วัฒนธรรมเขมร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหมาย ชินนาค และ คณะ. (2559). ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาของประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนในกลุ่ม
Clmv : ข้อเสนอสำหรับการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สิริลักษณ์ ศรีราม. (2561). การวิเคราะห์รูปแบบและสาระของหนังสือเรียนวิชาภาษาเขมร ชั้นปีที่ 1 -
3 ของกัมพูชา ค.ศ.1987 – 1992. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาจารึกศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร,
- สุภาพร คงสิริรัตน์. (2548). อัตลักษณ์และวิธีสร้างอัตลักษณ์ของลาวจากวรรณกรรมแบบเรียน.
พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อุมารินทร์ ตูลารักษ์. (2553). ภาพแทนผู้หญิงในวรรณกรรมในแบบเรียนลาว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
เรื่อง คนงาม. มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 27(3), 22-33.
- กุสุมภ์ห่อชาติ. (1972). สถานภาพสตรีในสังคมเขมรสมัยสุโขทัย. ศึกษาศาสตร์บัณฑิตเอชเอช
วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐ ณะ. (2012). การศึกษาแบบเรียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- ณัฐ, น. (2016). คำแถลงวิธีวิจัยแบบวิจัยเชิงคุณภาพ. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง.
. กรุงเทพฯ.

មៀច ប៉ុណ្ណ នឹង ហ៊ុន្នាង. (1999). ប្រពៃណីនិងទំនៀមទម្លាប់ខ្មែរ. ក្រុងតាខ្មៅ: រោងពុម្ពបាយ័ន.

ស្ថិតិនិងសូចនាករអប់រំ ២០១៤-២០១៥. (23 สิงหาคม 2560). Retrieved from

<http://www.moeys.gov.kh/kh/eeqp2016>

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានពិធីផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍ពិនិត្យតាមដានស្ថានភាពនៃការអប់រំទូទាំងសកល

លោក ឆ្នាំ២០១៦, . (2016). Retrieved from

<http://www.moeys.gov.kh/kh/eeqp/announcements/2238.html#.WD6RufI97IU>

អប់រំ យុវជននិងកីឡា ក្រសួង. (2016a). ភាសាខ្មែរ ៧. ភ្នំពេញ: គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ.

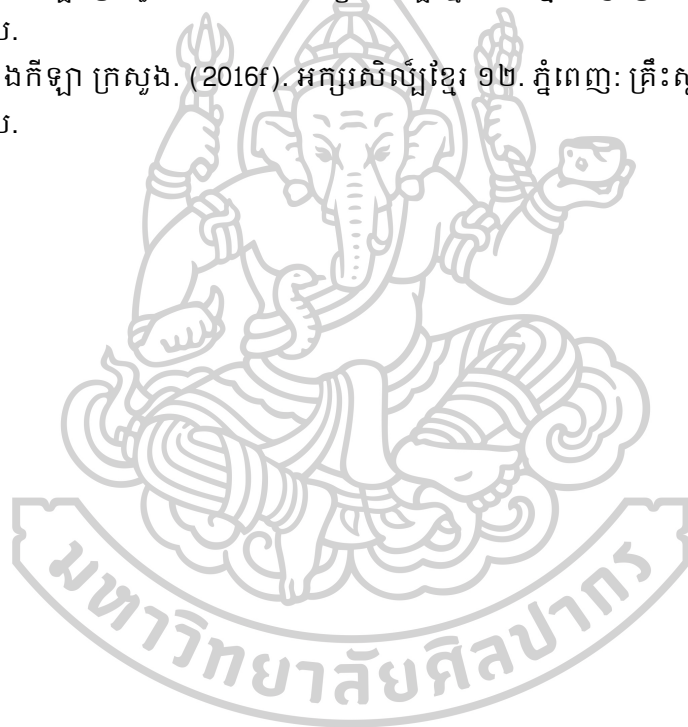
អប់រំ យុវជននិងកីឡា ក្រសួង. (2016b). ភាសាខ្មែរ ៨. ភ្នំពេញ: គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ.

អប់រំ យុវជននិងកីឡា ក្រសួង. (2016c). ភាសាខ្មែរ ៩. ភ្នំពេញ: គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ.

អប់រំ យុវជននិងកីឡា ក្រសួង. (2016d). ភាសាខ្មែរ ១០. ភ្នំពេញ: គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ.

អប់រំ យុវជននិងកីឡា ក្រសួង. (2016e). អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ ១១. ភ្នំពេញ: គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ.

អប់រំ យុវជននិងកីឡា ក្រសួង. (2016f). អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ ១២. ភ្នំពេញ: គ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពនិងចែកផ្សាយ.

ภาคผนวก

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ภาค ๑ ๗)

- บทเรียนที่ 1 ความรัก (សេចក្តីស្រឡាញ់)
- บทเรียนที่ 2 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក)
- บทเรียนที่ 3 มรดกของชาติ (កេរដំណែលរបស់ជាតិ)
- บทเรียนที่ 4 ความมีคุณค่า (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ)
- บทเรียนที่ 5 พลเมืองที่ดี (ពលរដ្ឋល្អ)
- บทเรียนที่ 6 ความปรารถนาของเรา (សេចក្តីប្រាថ្នារបស់យើង)
- บทเรียนที่ 7 คุณค่าในการทำงาน (តម្លៃនៃការងារ)
- บทเรียนที่ 8 ความพยายาม (សេចក្តីព្យាយាម)
- บทเรียนที่ 9 ความหวัง (សេចក្តីសង្ឃឹម)
- บทเรียนที่ 10 ความตั้งใจปรารถนาเพื่อประสบความสำเร็จ (បំណងប្រាថ្នាដើម្បីជោគជ័យ)

บทเรียนที่ 1 เรื่อง ความรัก (សេចក្តីស្រឡាញ់)

บทนำเรื่อง

ความรักเป็นต้นกำเนิดของความน่ายินดีและความสงบสุข ความรักเริ่มต้นจากการรักตนเอง ครอบครัวยุ เพื่อน คนร่วมชาติ แผ่นดินและประเทศชาติ ประเทศชาติจะมีความเจริญรุ่งเรืองมีความก้าวหน้าและสงบสุข คนในชาติต้องมีจิตใจรักชาติและร่วมกันพัฒนาชาติ ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับความภาคภูมิใจ ความรักและความมีมโนธรรมขั้นสูงของบรรพบุรุษเขมรของเรา โดยเฉพาะจะได้เรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของตำนาน คุณค่าในการศึกษา เครื่องหมายจุดไข่ปลา ประโยคบอกเล่า การแนะนำตนเองพร้อมประวัติส่วนตัวและการเขียนคำอธิบายข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดวัดแก้วสิกขาตีสรีสวาระ ในภาพเป็นพิธีมอบสิ่งของต่าง ๆ โดยมีพระและผู้คนมาร่วมในพิธีด้วย

ทักษะการฟัง เรื่องพี่น้องสองคน (បងប្អូនពីរនាក់)

เนื้อหา : กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีชายสองคนเป็นพี่น้องที่รักกันมากไม่เคยทะเลาะกันเลยเวลาที่พี่ทำความผิดอะไรน้องก็จะรับฟังและทำตามพี่ด้วยความยินดี ส่วนน้องก็เช่นกัน ในเวลาต่อมา

ประเทศชาติมีสงครามที่ชายแดน พี่ชายต้องไปทำหน้าที่ปกป้องชาติ น้องชายมีความคิดถึงพี่ชายเป็นอย่างมาก น้องชายจึงไปหาพี่ชายที่สมรภูมิลรบ น้องชายเห็นพี่ชายกำลังต่อสู้กับศัตรูอย่างกล้าหาญพร้อมกับเหล่านักรบทั้งหลาย แต่กองทัพของศัตรูมีมากและเห็นพี่ชายกำลังจะพ่ายแพ้ น้องชายจึงคิดในใจว่า ตอนนี้มีอันตรายมาถึงชีวิตของพี่ชายแล้วพี่ชายของเขามีลูกเล็ก ๆ หลายคน ถ้าเขาตายไปลูกของเขาจะกำพร้าพ่อ ส่วนตัวของเขาเองไม่เป็นไรถ้าตัวเขาตายไปเป็นการปกป้องประเทศชาติของตนเมื่อคิดได้ดังนั้นน้องชายก็จับอาวุธเข้าไปช่วยพี่ชายแล้วให้พี่ชายรีบหนีออกไปก่อนส่วนตัวเขาจะคอยสู้กับศัตรูเอง พี่ชายไม่สามารถที่จะทิ้งน้องชายและเหล่านักรบได้ ต่อมากองทัพตามมาช่วย ศัตรูก็แตกพ่ายไป

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือนิทานของกระทรวงศึกษา (แปล) เภาเหิง
นิทานสำหรับเด็ก (ปฐมวัย) ปี ค.ศ.1982

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดชายสองคนกำลังร่วมกันต่อสู้ข้าศึก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องสองพี่น้อง การสังเขปเรื่อง คุณค่าของเรื่องที่ได้ฟัง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : สามารถเข้าใจหน้าที่ของตนเองและหน้าที่ต่อประเทศชาติและเข้าใจสถาน การณ์เฉพาะหน้าได้อย่างชัดเจน รู้จักความรักระหว่างพี่น้องและรักชาติบ้านเมือง
2. ทักษะ : รู้จักช่วยเหลือกันในเวลาที่เกิดเหตุการณ์เฉพาะหน้า
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความรักกันในหมู่พี่น้อง

ทักษะการพูด เรื่องการแนะนำตนเองพร้อมประวัติส่วนตัว (การเฝ้าธำสิงห์ผู้พิฆาตยักษ์)

เนื้อหา : การพูดแนะนำตนเอง โดยแบบเรียนได้ยกตัวอย่างการพูดแนะนำตัวและให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดแนะนำตนเอง

สาระสำคัญของเรื่อง : นักเรียนสามารถพูดแนะนำตนเองและประวัติส่วนตัวได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจการพูดแนะนำและพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้จักขั้นตอนการพูดแนะนำและพูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมและอากัปกริยาการพูดที่ส้ารวม
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความกล้าแสดงออกและมีความซื่อตรง

ทักษะการอ่าน มีจำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องปราสาทสวายองค์ (ปราสาทสวายองค์)

เนื้อหา : ปราสาทสวายองค์ตั้งอยู่หมู่บ้านสวายเรียง จังหวัดสวายเรียง มีเนินเขาสูงที่น้ำท่วมไม่ถึง คนในหมู่บ้านได้เรียกเนินเขาชื่อว่า เนินเขาสวายองค์ ที่เนินเขานี้มีกำแพงโบราณที่สร้างขึ้นด้วยอิฐบ้าง ศิลาแลงบ้าง มีพื้นที่โดยรอบประมาณ 83 เมตร กว้าง 44 เมตร ตรงกลางเนินมีต้นไทรใหญ่อยู่หนึ่งต้น มีคิ่วลิ่งค์ของพระคิ่ว ส่วนตัวปราสาทหักพังทลายหมดแล้วเหลือแต่หิน อิฐ เล็กน้อยเท่านั้น เรื่องนิทานที่เกี่ยวกับชื่อของปราสาทสวายองค์มีดังนี้

ปราสาทสวายองค์ตั้งอยู่หมู่บ้านสวายเรียง จังหวัดสวายเรียง มีเนินเขาสูงที่น้ำท่วมไม่ถึงคนในหมู่บ้านเรียกเนินเขาชื่อว่า “เนินเขาสวายองค์” เมื่อก่อนราชธานีอยู่ที่กรุงละแวก มีบุรุษคนหนึ่งนามว่า สำริท มีความเก่งกล้าสามารถมาก เขาได้เข้าร่วมในกองทัพต่อสู้กับพวกสยามที่เข้ามารุกรานแผ่นดินเขมรตามพระมณเฑียรในเขตพระตะบองและเสียมเรียบ บุรุษสำริทและไพร่พลทั้งหมดต่อสู้ได้ชัยชนะแล้วจึงขอพระราชทานอนุญาตกลับไปเยี่ยมเมืองสวายเรียง ต่อมายามของเขาได้สลับกับผู้ชายคนหนึ่ง ในยามมีแต่เสื้อผ้าและมะม่วง 2 -3 ลูกเท่านั้น ภรรยาของเขาเห็นดังนั้นก็เอาผลมะม่วงไปปลูกตามรั้ว ไม่นานเท่าไรผลมะม่วงนั้นก็ออกดอกออกผลในเวลาต่อมา มะม่วงนี้คนในหมู่บ้านเรียกว่า “สวายองค์” เพราะมีพันธุ์มาจาก “องโกร” เวลาต่อมาจึงเรียกสั้นๆ ว่า “องค์”

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากเรื่องนิทานเขมรที่เกี่ยวข้องกับปราสาท ม.ตราเน
กระทรวงวัฒนธรรมและวิจิตรศิลป์ ค.ศ.1994 (เขมรนิทานเขมร ๕๐๐ เรื่อง เล่ม ๑๕๕๕ ๒๕๕๕) ๒๕๕๕
ครุฑวงษ์วิจิตรศิลป์: ๒๕๕๕

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดปราสาทที่มีสภาพปรักหักพัง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาประวัติของปราสาทสวายองค์ ความสำคัญของปราสาทสวายองค์ ลักษณะของเรื่อง ประเภทของเรื่องและคุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจประวัติของปราสาทสวายองค์และประเภทของเรื่อง
2. ทักษะ : เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องจุดไข่ปลาได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความกล้าหาญและสอนให้รักชาติบ้านเมือง

2. เรื่องเราต้องเคารพธงชาติ (เขมรเรารักธงชาติ)

เนื้อหา : ธงชาติเขมรเป็นเครื่องหมายแสดงถึงจิตวิญญาณของประชาชนชาวกัมพูชา ธงชาติเขมรเป็นสีเหลืองพื้นผ้า ด้านข้างของพื้นผ้าทั้งสองด้านเป็นสีน้ำเงิน เป็นเครื่องหมายแสดงถึงแผ่นดินที่

กว้างใหญ่และมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติและวัฒนธรรม ส่วนผืนผ้าตรงกลางเป็นสีแดงเลือด เป็นเครื่องหมายแสดงความองอาจกล้าหาญของชนชาติเขมรในการก่อสร้างบ้านเมือง ในตรงกลางของสีแดงมีรูปปราสาทนครวัดสีขาวที่มีความสวยงามวิจิตร เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความมีวัฒนธรรมและความรุ่งเรืองของชาติเขมร ตั้งแต่สมัยโบราณกาลมาแล้ว

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขจากเรื่อง เขียนภาษาเขมร (สระเสวธาสสุทฺธิไฏร) ของ ปา วรรณ (ปา วรรณ)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพถ่ายเด็กนักเรียนกำลังยืนตรงเคารพธงชาติ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทอ่านเรื่อง เราต้องเคารพธงชาติ ความหมายของธงชาติและการเคารพธงชาติ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความหมายของธงชาติเขมร
2. ทักษะ : รู้จักเคารพธงชาติซึ่งเป็นเครื่องหมายแสดงถึงจิตวิญญาณของประชาชนชาวกัมพูชาได้อย่างชัดเจนที่สุด

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังความรักชาติ

3. เรื่องนกกางกับกา (กุศลินกับไก้ก)

เนื้อหา : กาเป็นสัตว์ที่หาเลี้ยงตัวเองด้วยความทุจริต ไปไหนไม่ไกลจากที่ที่ตนเองอยู่ซึ่งมักจะคอยให้มนุษย์ให้อาหารหรือเห็นอาหารไขไก่ ไข่เป็ดหรือสิ่งต่างๆ มันก็จะขโมยเอามาเป็นของตนเอง ส่วนนกกางเป็นสัตว์ที่หาเลี้ยงตนเองด้วยความสุจริต มันมักจะบินไปหาอาหารจากบึงหรือแม่น้ำที่ไกลๆ เพื่อหาอาหาร นกกางได้เตือนกาให้ทำมาหากินโดยสุจริตไม่ไปขโมยของมาจากคนอื่นแต่กาก็ไม่เชื่อฟังนกกาง วันหนึ่งได้ไปขโมยอาหารของชายคนหนึ่งจึงถูกตีที่ปีกบาดเจ็บ เมื่อนกกางกลับมาจากหาอาหารเห็นอีกบาดเจ็บก็ได้บอกกับกาว่า เรื่องแบบนี้เกิดจากการเตือนแล้วไม่ฟัง ถ้ากาฟังสิ่งที่นกกางพูดเตือนเหตุการณ์อย่างนี้ก็ไม่เกิดขึ้น

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏแหล่งที่มา

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดนกกางกับกาทำรังอยู่ใกล้กันอยู่บนต้นไม้

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องนกกางกับอีกา ประเภทของเรื่องและคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเรื่องและคุณค่าของเรื่องที่อ่าน
2. ทักษะ : เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับจุดไข่ปลาที่ปรากฏในเรื่อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังความรักกันในหมู่เพื่อน

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนคำอธิบายข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (สំណេរអត្ថបទព័ត៌មាន ពណ៌នា ព្រឹត្តិការណ៍)

เนื้อหา : การเขียนนี้ต้องการให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องจากเหตุการณ์ เรื่องราวที่เกิดขึ้นใน เรื่องที่ได้อ่านเสร็จแล้วหรือเหตุการณ์ที่ได้พบเจอโดยเขียนเป็นความเรียง ให้คนที่อ่านได้รู้และเข้าใจ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ถูกต้องและชัดเจน แบบเรียนได้ยกตัวอย่างการเขียนนิทานเรื่อง เสนาเมืองกล้า หาญบุชาชีวิต เพื่อไปเกณฑ์กองทัพผีมาช่วยทำสงคราม (សេនាមឿងហ៊ានបូជាជីវិត ដើម្បីទៅកេណ្ឌ ទ័ពខ្មោចមកជួយធ្វើសង្គ្រាម)

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนคำอธิบายข้อมูลเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเขียนข่าวหรือ เหตุการณ์ต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนคำอธิบายข้อมูลเหตุการณ์หรือสาเหตุของ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น
2. ทักษะ : การเขียนข่าวและเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : สามารถนำเหตุการณ์ต่างๆ มาเขียนได้

บทที่ 2 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក)

บทนำเรื่อง

มนุษย์แต่ละคนไม่สามารถที่จะอาศัยอยู่ตัวคนเดียวได้ เราต้องติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะกับชุมชนและสังคม การช่วยเหลือซึ่งกันและกันจะทำให้เกิดความรักและความสามัคคี เรา ควรช่วยกันรักษาความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและการเอื้อเฟื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน บทเรียนนี้จะศึกษา เกี่ยวกับสาระสำคัญในการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยเฉพาะจะได้ เรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของเรื่องเทพนิยาย ตัวละครเอกและตัวละครรอง ประโยคคำถาม เครื่องหมายวงเล็บ การสังเขปเรื่อง คุณค่าในการศึกษาเรื่องและการเขียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้น

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดเด็กกำลังช่วยคนชราข้ามถนน

ทักษะการฟัง เรื่องข่าวเปลือก (ត្រូវរ)

เนื้อหา : เมื่อนานมาแล้ว มนุษย์ไม่จำเป็นต้องดำนานปลูกข้าว ข้าวเปลือกจะเติบโตและเข้ามาอยู่ในถังฉางเอง วันหนึ่งมีผู้หญิงใจร้ายได้ตีข้าวเปลือกเพราะว่า นางหุนหวกและข้าวเปลือกได้เข้าไปในบ้านของนาง ข้าวเปลือกจึงเข้าไปหลบในโชดหิน คนอื่น ๆ เกิดความกลัวว่า ข้าวเปลือกจะไม่ออกมาอีกแล้ว ในเวลานั้นมีปลาชะโดตัวหนึ่งได้เข้ามาแก้ปัญหาให้โดยเข้าไปพบกับผู้นำข้าวเปลือก โดยขอให้ข้าวเปลือกกลับไปช่วยมนุษย์ ผู้นำข้าวเปลือกเข้าใจแต่มีข้อแม้ว่า ต่อไปข้าวเปลือกจะไม่ลอยออกมาอีกแล้วถ้าอยากได้ข้าวเปลือกต้องไถนา ปลูกข้าวและทำได้ในฤดูฝนเท่านั้น

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศ สำหรับครูพนมเปญ ปี ค.ศ.1989 (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ បរទេសនៅគុកោសល្យភ្នំពេញ ឆ្នាំ ១៩៨៩)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดผู้หญิงกำลังไล่ตีข้าวเปลือกโดยมีปลาชะโดว่ายน้ำอยู่ด้วย

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องข้าวเปลือก สามารถบอกพฤติกรรมของตัวละคร ตำนานกำเนิดของข้าว การมีจิตสำนึกในหน้าที่ของตน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : สามารถเข้าใจต้นกำเนิดและเข้าใจพฤติกรรมของตัวละครได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและมีจิตอาสา
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การมีจิตสำนึกในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ทักษะการพูด เรื่องการสรุปเนื้อหาในบทเรียน (សង្ខេបឡើងវិញ)

เนื้อหา : ผู้เรียนได้อ่านเรื่อง สุนัขจิ้งจอก จากเนื้อหาในทักษะการอ่านแล้ว ให้ผู้เรียนสรุปเนื้อหาโดยนำเอาสิ่งที่สำคัญในเรื่องมาฝึกพูด

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องการสรุปเนื้อหาสำคัญในเรื่องเป็นการหาข้อความที่สำคัญในเรื่องนั้นหรือเรื่องราวหนึ่งนำมาพูดต่อโดยมีข้อความสำคัญ ๆ สั้น ๆ ฟังง่าย จำง่ายหรือเข้าใจง่าย

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจการสรุปเนื้อหาในบทเรียน ได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : การหาความคิดสำคัญในเรื่องแล้วสรุปเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังนิสัยการอ่านและการพูด

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม (สกุฎษณภังคิทธิกัณฐิกานุท)

เนื้อหา : นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องราวประเภตตำนาน เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตต่างๆ กับฝน เนื่องจากเกิดความอดอยากแห้งแล้งไปทั่ว พระพิรุณไม่โปรยฝนลงมา แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทุกแห่งน้ำแห้งหมด สัตว์ทั้งหลายตายหมด รุกขชาติต่างๆ แห้งเหี่ยว สาเหตุเพราะตาพรหมไม่ยอมให้ฝน พวกสัตว์กระโดดมีคางคก อิงอ่าง กบ จึงรวมตัวกันไปต่อสู้กับตาพรหมเพื่อเอาฝนมาให้ได้ เพราะน้ำทำให้สิ่งมีชีวิตทั้งหลายสามารถมีชีวิตอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำสิ่งมีชีวิตต่างๆ ก็ไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือประชุมนิทานเขมรภาค 4 (สมุทรสาคร) ภูเก็ต

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดที่ปักของตาพรหม เหล่าสัตว์ทั้งหลายต่างพากันมาหาตาพรหม เพื่อขอให้เกิดฝนตก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องสงครามระหว่างคางคกและตาพรหม ประเภทของเรื่อง ลักษณะของเรื่อง สาระสำคัญของเรื่องที่น่าสนใจและคุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเนื้อความและเหตุของความขัดแย้งกันในเรื่อง
2. ทักษะ : เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน อีกทั้งยังสอนให้รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังเกี่ยวกับความรัก ความสามัคคี

2. เรื่องสุนัขจิ้งจอก (จจก)

เนื้อหา : นานมาแล้ว มีสุนัขเเรตัวใหญ่ตัวหนึ่ง เมื่อถึงหน้าแล้งมันเดินหาหนองน้ำแห่งหนึ่งเพื่อที่จะจับปลากิน เมื่อถึงหนองน้ำแห่งหนึ่งมีแอ่งน้ำเป็นโคลน มีปลา กุ้งฝอย กุ้ง ปูเป็นจำนวนมาก สุนัขจิ้งจอกเห็นแล้วมีความยินดีมาก มันบอกว่า “วันนี้เรามีลาภก้อนใหญ่ มีลาภแปลกกว่าทุกวัน” ฝ่ายกุ้งฝอยผู้มีความคิดดีได้ยินสุนัขจิ้งจอกพูด จึงพูดลวงให้สุนัขจิ้งจอกต้องล้าโคลนจากตัวสัตว์น้ำทั้งหลายก่อนที่จะกินโดยนำไปล้างในแม่น้ำ บึง ที่มีน้ำใสจะล้างได้สะอาดแล้วค่อยกินเราให้อร่อย ทางด้านสุนัขจิ้งจอกเป็นสัตว์ที่โลภและโง่เขลาทำตามคำของกุ้งฝอย กุ้งฝอยและปลาต่างๆ ขวนกันเกาะติดขนสุนัขจิ้งจอก เมื่อถึงบึงกว้างใหญ่ มีน้ำใสสะอาด สุนัขจิ้งจอกก็เดินลงไปในน้ำ พวกปลาและกุ้งฝอยกระโดดไปในบึงแล้วจึงบอกให้จิ้งจอกไปเอากุ้งและปลาออกมาให้หมดก่อนแล้วค่อยกินให้อิ่ม สุนัขจิ้งจอกก็นำปลาและกุ้งออกจากหนองน้ำแล้ว เมื่อปลา กุ้ง หอยรู้ว่าสุนัขจิ้งจอกนำพวกของตนมาหมดแล้วก็ดำน้ำหายไป เมื่อสุนัขจิ้งจอกรู้ก็โกรธมากจึงไปชวนสัตว์น้อยใหญ่ทั้งหลายมีช้าง แรด เสือ งูเห่า งูเล็ก งูใหญ่ เพื่อชวนกันมาช่วยวิดน้ำในหนองให้แห้งจะได้จับปลาในบึงกินให้หมด ให้งู

เหลือมทำเป็นที่กั้นน้ำ สัตว์อื่นๆ ช่วยกันวิดน้ำ สัตว์ทั้งหลายที่อยู่ในบึงรู้ว่าสุนัขจิ้งจอกชักชวนสัตว์มาวิดน้ำให้แห้งทั้งบึงก็กลัวมาก จึงไปขอความช่วยเหลือจากพีระตายเป็นผู้มีปัญญา รู้วิธีแก้ความทุกข์ของมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย กระต่ายยอมช่วย รุ่งเช้ากระต่ายไปที่ริมบึงเห็นเหล่าสัตว์ทั้งหลาย จึงเอาใบไม้ซึ่งนอนกินมาทำเป็นจดหมาย แล้วบอกสัตว์ทั้งหลายว่า ฟัน้องทั้งหลาย พระอินทร์ให้ฉันนำจดหมายมาบอกว่า พระอินทร์จะมาหักขานกกระยาง ฟันหัวสุนัขจิ้งจอก ถอนงาช้างเผือก เมื่อสัตว์ทั้งหลายได้ยินว่า เป็นจดหมายของพระอินทร์จึงกลัวมากรีบวิ่งหนีเหยียบกันตาย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา สัตว์ทั้งหลายก็เกรงกลัวในสติปัญญาของกระต่ายและยอมยกให้กระต่ายเป็นครูบาอาจารย์

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือประชุมนิทานเขมรภาค 1 (เล่มแรก) ๖๖ (ฉบับแก้ไข) ๖๖ (๖๖)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดสุนัขจิ้งจอกกำลังเดินอยู่ในป่า

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาพฤติกรรมของตัวละคร ตัวละครเอก ตัวละครรองและตัวประกอบของเรื่อง คุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นทั้งตัวละครเอกตัวละครรองและตัวประกอบของเรื่อง

2. ทักษะ : การกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังเกี่ยวกับความรัก ความสามัคคี

3. เรื่องเท้า มือ ปาก กระเพาะ (เผ็ด ไข่ ชาติ ฤๅษี)

เนื้อหา : วันหนึ่งพวกอวัยวะทั้งหลายต่างก็พูดถึงความลำบากของตนในการทำงานต่าง ๆ โดยเกียจกันไปมาและกล่าวโทษกันในการทำหน้าที่ของตน วันหนึ่งอวัยวะทั้งหลายต่างหยุดทำงาน ทำให้ส่งผลกระทบต่ออวัยวะต่าง ๆ โดยลุกลามไปทั้งร่างกายและผู้ชายคนนี้ก็กำลังจะตายอวัยวะต่าง ๆ จึงตระหนักได้ว่า อวัยวะต่างๆ ในร่างกายมีความสำคัญต่อกันจะขาดอวัยวะใดอวัยวะหนึ่งไม่ได้ต้องมีความสามัคคีกันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือคติโลกภาค 6 (เล่มแรก) ๖๖ (๖๖)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดผู้ชาย 2 คน คนหนึ่งกำลังพรวนดินส่วนอีกคนหนึ่งกำลังนอนอยู่บนแคร่ ร่างกายผอมแห้ง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องเท้า มือ ปาก กระเพาะ ทางด้านพฤติกรรมตัวละครในเรื่อง การสังเขปเรื่อง คุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับทั้งตัวละครเอกตัวละครรองอย่างชัดเจน เข้าใจการกระทำ ความดีจากการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและผลจากการกระทำสิ่งที่ไม่ดีและไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. ทักษะ : การเปรียบเทียบนิสัยของตัวละครกับบุคคลลักษณะต่างๆ ในสังคมได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (สัมภาษณ์บุคคล ทัศนศึกษา ปฏิบัติการณ์)

เนื้อหา : ฝึกเขียนเรื่องราวต่าง ๆ จากเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นกับตนเองหรือประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : สามารถเขียนเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความสามารถในการเขียนอย่างถูกต้อง

บทที่ 3 มรดกของชาติ (เกร็ดไถ่ถนอมรสชาติ)

บทนำเรื่อง

บรรพบุรุษเขมรได้ทิ้งมรดกความอุดมสมบูรณ์และมีคุณค่าไว้จำนวนมากเช่น แผ่นดินปราสาท โดยเฉพาะปราสาทนครวัด คัมภีร์ คำสั่งสอนต่างๆ ระเบียบ บทเพลง คำกาพย์ ประเพณีขนบธรรมเนียมที่มีคุณค่า ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาทำความเข้าใจจากมรดกของชาติจำนวนหนึ่ง เพื่อร่วมกันยกย่องคุณค่าและรักษาปกป้องให้คงอยู่ต่อไป โดยเฉพาะจะได้เรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทประพันธ์ประเภทร้อยกรองหรือฉันทลักษณ์ การเล่นคำสัมผัส การเล่นเสียง สัญลักษณ์ ความคิดสำคัญที่ปรากฏในบทคำกาพย์ คำสรรพนามบ่งชี้ การร้อยและการแต่งคำกาพย์สั้นๆ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายปราสาทนครวัด

ทักษะการฟัง เรื่อง ฉบับผู้หญิง (ฉบับสุริ-คำสอนหญิง)

เนื้อหา : ประพันธ์ด้วยคำกาพย์บทกวีขงศิลป์ จำนวน 227 บท เนื้อหาในแบบเรียนตัดตอนมาศึกษาบทที่ 9 - 17 บทที่ 39 - 45 และบทที่ 115 - 121 ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนสตรี ดังนี้

- บทที่ 9-11 สอนเกี่ยวกับการพุดจาให้มีความสุขภาพ ไพเราะอ่อนหวาน
 บทที่ 12-13 สอนเกี่ยวกับการไม่เป็นคนที่มีความตระหนี่ขี้เหนียว
 บทที่ 14-17 สอนเกี่ยวกับ ไม่พุดเหลวไหล
 บทที่ 39-44 สอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ไพเราะอย่างน่าออก ไพเราะอย่างน่าเข้า
 บทที่ 45 สอนให้มีความกตัญญูต่อบิดามารดา
 บทที่ 115-118 สอนให้เป็นคนที่มีกิริยาท่าทางการเดินเรียบร้อย
 บทที่ 119-121 สอนให้เป็นคนที่มีระเบียบเมื่อเห็นสิ่งของวางระเกะระกะต้องเก็บ

ให้เรียบร้อย

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นที่ 7 เผยแพร่ปี 1997 (แปลรศ.ภ.ศ.ดร.อุไรรัตน์ ๑๕๕๗)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดครอบครัว มีคนชรา 2 คนกำลังนั่งพุดคุยกัน มีเด็ก 3 คน กำลังนั่งอ่านหนังสือกันและภาพผู้หญิง 1 คน กำลังทำงานบ้าน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องคำสั่งสอนผู้หญิง รูปแบบคำประพันธ์ ฉันทลักษณ์ ความคิดสำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : มีความเข้าใจเนื้อเรื่อง ฉันทลักษณ์และความคิดสำคัญของเรื่อง
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของบทกวี ความคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังให้รู้จักคุณค่าของความเป็นสตรีเขมร

ทักษะการพุด เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสวดไตรปิฎก)

เนื้อหา : ฝึก ร่ายคำกาพย์บทพินิลและบทกาพย์ 7

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการร่ายคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ของคำกาพย์ ลักษณะคำประพันธ์ ประเภทกาพย์บทกวีขงคลีลา

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ในบทกาพย์ การร่ายคำกาพย์ได้
2. ทักษะ : สามารถร่ายคำกาพย์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักในภาษาและวรรณกรรมเขมร

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องความงามของปราสาทบายน (เสาศิลาภคตปราสาทบายน)

เนื้อหา : บทกาพย์นี้แต่งเป็นบทพินอล อธิบายเกี่ยวกับภาพสลักปราสาทบายนและความงามของปราสาทบายน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.1982

(เลขที่รหัสหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ ๑๘๘๒)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพถ่ายปราสาทบายน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะคำประพันธ์ความหมายและความคิดสำคัญของเรื่อง
จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : ลักษณะคำประพันธ์ ความหมายและความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง
2. ทักษะ : ตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ ความคิดสำคัญได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักในศิลปวัฒนธรรมของชาติ

2. เรื่องปราสาทหินของเขมร (เสาศิลาภคตปราสาทหิน)

เนื้อหา : เรื่องปราสาทหินเขมรแต่งเป็นกาพย์ 7 กล่าวดังความงามของปราสาทต่างๆ คือ ปราสาทนครวัด ปราสาทตาพรหม ปราสาทพนมบาแค้ง ปราสาทบายน ปราสาทบาววน และปราสาทพินานอากาศ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือวรรณกรรมของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.1982

(เลขที่รหัสหลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ ๑๘๘๒)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพถ่ายที่ปราสาทบายน เป็นภาพสลักวิถีชีวิตของผู้คน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะคำประพันธ์ ความหมายและความคิดสำคัญของเรื่อง
จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะคำประพันธ์ ความหมายและความคิดสำคัญของเรื่อง
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะคำประพันธ์ ความคิดสำคัญได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3. เรื่องระบำตรุษ (รตฺราตรี)

เนื้อหา : ระบำตรุษเป็นระบำที่เป็นที่นิยมของชาวกัมพูชา มีมาตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว การเล่นระบำนี้จะเล่นกันในวันขึ้นปีใหม่ใหม่ของเขมรเท่านั้น ในเขตเสียมเรียบและพระตะบองจะเล่นระบำในโอกาสขึ้นปีใหม่ เรียกว่า ตรุษ เป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตแปลว่า ตัด หรือการตัด คือการ

สิ้นสุตปีเก่าและเข้าสู่ปีใหม่ ทุกวันนี้มีพิธีอีกอย่างหนึ่งที่เรียกว่า ตรุดสงกรานต์ บางครั้งตามหมู่บ้านต่างๆ จะเล่นระบำนี่ในพิธีของฝน เมื่อสมัยโบราณในวันขึ้นปีใหม่ของชาวเผ่าสำหรับก็เล่นถวายพระราชยาเพื่อถวายพระพรให้มีสวัสดิมงคล โดยเหตุนี้การเล่นนี้จึงมีเล่นกันในวันขึ้นปีใหม่จนมาถึงปัจจุบันจุดประสงค์สำคัญของการเล่นระบำตรุษนี้คือ รักษามรดกทางวัฒนธรรมที่มีมาแต่โบราณและช่วยสาธารณประโยชน์เช่น การก่อสร้างสถานที่ให้ประชาชนมาทำบุญทำทาน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือระบำที่เป็นที่นิยมของเขมร ปี ค.ศ.1964 (សៀវភៅរបាំប្រជាប្រិយខ្មែរឆ្នាំ១៩៦៤)

ภาพประกอบเรื่อง : ภาพวาดการแสดงระบำตรุษ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาทางด้านที่มา ความสำคัญและความหมายของระบำตรุษ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจการแสดงระบำตรุษ ที่มา ความสำคัญและความหมาย
2. ทักษะ : ตอบคำถามเกี่ยวกับความคิดสำคัญของระบำตรุษได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้รักในศิลปวัฒนธรรมของเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งคำกาพย์ (ការតែងកំណាព្យ)

เนื้อหา : ศึกษาฉันทลักษณ์และฝึกการแต่งกาพย์บทพินลและบทกาพย์ 7

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการแต่งคำกาพย์ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการแต่งคำกาพย์ได้อย่างถูกต้องตรงตามฉันทลักษณ์
2. ทักษะ : สามารถแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความสามารถในการแต่งคำประพันธ์

ประเภทต่างๆ

บทที่ 4 ความมีคุณค่า (សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ)

บทนำเรื่อง

ความมีคุณค่าเป็นคุณสมบัติที่ควรยกย่องและเป็นที่น่าเคารพอย่างมาก ความมีคุณค่าของมนุษย์ต้องประกอบด้วยคุณธรรม ศีลธรรมและความซื่อสุจริต แล้วต้องเป็นคนที่เข้าใจผู้อื่น ให้คุณค่าและเคารพผู้อื่น โดยเฉพาะที่สุดต้องห่างไกลจากคนที่ไม่ดี การมองโลกในแง่ดี มีความพยายามประพฤติตนให้เป็นคนดี มีความ กล้าหาญ ต่อสู้ อดทนต่อการทำงานทุกอย่างโดยไม่เลือกและทำการ

งานทุกอย่างด้วยความสุจริต ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับความมีคุณค่า โดยเฉพาะจะได้เรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวละครเอก ตัวละครรอง ช่วงเวลาที่ปรากฏในเรื่อง อารมณ์ การยกของคำนาม การใช้คำราชาศัพท์และการเขียนเนื้อความโดยใช้คำราชาศัพท์

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดรูปคนทำอาชีพต่าง ๆ เช่น ครู หมอ เกษตรกรและกรรมกร

ทักษะการฟัง เรื่องพระเจ้าพรหมทัตกับพญามดดำ (เสฐียรโกเศศ กฤษณาสุนทร และเสฐียรโกเศศ)

เนื้อหา : นานมาแล้วมีกษัตริย์นามว่า พระเจ้าพรหมทัต เป็นกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่มาก เหล่า นาค หงส์ ครุฑและบรรดาพญาสัตว์ทั้งหลายอยากจะมาเป็นเพื่อนกับพระองค์ กาลนั้นมีพญามดดำ พร้อมทั้งบริวารเป็นจำนวนแสนตัวได้พากันมาขอเป็นเพื่อนกับพระเจ้าพรหมทัต แต่พระเจ้าพรหมทัต บอกว่าพญามดเป็นสัตว์ตัวเล็ก ตัวน้อยมากไม่สมควรจะมาเป็นเพื่อนให้อับอาย จึงไม่ขอเป็นมิตรด้วย พระเจ้าพรหมทัตจะรับเป็นมิตรเฉพาะสัตว์ตัวใหญ่เท่านั้น มดจึงได้บอกว่าสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ต่างมี คุณค่าเหมือนกัน ซักวันหนึ่งท่านอาจจะต้องมาขอความช่วยเหลือสัตว์ตัวเล็กอย่างมดก็ได้ พระเจ้า พรหมทัตจึงบอกให้พญามดกลับมาอีกครั้ง วันหนึ่งขณะที่พระเจ้าพรหมทัตกำลังพักผ่อนอยู่ มีสัตว์ ชนิดหนึ่งได้เข้าไปในหูของพระเจ้าพรหมทัตและเจ็บปวดมาก เหล่าอำมาตย์ต่างให้ความเห็นว่า ควรให้ พญามดมาช่วย พญามดดำสามารถช่วยให้สัตว์ตัวนั้นออกมาจากหูของพระเจ้าพรหมทัตได้ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา พระเจ้าพรหมทัตก็รับพญามดดำเป็นเพื่อนและไม่มองผู้อื่นจากรูปลักษณ์ภายนอกอีกต่อไป

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและเรียบเรียงใหม่จากหนังสือเรื่องตลกสั้น ๆ ภาค 3 สำหรับเด็ก (เสฐียรโกเศศ กฤษณาสุนทร และเสฐียรโกเศศ)

ภาพประกอบ : ภาพของพระราชากำลังนอนหลับ มีมดดำเดินอยู่ที่บริเวณหู

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องพระเจ้าพรหมทัตกับพญามดดำ การสังเขปเรื่อง คุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : สามารถเข้าใจเนื้อหาและคุณค่าของเรื่องที่ฟังได้
2. ทักษะ : รู้จักคุณค่าของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังเกี่ยวกับการคบเพื่อน

ทักษะการพูด เรื่องการแสดงบทบาทสมมติโดยใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ (การสวดมนต์ ฐิติเมธี ประเสริฐ)

เนื้อหา : ศึกษาการใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาคำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ การใช้คำสนทนากับพระสงฆ์
จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์
2. ทักษะ : สามารถใช้คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังการปฏิบัติตนและการเคารพพระสงฆ์

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน (เขมร คุฎฎะนิษฏะระเชาโธธะณี)

เนื้อหา : นิทานเรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน กล่าวถึงเด็กกำพร้าคนหนึ่งได้ไปทำงานในโรงทำอาหารถวายพระมหากษัตริย์ ได้ค่าตอบแทนเป็นเงิน 5-6 กะ เด็กคนนี้ขยันทำงานในหน้าที่ของตนเองมาก วันหนึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงถามว่า “เอ็งได้เงินค่าจ้างล้างจานทุกวันมีเงินเท่าไรแล้ว” เด็กคนนี้ตอบว่า “ทุกวันนี้ฉันมีเท่ากับพระเจ้าแผ่นดิน” ทรงสงสัยว่าทำไมเด็กคนนี้ถึงอวดว่า ตัวเองมีสมบัติเท่ากับเราที่เป็นพระเจ้าแผ่นดิน เด็กกำพร้าอธิบายว่า ฉันทำงานทุกอย่างที่นี้ได้ทานข้าวแค่พออิ่ม การนอนหลับก็เพียงแค่วันหนึ่งเวลา ส่วนพระมหากษัตริย์ที่มีสมบัติมากมายนี้ ในหนึ่งวันก็ทรงเสวยพระกระยาหารแค่ให้อิ่มเหมือนกันไม่ได้เสวยได้มากมาย การที่ทรงบรรทมก็ทรงบรรทมในเวลาเดียวกัน ไม่ได้ทรงบรรทมมากไปจากนี้ เหตุนี้แล้วจึงทรงทูลว่า มีสมบัติเสมอกับพระเจ้าแผ่นดิน” ส่วนพระมหากษัตริย์ได้ฟังคำเป็นจริงดังที่พูดมา ทรงพิจารณาเห็นเหตุผลก็ไม่ผิดอะไร คือคนจนก็กินเพื่อให้อิ่มคนรวยก็กินให้อิ่มเหมือนกัน พระมหากษัตริย์พระราชหฤทัยชื่นชอบในคำพูดของเด็กคนนี้ จึงทรงประทานเงินทอง เสื้อผ้าให้กับเด็กคนนี้แล้วทรงจารึกคำของเด็กคนนี้ว่า “ค่านักปราชญ์”

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือคติโลกภาค 2 (เล่ม) ฤๅติโลกภาค ๒

ภาพประกอบบทอ่าน : ภาพพระราชามหาเด็กกำพร้าที่บ้าน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องเด็กกำพร้ากับพระเจ้าแผ่นดิน การสังเขปเรื่อง ตัวละครเอกและตัวละครรอง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับตัวละครเอกและตัวละครรอง
2. ทักษะ : การใช้คำราชาศัพท์และคำนามในเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในอาชีพและการทำงาน

2. เรื่องอย่าทำตามพี่ (กุฎฎะนิษฏะระเชาโธธะณี)

คำกิริยาสุต คำกิริยากรรมและคำกิริยาทวิกรรม เครื่องหมายบวก การสนทนาทางโทรศัพท์ การเขียนแบบฟอร์มต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดการจราจรบนท้องถนน โดยรถทุกคันต้องจอดก่อนถึงทางม้าลาย
ทักษะการฟัง เรื่องฉันทิตไปแล้ว (อุ๋อุ๋สเบ๊ยย)

เนื้อหา : ในเช้าวันอาทิตย์ สุภาพรู้สึกเบื่อจึงขอแม่ไปเดินเล่นพักผ่อนที่สวนสาธารณะ ตอนที่เธอลงจากซีโกล เธอได้เห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียน คนออกมาจากสวนดอกไม้ เธออยากให้เพื่อนของเธอเห็นจึงตะโกนเรียกพร้อมกับโบกไม้โบกมือเสียงดังไปทั่ว ทำให้คนที่อยู่บริเวณนั้นทั้งหมดหันมามองเธอคนเดียว เพื่อนบอกกับสุภาพว่า “สุภาพ พูดเสียงดัง โดยไม่มองคนที่อยู่รอบข้างเลย” เพื่อนของสุภาพได้ต่อว่านาง เห็นไหมว่ามีคนมองเต็มไปหมดเลย พูดเบาๆ ได้ยินแค่เราสองคนก็ได้ สุภาพเริ่มรู้สึกตัวยกมือขึ้นปิดปากด้วยความตกใจและพูดว่า “ฉันมีแต่ดีใจที่เห็นเธอ เลยลืมตัวตะโกนเรียกเสียงดัง” เพื่อนของสุภาพได้เตือนว่า ทำกิริยาแบบนี้คนอื่นจะคิดว่าไม่มีใครสั่งสอน สุภาพขอโทษเพื่อนทั้งสองคนและเพื่อนก็ให้อภัยสุภาพ

ที่มาของเนื้อหา : เนื้อหาของเรื่องตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปี ค.ศ.2001 (โรงเรียนภาษาเขมรที่กรุงเทพฯ ๒๐๐๑)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดสวนสาธารณะมีเด็กผู้ชายสองคนนั่งคุยกันอยู่

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาตัวละครเอก ตัวละครรองที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับข้อผิดพลาดของตนเองและเข้าใจตัวละครเอกและตัวละครรองในเรื่อง

2. ทักษะ : การทำตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของรัฐและเป็นคนมีพฤติกรรมสำรวมในที่สาธารณะ

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความสุภาพเรียบร้อย

ทักษะการพูด เรื่องการสนทนาทางโทรศัพท์ (สนทนาทายสุรสุต)

เนื้อหา : บทสนทนาระหว่าง ธารีกับสุชาติ พูดคุยกัน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสนทนาทางโทรศัพท์และมารยาทในการใช้โทรศัพท์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบขั้นตอนการสนทนาทางโทรศัพท์ได้อย่างถูกต้อง

2. ทักษะ : สามารถสนทนาทางโทรศัพท์ได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องเยาวชนกัมพูชา (เบญจรงค์ ภูษิต)

เนื้อหา : เยาวชนทั้งชายและหญิงเป็นกำลังสำคัญในการร่วมกันสร้างชาติ เยาวชนต้องเดือนตัวเองอยู่เสมอ ต้องตั้งสติให้มั่นมีความยึดมั่นและซื่อตรง รักษาความสามัคคี มิตรภาพและไม่ประมาทต่อชีวิต ไม่คบเพื่อนที่ไม่ดีและไม่ประพฤติผิดไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งลักษณะเหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่ดีของเยาวชนกัมพูชา ตามชนบทหรือโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เกษตรและผู้ใช้แรงงานต่างพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถและทำงานตามหน้าที่ของตนไม่เกียจคร้าน พยายามทำผลผลิตต่างๆ ให้ได้สมบูรณ์เพื่อสร้างเศรษฐกิจของชาติให้เจริญรุ่งเรืองทันสมัยนิยม ตามอาคารศึกษา นักเรียนนักศึกษาต่างพยายามกันศึกษาเล่าเรียนในวิชาต่างๆ เพื่อให้เป็นคนที่มีความรู้ เป็นนักปราชญ์ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ในอนาคต ปัจจุบันนี้เยาวชนกัมพูชามีหน้าที่ที่สำคัญในการร่วมกันพัฒนาชาติ เยาวชนต้องร่วมกันทั้งกายและใจเพื่อนำพาอารยธรรมของชาติให้เจริญรุ่งเรืองเพราะเยาวชนเป็นความหวังของชาติ

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการทำงานอาชีพต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสังเขปเรื่อง คุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการสังเขปเรื่อง คุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง
2. ทักษะ : เสริมสร้างทักษะ พัฒนาตนเองให้กลายเป็นคนที่มีความรู้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

2. เรื่องกงเฮียน (คัง บัก ส)

เนื้อหา : เป็นเรื่องของความกล้าหาญของกงเฮียนและภรรยาทั้งสองคนของเขาในการต่อสู้กับเสือและจระเข้ ซึ่งส่วนใหญ่ภรรยาทั้งสองของกงเฮียนจะมีความกล้าหาญสามารถเข้าไปต่อสู้กับสัตว์ร้ายต่าง ๆ ได้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนจากหนังสือประชุมนิทานเขมรภาค 1 (เล่มที่เก้า) (แปลโดย ภูษิต ภูษิต)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการต่อสู้กับเสือของภรรยากงเฮียน

ทักษะการฟัง เรื่องการติดต่อค้าขาย (การผูกพันภาคภูมิบุคคล)

เนื้อหา : การโฆษณาขายสินค้าความว่า บริษัทปุ๋ยของเราขอแจ้งให้พี่น้องทั้งหลายทราบว่า บริษัทของเราได้นำเข้าปุ๋ยทุกประเภทจากต่างประเทศเป็นสินค้าที่มีคุณภาพอย่างมาก ดังนั้นเพื่อช่วยให้เกษตรกรได้ปลูกข้าวและพืชผลต่างๆ ได้ผลผลิตที่ดีต้องใช้ปุ๋ยที่ดีด้วย ตอนนี้สามารถหาซื้อได้แล้วทั่วประเทศ โดยเฉพาะถ้าซื้อปุ๋ยบริษัทของเรา อย่าลืมมองหารางวัลที่อยู่ในถุงปุ๋ยด้วย รางวัลที่ได้คือ เงิน 1-100 ดอลลาร์ เชิญเข้ามาเลือกซื้อได้ ซื้อมากยิ่งขึ้นมีสิทธิ์ได้รางวัลมาก

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเรื่อง

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดการติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ มีภาพการดูโทรทัศน์ ภาพคนอ่านหนังสือพิมพ์และภาพคนใช้คอมพิวเตอร์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องการติดต่อค้าขาย สามารถเข้าใจการติดต่อค้าขาย ผักฝนให้เป็นคนที่มีความสามารถในการค้าขายได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจข้อควรปฏิบัติในการติดต่อค้าขาย
2. ทักษะ : รู้จักการติดต่อค้าขาย
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การประกอบอาชีพสุจริต

ทักษะการพูด เรื่องการติดต่อค้าขาย (ผูกพันภาคภูมิบุคคล)

เนื้อหา : ผักฝการพูดเพื่อการติดต่อค้าขาย โดยผักฝการพูด เกี่ยวกับการขายยาแผนโบราณ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการพูดเพื่อการติดต่อค้าขาย ผักฝการพูดเกี่ยวกับการค้าขาย

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการพูดเพื่อการติดต่อค้าขายอย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : สามารถพูดเพื่อการติดต่อค้าขายได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังความสามารถในการพิจารณาผลิตภัณฑ์หรือสิ่งของต่างๆ ในการติดต่อซื้อขายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร (การเบื้อประาสณ์ดีร์บស់กสักรเบื้อง)

เนื้อหา : ความเรียงเรื่องนี้กล่าวถึงการใช้ปุ๋ยของเกษตรกร ปัจจุบันในตลาดมีปุ๋ยขายหลายประเภท ส่วนใหญ่นำเข้ามาจากต่างประเทศซึ่งมีราคาสูงมาก เกษกรต้องใช้จ่ายเงินอย่างเข้มงวดเพื่อ

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบในการติดต่อค้าขายและเข้าใจประโยคแสดงและประโยคอุทานได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : สามารถติดต่อโฆษณาสินค้ากับบริษัทต่างๆ ได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการรู้จักการโฆษณาสินค้า

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนข้อความการโฆษณาสินค้า (สำเนาหลักสูตรฯ ๒๕๖๒)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนโฆษณาสินค้า

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนโฆษณาสินค้า การค้าขายและการบริการต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจข้อความเกี่ยวกับการโฆษณาสินค้า
2. ทักษะ : ฝึกการเขียนข้อความโฆษณาสินค้า
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้รู้จักการค้าขาย

บทที่ 7 คุณค่าในการทำงาน (สัปดาห์ที่ ๓)

บทนำเรื่อง

คนเราทุกคนต้องทำงานจึงจะสามารถอาศัยอยู่ได้อย่างมีคุณค่าในตนเอง การงานเป็นหน้าที่และการใช้ความสามารถทั้งหลายที่ทำให้ตนเอง ครอบครัวและสังคมมีการพัฒนา คนบางคนชอบประกอบอาชีพโดยใช้กำลังกาย บางคนชอบใช้ความคิด ถึงแม้ว่าจะเป็นงานที่ใช้กำลังกายหรือใช้ความรู้ ความคิดที่ดีจะงานเล็กงานใหญ่หรืองานหนักงานเบา ก็ล้วนแล้วแต่มีคุณค่าทั้งสิ้น ขอให้เป็นการงานที่สุจริตและถูกกฎหมาย ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าในการศึกษาที่ปรากฏอยู่ในบทเรียน โดยเฉพาะจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดสำคัญที่ปรากฏในเนื้อหาของแบบเรียน บุคลาธิษฐาน คำวิเศษณ์บอกเวลา สถานที่และรูปแบบ การร่ายคำกาศพและการแต่งคำกาศพ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาด อาชีพต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกรรมกร พนักงานบริษัท ช่างก่อสร้าง และช่างแกะสลัก

ทักษะการฟัง เรื่องบทกาศพฤดูแล้ง (ไฮโปแกรม)

เนื้อหา : เรื่องบทกาศพ ฤดูแล้ง เป็นเรื่องทีแสดงให้เห็นว่า ฤดูแล้งเป็นฤดูทีต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตและเป็นฤดูทีสัตว์ต้องแสวงหาอาหารแต่จ้กจันไม่ได้หาอาหารเลยคิดแต่ร้องเพลงอย่างสบายใจ ส่วนมดพยายามแสวงหาอาหารมาเก็บไว้รังของมัน

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเรื่อง

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดในป่า มีมดงานกำลังช่วยกันทำงานอย่างขยันขันแข็งและมีภาพของผึ้งกำลังร้องเพลง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสังเกตเรื่อง ฉันทลักษณ์ คุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อหาของบทกวีและเห็นคุณค่าในการทำงาน
2. ทักษะ : รู้จักการทำงานและคนที่ทำงานในบทกวีได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังการต่อสู้ รักในการทำงาน

ทักษะการพูด เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสวดไตรปิฎก)

เนื้อหา : ศึกษาการร่ายคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ของคำกาพย์บทกวี

สาระสำคัญของเรื่อง : ฝึกการร่ายคำกาพย์บทกวี

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการร่ายคำกาพย์บทกวีได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถร่ายคำกาพย์บทกวีได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังความสามารถในการร่ายคำกาพย์

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องฉบับเลบิกทเมีย (ฉบับแปลใหม่)

เนื้อหา : เรื่องฉบับเลบิกทเมีย เป็นคำกาพย์บทกวี ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาวนาที่ทำงานในนาข้าว

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือเรื่อง ฉบับของ กรม ฤๅ เผยแพร่โดยพุทธศาสนา

บัณฑิต (แปลเรื่องฉบับแปลใหม่)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดชาวนากำลังทำนาปลูกข้าว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องฉบับเลบิกทเมีย ฉันทลักษณ์ของบทกวี ความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง คำสัมผัส การเล่นคำพ้องรูป พ้องเสียง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับบทคำกาพย์บทกวี ฉันทลักษณ์ คำสัมผัส การเล่นคำพ้องรูป พ้องเสียง

2. ทักษะ : เข้าใจความคิดสำคัญในแต่ละวรรค

ความพยายามเป็นการอดทนต่อสู้ ขมิขมั้น กระตือรือร้นจะทำให้ชนะทุกความลำบากเพื่อให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของตัวเอง เวลาไหนความพยายามยิ่งเข้มแข็งก็จะมีความสำเร็จหรือความสำเร็จก็จะเข้ามาใกล้ ดังนั้นเราควรมีความพยายามและความอดทน โดยเฉพาะจะได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวละครและรูปแบบของบทละคร เครื่องหมายมากกว่าและเครื่องหมายน้อยกว่า คำวิเศษณ์บอกปริมาณและตำแหน่งของคำวิเศษณ์ในประโยค การดำเนินเรื่องของตัวละคร การเขียนสังเขปเรื่องบทละครเป็นร้อยแก้ว

ภาพประกอบของบทนำเรื่อง : ภาพของเด็กสองคนกำลังตั้งใจอ่านหนังสือ

ทักษะการฟัง เรื่องกลับคืนมา (ชกวีฤๅชก)

เนื้อหา : ความเรียงเรื่องนี้กล่าวถึงของครอบครัวนายก็และนางสรอตุ้มซึ่งเป็นครอบครัวที่ไม่มีความเข้าใจซึ่งกันและกันและไม่มีความสุข ครอบครัวของนายรัตนและนางจินพยายามช่วยเหลือความผิดพลาดจากครอบครัวมาจากสามีและภรรยาไม่ได้ช่วยกันทำมาหากิน โดยสามีไม่เข้าใจภรรยาและภรณาก็ไม่เข้าใจสามี ต่างคนต่างคิดและทำตามใจของตนเอง

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขจากเรื่อง วงศ์ตระกูลกำสรด จากหนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (เบ็ญงมัญญะครูคุณคณูคัณธิสทิเสฏเฐภะภาสโฆระฐะคัณธิส)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดคนกำลังพุงผู้ชายคนหนึ่งเข้าบ้านและเป็นภาพผู้หญิงกำลังต่อว่าและภาพเด็กผู้หญิงกำลังร้องไห้

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทความเรื่องเรื่องกลับคืนมาจากการฟัง ศึกษาเกี่ยวกับตัวละครเอก ตัวละครรองและตัวประกอบของเรื่องได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับตัวละครเอก ตัวละครรองและตัวประกอบของเรื่องได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้จักความพยายามที่จะลดความขัดแย้งในครอบครัว
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลูกฝังการปรองดองกันในครอบครัว

ทักษะการพูด เรื่องการดำเนินเรื่องของตัวละครที่ได้อ่านหรือฟัง (สโฆงมัญญะเด็ฐฐะถายหตุบชฎาธฆาธฐุสฎุบ)

เนื้อหา : การฝึกแสดงตามบทละครที่ได้อ่านและฟัง ศึกษาการดำเนินเรื่องของตัวละคร เรื่องวงศ์ตระกูลกำสรด การสังเขปเรื่อง การดำเนินเรื่อง เนื้อหาที่สอดแทรกอยู่ในทักษะการพูดคือการปลูกฝังความกล้าแสดงออก

2. เรื่องบุรุษยากจนปลุกกระท่อมใกล้บ้านเศรษฐีทำตามเศรษฐี (บุรุษกษัตริย์สังฆอุฎฐ์ใญ่ผู้เสด็จผู้เฒ่า)

เนื้อหา : นิทานเรื่องบุรุษยากจนปลุกกระท่อมใกล้บ้านเศรษฐีทำตามเศรษฐี กล่าวถึงครอบครัวหนึ่งมีพ่อแม่และลูกสาว มีฐานะยากจนไม่มีทรัพย์สินสมบัติ สองสามีภรรยาคิดกันว่า ที่จะไปอาศัยอยู่ใกล้ๆ กับคนรวยไปแอบดูว่าเขาทำงานอะไรจึงมีทรัพย์สินมาก สองสามีภรรยาที่รื้อกระท่อมของตนเอาไปสร้างใกล้ๆ บ้านเศรษฐี เศรษฐีไปทำอะไรทำไมได้ทรัพย์สินสมบัติไม่ขาด ส่วนสามีภรรยาทำตามเศรษฐีทุกอย่าง เมื่อเวลาล่วงเลยไปมีสมบัติมากจึงนึกถึงบุญคุณเศรษฐีก็เอาทองไปให้เศรษฐีจำนวนหนึ่ง แต่เศรษฐีคิดว่า เพราะสามีภรรยาทำตามแบบอย่างตนทำให้มีทรัพย์สินสมบัติมากทรัพย์สินนั้นควรเป็นของเศรษฐี เมื่อตกลงกันไม่ได้เศรษฐีพาชายผู้นั้นไปฟ้องเจ้ากรมเพื่อพิจารณาก็ตัดสินไม่ได้จึงให้พระราชตัดสิน พระราชาพิจารณาแล้วจึงตรัสว่า ให้ลูกชายและลูกสาวของเจ้าทั้งสองแต่งงานกันทรัพย์สินสมบัติจะได้ตกไปเป็นของลูกทั้งสองคน เศรษฐีและชายผู้นั้นพอใจในคำตัดสินจึงถวายบังคมลากลับบ้านไปจัดเตรียมงานแต่งงานต่อไป

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือประชุมนิทานเขมรภาคที่ 3 (แปล/แก้ไข/เรียบเรียงโดย: ภาณุภาค)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเศรษฐีกำลังสูบบุหรี่และภาพเด็กกำลังเลี้ยงวัว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสั่งขบเรื่อง คุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง คำคุณศัพท์แสดงปริมาณ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจคุณค่าของเรื่องที่อ่านอย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามและสามารถหาคำคุณศัพท์แสดงปริมาณได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความพยายาม

3. เรื่องเพื่อนสนิท (ยัตถุสชาติ)

เนื้อหา : พ่อของสนิทมีอาชีพฟันเชือกขาย เขาต้องทำงานทั้งวัน กลางคืนก็พักผ่อน พอสิ้นเดือนก็เอาเชือกไปขายได้เงินมาเลี้ยงดูครอบครัว สนิทเป็นคนเรียนดีแต่เมื่อเห็นพ่อต้องทำงานหนักก็ส่งสารพ่อ พอตกลงกลางคืนจึงแอบมาฟันเชือกช่วยเหลือพ่อโดยที่ไม่มีใครรู้ ทำให้มีผลผลิตมากขึ้นทุกคนดีใจ เมื่อสนิทเรียนกลางวัน ทำงานกลางคืน ทำให้มีเวลาพักผ่อนไม่เพียงพอ การเรียนแยลง บางครั้งอ่านหนังสือก็เผลอหลับเพราะง่วงนอน ถูกพ่อต่อว่าที่ไม่ตั้งใจเรียนเพราะพ่อทำงานหนักก็เพื่อลูก ๆ ได้เรียนหนังสือ สนิทคิดจะเลิกแอบทำงานช่วยพ่อ แต่พ่เห็นว่ามีผลผลิตมากขึ้นพ่อดีใจ

ทุกคนดีใจ มีอาหารการกินมากขึ้น ก็แอบทำงานกลางคืนจนร่างกายผอม จนแม่เป็นห่วงและถูกพ่อหาว่าไม่ตั้งใจเรียนอีก จน 4 เดือนผ่านไป สานิตตั้งใจจะเลิกทำงานแล้ว คืนสุดท้ายคิดถึงที่ทำงานจึงแอบไปดูที่ทำงานแล้วนั่งทำตามปกติ เผลอทำไม้ล้มส่งเสียงดังพ่อจึงตื่นและแอบมาดูจึงได้รู้ความจริงว่า สานิตแอบมาช่วยงานพ่อแม่ทุกคนต่างสงสารและขอโทษ จากนั้นจึงส่งสานิตเข้านอน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือวรรณกรรมของกระทรวงอบรม ยุวชนและกีฬา ปี ค.ศ. 1982 (แปล) ภาหภูมิวิมลวิมลกุล ห พ ก ฐ ๑ ๘ ๘ ๒)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเด็กผู้ชายกำลังร้อยเชือกอย่างขะมักเขม้น

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องเพื่อนสานิต การสังเขปเรื่อง ความคิดสำคัญที่ปรากฏ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจการสังเขปเรื่อง ความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง
2. ทักษะ : การต่อสู้อย่างขะมักเขม้นได้ถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติการทำงาน ลูกต้องทำงานเพื่อช่วยพ่อแม่

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนเกี่ยวกับบทละครร้อยแก้ว (สัณเภาเรขภรณ์ สำนึกการณังไญญะ
บุรณานันท์)

เนื้อหา : ศึกษาการสังเขปเรื่องพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว (พระภิกษุพระเบญ)

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนเกี่ยวกับบทละครร้อยแก้ว

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนที่เกี่ยวกับบทละครร้อยแก้ว ได้ถูกต้อง
2. ทักษะ : ฝึกความสามารถในการเขียนเกี่ยวกับบทละครร้อยแก้ว
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติความสามารถในการเขียน

บทที่ 9 ความหวัง (เสธกีสัญชัย)

บทนำเรื่อง

ความหวังเป็นแรงจูงใจให้ประสบความสำเร็จ ความหวังเป็นการตั้งใจไว้ว่าจะทำให้สำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือการมีเป้าหมายไว้ในใจก่อน มนุษย์ทุกคนล้วนแล้วแต่มีความหวังในชีวิต เพื่อให้ความหวังของเราประสบความสำเร็จ เราต้องมีความพยายาม ต่อสู้ อดทนทำการงานต่างๆ เอาชนะทุกอุปสรรคและให้ตนเองกลายเป็นพลเมืองที่ดี ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความหวังจากเนื้อหาในบทเรียนเช่น การละเล่น ระบาย บทเพลงที่เป็นที่นิยม สุภาชิต ปริศนาคำทาย

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องประวัติระบำนกยูง (บรูว์ทรีร์ตำเกวัก)

เนื้อหา : มีพระราชาทรงสั่งให้นายพรานไปหานกยูงและจับมาให้ได้เพราะพระราชธิดาของพระองค์ทรงพระสุบินว่า เห็นนกยูงตัวหนึ่งมีลักษณะที่พิเศษคือ มีความรู้เรื่องพระธรรมและเทศนาได้อย่างไพเราะ พระนางจึงอยากได้นกยูงตัวนี้มาเทศนาให้นางได้ฟัง นายพรานจึงไปหานกยูงแล้วนำมาถวายพระราชธิดาโดยใช้นกยูงตัวเมียไปล่อให้นกยูงตัวผู้ออกมา นายพรานจึงสามารถจับนกยูงตัวผู้นี้ได้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือระบำนกยูงที่นิยมของเขมร เผยแพร่โดยพุทธศาสนบัณฑิต ค.ศ.1964 (សៀវភៅប្រជាប្រិយខ្មែររបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យត.ស១៩៨២)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการแสดงระบำนกยูง

สาระสำคัญของเรื่อง : การสังเขปเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประวัติระบำนกยูง
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับระบำนกยูงได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : สืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

2. เรื่องระบาร้าง (รตำกำร้ง)

เนื้อหา : ระบาร้าง เป็นระบำนกยูงที่มีมาแต่โบราณกาล ร้างเป็นระบำนกยูงหนึ่งของคนชาติเขมรของเรา ประชาชนเขมรทั่วไปนิยมระบำนกยูงนี้เป็นอย่างมากตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เขาเล่นระบาร้างนี้โดยไม่เลือกเวลาหรือสถานที่ ส่วนอุปกรณ์ที่จำเป็นที่สุดในระบาร้างคือ กลองและกะลาเป็นคู่เท่านั้น เวลาเล่นเขายกกลองมาแล้วเอาหัวเข่าหนีบกลองแล้วก็นั่งบนเก้าอี้ตีด้วยมือทั้งสองข้าง มีอุปกรณ์ทำจังหวะโดยการเขย่าแล้วมีก้อนกรวดอยู่ข้างในให้ไต่ยืนตามจังหวะตามแต่ละจังหวะ

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการแสดงระบาร้าง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษา บทเพลงที่ใช้ในการร้างและการร้างที่ถูกต้อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระบาร้างและอุปกรณ์ประกอบเพลง
2. ทักษะ : รู้จักการร้างอย่างถูกต้องและสามารถร้างได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : สืบสานขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3. เรื่องคำขวัญ สุภาชิต และปริศนาคำทาย (ตักฎุสฎาก สุกษลิต นินตักฎุบฎนฏ)

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพของเด็กนักเรียนชายหญิงกำลังเดินพูดคุยกันโดยมีภาพของทหาร และภาพของคุณครูขึ้นมาในความคิดของเด็กทั้งสองคน

ทักษะการฟัง เรื่องนิสสัยของบู้ ถุง (จัญจันรบស់เณก บู้ ฝุฉ)

เนื้อหา : บุรุษคนหนึ่งที่กำลังนอนอยู่บนที่นอนแล้วถูกหญิงรับใช้เอาน้ำมาเทใส่หน้าเพื่อให้ บุรุษคนนั้นตื่นขึ้นมาตามเวลาที่บุรุษคนนี้ได้บอกหญิงรับใช้ไว้ ซึ่งเป็นการกระทำที่แก่นิสัยการนอนหลับ ไม่ตื่นตามเวลา

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือภาษาเขมร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เผยแพร่ในปี 2001 (แปลรศ.ภ.ศ.ดร.ไพฑูริย์ ๒๕๔๑)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพของผู้ชายกำลังนอนหลับและมีหญิงรับใช้กำลังเทน้ำใส่หน้า

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสังเขปเรื่อง ความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการสังเขปเรื่อง ความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง
2. ทักษะ : รู้จักความพยายามสามารถแก้ไขลักษณะนิสัยที่ไม่ดีและรู้จักคุณค่าของการศึกษาพร้อมทั้งสามารถสังเขปเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังการใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา

ทักษะการพูด เรื่องการพูดเรื่องย่อ (การนิพนธ์แบบย่อ)

เนื้อหา : ศึกษาเรื่องการพูดเรื่องย่อ ฝึกการพูดเรื่องย่อจากเรื่องที่ย่าน

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดเรื่องย่อจากเรื่องที่ย่านได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการพูดเรื่องย่อ
2. ทักษะ : ฝึกการพูดอย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การปลุกฝังให้รักการอ่าน

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องประวัติเรียกร่องเอกราชของเขมร (บุรุษวิเศษสารณกษัตริย์)

เนื้อหา : พระบาทสมเด็จพระนโรดมสีหนุทรงเรียกร่องเอกราชจากฝรั่งเศส พระองค์ทรง ดำเนินการทุกอย่างอย่างถูกต้อง ทางด้านการทหารพระองค์ทรงเรียกร่องให้ตั้งเขตปลอดปล่อยทาง

ทหารขึ้นที่จังหวัดเสียมเรียบ จังหวัดกำปงธม ในปี ค.ศ.1949 และจังหวัดพระตะบองในปี ค.ศ.1952 เขตปลดปล่อยทางทหารนี้จะเป็นรากฐานสำคัญเป็นสะพานที่จะนำพาประเทศไปสู่เอกราชของชาติ

ในปี ค.ศ.1952 ในวันที่ 15 มิถุนายน มีพระราชสารฝากไปถึงประชาชน พระองค์ทรงสัญญา จะมอบเอกราชให้ประชาชนโดยสมบูรณ์ ต่อมาพระองค์ทรงเสด็จไปฝรั่งเศสเพื่อเจรจากับ ประธานาธิบดีของฝรั่งเศสแล้วเสด็จต่อไปแคนาดาแล้วไปอเมริกาและญี่ปุ่น พระองค์เสด็จกลับมาในวันที่ 12 มิถุนายน ค.ศ.1953 พระองค์ได้เสด็จไปทำภารกิจต่างๆ ในจังหวัดเสียมเรียบไปถึงจังหวัดพระตะบอง ปอยเปต แล้วเสด็จต่อไปยังกรุงเทพฯในวันที่ 13 มิถุนายน ค.ศ.1953 แล้วเสด็จกลับ กัมพูชาในวันที่ 20 มิถุนายน ค.ศ. 1953 พระองค์ทรงนำพาประเทศให้ได้รับเอกราชอย่างแท้จริง เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน ค.ศ. 1953

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือการประชุมพระราชกรณียกิจเรียกร้องเอกราชของประเทศกัมพูชา วันที่ 10 เดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1967 (เสฐียรโกเศศ ฐิติประภตบุณสี วิทยุสาธาณชนกกณัฐประเศสคชฐาโช๑๐เวิฐิกานฐา ๑๙๖๗)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายของสมเด็จพระนโรดมสีหนุ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสังเขปเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง ที่อ่าน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประวัติการเรียกร้องเอกราชของเขมร
2. ทักษะ : เข้าใจเหตุการณ์ต่างๆ ในการเรียกร้องเอกราช
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังความรักชาติ

2. เรื่องปลาปากดาบ (กฐิติประภตบุณสี)

เนื้อหา : ปลาปากดาบ เป็นปลาที่มีจำนวนมากในแม่น้ำของประเทศสิงคโปร์ เมื่อมีคลื่นสมุทรใหญ่ ๆ มาได้พัดพาปลาเหล่านี้มาใกล้ชายหาด ชาวบ้านไม่กล้าที่จะลงไปว่ายน้ำหรือเดินเล่นตามชายหาดเลย เพราะกลัวปลาเหล่านี้มาทิ่มตาย ชาวประมงก็ต้องหยุดหาปลาเพราะกลัวปลาปากดาบเจาะทะลุเรือ ในที่สุดกษัตริย์ของประเทศสิงคโปร์ตัดสินใจว่า ต้องกำจัดปลาปากดาบให้หมดไป จึงสั่งให้ทหารไปตามชายหาดเพื่อฆ่าปลาเวลาที่มันมาพร้อมกับคลื่น เมื่อเวลาคลื่นมาทหารทั้งหมดได้เข้าไปจับปลาแต่พวกเขาจับไม่ทัน เพราะปลาปากดาบได้กระโดดขึ้นมาทหารจึงไม่สามารถจับปลาได้

เมื่อเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น มีเด็กผู้ชายคนหนึ่งได้มองลงมาเห็นทหารจับปลาไม่ได้จึงทูลกษัตริย์ว่าให้นำต้นกล้วยไปปักไว้ตามชายหาดทำเป็นผนังต้นกล้วย เมื่อเวลาคลื่นสมุทรพัดมาถึงผนังต้นกล้วย ปลาปากดาบก็ติดอยู่ที่กล้วยนับพันตัวทหารก็จับปลาปากแหลมได้หมด กษัตริย์มีความยินดีมากที่ปลา

2. ทักษะ : จับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใ้ต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อเป้าหมายในชีวิต

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนเรื่องนิทานที่มีช่วงเวลาหลากหลาย (สำเนียงถิ่นอีสาน ใ้ลยชษคณภคคณศร)

เนื้อหา : ศึกษาเรื่องการเขียนเรื่องนิทานโดยกำหนดช่วงเวลาที่หลากหลาย ฝึกเขียนนิทานโดยใช้ช่วงเวลาในเรื่องและเนื้อความตอนจบของเรื่องได้อย่างถูกต้อง ส่วนเนื้อหาที่สอดแทรกในเรื่องคือ การปลูกฝังให้มีความรักในงานเขียนรูปแบบต่างๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทาน ช่วงเวลาที่ปรากฏในเรื่อง การเขียนเรื่องนิทานที่มีช่วงเวลาที่หลากหลายในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเรื่องนิทานที่มีช่วงเวลาหลากหลายในเรื่อง
2. ทักษะ : สามารถฝึกเขียนนิทานโดยใช้ช่วงเวลาในเรื่องและเนื้อความตอนจบของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความสามารถในการเขียนภาษาเขมร

2.2.2 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาคเรียน ๘)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ภาคเรียน ๘) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท ดังนี้

บทเรียนที่ 1	ความภาคภูมิใจ (เชาธะธาท)
บทเรียนที่ 2	ความซื่อตรง (ภาทสฺเฐาะ: ๓๓)
บทเรียนที่ 3	ความอ่อนน้อม (หฺนฺฎฺฎฺ ๓๓)
บทเรียนที่ 4	มิตรภาพ (ยฺทฺฎฺฎฺ)
บทเรียนที่ 5	การเคารพตัวเอง (การเคารพ ๓๓)
บทเรียนที่ 6	การเคารพกฎหมาย (การเคารพ ๓๓)
บทเรียนที่ 7	ความรับผิดชอบ (การ ๓๓)
บทเรียนที่ 8	ความไว้วางใจ (การ ๓๓)
บทเรียนที่ 9	ความมีคุณค่า (๓๓)
บทเรียนที่ 10	อัจฉริยภาพ (๓๓)

บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจ (เชาธะธาท)

บทนำเรื่อง

ชนชาติเขมรเป็นชนชาติที่มีความยิ่งใหญ่ชนชาติหนึ่งที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสมบัติทางวัฒนธรรมและสมบัติทางธรรมชาติที่บรรพบุรุษได้เก็บรักษาไว้ โดยเฉพาะสมบัติทางวัฒนธรรมบรรพบุรุษเขมรได้ก่อสร้างปราสาทที่มีความประณีตละเอียดสวยงามและมีวัดวาอาราม คัมภีร์โบราณวรรณกรรม คำกาพย์ กาพย์โคลง ธรรมเนียมประเพณี เครื่องเล่นดนตรี ศิลปะ พร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้หลายอย่าง มรดกต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นความภาคภูมิใจของชาติที่เก็บไว้ให้ชนรุ่นหลังให้เก็บรักษาสืบทอดมรดกนี้ต่อไป เพื่อให้ได้คำตอบเกี่ยวกับความภาคภูมิใจของชาติผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นจริงหรือเหตุการณ์จริง ความคิด คุณค่าในการศึกษา การรายงานการสัมภาษณ์และเครื่องหมายนิคหิต

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายปราสาทนครวัด

ทักษะการฟัง เรื่องชีวิตบนเรือ (นิริต ๓๓)

เนื้อหา: กรหาโหมคง นั่งอยู่บนเรือหน้าพระราชวังพนมเปญ ดวงอาทิตย์กำลังจะตก เหลียวมองดูเมืองพนมเปญ ทอดถอนหายใจ ร่ำพังก่ำพังก่ำว่าเมืองกัมพูชาจะเป็นอย่างไรต่อไป หลังจากที่ท่านได้ล้มหายตายจากไป ลูกหลานชาวเขมรจะรอดพ้นจากการกดขี่ของประเทศอาณานิคมได้อย่างไร แล้วล่องเรือไปทางเหนือผ่านหน้าวัดอุนณาโลม พร้อมกับแสงอาทิตย์สุดท้ายเหนือเมืองพนมเปญ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือเขียนภาษาเขมร (សៀវភៅសរសេរភាសាសូត្រ) ของ ซิม ปิว (ซิม เป็))

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดของเรือขนาดใหญ่ลอยอยู่ในแม่น้ำ

สาระสำคัญของเรื่อง : ฟังประวัติของ “กรหาโหมคง” แล้วสามารถสังเขปเรื่องได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจประวัติของ “กรหาโหมคง” จากเรื่องชีวิตบนเรือได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถค้นคว้าข้อมูลบุคคลที่มีลักษณะเหมือน “กรหาโหมคง” ได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังความรักชาติบ้านเมือง

ทักษะการพูด เรื่องการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน (សម្ភាសជាមួយបុគ្គលសំខាន់ក្នុងសហគមន៍)

เนื้อหา : การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ การใช้คำถามโดยมีตัวอย่างการสัมภาษณ์ให้ศึกษา

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาขั้นตอนการสัมภาษณ์ การพูดโต้ตอบกันระหว่างคนสองคน

การเตรียมการสัมภาษณ์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจขั้นตอนของการสัมภาษณ์
2. ทักษะ : สามารถสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความกล้าหาญ กล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

1. เรื่องสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต (សម្តេចសង្ឃរាជជួនណាត)

เนื้อหา : พระราชประวัติของสมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต ทรงประสูติวันอังคารแรม 1 ค่ำ เดือนฝัลลคุณ ปีวอก พ.ศ.2427 ตรงกับวันที่ 11 เดือนมีนาคม ค.ศ. 1883 ที่หมู่บ้านกมเรียง ตำบลกาเกาะ อำเภอกงปีเสี่ย จังหวัดกำปงสปีอ เมื่อครั้งทรงเป็นเด็กอายุประมาณ 12 ปี พระมารดาและพระบิดาได้พาท่านไปเรียนทางด้านอักษรศาสตร์เขมรที่สำนักครูชื่อว่า แก้ว มอน (កែវ ម៉ន) วัดโพธิ์ปรีก จังหวัดกันดาล จนพระชนมายุได้ 14 ปี ได้ทรงบรรพชาเป็นสามเณร ศึกษาที่วัดโพธิ์ปรีกได้ 2 ปี จนสำเร็จการศึกษาแล้วไปศึกษาพระปริยัติธรรม ณ วัดอุณาโลม กรุงพนมเปญในสำนักพระครูเทพ โส จนพระชนมายุได้ 21 ปี ได้ทรงลาไปอุปสมบทเป็นพระภิกษุสงฆ์ที่วัดโพธิ์ปรีกโดยมีพระเดชพระคุณ พระพุทธโฆษาจารย์มา เกตุ (សុវណ្ណ ឈ្មោះ) เป็นพระอุปัชฌาย์ โดยได้รับฉายาเป็นภาษาบาลีว่า “โชตญาโณ” ต่อมาทรงกลับมาจำพรรษาและศึกษาต่อที่วัดอุณาโลม

สมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต ทรงมีความตั้งใจในการเรียนภาษาบาลีสันสกฤตและภาษาเขมร ทรงพยายามศึกษาคัมภีร์ต่างๆ มากมายเพื่อให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ อีกทั้งยังทรงศึกษาภาษาไทย ภาษาลาว ภาษาเวียดนาม ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส จนสามารถใช้ภาษาต่างๆ เหล่านี้ติดต่อสื่อสารได้ ทรงเป็นพระเถระที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาบาลีสันสกฤตและภาษาเขมรเป็นอย่างมาก ในปี ค.ศ.1913 ทรงเข้ารับการสอบเปรียญในพระอุโบสถวัดพระแก้วรัตนาราม วิหารพระแก้วมรกต หน้าพระพักตร์ของพระบาทสมเด็จพระศรีสุวัถ์ ได้ประโยค 4 ที่เป็นประโยคที่สูงที่สุดในสมัยนั้น พระองค์ได้บำเพ็ญพระกรณียกิจทางพระพุทธศาสนาของกัมพูชาหลายด้าน ทั้งทางด้านการเผยแพร่พระธรรมคำสั่งสอนการศึกษาพระปริยัติธรรมและการศึกษาภาษาบาลี จนเป็นที่รับรู้ร่วมกันในหมู่พุทธศาสนิกชนทั่วทั้งประเทศกัมพูชา ต่อมาทรงได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดอุณาโลมและได้รับพระราชทานพระสมณศักดิ์เรื่อยมาจนถึงปี ค.ศ.1945 ทรงได้พระราชกรณียกิจโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมจากพระบาทสมเด็จพระบรมนาถ นโรดมสุรามฤทธิ์ ทรงพระราชทานพระสมณศักดิ์เป็น “สมเด็จพระมหาสุเมธาธิบดี สังกนายกแห่งคณะมหานิกาย” อันเป็นตำแหน่งประมุขคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย

พระองค์มีผลงานพระนิพนธ์ที่เป็นผลงานการแปลจากภาษาบาลีเป็นภาษาเขมรมากมาย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา และหนังสือพจนานุกรมภาษาเขมรที่พระองค์ร่วมกับคณะกรรมการได้จัดทำขึ้นโดยรวบรวมคำศัพท์ภาษาเขมรพร้อมคำอธิบายความหมาย โดยได้รับการจัดพิมพ์มาหลายครั้งจนได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางและยังคงใช้ในการศึกษาของกัมพูชาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ในปี ค.ศ.1968 ทรงเป็นประธานในการพิจารณาบทความเผยแพร่ทางด้านประวัติศาสตร์เขมรและในปี ค.ศ.1969 พระองค์ยังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาการปฏิรูปแบบและความหมายของธงชาติเขมร

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือพระราชประวัติสมเด็จพระสังฆราช เรียบเรียงโดย ภิกขุพลญาณวิมล สิม วาสนา ปี ค.ศ. 2004 (សៀវភៅព្រះរាជជីវប្រវត្តិសម្តេចព្រះសង្ឃរាជ រៀបរៀងដោយភិក្ខុបញ្ញារិមណ លឹម វាសនា ២០០៤)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายอนุสาวรีย์สมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาประวัติของสมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต และผลงานของท่าน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับชีวประวัติของสมเด็จพระสังฆราช จวน ณาต และเข้าใจเกี่ยวกับผลงานของพระองค์ได้อย่างชัดเจน

2. ทักษะ : ทักษะการคิด วิเคราะห์ สามารถหาข้อมูลที่เป็นเรื่องจริงได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังความภาคภูมิใจของชาติ

2. เรื่องชีวประวัติออกญาสุนทรโวหาร มุก (นิรมุขฤทธิชกฤตยาธรรมเทวารักษ์)

เนื้อหา : ออกญาสุนทรโวหารมุก เป็นกวีนิพนธ์ที่มีชีวิตอยู่ในรัชสมัยของพระบาทพระนโรดม เกิดที่กรุงอุดงในปี ค.ศ.1846 บิดาเป็นข้าราชการในสมัยพระบาทองค์ด้วง ในสมัยนั้นเป็นสมัยที่ประเทศมีสงครามกับประเทศรอบด้านหลายปี ดังนั้นบิดาของท่านและครอบครัวต้องไปทำสงครามปกป้องประเทศจากกองทัพญวน ทำให้ท่านต้องกำพร้าบิดาตั้งแต่อายุ 11 ปี เมื่อยังเป็นเด็กได้เรียนอยู่สำนักพระครูราชธรรม (ออน) ท่านเป็นผู้ที่มีความวิริยะอุตสาหะ ความพยายามศึกษาเล่าเรียนจนเป็นที่พอใจของพระครู ต่อมาได้บวชเป็นพระภิกษุและศึกษาที่วัดนี้ต่อไป หลังจากลาสิกขาบทพระครูได้นำท่านไปถวายตัวต่อพระบาทนโรดม (นักองค์ราชาวดี) ต่อมาได้ทำงานในตำแหน่งอาลักษณ์จนได้เลื่อนฐานันดรศักดิ์ตามลำดับจนเป็น “ออกญาสุนทรโวหาร” ตำแหน่งสูงสุดที่ได้คือ “อมริตกษัตริ” (หฺรือตฤฎี)

ออกญาสุนทรโวหารมุก เป็นผู้ที่เริ่มต้นวงเพลงสายที่จากเดิมเรียกว่า “เพลงจีน” ต่อมาในปี ค.ศ.1859 ที่กรุงอุดง สมเด็จพระราชชนนีได้ให้มาตย์มุกแปลหนังสือเรื่อง เทวันต์บาลีเตียนจากคัมภีร์ปัญญาสชาดกแปลเป็นภาษาเขมร และเรื่องพระสิหนาท แปลจากปัญญาสชาดกภาษาบาลีมาเป็นบทคำกาพย์

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสืออักษรศาสตร์เขมรศตวรรษที่ 19 “สิ่ง หุกทึ” ปี ค.ศ. 2003 (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរសតវត្សទី១៩ ឃើង ហុកឌី ២០០៣)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเด็กกำลังเขียนหนังสือบนกระดานชนวน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาชีวประวัติและผลงานของออกญาสุนทรโวหาร มุก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจชีวประวัติของออกญาสุนทรโวหาร มุก ได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถหาข้อคิดสำคัญในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความขยันหมั่นเพียรและความภาคภูมิใจของชาติ

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนรายงานการสัมภาษณ์ (របាយការណ៍សម្ភាស)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนรายงานการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ได้ไปสัมภาษณ์จากทักษะการพูด โดยให้มีเนื้อหาที่ชัดเจนตามลำดับขั้นตอนที่ดี ฝึกการเขียนรายงานการสัมภาษณ์สามารถเขียนรายงานการสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนรายงานการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ได้ไปสัมภาษณ์ จากทักษะการพูด โดยให้มีเนื้อหาที่ชัดเจนตามลำดับขั้นตอนที่ดี ฝึกการเขียนรายงานการสัมภาษณ์ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนรายงานการสัมภาษณ์
2. ทักษะ : สามารถเขียนรายงานการสัมภาษณ์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการแต่งหรือการเขียนรายงานการสัมภาษณ์

บทเรียนที่ 2 ความซื่อตรง (ภาคผนวก: ๒๖)

บทนำเรื่อง

ความซื่อตรงเป็นความเที่ยงตรงที่ไม่มีเล่ห์กลมารยา ความซื่อตรงแสดงให้เห็นได้จากการกระทำ ส่วนความซื่อสัตย์เป็นเรื่องจริงที่ไม่โกหกหลอกลวง ส่วนการกระทำที่ซื่อตรงคือ การไม่ลักขโมย ปลอมแปลง ฉ้อโกง หลอกตาคคนอื่น ความมีน้ำใจที่ซื่อตรงเป็นน้ำใจที่ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกง ไม่อิจฉา นินทา อิจฉาริษยา ไม่ทำบาปต่อกัน ไม่ทำให้เสียผลประโยชน์ต่อกันและกัน คนซื่อสัตย์คือคนที่ประกอบไปด้วยคุณธรรม ศีลธรรม มีคุณค่าในตนเอง มนุษย์ในสังคมจะรักนับถือและให้เกียรติคนที่มี ความซื่อตรง ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความซื่อตรง ความจงรักภักดี มิตรภาพ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอีกด้วย อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญในเรื่องนิทานโบราณเขมรและนิทานต่างประเทศ ผู้แต่งและจุดมุ่งหมายในการแต่ง ช่วงเวลาในการแต่งและคุณค่าในการศึกษาเรื่อง การพูดโดยสังเขป การเขียนเรื่องนิทานโบราณสั้นๆ และเครื่องหมายนิहित 2

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดการได้รับคำชมเชยของเด็กผู้หญิง

ทักษะการฟัง เรื่องการหวนคืนของอูลิส (หิยุณนิสริทวิฏ-Le Retour d'Ulysse)

เนื้อหา : ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ในอดีตกาลเป็นสถานที่ที่ลึกลับเปี่ยมไปด้วยอันตราย เพราะไม่เคยมีผู้ใดที่ไปแล้วได้หวนคืนกลับแผ่นดินเกิดแม้แต่คนเดียว อูลิสจำเป็นต้องเดินทางไปเพราะมีภารกิจและมีคำมั่นสัญญาอย่างหนึ่ง เขาออกเดินทางไปในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนหายไปถึงยี่สิบปี ทุกคนต่างก็คิดว่าเขาคงเสียชีวิตแล้ว ทุกคนทั้งพ่อแม่ ภรรยาและลูกชายคนเดียวต่างหมดหวัง มีแค่สุนัขเพื่อนยากของเขาเท่านั้นที่ยังมีความหวัง แม้สภาพร่างกายจะทรุดโทรม ผ่ายผอม ยืนจนแทบไม่ไหว เพราะแก่มาแล้ว แต่มันก็ไม่ยอมตาย เพราะมีความหวังเดียวที่ยังเหลืออยู่ก็คือได้เห็นหน้าเจ้านายเป็นครั้งสุดท้าย และในที่สุดยี่สิบปีให้หลังอูลิสก็กลับมา จากวันที่เดินทางไปพร้อมกับทหารที่คอยช่วยเหลือมากมาย แต่เขากลับมาคนเดียวในสภาพที่แทบจะไม่เหลือเสื้อผ้าสวมใส่ เรื่องที่เขาไปประสบพบมาเป็นเรื่องลึกลับน่าอัศจรรย์เป็นอย่างมาก

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือเรื่องเรื่องการहनคินของอุยลิส ผู้แต่งคือ บุตรี ทดปี ค.ศ.2004 (แปลรเสาเรียงหิยณัสนวิณวิหฺญ ษบส่นเณกตฤฐี ฐตมฺฐำ๒๐๐๔)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดของเรือลอยในมหาสมุทรกำลังเจอกับพายุ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องและประเภทของเรื่อง การกำหนดช่วงเวลาในการแต่งและการสังเขปเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเรื่องนิทานโบราณที่เป็นวรรณคดีต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : สามารถหาช่วงเวลาในการแต่งและประเภทของเรื่องที่แต่งได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความกล้าหาญ

ทักษะการพูด เรื่องการพูดโดยสังเขป (การนิพนธ์สเนบ)

เนื้อหา : ศึกษาการพูดสังเขปเรื่อง แบบเรียนได้ยกตัวอย่างการสังเขปเรื่อง ตาแดงหวาน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาขั้นตอนการพูดโดยสังเขป ผูกการพูดโดยสังเขป

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจการพูดสังเขป
2. ทักษะ : สามารถพูดสังเขปได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

1. เรื่องเมียเอ็ง (ธาเช็ง)

เนื้อหา : คำกาพย์บทกวีจำนวน 7 บทและคำกาพย์บทพินอล จำนวน 29 บท เนื้อหากล่าวถึง กาลครั้งนั้นมีรุกขเทวดารักษาต้นไม้ได้ยื่นพระเจ้าพรหมทัตตรัสบอกมาเองว่า พระองค์จะเล่าเรื่อง บรรดาเทวดาทั้งหลายต่างชักชวนมาอยู่ที่บนต้นไม้เพื่อรอฟังเรื่องราวจากพระราชา เมื่อเห็นพระองค์บรรทมไม่เล่าเรื่องราวก็โกรธพระเจ้าพรหมทัตที่มุสา ดังนั้นเทวดาทั้งหลายจะหักกิ่งไม้ลงไปที่ทำให้สิ้นพระชนม์เสีย ถ้ายังไม่เล่าอีกพอถึงเวลาที่พระองค์จะกลับเมืองก็จะหักประตูใหญ่ลงมาทับและถ้าหากรอดไปได้ก็เวลาที่บรรทมหลับสนิทก็จะแปลงร่างเป็นงูไปกัด เทวดาเกลียดพระราชาที่โกหก พระเจ้าพรหมทัตเมื่อรู้ดังนั้นจึงให้เมียเอ็งจงระวังดูแลประตูใหญ่นั้นโดยให้ถือไม้เรียวคอยหวาดคอยเคาะให้เทวดาหลีกหนีไป ประตูใหญ่หักลงมาเมื่อพระองค์เสด็จผ่านพ้นไป จึงรอดจากภัยไปได้

ต่อมาเมื่อยังได้ต่อสู้กับงูที่เหวดาแปลงร่างมา เมื่อยังใช้กริชฟันงูท้าว เลือดงูกระจายไปถูกพระธำมรงค์ของมเหสี เมื่อยังคิดว่างูได้ตายไปแล้ว

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 4 (เล่มที่ ๑) (ประจักษ์ศิลปาคม)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดของเมื่อยังกำลังขี่ม้าอย่างรวดเร็ว

สาระสำคัญของเรื่อง : ลักษณะคำประพันธ์ ฉันทลักษณ์ ความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความซื่อตรงของเมื่อยัง
2. ทักษะ : สามารถแต่งคำกาพย์ หาคำสัมผัส การเล่นคำสัมผัสได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังความซื่อสัตย์

2. เรื่องความซื่อตรง (ผาสุก : ตีพิมพ์)

เนื้อหา : เนื้อหาสอนเรื่องความซื่อตรงและเรื่องทศพิธราชธรรมทั้ง 10 ซึ่งอธิบายเรื่องความซื่อตรง มี 5 ประเภทคือ ซื่อตรงต่อเวลา ซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน ซื่อตรงต่อคำพูด ซื่อตรงต่อบุคคลและซื่อตรงในความดี

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือเรื่อง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ประจักษ์ศิลปาคม) ผู้แต่งคือ อินทปัญญาภิกขุ เสง มณีจินดา (ศรบุณยภิกขุเบง ๒๓๖๓) เผยแพร่เมื่อปี ค.ศ. 1995

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดพระภิกษุสงฆ์กำลังนั่งอยู่บนเก้าอี้ โดยมีพระสงฆ์และประชาชนนั่งอยู่เป็นจำนวนมาก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสั่งเซบเรื่อง ความคิดสำคัญในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความซื่อตรงได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : การอบรมสั่งสอนให้รู้จักความซื่อตรง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความซื่อตรง

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งเรื่องนิทานโบราณสั้นๆ (ประจักษ์ศิลปาคม ๒๓๖๓)

เนื้อหา : ศึกษาการแต่งนิทานโดยให้นำนิทานต่าง ๆ มาและฝึกการเขียน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะของนิทานโบราณสั้นๆ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการแต่งเรื่องสั้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดเกี่ยวกับการแต่งเรื่องสั้นๆ ได้
2. ทักษะ : ทักษะการคิด สามารถแต่งเรื่องสั้น ๆ ได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การใช้ภาษาเขมรให้ถูกต้อง

บทเรียนที่ 3 เรื่องการให้เกียรติกัน (หตุฎาญญ)

บทนำเรื่อง

การให้เกียรติกันเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดมิตรภาพและสันติภาพ การให้เกียรติกันทำให้เราห่างไกลจากความรุนแรงและความขัดแย้งกันทั้งในครอบครัว ชุมชน หรือในสังคม สังคมที่ไม่มีความรุนแรงและความขัดแย้งจะมีแต่ความสงบสุขและการพัฒนา ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความอ่อนน้อม อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งกันในตนเอง อากัปกิริยาของตัวละคร คำเชื่อมเครื่องหมายไปยาลใหญ่ และการพูดขอโทษ

ภาพประกอบของบทนำเรื่อง : ภาพวาดของเด็กกำลังขอโทษผู้ใหญ่

ทักษะการฟัง

ในบทนี้ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดขอโทษ (การสุมหักัฎาญญ)

เนื้อหา : อธิบายการพูดขอโทษโดยให้มีความสุภาพและอ่อนน้อม

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาข้อกำหนดของการพูดขอโทษ ฝึกการพูดขอโทษ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดของการพูดขอโทษได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถพูดขอโทษจากข้อผิดพลาดของตนเองได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การให้อภัยแก่ตนเองและผู้อื่น

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องหมอ 4 เท้า (ត្រូពេជ្រជើងបួន)

เนื้อหา : เศรษฐีคนหนึ่งมีลูก ๕ คน คนสุดท้ายท้องพิการไม่มีขาทั้งสองข้าง เศรษฐีอุบอายเลยให้คนใช้เอาใส่หม้อไปทิ้งน้ำ หม้อนั้นลอยไปถึงบ้านพราหมณ์คนหนึ่งซึ่งมีวิชาแพทย์เก่งกล้า เมื่อเห็นก็ยินดี เอาเด็กไปเลี้ยง คนใช้ที่เอาเด็กไปลอยน้ำสำนึกผิด เลยตามหาเด็ก พอรู้ว่าอยู่กับพราหมณ์ก็จิตใจลาออกจากบ้านเศรษฐีไปขอพราหมณ์ดูแลเด็กโดยไม่คิดค่าจ้าง แต่นางก็ไม่ได้บอกเรื่องนี้กับใครจนเด็กซึ่งได้ชื่อว่า กุมภกุมารเติบโตขึ้นอายุได้ ๘ ขวบ นางจึงได้บอกความจริงว่าเด็กถูกพ่อแม่จริงลอยน้ำทิ้ง กุมภกุมารเสียใจมากที่เป็นคนพิการ หดท้อใจ แต่พราหมณ์ซึ่งเป็นพ่อเลี้ยง ได้ปลอบใจว่าทรัพย์สินเงินทองไม่ได้เกิดขึ้นมาจากแขนขา คนที่มีแขนขาครบขอทานก็มีมาก ทศกัณฐ์มีตั้ง ๒๐ มือก็ยังมีพระรามสองมือ ดังนั้นแล้วจึงได้สอนวิชาแพทย์ให้แก่กุมภกุมาร จนเก่งกล้าสามารถ ไปสอบได้ที่ ๑ ในเมืองหลวงได้รับตำแหน่งใหญ่โต พระเจ้าแผ่นดินพระราชทานคนใช้ให้สองคน และเปลสำหรับนั่ง เวลาไปไหนคนใช้สองคนนี้ก็ห้ามเปลให้กุมภกุมารไป คนทั่วไปจึงเรียกว่า หมอสีขา

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเรื่อง

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดผู้ชายกำลังนั่งอยู่บนเสลี่ยงโดยมีชายสี่คนกำลังหามอยู่

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหาของเรื่องและการสังเขปเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : การสังเขปเรื่อง คุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง
2. ทักษะ : รู้จักการให้อภัยต่อผู้อื่น
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้รู้จักการต่อสู้และหมั่นหาความรู้

2. เรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน (จี กิติชิตฺติอุ)

เนื้อหา : มีเพื่อนสนิทสองคนเป็นเพื่อนรักกัน คนหนึ่งเป็นลูกของพ่อค้าม้าและลา อีกคนหนึ่งเป็นลูกชานาเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาด้วยกัน พ่อค้าม้าอยากให้ลูกเป็นขุนนาง จึงไม่ให้เรียนต่อ ยอมเสียเงินทองเป็นจำนวนมากเพื่อให้ลูกได้เป็นขุนนาง และส่งตัวไปอยู่ปารีส ลูกพ่อค้าม้าเมื่อได้เป็นขุนนางก็หยิ่ง ถือตัว ไม่สนใจเพื่อนๆ ที่เคยรู้จักกันมาก่อน แม้แต่เพื่อนรักที่เป็นลูกชานาเรียนจดหมายมาหากก็ไม่ตอบกลับ เพราะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากทำให้พ่อค้าม้ามีฐานะยากจนลง จนสุดท้ายต้องติดคุกเพราะกัณฐ์นี้ยืมสินมามาก และบ้านช่องก็ถูกยึด ลูกชายที่เป็นขุนนางก็ต้องออกจากตำแหน่ง ทำให้ตกงาน ไปหาเพื่อนที่ไหนก็ไม่มีใครยอมคุยด้วย เพราะตอนเป็นขุนนางนั้นหยิ่งผยองมาก จนวันหนึ่งเพื่อนที่เป็นลูกชานาได้มาพบ จึงได้มาพูดคุยให้กำลังใจ และชวนไปทำงานด้วยเพราะตอนนี้เขาเป็นเจ้าของโรงงานหลอมเหล็ก และรับปากจะช่วยเหลือครอบครัวของเพื่อนด้วย เพราะเขาเห็นว่า มิตรภาพสำคัญที่สุดมากกว่าเงินทองทรัพย์สินใดๆ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขจากหนังสือ หลักภาษาเขมรระดับกลางและระดับสูง
(โรงเรียนโพธิ์พนมวิทยาสานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณอุบล)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดของผู้ชายกำลังให้กำลังใจเพื่อนและมีรถพ่วงกำลังบรรทุก
คนและสิ่งของ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องน้ำใจเพื่อนของฉัน การสังเขปเรื่อง ตัวละครในเรื่อง
ความขัดแย้งในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจความมีน้ำใจของเพื่อน รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน
2. ทักษะ : สามารถหาความขัดแย้งกันของตัวละครได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังมีความรักซึ่งกันและกัน

3. เรื่องใจหุลาน (ចិត្តចៅ)

เนื้อหา: สุขอายุ 15 ปี เป็นลูกของคนขับรถบรรทุกซึ่งต้องขับรถไปส่งของประจำ แม่พาน้อง
ไปหาหมออีก 3 วันถึงกลับ ทำให้สุขอยู่กับยายซึ่งแก่มาแล้ว สุขออกไปเที่ยวข้างนอกมีเรื่องกับคนอื่น
และหมดเงินไปกับการพนัน เมื่อกลับมาถึงบ้านถูกยายต่อว่าและสั่งสอนให้รู้สึกสำนึกผิด ในขณะนั้นมี
โจรสองคนปิดหน้าต่างเข้ามาปล้น เมื่อได้ของแล้วจะกลับผ้าที่ปิดหน้าต่างของโจรคนหนึ่งหลุดออกทำให้
ยายจำได้โจรจึงจะฆ่ายายปิดปากแต่สุขขวางไว้ สุขบาดเจ็บจากการถูกแทงข้างหลังแต่เขาก็ดีใจเพราะ
ช่วยยายเอาไว้ได้

ที่มาของเนื้อหา: ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือวรรณกรรม ระดับชั้นที่ 6 กระทรวงอบรม
ปี ค.ศ.1984 (โรงเรียนโพธิ์พนมวิทยาสานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณอุบล)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเด็กชายกับยายชรา

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหาของเรื่องจิตใจหุลาน ความขัดแย้งของตัวละคร คุณค่าที่
ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งกันของตัวละครและการเผชิญหน้ากันระหว่าง
ตัวละครได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้จักการให้อภัยและสามารถหาช่วงเวลาในเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การให้อภัยซึ่งกันและกัน

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนจดหมายขอโทษ (สื่อบุคคล/สื่อบุคคลเฉพาะ)

เนื้อหา : การเขียนจดหมายขอโทษ ศึกษาจดหมายขอโทษของเพื่อน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาระเบียบขั้นตอนการเขียนจดหมายขอโทษ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเขียนจดหมายขอโทษ
2. ทักษะ : สามารถเขียนจดหมายขอโทษได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติการเขียนจดหมายขอโทษ

บทเรียนที่ 4 เรื่องมิตรภาพ (ยถุภพ)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงมิตรภาพเป็นจุดเริ่มต้นของสันติภาพและการพัฒนา มิตรภาพเริ่มต้นจากความรัก ความซื่อตรงและการมีอัธยาศัยที่ดี ร่วมมือร่วมใจกันสามัคคี ทำให้เกิดมิตรภาพและความสงบสุขในสังคม ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการติดต่อสื่อสารและการสนทนาทางโทรศัพท์ ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดการพบปะพูดคุยกัน

ทักษะการฟัง เรื่องสมัน หนู เต่าและอีกา (สนันท์ กนกกร หนุณี กิ่งไม้)

เนื้อหา : สัตว์ทั้งสี่เป็นเพื่อนกัน อาศัยอยู่ด้วยกัน วันหนึ่งสมันถูกหมาพรวานไล่ล่าไปติดกับดัก สัตว์สามตัวที่เหลือแปลกใจเพราะสมันหายไป กาจึงได้บินไปดูเหมือนสมันติดกับดักจึงพาเพื่อนไปช่วย สมันรอดออกไปได้ แต่นายพรวานจับได้เต่าจึงใส่ที่เก็บไว้ สมันรู้เลยแกล้งโผล่ออกมา แกล้งวิ่งเขยยกๆ เหมือนขาหัก นายพรวานจึงทิ้งเต่าไว้ แล้ววิ่งไล่สมัน เต่าเลยเอาชีวิตรอดกลับมาได้ เรื่องนี้สอนว่า ทุกคนสามารถช่วยเหลือกันได้ตามแนวทางที่ตัวเองถนัด

ที่มาของเนื้อหา : แก๊ไขจากเนื้อหาจากบทกรอกรองมาเป็นร้อยแก้วจากหนังสือ ลิบเปิด 15 (เบ๊ หนุณี กิ่ง ๑๕) ของ สงทีหาพุงแดน (สนันท์ หนุณี กิ่งไม้)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดในป่า มีผู้ชายและสัตว์ต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : ฟังนิทานเรื่อง สมัน หนู เต่าและอีกา นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้จักกัลยาณมิตรที่ดี การคบเพื่อนและศึกษาช่วงเวลาในเรื่องได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ของเพื่อนและการปกป้องเพื่อน
2. ทักษะ : สามารถหาช่วงเวลาในเรื่องและคุณค่าของเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การช่วยเหลือซึ่งกันและกันการคบเพื่อน

ทักษะการพูด เรื่องการสนทนาทางโทรศัพท์ (การสนทนาตามฐธูรณัฏ)

เนื้อหา : โทรศัพท์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในปัจจุบัน การสนทนาทางโทรศัพท์และมารยาทในการสนทนามีความสำคัญมาก โดยได้ยกตัวอย่างการสนทนาทางโทรศัพท์ของสมโบริกกับดาเน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการสนทนาทางโทรศัพท์ การฝึกพูดทางโทรศัพท์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบขั้นตอนการพูดทางโทรศัพท์
2. ทักษะ : รู้จักการใช้คำพูดที่ถูกต้องในการพูดติดต่อสื่อสารกันอย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความกล้าหาญในการพูดทางโทรศัพท์

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน (ฉบับสุภะสุภะสุภะสุภะสุภะสุภะ)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนจดหมาย ส่วนประกอบของจดหมาย การใช้ภาษาในการเขียนจดหมายเพื่อถามสุขทุกข์เพื่อน โดยได้ยกตัวอย่างจดหมายของดาเนที่เขียนถึงเพื่อนที่ชื่อ มกรา

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดของจดหมาย

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนจดหมาย ส่วนประกอบของจดหมาย การใช้ภาษาในการเขียนจดหมายเพื่อถามสุขทุกข์เพื่อน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน
2. ทักษะ : ระเบียบในการเขียนจดหมายถามสุขทุกข์เพื่อน
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้รู้จักความมีน้ำใจซื่อตรงต่อเพื่อน

2. เรื่องโทรศัพท์ (ฐธูรณัฏ)

เนื้อหา : ปัจจุบันโทรศัพท์เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างมาก จำนวนคนที่ใช้โทรศัพท์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น กลุ่มผู้ผลิตโทรศัพท์ได้คาดการณ์ว่า ในปี ค.ศ.2009 -2010 และปีต่อไปในอนาคต จำนวนคนที่ใช้โทรศัพท์จะมีจำนวนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในประเทศแถบยุโรปและประเทศจีน ในประเทศกัมพูชาการค้าขายโทรศัพท์กำลังเป็นที่นิยมเป็นอย่างมากซึ่งปัจจุบันโทรศัพท์ยังสามารถที่จะถ่ายรูป ถ่ายวิดีโอ ฟังเพลง ดูวิดีโอ ดูโทรทัศน์และส่งเอกสารได้ หลังจากนั้นการใช้

โทรศัพท์จึงควรใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและครอบครัว เยาวชนในประเทศแถบยุโรปจำนวนกว่า 1 ล้านคนมีปัญหาเกี่ยวกับหู หลังจากที่ได้ใช้โทรศัพท์ในการฟังเพลงเป็นเวลานาน ซึ่งการฟังเพลงโดยใช้หูฟังโทรศัพท์เป็นเวลานานจะทำให้ปวดหัวได้ จึงควรใช้โทรศัพท์ด้วยความพอดีจะได้ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากนิตยสารกรุงโทรศัพท์เลข 52 ปี ค.ศ.2009

(จรรยาบรรณวิชาชีพครูระดับประถมศึกษาปีที่ ๒๐๐๘)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดคนกำลังพูดโทรศัพท์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะการใช้โทรศัพท์ติดต่อซึ่งกันและกันและประโยชน์ของการใช้โทรศัพท์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : การใช้โทรศัพท์ติดต่อซึ่งกันและกันและประโยชน์ของการใช้โทรศัพท์
2. ทักษะ : การสื่อสารทางโทรศัพท์
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

3. เรื่องกัลยาณมิตร (กณฺญาณมิตฺต)

เนื้อหา : ศึกษาเรื่องช้างกับมด (ฉวีนิพนธ์สุภะเชต)

มีช้างตัวหนึ่งกำลังกินน้ำอยู่ที่ริมบึง ขณะที่กำลังกินน้ำมันเห็นมดตัวหนึ่งลอยอยู่ในน้ำ ช้างกลัวว่าปลาจะมากินมดจึงเอากิ่งไม้ยื่นลงไปให้มดเกาะเดินขึ้นมาได้ มดขาซึ่งในบุญคุณของช้างมากต่อมามีพรานป่าคนหนึ่งเข้ามาล่าสัตว์ในป่าเห็นช้างยืนอยู่จึงเอาปืนจะมายิงช้าง เวลานั้นมดเห็นว่าช้างได้เคยช่วยชีวิตมันไว้ มันจึงรีบเข้าไปกัดพรานป่าคนนั้นจนทำให้ปืนตกจากมือ ช้างก็เลยวิ่งหนีไปได้ เพราะว่ามันได้ช่วยชีวิตช้างไว้

ที่มาของเนื้อหา : นิทานเรื่องช้างกับมด ตัดตอนมาจากเนื้อหาการฟังเรื่อง ช้างกับมด หนังสือภาษาเขมรสำหรับครู ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษา เผยแพร่เมื่อปี ค.ศ. 1997 (หลักสูตรสถาบันวิจัยฉวีนิพนธ์สุภะเชต เปรียญเอกสาขาสันสกฤตอักษรศาสตร์ ๘ บทสัทศาสตร์ฉบับพิเศษ ๑๙๙๗)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดช้างกับมดและภาพวาดกระต่ายกับเม่น

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของกัลยาณมิตรที่ดี การสังเกตเรื่อง ความคิดสำคัญในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของกัลยาณมิตรที่ดี
2. ทักษะ : สามารถหาช่วงเวลาในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนจดหมายถามข้อมูล (สंबุทฺรศูรต์ถึยถ)

เนื้อหา : การเขียนจดหมายสอบถามข้อมูล โดยมีตัวอย่างการเขียนจดหมายของนารีเขียนถึงบุณย สอบถามถึงเรื่องการศึกษาในกรุงพนมเปญ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนจดหมายเพื่อสอบถามข้อมูล วิธีการเขียนจดหมาย จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเขียนจดหมายสอบถามข้อมูลได้
2. ทักษะ : สามารถเขียนจดหมายสอบถามข้อมูลได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝึงการเขียนจดหมายสอบถามข้อมูล

บทเรียนที่ 5 การเคารพตัวเอง (การเคารพตัวเอง)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงการรู้จักตนเองและการเชื่อมั่นในตนเอง การทำให้ตนเองมีคุณค่าเป็นการเคารพตนเองอย่างหนึ่ง ก่อนที่จะให้คนอื่นเคารพเราให้คุณค่ากับเรา เราจะต้องรู้จักให้คุณค่าในตนเองก่อนแล้วถึงให้คนอื่นเคารพรัก คนทั่วไปเคารพรักเราเพราะว่าเรามีความรู้ มีกิริยาที่มีคุณค่าสมกับเป็นพลเมืองที่ดี มีประโยชน์สำหรับตัวเอง ครอบครัวและประเทศชาติ ในบทเรียนนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับผลงานของบรรพบุรุษเขมรเพื่อเป็นต้นทุนสำหรับการพัฒนาตัวเองให้เป็นพลเมืองที่มีค่า อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของประโยค การร่ายคำกาพย์และการแต่งคำกาพย์

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสืงทฺรทึถนถญ)

เนื้อหา : การร่ายคำกาพย์บทกาพย์ 8 ฉันทลักษณ์บทกาพย์ 8 โดยศึกษาจากเรื่อง นักเรียนชื่อสุชาติ (เบรฺสึยยยยยยย)

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการร่ายคำกาพย์ บทกาพย์ 8

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับในการร่ายคำกาพย์ กาพย์ 8
2. ทักษะ : รู้จักการร่ายคำกาพย์ กาพย์ 8 ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความกล้าแสดงออกในการร่ายคำกาพย์

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่อง ฉบับคำโบราณ (ฉบับเอกภุช - คำสอนโบราณ)

เนื้อหา : ฉบับคำโบราณ มีทั้งหมด 30 บท เนื้อหาสอนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตโดยสอนไม่ให้เห็นแก่ตัว อย่าเห็นผิดเป็นชอบ ให้ดำเนินชีวิตอยู่ในทางสายกลาง ทำการสิ่งใดให้รู้จักประมาณตนและคิดทำการสิ่งใดต้องมุ่งมั่นทำให้สำเร็จตามประสงค์

ที่มาของเนื้อหา: ตัดตอนมาจากหนังสือเรื่อง ประชุมฉบับ (เบญจฉบับ) เผยแพร่โดย JSRC ปี ค.ศ.1990

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเด็กผู้ชายกำลังอ่านหนังสือ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทร้อยกรอง ฉันทลักษณ์บทคำกาพย์และเนื้อหาของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับคำสั่งสอนโบราณ ฉันทลักษณ์อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้จักบทร้อยกรอง ฉันทลักษณ์ ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักเคารพกฎหมายบ้านเมือง

2. เรื่อง สิงโตหิน (เถาฐ)

เนื้อหา : กล่าวถึงสิงโตหินที่ตามปราสาทต่าง ๆ มีสภาพที่ชำรุดเป็นอย่างมาก รวมทั้งภาพสลักรูปนาคและครุฑ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือเรื่อง นิราศนครวัด (นิราศนครวัด) ผู้แต่งคือ ออกญาสุตตันตปรีชาอินทร์ (ยศเทพ สุคุตฺตบิณฑิต)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายรูปสิงโตหินในปราสาท

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องสิงโตหิน เป็นบทความที่ตัดตอนมาจากเรื่อง นิราศนครวัด ศึกษาฉันทลักษณ์ในบทกาพย์ 8 และเนื้อหาของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับกาพย์ 8 ได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : สามารถร่ายคำกาพย์ แต่งคำกาพย์ 8 ได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3. เรื่อง ฉบับผู้ชาย (ฉบับบุรุษ - คำสอนชาย)

เนื้อหา : เนื้อหามี 2 เรื่องคือ เรื่องคำสอนชายและเรื่องคำสอนหญิง เรื่องคำสอนชาย ประพันธ์ด้วยคำกาพย์บทพรหมคติ บทที่ 6 – 11 บทที่ 31 – 35 บทที่ 43 – 47 บทที่ 51 – 55 เรื่องคำสอนหญิง ประพันธ์ด้วยคำกาพย์บทกวีขงคลีลา บทที่ 9 – 43 สอนเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากฉบับผู้ชาย (ฉบับบุรุษ - คำสอนชาย) ของ บัณฑิตไม (บัณฑิต ไช) ส่วนเรื่องฉบับผู้หญิง (ฉบับสตรี - คำสอนหญิง) ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดของคนชรากำลังนั่งพูดคุยสั่งสอนเด็ก 2 คน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาฉันทลักษณ์คำกาพย์บทพรหมคติ บทกวีขงคลีลาและเนื้อหาของเรื่อง คุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับคำสอนผู้ชายได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : หาคำสัมผัสในบทประพันธ์และคุณค่าในการศึกษาเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การประพฤติปฏิบัติตน

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งคำกาพย์ (การโถงกัณหาญ)

เนื้อหา : ฉันทลักษณ์การแต่งคำกาพย์บทกาพย์ 8

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการแต่งคำกาพย์บทกาพย์ 8

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการแต่งคำกาพย์ได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : สามารถแต่งบทคำกาพย์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติการแต่งคำกาพย์ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

บทเรียนที่ 6 การเคารพกฎหมาย (การเคารพกฎ)

1. บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงเรื่องกฎหมายเป็นสิ่งที่ตั้งไว้เพื่อให้คนได้ปฏิบัติตาม กฎหมายกำหนดเป็น บทบัญญัติ การปฏิบัติที่คนทั่วไปต้องปฏิบัติตาม การเคารพกฎหมายต้องออกมาจากการเคารพตัวเอง

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนข้อความประกาศข่าวและข้อความประกาศ (สំเนาะเสธฎีกีบุรคาฬ
ຕັຕິຍາສິงเสธฎีกีຜູ້ສູ້ຝຣັ່ງ)

เนื้อหา : ฝึกการเขียนข่าวประเภทต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนข้อความประกาศข่าวและข้อความประกาศต่าง ๆ
จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนข้อความประกาศ ข้อความประชาสัมพันธ์ได้
2. ทักษะ : สามารถเขียนข้อความประกาศ ข้อความประชาสัมพันธ์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนข้อความประกาศ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ

บทเรียนที่ 7 ความรับผิดชอบ (การเจริญคุณธรรม)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงความรับผิดชอบเป็นพฤติกรรมที่น่ายกย่องสรรเสริญสำหรับมนุษย์ ความ
รับผิดชอบยังแสดงให้เห็นว่าความกล้าที่จะยอมรับความจริง การกล้าที่จะยอมรับเรื่องของตนเองทั้งที่
ทำดีและทำไม่ดีและรู้จักการแก้ไข การหาหนทางที่ดี ความรับผิดชอบยังแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจ
ความเอาใจใส่ ความรอบคอบมีประสิทธิภาพทุกกิจการงานที่ทำ ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษา
เกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ การแยกพียงค์ การเขียนเกี่ยวกับการโน้มน้าวใจ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายคนขับรถบรรทุก

ทักษะการฟัง เรื่องทาโดกับไฟไหม้ข้าว (ຜູ້ສູ້ຝຣັ່ງສິງເຮະໂຮງ)

เนื้อหา : ชายคนหนึ่งได้ช่วยคนในหมู่บ้านจากพายุที่จะพัดมาทำลายบ้านเมืองและผู้คน
เขาได้บอกให้ชาวบ้านรีบไปดับที่กำลังไหม้ข้าว เพื่อให้ชาวบ้านรีบออกจากบ้านมาช่วยกันดับไฟ
เมื่อชาวบ้านต่างมาช่วยกันดับไฟนาข้าว พายุก็โหมกระหน่ำพัดมาบ้านเรือนไปจนหมด ชาวบ้านทุกคน
จึงรอดตายจากพายุในครั้งนี้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากนิทานญี่ปุ่นเรื่อง ทาโดกับไฟไหม้ข้าว
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปี ค.ศ. 1999 (ผลิบธชกใเบรເງິນ ຜູ້ສູ້ຝຣັ່ງສິງ ຫາກິຣິຮູ້
໑໙໙໙)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดไฟกำลังไหม้ข้าว มีชาวบ้านกำลังช่วยกันนำน้ำมาดับไฟ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องทาโดกับไฟไหม้ข้าวและคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจคุณค่าในเรื่องได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้จักรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดโต้ตอบการพูดโน้มน้าวใจ (เฉลยทบเถียงการบตะบตะ)

เนื้อหา : ฝึกการพูดโต้ตอบกับเพื่อนและฝึกการพูดโน้มน้าวใจ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการพูดโต้ตอบและการพูดโน้มน้าวใจ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการพูดการพูดโต้ตอบ การพูดโน้มน้าวใจได้
2. ทักษะ : รู้จักการพูดโน้มน้าวใจและการพูดปฏิเสธได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้รู้จักการพิจารณาสิ่งต่างๆ

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องความรับผิดชอบของธนุชัย (การศูณฺขุสทุรุมบสฺมตฺสญฺย)

เนื้อหา : ธนุชัยใช้ปัญญาของตนเองในการแก้ไขปริศนาจากนักปราชญ์จีนโดยใช้เด็ก 4 คนวาดรูปเพื่อหลอกให้นักปราชญ์จีนหลงเชื่อในสิ่งที่เหนือธรรมชาติ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง ธนุชัย ของกระทรวงศึกษาปี ค.ศ.1983 (เมื่งตฺสญฺย คุรุณฺงหบฺรํ๑๕๘๓)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดธนุชัยกำลังพูดคุยกับชาวจีน และเด็ก ๆ 4 คน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาความขัดแย้งในเรื่องและช่วงเวลาในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับความรับผิดชอบของศรีธนชัย
2. ทักษะ : สามารถแก้ปัญหาและรู้จักช่วงเวลาในเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รู้จักความรับผิดชอบ

2. เรื่องสุมุหรีทำให้เสียสุขภาพ (ตํกตํวํรํสํฐํยฺย๑๕๑๓๓๓)

เนื้อหา : สุมุหรีทำให้เสียสุขภาพ อันตรายของการสุมุหรี โรคภัยที่เกิดขึ้นจากการสุมุหรี
วิธีการลด ละ เลิกบุหรี

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ การใช้ภาษา สำนวนในการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจสำนวนโวหารในการเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ
2. ทักษะ : สามารถหาความคิดสำคัญในการเขียนได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ให้เห็นผลเสียที่เกิดจากสิ่งที่เป็นอบายมุขต่าง ๆ

บทเรียนที่ 8 เรื่องความมั่นใจ (การเผชิญตัว)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงความเชื่อมั่นเกิดขึ้นจากภาพที่เกิดขึ้นในจิตใจ ความเชื่อมั่นในตนเองและความเอาใจใส่คนอื่น การมีความเชื่อมั่นในใจจะมีความมั่นใจและผลักดันให้มีความกล้าหาญ ความพยายามเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความมีคุณค่าและมีชัยชนะ และในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองและคนที่เราให้ความเชื่อใจ อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับบกริยาช่วย การแสดงตามบทละคร การเขียนย่อบทละคร

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดเด็กผู้ชายกำลังนั่งเรียนโดยมีภาพความคิดเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในอนาคต

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการแสดงตามบทละคร (สัปดาห์สุดท้ายหลักสูตร)

เนื้อหา : ศึกษาบทละครจากเรื่อง เตโชยอด (เตโชเขี้ยว) โดยมีขั้นตอนการเตรียมตัวแสดงและขั้นตอนแสดง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละคร ฉาก การจัดเตรียมการแสดงละคร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงในบทละครได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้จักการแสดงละครตามบทได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความสามารถในการแสดงละคร

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องเตโชยอต (เตโชยอต)

เนื้อหา : กล่าวถึงตอนที่เตโชยอตได้รับคำสั่งให้ไปทำศึกสงครามต่อสู้กับชาวสยาม

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนจากบทละครบาสักเรื่อง เตโชยอต ผู้แต่งคือ ที จีฮวด ปี ค.ศ. 1983

(ณัฐธาดา กะเม็ง เตโชยอต ภูทธิธรร ธี ธีภูต)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดตัวละครในเรื่องกำลังได้รับคำสั่งให้ไปทำภารกิจ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาภาษาที่ใช้และคุณค่าในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : ศึกษารูปแบบการแสดงละครบาสักและภาษาที่ใช้
2. ทักษะ : การใช้ภาษาเขมรและคุณค่าจากเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2. เรื่องการเดินทางไปไพลิน (การเผชิญเนกโรโซบิส)

เนื้อหา : เจ้าจิตร ชายหนุ่มเมืองกรุง มีการศึกษาดี พ่อเสียชีวิต ต้องการไปจากชีวิตที่ซ้ำซากจำเจเพื่อให้ลืมเรื่องพ่อ ทันตแพทย์คนหนึ่งซึ่งรู้จัก ได้เขียนจดหมายฝากไปให้ทำงานขุดพลอยกับหลวงรัตนสมบัติที่บ่อไพลิน ชายหนุ่มเดินทางไปจนถึงพระตะบองแล้วเดินทางต่อไปไพลิน เมื่อไปถึงบ้านหลวงรัตนสมบัติได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี แต่คุณนารีซึ่งเป็นลูกสาวของหลวงรัตนสมบัติได้ดูถูกว่า เจ้าจิตรร่างกายผอม ไม่น่าจะทำงานหนักได้ เจ้าจิตรจึงบอกว่า ไม่ใช่ว่าคนอ้วนจะมีเรี่ยวแรงมากกว่าคนผอม อยู่ที่ความตั้งใจทำงาน เจ้าจิตรได้ทำงานเป็นกรรมกรขุดพลอย ด้วยความขยัน ด้วยคิดถึงคำที่พ่อสอนไว้ว่าตนเป็นที่พึ่งของตน ทำให้ทุกคนชื่นชมและแปลกใจ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากเรื่อง กุหลาบไพลิน (กุหลาบโซบิส) ผู้แต่งคือ ฤกษ์ แฉม (ฤกษ์ ไซษ) ปี ค.ศ. 1960

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเจ้าจิตรนั่งอยู่ที่บ้านของนารีกำลังพูดคุยกับพ่อของนารี

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาคุณค่าที่รับจากเรื่อง ช่วงเวลาที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในความสามารถของตัวละครได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถหาข้อความเปรียบเทียบและช่วงเวลาในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความพยายามต่อสู้กับอุปสรรค

3. เรื่องความเชื่อมั่นในตนเอง (เจ้าเงาะกัณเฐียร)

เนื้อหา : คนเราต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะแม้คนจะมีความรู้มากแต่ไม่เชื่อมั่นในตนเองแล้ว ก็ไม่สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ วิธีการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองคือ ต้องช่วยเหลือตัวเอง ต้องเชื่อกายภาพตัวเองและอย่าคิดว่าเราจะทำไม่ได้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขมาจากหนังสือการพัฒนาตนเอง (เสฏฐิภะภักขิภูมฺมุนฺน) ผู้แต่งคือ จันท ฤทธิ (เนภาภคัษฺฐ ภูมฺมุนฺน) ปี ค.ศ. 2002

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดรูปผู้คนหลายเชื้อชาติศาสนากำลังยืนพูดคุยกัน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทความเรื่องความเชื่อมั่นในตนเองทางด้านความหมาย ลักษณะของคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประโยชน์ของการเป็นคนที่มีความเชื่อมั่น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : รู้จักความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ทักษะ : สามารถสรุปเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนย่อบทละครให้เป็นร้อยแก้ว (สัณเภาภส ฐะบหฺลฺลฺบจ ญะณาส ฅาหฺลฺลฺบจ ฅากุภย)

เนื้อหา : ฝึกการเขียนย่อบทละครเรื่อง เตโจยอต เป็นร้อยแก้ว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนย่อบทละครให้เป็นร้อยแก้ว

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. ความรู้ : เข้าใจการเขียนย่อบทละครให้เป็นร้อยแก้ว
2. ทักษะ : สามารถเขียนการเขียนย่อบทละครให้เป็นร้อยแก้วได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการเขียนย่อบทละครให้เป็นร้อยแก้ว

บทเรียนที่ 9 เรื่องความมีคุณค่า (เสธคฺคิไช้ฐูร)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวว่าความมีคุณค่าเป็นความจำเป็นของมนุษย์ที่แสดงออกมาเกี่ยวกับตัวเองเกี่ยวกับความดีที่ได้ประสบพบเจอมาโดยการทำงานที่สุจริต การเคารพสิทธิและการเคารพกฎหมาย ไม่เพียงแต่เท่านั้นความมีคุณค่ายังได้กำหนดคุณค่าในตัวบุคคลให้มีความพิเศษอีกด้วย ในบทเรียนนี้จะได้เรียนเกี่ยวกับการประกอบการทำงานที่สุจริต พฤติกรรมที่มีศีลธรรมและการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน และศึกษาเกี่ยวกับค่านามและประเภทของค่านาม การแต่งคำกาพย์และการร้อยคำกาพย์

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดพนักงานในบริษัทและภาพเกษตรกรกำลังรดน้ำ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทกวี ช่วงสมัยในการแต่ง ความหมายและคุณค่าที่ปรากฏ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับผู้แต่งและประเภทของเรื่องที่อ่านได้
2. ทักษะ : หาความหมาย การแก้ไขปัญหา สามารถหาคำสัมผัสคล้องในบทประพันธ์ได้และหาคำเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การศึกษามีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

2. เรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล (ฉลุขภตบตุลล)

เนื้อหา : เป็นบทกลอนสอนตนเอง ให้รู้จักใช้สติพิจารณาเรื่องราวที่ควรหรือไม่ควร มีความพยายามขยันหมั่นเพียร หาเลี้ยงชีวิตโดยซื่อสัตย์สุจริต และอยู่ในศีลในธรรม

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากเรื่อง ฉบับขุนเทียนหลวง (ฉบับจุฬาลงกรณ์ - คำสอนสำหรับตนเอง) ของพุทธศาสนบัณฑิต (พุทธศาสนธรรมาจารย์) ปี ค.ศ. 1995

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดผู้ชาย 3 คน กำลังมาตุการสร้างวัด

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทกวีเรื่องอัจฉริยภาพในบุคคล ความหมายและคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ลักษณะคำประพันธ์ ช่วงเวลาที่ปรากฏในเรื่องและบรรยากาศของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจบทกวีและคุณค่าในเรื่องได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถหาฉันทลักษณ์ในบทคำกวีและบรรยากาศในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้เป็นคนที่มีคุณค่าในตนเอง

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งคำบทกวี 8 บทกวี 9 (โถงกัณณกฤต ๓ กฤต)

เนื้อหา : ศึกษาฉันทลักษณ์ ฝึกแต่งบทคำกวี 8 บทกวี 9

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการแต่งบทคำกวี 8 บทกวี 9 ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบในการร่ายคำกวีบทกวี 8 และกวี 9
2. ทักษะ : สามารถแต่งคำกวีบทกวี 8 และกวี 9 ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความสามารถในการแต่งคำกวีและร่ายคำกวี

บทเรียนที่ 10 เรื่องอัจฉริยภาพ (ฉลุขภท)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงมนุษย์ทุกคนต่างก็มีความปรารถนาที่จะมีชื่อเสียงเกียรติยศมีหน้าตาในสังคม เกียรติยศและชื่อเสียงอาจเกิดขึ้นได้หรือไม่ได้อยู่ที่การมีความคิดและความสามารถและการคบหาผู้คน การต่อสู้ ความอดทนพยายามประพฤติตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการเริ่มต้นเรื่อง การดำเนินเรื่อง คุณค่าในเรื่อง การแต่งเรื่องสั้น

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายภาพได้รับชัยชนะจากการแข่งขันชกมวย

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาในทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการสังเขปเรื่อง (สเบือบเบือ)

เนื้อหา : ศึกษาการพูดสังเขปเรื่อง ซึ่งประกอบด้วยการเตรียมตัวก่อนการพูด ขณะกำลังพูดและหลังจากการพูด โดยนำเรื่องที่ได้เรียนมาแล้วในทักษะต่าง ๆ มาฝึกพูดสังเขปเรื่อง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาขั้นตอนการสังเขปเรื่อง การพูดสังเขปเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจขั้นตอนการสังเขปเรื่องได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความตั้งใจในการสังเขปเรื่อง

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องเจ้าบอดกับเจ้าใบ้ (ภยฐักภยฐ)

เนื้อหา : เจ้าบอดกับเจ้าใบ้ทั้งสองคนเป็นเพื่อนรักกัน คนจีนซึ่งเป็นเจ้านายใช้งานเจ้าบอดกับเจ้าใบ้อย่างหนักทั้งสองคนจึงคิดที่จะหนี ไม่ว่าจะไปทางน้ำหรือทางบกแต่หนืออย่างไรก็หนีไม่พ้นวันหนึ่งทั้งสองคนคิดที่จะหนีโดยให้เจ้าใบ้ค้อเจ้าบอดหนีไปจนถึงเมืองหนึ่งที่มีเสือดุร้าย ทั้งสองคนสามารถใช้ความซื่อและปัญญาของตนในการเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากหนังสือประชุมเรื่องนิทานเขมร ภาค 2

(เบือเบือเบือเบือเบือ ๒)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเจ้าใบ้กำลังเดินโดยซื่อเจ้าบอดไป

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องเจ้าบอกรับเจ้าไข้ การดำเนินเรื่อง วิธีการแต่ง (การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตอบจบของเรื่อง) คุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินเรื่องของเจ้าไข้และเจ้าบอดที่ได้มาพบกับเหตุการณ์ต่างๆ และความสำเร็จของทั้งสองคนอย่างชัดเจน

2. ทักษะ : การเริ่มต้นเรื่องและตอนจบของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : เห็นคุณค่าของการศึกษาเล่าเรียน

2. เรื่องภูเขาชาย ภูเขาหญิง (ภูบุรุส ภูบุรี)

เนื้อหา : มีพระราชินีพระองค์หนึ่งพระนามว่า ศรีอยุธยา ครองเมืองเขมร แต่พระนางไม่มีสามี เลยต้องไปขอผู้ชายรูปงามมาเป็นสามี ทำให้ผู้หญิงที่อยู่ในเมืองนั้นต้องทำตามคือฝ่ายผู้หญิงต้องเป็นฝ่ายไปขอผู้ชาย และกลายเป็นธรรมเนียมสืบต่อมา ฝ่ายพวกผู้หญิงเห็นว่าเสียเปรียบเพราะผู้ชายเลือกเอาแต่ผู้หญิงสวยๆ จึงคิดการประลองสร้างภูเขาแข่งกันระหว่างชายหญิง ถ้าใครแพ้ต้องเป็นฝ่ายไปขออีกฝ่ายหนึ่ง ผู้หญิงใช้ปัญญาเอาโคมขึ้นไปส่องทำให้พวกผู้ชายคิดว่าเข้าแล้วจึงพากันพักผ่อน ฝ่ายหญิงทำต่อจนเข้าจึงได้ชัยชนะ ทำให้แต่นั้นฝ่ายผู้ชายต้องไปขอฝ่ายหญิงเช่นเดิม

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเรื่อง

ภาพประกอบการอ่าน : มีภาพวาดประกอบเนื้อเรื่องจนจบเรื่อง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องภูเขาชาย ภูเขาหญิง ทางด้านเนื้อเรื่อง ช่วงเวลาและที่คุณค่าปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อเรื่องและการเปลี่ยนแปลงประเพณีได้อย่างชัดเจน

2. ทักษะ : สามารถหาช่วงเวลาในเรื่อง ความขัดแย้งของตัวละครในเรื่องได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความมีคุณค่าของผู้หญิง

3. เรื่องสร้อยคอที่หายไป (ไซรุกเณลดาตเต)

เนื้อหา : มีเศรษฐีคนหนึ่งทำสร้อยคอหล่นหาย จึงติดประกาศให้รางวัลกับคนที่สามารถเก็บสร้อยได้ ต่อมาชายคนหนึ่งเก็บสร้อยได้แต่เศรษฐีไม่ยอมให้รางวัลจึงได้บอกไปว่า สร้อยที่หายไปมีจำนวน 2 เส้น สร้อยที่ชายคนนี้เก็บได้ไม่ใช่ ศาลเลยให้เก็บสร้อยไว้ก่อนเป็นเวลา 1 ปี ถ้าไม่มีใครมารับเป็นเจ้าของก็ให้คืนแก่คนที่เก็บได้ สุดท้ายเศรษฐีก็ไม่ได้สร้อยของตนคืนเพราะคำโกหกของตน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือนิทานของกระทรวงศึกษา (เมื่งนธิสาร
กุญแจหม้อ) ปี ค.ศ.1994

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดในศาลกำลังตัดสินคดีเกี่ยวกับสร้อยคอ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องสร้อยคอที่หายไป การดำเนินเรื่อง ช่วงเวลาที่เกิดขึ้น
ในเรื่อง ความขัดแย้งกัน และคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจการดำเนินเรื่องและการตัดสินคดีความของศาล
2. ทักษะ : ความคิดพิจารณาไตร่ตรองเหตุผลของคดีความ
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้รักในความยุติธรรม

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนเรื่องจากรูปภาพ (เมื่งนธิสาร)

เนื้อหา : ฝึกการแต่งเรื่องจากข้อกำหนดต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนเรื่องจากรูปภาพ การเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเรื่องที่แต่ง
2. ทักษะ : เข้าใจเหตุการณ์ในเรื่อง การดำเนินเรื่อง ช่วงเวลาและใช้ภาษาเขมรได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนภาษาเขมรให้ถูกต้อง

2.2.3 แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาคเรียนที่ ๑)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาคเรียนที่ ๑) มีบทเรียนทั้งสิ้น 10 บท ดังนี้

- บทเรียนที่ 1 เรื่องคุณค่าความงาม (តម្លៃសោភ័ណ)
- บทเรียนที่ 2 เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (មោទនភាពជាតិខ្មែរ)
- บทเรียนที่ 3 เรื่องการยอมรับความจริง (ការទទួលស្គាល់ការពិត)
- บทเรียนที่ 4 เรื่องสามัคคีภาพ (សាមគ្គីភាព)
- บทเรียนที่ 5 เรื่องการกำหนดเป้าหมาย (ការកំណត់គោលដៅ)
- บทเรียนที่ 6 เรื่องการรู้จักรับผิดชอบ (ស្មារតីទទួលខុសត្រូវ)
- บทเรียนที่ 7 เรื่องความน่าเชื่อถือ (ការជឿជាក់)
- บทเรียนที่ 8 เรื่องความพยายาม (សេចក្តីព្យាយាម)
- บทเรียนที่ 9 เรื่องการประสบความสำเร็จในชีวิต (ជោគជ័យនៃជីវិត)
- บทเรียนที่ 10 เรื่องพลเมืองที่ดี (ពលរដ្ឋល្អ)

บทเรียนที่ 1 เรื่อง คุณค่าความงาม (តម្លៃសោភ័ណ)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงคนทั่วไปมักจะรู้จักสิ่งที่มีคุณค่าสูงส่งมีประโยชน์มีความงาม คุณค่าความงามเริ่มต้นจากการทำให้ตัวเองเป็นคนที่มีคุณค่าสำหรับครอบครัวและสังคมที่เราอาศัยอยู่ คุณค่าที่สูงคือคุณค่าของศีลธรรมและสังคมชาติ นักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าความงามในชีวิตของบุคคลจำนวนหนึ่งจากชีวประวัติ อีกทั้งยังศึกษาเกี่ยวกับการรู้จักคำบาลีสันสกฤต การใช้เครื่องหมายโรบาท คำนาม และการพูดประวัติตนเองและการเขียนประวัติของตนเอง

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดเด็กกำลังอ่านหนังสือกันบริเวณปราสาท

ทักษะการฟัง เรื่องพระนางอินทรเทวี (ព្រះនាងឥន្ទ្រទេវី)

เนื้อหา : พระนางทรงเป็นสตรีที่มีความรอบรู้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นในด้านหลักปรัชญา ศาสนาและภาษาสันสกฤต พระนางทรงแนะนำให้พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงยอมรับนับถือในพระพุทธศาสนาพร้อมกับส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง พระนางทรงเป็นแบบอย่างของสตรีที่มีความรู้ยิ่งกว่านักปราชญ์ ทรงมีจิตใจที่เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้าและยึดหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงโปรดแต่งตั้งให้พระนางเป็นพระอาจารย์ในวัดทางพระพุทธศาสนาเพื่อสอนสตรีชาวกำพูชาให้มีความรู้ พระนางจึงเป็นแบบอย่างของสตรีชาวกำพูชาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือภาษาเขมร ชั้นที่ 9 ของกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.2006 (សៀវភៅភាសាខ្មែរថ្នាក់ទី៩ របស់ក្រសួងអប់រំបោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៦)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดผู้ชายกำลังแกะสลักและภาพถ่ายรูปสลักนางปรัชญาปรมิตา

สาระสำคัญของเรื่อง : ฟังเรื่องพระราชประวัติของพระนางอินทรเทวี แล้วสามารถสังเขปเรื่องได้ ศึกษาคำบาลี-สันสกฤตคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับพระราชประวัติของพระนางอินทรเทวี ได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : ทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยสามารถหาคำบาลี-สันสกฤต คุณค่าของการศึกษาและสังเขปเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังความมีคุณค่าของผู้หญิงและสิทธิของผู้หญิง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดประวัติส่วนตัว (ដើម្បីប្រវត្តិផ្ទាល់ខ្លួន)

เนื้อหา : ฝึกการพูดแนะนำตนเองและพูดประวัติส่วนตัว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาระเบียบวิธีการพูดประวัติส่วนตัว

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบวิธีการพูดประวัติส่วนตัว
2. ทักษะ : สามารถพูดประวัติส่วนตัวได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องชีวประวัติพระภริมย์ภาษาอู (ដើម្បីប្រវត្តិអ្នកព្រះភិរម្យភាសាអូ)

เนื้อหา : พระภริมย์ภาษาอู หรือกรมงุย เป็นกวีที่ได้สร้างสรรค์ผลงานร้อยกรองเป็นบทเพลงพื้นบ้าน สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและเป็นแนวทางปฏิบัติตนให้อยู่ในครรลองธรรมที่ดี พระภริมย์ภาษาอู เป็นผู้มีพรสวรรค์ทางด้านกาพย์กลอน มีความฉลาดหลักแหลมและมีเสียงอันไพเราะ ท่านจึงเป็นกวีพื้นบ้านของกัมพูชาที่มีความคิดก้าวหน้าซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชนชาวกัมพูชา เป็นกวีที่หวงแหนประเทศชาติและวัฒนธรรมของชาติ ท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นปราชญ์ชาวบ้านของกัมพูชา

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสืออักษรศาสตร์เขมร ศตวรรษที่ 20 (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរសតវត្សរ៍ទី ២០) ของ คิง ฮุกดี (ឃីង ហុកឌី)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายอนุสาวรีย์พระภริมย์ภาษาอุหรือกรม ฤษ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาชีวประวัติผลงานของพระภริมย์ภาษาอุหรือกรม ฤษ การสังเขปเรื่องและศึกษาคำพหุพยางค์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความเข้าใจชีวประวัติและผลงานของพระภริมย์ภาษาอุหรือกรม ฤษ
2. ทักษะ : ตอบคำถามเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานของพระภริมย์ภาษาอุหรือกรม ฤษ
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังแบบอย่างที่ดีและความภาคภูมิใจของชาติ

2. เรื่อง พุทธประวัติสังเขป (ฤๅบรมฤๅธิๅสๅนุๅบ)

เนื้อหา : พุทธประวัติของพระพุทธเจ้าตั้งแต่ประสูติ ตรัสรู้และปรินิพพาน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือปริศนาพุทธประวัติ (บรมฤๅธิๅสๅนุๅบ)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดพระพุทธเจ้ากำลังตรัสรู้

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาพุทธประวัติและการสังเขปเรื่อง คำบาลี-สันสกฤตและความคิด

สำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับพุทธประวัติโดยสังเขป
2. ทักษะ : ทักษะการคิดวิเคราะห์สามารถสังเขปเรื่องและความคิดสำคัญได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการนับถือศาสนาพุทธ

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนประวัติส่วนตัว (เมื่ๅบรมฤๅธิๅสๅนุๅบ)

เนื้อหา : ฝึกการเขียนประวัติส่วนตัว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาระเบียบการเขียนประวัติส่วนตัวโดยสังเขป

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบการเขียนประวัติส่วนตัวอย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถเขียนประวัติส่วนตัวได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนภาษาเขมรที่ถูกต้อง

บทเรียนที่ 2 เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เขๅธๅรๅภๅตๅชาติๅธๅร)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวว่า บรรพบุรุษเขมรได้ร่วมสร้างแผ่นดินของเราให้มีความยิ่งใหญ่ สมบัติทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงเช่น ปราสาทต่างๆ น้อยใหญ่ สมบัติธรรมชาติที่สวยงามพร้อมทั้งเอกลักษณ์ของชาติที่มากมาย เราเป็นลูกหลานเขมรมีความภาคภูมิใจในชาติของเรา เรามุ่งมั่นที่จะรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้ยังคงอยู่เพื่อชาติบ้านเมืองที่รักยิ่งของเรา ในบทเรียนนี้นักเรียนจะได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับความภาคภูมิใจของชาติและศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าของเรื่อง คำประพันธ์ ความเปรียบ สุภาษิต นามมีรูป นามไม่มีรูปและการเขียนบทคำกาพย์

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายการกล่าวเปิดงานของประธานในพิธี

ทักษะการฟัง เรื่องเพลงพื้นบ้าน (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ)

เนื้อหา : บทเพลงที่เป็นที่นิยมเป็นบทเพลงที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล เป็นบทเพลงที่มีจิตวิญญาณความเป็นชาติบ้านเมือง ความพยายาม การต่อสู้ ความยินดีและความปรารถนาของประชาชน บทเพลงที่มีเป็นที่นิยมมีหลายประเภท โดยในแบบเรียนนี้ได้นำบทเพลงพายเรือ (ច ទ អុំទូក) มาให้ศึกษา

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือ เพลงพื้นบ้าน (ចម្រៀងប្រជាប្រិយ)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพชายหญิงกำลังพายเรืออยู่ในสระบัว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทเพลงที่เป็นที่นิยมของเขมรทางด้านที่มา ความหมาย ประเภทของบทเพลง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อร้องเพลงในบทเพลงที่เป็นที่นิยมของเขมรอย่างชัดเจน
2. ทักษะ : รู้ความหมายและคุณค่าในการศึกษาบทเพลง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : งามความภาคภูมิใจในชาติและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทักษะการพูด เรื่องการแปลความหมายของสุภาษิต (បកស្រាយអត្ថន័យសុភាសិត)

เนื้อหา : คำสุภาษิตและฝึกพูดคำสุภาษิต

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาคำสุภาษิต ความหมายของคำสุภาษิต การเปรียบเทียบและสำนวนภาษา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจความหมายของสุภาษิตและการเปรียบเทียบในคำสุภาษิต
2. ทักษะ : สามารถพูดความหมายของคำสุภาษิตต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เชษฐภคชาติไธวั)

เนื้อหา : การได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของปราสาทพระวิหาร

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายปราสาทพระวิหาร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องเกี่ยวกับปราสาทพระวิหาร การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของปราสาทพระวิหารและปราสาทอื่นๆ ความภาคภูมิใจของชาวกัมพูชา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของปราสาทพระวิหาร
2. ทักษะ : ทักษะการคิด วิเคราะห์ ศึกษาสมบัติของชาติที่เป็นความภาคภูมิใจ คุณค่าของปราสาทพระวิหารและปราสาทต่างๆ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้ช่วยกันรักษาสมบัติของชาติและมีความภาคภูมิใจในชาติของตน

2. เรื่องความเจริญก้าวหน้าของชาติ (ขลุ่ยภคชาติไธวั)

เนื้อหา : แผ่นดินเขมรที่ลูกหลานควรหวงแหนปกป้องไม่ให้ชาติอื่นมาทำลาย บรรพบุรุษเขมรต่างพยายามที่ปกป้องบ้านเมืองจากพวกชาวสยามที่ต้องการมายึดครองประเทศแต่เขมรก็สามารถปกป้องให้รอดพ้นมาได้ ลูกหลานควรมีความภาคภูมิใจและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้น

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากหนังสือ พงศาวดารคำกาพย์เขมร (ตัญญูสารกัมภฏไธวั) ของ สุเอื้อ (เณก สุ่มเม)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายปราสาทนครวัดและมีภาพสลัก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทกวีเรื่องความเจริญก้าวหน้าของชาติ ศึกษาความหมายของบทกวี ศึกษาฉันทลักษณ์ คำสัมผัส การเล่นคำและการเล่นเสียงของคำ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความเข้าใจบทประพันธ์ประเภทคำกาพย์ ฉันทลักษณ์
2. ทักษะ : ตอบคำถามเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ ความหมายและคุณค่าในการศึกษาได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความเจริญก้าวหน้าของชาติ

3. เรื่องกัมพูชาบ้านเกิดอันเป็นที่รัก (กัมพูชาภาษาทมิฬเจ้าศรีเสนา)

เนื้อหา : กัมพูชาเป็นประเทศกำเนิดของเรา คือเป็นแผ่นดินที่บรรพบุรุษของเราพยายามปกป้องรักษาไว้ให้ลูกหลาน กัมพูชาเป็นประเทศที่มีทะเลสาบขนาดใหญ่เป็นธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ วัฒนาอารามเป็นศูนย์รวมพุทธศาสนิกชนเขมรแต่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งในประเทศ เราเป็นลูกหลานเขมรควรปกป้องและรักษาบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายพระสงฆ์ ภาพธรรมชาติ ภาพการจับปลา และภาพชายหาดทะเล

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องกัมพูชาบ้านเกิดที่เป็นที่รัก สังเขปเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง และคุณค่าของเรื่องทีอ่าน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศกัมพูชา สังเขปเรื่องได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถเข้าใจความหมายของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความรักชาติบ้านเมือง

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งคำกาพย์ (มหัศจรรย์กัมพูชา)

เนื้อหา : ฝึกการแต่งคำกาพย์ 7

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการแต่งคำกาพย์ต่างๆ เช่น บทกาพย์กนกคดี บทพิณล บทกาพย์ภูซางคลีลา บทกาพย์ 7 ในบทเรียนนี้จะเรียนการแต่งบทกาพย์ 7

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบในการแต่งบทคำกาพย์ 7 ได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถแต่งบทคำกาพย์ 7 ได้อย่างถูกต้องตรงตามฉันทลักษณ์
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การแต่งคำกาพย์

บทเรียนที่ 3 เรื่องการยอมรับความจริง (การเจริญญาณการปฏิบัติ)

บทนำเรื่อง

การยอมรับความจริงคือการยอมรับทั้งหมดที่เกิดจากความจริง เราต้องกล้าที่จะยอมรับที่เกิดขึ้นจากอดีตหรือปัจจุบันแม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่ไม่ดีการกล้าที่จะยอมรับความจริงแบบนี้จะ

ทำให้สังคมมีความเจริญและมนุษย์จะอาศัยอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข การยอมรับความจริงเป็นคุณธรรมอย่างหนึ่งที่ดี ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับสาระสำคัญในเรื่อง คำนาม และเครื่องหมายวงเล็บ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพต้นตาลและกระบอกใส่น้ำตาลสด

ทักษะการฟัง เรื่องธณูชัยใช้เล่ห์กลกับนักปราชญ์จีน (ตลกรถไฟเหาะเหาะ) (ตลกรถไฟเหาะเหาะ)

เนื้อหา : ธณูชัยใช้กลอุบายของตนในการเอาชนะนักปราชญ์ชาวจีน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นที่ 8 ของกระทรวงศึกษา

เผยแพร่ปี ค.ศ.2010 (แปล) ภาสกรวิไลกุลวิไล รมว.กระทรวงมหาดไทย (พฤษภาคม ๒๐๑๐)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดศรีธณูชัยกำลังทลายปริศนาให้กับคนจีนและเด็ก 3 คน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องศรีธณูชัยใช้เล่ห์กลกับนักปราชญ์จีนทางด้านเนื้อเรื่อง
ช่วงเวลาในเรื่อง คำราชาศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับตัวละครและการดำเนินเรื่องศรีธณูชัยใช้เล่ห์กลกับนักปราชญ์จีน
2. ทักษะ : สามารถหาช่วงเวลาในเรื่อง ปัญหาในเรื่องและการคลี่คลายของปัญหา
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา

ทักษะการพูด เรื่องการใช้คำราชาศัพท์ (การเบียดเบียน)

เนื้อหา : ฝึกการใช้คำราชาศัพท์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาคำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ คำศัพท์สำหรับพระสงฆ์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับคำราชาศัพท์
2. ทักษะ : การใช้คำราชาศัพท์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความสุจริตตั้งมั่นในความดี

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องภูเขาสุพรรณกาลิ (ภูเขาสุพรรณกาลิ)

เนื้อหา : ภูเขาสุพรรณกาลิว่าเป็นภูเขาศักดิ์สิทธิ์ อยู่ที่เมืองพระประสบ จังหวัดกระเจาภูเขาแห่งนี้มีตำนานเล่าว่า โบราณกาลมีพระเซตวันหนึ่งชื่อ “สุพรรณกาลิ” มีลำตัวใหญ่ มีฤทธิ์อำนาจเก่งกล้ามากไม่มีพระเซตวันไหนจะประลองได้อาศัยอยู่ในแม่น้ำสาละ ปัจจุบันคือหมู่บ้านอันล่องสาละ อำเภอสทิงตรง จังหวัดกำแพงจาม ทางตอนใต้ของภูเขาสุพรรณกาลิเป็นระยะทางประมาณ 20

มาช่วยกันตั้งต้นตะเคียนขึ้นฝั่ง ยายเพ็ญเอาต้นไม้ขึ้นไปซัดถูและล้างเอาโคลนออกมาจนสะอาด นางเห็นว่าต้นไม้มีโพรงและในโพรงนั้นมีพระพุทธรูปอยู่ 4 องค์เป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์องค์เล็กๆ ก็มีเทวรูปทำด้วยหินอีกองค์หนึ่ง เทวรูปนั้นทรงยืนพระหัตถ์ข้างหนึ่งถือตะบองอีกข้างหนึ่งถือสังข์พระเกศามุ่นมวย ยายเพ็ญกับเพื่อนบ้านดีใจมากเพราะเก็บของที่เคารพนับถือได้ จึงพากันแห่พระพุทธรูปและเทวรูปไปบ้านยายเพ็ญ ยายเพ็ญจัดการซ่อมกระหม่อมเล็กๆ หลังหนึ่งเป็นที่ประดิษฐานชั่วคราวก่อน วันต่อมายายเพ็ญบอกให้เพื่อนบ้านมาช่วยถมดินบริเวณภูเขาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของบ้านให้สูงขึ้นมีสภาพเป็นภูเขาใหญ่ จากนั้นได้เลื่อยต้นตะเคียนทำเป็นเสาวิหารซึ่งเขาปรารถนาจะสร้างบนภูเขานั้น ในปี ค.ศ.1372 ยายเพ็ญและชาวบ้านจำนวนมากพร้อมใจกันสร้างวิหารหลังหนึ่งมุงหญ้าคาบนภูเขานั้นแล้วพากันแห่อัญเชิญพระพุทธรูปทั้ง 4 องค์ไปประดิษฐานในวิหาร ส่วนเทวรูปอีกองค์หนึ่งแห่อัญเชิญไปประดิษฐานไว้บนแท่นที่อยู่เชิงเขาด้านตะวันออก ด้วยเหตุที่พวกเขาเข้าใจกันว่าเทวรูปนั้นลอยมาจากประเทศลาวมีลักษณะเป็นแบบลาว เขาจึงพากันตั้งชื่อว่า “เนียะตาพระเจ้า” ซึ่งนั้นยังคงเรียกมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อสร้างวิหารเสร็จแล้ว เขาได้นิมนต์พระสงฆ์มาอยู่ที่เชิงเขาทางด้านตะวันตกจึงเกิดเป็นชื่อวัดว่า “วัดพนมโดนเปญ ปัจจุบันเรียกสั้นๆ ว่า วัดพนม และบริเวณนั้นเขาเรียกกันว่า พนมเปญ มาจนทุกวันนี้ ตามความเชื่อของคนในหมู่บ้าน พระพุทธรูปทั้ง 4 องค์และ เนียะตาพระเจ้า ได้สำแดงอิทธิฤทธิ์เก่งกล้าสามารถมาก ใครบนอะไรก็จะสำเร็จดังปรารถนา

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระบรมราชา (พญาชาติ) ทรงครองราชย์สมบัติที่พระราชวังมหานคร (นครพนม) ได้ 16 ปี ทรงมีพระดำริว่าจะประทับที่พระมหานครต่อไปอีกไม่ได้แล้วจึงทรงพระราชบัญชาให้ก่อสร้างพระราชวังใหม่ที่เนินบาซันในเขตเสรียสังทร ซึ่งทุกวันนี้เรียกว่า อำเภอเสรียสังทร จังหวัดกำแพงจาม ต่อมา พระบาทสมเด็จพระบรมราชา (พญาชาติ) เสด็จจากพระนครพร้อมด้วยอำมาตย์และขุนนางข้าราชการโดยเรือพระที่นั่งเสด็จมาถึงเนินบาซัน พระองค์ประทับด้วยความสำราญอยู่ที่พระราชวังบาซันได้ปีเศษเท่านั้น เนื่องจากบริเวณนั้นน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี จึงทรงให้ออกญาโหราธิบดีไปดูบริเวณใกล้ๆ ภูเขาพนมโดนเปญ และได้เห็นว่า บริเวณทิศอาคเนย์ของภูเขาพนมโดนเปญมีชัยภูมิดี จึงทรงมีพระราชบัญชาให้สร้างพระราชวังที่ตรงนั้น หลังจากสร้างเสร็จแล้วในปี ค.ศ.1434 ทรงประทานนามใหม่ว่า “ตวนเลเจรียเบียม” ตั้งแต่นั้นมาได้ทรงพระราชทานนามใหม่ว่า “จตุมุขบูรพา” พระองค์ทรงมีพระราชบัญชาให้ออกญาเดโช ศรี เจ้าเมืองสำโรงเป็นผู้ควบคุมดูแลการขุดดินถมบริเวณที่ตั้งพระราชธานีใหม่ พร้อมทั้งให้ถมบริเวณภูเขาพนมโดนเปญให้สูงขึ้นไปอีกหลุมลึกซึ่งเกิดจากการขุดดินนั้นชื่อว่า บึงเดโช ปัจจุบันคือบริเวณตลาดใหม่ มาถึง ค.ศ.1865 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรฯ ได้ย้ายพระราชวังจากกรุงอดุมมิชัยมาที่กรุงจตุมุข ต่อมาได้กลายเป็นราชธานีพนมเปญจนถึงทุกวันนี้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 5 (แปล) ภาณุเบญจ
เบญจเบญจภาคี ๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายวัดพนม

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องกำเนิดราชธานีพนมเปญทางด้านเนื้อเรื่อง ตัวละคร
ช่วงเวลาในเรื่อง การเริ่มต้นเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตอนจบของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประวัติกำเนิดราชธานีพนมเปญได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : ศึกษาค้นคว้า เนื้อเรื่อง ตอนจบของเรื่อง เนื้อหาสำคัญของเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความภาคภูมิใจของชาติและรักชาติบ้านเมือง

ทักษะการเขียน เรื่องการใช้คำราชาศัพท์ (การเบี่ยงเบน)

เนื้อหา : การใช้คำราชาศัพท์ โดยศึกษาจากจดหมาย

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนโดยใช้คำราชาศัพท์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบในการใช้คำราชาศัพท์
2. ทักษะ : สามารถเขียนคำราชาศัพท์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนและการใช้คำราชาศัพท์

บทเรียนที่ 4 เรื่องความสามัคคี (สายสัมพันธ์)

บทนำเรื่อง

ความสามัคคีเป็นการรวมพลังกันหรือความพร้อมเพรียงกันในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง
ให้ประสบผลสำเร็จโดยไม่แบ่งชนชั้นวรรณะ ฐานะหน้าที่ ชาติพันธุ์ สีผิวหรือเพศ สามัคคีอาจเกิดขึ้น
ได้ด้วยความรัก ความเชื่อมั่น สัมครสมานและการอนุเคราะห์ช่วยเหลือกันและกัน สามัคคีเป็นปัจจัย
สำคัญที่จะนำเราไปสู่ชัยชนะทุกอย่าง แผ่นดิน ชาติ ศาสนา ภาษา อักษร วัฒนธรรมประเพณี
ขนบธรรมเนียมให้คงอยู่ในสังคมและเจริญรุ่งเรืองได้ด้วยความสามัคคี

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดของมดที่กำลังช่วยกันหาอาหาร

ทักษะการฟัง เรื่องความขัดแย้งกัน (งูสวัด)

เนื้อหา : ความขัดแย้งมีได้ทั้งในสังคมของสัตว์เดรัจฉานและในสังคมมนุษย์ ความขัดแย้ง
ของสัตว์เดรัจฉานไม่ได้ก่อให้เกิดมหันตภัยอันตรายขนาดใหญ่ได้แต่อย่างใด เพราะเป็นแค่ความขัดแย้ง

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดผู้ชายรูปร่างภูมิฐานกำลังพูดคุยกับผู้หญิงคนหนึ่ง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทความเกี่ยวกับภาษาโน้มน้าวใจ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะภาษาการพูดโน้มน้าวใจ
2. ทักษะ : สามารถบอกภาษาที่ใช้ในการพูดโน้มน้าวใจได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การพูดโดยใช้ภาษา สำนวนที่โน้มน้าวใจ

2. เรื่องสามัคคีธรรม (สาขาศิลปะ)

เนื้อหา : ความสามัคคีเป็นความพร้อมเพรียงกันที่จะนำพาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือปัญหาความสามัคคี ของสมาคมเพื่อนโรงเรียนบาลิกัมพูชา เผยแพร่ปี ค.ศ.1953 (สมัยรัชกาลที่ ๙) สาขาวิชาศิลปะศึกษา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดคนงานกำลังก่อสร้างบ้านและมีภาพชายคนหนึ่งกำลังอ่านหนังสือพิมพ์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทความเรื่องสามัคคีธรรม ศึกษาบทนำเรื่อง ข้อคิดสำคัญของคำว่า สามัคคีธรรม คุณประโยชน์และผลของความสามัคคี

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจความหมายของความสามัคคีธรรม
2. ทักษะ : หาข้อคิดสำคัญของเรื่องและประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านเรื่องนี้ได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความสามัคคีกัน

3. เรื่องตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ซ่อ (เข็ญกัณเฑาะฐะ รุญญะ สุตตะ)

เนื้อหา : ในพิธีแต่งงานของเขมร เราได้เห็นว่า มีรูปแบบและพิธีมากมายเช่น พิธีสู้ออ พิธีตัดผม พิธีตัดดอกหมาก สวดมนต์ ผูกข้อมือ ไหว้คู่ ในพิธีเราเห็นว่า มีดอกหมาก ๓ ดอกสำหรับโปรยในพิธีนี้ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับดอกหมากนี้มีดังต่อไปนี้

มีกุมารกำพร้า 4 คนเป็นเพื่อนรักกันไม่มีชื่อปรากฏ ต่างอาศัยอยู่ในนครตักศิลา กุมารทั้ง 4 ซักชวนกันไปเรียนศิลปศาสตร์ เมื่อถึงชายแดนตักศิลาได้พบกับพราหมณ์อาจารย์ทศปาโมกข์ท่านหนึ่งซึ่งเป็นผู้สอนศิลปศาสตร์ทุกชนิด กุมารทั้ง 4 คนเข้าไปกราบแทบเท้าเพื่อให้อาจารย์สอนศิลปศาสตร์ อาจารย์รับกุมารทั้ง 4 คน กุมารทั้ง 4 พยายามเอาใจใส่รับใช้อาจารย์เป็นระยะเวลา 5 ปี โดยไม่ย่อท้อ พราหมณ์อาจารย์ก็มีเมตตาสอนศิลปวิชาการครบทุกคน คนหนึ่งเรียนคัมภีร์โหรา คนที่สอง

เรียนวิชายิงธนูและหน้าไม้ คนที่สามเรียนวิชาดำน้ำและคนที่สี่เรียนวิชาชุปชีวิตมนุษย์และสัตว์ให้ฟื้นคืนชีพได้ กุมารทั้งสี่เรียนวิชาที่แตกต่างกัน วันหนึ่งกุมารทั้ง 4 คนก็คิดว่า พวกเราได้เรียนศิลปศาสตร์จนจบทุกคนแล้ว เราควรที่จะลาอาจารย์ไปแสวงหาทรัพย์สมบัติและลูกเมียตามใจชอบของแต่ละคนเถอะ ปรีกษากันแล้วกุมารทั้ง 4 ก็เข้าไปกราบลาอาจารย์แล้วก็ดำเนินไปถึงมหาสมุทรใหญ่ เมื่อหาเรือสำเภาเพื่อที่จะข้ามไปยังอีกฝั่งไม่ได้จึงพากันหยุดพักที่ใต้ต้นไม้ริมทะเลนั้น กุมารทั้ง 3 คนพูดกับกุมารที่เรียนโหราว่า “เพื่อนรัก เราอยากรู้ว่าวิชาที่เพื่อนเรียนมานั้นเก่งแม่นยำเพียงใด เพื่อนจงคำนวณว่าพรุ่งนี้พวกเราจะได้ข้ามไปฝั่งโน้นไหมและเราจะได้ลาภอะไรมากินบ้าง” เมื่อคำนวณแล้วจึงบอกว่า “วันพรุ่งนี้เวลาที่พระอาทิตย์ขึ้นพวกเราจะมีมหาลาภ ตามคำทำนายกล่าวว่า จะมีนกอินทรียักาบพระราชบุตรของพระราชบิดาบินข้ามทะเลมาจากทิศบูรพาแน่นอน แล้วพวกเราจะทำอย่างไร กุมารที่เรียนยิงธนูและหน้าไม้รับประกันว่า เอาไว้เป็นธนูของฉันทันที ฉันทันจะยิงแล้วแย่งเอานางมาได้อย่างง่ายดาย ขอเพื่อนอย่าได้เป็นห่วงเลย พรุ่งเช้านกอินทรียักาบพระราชบุตรบินข้ามทะเลมาจริงๆ กุมารที่เรียนยิงธนูนั้นดีใจไม่ได้พิจารณาให้รอบคอบรีบยกคันธนูแล้วยิงออกไปทันที ลูกธนูถนัดอินทรีทำให้พระราชบุตรตกลงไปในน้ำ กุมารที่เรียนดำน้ำรับประกันว่า ฉันทันจะดำน้ำไปเอานางขึ้นมาจากท้องทะเล ว่าแล้วก็กระโดดว่ายน้ำไปเอานางขึ้นมาได้จริงๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ แต่ว่านางนั้นสิ้นลมหายใจแล้ว กุมารที่เรียนวิชาชุปชีวิตมนุษย์กล่าวว่า ฉันทันจะชุปชีวิตนางให้ฟื้น ว่าแล้วก็สวดคาถาชุปชีวิตนางขึ้นมาอีกครั้ง นางนั้นมีรูปร่างงดงาม กุมารทั้ง 4 คนเกิดการขวยแหย่อยากจะได้เป็นภรรยาของตน ต่างคนก็อ้างสิทธิ์ที่ได้ช่วยเหลือนาง จึงเดินไปให้ตุลาการตัดสินคดีความให้ หลังจากรับคำสั่งเจ้ากรม

เวลานั้นก็สั่งให้กุมารที่เรียนโหราศาสตร์นั่งบนอาสนะคู่กับกุมารที่เรียนชุปชีวิต กุมารที่เรียนวิชายิงธนูและหน้าไม้ นั่งถัดลงไปด้านหลังและ กุมารที่เรียนวิชาดำน้ำให้นั่งด้านหลังสุด ต่อมาเจ้ากรมได้ปรึกษากันและตัดสินความว่า “กุมารที่เรียนโหราศาสตร์ต้องยกให้เป็นพ่อ กุมารที่เรียนชุปชีวิตต้องยกให้เป็นแม่ กุมารที่เรียนธนูและหน้าไม้ต้องยกไว้เป็นพี่เพราะมักป้องกันช่วยเหลือน้องสาว กุมารที่เรียนดำน้ำต้องยกให้เป็นสามีเพราะเข้าไปสัมผัสตัวนางตั้งแต่น้ำก่อนคนอื่น บุรุษทั้ง 4 คนก็เข้าใจยอมรับคำตัดสิน แต่บุรุษทั้ง 4 คนตอบว่า การที่ได้จัดไว้ให้พวกเราเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นพี่นั้นพวกเราพอใจแล้ว แต่ขอให้ท่านเมตตาหาสิ่งของที่ประเสริฐไว้เป็นตัวแทนแห่งมงคลนั้นด้วย เพื่อให้ลูกเขยลูกสะใภ้ไว้กราบไหว้พ่อแม่และพี่ในงานมงคลนั้นด้วย เวลานั้นจึงร่วมกันจัดแจงหาดอกไม้มากมา 1 จัน เอามาแบ่งเป็น 3 ส่วน ซ่อที่ใหญ่พ่อแม่จะเป็นผู้ที่รับจากมือลูกเขยลูกสะใภ้ ซ่อรองลงมาพี่หรือน้ำอาเป็นผู้รับ ซ่อที่เล็กสุดญาติพี่น้องเพื่อนฝูงเป็นผู้รับ ประเพณีนี้ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบันนี้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 9 (แปล: เสฎฐะบุณยรัต)
 ฝั่ง: ฝั่งซ้าย (หน้า ๘)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายการรำรำ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาตำนานเกี่ยวกับกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ซ่อ พิธีแต่งงาน
 ของชาวเขมร การสังเขปเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจประวัติตำนานการกำเนิดประเพณีดอกหมาก 3 ซ่อ
2. ทักษะ : สามารถหาความคิดสำคัญของเรื่อง การสังเขปเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ช่วยกันอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนโน้มน้าวใจ (หลักสูตร: ๖-๖-๖)

เนื้อหา : ศึกษาสำนวนภาษาที่ใช้เขียนโน้มน้าวใจที่หลากหลาย

สาระสำคัญของเรื่อง : สำนวนภาษาที่ใช้เขียนโน้มน้าวใจ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจสำนวนภาษาที่ใช้เขียนโน้มน้าวใจได้
2. ทักษะ : สามารถเขียนสำนวนภาษาโน้มน้าวใจได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ

บทเรียนที่ 5 เรื่องการกำหนดเป้าหมาย (การกำหนดเป้าหมาย)

บทนำเรื่อง

เป้าหมายเป็นทิศทางหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ก่อนว่าเราต้องไปให้ถึงหรือต้องทำให้สำเร็จ
 ให้ได้ การกำหนดเป้าหมายเป็นการเตรียมแผนการสำหรับปฏิบัติในการดำเนินชีวิตของคนเรา การที่
 เรากำหนดเป้าหมายจะนำมาซึ่งความสำเร็จตามที่เราปรารถนา แต่การกำหนดเป้าหมายอย่างหนึ่ง
 ก่อนไม่สามารถที่เป็นไปอย่างที่เราหวังได้ เราต้องต่อสู้ อดทนพยายาม ความมุ่งมั่นมีความภาคภูมิใจ
 ในการทำงานของเราอีกด้วย คนที่อยู่โดยไม่มีเป้าหมายคือคนที่อาศัยอยู่โดยไม่มีเป้าหมายในชีวิต ทำให้
 ให้ชีวิตล่องลอยไปตามยถากรรม บทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายในชีวิตที่เป็น
 ประสบการณ์ที่ดี สำหรับนักเรียนและคนทั่วไป อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดสำคัญที่แฝงอยู่และ
 ความคิดสำคัญที่แสดงโดยตรงในคำภพ การร่ายคำภพตามบทต่างๆ คำคุณนาม ความหมาย
 เหมือน คำตรงกันข้ามของคำภพและการแต่งคำภพบทพิณ

เนื้อหา : มีจำนวนทั้งสิ้น 96 บท ในแบบเรียนตัดตอนให้เรียนบทที่ 6 ถึงบทที่ 55 ลักษณะคำประพันธ์เป็นคำกาพย์บทพราหมณ์คดี มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตนของผู้ชาย คือ ให้อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ สุภาพเรียบร้อย ให้ระมัดระวังในการเก็บรักษาทรัพย์สมบัติ รู้จักประหยัดไม่สุรุ่ยสุร่าย ประพฤติปฏิบัติตามความเชื่อของคนโบราณ เช่น การกินหมากพลูต้องเจียนให้เรียบร้อย ใส่เสื้อผ่านอนให้รัดกุมอย่าให้เสื้อผ้าหลุดออกนอกตัวเทวดาจะไม่รักษา ถ้าออกจากบ้านไปที่ไหนตอนกลางคืนต้องพูดจาส่งเสียงไม่ควรเดินเสียงๆ อาจถูกว่าเป็นขโมยได้ ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง จะใช้จ่ายสิ่งใดควรพิจารณาภรรยาหรือลูกก่อนและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว ปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมโบราณและดำเนินชีวิตในทางสายกลาง

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนแก้ไขเนื้อหาจาก หนังสือคำสอนพ่อ (ประมุขุภักข์ บัณฑิต) พิมพ์ในปี ค.ศ.1987

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดซุรากำลังนั่งอ่านหนังสือให้เด็ก ๆ ฟัง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทกาพย์คำสั่งสอนของพ่อ คำกาพย์บทพราหมณ์คดี ความหมายและคุณค่าของการศึกษา ฉันทลักษณ์ คำสัมผัส การเล่นคำและการเล่นเสียง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับบทกาพย์คำสั่งสอนของพ่อ
2. ทักษะ : รู้ความหมาย ฉันทลักษณ์และข้อคิดสำคัญในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา

2. เรื่องการค้นพบของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (การบุกเบิกค้นพบโลกใหม่ กูกู)

เนื้อหา : คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เป็นนักเดินเรือชาวเซนต์ เขาเป็นคนที่มีความใฝ่ฝันที่ชัดเจนและมีความเชื่อว่า โลกมีความกว้างใหญ่และมีรูปร่างเป็นทรงกลม ความเชื่อของเขาขัดแย้งกับแนวความเชื่อในยุคนั้นที่ว่า โลกมีลักษณะทรงแบน โคลัมบัสได้วางแผนการเดินทางเพื่อค้นหาดินแดนแห่งเครื่องเทศและผ้าไหม เขาได้เสนอเป็นผู้สำรวจดินแดนดังกล่าวต่อกษัตริย์แห่งโปรตุเกสแต่ไม่สำเร็จ โคลัมบัสจึงเดินทางออกจากโปรตุเกสเพื่อไปพำนักกับญาติที่เมืองอ่าวลึบา ประเทศสเปนและที่เมืองแห่งนี้โคลัมบัสได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมทางด้านจักรวาลวิทยาและแผนที่ภูมิศาสตร์ต่างๆ และหาช่องทางสนับสนุนแผนการเดินทางของเขา เขาจึงเดินทางไปเสนอตัวเป็นผู้สำรวจดินแดนต่อพระเจ้าเฟอร์ดินานแห่งอรากอนและพระนางอิสซาเบลลาแห่งกัสติยา ซึ่งปกครองประเทศสเปนร่วมกันในขณะนั้น แต่ทั้งสองพระองค์ก็ปฏิเสธที่จะให้ความช่วยเหลือ โคลัมบัสก็ไม่ละความพยายามที่จะขอให้กษัตริย์ทั้งสองพระองค์สนับสนุนเขา จนในที่สุดแล้วก็ได้รับความช่วยเหลือพระเจ้าเฟอร์

เนื้อหา : ศึกษาการแต่งคำกาพย์บทพินอล

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษารูปแบบและฉันทลักษณ์คำกาพย์บทพินอล

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบในการแต่งกาพย์บทพินอล
2. ทักษะ : สามารถแต่งกาพย์บทพินอลได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : เขียนกาพย์บทพินอลได้ถูกต้องตรงตามฉันทลักษณ์

บทเรียนที่ 6 เรื่องการรู้จักรับผิดชอบ (สมุทรโฆษสูตร)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวถึงมนุษย์เราทุกคนจะทำอะไรก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองได้ทำต้องต่อสู้เพื่อความสำเร็จและยอมรับในสิ่งที่ตัวเองได้ทำ รู้จักแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดของตนเอง เพื่อที่จะได้เป็นคนที่มีความสามารถ มีมโนธรรมในการงาน มีศีลธรรม มีความสามัคคี อยู่ร่วมกันคนอื่นได้ด้วยความสงบสุข ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาครอบครัว ชุมชนและสังคม ดังนั้นเราต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญในละคร การแสดงละครในเรื่องละคร

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายทหารกำลังยืนอยู่บนปราสาทพระวิหาร

ทักษะการฟัง เรื่อง เตโจยอต (เตเผาเข้ต)

เนื้อหา: ที่เมืองกำปงสวาย มีทหารคนหนึ่งชื่อ เมียะ ได้รับยศเป็น เตโจเมียะ มีภรรยาเป็นคุณหญิงชื่อ แชน มีสนิทใกล้ชิดคนหนึ่งชื่อยอด ทั้งสองมีจิตใจดีมีเมตตาต่อนายยอดมากต่อมาเตโจเมียะ เสียชีวิตจากการทำศึกสงคราม นายยอดจึงได้เลื่อนตำแหน่งเป็น “เตโช” แทนและได้จะแต่งงานกับภรรยาของเจ้านายแตนางแชน ไม่ยินยอมแต่เพราะความดีของเตโชยอต นางจึงยินยอม

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหามาจากบทละครบาสัก แต่งโดย ธี จีฮวด ปี ค.ศ. 1979 (หลักสูตรแกนกลางศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒๕๕๑)

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดตัวละครในเรื่องกำลั้งกระซิบ

สาระสำคัญของเรื่อง : เรื่องเตโจยอต เป็นบทละครบาสัก แบ่งเป็นฉากมีทั้งหมด 18 ฉาก ตอนที่น่ามาศึกษานี้มี 3 ฉาก ประกอบด้วยตัวละครเอก ตัวละครรอง ตัวตลก ผู้หญิง ผู้ชาย ยักษ์ เทวดา สัตว์ เป็นต้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับบทละครบาสัก ประเภทของเรื่องและการดำเนินเรื่องได้

2. ทักษะ : อธิบายวิธีการแสดง บุคลิกลักษณะของตัวละคร คุณค่าในการศึกษา
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรับผิดชอบ

2. เรื่องละครเขมร (ญวนฮៃ)

เนื้อหา : กัมพูชาเป็นประเทศที่มีรูปแบบการแสดงละครอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น ละครอาเป ละครมโหรี ละครบาสัก ละครโชน ละครพุด ละครยี่เก ละครเงา ละครหนังใหญ่ เป็นต้น

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากหนังสือวัฒนธรรมอารยธรรมเขมร (សៀវភៅវប្បធម៌-អរិយធម៌ខ្មែរ) ของ สุร มยุรเชียง และ ทิด เสียง (លោកសួរ មុយ ហៀង និង លោកទិត សៀង) ปี ค.ศ. 2005

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการแสดงละครของเขมร

สาระสำคัญของเรื่อง : เนื้อหาของเรื่อง ละครเขมร ได้อธิบายความเป็นมาของละครเขมร ประเภทของละครเขมรต่างๆ เช่น ละคร “หนังใหญ่”, ละคร “หนังเล็ก” ละครพระราชทรัพย์, ละครบาสัก, ละครมโหรี, ละครพุด, ละครคำกาพย์ ฯลฯ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะของบทละครเขมรอย่างชัดเจน
2. ทักษะ : ศึกษาประเภทของละครเขมรได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความสามัคคีกัน

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งเรื่องละคร (การโต้เถียงญวนฮៃ)

เนื้อหา : การแต่งละคร ลักษณะของละคร การเริ่มต้นเรื่อง เนื้อเรื่องและตอนจบของเรื่อง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะของละคร การแต่งบทละคร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบวิธีการแต่งเรื่องละครอย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถแต่งเรื่องละครได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : plugged ฟังทางด้านการละคร

บทเรียนที่ 7 เรื่องความเชื่อมั่น (การเผชิญ)

บทนำเรื่อง

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบวิธีการโฆษณาและความหมายของการโฆษณา
2. ทักษะ : สามารถหาค่าโฆษณา สาระสำคัญ ข่าวสารต่างๆ
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รู้จักการโฆษณาที่ดีและการโฆษณาที่ไม่ดี

2. เรื่องชีวิตคือการต่อสู้ (นิเวศน์นิเวศน์)

เนื้อหา : ผู้หญิงคนหนึ่งหลังจากเกษียณ ได้กลับไปใช้ชีวิตที่บ้านเกิดพร้อมกับลูกอีก ๕ คน สามีได้เสียชีวิตแล้ว ทางราชการมอบที่ดินให้จำนวนหนึ่งให้พอทำมาหากินเลี้ยงชีพได้ แต่เป็นพื้นที่ป่า จึงมีต้นไม้ขึ้นมาก ทั้งแม่ลูกต้องหักล้างถางพงเพื่อทำการเกษตร นางเลี้ยงลูกทั้งหมดไม่ไหว จึงส่งลูกสองคนให้ไปอยู่กับญาติที่พนมเปญ เหลือลูกเล็กๆ อีก ๓ คน นางต้องทำงานหนัก และออกไปทำงานไกลบ้านถึง ๕ กิโลเมตร ออกไปแต่เช้าตรู่ กว่าจะกลับก็มีดค่ำ ทั้งเด็กๆ ให้อยู่กันตามลำพัง แต่ต้องทนสู้เพื่อหาข่าวสารมาหุงข้าวให้ลูกกิน วันไหนไม่มีข่าวสาร นางก็ไปขุดมันซึ่งปลูกไว้ข้างบ้านมาต้มให้ลูกๆ กิน ซึ่งลูกๆ ของนางมีร่างกายสมบูรณ์แสดงถึงความไม่ขาดอาหาร ชีวิตการต่อสู้ของนางเป็นตัวอย่างที่ควรศึกษา คนเราควรทำงานให้เต็มความสามารถเต็มกำลัง

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพหญิงชรากำลังนั่งปลูกผัก

สาระสำคัญของเรื่อง : เนื้อหาเป็นบทความกล่าวถึงการสู้ชีวิตของหญิงหม้ายที่ต้องเลี้ยงดูตนเองและลูก การสอนให้รู้จักการต่อสู้กับชีวิตไม่ปล่อยให้ชีวิตล่องลอยไปตามยถากรรม

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าในชีวิต
2. ทักษะ : ศึกษาความคิดสำคัญในเรื่อง การสังเขปเนื้อเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความพยายาม การต่อสู้ในชีวิตเพื่อความสำเร็จในชีวิตและควมมีคุณค่าในตนเอง

3. เรื่องคุณค่าในความเชื่อใจ (ตโยไนการเว็จุกชิต)

เนื้อหา : กล่าวถึงบริษัทผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า Matsushita และผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด การทำการค้าขายกันต้องมีความเชื่อใจซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ต่อกันจึงจะสามารถทำการค้าขายกันได้ตลอดไป

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือวิธีการบริหารมนุษย์ให้มีศักยภาพสูงสุด แต่งโดยมาซึซาดา โทกุชิเกะ เผยแพร่ปี ค.ศ.2003 (ฉกสภามหาวิทยาลัยสุโขทัย) (ฉบับแปลและเรียบเรียงโดย อ.สุวิมล งามวิมล ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ปี ๒๕๕๓)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดของผู้คนอยู่ในงานเลี้ยง

สาระสำคัญของเรื่อง : เนื้อหาเป็นบทความกล่าวถึงการทำงานในบริษัท ต้องประพฤติตนให้ดีเพื่อให้เกิดความเชื่อใจในการทำงานต่างๆ อันเป็นประโยชน์สำหรับตนเองและบริษัท

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าในความเชื่อใจ
2. ทักษะ : สามารถเข้าใจเนื้อหาและสังเขปเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังความเชื่อใจ

ทักษะการเขียน จำนวน 2 เรื่อง

1. เรื่องการกรอกข้อความลงในเอกสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (บัตรเชิญ ๑ ชุด ใบขอเบิกเงิน ๑ ชุด)
 ๒. เรื่องการกรอกข้อความลงในเอกสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน (บัตรเชิญ ๑ ชุด ใบขอเบิกเงิน ๑ ชุด)

เนื้อหา : ฝึกการกรอกเอกสารข้อมูลต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการกรอกเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจการกรอกข้อความต่างๆ ลงในแบบฟอร์มและเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. ทักษะ : สามารถกรอกข้อความต่างๆ ลงในแบบฟอร์มที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การกรอกเอกสารแบบฟอร์มต่างๆ

2. เรื่องการแต่งความเรียง (เรื่องเสียดสี)

เนื้อหา : ฝึกการแต่งความเรียง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการแต่งความเรียง สามารถเขียนความเรียงได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเขียนความเรียง
2. ทักษะ : สามารถแต่งความเรียงได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังทางด้านกรเขียนเรียงความ

บทเรียนที่ 8 เรื่องความพยายาม (เสียดสีอุปมา)

บทนำเรื่อง

เพื่อการจัดการชีวิตให้อยู่ได้โดยง่ายมีความสุขความเจริญสมดังที่เราปรารถนา เราต้องต่อสู้
อดทน พยายาม และกล้าที่จะทำกิจการงานทุกอย่างที่ยากลำบากและมีอุปสรรค การปฏิบัตินี้มีขึ้น
ตามกำลังกาย ใจ โดยเฉพาะการมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรักชาติความสามัคคีและความ
รับผิดชอบ และสามารถชนะปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นได้ ดังนั้นเราทุกคนต้องมีความพยายาม ใน
บทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาจากความพยายามของบุคคลสำคัญในโลก อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับกรรม
วัตถุ และส่วนสำคัญในบทความและการแนะนำที่มีลำดับ การเตรียมบทพูดโดยเขียนบทความแนะนำ
ประสิทธิภาพในการใช้เสียงและการพูดที่ถูกต้อง

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายการก่อสร้างอาคาร

ทักษะการฟัง เรื่องการไม่ละความพยายาม (การนิพนธ์:บงษ์เสถียรฤกษ์)

เนื้อหา : ความพยายามทำให้เราประสบความสำเร็จ

ที่มาของเนื้อหา : บทปณิธานกาล ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา และ บทพรหมคีติ ตัดตอนมา
จาก ศาสตราจารย์ตรีบสวัสดิ์เสถียร (ศาสตราจารย์ตรีบสวัสดิ์เสถียร)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดนกกกระจาบกำลังทำรัง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องการไม่ละความพยายาม สามารถจับใจความสำคัญของ
เรื่องที่ฟังได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อหาเรื่องการไม่ละความพยายาม และสังเขปเรื่องที่ฟังได้
2. ทักษะ : สามารถฟังเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถามเรื่องที่ฟังได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความพยายามและการต่อสู้

ทักษะการพูด เรื่องการพูดแนะนำ (การนิพนธ์:ดร.ไพฑูริย์)

เนื้อหา : ฝึกการพูดแนะนำการเล่นล่แบบครบมาน (เล่นล่แบบครบมาน)

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะการพูดแนะนำ ฝึกการพูดแนะนำ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการพูดแนะนำ
2. ทักษะ : สามารถพูดแนะนำได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่อง ข้อคิดจากบุคคลสำคัญ (ขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ย)

เนื้อหา : แบบเรียนได้นำข้อคิดจากบุคคลสำคัญมาให้ศึกษาจำนวน 6 คน คือ สมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต, พระนางอินทรเทวี, พระมหากษัตริย์เขมรราชวงศ์ศรีมาระ, พระภิกษุวิริยบัณฑิตโตบางซัด, มาร์ติน ลูเธอร์

ที่มาของเนื้อหา : ความเรียงเรื่องสมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต ตัดตอนเนื้อหาจาก ความเรียงเรื่องพระนางอินทรเทวี ตัดตอนเนื้อหาจากประวัติศาสตร์เขมร ของ ลาง หาบ่อาน ค.ศ.1967 (เบรุตติหกรรมสภาสุโข ณาตบาช่า ๑๙๖๗) ความเรียงเรื่องพระมหากษัตริย์เขมรราชวงศ์ศรีมาระ ตัดตอนเนื้อหาจากประวัติศาสตร์เขมร ของ ลาง หาบ่อาน สมัยนครพนมถึงสมัยอุดงค์ ศตวรรษที่ 1 - 1859 (เบรุตติหกรรมสภาสุโข ณาตบาช่า สัษษณศรภูมึณลัษษณ ๑-๑๘๕๙)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพสลักและภาพสมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต

สาระสำคัญของเรื่อง : เนื้อหาในเรื่อง ข้อคิดจากบุคคลสำคัญจะเป็นบทความจำนวน เรื่องเกี่ยวกับบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์เขมรเช่น สมเด็จพระสังฆราชจวน ณาต, พระนางอินทรเทวี, พระมหากษัตริย์เขมรราชวงศ์ศรีมาระ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับข้อคิดจากบุคคลสำคัญจากบทความเรื่องต่างๆ
2. ทักษะ : สามารถหาข้อคิดสำคัญและเข้าใจความคิดสำคัญได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความภาคภูมิใจในชาติของตน

2. เรื่อง อาลีฮูสซา (អាណីហូស្តា)

เนื้อหา : ประวัติของแมกซิม กอจี ในวัยเด็กที่เป็นคนชอบอ่านหนังสือ มีความพยายามในศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลา

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเด็กกำลังนั่งอ่านหนังสือโดยมีกาน้ำร้อนตั้งไฟอยู่

สาระสำคัญของเรื่อง : เนื้อหาของเรื่องนี้มาจากวรรณกรรมของ (Maxim Gorki) นักประพันธ์ชาวรัสเซียเป็นเรื่องเกี่ยวกับความพยายาม การต่อสู้ ความอดทน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความพยายามของอาลีฮูสซา

2. ทักษะ : สามารถหาคคุณค่าของเรื่องทีอ่านได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความพยายาม ต่อสู้ อดทน

ทักษะการเขียน

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการเขียน

บทเรียนที่ 9 เรื่องการประสบความสำเร็จในชีวิต (เศศชัยโรณีวิศ)

บทนำเรื่อง

การประสบความสำเร็จในชีวิตคือชัยชนะ เป็นความสำเร็จตามที่ได้มุ่งหมายไว้หรือชัยชนะจากอุปสรรคทั้งหลายในการดำเนินชีวิตของเรา แต่การชนะสำหรับชีวิตของเราต้องต่อสู้ พยายาม อดทน มีคุณธรรมที่สูงส่งและต้องมีศีลธรรมอีกด้วย ความสำเร็จที่ได้มาจากประสบการณ์ที่เคยทำผิดพลาดด้วย ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาบทความที่แสดงถึงประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตที่นำเราไปสู่ความสำเร็จ อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับคำกาพย์ ความคิดสำคัญของเรื่อง การร่ายคำกาพย์ การแต่งกาพย์ภูงคศิลา

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพนักเรียนกำลังตั้งใจเมื่อจบการศึกษา

ทักษะการฟัง เรื่องเลบิกชุด (เครื่องดักปลา)กับปลา (ณัฐกษิณิณี)

เนื้อหา : วิถีชีวิตของผู้คนที่อยู่ริมแม่น้ำ อาชีพของชาวประมงและการใช้อุปกรณ์ในการจับสัตว์น้ำ

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดปลาและเครื่องดักปลา

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาคำสั่งสอนเรื่องไขดักปลาและปลา ซึ่งเป็นบทปนโถลกาก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับคำสั่งสอนเรื่องไขดักปลาและปลา บทกาพย์และผู้แต่ง
2. ทักษะ : สามารถหาความหมาย คุณค่าในการศึกษาและความคิดสำคัญของเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในการเรียนบทร้อยกรอง

ทักษะการพูด เรื่องการร่ายคำกาพย์ (การสูกุศลกัมภ)

เนื้อหา : ศึกษาฉันทลักษณ์คำกาพย์บทภูงคศิลา บทปโนล บทกาพย์ 7 บทกาภคคติ บทพรหมคีติ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการร่ายคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ของบทคำกาพย์ต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบในการร่ายคำกาพย์
2. ทักษะ : สามารถร่ายคำกาพย์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออกในการร่ายคำกาพย์

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องวิชาเป็นทรัพย์ (วิฆเนศวร)

เนื้อหา : การศึกษาเล่าเรียนเป็นคนที่มีความรู้เหมือนสมบัติที่ติดตัวไปตลอดชีวิต เมื่อมีความรู้เราสามารถทำกิจการต่าง ๆ ได้มากมายเป็นสิ่งที่จะนำพาชีวิตให้ประสบความสำเร็จ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือศิลปะการแต่งคำกาพย์ ของ เปชร ตุม กรวิล เผยแพร่ปี ค.ศ.1985 (เสฏโฐภค สนิญญะ โสภณ กัณหา ญ รมลั โฉกคเต ญ ฐึ คุกริว ๒๔๘๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายเด็กนักเรียนกำลังเขียนข้อความลงบนกระดาน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทกาพย์ ฉันทลักษณ์ วรรณศิลป์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจบทคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ วรรณศิลป์ ผู้แต่งและคุณค่าในการเรียนวิชาต่างๆ
2. ทักษะ : สามารถหาคำสัมผัส ความคิดสำคัญและคุณค่าของการศึกษาได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : บลูฝงการศึกษาเล่าเรียนหาความรู้

2. เรื่องชัยชนะของกูโบตัง (ฌ็อง ฌู : รมลั โฉกค ๒ ฐึ ฐึ ฐึ ฐึ - Pierre Frédy, Baron de Coubertin)

เนื้อหา : กีฬาโอลิมปิกยุคใหม่ได้เกิดขึ้นอีกครั้งโดยนักกีฬาชาวฝรั่งเศสชื่อ บารอน ปีแยร์ เดอ กูแบร์แต็ง ซึ่งในสมัยนั้นประเทศฝรั่งเศสยังไม่ค่อยสนใจเกี่ยวกับการเล่นกีฬามากนัก ต่อมากูแบร์แต็งได้เกิดความคิดที่จะฟื้นฟูการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกซึ่งได้ล้มเลิกไปตั้งแต่ ค.ศ. 393 โดยได้ติดต่อบุคคลสำคัญของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศส จนในที่สุดได้เปิดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการขึ้นที่กรุงซอร์บอน ประเทศฝรั่งเศสและได้เปิดการแข่งขันขึ้นเป็นครั้งแรกที่กรุงเอเธนส์ ในปี

ค.ศ.1896 และจัดให้มีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเรื่อยมาโดยกำหนดการการแข่งขัน 4 ปีต่อ 1 ครั้ง โดยให้ประเทศสมาชิกหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนเป็นเจ้าภาพ

ย้อนกลับไปเมื่อสมัยกรีกโบราณ การแข่งขันกีฬาได้เริ่มต้นขึ้นบนยอดเขาโอลิมปัส ประเทศกรีก โดยนักกีฬาจะต้องเปลือยกายเข้าแข่งขัน เพื่อประกวดความแข็งแรงของร่างกาย นักกีฬาและผู้ชมมีเพียงผู้ชายเท่านั้นที่สามารถเข้าร่วมได้ ต่อมาผู้นิยมมากขึ้นสถานที่บนยอดเขาโอลิมปัสไม่เพียงพอ ต่อมาได้ย้ายมาจัดการแข่งขันที่เชิงเขาโอลิมปัสและได้ปรับปรุงการแข่งขันโดยให้ผู้เข้าแข่งขันสวมกางเกงและจัดการแข่งขันให้มีระเบียบมากขึ้น การแข่งขันได้จัดขึ้น ณ เชิงเขาโอลิมปัสเป็นประจำทุกๆ สี่ปีและถือปฏิบัติเรื่อยมาโดยไม่เว้นแม้ในยามศึกสงคราม การแข่งขันได้ดำเนินติดต่อกันเรื่อยมาเป็นเวลาถึง 1,200 ปีและได้ยกเลิกไปเมื่อปี ค.ศ.393

ปัจจุบันการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเป็นการแข่งขันของมวลมนุษยชาติที่มาจากทั้ง 5 ทวีปของโลก ประเทศต่างๆ ได้เริ่มก่อตั้งกลุ่มที่ปรึกษากีฬาโอลิมปิกของแต่ละประเทศขึ้น เพื่อเตรียมนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน ส่วนการแข่งขันซึ่งแต่เดิมเป็นการใช้ร่างกายในการต่อสู้กันแต่ในปัจจุบันเป็นการแข่งขันเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การแข่งขันกีฬาจะทำให้เกิดความพยายาม ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการพัฒนาร่างกายให้มีความแข็งแรง เพื่อความสำเร็จในการแข่งขันทั้งต่อตนเองและประเทศชาติ

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาประวัติการเกิดกีฬาโอลิมปิกโดยขุนนางที่ชื่อ บารอน ปีแยร์ เดอ กูแบร์แต็ง ชาวฝรั่งเศส ผู้ที่มีความชื่นชอบในกีฬายิมนาสติก เรือพาย และการขี่ม้า

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับความสำเร็จของ กูแบร์แต็ง อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถหาคุณค่าในเรื่องและประโยชน์ผสมได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การต่อสู้เพื่อความสำเร็จในชีวิต

3. เรื่องกาพย์การโต้ตอบกัน (กาพย์เห่: ผู้หญิง)

เนื้อหา : การโต้ตอบกันระหว่างชวานากับคนทำงานในเมือง

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือคำกาพย์เขมรภาค 1 กระทรวงศึกษา แต่งโดย มุกสาออก (แจ้) ไร่เก้กัณณาฎฐ์ไฐรภาต๑ คุรุณงัฆบ่ร่ ธิตฐุฒเฒายเนกษุค สัธิค)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการพูดคุยกันระหว่างชวานากับคนทำงานในเมือง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทความคำภัพย์ที่เกี่ยวกับการโต้ตอบกัน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจบทความคำภัพย์ในเรื่อง ผู้แต่งและภัพย์การโต้ตอบกัน
2. ทักษะ : สามารถเข้าใจความหมาย ฉันทลักษณ์ การเล่นคำและคุณค่าของเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความรักและบทความภัพย์ของเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องคำภัพย์บทภัพย์ขลุ่ยและบทปนโกลก (หัตถ์ธกัณณกฤษณะ, กัณณกฤษณะ บัณณกฤษณะ)

เนื้อหา : ศึกษาฉันทลักษณ์ ฝึกการเขียนคำภัพย์บทภัพย์ขลุ่ยและบทปนโกลก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาคำภัพย์บทภัพย์ขลุ่ยและบทปนโกลก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบในการแต่งภัพย์บทภัพย์ขลุ่ยและบทปนโกลก
2. ทักษะ : สามารถแต่งภัพย์บทภัพย์ขลุ่ยและบทปนโกลกได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความรักในคำประพันธ์ประเภทภัพย์

บทเรียนที่ 10 เรื่องพลเมืองที่ดี (ถาวรบุญ)

บทนำเรื่อง

บทนำเรื่องกล่าวว่า พลเมืองคนหนึ่งก็เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ ประเทศชาติจะดำรงอยู่และมีความเจริญก้าวหน้าก็เพราะประเทศมีพลเมืองที่ดี พลเมืองที่ดีต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีพฤติกรรมและศีลธรรมที่ดี เราทุกคนเตรียมตัวเองให้เป็นพลเมืองรัฐที่ดีแล้วหรือยัง ? แล้วพลเมืองที่ดีต้องมีหน้าที่และภารกิจอย่างไรบ้างเพื่อชาติบ้านเมืองของเรา ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับหน้าที่ของพลเมืองทั้งผู้หญิงและผู้ชายในการร่วมกันและสร้างบ้านเมือง อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมสมัยใหม่ การเขียนจดหมาย การสัมภาษณ์

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดการร่วมแรงรวมใจกันทำงาน

ทักษะการฟัง เรื่องหลุยส์ ปาสเตอร์ (เนกิต้าผู้)

เนื้อหา : หลุยส์ ปาสเตอร์ เป็นนักเคมีวิทยาชาวฝรั่งเศส เป็นผู้ค้นพบทฤษฎีการติดเชื้อจากจุลินทรีย์และค้นพบวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า อหิวาตกโรคและวัณโรค หลุยส์ ปาสเตอร์ได้กล่าวว่า “ในเวลานี้ฉันกำลังศึกษาอะไรบ้าง” แต่ต่อไปในวันข้างหน้าจะต้องมีคนถามฉันว่า “แล้วฉันได้ทำประโยชน์อะไรบ้างให้กับประเทศของฉัน” เมื่อได้ถามตัวเองแบบนี้แล้ววันข้างหน้าคุณก็จะได้พบกับ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง ซิมคนซบถ ในหนังสือความเรียงอักษรศาสตร์ ชั้นปีที่ 7 ปี ค.ศ.1982 (เรื่อง สฤษดิ์หุททบรรณ สุนทร เสงี่ยมกุล ศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย ก่อตั้ง ๗ ๑๙๘๒)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดรถบรรทุกมีผู้ขายนั่งอ่านหนังสืออยู่บนรถบรรทุก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาความคิดสำคัญของเรื่อง ช่วงเวลาในเรื่อง ความหมายลักษณะของตัวละคร การสังเขปเนื้อเรื่องและคุณค่าในการศึกษา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประเภทของบทความ ผู้แต่งและบรรยากาศในเรื่อง
2. ทักษะ : สามารถหาช่วงเวลาในเรื่อง การจบเรื่อง และคุณค่าในการศึกษาเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

2. เรื่องมหาโจรในชายแดน (มหาโจรเสาะเสาะ)

เนื้อหา : เรื่องราวของมานนท์ ซึ่งเป็นลูกเลี้ยงของเจ้าเมืองที่ตกเป็นเมืองขึ้นของสยาม พยายามลุกขึ้นต่อสู้เพื่อให้บ้านเมืองเป็นอิสระ แต่ถูกจับและกำลังจะถูกประหารชีวิต ได้หญิงสาวคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกสาวของนายกองช่วยปลดปล่อยให้หนีไป ครั้งแรกเขาไม่ยอมหนี ยอมตายเพื่อชาติ แต่หญิงสาวขอร้องให้หนีไป จะได้มีโอกาสต่อสู้ปลดปล่อยมาตุภูมิได้ ทำยสุดหญิงสาวก็หนีตามมานนท์มาด้วย แต่ถูกศัตรูล้อมไว้ และหญิงสาวได้เสียชีวิตเพราะถูกลูกศรเข้าที่กลางหลัง มานนท์บาดเจ็บหนีรอดมาได้ มาหาเพื่อนเพื่อให้ช่วยรักษาแผลให้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง มหาโจรชายแดนของ นางสาวต (เรื่อง มหาโจรเสาะเสาะ)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดผู้ชายกำลังอุ้มคนถูกรุมยิง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหาของเรื่อง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง ประเภทของเรื่อง ลักษณะการแต่ง ตัวละคร การสังเขปเนื้อเรื่องและคุณค่าของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินเรื่อง ผู้แต่ง ประเภทของเรื่อง ตัวละคร
2. ทักษะ : สามารถหาลักษณะสังคมที่ปรากฏในเรื่อง วิเคราะห์ตัวละครได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความพยายาม

3. เรื่องภารกิจของพลเมืองสำหรับบ้านเกิด (ภารกิจของพลเมืองผู้เกิด)

เนื้อหา : กล่าวถึงพลเมืองเขมรทุกคนต้องมีความสามัคคีทำกิจการต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จแล้วต้องไม่ลืมบ้านเกิดของตน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือวรรณกรรม ระดับชั้นที่ 7 กระทรวงศึกษา ปี ค.ศ.1983 (แปลรพีพรพิบูลย์ ฐากูจี ๗ ทรุณงหบรึ ๓๑๕๘๓)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการประกอบกรงงานอาชีพต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : เนื้อหากล่าวถึงการเป็นพลเมืองที่ดีของรัฐและสิ่งที่พลเมืองของประเทศต้องทำเพื่อให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจหน้าที่ของตนในการเป็นพลเมืองที่ดี
2. ทักษะ : สามารถหาความหมาย ความคิดสำคัญของผู้แต่ง ประโยคความรวมได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติให้เป็นพลเมืองที่ดี รู้จักหน้าที่ของพลเมือง

ทักษะการเขียน เรื่องจดหมายที่แต่งขึ้นเอง (ฉบับครูไชยบุษิต)

เนื้อหา : ฝึกการเขียนจดหมาย

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเขียนจดหมายที่แต่งขึ้นเอง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบในการเขียนจดหมายที่แต่งขึ้นเอง
2. ทักษะ : สามารถเขียนจดหมายได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติการเขียนจดหมาย

2.2.4 แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ภาคใต้อีก ๑๐)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ภาคใต้อีก ๑๐) มีบทเรียน 10 บท ดังนี้

บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เขาสรรพชาติ)

บทเรียนที่ 2 เรื่องเอกลักษณ์ประจำชาติ (มหัศจรรย์ชาติ)

บทเรียนที่ 3 เรื่องการเคารพบูชา (การเคารพบูชา)

บทเรียนที่ 4 เรื่องความเมตตาธรรม (สัจธรรม)

บทเรียนที่ 5 เรื่องสุนทรียทางภาษา (เสน่ห์ภาษา)

บทเรียนที่ 6 เรื่องการยอมรับความจริง (การยอมรับความจริง)

บทเรียนที่ 7 เรื่องภาพของพลเมือง (ภาพพลเมือง)

บทเรียนที่ 8 เรื่องการตัดสินใจ (การตัดสินใจ)

บทเรียนที่ 9 เรื่องความงามของศิลปะ (เสน่ห์ศิลปะ)

บทเรียนที่ 10 เรื่องความเชื่อ (ความเชื่อ)

บทเรียนที่ 1 เรื่องความภาคภูมิใจของชาติ (เขาสรรพชาติ)

บทนำเรื่อง

ประเทศเราในสมัยโบราณกาลเป็นรัฐที่รุ่งเรือง มีเกียรติยศชื่อเสียงกว่าประเทศใดในเอเชียอาคเนย์ แผ่นดินอุดมไปด้วยสมบัติทางธรรมชาติ สมบัติวัฒนธรรมที่มีคุณค่าซึ่งไม่สามารถประเมินค่าได้ บรรพบุรุษเขมรได้เก็บไว้ให้ลูกหลาน มรดกทั้งหมดนี้ทำให้ชาวเขมรรุ่นหลังมีความภาคภูมิใจในชาติของเรา ความรัก ความภูมิใจ การให้คุณค่าแสดงออกมากจากการร่วมใจในการก่อสร้างบ้านเมือง การป้องกันและการพัฒนาชาติให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายปราสาทนครวัด

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดสังเขป (การสังเขป)

เนื้อหา : ความหมายของการสังเขปเรื่อง เนื้อหายกตัวอย่างนิทานเรื่อง ขนบธรรมเนียมการใส่เหรียญไว้ในปากคนที่เสียชีวิต ฝึกการพูดสังเขปเรื่อง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะการพูดโดยสังเขป

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบในการพูดโดยสังเขป
2. ทักษะ : สามารถพูดสังเขปเรื่องจากเหตุการณ์สำคัญๆ ที่ปรากฏในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความกล้าแสดงออกทางด้านการพูด

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องภูเขาบายนโก จังหวัดตากแก้ว (ภูเขายั้งเกาะ เสาเขตุลตาไกร)

เนื้อหา : สมัยโบราณประเทศเขมรมีพระเจ้าแผ่นดินนามว่า บาย้อง มีพระตำหนักอยู่ที่พนมดงรัก ทรงมีพระอัครมเหสีพระสิริโฉมงดงามนามว่า ผมหอม พระนางมีรูปโฉมงดงาม ผิวพรรณผุดผ่อง กลิ่นหอมกระจายไปไกลถึง 1 โยชน์ ความงดงามนี้ล่วงรู้ไปถึงพระเจ้ากรุงสยาม จึงทรงหากลอบายมาจับพระนางไป พระเจ้าบาย้องทราบเรื่องจึงทรงพาพระนางลงเรือสำเภาหนีไปทางทิศภาคเหนือ ก่อนที่จะเสด็จไปทรงตั้งจิตอธิษฐานต่อเทพยดาขอให้สำเร็จในสิ่งที่หวัง 3 ประการคือ 1) ขอให้ประสบความสำเร็จในการเดินทาง 2) ขอให้พวกโจรไทยตามมาทันและ 3) ขอให้ได้พบสถานที่ซึ่งพอพระทัย ถ้าสำเร็จดังปรารถนาจะโกนพระเศียรถวาย ทั้งสองพระองค์เดินทางออกมาไกลมาก ขณะนั้นเกิดลมพายุพัดกระแทกสำเภาจนหางเสือเรือหัก ที่ตรงนั้นจึงเรียกว่า หมู่บ้านบักจังกูด ต่อมาเรียกว่า บักกูด เมื่อพายุฝนสงบสำเภาได้แล่นต่อไปและจอดทอดสมอเพื่อเตรียมอาหารเช่นหัวเหพาอาร์กซ์ บริเวณที่จอดเรียกว่า ก้อนแลงจอด และกลายเป็นหมู่บ้านกันแลงจอด ตรงบริเวณที่ถวายอาหารมีชื่อเรียกว่า หมู่บ้านแสนบน สถานที่ทั้ง แห่งนี้ปัจจุบันอยู่ที่ตำบลสายบุรี อำเภอดร่าก จังหวัดตากแก้ว

ทั้งสองพระองค์ได้แล่นสำเภาต่อไปเรือสำเภาเกิดแตก ทรงซ่อมแซมเรือสำเภาบริเวณตรงนั้นได้ชื่อว่า สำเภาทลาย เมื่อแล่นสำเภาต่อไปเห็นพื้นดินมีภูเขาขึ้นเต็มจึงนำภูเขามาอุดสำเภาซึ่งแตก สถานที่ตรงนั้นเรียกว่า หมู่บ้านแพรคสำเภา เมื่อแล่นเรือต่อไปพระนางผมหอมทรงมีความทุกข์มากมายจึงได้บนบานเทพยดาให้ช่วยปกป้องรักษาและขอให้พวกโจรไทยปราศยพินาศ สถานที่ที่พระนางบนบานเทพยดานั้นเรียกกันมาจนทุกวันนี้ว่า หมู่บ้านอันลองเทียน ต่อมาคำอธิษฐานของนางสำเร็จดังปรารถนา สำเภาของพระเจ้ากรุงสยามเจอกับลมพายุทำให้สำเภาของพวกสยามกระจัดกระจายพลิกคว่ำและจมลง สถานที่แห่งนั้นจึงมีชื่อว่า ภูเขาอนเตียฮ มาจนทุกวันนี้

ต่อมาพระเจ้าบาย้องทรงพยายามเสาะแสวงหาสถานที่เพื่อสร้างพระตำหนักที่ประทับ พระองค์ทรงพบสถานที่ที่เป็นเนินสูงแห่งหนึ่งสวยงามมาก ทรงสร้างพลับพลาที่ประทับชั่วคราว ณ ที่แห่งนั้น เมื่อทรงพักผ่อนอย่างสบายแล้วทั้งสองพระองค์ได้สนทนาพูดคุยกันถึงเรื่องความทุกข์ยากที่ผ่านมา พระนางทรงนึกถึงเรื่องที่พระเจ้าบาย้องได้ทรงบนไว้ว่าจะโกนพระเศียรต่อมาทรงโกนพระ

เกศาแก้วบน พระองค์จึงได้พระนามใหม่ว่า พระเจ้าบาย็องโกน บริเวณที่พระองค์ทรงสร้างพลับพลาที่ประทับนั้นได้ชื่อว่า ภูเขาบาย็องโกน มาจนถึงทุกวันนี้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือประชุมเรื่องนิทานเขมร ภาคที่ 5 (แปลจากเรื่อง
เรื่องเขมรโบราณ)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเรือสำเภากำลังขนถ่ายสินค้า

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องภูเขาบาย็องโก จังหวัดตากแก้ว และศึกษาลักษณะ
ความจริงในเรื่องและช่วงเวลาในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อเรื่องนิทานเรื่องภูเขาบาย็องโก จังหวัดตากแก้ว
2. ทักษะ : สามารถเข้าใจลักษณะความจริงในเรื่องและช่วงเวลาในเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความภาคภูมิใจชาติของตน

2. เรื่องปราสาทนครวัด (ปราสาทหินขอม)

เนื้อหา : วันหนึ่งมีเทพธิดา 5 องค์อยู่ที่ปราสาทพระอินทร์ได้เหาะลงมาเล่นยังโลกมนุษย์ได้เห็นดอกไม้ในสวนของตาลีเม เชน กำลังบานสะพรั่งจึงชักชวนกันเข้าไปในสวน เทพธิดาองค์หนึ่งชื่อทิพย์สุดาจันทร์ได้เด็ดดอกไม้ของตาลีเม เชน 6 ดอก เพราะดอกไม้มีกลิ่นหอมมาก ส่วนเทพธิดาอื่นๆเดินเล่นในสวนไม่มีใครเด็ดดอกไม้ชิ้นเลย เมื่อกลับถึงสวรรค์ เทพธิดาที่ชื่อสัตย์ได้ทูลพระอินทร์ว่านางทิพย์สุดาจันทร์ขโมยเด็ดดอกไม้ ทรงลงโทษนางด้วยการให้ลงมาอยู่ที่โลกมนุษย์ 6 ปีและจะต้องเป็นภรรยาของตาลีเม เชนด้วย นางทิพย์สุดาจันทร์เมื่อได้มาอยู่กับตาลีเม เชนก็สังเกตเห็นความลำบากและได้เห็นความซื่อตรงของเขา นางจึงคิดที่จะทอผ้าขายอีกทั้งยังสอนการทอผ้าแก่ชาวบ้านอีกด้วย ไม่นานตาลีเม เชนก็กลายเป็นคนที่มีฐานะมั่งคั่งมีอำนาจและมีผู้คนนับถือจำนวนมาก หนึ่งปีต่อมานางทิพย์สุดาจันทร์ได้ให้กำเนิดลูกชายนามว่า พระวิษณุกร เมื่อกุมารอายุได้ 6 ปี นางทิพย์สุดาจันทร์ครบกําหนดการลงโทษ เพื่อให้ตาได้รำลึกถึงนางจึงเด็ดดอกไม้จำนวน 6 ดอกวางไว้บนหมอนแล้วกลับไปอยู่ที่อยู่ของพระอินทร์ ตาลีเม เชน คร่ำครวญหาหนทางส่วนพระวิษณุกรก็ตามหามารดาจนตาลีเม เชนต้องเล่าเรื่องราวให้รับรู้ พระวิษณุกรคิดถึงพระมารดาจึงออกเดินทางตามหา พระวิษณุกรได้ไปพบพระมารดาที่ปราสาทพระอินทร์ พระอินทร์เมื่อพบพระวิษณุกรแล้วก็เกิดพ้อพระทัยจึงให้พระวิษณุกรได้ร่ำเรียนวิชาเกี่ยวกับศิลปะการก่อสร้าง การวาด การแกะสลักกับพระเทวบุตรจนพระวิษณุกรมีความเชี่ยวชาญทางด้านงานก่อสร้างเป็นอย่างมาก พระอินทร์ทรงพระทัยมีพระราชโองการว่า “ช่างก่อสร้างทุกคนในมนุษยโลก ก่อนจะสร้างอะไรจะต้องจัดของถวายพระวิษณุกรก่อน ต่อมาพระอินทร์

พรรณณะและลักษณะเฉพาะของชาติ ในบทเรียนนี้ นักเรียนจะได้ศึกษาจากเอกลักษณ์ของชาติที่เกี่ยวกับความเชื่อ ประเพณี ขนบธรรมเนียม ศาสนา ภาษา อักษร พร้อมทั้งความคิดของคนในชาติ และยังได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในเรื่อง ชื่อเรื่อง สาเหตุของปัญหาในเรื่อง

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดรูปธงชาติกัมพูชา

ทักษะการฟัง เรื่อง ธรรมเนียมการเจาะหูลูกสาว (ទំនៀមចោះត្រចៀកកូនស្រី)

เนื้อหา : ในอดีตมีกุฎุมพินคนหนึ่งมีเมียแล้วแต่แอบเป็นชู้กับคนรับใช้ เมื่อเมียหลวงรู้ อาศัยตอนที่กุฎุมพินนี้ไม่อยู่ ให้คนใช้นำตัวผู้หญิงคนนั้นมาแล้วทำร้ายทุบตี แล้วเอาเหล็กหมามาเจาะหูเสียใบทั้งสองข้าง เมื่อกุฎุมพินกลับมารู้เรื่องก็เลยให้อยู่ห่างกัน หญิงคนที่เจาะหูอับอายมากที่โบหุมิรู้เลยให้กุฎุมพินช่วยแก้ปัญหา เขาก็คิดออกว่าควรจะทำเป็นต่างหูประดับด้วยอัญมณีมาปิดไว้ นางก็เลยสวมต่างหูนี้ เมื่อเมียหลวงเห็นก็แปลกใจเพราะดูสวยงามดี จึงได้ถาม และเจาะหูใส่เครื่องประดับตามบ้าง หลังจากนั้นมา ก็เกิดธรรมเนียมการเจาะหูเพื่อใส่เครื่องประดับตลอดมา

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือประชุมเรื่องนิทานเขมร เผยแพร่ปี 2003 (เล่ม) ภาวบุรุษ ๒๐๐๓)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดรูปผู้หญิงกำลังแต่งตัว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องธรรมเนียมการเจาะหูลูกสาว

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจประเพณีและธรรมเนียมการเจาะหูลูกสาวได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกประเพณีและธรรมเนียมการเจาะหูลูกสาวได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ขนบประเพณีศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทักษะการพูด เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็นของตนเอง (ការនិយាយបញ្ចេញមតិផ្ទាល់ខ្លួន)

เนื้อหา : ศึกษาการพูดแสดงความคิดเห็น

สาระสำคัญของเรื่อง : ฝึกการคิดวิเคราะห์และสามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจการพูดแสดงความคิดเห็น
2. ทักษะ : การพูดแสดงความคิดเห็นกันอย่างมีเหตุผล
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การกล้าแสดงออก การแสดงความคิดเห็น

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องความเชื่อ (ជំនឿ)

เนื้อหา : เมธาวีหญิงสาวผู้ร่ำรวยเป็นคนรักของขุนเขื่อนชายหนุ่มยากจน แม่ทั้งคู่จะรักกันด้วยใจที่บริสุทธิ์แต่มารดาของฝ่ายหญิงก็ขัดขวางทำให้ต้องแยกทางกันในที่สุด เมธาวีก็ล้มป่วยลงเพราะตรอมใจและเป็นโรคหัวใจ แต่แม่ของนางเอาไปรักษาตามความเชื่อ เช่น ให้พระรดน้ำมนต์ให้ทั้งตัว ซึ่งยิ่งทำให้อาการหนักลงไปอีก แม่ของนางก็จ้างแม่มด มาช่วยไล่ผี และทำพิธีกรรมทุกอย่าง แต่อาการของนางก็ไม่ดีขึ้น เมธาวีรู้ว่าสาเหตุไม่ได้มาจากภูติผีปีศาจ แต่เพราะตรอมใจที่ต้องพลัดพรากจากขุนเขื่อนชายผู้เป็นที่รัก อาการของนางก็ทรุดลงไปเรื่อยๆ แม่ของนางจะให้กินยาและรักษาถึงที่สุดแล้ว แต่ในที่สุดเมธาวีก็เสียชีวิตลง

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง ผกาสรโพน ของ นู หาจ เผยแพร่ปี ค.ศ.1960 (เรื่องผู้ประพันธ์ของสำนักพิมพ์ กฤษณา อโศกสิน)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดพระสงฆ์กำลังนำน้ำมนต์มารดที่ผมของหญิงสาว โดยมีผู้คนนั่งพนมมือ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความเชื่อจากวรรณกรรมเรื่อง ผกาสรโพน และศึกษาเกี่ยวกับผู้แต่ง ช่วงเวลาในการแต่ง และสภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : อ่านเนื้อหาของเรื่องได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกชื่อของผู้แต่ง ช่วงเวลาในการแต่ง สังคมที่ปรากฏในเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ

2. เรื่องอักษรเขมร (หกรูมไซ)

เนื้อหา : กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนภาษาเขมร

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือผลงานสุดท้ายของสมเด็จพระเจ้านวนาถ (เสด็จ)

ศุภประเวศประเวศประเวศประเวศประเวศ (นาม)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพตัวอักษรจากศิลาจารึกและภาพสมเด็จพระสังฆราชจวน นวนาถ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทกวี 7 เรื่องอักษรเขมร บทประพันธ์ของสมเด็จพระสังฆราชจวน นวนาถ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจบทกวี 7 และเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : กำหนดความคิดสำคัญของเรื่องและคุณค่าของเรื่องจากบทกวี 7 ได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในภาษาและวรรณกรรมของชาติ

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนวิเคราะห์ (สำนวนวิภาคหัตถ์)

เนื้อหา : การเขียนวิเคราะห์ การเริ่มต้นเรื่อง เนื้อเรื่องและตอนจบของเรื่อง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องพงศาวดาร ตอนที่ 9 แล้วเขียนวิเคราะห์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจช่วงเวลาในการแต่งและสังคมที่ปรากฏในเรื่อง

2. ทักษะ : สามารถบอกวิธีการแต่งตามเนื้อหาที่ปรากฏในเรื่อง การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตอนจบของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ฝึกเขียนวิเคราะห์เนื้อหาจากเรื่องพงศาวดาร

บทเรียนที่ 3 เรื่องการเคารพบูชา (ภาพเคารพบูชา)

บทนำเรื่อง

ความสุขเป็นความปรารถนาของมนุษย์ทั่วไป คนที่มีความสุขอย่างแท้จริงเป็นคนที่มีความสุขทั้งทางกายและทางใจ การเคารพบูชาเป็นการเข้าถึงความสุขอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่มีความเยียบสงบ และผลักดันให้เกิดความสุขทางใจ การเคารพเป็นการปฏิบัติตน การประพฤติตามโอวาทของบุคคลที่ควรเคารพโดยมีการถวายสิ่งของหรือไหว้วัตถุต่างๆ สำหรับบุชชนียบุคคล ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาลักษณะสำคัญของเรื่องแบบพราหมณ์นิยม เนื้อหาของเรื่อง คำคุณศัพท์

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายการใส่บาตรพระสงฆ์

ทักษะการฟัง เรื่องสิริธร (สิริธร)

เนื้อหา : มีเศรษฐีคนหนึ่งเป็นผู้มีความศรัทธาได้ถวายทานเป็นประจำ โดยอธิษฐานว่า หากอานิสงฆ์ทานของตนมีจริงขอให้ลาภยศเกิดแก่เราในชาตินี้ ทำให้นั้นอานุภาพแห่งทานทำให้เรือนเก่าหายไปกลายเป็นปราสาททองพร้อมกับทรัพย์สินเงินทองจำนวนมาก ทานที่ให้ได้ด้วยความศรัทธาย่อมเห็นผลประจักษ์ในปัจจุบัน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือปัญญาสชาดก แต่งโดย ญีก แฉม เผยแพร่ปี พ.ศ.2543 (แปล) เสขตฺถสวาทก ธิดธฺเตยวณฺณกตฺตฺก ไซย เฑาะ: ฤๅษฏฺถ.ศ. ๒๕๔๓)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดการใส่บาตรพระสงฆ์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาวรรณกรรมแบบพุทธนิยมนเรื่องสิริธร รายละเอียดของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะสำคัญของวรรณกรรมเขมรแบบพุทธนิยมน

2. ทักษะ : วิเคราะห์ตัวละครตามแบบวรรณกรรมเขมรแบบพุทธนิยมได้และสามารถบอกพัฒนาการของวรรณกรรมเขมรแบบพุทธนิยมได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีจิตใจที่เป็นกุศลและการทำทาน

ทักษะการพูด เรื่องการพูดการแสดงความคิดเห็นสนับสนุน (การบวเฏญชติคำฐ)

เนื้อหา : ศึกษาการพูดแสดงความคิดเห็น

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดการแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะการพูดการแสดงความคิดเห็น
2. ทักษะ : สามารถใช้สำนวนในการพูดการแสดงความคิดเห็นได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องพระรามยกศร (ประเภทนิทาน)

เนื้อหา : กล่าวถึงตอนพิชัยสงครามของพระรามในการเลือกคู่ครอง

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องรามเกียรติ์ เผยแพร่โดยพุทธศาสนาบัณฑิต ค.ศ.

1995 (เรื่องพระรามยกศร) ประเภทนิทาน ต.ส.๑๙๕๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องพระรามยกศร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องพระรามยกศร ผู้แต่ง ช่วงเวลา สภาพสังคมที่ปรากฏใน

เรื่อง ความขัดแย้งกันของตัวละคร วิธีการแต่งและคุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อหาของเรื่องพระรามยกศรได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกช่วงเวลาในการแต่ง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง ลักษณะเรื่องแบบพราหมณ์นิยมและความคิดสำคัญในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังให้มีความรักในวัฒนธรรมของชาติ

2. เรื่องลักษณะในภาษาเขมร (ประเภท: ภาษาศาสตร์)

เนื้อหา : กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญในภาษาเขมร โดยสามารถแบ่งสมัยออกเป็น ภาษาเขมร

โบราณ ภาษาเขมรสมัยกลางและภาษาเขมรปัจจุบัน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสืออารยธรรมเขมร ของ ตรึง งาม เผยแพร่ปี ค.ศ. 1975 (សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែររបស់ លោកប្រឹ ត្រឹង ងា បោះពុម្ព គ.ស.១៩៧៥)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพตัวอักษรสมัยก่อนพระนคร สมัยพระนครและสมัยหลังพระนคร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะของภาษาเขมร ความเป็นมาของภาษาเขมร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะของภาษาเขมรได้
2. ทักษะ : สามารถบอกลักษณะภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในมรดกทางภาษาและวัฒนธรรมของชาติ

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนคำอธิบาย (ใต้น์សេចក្តីពន្យល់)

เนื้อหา : ฝึกการเขียนอธิบายความ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะการเขียนคำอธิบาย

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะการเขียนคำอธิบายได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถเขียนคำอธิบายได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใช้ภาษาเขมรให้ถูกต้อง

บทเรียนที่ 4 เรื่อง เมตตากรุณา (សប្បុរសធម៌)

บทนำเรื่อง

เพื่อให้ชีวิตของเรามีคุณค่าเพิ่มมากขึ้น เราต้องห่างไกลจากความไม่ดีแล้วพยายามสร้างหรือทำแต่ความดี ความสุจริตเที่ยงตรง ความดีจะแสดงออกมาจากนิสัยของแต่ละคนเช่น การช่วยเหลือสงเคราะห์กัน ไม่ละเมิดสิทธิ์ของคนอื่น ในบทเรียนนี้จะทำให้ผู้เรียนมีจิตใจดีและประพฤติดี อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของเรื่องแบบพุทธนิยาม และการเขียนเอกสารต่างๆ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายสมเด็จพระนโรดมสีหนุที่กำลังพระราชทานสิ่งของแก่พสกนิกร

ทักษะการฟัง เรื่องพระเตมีย์ (ព្រះតេមីយ)

เนื้อหา : กล่าวถึงพระโพธิสัตว์ได้จุติลงมาเกิดเป็นโอรสของพระกาสีกราช เมื่อตอนอายุ 11 ปี ได้เห็นพระบิดาลงโทษโจรอย่าทารุณ ทรงระลึกชาติได้ว่า ครั้งหนึ่งพระองค์ทรงเคยเป็นกษัตริย์เมื่อตายแล้วไปเกิดในนรกกว่าได้ไปเกิดบนสวรรค์ ทรงเกรงกลัวว่าจะตกนรกเช่นพระบิดาจึงแสวงหาทำเป็น

ง่อยเปลี้ย หูหนวกเป็นใบ้ ทำให้ถูกกล่าวหาว่าเป็นกาลกิณีจึงถูกนำไปฝังในป่าช้า ต่อมาจึงปรากฏตนว่าไม่ได้หูหนวกเป็นใบ้และได้บวชรักษาศีลอยู่ในป่า

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากทศชาติชาดกของพุทธศาสนาบัณฑิต เผยแพร่ปี ค.ศ. 1949 (ส.เชื้อบจรสชาติก របស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត បោះពុម្ពឆ្នាំគ.ស.១៩៤៩)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพจิตรกรรมเรื่องพระเทมีย์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องพระเทมีย์ สาระสำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรายละเอียดของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : บอกปัญหาในเรื่องและสาระสำคัญในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การนับถือพระพุทธศาสนา

ทักษะการพูด เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตัวละคร (การนิยาม ๒๒ บทเทศน์คติธรรมะสภกษัตริย์)

เนื้อหา : ฝึกการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตัวละคร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการพูดแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความเข้าใจลักษณะการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของตัวละคร

2. ทักษะ : การพูดแสดงความคิดเห็นสนับสนุนหรือขัดแย้ง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องความปรารถนาของพระเวสสันดร (บึงฉลวยประชาธิราช របស់ព្រះបាទវេស្សន្តរ)

เนื้อหา : กล่าวถึงพระชาติสุดท้ายของพระโพธิสัตว์ในการบำเพ็ญทานบารมีอันยิ่งใหญ่

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากทศชาติชาดกของ ฉิม สุม (ส.เชื้อบจรสชาติก របស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត បោះពុម្ពឆ្នាំគ.ស.១៩៤៩)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องพระเวสสันดร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องพระเวสสันดร ผู้แต่ง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง วิธีการแต่ง (การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตอนจบของเรื่อง) และคุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เรื่องพระเวสสันดร ผู้แต่ง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง วิธีการแต่ง (การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตอนจบของเรื่อง) และคุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง
2. ทักษะ : บอกบุคลิกลักษณะของตัวละครในเรื่อง ความขัดแย้ง คุณค่าของเรื่องที่ศึกษา วิธีการแต่งเรื่อง การเริ่มเรื่อง การดำเนินเรื่องและตอนจบของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังความมีเมตตากรุณา

2. เรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร (វប្បធម៌ អរិយធម៌ខ្មែរ)

เนื้อหา : กล่าวถึงหน้าที่ของชาวเขมรทุกคนไม่ใช่เฉพาะเพียงต้องเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมอารยธรรมเขมรเท่านั้น แต่ต้องกันรักษาสิ่งเหล่านั้นซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชาติไว้ด้วย เพราะวัฒนธรรมอารยธรรมจะเป็นเครื่องบอกทิศทางว่าประเทศชาติควรจะทำอย่างไรต่อไปทางใด สิ่งเหล่านี้ควรเผยแพร่ให้คนทั่วไปได้เห็นได้ชมรู้ทันที่ว่าเป็นของเขมรเช่น របាំ ลวดลาย ภาพวาด สถาปัตยกรรม ละคร ดนตรี เป็นต้น

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากนิตยสารสำหรับครูว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และการไม่ใช้ความรุนแรง (ទស្សនាវដ្តីសំរាប់គ្រូស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សប្រជាធិបតេយ្យនិងអហិង្សា)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่าย ภาพสลักบนผนังปราสาทบายน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทความเรื่องวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร รายละเอียดของเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรายละเอียดของวัฒนธรรม อารยธรรมเขมร
2. ทักษะ : สามารถแสดงคุณค่าของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักในวัฒนธรรมและอารยธรรมของชาติ

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนหนังสือร้องเรียน (បំពេញពាក្យបណ្តឹង)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนหนังสือร้องเรียน

สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบการเขียนหนังสือร้องเรียน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรูปแบบการเขียนหนังสือร้องเรียน
2. ทักษะ : การเขียนหนังสือร้องเรียนได้ตรงตามรูปแบบของทางราชการ
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนหนังสือร้องเรียน

บทเรียนที่ 5 เรื่อง สุนทรียทางภาษา (เสาศักดิ์ภาษา)

บทนำเรื่อง

ทุกชาติบนโลกนี้ล้วนแต่มีภาษาและตัวอักษรสำหรับติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันในสังคม ภาษาเป็นเอกลักษณ์ของชาติ สุนทรียภาพทางภาษามีความหมายว่า ภาษาที่มีความถูกต้อง มีระเบียบวิธีการ มีบ่อเกิดและมีวิวัฒนาการที่ชัดเจน การใช้ศิลปะทางภาษาหรือศิลปะในการพูด การเขียนและรู้คุณค่าเรียกว่าสุนทรียทางภาษาหรือศิลปะทางภาษา ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะศึกษาเกี่ยวกับผลงานของบรรพบุรุษที่มีความประณีตในการใช้ศิลปะทางภาษาและลักษณะพิเศษของภาษาเขมร อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับเอกสาร กาพย์ ความคิดสำคัญ วิวัฒนาการและลักษณะพิเศษของภาษา คุณกิริยา และประเภทของคุณกิริยา และการเปรียบเทียบ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายจารึกอักษรโบราณ

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดเปรียบเทียบ (การนิยามแบบเปรียบเทียบ)

เนื้อหา : ศึกษาลักษณะของการพูดเปรียบเทียบ สำนวนการพูดเปรียบเทียบที่มีลักษณะเหมือนกันและสำนวนการพูดเปรียบเทียบที่มีลักษณะแตกต่างกัน

สาระสำคัญของเรื่อง : ลักษณะของการพูดเปรียบเทียบ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะสำนวนในการเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถใช้คำเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องตุ้มเตี๋ย (จំฮาร์)

เนื้อหา : ตุ้มเตี๋ยเป็นเรื่องโศกนาฏกรรมความรักระหว่างฝ่ายชายคือตุ้ม กับฝ่ายหญิงคือเตี๋ย แต่ทั้งคู่ต้องพลัดพรากจากกันเพราะฝ่ายตุ้มได้ไปรับราชการในเมืองหลวง ฝ่ายแม่ของเตี๋ยอยากให้เตี๋ยแต่งงานกับขุนนางท้องถิ่น ในหนังสือแบบเรียนตัดตอนเอามาตอนที่ตุ้มต้องจากเตี๋ยไปทำงานในเมืองหลวง โดยเป็นบทชมต้นไม้ขมสัตว์ พร้อมกับความคิดถึงคนรักของชายหนุ่ม

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนสรุปความคิดได้

บทเรียนที่ 6 เรื่อง การยอมรับความจริง (การเจริญญาณการเกิด)

บทนำเรื่อง

การยอมรับความจริงคือการยอมรับเรื่องราว เหตุการณ์หรืออะไรต่างๆ ที่เกิดขึ้น แม้ว่าเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในอดีตหรือในปัจจุบันก็ตาม เราไม่สามารถปิดบังหรือหนีความจริงไปได้ ดังนั้นเราต้องรับความจริงหรือกล้าที่จะยอมรับความจริงนั้นเพื่อเป็นประสบการณ์สำหรับปัจจุบันและอนาคต ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาจากรายการ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากอดีตและปัจจุบัน อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของบทละครและประเภทของละคร สุภาชิตและคำเปรียบเทียบ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายพระราชวังจตุมูข

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดอธิบายความหมายของสุภาชิต (การนิยามแบบทฤษฎาณีสภา สัต)

เนื้อหา : ศึกษาการพูดอธิบายความหมายของสุภาชิต

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะการพูดอธิบายความหมายของสุภาชิต

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจสำนวนที่สำคัญๆ และบอกความหมายของสุภาชิตได้
2. ทักษะ : บอกความหมายของสุภาชิตและการบอกความหมายของสุภาชิตได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การพูดประโยคที่เป็นสุภาชิต

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องเส้นทางชีวิตของมาลา (มหาณีวีโรบลบ่มมาลา)

เนื้อหา : จำรุงสามีของมาลาเป็นพ่อค้านำสินค้าไปขายทางเรือ ครั้งหนึ่งเรือสำเภากฎกพายุล่มกลางทะเล ต่างคนต่างว่ายน้ำหนีเอาตัวรอด ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ซึ่งรอดชีวิตมาได้บอกกับมาลาว่าจำรุงเสียชีวิตแล้ว มาลาเสียใจมาก ได้ภุรินท์ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของสามีช่วยเหลือปลอบโยน จนเห็นอกเห็นใจกันและตัดสินใจแต่งงานกัน จนมาลาตั้งท้องได้ ๕ เดือน จำรุงก็กลับมาบ้านในสภาพที่เป็นปกติ เมื่อรู้เรื่องราวก็โกรธมาก ให้มาลาเลือกเอาว่าจะอยู่กับใคร มาลารักจำรุง แต่ก็เลือกภุรินท์เพราะเป็นพ่อของลูกในท้อง ทำให้จำรุงต้องไล่ทั้งคู่ออกจากบ้าน ไปผจญภัยตามวิถีชีวิตที่เลือกต่อไป

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากละครวัยเก๋เรื่อง กระบวนชีวิต ของ อี ชีหวัด (เบ็เกเบ็ญ
กู๋นฉีโรทบស់เนากจี ฉีบุต)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดผู้ชายกำลังไล่คนออกจากบ้าน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละครวัยเก๋ ตอนเส้นทางชีวิตของมาลา ทางด้านเนื้อหาของ
เรื่อง ความขัดแย้งในเรื่องและคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : ประเภทของเนื้อหาและความขัดแย้งในเรื่องได้
2. ทักษะ : สามารถเข้าใจเนื้อเรื่องและตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การยอมรับความจริง

2. เรื่องชีวิตเขมรในนรกอเวจี (ฉีโรทโฆ่กู๋นฉีโรท)

เนื้อหา : เป็นช่วงชีวิตที่ผู้เขียนเล่าเรื่องมีอายุ 14 ปี ช่วงนั้นกัมพูชาอยู่ภายใต้การปกครอง
ของเขมรแดง ซึ่งแบ่งประชาชนออกเป็นสองกลุ่มคือประชาชนเก่าและประชาชนใหม่ ประชาชนเก่า
คือพวกที่เป็นเขมรแดง ส่วนพวกประชาชนใหม่คือพวกที่ถูกเกณฑ์มาใช้แรงงาน ซึ่งเขมรแดงไม่ค่อยได้
เห็นคุณค่า ใช้แรงงานเยี่ยงทาส และลงโทษด้วยวิธีการต่างๆ หรือแม้แต่นำไปฆ่าทิ้ง ก็จะใช้คำศัพท์ที่
เรียกเฉพาะเช่น เอาไปโรงเรียนกาเลส เอาไปพัฒนา เอาไปปลูกมันหรือปล่อยให้เป็นไข้มาเลเรีย โดย
ไม่รักษาพยาบาลให้ ความโหดร้ายเหล่านี้เป็นสิ่งที่คนเขมรได้ประสบมาในช่วงสมัยเขมรแดงปกครอง
ประเทศ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือ ท้องฟ้าสีรุ้ง แต่งโดย แปน ปุณนาเรต ค.ศ.
2008 (សៀវភៅផ្ទៃមេឃពណ៌និរន្ទ ទិព្វដោយ អ្នកស្រីប៉ែន ប៉ុណ្ណារេត គ.ស.២០០៨)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่าย ผู้คนสมัยเขมรแดง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง ชีวิตเขมรในนรกอเวจี ศึกษา
สภาพสังคมเขมร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อหาของเรื่อง ชีวิตเขมรในนรกอเวจี และความคิดสำคัญในเรื่องได้
และสภาพสังคมเขมร
2. ทักษะ : สามารถสังเขปเรื่องและความคิดสำคัญของเรื่องพร้อมทั้งภาพรวมของสังคม
เขมรในสมัยนั้นได้อย่างถูกต้อง

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือฉบับลูกหลาน บัณฑิต ไม (เผยแพร่ภายใต้ลิขสิทธิ์
 ๗๕ บัญชี ๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงกำลังนั่งอ่านหนังสือ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหา ฉันทลักษณ์ คำสัมผัส

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับคำสอนลูกหลาน โดยเฉพาะคำสอนของพ่อแม่
2. ทักษะ : บอกคุณค่าของการศึกษาและความรับผิดชอบต่อตนเอง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรับผิดชอบต่อตนเอง

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งคำกาพย์ยบทากาคติ (กัมภฏบุจรตาคติ)

เนื้อหา : ศึกษาการแต่งคำกาพย์ยบทากาคติ ฝึกแต่งคำกาพย์ยบทากาคติ

สาระสำคัญของเรื่อง : การแต่งคำกาพย์ยบทากาคติ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับการแต่งคำกาพย์ยบทากาคติ
2. ทักษะ : สามารถแต่งคำกาพย์ยบทากาคติได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในวรรณกรรมประเภทกาพย์ของเขมร

บทเรียนที่ 8 เรื่อง การตัดสินใจ (การสำเริง)

บทนำเรื่อง

พลเมืองที่ดีต้องมีความคิด การตัดสินใจที่รอบคอบมีความหมายว่า ก่อนที่จะทำกิจการงานสิ่งใดเราต้องคิดพิจารณา วิเคราะห์ สิ่งต่างๆ ให้ดีก่อนที่จะตัดสินใจ เราต้องคิดไปถึงผลที่จะตามมาด้วย กล่าวคือการทำสิ่งใดก็ตามให้ตัดสินใจของเราเป็นการตัดสินใจที่มีคุณค่ามีประโยชน์สำหรับตัวเอง ครอบครัวและประเทศชาติ ในบทเรียนนี้เราจะได้ศึกษาจากความสำเร็จที่เกี่ยวกับความกล้าที่จะต่อสู้กับปัญหาต่างๆ อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ผสม ตอบการโน้มน้าวใจและการเขียนอธิบายประโยชน์โน้มน้าวใจ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาด เด็กผู้ชายกำลังเดินบนทางแยก

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดโต้ตอบและการพูดโน้มน้าวใจ (การเสียดสีกับการบ่น; บทกวี)

เนื้อหา : ศึกษาการพูดโต้ตอบระหว่างกันและการพูดโน้มน้าวใจ

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดโต้ตอบระหว่างกันและการพูดโน้มน้าวใจ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรูปแบบการพูด สาระสำคัญในการพูดโต้ตอบและการโน้มน้าวใจ
2. ทักษะ : สามารถใช้สำนวนในการพูดโต้ตอบและการโน้มน้าวใจได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การพูดโน้มน้าวใจโดยใช้เหตุผลเพื่อจุดมุ่งหมาย

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องการตัดสินใจของอาگیرา (การสวดอธิษฐานสวดภาตีก)

เนื้อหา : พระยานาคตัวหนึ่งถูกจับคุมขังไว้ในสระปีศาจ ซึ่งตัวพระยานาคก็ยินยอมเพราะไม่ต้องทำให้ประชาชนเดือดร้อนเพราะน้ำท่วมดินถล่ม แต่บังคับว่าต้องมีคนคอยตีระฆังเพื่อเตือนวันละสามครั้งคือหกโมงเช้า หกโมงเย็น และตีสอง อาگیرาได้รับหน้าที่ต่อจากยามคนแรก ทำหน้าที่นี้เรื่อยมา อาگیرามีคนรักอยู่คนหนึ่งชื่อว่ายูริ ครึ่งหนึ่งบ้านเมืองเกิดฝนแล้วผู้นำจึงทำพิธีบูชาโยนโดยเลือกหญิงสาว ซึ่งผู้หญิงที่พวกเขาเลือกคือยูริ แม้ยูริจะยินยอมแต่อาگیرาไม่ยอมจึงเกิดการโต้เถียงทะเลาะกันขึ้น ทำให้อาگیرาตัดสินใจตัดเชือกที่ระฆังซึ่งจะต้องใช้ตีบอกเตือนพระยานาคทิ้ง ทำให้เกิดเมฆครึ้มมืดฟ้ามัวดิน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากละครของญี่ปุ่นเรื่อง สระน้ำปีศาจ แปลโดย แมน เสฎฐาริน เผยแพร่ปี ค.ศ.2002 (นฤธา ธิษฐานสวดภาตีก บก. ไบรเอน โยชิโนะ ส. ธิษฐานสวดภาตีก ๒๐๐๒)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบจากเรื่อง ตระกูลปีศาจ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง คุณค่าและตัวละครในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรายละเอียดของเรื่องและประเภทของเรื่องได้
 2. ทักษะ : สามารถบอกคุณค่าของการศึกษาและการวิเคราะห์ตัวละครได้
 3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การตัดสินใจสิ่งใดต้องคิดให้รอบคอบ
2. เรื่องพิธีแต่งงานของชาวอินเดียโบราณ (กวีนิพนธ์การบ่นสวดภาตีก)

เนื้อหา : กล่าวถึงพิธีแต่งงานของอินเดียที่เรียกว่า วิวาหะ ตลอดจนพิธีกรรมต่าง ๆ ในพิธีแต่งงานของอินเดีย

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากวัฒนธรรม อารยธรรมเขมรอินเดีย ป้าง ชาติ ค.ศ.1970 (วิบูลย์ ทรัพย์ชัย ธีรภัฏ ภั้ง ชาติ ค.ศ.๑๙๗๐)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพการแต่งงานของชาวอินเดียโบราณ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาพิธีแต่งงานของชาวอินเดียโบราณและประเพณีการแต่งงานของชาวเขมร สาระสำคัญของประเพณีการแต่งงานที่มีมาแต่โบราณ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรายละเอียดของเนื้อหา ความเกี่ยวข้องระหว่างวัฒนธรรมเขมรกับอินเดียและความหมายของเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกรายละเอียดที่สำคัญระหว่างวัฒนธรรมเขมรกับอินเดียได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักษาวัฒนธรรม ประเพณีของเขมรให้คงอยู่ตลอดไป

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนโน้มน้าวใจ (การบทุ:บทุ)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนโน้มน้าวใจ การใช้ภาษา สำนวนโวหาร

สาระสำคัญของเรื่อง : การเขียนโน้มน้าวใจ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประเภทต่างๆ ในการเขียนโน้มน้าวใจ
2. ทักษะ : สามารถใช้สำนวนต่างๆ ในการเขียนโน้มน้าวใจได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง

บทเรียนที่ 9 เรื่องความงามของศิลปะ (เสาศิวาลัย)

บทนำเรื่อง

นานมาแล้วประเทศกัมพูชาเคยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมอารยธรรมที่รุ่งเรืองที่สุดในอินโดจีนชื่อเสียงภาพความรุ่งเรืองในศิลปะเขมรก็ได้แสดงออกมาทางด้านศิลปะการระบำ บทเพลง ภาพสลักในปราสาทต่างๆ ที่มีคุณค่าสูงส่ง ในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับความงามของศิลปะเขมร อีกทั้งยังได้ศึกษา ผู้แต่งจะกำหนดช่วงเวลาในเรื่อง บรรยากาศของเรื่อง วิธีการแต่งเรื่องแบบโบราณ บทร้องเพลงที่นิยม

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาด ผู้ชายกำลังวาดภาพปราสาท

ทักษะการฟัง เรื่องระบำกระทงสะก (ระบำเคาะหฺรเฒ่า)

เนื้อหา : เป็นการละเล่นพื้นบ้านซึ่งปัจจุบันแทบไม่เหลือให้เห็นแล้ว พบมากทางบริเวณด้านเหนือของประเทศติดกับพนมดงรัก มีผู้ให้ข้อมูลว่าแต่เดิมระบำชนิดนี้เรียกว่า ระบำกาย ซึ่งเป็นชื่อของชนกลุ่มน้อยในกัมพูชา

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือการละเล่นที่เป็นที่นิยมเขมร ของ จาบ ปิน ค.ศ. 1964 (สฺยู่รเสใญ่รฐบรเฒ่าบรเฒ่าใญ่รฐรบส่วเสาคตบ ทิส ๑๙๖๕)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดระบำกระทงสะก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาประวัติความเป็นมา เนื้อร้องประกอบการระบำกระทงสะก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาของระบำเคาะกะลาที่ได้ฟังจากเนื้อเรื่อง
2. ทักษะ : สามารถร้องบทเพลงระบำกระทงสะกได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักษาขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทักษะการพูด เรื่องบทร้องเพลงระบำกระทงสะก (การรเฒ่าบรเฒ่าใญ่รฐบรเฒ่าใญ่รฐรบส่วเสาคตบ ทิส ๑๙๖๕)

เนื้อหา : ฝึกร้องเพลงระบำกระทงสะก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทร้องเพลงระบำกระทงสะก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความเข้าใจในบทเพลงระบำกระทงสะก
2. ทักษะ : สามารถร้องเพลงระบำเคาะกะลาได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักษาขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องสุบินกุมาร (สฺยู่บิสกฺยาร)

เนื้อหา : มีสองสามีภรรยาคนหนึ่งอาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ มีลูกชายชื่อว่า สุบินกุมาร เมื่ออายุได้ 7 ขวบ บิดาเสียชีวิต ครอบครัวยากจนลง มารดาต้องเข้าป่าเก็บผลไม้มาขาย สุบินกุมารมีใจฝักใฝ่ในพุทธศาสนาได้ขอมารดาไปบวชเรียนแต่มารดาไม่ให้ไป จนในที่สุดสุบินกุมารก็ได้บวชเป็นสามเณร ต่อมานางได้ฝันว่า ท้าวจตุโลกบาลได้พานางไปเฝ้าพญายมและได้เห็นนรกผู้คนถูกทรมารจึงนึกถึงจิ๋วรของลูกและได้ขอร้องให้ลูกช่วย เมื่อนางตื่นขึ้นมาจึงตรงไปที่วัดและกลับใจประพฤติตนอยู่ในศีลในธรรม

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือ ศึกษาความเรียง ของกลาง หาบ่ออัน เผยแพร่ปี ค.ศ.1966 (แปล) เสวกิจกฤษณ์บุตรบงบงบง บาบ๋บงบง บะ:บงบงบงบง)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดจากเรื่อง สุบินทกุมาร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่อง สุบินทกุมาร วิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่อง ผู้แต่ง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง วิธีการแต่งและคุณค่าที่ได้รับจากการศึกษา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเนื้อหาของเรื่องและวิเคราะห์เนื้อเรื่องได้
2. ทักษะ : สามารถบอกสภาพสังคม คุณค่าในการศึกษาและช่วงเวลาที่ปรากฏในเรื่อง พร้อมทั้งประเภทของวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยมได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ยึดมั่นในหลักธรรมพุทธศาสนา

2. เรื่องปราสาทบันทายศรี (ปราสาทขอมโบราณ)

เนื้อหา : กล่าวถึงค่างามงามของปราสาทบันทายศรี

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจาก มัคคุเทศก์นคร ภาค 2 ของ ปาง ขาด และ ประวัติศาสตร์เขมร ของ ตรึง งาม (มกุฎราชกุมาร ภาค ๒ บ้าง ฮ่า ฮ่า ฮ่า บรู๊กลีลาสุโขทัย ตรีง บง)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายปราสาทบันทายศรี

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหาเรื่องปราสาทบันทายศรี สาระสำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจความงามทางศิลปะของปราสาทบันทายศรีได้
2. ทักษะ : คุณค่าของงานศิลปะที่ปรากฏในเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักษาขนบประเพณีและศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งเรื่องที่มีความซับซ้อน (ประวัตินิยายภาค ๑)

เนื้อหา : ศึกษาการแต่งเรื่องที่มีความซับซ้อน

สาระสำคัญของเรื่อง : การแต่งเรื่องที่มีความซับซ้อน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะของเรื่องการแต่งเรื่องที่มีความซับซ้อน
2. ทักษะ : สามารถแต่งเรื่องที่มีความซับซ้อนตามการดำเนินเรื่องที่แต่งแบบเทพนิยาย ตำนานและเรื่องเล่า

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการพูดประสานงานหรือการพูดพิธีการสำคัญ
จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้เกี่ยวกับการพูดประสานงานหรือพิธีการสำคัญ
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการใช้ภาษาเขมรให้ถูกต้อง

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องประเพณีลอยกระทีป ไหว้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ (ប្រពៃណី តប្រទីប សំពះព្រះខែ អកអំបុក)

เนื้อหา : โบราณกาลมีกษัตริย์องค์หนึ่งทำรังออกไข้อยู่บนต้นไม้ริมน้ำ โดยออกไปตามวิสัยของสัตว์จำนวน 5 ฟอง วันหนึ่งเกิดลมพายุพัดทำให้รังนกและไข่ตกลงไปในน้ำที่กำลังไหล เมื่อกษัตริย์กลับมาเห็นรังหายไปพร้อมไข่ทั้งหมดก็เศร้าเสียใจ คร่ำครวญจนกระทั่งตายไปเกิดเป็นพระอินทร์ ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ กล่าวถึงชาทั้ง 5 ฟองถูกกระแสน้ำพัดพาไปตกในมือของไก่ พญานาค เต่า วัว และเสื่อ แต่ละตัวได้ไข่ไปดูแล ณ ที่อยู่ของตน เมื่อครบกำหนดไข่ทั้งหมดได้เป็นมนุษย์ ทั้ง 5 คนต่างเจริญเติบโตและออกอุบายลาพ่อแม่ออกไปรับเรียนวิชา สัตว์ที่ได้เลี้ยงดูมาต่างเสียเหมือนกันว่า ถ้าได้ออกไปก่อนสร้างพุทธภูมิสำเร็จวันใด เราขอฝากชื่อของเราให้อยู่ติดกับชื่อของลูกด้วย ด้วยเหตุนี้สมัยภัทรกัปจึงมีพระพุทธรเจ้า 5 พระองค์ทรงพระนามว่า “กกุสันโธ” (ไก่) “โกนาคมน” (นาค) “กัสสป” (เต่า) “โคตโม” (โค)

ตำนานไหว้พระจันทร์และป้อนข้าวแม่กล่าวถึงพระชาติหนึ่งที่พระพุทธรเจ้าเสวยพระชาติเป็นกระต่าย ทุกวันเพ็ญจะมีกระต่ายมาสมทานถือศีล วันหนึ่งพระอินทร์ทรงทราบจึงแปลงกายมาขอเนื้อพระองค์เป็นอาหาร ทรงให้เนื้อแก่พราหมณ์นั้น แต่พราหมณ์ถือศีลให้อาจฆ่าได้ พระองค์กระโดดเข้ากองไฟเพื่อให้เนื้อแก่พราหมณ์ ก่อนจะกระโดดทรงอธิษฐานว่า ขอให้รูปของพระองค์จงสถิตอยู่ในพระจันทร์จนถึงที่สุดแห่งกัปด้วยอำนาจของทานบารมี

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 9 เผยแพร่โดยพุทธศาสนบัณฑิต ปี ค.ศ.2003 (សៀវភៅប្រជុំព្រេងខ្មែរ ភាគទី ៩ បោះពុម្ពដោយពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត គ.ស.២០០៣)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่าย เรือประดับไฟในประเพณีลอยกระทีป

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทีป ไหว้พระจันทร์ ป้อนข้าวแม่ ความเชื่อและคุณค่าที่ได้รับ

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะการเขียนเรื่องแบบอธิบาย
2. ทักษะ : สามารถเขียนอธิบายโดยใช้สำนวนภาษาได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : เขียนภาษาเขมรให้ถูกต้อง

2.2.5 แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียน ๑๑)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ภาคเรียน ๑๑) มีบทเรียน 10 บท ดังนี้

- บทเรียนที่ 1 เรื่อง แนวคิด (ผู้ก่อตั้ง)
- บทเรียนที่ 2 เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี (ទំនៀមទម្លាប់)
- บทเรียนที่ 3 เรื่อง ความกล้าหาญ (សេចក្តីក្លាហាន)
- บทเรียนที่ 4 เรื่อง การเสียสละ (ការលះបង់)
- บทเรียนที่ 5 เรื่อง อดีตกาล (អតីតកាល)
- บทเรียนที่ 6 เรื่อง การเคารพบูชา (ការគោរពបូជា)
- บทเรียนที่ 7 เรื่อง อักษรศาสตร์และวรรณคดีเขมร (អក្សរសាស្ត្រនិងអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)
- บทเรียนที่ 8 เรื่อง ความจริง (តថភាព)
- บทเรียนที่ 9 เรื่อง วรรณคดีต่างประเทศ (អក្សរសិល្ប៍បរទេស)
- บทเรียนที่ 10 เรื่อง ความคิดบวก (សុទិដ្ឋិនិយម)

บทเรียนที่ 1 เรื่อง แนวคิด (ผู้ก่อตั้ง)

บทนำเรื่อง

ในแต่ละชาติต้องมีเอกลักษณ์ประจำชาติ ส่วนชนชาติเขมรก็เป็นชนชาติหนึ่งที่มีแนวคิด ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี และได้เก็บรักษาไว้ให้เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติแนวคิดคือ ความคิดที่เราเชื่อแล้วปฏิบัติในสิ่งนั้นตามขนบประเพณีในชีวิตหรือตามขนบที่บรรพบุรุษได้ปฏิบัติกัน เรื่อยมา ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดของชาวกัมพูชาและศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมและ ลักษณะของเรื่อง ชื่อเรื่อง ช่วงเวลาในเรื่อง ปัญหาของเรื่อง ความคิดสำคัญและคำแปล

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพศิลาจารึกและภาพสลักศิลาและภาพนางปรัชญาปรมิตา

ทักษะการฟัง เรื่องพระพัน (ព្រះពាន់)

เนื้อหา : กล่าวถึงชายคนหนึ่งมีอาชีพทำนา วันหนึ่งเขาไปทำนาแต่เช้า ตอนเที่ยงแม่ได้นำ ข้าวไปให้ที่นาแต่เห็นว่า แม่นำข้าวมาให้คนเดียวไม่พออิมจึงเอาไม้ตีแม่ จากนั้นจึงกินข้าว เมื่อกินข้าว จนอิมแล้วพบว่า ข้าวที่แม่นำมาให้ยังเหลืออยู่มากชายหนุ่มรู้สึกผิดที่ตีแม่จึงได้สร้างพระพุทธรูป 100 องค์เพื่อเป็นการขมาแม่ของตน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือประชุมนิทานเขมร ภาคที่ 6 (សៀវភៅប្រជុំ ព្រេងខ្មែរ ភាគទី៦)

ภาพประกอบภาพการฟัง : ภาพวาดการสลักพระพุทธรูป

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องพระพัน ทางด้านลักษณะของวรรณกรรม ประเภทของวรรณกรรม ลักษณะความจริงที่ปรากฏในเรื่อง ความคิดสำคัญและช่วงเวลาปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะของวรรณกรรมจากการฟังเรื่อง พระพัน ประเภทของวรรณกรรมและความจริงที่ปรากฏในเรื่องได้
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามเรื่อง พระพัน ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความกตัญญูต่อบิดามารดา

ทักษะการพูด เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าในเรื่อง (บทเหฺวญชติภยตโยทุมหฺลฺกฺษฺญฺ) (๒๕๕๕)

เนื้อหา : ศึกษาลักษณะการพูดแสดงความคิดเห็น ฝึกการพูดแสดงความคิดเห็น

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าในเรื่อง การใช้ภาษาในการพูด สามารถพูดได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบ คุณประโยชน์ในการพูดแสดงความคิดเห็นและคุณค่าของตัวละครที่ปรากฏในเรื่องได้เป็นอย่างดี
2. ทักษะ : สามารถบอกคุณค่าของตัวละครในเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความคิดฉลาดหลักแหลม

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (การวิฤโธหฺกฺมฺสฺนฺญฺโฆ) (๒๕๕๕)

เนื้อหา : ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณกรรมสมัยโบราณ วรรณกรรมสมัยกลางและวรรณกรรมสมัยใหม่

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสืออารยธรรมเขมร ของ ตริ่ง งา ปี ค.ศ.1975

(แปล) เกษวิชัย ฐิติง ภา ค.ศ.๑๙๗๕

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพเด็กสมัยโบราณกำลังนั่งอ่านสมุดไทยและภาพเด็กผู้หญิงสมัยใหม่กำลังนั่งอ่านหนังสือ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมรตั้งแต่สมัยโบราณ วรรณกรรมเขมรสมัยกลางและวรรณกรรมสมัยใหม่จากบทอ่าน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจวิวัฒนาการของวรรณคดีเขมรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. ทักษะ : สามารถบอกวรรณคดีเขมรสมัยต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ด้านความรู้ความเข้าใจในภาษาและวรรณกรรมเขมร

2. เรื่องพนมเนียงกองเรียม (กุฎีนางกษัตริย์)

เนื้อหา : โบราณกาลมีเศรษฐีคนหนึ่งไม่มีลูกจึงพาภรรยาไปบนบานศาลกล่าวขอลูกกับต้นไทร หลังจากนั้นเศรษฐีและภรรยาได้มีลูก 12 คนล้วนแต่เป็นผู้หญิงทั้งสิ้น เมื่อมีลูกแล้วเศรษฐีกลายเป็นคนจนไม่มีข้าวปลาอาหารจึงขับภริยาพาลูกทั้ง 12 คนไปปล่อยไว้ในป่า ลูกทั้ง 12 คนพากันเดินไปในป่าจนถึงเมืองหนึ่งซึ่งเป็นเมืองของนางยักษ์ชื่อ สันธมาร นางยักษ์มีลูกสาวชื่อ นางกองเรียม เมื่อนางยักษ์เห็นนางทั้ง 12 คนจึงแปลงกายเป็นสตรีพานางทั้ง 12 คนไปยังปราสาทของตนเพื่อให้ไปรับใช้นางกองเรียมลูกสาวของนาง เมื่อนางทั้งสอง 12 คนรู้ว่าเมืองที่อยู่เป็นเมืองของนางยักษ์จึงพากันหนี นางยักษ์สันธมารตามหาไปพบว่านางทั้ง 12 คนเป็นมเหสีของพระเจ้ารณสิทธิ์จึงแปลงกายเป็นหญิงสาวและได้เป็นมเหสีของพระเจ้ารณสิทธิ์ด้วย นางสันธมารทำมารยาว่าป่วยต้องควักลูกนัยน์ตาของนางทั้ง 12 คนมาทำยารักษาโรคของตนและให้อาณางทั้ง 12 คนที่กำลังมีครรภ์ไปไว้ที่พระคลังเมืองของตนโดยให้นางกองเรียมเป็นผู้ดูแล ในบรรดานางทั้ง 12 คนมีน้องคนสุดท้ายคนเดียวที่ถูกควักลูกนัยน์ตาเพียงข้างเดียวและได้คลอดลูกออกมาชื่อว่า พุทธิแสน

เวลาผ่านไปพุทธิแสนเติบโตขึ้น นางสันธมารรู้ว่าเป็นลูกของนางทั้ง 12 คนจึงใช้ให้พุทธิแสนขี่ม้าเอาจดหมายไปให้นางกองเรียมโดยมีข้อความในจดหมายว่า “ถ้ามาถึงกลางคืนให้กินกลางคืน ถ้ามาถึงกลางวันให้กินกลางวัน” แต่ระหว่างทางไปนั้นพุทธิแสนนอนหลับมีฤๅษีได้มาเห็นจดหมายจึงเปิดจดหมายนั้นดูแล้วเขียนจดหมายใหม่ว่า “ถ้ามาถึงกลางคืนให้แต่งกลางคืน ถ้ามาถึงกลางวันให้แต่งกลางวัน” เมื่อมาถึงเมืองยักษ์นางกองเรียมก็แต่งงานกับพุทธิแสนทันทีและได้เสวยราชสมบัติที่เมืองยักษ์ ต่อมานางกองเรียมได้บอกเรื่องลูกนัยน์ตาและเรื่องยารักษานัยน์ตาให้หายกับพุทธิแสน ในคืนนั้นพุทธิแสนได้หนีออกจากเมืองนางกองเรียมตามมา พุทธิแสนจึงเอายาเหวี่ยงออกไปเกิดเป็นน้ำทะเลขวางนางไว้ นางกองเรียมโศกเศร้าเสียใจและตายอยู่กลางป่า พุทธิแสนเอายา มารัก ษาลูกนัยน์ตาของมารดาและป่าทุกคนแล้วจึงได้ฆ่ายักษ์สันธมารและเสวยราชสมบัติสืบต่อมา

เอกสารจำนวนมากกล่าวไว้ตรงกันว่า ศพของนางกองเรียมซึ่งตายอยู่ที่ริมน้ำนั้นเกิดเป็นภูเขานางกองเรียมและบริเวณใกล้ภูเขามียักษ์หมู่บ้านแห่งชื่อ กำปงฮาวและกำปงแลง หมู่บ้านกำปงฮาวเป็นบริเวณที่นางกองเรียมตะโกนเรียกพุทธิแสน หมู่บ้านกำปงแลงเป็นบริเวณที่พุทธิแสนเลิกปรารถนาในตัวนางกองเรียม

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องประชุมนิทานเขมร ภาค 5 พุทธศาสนบัณฑิต ปี ค.ศ.2003 (เบรជ្ជរឿងព្រេងខ្មែរ ភាគ៥ ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត គ.ស.២០០៣)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเรื่องพนมเปญกงเรีย

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องภูเขานางกงเรีย ประเภทของนิทานและความคิดสำคัญของเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจประวัติ ประเภท ความคิดสำคัญ ช่วงเวลาในเรื่องและลักษณะความจริงในเรื่องภูเขานางกงเรียได้อย่างชัดเจน

2. ทักษะ : สามารถบอกประวัติ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และความคิดสำคัญในเรื่องได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความภาคภูมิใจในชาติของตน

ทักษะการเขียน เรื่องการสังเคราะห์ (สังเขป)

เนื้อหา : ศึกษากาการเขียนสังเคราะห์ รูปแบบและการเขียนสังเคราะห์

สาระสำคัญของเรื่อง : ลักษณะการเขียนสังเคราะห์ รูปแบบของการเขียนสังเคราะห์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจข้อกำหนดหรือรูปแบบในการเขียนสังเคราะห์ได้อย่างดี

2. ทักษะ : สามารถเขียนสังเคราะห์หรือพรรณนาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การรวบรวมความคิดและฝึกคิดพิจารณา

บทเรียนที่ 2 เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี (เจ้เจ้)

บทนำเรื่อง

ชนชาติกัมพูชาเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรม อารยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีตั้งแต่สมัยโบราณกาลมาแล้วและยังคงรักษาให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติมาจนถึงทุกวันนี้ สิ่งต่างๆ ที่เรารู้และได้กำลังปฏิบัติทั้งจากต้นกำเนิดเดิมจนมาเป็นประเพณีขนบธรรมเนียมของบรรพบุรุษเขมรเรา ในบทเรียนนี้จะศึกษาจากอารยธรรมเขมร วัฒนธรรม ประเพณีของเขมร คำกาศและคำเพลง

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายงานแต่งงานของกัมพูชา

ทักษะการฟัง เรื่องความเชื่อ (เจ้เจ้)

เนื้อหา : ความเชื่อเกี่ยวกับการทำบุญให้กับบิดามารดา เมื่อทั้งสองล่วงลับไปแล้ว

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสืออารยธรรมเขมร ของ สุมุขเมียง ทิดเสียง เจีย ชิน
(សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែររបស់លោកសូ មុយម៉េឿង ទិតសៀង ជា ឈិន)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดการจัดเตรียมของไหว้ตามความเชื่อของกัมพูชา

สาระสำคัญของเรื่อง : เนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเขมร ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจที่มาของความเชื่อเรื่องวิญญาณมารดาบิดาจากเรื่องที่ได้ฟัง
2. ทักษะ : พิจารณาเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อ
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความเชื่อ ขนบประเพณีของชาติ

ทักษะการพูด เรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น (การบวเฏญชติ)

เนื้อหา : ศึกษาลักษณะการพูดแสดงความคิดเห็น ฝึกการพูดแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ใช้ภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดแสดงความคิดเห็น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะการพูดแสดงความคิดเห็น
2. ทักษะ : สามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องขนมไม่ใหญ่ไปกว่าทานาน (នំមិនធំជាងតានាឡូ)

เนื้อหา : กล่าวถึงตอนที่นางเตียวถูกมารดาว่ากล่าวตักเตือนให้นางทำตามผู้ใหญ่อบรมสั่งสอน เพราะผู้ใหญ่อาบน้ำร้อนมาก่อนและมีความหวังดีต่อนางและอยากให้นางเตียวแต่งงานกับคนที่ดี

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง ตุมเตียว ของภิกขุโสสม ปี ค.ศ.1915 (រឿងទុំទាវ របស់ព្រះភិក្ខុសោម ១៩១៥)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบวรรณกรรมเรื่อง ตุมเตียว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทคำภาพย่เรื่อง ตุมเตียว ทางด้านฉันทลักษณ์ คำสัมผัสสระ คำสัมผัสพยัญชนะ การเล่นคำ ขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปรากฏในวรรณกรรม

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีการหมั้นและกาพย์มาตราได้อย่างชัดเจน

2. ทักษะ : สามารถบอกการเตรียมงานในพิธีหมั้นและกาพย์มาตราบตามที่ได้ศึกษาได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ

2. เรื่องประเพณีเวลาเกิด (บรูโตนกีสเฬเตลเก็ท)

เนื้อหา : ความเชื่อเกี่ยวกับประเพณีการเกิด พิธีกรรม ธรรมเนียมปฏิบัติก่อนเวลาเกิด ธรรมเนียมปฏิบัติเวลาเกิดและธรรมเนียมปฏิบัติหลังการเกิด

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสืออารยธรรมเขมร ของ ตูริง งา ปี ค.ศ.1975 (សៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែរ ត្រីង ងា គ.ស.១៩៧៥)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประเพณีการเกิด

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องเกี่ยวกับประเพณีการเกิด ข้อควรปฏิบัติ พิธีกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเกิด

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจขนบธรรมเนียมประเพณีการเกิดในสมัยโบราณได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกขั้นตอนในพิธีกรรมของการเกิด การรักษาสุขภาพของมารดา ก่อนการคลอดบุตร การดูแลรักษาบุตรได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลุกฝังขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งคำกาพย์ (ការតែងកំណាព្យ)

เนื้อหา : ศึกษาขั้นตอนการแต่งคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ต่าง ๆ ในบทคำกาพย์เกี่ยวกับพิธีบุญ ประเพณีของเขมร ความเชื่อต่าง ๆ ประเพณีขนบธรรมเนียมต่าง ๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : การแต่งคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ต่างๆ ในบทคำกาพย์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจขั้นตอนการแต่งคำกาพย์ ฉันทลักษณ์ในบทคำกาพย์
2. ทักษะ : สามารถแต่งคำกาพย์ได้อย่างถูกต้องตรงตามฉันทลักษณ์
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใช้ภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง

บทเรียนที่ 3 เรื่องความกล้าหาญ (សេចក្តីក្លាហាន)

บทนำเรื่อง

ความกล้าที่จะเอาชนะ ต่อสู้ ชนะทุกอุปสรรคไม่เกรงกลัวต่ออันตรายที่จะเกิดขึ้นจากความกล้าหาญ ความกล้าหาญเกิดจากอุดมคติของแต่ละบุคคลแล้วผลักดันให้มีการเสียสละเพื่ออุดมการณ์ต่างๆ ความกล้าหาญเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ชัยชนะ ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาจากบทความที่แสดงถึงความกล้าหาญของพลเมืองกัมพูชาเพื่อบ้านเมืองของเรา อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับต้นเหตุของปัญหา การวิเคราะห์ตัวละคร วันและเวลา คุณค่าในการศึกษา การเขียนโดยสังเขป

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดการต่อสู้และการเรียกร้องอิสรภาพ

ทักษะการฟัง เรื่องเนียะตาเคลียงเมือง (เมืองหูกตาเมือง)

เนื้อหา : กล่าวถึงความซื่อสัตย์ของเนียะตาเคลียงเมืองที่ยอมเสียสละชีวิตของตัวเองเพื่อไปเกณฑ์ทหารปีศาจให้มาช่วยกษัตริย์ของตนให้สามารถต่อสู้ได้ชัยชนะต่อข้าศึกซึ่งมีจำนวนมากมายกว่าหลายเท่า

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนมาจากหนังสือภาษาเขมร ระดับชั้นที่ 7 ค.ศ.2002 (เล่ม) ภาสโกอุฎฐากัจฉิณ ต.ส.๒๐๐๒)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดประกอบเรื่องเนียะตาเคลียงเมือง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องเนียะตาเคลียงเมือง โดยฟังอย่างตั้งใจและสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ ศึกษาประวัติของเรื่อง ช่วงเวลาที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจประวัติศาสตร์ของเขมรได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกเกี่ยวกับความกล้าหาญของวีรชนของชาติได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความรักชาติบ้านเมือง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดสังเขปเรื่อง (สเน่ห์บหตุบ๑)

เนื้อหา : ศึกษาลักษณะการพูดโดยศึกษาจากเรื่องเหตุการณ์หมู่บ้านกรังเลียว

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดสังเขปเรื่องจากเรื่องที่ได้อ่าน บอกความคิดสำคัญของเรื่องได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : ระเบียบการพูดสังเขปเรื่องโดยกำหนดความคิดสำคัญของเรื่องได้
2. ทักษะ : สามารถพูดสังเขปเรื่องโดยกำหนดความคิดสำคัญได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว (เข็บยูฆะเสนาภูษิตุภักตนา)

เนื้อหา : ในคืนหนึ่งชาวบ้านกรังเลียวโกรธแค้นผู้ปกครองชาวฝรั่งเศสที่มารีดนาทาเร้นพากันสังหารชาวฝรั่งเศสตาย จนทำให้ฝรั่งเศสโกรธ เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านเดรัจฉาน และให้สร้างเจดีย์เป็นที่ระลึกให้ชาวฝรั่งเศส ซึ่งปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบัน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนจากเรื่องภูมิเดรัจฉาน ผู้แต่ง ชีก คามและเทือก อม ปี ค.ศ.1964 (เรื่องภูษิตุภักตนา ภูษิตุภักตนา ชีก คามและเทือก อม ปี ๑๙๖๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดจากเรื่องคืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่อง คืนหนึ่งในหมู่บ้านกรังเลียว อย่างเข้าใจ สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้โดยสามารถบอกที่มาของเรื่อง ช่วงเวลาในเรื่อง และคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านกรังเลียวตามที่ได้ศึกษาในบทเรียน
2. ทักษะ : สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์โดยแบ่งเป็นสถานการณ์ในเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความรักชาติบ้านเมือง

2. เรื่องน้ำใจของโพธิ์กำโบร์ (เจ๊กชิตุเตตติ๊กเต)

เนื้อหา : โพธิ์กำโบร์เป็นนักต่อสู้เพื่อปลดปล่อยกัมพูชาจากการตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส เนื่องจากเห็นการกดขี่ข่มเหงของฝรั่งเศสต่อชาวกัมพูชา จึงได้รวบรวมผู้คนได้มากทำการต่อต้านฝรั่งเศส เมื่อทัพที่ฝรั่งเศสสนับสนุนได้ไปตั้งอยู่ใกล้ๆกัน จึงพากันย้ายจากจังหวัดบองมูมเข้ามาที่กระแจะ และมาที่กำปงสวาย ซึ่งที่นี่เขาได้พบกับกลุ่มเสา ซึ่งเป็นดูแลเมืองกำปงสวาย ตอนแรกดูเหมือนกลุ่มเสาจะเข้าร่วมด้วย แต่เป็นกลอุบาย ทำให้ทั้งสองฝ่ายซึ่งเป็นชาวกัมพูชาต้องต่อสู้ฆ่าฟันกันเอง ทำให้โพธิ์กำโบร์รู้สึกเศร้าสลดเป็นอย่างมาก ไม่นานนัก กองทัพฝ่ายฝรั่งเศสก็เคลื่อนพลเข้ามาปิดล้อม เพราะฝ่ายเสาได้แจ้งข่าวไปก่อนหน้านี้แล้ว

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือโพธิ์กำโบร์ผู้แต่ง สู่ จำเริน เผยแพร่ปี ค.ศ.1971 (เรื่องโพธิ์กำโบร์ผู้แต่ง ภูษิตุภักตนา สู่ จำเริน ปี ๑๙๗๑)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดจากเรื่องน้ำใจของโพธิ์กำโบร์

สาระสำคัญของเรื่อง : สามารถจับใจความสำคัญของเรื่อง วิธีการแต่ง วิเคราะห์ตัวละครได้ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะของตัวละครในเรื่อง วิรชนของชาติได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกเหตุการณ์สำคัญจากเรื่องได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความรักชาติบ้านเมือง

ทักษะการเขียน เรื่องการวิเคราะห์เนื้อความ (วิภาคหัตถ์)

เนื้อหา : ศึกษาการวิเคราะห์เนื้อความ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ สามารถวิเคราะห์ได้

สาระสำคัญของเรื่อง : การวิเคราะห์เนื้อความ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการวิเคราะห์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบและประโยชน์ในการเขียนวิเคราะห์เนื้อความได้
2. ทักษะ : สามารถเขียนวิเคราะห์เนื้อความได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การวิเคราะห์เนื้อความพรรณนาต่างๆ

บทเรียนที่ 4 เรื่องความเสียสละ (กาฬะบง)

บทนำเรื่อง

ความเสียสละเป็นการพลีกรรมโดยมีคุณธรรมเพื่อให้สำเร็จกิจการงานอย่างใดอย่างหนึ่ง การเสียสละของแต่ละคนแตกต่างกันเช่น การเสียสละเวลา การเสียสละกำลังกายกำลังใจ การเสียสละชีวิต เป็นการเสียสละที่ยิ่งใหญ่เพื่ออุดมคติความรักชาติเช่น การปกป้องแผ่นดิน การช่วยสงเคราะห์มนุษยเวลาที่เกิดอันตรายต่างๆ คนที่กล้าเสียสละทุกอย่างเพื่อประเทศชาติเราเรียกว่า วีรชน ในประเทศที่เรามีพลเมืองที่กล้าเสียสละเพื่อประเทศก็จะทำให้ประเทศยังคงรักษาประเทศให้คงอยู่และเจริญรุ่งเรือง

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายทหารยืนอยู่บนปราสาทพระวิหาร

ทักษะการฟัง เรื่องเตโจยอต (เง็งเทเผาฆัต)

เนื้อหา : บทละครเรื่องเตโจยอต ฉากที่ 11 ตอนเตโจยอตออกไปสู้รบกับข้าศึก

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องเตโจยอต ผู้แต่ง ทีจี หวด ปี ค.ศ.2004 (เง็งเทเผา

ฆัต มุक्तिตฐฎเภาคจีฉีภูต ๒๐๐๕)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดจากเรื่องเตโจยอต

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละครเรื่อง เตโจยอต ฉากที่ 11 ทางด้านชุดและฉาก ตัวละคร ช่วงเวลาที่ปรากฏในเรื่อง การวิเคราะห์ตัวละครและความคิดสำคัญในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจบทละครจากการฟังเรื่อง เตโจยอต ฉากที่ 11 อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถฟังบทละครแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับบทละครได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : สืบสานศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ

ทักษะการพูด เรื่องการแสดงละคร (การสอ่เฒงตุ้เฒงเฏฐ)

เนื้อหา : ศึกษาการแสดงละครเรื่อง เต้โยยออด

สาระสำคัญของเรื่อง : การแสดงละครเรื่อง เต้โยยออด บทละคร ฉากและชุด

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรูปแบบของศิลปะละคร การเตรียมแสดงและการแสดงละครได้อย่างถูกต้อง

2. ทักษะ : สามารถแสดงตัวละครในเรื่องได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติทางด้ำนความรักในศิลปะละครเขมร

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องน้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย (เกฐาสู้กั้ทุ้ฉำกั้สึ้เฏฐ)

เนื้อหา : เนื้อเรื่องเต้โยยออด แต่เดิมชื่อ ยออด เข้ามาเป็นคนรับใช้ให้กั้เบ้เต้โยยออด แต่เต้โยยออดเสียชีวิตเพราะออกไปสู้รบกับข้าศึก ยออดเลยได้เลื่อนตำแหน่งเพราะทำงานดี มีความรับผิดชอบ แล้วก็จะแต่งงานกับเมียของเจ้านาย แรก ๆ นางไม่ยินยอม ต่อมาภายหลังเห็นว่ายออดเป็นคนดีจึงยอมเป็นภรรยาของเต้โยยออด

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากละครบาสักแสดงตามวิทยุเรื่อง เต้โยยออด ของ ทีจีหวอด ปี ค.ศ.2004 (เฏฐาสู้กั้ทุ้ฉำกั้สึ้เฏฐเฒงเต้โยยออด บส่เบ้เต้โยยออด)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบบทละครเรื่อง เต้โยยออด

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละครเรื่อง เต้โยยออด ทางด้ำนตัวละคร ชุดและฉาก ช่วงเวลาในเรื่อง วิเคราะห์ตัวละครและความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจภาระหน้าที่ของตนในการเป็นพลเมืองที่ดี

2. ทักษะ : สามารถบอกคุณค่าของผู้หญิงในภาระหน้าที่ต่างๆ ได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความกล้าหาญ การปกป้องชื่อเสียง เกียรติยศในการเป็นพลเมืองที่ดี

2. เรื่องเก้า้แก้ใจโจร (เซ้โก้คิ้ทุ้เต้)

เนื้อหา : ฮ่อมเป็นคนขบถให้เจ้าแก้วแต่ชีวิตครอบครัวลำบาก เจ้าแก้ววางแผนให้ฮ่อมขบถไปชนรถเจ้าแก้วอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นคู่แข่งโดยสัญญาจะให้เงินหนึ่งหมื่น ด้วยความอยากได้เงินฮ่อมจึงรับงานและขบถไปชนรถเจ้าแก้วอีกคนหนึ่งทำให้มีคนเสียชีวิตสามคนและบาดเจ็บอีกจำนวนหนึ่ง ฮ่อมกลับมาขอเงินเจ้าแก้วแต่เจ้าแก้วให้แค่สองร้อยจึงเกิดการโต้เถียงขึ้น พวกกรรมกรรับรู้เหตุการณ์ทั้งหมดก็เข้าข้างฮ่อม เมื่อตำรวจมาถึงทุกคนจึงได้บอกความจริงและพวกกรรมกรก็ยินดีเป็นพยานให้ด้วยแต่เจ้าแก้วได้พูดคุยกับหัวหน้าตำรวจกลายเป็นว่าเป็นความผิดของฮ่อมคนเดียว แม้มีกรรมกรบางคนเรียกร้องความยุติธรรมแต่ก็ถูกตำรวจจับไปด้วย กรรมกรที่เข้าข้างฮ่อมก็ถูกเจ้าแก้วไล่ออก

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องเจ้าแก้วใจโจร ปี 1989 ฉากที่ 2 และ 3 (เรื่องเซ้าไค้ตุ้เตา ๙๘๘ ฉาก ๒ และ ๓)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเรื่องเจ้าแก้วใจโจร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละครเรื่อง เจ้าแก้วใจโจร ทางด้านฉากและชุด บทละคร ตัวละคร ช่วงเวลาในเรื่อง การวิเคราะห์ตัวละครและความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจความคิดสำคัญในเรื่อง
2. ทักษะ : สามารถวิเคราะห์ตัวละครและแสดงทัศนะของตัวละครในเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าหาญ

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งเรื่องสั้น (การโต้แย้งเหตุผล)

เนื้อหา : ศึกษารูปแบบการแต่งเรื่องสั้น แต่งเรื่องสั้นๆ ได้

สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบการแต่งเรื่องสั้น

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรูปแบบและระเบียบในการแต่งเรื่องสั้นได้อย่างถูกต้อง
2. ทักษะ : สามารถแต่งบทละครสั้นได้อย่างถูกต้องตรงตามระเบียบวิธีการ
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักในภาษาเขมร

บทเรียนที่ 5 เรื่องอดีตกาล (มหัศจรรย์)

บทนำเรื่อง

อดีตกาลเป็นเวลาที่ผ่านไปแล้ว การศึกษาจากเรื่องราวในอดีตเป็นสิ่งที่ดีเพื่อเป็นบทเรียนหรือประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในเวลาปัจจุบันและในอนาคต ความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่อาจเกิดขึ้นมาจากประสบการณ์จากในอดีต ในบทเรียนนี้ศึกษาจากการอยู่อาศัยของประชาชนชาวกำพูชาใน

อดีต อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับคำกาพย์ ฉันท์ลักษณะ ความคิดสำคัญในบทคำกาพย์ สังเขปบทกาพย์ เป็นร้อยแก้ว เครื่องหมายสระและการเขียนข้อความอธิบายเพื่อความเข้าใจ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายคนสมัยโบราณ

ทักษะการฟัง เรื่อง ทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า (ទំនុកច្រៀងនិងរបាំស្នែងទន្សោង)

เนื้อหา : กษัตริย์สั่งให้นายพรานชื่อพรไปหาล่าวัวป่ามาถวาย แต่นายพรานกลับมาแล้วไม่ได้วัวป่ากราบทูลว่า เพราะมัวแต่ตะลึงเห็นวัวป่าตัวผู้กับตัวเมียพำพรอดต้นรำกัน ขนาดยกหน้าไม้เตรียมยิงแล้ว แต่ก็ลืมเพราะต้นรำได้สวยงามมาก แม้แต่เสือตัวใหญ่ซึ่งจะแอบมาตะครุบวัวป่าก็ยังคงเพเลินจนต้องคอยให้จิ้งหะ รวมทั้งมีแมลงภู่กลุ่มใหญ่บินมาเหนือวัวป่าทั้งคู่และส่งเสียงเป็นจิ้งหะเหมือนกัน กษัตริย์เลยสั่งให้นายพรานแสดงให้ดู นายพรานก็ทำตามที่ได้เห็นทุกอย่าง โดยแต่งตัวให้มีเขาเหมือนวัวป่า มีดนตรีเหมือนเสือเคาะให้จิ้งหะและแมลงภู่บิน และเรียกชื่อเพลงว่ามโหฬร แต่นั่นมาที่มีการแสดงแบบนี้เกิดขึ้น มีนักวิชาการบางคนบอกว่าน่าจะเป็นระบำของชนกลุ่มน้อย "พัร" ซึ่งอาศัยอยู่แถวจังหวัดโพธิ์สัต กำปงชนัง เพราะเคยมีผู้เห็นว่าชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้แสดงระบำลักษณะนี้มาก่อน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องระบำที่เป็นที่นิยมเขมร เรียบเรียงโดย จาบ - ปิน ปี ค.ศ.1964 (រឿងរបាំប្រជាប្រិយខ្មែរ រឿងរៀងដោយលោកចាប-ពិន និតនូនៅ គ.ស.១៩៦៤)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดระบำเขาวัวป่า

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาการเล่นของเขมร บทเพลงและเรื่องทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่า จากการฟังแล้วตอบคำถามได้

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับทำนองเพลงและระบำเขาวัวป่าได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : บอกความหมายของบทเพลงและขั้นตอนการแสดงระบำเขาวัวป่าได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีของชาติ

ทักษะการพูด เรื่อง การสังเขปบทคำกาพย์เป็นบทร้อยแก้ว (សង្ខេបអត្ថបទកាព្យជាពាក្យរាយ)

เนื้อหา : ศึกษาบทกาพย์ เข้าใจความหมายของบทกาพย์แล้วเขียนเป็นบทร้อยแก้ว ฝึกการพูดโดยสังเขปจากบทคำกาพย์ได้

สาระสำคัญของเรื่อง : บทกาพย์ ความหมายของบทกาพย์สามารถเขียนเป็นบทร้อยแก้ว โดยพูดสังเขปจากบทคำกาพย์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบการพูดสังเขปบทคำกาพย์เป็นบทร้อยแก้ว

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความรักชาติบ้านเมือง

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนอธิบายให้เข้าใจ (เบรณาสหฤทธิภูมิไชยตฤณ)

เนื้อหา : ศึกษารูปแบบและขั้นตอนการเขียนอธิบายให้เข้าใจ

สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบและขั้นตอนการเขียนอธิบายให้เข้าใจ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับประเภท รูปแบบและขั้นตอนในการเขียนอธิบาย
2. ทักษะ : สามารถเขียนอธิบายได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนให้ถูกต้อง

บทเรียนที่ 6 เรื่องการเคารพบูชา (กายเคารพบูชา)

บทนำเรื่อง

ประเทศกัมพูชาเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาใหญ่สองศาสนา คือ ศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ อิทธิพลในศาสนาทั้งสองนี้ได้ฝังรากลึกเข้าไปในความคิดของประชาชนกัมพูชาทุกชนชั้นในสังคมนานมาแล้ว ความเชื่อกลายเป็นประเพณี ขนบธรรมเนียมและการเคารพบูชาการปฏิบัติของประชาชนชาวกัมพูชาไปแล้ว เช่น การเคารพบูชามารดาบิดา ครูอาจารย์ เคารพพระพุทธ พระพรหม เป็นต้น ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมเขมรและความคิดสำคัญของพระพุทธศาสนาและศาสนาพราหมณ์ และยังได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของวรรณกรรม การเขียนวรรณกรรม การเขียนเปรียบเทียบ และการแต่งความเปรียบเทียบ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายการบรวงสรวงบูชา

ทักษะการฟัง เรื่องสุวรรณสาม (สุรฎกสาธ)

เนื้อหา : กล่าวถึงพระชาติของพระโคตมพุทธเจ้าเสวยพระชาติเป็นสุวรรณสามชาติก ในเป็นบำเพ็ญเมตตาบารมี

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนและแก้ไขเนื้อหาจากหนังสือทศชาติก พุทธศาสนบัณฑิต (เสฎฐะเกา
จรตถกต กุฎฐสาธสธกฏ)

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดประกอบเรื่องสุวรรณสาม

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเรื่องสุวรรณสาม จากการฟังแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับความเชื่อศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือการเคารพบูชา ความคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจสาระสำคัญของเรื่อง การดำเนินเรื่องและคุณค่าทางด้านความเชื่อ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ที่เคารพบูชา
2. ทักษะ : สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง ความเชื่อ ประเพณีที่ปรากฏในเรื่องสุวรรณสามได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ความกตัญญูต่อบิดามารดาและความเมตตากรุณา

ทักษะการพูด เรื่องการพูดเปรียบเทียบ (การนิพนธ์แบบเปรียบเทียบ)

เนื้อหา : ศึกษาลักษณะการพูด ฝึกการใช้ภาษาในการพูดเปรียบเทียบ

สาระสำคัญของเรื่อง : ลักษณะการพูด การใช้ภาษาในการพูดเปรียบเทียบ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจระเบียบการพูดเปรียบเทียบ
2. ทักษะ : สามารถพูดเปรียบเทียบจากทัศนะ ความคิดได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องลัทธิต่างๆ ในศาสนาพราหมณ์ (ลชฐี เญียง ๖ คุ้ง สาสนา ปุราหณ)

เนื้อหา : เนื้อหาจากเรื่องรามเกียรติ์

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องรามเกียรติ์ ของพุทธศาสนบัณฑิต (เม็ง ภาษ เกฏ์

ไขว่ ฤๅสุสาสนะ ๖ ฤๅสุ)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องและตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจที่มาของเรื่อง ตัวละคร ลักษณะของมนุษย์และคุณค่าของการศึกษา เนื้อหาตามที่ได้ศึกษาในบทเรียน
 2. ทักษะ : สามารถเข้าใจความหมายและความคิดสำคัญของเนื้อหาได้
 3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความความเชื่อทางด้านศาสนาพราหมณ์
2. เรื่องแนวคิดสำคัญๆ ในศาสนาพราหมณ์และพระพุทธศาสนา (เศลา ๖ ฤๅสุ สาสนา ปุราหณ ๖ ฤๅสุ)

เนื้อหา : ชัยนนท์เป็นขุนนางใหญ่ของกษัตริย์เขมรโบราณมีอายุอยู่ช่วงประมาณสมัยอยุธยาตอนปลายของไทย ได้เขียนศิลาจารึกไว้ที่กำแพงระเบียงคตด้านตะวันออกของปราสาทนครวัด โดยแต่งเป็นฉันทลักษณ์บอกเล่าเรื่องราวของตัวเองที่ขึ้นมามีอำนาจและสูญเสียลูกเมีย ได้สร้างเจดีย์เพื่อบรรจุอัฐิไว้ใกล้ๆ ปราสาทนครวัด และได้ลาญาติพี่น้อง ลาทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อจะบวชอุทิศส่วนกุศลในครั้งนี้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากนิตยสารกัมพูขสุริยา ค้นคว้าโดย ติก คาม (๑๘๖๖) ศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยา ศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยา (ศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยา)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการสลักจารึกปราสาทนครวัด

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาคำภักย์บทกวีของชัยนนท์เรื่อง ศิลาจารึกบัณฑิตชัยนนท์ ลักษณะสำคัญในเรื่องทางด้านผู้แต่ง ช่วงเวลาในการแต่ง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง ความคิดสำคัญในเรื่อง จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเกี่ยวกับศิลาจารึกบัณฑิตชัยนนท์อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกลักษณะสำคัญในเรื่องทางด้านผู้แต่ง ช่วงเวลาในการแต่ง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความรักภาษาและวรรณกรรมเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนโฆษณา (การโฆษณาแบบบูรณาการ)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนโฆษณาจากรูปภาพ การใช้ภาษาในการเขียนโฆษณา

สาระสำคัญของเรื่อง : การเขียนโฆษณา การใช้ภาษาในการเขียนโฆษณา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจขั้นตอนของการเขียนโฆษณา
2. ทักษะ : สามารถเขียนโฆษณาได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การใช้ภาษาเขมรให้ถูกต้อง

บทเรียนที่ 8 ความจริง (ทัศนคติ)

บทนำเรื่อง

อดีตได้ทิ้งเรื่องราวที่เป็นมรดกจำนวนมากไว้ให้ผู้คนและสังคมให้ศึกษาค้นคว้าต่อๆ กันมา เรื่องราวต่างๆ เป็นความจริงของสังคมที่ผู้แต่งได้ยกมาเรียบเรียงและเขียนในเอกสารให้เราได้ศึกษา วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผล เพื่อเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ในบทเรียนนี้ศึกษา

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องเกณฑ์แรงงาน (บุรุษยกไถนา)

เนื้อหา : ศึกษาเรื่อง “แรงงาน” วรรณกรรมสมัยอาณานิคมฝรั่งเศส จากแบบเรียนตัดตอนมาในชื่อเรื่องปอมวลกำแนน ศึกษาลักษณะความจริงในวรรณกรรม ผู้แต่ง ช่วงเวลาในเรื่อง รายละเอียดของตัวละคร

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องกุลีกำแนน ของ อิม ฤก

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบเรื่องปอมวลกำแนน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะความจริงในวรรณกรรม ผู้แต่ง ช่วงเวลาในเรื่อง รายละเอียดของตัวละคร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความอยู่ดีธรรมที่เกิดขึ้นในยุคสมัยอาณานิคม
2. ทักษะ : สามารถอธิบายเรื่องราวในเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักชาติบ้านเมือง

2. เรื่องชีวิตอันมีดมนของประชาชนกัมพูชา (นิเวศกรรมกับระบบเศรษฐกิจ)

เนื้อหา : บรรยายชีวิตของประชาชนเขมรที่ตกอยู่ภายใต้ระบบเขมรแดง ถูกหลอกให้มาตกระกำลำบากมีชีวิตความเป็นอยู่แบบแร้นแค้นแต่คนบางพวกเสวยอำนาจไม่มีศาสนาความเชื่อไม่มีการศึกษาที่สร้างปัญญา มีแต่ให้เคารพเชื่อฟังองค์การอย่างเดียว การสุขภาพก็ไม่ดีแม้จะมีที่พยาบาลแต่ใช้ธรรมดาก็จะกลายเป็นไข้หนักได้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องมองแผ่นดินเขมร ผู้แต่ง ชวน เมน ปี ค.ศ.1980 (เมืองเข็ลไธส นีไฮร์ ฐกฤษิตฐ ฐธ ๑๙๘๐)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายชาวกัมพูชาสมัยเขมรแดง

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทกาศยเรื่องชีวิตอันมีดมนของประชาชนกัมพูชา โดยตัดตอนมาจากเรื่อง “มองแผ่นดินเขมร” ศึกษาลักษณะความจริงในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจสภาพชีวิตของประชาชนในสมัยที่ประเทศตกอยู่ภายใต้การปกครองของเขมรแดงได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกสภาพชีวิตของประชาชนชาวกัมพูชาในยุคมีดมนได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักชาติบ้านเมือง

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งความแบบวิพากย์ (กาพย์ไถ่เสธกุฎีไชยติภากฎ)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนแบบวิพากย์ตัวละคร

สาระสำคัญของเรื่อง : เขียนอธิบายความและวิพากย์ตัวละครในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรูปแบบในการเขียนวิพากย์
2. ทักษะ : สามารถเขียนวิพากย์ตัวละครได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การแสดงความคิดเห็น

บทเรียนที่ 9 เรื่องวรรณกรรมต่างประเทศ (หกรุณีนุบุบรเจส)

บทนำเรื่อง

ประเทศต่างๆ ในโลกนี้ ล้วนแล้วแต่อาศัยอยู่ในแผ่นดินในสภาพแวดล้อมที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ได้เมฆเดียวกัน อยู่ได้แสงพระอาทิตย์เดียวกัน ดังนั้นเราทั้งหมดต่างก็ได้รับอิทธิพลกฎระเบียบจากธรรมชาติและสังคมด้วย ความสามารถในการงานการประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเอง ความเชื่อความศานา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมล้วนแล้วแต่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างผู้คนในโลกนี้

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดวรรณกรรมต่างประเทศ

ทักษะการฟัง เรื่องอาปากุบัติฮิบประะกั (ภาตุกุงดาตุบิบฎากั)

เนื้อหา : อาปากุเป็นคนที่เหนียว มีลูกชายกับลูกสาว ลูกชายไปรักชอบพอกับผู้หญิงคนหนึ่งแต่ไม่กล้าบอกเพราะหญิงสาวยากจน อาปากุคงไม่ยอม ลูกสาวก็เช่นเดียวกันมีชายหนุ่มมีชอบพอแต่เป็นคนยากจน ชายหนุ่มจึงปลอมตัวมาเป็นคนรับใช้ ครั้งหนึ่งอาปากุเอาเงินใส่หีบไปฝังไว้ แต่ลูกชายแอบเห็นจึงขโมยหีบเงินไปซ่อนไว้ อาปากุโกรธมากโทษคนโน้นคนนี้ รวมทั้งไปแจ้งความตำรวจด้วยว่าคนโน้นคนนี้เอาไป จนสุดท้ายลูกชายก็เอาหีบเงินมาคืน เนื้อหาที่ตัดมาให้เรียนในแบบเรียน เป็นตอนที่อาปากุกล่าวหาว่าคนโน้นคนนี้เอาสมบัติแกลไป โดยที่แกลก็ไม่ได้เห็น เทียวโลโทษคนโน้นคนนี้โดยที่ไม่เคยโทษตัวเองเลย

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการฟัง : ภาพวาดประกอบเรื่องอาปากุบัติฮิบประะกั

สาระสำคัญของเรื่อง : วิเคราะห์ตัวละครและสาระสำคัญในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจลักษณะการดำเนินเรื่องได้
2. ทักษะ : สามารถวิเคราะห์ตัวละครและสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ตั้งใจศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมต่างประเทศเพื่อนำข้อคิด

ที่สำคัญในวรรณกรรมไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

ทักษะการพูด เรื่องการพูดในพิธีการ (การนิมิตหมายสโรบลสโรบลคชกษัตริย์สโรบล)

เนื้อหา : ศึกษาเปรียบเทียบขั้นตอนในการพูดพิธีการสำคัญ ๆ ฝึกการพูดในพิธีการ

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดพิธีการสำคัญๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจเปรียบเทียบขั้นตอนการพูดในพิธีการสำคัญๆ ได้
2. ทักษะ : สามารถพูดในพิธีการสำคัญ ๆ ได้และสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การใช้ภาษาชมรอย่างถูกต้อง

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่องคือ

1. เรื่องการแต่งงานขงจื้อ (มหากษัตริย์กษัตริย์ขงจื้อ)

เนื้อหา : ศึกษาเนื้อความเรื่องการแต่งงานขงจื้อ ทางด้านสังคมที่ปรากฏในเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณีและการวิเคราะห์ตัวละคร

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากปรัชญาขงจื้อ ปี ค.ศ.1972 (๑๙๗๒) (๑๙๗๒) (๑๙๗๒)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบเรื่องขงจื้อ

สาระสำคัญของเรื่อง : ประเพณีการแต่งงานของชาวจีน ขนบธรรมเนียมประเพณี

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการแต่งงานของขงจื้อได้
2. ทักษะ : สามารถบอกขั้นตอนการแต่งงานได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : วัฒนธรรมการแต่งงานของชาวจีน

2. เรื่องเกียรติยศหรือความรัก (กิติยศบุญสุนทาน)

เนื้อหา : โรดริก เป็นชายหนุ่มผู้เก่งกาจเป็นคนที่รักของซีแมน พ่อของโรดริกได้รับคัดเลือกให้ สอนราชโอรสของกษัตริย์ แต่พ่อของซีแมนอิจฉาเลยตบหน้าพ่อของโรดริก พ่อให้โรดริกแก้แค้นแทน โรดริกจึงฆ่าพ่อของซีแมนตาย นางแค้นใจแต่ก็ยังรักโรดริก กษัตริย์ต้องการลงใจจึงบอกว่าโรดริก เสียชีวิต นางโศกเศร้ามาก กษัตริย์จึงบอกความจริง และเพื่อให้โรดริกแสดงจริงใจ จึงให้ไปปราบปรามศัตรูของอาณาจักรให้ได้ก่อน ได้ชัยชนะกลับมาจึงจะให้ทั้งคู่แต่งงานกัน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนจากเรื่องเกียรติยศหรือความรัก แปลเป็นภาษาเขมรโดย อาน-ฮุน ปี ค.ศ.1954 (เรื่องกิติยพลบุษบา ไบร่สมุณดาภาสกาใญ่รเฒ่าพเนกษณ-บุร ๑๙๕๔)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพประกอบจากเรื่องเกียรติยศหรือความรัก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละครเรื่องเกียรติยศหรือความรัก ทางด้านสังคมที่ปรากฏในเรื่อง การวิเคราะห์ตัวละคร การสังเขปเรื่อง ลักษณะวรรณกรรมและลักษณะการแต่ง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจลักษณะของวรรณกรรมต่างประเทศ คุณค่าที่ปรากฏในเรื่องเกียรติยศหรือความรัก
2. ทักษะ : สามารถบอกความแตกต่างระหว่างเกียรติยศกับความรักได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องของความรักที่ดี

ทักษะการเขียน เรื่องการเติมข้อความต่างๆ (บំពេញលិខិតផ្សេងៗ)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนข้อความต่าง ๆ ในแบบฟอร์มและการเขียนข้อความประกาศและการเขียนข้อความในแบบฟอร์มของทางราชการ

สาระสำคัญของเรื่อง : การเขียนข้อความต่างๆ ในแบบฟอร์ม

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : เข้าใจรูปแบบการเขียนและระเบียบในการเขียนข้อความต่างๆ ในแบบฟอร์มได้อย่างดี
2. ทักษะ : สามารถเข้าใจและเขียนข้อความต่างๆ ในแบบฟอร์มได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : การเขียนภาษาเขมรให้ถูกต้อง

บทเรียนที่ 10 เรื่องความคิดบวก (សុទិជ្ជិនិយម)

บทนำเรื่อง

คนที่มีความคิดบวกมักจะเป็นคนที่มีความหวังและประสบความสำเร็จในชีวิตเสมอ ดังนั้นคนเราทุกคนควรจะมีทัศนคติที่เป็นความคิดบวกหรือการมองโลกแง่ดี เพื่อให้บรรลุความปรารถนาในชีวิต ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดในด้านบวก การคิดสังเคราะห์ ลักษณะอักษรศาสตร์ หัวข้อเรื่อง มูลเหตุ ตัวละคร ผู้แต่ง ช่วงเวลาในการแต่ง คุณค่าการศึกษา

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดเด็กนักเรียนกำลังนั่งนึกถึงอาชีพในอนาคต

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องการพูดสังเคราะห์ (การสังเคราะห์)

เนื้อหา : ศึกษาการพูดสังเคราะห์ ฝึกการพูดสังเคราะห์

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดสังเคราะห์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพูดสังเคราะห์
2. ทักษะ : สามารถพูดสังเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความกล้าแสดงออก

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องครูบ้านนอก (ครูบ้านนอก)

เนื้อหา : ศึกษาตอนที่ 1 เรื่องหาไม่พบ และตอนที่ 4 เรื่องเกี่ยวข้าวตอนกลางคืน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องครูบ้านนอก ของ อิม ฤกษ์ ปี ค.ศ.1957 ตอนที่ 1 และตอนที่ 4 (เรื่องครูบ้านนอก របស់លោកអឹម ฤกษ์ ឆ្នាំ១៩៥៧ ត្រង់រត្ន១និងរត្ន៤)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบเรื่องครูบ้านนอก

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อเรื่องครูบ้านนอก ตัวละครในเรื่อง ลักษณะวรรณกรรม การเริ่มต้นเรื่อง การดำเนินเรื่อง ตอนจบของเรื่อง ประเภทของวรรณกรรม สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง คุณค่าและสาระสำคัญในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความเข้าใจเรื่องครูบ้านนอกและสาระสำคัญของเรื่อง
2. ทักษะ : สามารถบอกสาระสำคัญของเรื่องครูบ้านนอกได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในแผ่นดินเขมร

2. เรื่องพ่อตาเลือกลูกเขย (ชีวิตกวีศรีสุพรรณ)

เนื้อหา : ชายแก่คนหนึ่งมีลูกสาวสวย ใครมาขอก็ไม่ยอมยกให้ เมื่อมีคนมาขอมาขึ้นแก่ก็ตั้งกฎว่า ให้มาทำงานให้แก่แต่ห้ามต่อแม่เด็ดขาด ชายหนุ่มคนแรกมาสมัครแก่ให้ไปไหน ให้ใจจนกว่าก่อนหินจะร้องเตวๆ ชายหนุ่มไม่ไหนจนเที่ยงก่อนหินก็ไม่ร้องจึงต่อแม่ก่อนหินก็เลยหมดสิทธิ์ ชายหนุ่มคนที่สองเป็นคนมีปัญหาแม่หน้าจะไม่ดีก็ตาม ก่อนมาเริ่มงานแอบมาฟังผิวเมียปรึกษากัน ก่อนนอนก็เตรียมแก้สถานการณ์ได้ตลอดให้ก่อนหินร้อง ก็เตรียมข้าวปลาไปกินใจจนควายหมดแรง ชายแก่สงสารควายก็เลยร้องเตวๆ วันต่อๆมาก็ทดสอบให้ชายหนุ่มทำเรื่องราวต่างๆ เช่น ให้เป็นหมาไปหาเต่า ชายหนุ่มก็แอบเอาเต่าไปผูกไว้ก็หาได้มาก พร้อมทั้งหาทางกลั่นแกล้งชายแก่กลับด้วย จนกระทั่งชายแก่สู้ปัญหาชายหนุ่มไม่ไหวสุดท้ายจึงยกลูกสาวให้

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสือวรรณกรรม ระดับชั้นที่ 6 เผยแพร่ปี ค.ศ. 1982 (แปล) ภาควิชาศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๒๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดชายชรากำลังมองดูลูกเขยกำลังทำนา

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษานิทานเรื่องพ่อตาเลือกลูกเขย ทางด้านตัวละคร ความคิดสำคัญในเรื่อง ประเภทของวรรณกรรม ลักษณะของวรรณกรรม การเริ่มต้นเรื่อง ช่วงเวลาในเรื่อง สภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง คุณค่าในการศึกษา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องพ่อตาเลือกลูกเขยได้อย่างชัดเจน
2. ทักษะ : สามารถบอกความคิดสำคัญในเรื่องได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในวรรณกรรมเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนรายงาน (ร่ายการณ)

เนื้อหา : ศึกษารูปแบบการเขียนรายงาน

สาระสำคัญของเรื่อง : การเขียนรายงาน การใช้สำนวนภาษาในการเขียนรายงาน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจรูปแบบและข้อกำหนดในการเขียนรายงานได้
2. ทักษะ : สามารถบอกประเภท รูปแบบการเขียนรายงานได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : สามารถใช้ภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง

2.2.6 แบบเรียนภาษาเขมรระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ภาคใ้ ๑๒)

แบบเรียนภาษาเขมรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ภาคใ้ ๑๒) มีบทเรียน 10 บท ดังนี้

- บทเรียนที่ 1 เรื่อง วรรณกรรมเขมรนิยม (หูกุรสิณู์เอษรนิยษ)
- บทเรียนที่ 2 เรื่อง วรรณกรรมพราหมณ์นิยม (หูกุรสิณู์ทฺรทฺนุณฺ์นิยษ)
- บทเรียนที่ 3 เรื่อง วรรณกรรมพุทธนิยม (หูกุรสิณู์พุทฺธนิยษ)
- บทเรียนที่ 4 เรื่อง ศิลปะ (สิณู์)
- บทเรียนที่ 5 เรื่อง ละคร (ณฺุณ)
- บทเรียนที่ 6 เรื่อง ศิลาจาริกและระบ่า (สิณู์ทฺรทฺนุณฺ์ทฺรทฺนุณฺ์)
- บทเรียนที่ 7 เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี (บฺรโถณฺ์จํรฺเญษจฺฐาษ)
- บทเรียนที่ 8 เรื่อง กาพย์ (กํณทฺฏ)
- บทเรียนที่ 9 เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศ (จํรํทํจํรํทํทํหูกุรสิณู์ใ้และบรเจส)
- บทเรียนที่ 10 เรื่อง วรรณกรรมต่างประเทศ (หูกุรสิณู์บรเจส)

บทเรียนที่ 1 เรื่อง วรรณกรรมแบบเขมรนิยม (หูกุรสิณู์เอษรนิยษ)

บทนำเรื่อง

ตั้งแต่สมัยโบราณนานมาแล้วก่อนที่จะมีความเชื่อต่างๆ เขมรได้รับอิทธิพลจากศาสนาใหญ่ ๆ 2 ศาสนาคือ ศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธ แม้ว่าในปัจจุบันนี้มีวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตของประชาชนแต่ศาสนาพราหมณ์และศาสนาพุทธก็ยังคงอยู่ในความคิด ความเชื่อ ประเพณี ขนบธรรมเนียม อักษรศาสตร์ ศิลธรรม สังคม วรรณกรรม เป็นต้น จิตวิญญาณความเป็นชาติยังอยู่ในผลงานของกวีนิพนธ์เขมรที่ไม่รับอิทธิพลของศาสนาหรือคตินิยมต่างประเทศเลย วรรณกรรมแบบนี้เราจัดว่าเป็นวรรณกรรมแบบเขมรนิยม วรรณกรรมแบบเขมรนิยมจึงเป็นผลงานทางวรรณกรรมที่แสดงจากความคิด ความเชื่อ ประเพณี ขนบธรรมเนียม หน้าที่ ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวกัมพูชาในสมัยนั้นๆ ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะอักษรศาสตร์เขมร เนื้อหาที่ตัดตอนมาจากเรื่องตุมเตียว จินตภาพในบทคำกาพย์และลักษณะบางอย่างในวรรณกรรมแบบเขมรนิยม ลักษณะของภาษาเขมร การพูดวิเคราะห์และการแต่ง

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายประเพณีของเขมร ภาพปราสาทบายน

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากวิวัฒนาการภาษาเขมร หนังสืออารยธรรมเขมร ปี ค.ศ. 2005 ของ สุมุข เขียง (វិវត្តន៍នៃភាសាខ្មែរ ក្នុងសៀវភៅអរិយធម៌ខ្មែរឆ្នាំ២០០៥ របស់ស្រី មុយឃៀង)
 ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดตัวอักษรเขมรโบราณ
 สาระสำคัญของเรื่อง : วิวัฒนาการของภาษาเขมร การสร้างคำในภาษาเขมรและลักษณะพิเศษของภาษาเขมร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจวิวัฒนาการของภาษาเขมร ลักษณะพิเศษของภาษาเขมรการสร้างคำและการแผลงคำในภาษาเขมร
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวิวัฒนาการของภาษาเขมร ลักษณะพิเศษของภาษาเขมร การสร้างคำและการแผลงคำในภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในภาษาเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนข้อความอภิปราย (โตงเสธกึโซบติภากฎ)

เนื้อหา : ศึกษาการเขียนข้อความอภิปราย ฝึกการอภิปราย
 สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบการเขียนข้อความเพื่ออธิบาย
 จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจรูปแบบการเขียนข้อความอภิปราย
2. ทักษะ : สามารถเขียนข้อความอภิปรายโดยหาข้ออ้างอิงที่เป็นเอกฉันท์ได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใช้ภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง

บทเรียนที่ 2 เรื่องวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยม (អក្សរសិល្ប៍ព្រាហ្មណ៍និយម)

บทนำเรื่อง

วรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยมเป็นวรรณกรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพราหมณ์ เรื่องในวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยมเป็นเรื่องที่มีลักษณะอัศจรรย์จากความสามารถของมนุษย์ แนวคิดหลักในเรื่องแบบพราหมณ์นิยมคือ การแสดงอำนาจจากตัวละครที่เก่งเป็นเหมือนเทพโดยให้มีชัยชนะในสงคราม ตัวละครจะเป็นบุรุษที่มีความเก่งกล้า ส่วนตัวละครที่เป็นผู้หญิงจะเป็นผู้หญิงที่ดี งดงาม และเป็นคนที่มีอิทธิพลเหนือบุรุษที่เป็นตัวละครเอก ตัวร้ายของเรื่องพวกยักษ์เป็นพวกที่มีพลังกำลัง และจะได้รับโทษจากตัวละครที่อวดตารมาจากเทพ หรือในตอนจบของละคร ตัวร้ายจะได้รับความพ่าย

แพ็เสมอ ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดสำคัญในศาสนาพราหมณ์ ลักษณะสำคัญของวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยม ลักษณะของวรรณกรรม ผลงานวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยมและการเขียนหนังสือราชการ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดการแสดงเรื่องรามเกียรติ์

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด

ไม่มีเนื้อหาทักษะการพูด

ทักษะการอ่าน เรื่องรามเกียรติ์ (ภษเกฐี)

เนื้อหา : กล่าวถึงที่มาของตัวละครในเรื่องไม่ว่าจะเป็นพระราม พระลักษมณ์และนางสีดา

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดพระราม พระลักษมณ์จากเรื่องรามเกียรติ์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาลักษณะวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยม วิธีการแต่ง และแนวคิดสำคัญในศาสนาพราหมณ์ การสังเขปเรื่อง ตัวละครในเรื่องและสาระสำคัญของเรื่องรามเกียรติ์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยม วิธีการแต่ง และแนวคิดสำคัญในศาสนาพราหมณ์ การสังเขปจากแบบเรียน ตัวละครในเรื่อง

2. ทักษะ : สามารถบอกลักษณะวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยม วิธีการแต่ง และแนวคิดสำคัญในศาสนาพราหมณ์ การสังเขปเรื่องรามเกียรติ์จากแบบเรียน ตัวละครในเรื่อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความรักและช่วยกันรักษาวรรณกรรมของชาติ วิเคราะห์สาระสำคัญของวรรณกรรมแบบพราหมณ์นิยมแล้วนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ทักษะการเขียน เรื่องการศึกษาเกี่ยวกับการเขียนหนังสือราชการ(การปฏิบัติหน้าที่อธิบดีผู้คุมการผู้ควบคุม)

เนื้อหา : ศึกษารูปแบบการเขียนหนังสือราชการ หนังสือราชการระดับล่างจนถึงหนังสือราชการระดับสูง

สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบการเขียนหนังสือราชการ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนหนังสือราชการ

1. เรื่องวิวัฒนาการของวรรณกรรมเขมร (វិវត្តន៍អក្សរសិល្ប៍ខ្មែរ)

เนื้อหา: ศึกษาประวัติวรรณกรรมเขมร พัฒนาการของวรรณกรรมเขมรตั้งแต่วรรณกรรมสมัยโบราณ วรรณกรรมสมัยหลังพระนคร วรรณกรรมสมัยใหม่ ผู้แต่งและผลงานวรรณกรรมต่างๆของกวีชาวกัมพูชา

ที่มาของเนื้อหา: ตัดตอนเนื้อหาจากเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

1) หนังสือประวัติวรรณกรรมเขมรภาค 1 ของ ลาง หាប់อาน (សៀវភៅប្រវត្តិអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរភាគ១ របស់លោក លាង ហាប់អាន)

2) หนังสือวรรณกรรมเขมร ปี ค.ศ.1970 – 1975 ของ หาก่ วันฎารุรา (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរឆ្នាំ ១៩៧០-១៩៧៥ របស់លោក ហាក់ វ៉ាន់ដារ)

3) หนังสือวรรณกรรมเขมร ปี ค.ศ.1970 – 1975 ของ หาก่ วันฎารุรา และหนังสือวรรณกรรมเขมรศตวรรษที่ 20 ของ ชิง หกทิต (សៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរឆ្នាំ ១៩៧០-១៩៧៥ របស់លោក ហាក់ វ៉ាន់ដារ និងសៀវភៅអក្សរសិល្ប៍ខ្មែរសតវត្សទី២០ របស់លោក ឃឹង ហុកឌី)

4) หนังสือบทเพลงคำกาพย์สมัยกัมพูชาประชาธิปไตย หน้า 35 ของณุน สุชา ราชบัณฑิตยสถานกัมพูชา (សៀវភៅកំណាព្យចម្រៀងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ទំព័រ៣៥ របស់លោក ណុន សុខា រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายศิลาจารึก และภาพเอกสารโบราณ

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเกี่ยวกับประวัติวรรณกรรม พัฒนาการของวรรณกรรมเขมรตั้งแต่วรรณกรรมสมัยโบราณ วรรณกรรมสมัยหลังพระนคร วรรณกรรมสมัยใหม่ ผู้แต่งและผลงานวรรณกรรมต่างๆของกวีชาวกัมพูชา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของวรรณกรรมเขมร
2. ทักษะ : สามารถบอกวรรณกรรมเขมรสมัยต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในวรรณกรรมเขมร

2. เรื่องพระเวสสันดร (ព្រះវេស្សន្តរ)

เนื้อหา : กล่าวถึงการบำเพ็ญเพียรทานบารมีของพระโพธิสัตว์ที่ได้เสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดร

ที่มาของเนื้อหา : ไม่ปรากฏที่มาของเนื้อหา

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดจากเรื่องพระเวสสันดร มีภาพชายชราและเด็กสองคน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาแนวคิดสำคัญของเรื่องแบบพุทธนิยม วิธีการแต่งและ
สาระสำคัญของเรื่องพระเวสสันดร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินเรื่องพระเวสสันดร สาระสำคัญของเรื่อง
หลักธรรมคำสั่งสอนทางพุทธศาสนา
2. ทักษะ : สามารถบอกลักษณะการดำเนินเรื่องพระเวสสันดรได้และสาระสำคัญใน
เรื่อง หลักธรรมคำสั่งสอนทางพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความรักซึ่งกันและกัน

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนข้อความต่างๆ (สื่อบทกวีนิพนธ์) (สื่อบทกวีนิพนธ์)

เนื้อหา : ศึกษาลักษณะการเขียนข้อความต่างๆ การเขียนคำร้อง การเขียนแบบฟอร์มต่างๆ
ของทางราชการ

สาระสำคัญของเรื่อง : การเขียนคำร้อง การเขียนแบบฟอร์มต่างๆ ของทางราชการ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแบบฟอร์มต่างๆ
2. ทักษะ : สามารถเขียนคำร้องต่าง ๆ แบบฟอร์มทางราชการต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการเขียนเอกสารต่างๆ อย่างถูกต้อง

บทเรียนที่ 4 เรื่องศิลปะ (สិขญะ)

บทนำเรื่อง

ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ศิลปะเป็นเอกลักษณ์ของชาติอย่างหนึ่งที่มีความหมายที่
กว้างมาก ศิลปะอาจเป็นการทำงานที่ใช้ฝีมือหรือเครื่องมือศิลปะโดยใส่ใจใจ อารมณ์ อยากรู้ อยากรู้
อยากรู้ ศิลปะมีหลายประเภททั้งศิลปะสมัยโบราณและศิลปะสมัยนิยมเช่น เพลง บทเพลง ละคร
ระบำ ภาพยนตร์ วิดีโอ สถาปัตยกรรม ภาพสลัก ในบทเรียนนี้ศึกษาประเภทศิลปะของเขมร เอกสาร
สำคัญและลักษณะเฉพาะของศิลปะเขมร อีกทั้งยังได้ศึกษาเกี่ยวกับวรรณคดีสมัยใหม่เรื่องพระอาทิตย์
ใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่าและการแต่งเรื่องวรรณกรรมสมัยใหม่ เรื่องนวนิยายขนาดสั้นที่มีลักษณะของ
เรื่องที่ดี

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายรูปสลักนางอัปสรบนผนังปราสาท

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการพูด

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า (พระมหาธิศฐฐีระเถรโฆสเถร)

เนื้อหา : ชวน ชม เป็นบุตรชายคนเดียวของชวน ชกและนางซอน ชวนนาในจังหวัดพระตะบอง ชวนชม ต้องสูญเสียพ่อแม่จากเหตุการณ์ทางการเมือง ชวน ชม จึงเข้ามาหางานทำในเมืองหลวง ชวนชมทำงานเป็นกรรมกรแบกหามและอยู่แต่งงานกับนางชอยเข้าบ้านเล็ก ๆ อยู่ใกล้กับตลาด

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาเรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า ผู้แต่ง สวนสุรินทร์ (เมื่อก่อนพระมหาธิศฐฐีระเถรโฆสเถร รัชกาลที่ ๑๐)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบเรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหาของเรื่อง คุณค่าของเรื่องและวรรณศิลป์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินเรื่อง สาระสำคัญของเรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่า คุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง

2. ทักษะ : สามารถบอกการดำเนินเรื่อง สาระสำคัญของเรื่องพระอาทิตย์ดวงใหม่ขึ้นเหนือแผ่นดินเก่าได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักวรรณกรรมเขมร

2. เรื่องศิลปะเขมร (สัทธู:ไซ)

เนื้อหา : ศึกษาศิลปะเขมรทางด้านเพลงประกอบด้วย เพลงปี่พาทย์ เพลงอาลักษณ์ เพลงเขมร เพลงโซยา เพลงมโหรี เพลงกลองชนะ เพลงปี่แก้ว และระบำเขมร

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเอกสารอารยธรรมเขมร ของ ตรึง งาม (นักสำรวจวิทยุ ไซ) ไซ รัชกาลที่ ๑๐

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายแสดงวิถีชีวิตของชาวกัมพูชา

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษารูปแบบ ประเภท ที่มา ประวัติและความหมายของศิลปะเขมร บทเพลง ระบำของเขมร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจรูปแบบ ที่มา ประวัติและความหมายของศิลปะเขมร ในด้านบทเพลง ระบำ จากเนื้อหาในแบบเรียน
2. ทักษะ : บอกที่มา รูปแบบ ประวัติและความหมายของศิลปะเขมรได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในศิลปวัฒนธรรมเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งเรื่องนวนิยาย (การโต้แย้งประเภชก)

เนื้อหา : ศึกษารูปแบบและลักษณะการแต่งนวนิยาย แต่งเรื่องสั้นๆ ได้

สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบและลักษณะการแต่งนวนิยาย

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะการแต่งนวนิยาย
2. ทักษะ : สามารถวางเค้าโครงของเรื่อง รูปแบบการแต่งและแต่งเรื่องได้
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในวรรณกรรมเขมร

บทเรียนที่ 5 เรื่องละคร (เกอ)

บทนำเรื่อง

ทุกเชื้อชาติ ทุกสังคมล้วนมีศิลปะหลากหลายประเภทตามผลงานของผู้คนในอดีตที่ได้สร้างสรรค์ผลงานไว้ ละครเป็นศิลปะประเภทหนึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ ชนชาติเขมรของเรามีละครหลากหลายประเภทเช่น ละครบาสัก ละครยี่เก ละครมโหรี ละครโขน ละครอาเบ ละครหนังใหญ่ ละครหนังเล็ก เป็นต้น ในสมัยก่อนละครเป็นศิลปะการแสดงที่ได้รับความนิยมมาก การแสดงละครนิยมแสดงในพิธีต่างๆ เช่น ประเพณีทำบุญที่ทำกันในครอบครัว และพิธีบุญของชาติเช่น พระราชพิธีบุญต่างๆ และพิธีมหรสพศิลปะ เป็นต้น ปัจจุบันศิลปะละครเป็นที่นิยมของประชาชนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะชาวกัมพูชาที่มีอายุมาก การที่เราเป็นคนกัมพูชาเราต้องร่วมใจกันรักษาเอกลักษณ์ของชาตินี้ให้คงอยู่และเป็นที่ยอมรับต่อไป ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องละคร การแสดงละคร ฉาก ชุด การแต่งกายของนักแสดง ลักษณะของตัวละคร ลักษณะพิเศษของละครโขน รสทางวรรณกรรม สาระสำคัญของเรื่องละคร การสังเขปเรื่องละครและการแต่งบทละครขนาดสั้นได้

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพถ่ายการแสดงโขน

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการพูด

ทักษะการอ่าน จำนวน 3 เรื่อง คือ

1. เรื่องเตโจยอต (เตเจ้ายัต)

เนื้อหา : ตัดตอนมาศึกษาฉากที่ 15 ตอนนางแสน-เตโจยอต ฉากที่ 16 ตอนเตโจยอต-นางไม-นายตอย ฉากที่ 17 ตอนเตโจยอต-ออกญาพรหมสเรียม ฉากที่ 18 ตอนนางแสน-เตโจยอต-คนรับใช้-นายอิน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากละครบาสักแสดงตามวิทยุเรื่อง เตโจยอต ของ ทีจี หวดปี ค.ศ. 2004 (ณัฐธาดา สกัสมังคิณี ภาควิชาศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประกอบเรื่องเตโจยอต

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละครเรื่อง เตโจยอต ชุด ฉาก การสังเขปเรื่อง วิธีการแสดงของตัวละคร การวิเคราะห์ตัวละครและรสทางวรรณกรรม

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจการดำเนินเรื่องเตโจยอต การสังเขปเรื่องและการวิเคราะห์ตัวละคร ลักษณะทางวรรณศิลป์
2. ทักษะ : ลักษณะทางวรรณศิลป์ การสังเขปเรื่องและการวิเคราะห์ตัวละคร
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในวรรณกรรมเขมร

2. เรื่องลักษณะเฉพาะของละคร (บทกวีนิพนธ์พิเศษ)

เนื้อหา : กล่าวถึงลักษณะของบทละครของเขมร ประเภทของบทละคร

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากหนังสืออารยธรรมเขมร มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ค.ศ. 2005 ของ สุ มุข เฝียง, ทิด เสียง, เจีย ชิน (หริยธัย ใญูร์ สกัสมังคิณี ภาควิชาศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพถ่ายการแสดงหนังใหญ่

สาระสำคัญของเรื่อง : ประเภทของบทละครและลักษณะเฉพาะของบทละคร

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : ความเข้าใจเกี่ยวกับละครประเภทต่างๆ ลักษณะเฉพาะของละครเขมร

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบำอัปสร่า เครื่องแต่งกายในการแสดง และลักษณะพิเศษเฉพาะระบำอัปสร่า

2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับระบำโบราณเขมรได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3. เรื่องระบำพระราชทรัพย์ (รตฺถาปุระถนฺตฺร)

เนื้อหา : ประวัติระบำพระราชทรัพย์ เครื่องแต่งกายในการแสดง ท่าร้ายรำต่างๆ อันเป็นสัญลักษณ์เฉพาะที่สำคัญของการแสดงระบำพระราชทรัพย์

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากอุปกุณิณีชัยเขมร ของ แก้ว ธารม ปี ค.ศ.2007 (ฉบับสัญชัย ไร้วรรณพิกุล ภาณุ ภาณุ ๒๐๐๗)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพแสดงระบำพระราชทรัพย์

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาประวัติระบำพระราชทรัพย์ เครื่องแต่งกายในการแสดง ท่าร้ายรำต่างๆ อันเป็นสัญลักษณ์เฉพาะที่สำคัญของการแสดงระบำพระราชทรัพย์

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบำพระราชทรัพย์ เครื่องแต่งกายในการแสดงลักษณะท่าร้ายรำต่างๆ

2. ทักษะ : การตอบคำถามเรื่องระบำพระราชทรัพย์ได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักและรู้คุณค่าในศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ทักษะการเขียน เรื่องการเตรียมการเขียนบทการแสดงระบำโบราณ (การเฝ้าจับตาคำสั่งการส ใ้ผู้เฝ้าจับตาคำสั่ง)

เนื้อหา: ศึกษารูปแบบการเขียนบทการแสดงระบำโบราณ ข้อกำหนดต่างๆ ฝึกเขียนบทละครสั้นๆ ได้

สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบการเขียนบทการแสดงระบำโบราณ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อกำหนดในการเขียนบทการแสดงระบำโบราณ

2. ทักษะ : สามารถเขียนบทเริ่มต้น การดำเนินเรื่อง ตอนจบของเรื่องได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังให้มีความรักในศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องกุฎีกำแนน เผยแพร่โดยกระทรวงศึกษา ปี ค.ศ. 1987 (เรื่องคูณีกัณเณร เณะ:ฤฎเณยกรุณฐนหบรึ ฐรึ๑๙๘๗)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดวิถีชีวิตของชาวกัมพูชา

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหาของเรื่อง ความคิดสำคัญของเรื่อง ผู้แต่ง การวิเคราะห์ตัวละคร สังคมที่ปรากฏในเรื่อง

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีเขมร ตั้งแต่ก่อนและหลังสมัยอาณานิคม

2. ทักษะ : การวิเคราะห์ความคิดสำคัญในสมัยอาณานิคมได้อย่างถูกต้อง

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีต่างๆ ของเขมร

2. เรื่องประเพณีเกี่ยวกับการตาย (នៅពេលស្លាប់)

เนื้อหา : การจัดพิธีเกี่ยวกับงานศพ ขั้นตอนและพิธีกรรมต่าง ๆ

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากอารยธรรมเขมร ของ ตริ้ง งา (អរិយធម៌ខ្មែរ របស់ត្រីង ងា ฐรึ๑๙๗๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดเกี่ยวกับประเพณีการตาย

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาประเพณีเกี่ยวกับการตาย พิธีกรรมต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีกรรม การทำบุญ การเซ่นไหว้เวลาเสียชีวิตของชาวเขมร

2. ทักษะ : ตอบคำถามเกี่ยวกับพิธีกรรมต่างๆ ในงานศพ การทำบุญ การเซ่นไหว้ได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องการเขียนรายงานการค้นคว้า (ការស្រាវជ្រាវ)

เนื้อหา : ศึกษาระเบียบขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้า การเขียนรายงานการค้นคว้า

สาระสำคัญของเรื่อง : ระเบียบขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า การเขียนรายงานการค้นคว้า

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ขั้นตอนการศึกษา การเขียนรายงานการค้นคว้า

2. ทักษะ : สามารถเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ศึกษาค้นคว้าและเขียนภาษาเขมรได้อย่างถูกต้อง

บทเรียนที่ 8 เรื่องกาพย์ (กัมภกฏ)

บทนำเรื่อง

ชนชาติเขมรเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรมมาอย่างยาวนานและยังคงสืบต่อเรื่อยมา กวีโบราณยังได้ดำรงรักษาและอนุรักษ์ศิลปะต่างๆ ไว้ มีผลงานมากมายที่เป็นคำกาพย์บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นคำกาพย์ที่แสดงถึงความเป็นจริงในชีวิตของชนชาติเขมรเรื่อยมา บทคำกาพย์เขมรสืบต่อกันเรื่อยมามีหน้าที่สำคัญในการผ่อนคลายอารมณ์ของชาวเขมร บทคำกาพย์มีความไพเราะ มีจินตภาพอย่างอัศจรรย์และมีความหมายที่ลึกซึ้ง มีคุณค่าในการศึกษาศิลปกรรม ความสุจริต ลูกหลานชาวเขมรสามารถนำข้อคิดที่ดีไปใช้ในชีวิตได้ ในบทเรียนนี้ศึกษาเกี่ยวกับคำกาพย์ จินตภาพในคำกาพย์ คำกาพย์บทเหมาตบ บทกาพย์ขอขมาลาโทษ ประเพณีการแต่งงานของชาวเขมรการแต่งคำกาพย์

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดการแสดงศิลปะของเขมร

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการพูด

ทักษะการอ่าน จำนวน 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องการขอขมาลาโทษ (การสัพโสสุธา)

เนื้อหา : กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ของสยามนามว่าสุริยา ได้ยกทัพเข้ามาในแผ่นดินเขมรเพื่อมารับพระนางมหายิกาที่เดโชดำดินพามาจากสยามเมื่อครั้งก่อน เวลานั้นกษัตริย์เขมรว่า ปทุมสูตร ได้ให้เดโชดำดินไปป้องกันบ้านเมือง เดโชดำดินเป็นปมทัพที่มีชื่อเสียงของเขมรในสมัยนั้น ในครั้งนั้นเดโชดำดินประกาศสงครามและได้ต่อสู้กัน ครานั้นเดโชดำดินได้รับชัยชนะแล้วจับพระเจ้าสุริยาเป็นเชลยศึก พระเวียงนาเป็นบิดาของพระนางมหายิกาและเป็นอุปราชของสยามทรงเดินทางมาประเทศเขมรเพื่อขอให้กษัตริย์เขมรยกโทษให้กับพระเจ้าสุริยา

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่อง เดโชดำดิน ของ ตา เมียะ (หญิงเตเผาผีฉิร របស់ តកមាស)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดการขอขมาลาโทษต่อผู้สูงวัย

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาบทละครเรื่อง เดโชดำดิน โดยตัดตอนมาศึกษาเกี่ยวกับการขอขมาลาโทษ การสังเขปเรื่องบทกวีเป็นบทร้อยแก้ว ตัวละคร สาระสำคัญของคำกวีและคุณค่าของการศึกษา

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจสาระสำคัญของบทละครเรื่อง เดโชดำดิน โดยตัดตอนมาศึกษาเกี่ยวกับการขอขมาลาโทษ การสังเขปเรื่องบทกวีเป็นบทร้อยแก้ว ตัวละคร สาระสำคัญของคำกวีและคุณค่าของการศึกษา

2. ทักษะ : ตอบคำถามเกี่ยวกับบทอ่านและบอกสาระสำคัญของเรื่องได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปลูกฝังการมีสัมมาคารวะ

2. เรื่องประเพณีการแต่งงานของเขมร (บุโรทั่งมหากาพย์กัณฑ์บัพธ์ชัฏ)

เนื้อหา : เนื้อความกล่าวถึงประเพณีการแต่งงานของเขมรขั้นตอนและพิธีกรรมต่าง ๆ เริ่มจากพิธีก่อนการแต่งงาน พิธีแต่งงาน และพิธีหลังจากแต่งงาน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากอารยธรรมเขมร ของ ตรึง งาม (ทวีชัย ธิษฏ์ ธิษฏ์ ธิษฏ์ ภา ภา ๑๘๗๕)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดประเพณีแต่งงานของเขมร

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาพิธีมงคลต่างๆ ของเขมร ประเพณีการแต่งงานของชาวเขมร ตั้งแต่พิธีก่อนการแต่งงาน พิธีหมั้น และพิธีกรรมต่างๆ ในวันแต่งงาน และพิธีหลังวันแต่งงาน

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเพณีการแต่งงานของชาวเขมร

2. ทักษะ : การตอบคำถามเกี่ยวกับการแต่งงานของชาวเขมรได้

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในขนบธรรมเนียมประเพณีเขมร

ทักษะการเขียน เรื่องการแต่งคำกวี (การไถ่ขังกัณฑ์)

เนื้อหา : ศึกษาข้อกำหนดของการแต่งคำกวี ฝึกการแต่งคำกวีบทต่างๆ

สาระสำคัญของเรื่อง : การแต่งคำกวีบทต่างๆ

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดของการแต่งคำกาพย์ การแต่งโดยกำหนดสาระสำคัญเรื่อง การแต่งคำกาพย์บทต่าง ๆ
2. ทักษะ : สามารถบอกลักษณะคำประพันธ์และแต่งคำกาพย์ได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : มีความรักในการแต่งคำกาพย์และการใช้ภาษาเขมรอย่างถูกต้อง

บทเรียนที่ 9 เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศ (จักรกัณฑ์อุทิศ)

บทนำเรื่อง

ความสัมพันธ์เป็นความเกี่ยวข้องกันในสังคมที่มีความสำคัญที่สุด การมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ระหว่างประเทศและระหว่างภารกิจจะนำมาซึ่งมิตรภาพและความรักซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ที่ดีจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงหรือความคิดใหม่ๆ การคิดค้นสิ่งต่างๆ จะมีคุณค่าอย่างสูงส่งทั้งทางด้านวัฒนธรรม อารยธรรมเศรษฐกิจ สังคมและนโยบายที่นำไปสู่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น ในบทเรียนนี้จะได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศ ศึกษาการสังเขปเรื่อง วรรณศิลป์ ความหมายของคำสุภาพ การเขียนข้อความเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างเรื่องรามเกียรติ์กับเรื่องมหาภารตะ

ภาพประกอบบทนำเรื่อง : ภาพวาดประกอบวรรณกรรมของเขมรและวรรณกรรมต่างประเทศ

ทักษะการฟัง

ไม่มีเนื้อหาทางด้านทักษะการฟัง

ทักษะการพูด เรื่องความหมายของคำสุภาพ (การชกฐาณายัสสสุภาณ)

เนื้อหา : ศึกษาลักษณะการพูดคำสุภาพ ความหมายของคำสุภาพและการแปลความหมาย

สาระสำคัญของเรื่อง : การพูดคำสุภาพ ความหมายของคำสุภาพและคำแปล

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำสุภาพ การแปลความหมายของคำสุภาพเขมรได้
2. ทักษะ : สามารถแปลความหมายของคำสุภาพเขมรได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา : กล่าวถึงตอนที่หนุมานตามนางสีดาซึ่งถูกทศกัณฐ์จับตัวมาไว้ที่กรุงลงกา หนุมานได้ค้นหานางสีดาจนทั่วกรุงลงกาจนพบนางสีดาและขอร้องไห้ นางไปกลับไปพร้อมกับตนแต่นางสีดาไม่กลับไปพร้อมกับหนุมาน

ที่มาของเนื้อหา : ตัดตอนเนื้อหาจากเรื่องรามายณะ หนังสือวรรณกรรมต่างประเทศ กระทรวงศึกษา (เรียงถายณณ: เญ่่งเภาหกุรณญบรเจส กุรณญหบ่ร)

ภาพประกอบการอ่าน : ภาพวาดนางสีดาและหนุมาน

สาระสำคัญของเรื่อง : ศึกษาเนื้อหาของเรื่องจากบทเรียน ประวัติผู้แต่ง วัตถุประสงค์ในการแต่ง สาระสำคัญของเรื่องและรสในวรรณกรรม

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินเรื่องและข้อคิดสำคัญ
2. ทักษะ : สามารถตอบคำถามวิเคราะห์ตัวละคร ข้อคิดสำคัญที่ปรากฏในเรื่อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : รักในภาษาและวรรณกรรม

ทักษะการเขียน เรื่องการศึกษาค้นคว้า (การสำรวจใ้เภา)

เนื้อหา : ศึกษารูปแบบการเขียน การศึกษาค้นคว้า การเขียนรายงานการค้นคว้า

สาระสำคัญของเรื่อง : รูปแบบการเขียนรายงานการค้นคว้า

จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ความรู้ : มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า
2. ทักษะ : สามารถเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ปฏิบัติการใช้ภาษาเขมรอย่างถูกต้อง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ถิรวรรณ ศรีรัตนโชติชัย
วัน เดือน ปี เกิด	26 พฤษภาคม 2522
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2544 ศิลปศาสตรบัณฑิต ภาษาไทย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ที่อยู่ปัจจุบัน	112/283 หมู่บ้านทรายทอง หมู่11 ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000

